

༄༅། ལྷགས་ཟུང་གསུང་འཕྲིན་བསྐྱབ་
བརྟམ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་ལོ།

ཡམྲུབས་ཇེ་གི་ཉི་འི་ན་པོ་ཆེ་སློ་བཟང་བསྟན་འཛིན།

འཕགས་ཡུལ་གི་ཉི་འི་བྱེས་པ་གྲ་ཚང་ནས་འགྲེམས་སྦྲེལ་བྱས།

༄༅། ལྷགས་ཟུང་གསུང་བཤད་བསྐབ་
བཏུས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

གསུང་བཤད་བསྐབ་བཏུས་དེབ་སྤེང་བཞི་པ།

མཇུག་པ་པོ།

ལྷགས་མེ་ཀའི་རིན་པོ་ཆེ་གློ་བཟང་བཞུན་འཛིན།

འཕགས་ཡུལ་ཀའི་འཇུག་པ་གྲུ་ཚང་ནས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༄༅། ལྷགས་ཟུང་གསུང་བཤད་བསྐྱབ་
བཏུས་ཞེས་བུ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཐུ་ལོ་ ༢༠༡༠

གསུང་ཚིམ་ཕྱོགས་བསྐྱོགས་དེབ་ཕྱེང་བཅུ་བཞི་པ།

ལྷུབས་རྗེ་ཀུན་སྐུ་མཉམས་པ་ལྟེ་སྐོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་འཛིགས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་མཚོག

སྐྱོད་བརྗོད།

༡༡། འགོ་བའི་འདྲེན་པ་ལ་སྐྱབས་རྗེ་ཀའི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རྩལ་ལྡན་གྱི་བཟང་བཟུང་བ་སྟེ།
 འཛིན་འཛིགས་མེད་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་མཚོག་གི་གསུང་བཤད་དང་
 གསུང་འཕྲིན་བསྐྱབ་བཏུས་ཀྱི་དེབ་སྤེང་གོང་མ་དག་གི་སྐྱོད་བརྗོད་དུ་བཀོད་ཅིན་
 པ་ལྟར། ཁོང་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པའི་ཁ་སྤྲོད་ལ་ཞེ་གཙོ་བོ་དཀའ་ངལ་དང་ཉམ་
 ཐག་གི་གནས་སུ་སྤྱོད་བའི་གཞིས་ལུས་བོད་མི་མང་ལ་ཁ་སྤྲོད་ཀྱི་མཚན་འཕྲིན་
 བསྐྱབས་དང་སྦྱོང་ལུས་ལྟར། འདི་ནས་སྤྱིར་གསུང་བཤད་དང་གསུང་འཕྲིན་
 བསྐྱབ་བཏུས་དཔར་བསྐྱུན་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་པས་འབྲེལ་ཡོད་སེར་སྐྱ་མང་ཚོགས་
 ཀྱི་ཀུན་སྦྱོང་དང་ཤེས་ཡོན་སྦོལ་གསལ་བྱེད་པའི་ཕན་ལུས་ངེས་ཅན་ཐོན་པའི་གྲུབ་འབྲས་
 མིག་མཐོང་ལག་ཅིན་བྱུང་བར། རེད་ཅག་གིས་ཁོང་རིན་པོ་ཆེའི་གཞན་པའི་གྱི་
 དགོངས་པའི་ཆ་ཤས་ཤིག་འགྲུབ་བྱུང་བར་དགའ་སྦྱོབས་འཕེལ་བཞིན་པ་ནི་གསུང་
 ཚོམ་དཔར་བསྐྱུན་བྱས་པའི་ཉིང་དགོས་ཡིན་ལ། དགོས་པ་གཞན་ཞིག་ནི་ལོ་རྒྱུས་
 དང་རིག་གཞུང་ལ་ཉམས་ཞིབ་དང་དཔྱད་བརྗོད་གནང་མཁན་སློབ་གྲྭར་བོར་
 གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་བཞེས་སྤྲོད་དང་ཐུགས་འདུན་
 སོགས་འབྲུལ་མེད་གསལ་ལྟོགས་བྱུང་བའི་དགོ་མཚན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་བརྟེན།
 ད་ཐེངས་ལུགས་ཟུང་གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས་བོད་སྤེང་བཞི་པར་དབུས་བོད་
 ཀྱི་བྱད་མེད་སྟན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་བསྐྱེལ་པའི་བཀའ་སློབ་ཀྱིས་མཚོན་

གསུང་བཤད་ཚན་པ་བཅུ་བཞི་འདམས་བསྡུགས་ཀྱིས་ལོ་ཁམས་དང་ཟླ་དུས་ཀྱི་
 བང་རིམ་ལྟར་བརྒྱགས་ནས་དཔར་འགྲེམས་ལུས་པ་ཡིན། བུ་སྐྱེག་སྐབས་
 ཚོག་དོན་རེ་བུར་ལ་ལྟ་ད་རྒྱུན་བསྐྱོད་པ་ཡོང་སྲིད་པས་གཟུར་གནས་ལྡོག་པ་པོ་རྣམས་
 ལ་མཐོལ་བཤགས་དང་བཅས། ཁོང་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ཚུལ་སྲོགས་སྦྲིག་པས།
 ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༩ ཉིན།

དཀར་ཆག

- ༡༽ འབྲས་སྤངས་སློམ་མང་བྱུང་ཆུ་ཁང་ཚན་གྱི་འདུས་མང་ལ་གནང་བའི་བཀའ་སློབ། ༡
- ༢༽ དགའ་ལྷན་གར་རྩེའི་སོག་པ་ཁང་ཚན་གྱི་འདུས་མང་ལ་བསྐྱུལ་བའི་བཀའ་སློབ། ༧
- ༣༽ བཙན་ཤོལ་བདེན་རྒྱུ་མནའ་འབྲེལ་གྱིས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་ས་བྱི་ཞི་ཤིལ་ཆེན་མོའི་དཔེ་དེབ་
དབུ་འབྲེད་གྱི་མངོན་སྟོན་སྐབས་གནང་བའི་བཀའ་སློབ། ༡༧
- ༤༽ མདོ་སྨྲ་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་བསྐྱུལ་བའི་བཀའ་སློབ། ༣༣
- ༥༽ མདོ་སྨྲ་ཚེལ་ཁའི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བཅུ་བཞི་པའི་ཐོག་བསྐྱུལ་བའི་
ལམ་སྟོན་གསུང་བཤད། ༤༧
- ༦༽ སྐབས་དང་པོའི་ཀའི་དགེ་ཕ་ཚོགས་པའི་འགན་འཛིན་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་གཉིས་པའི་ཐོག་བསྐྱུལ་
པའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ། ༦༧
- ༧༽ བོད་ཀྱི་དུས་བབ་གསར་ཁང་གིས་བཅར་འདྲི་ལྷན་པར་གནང་བའི་བཀའ་ལན། ༧༩
- ༨༽ ཀའི་དྲེས་པ་གྲ་ཚང་གི་རྩོམ་དེབ་བརྒྱ་ཐམ་པའི་མངོན་སྟོན་དང་རིག་གཞུང་བསྐྱོང་གི་མཇུག་
སྟོན་བཀའ་སློབ། ༡༠༧
- ༩༽ མདོ་སྨྲ་ཚེལ་ཁའི་སྐབས་བཅུ་བཞི་པའི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་
བསྐྱུལ་བའི་བཀའ་སློབ། ༡༣༡
- ༡༠༽ ཤེས་ཡོན་སྤོང་བྱས་དང་འབྲེལ་བའི་དྲི་བ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་ལན། ༡༤༡
- ༡༡༽ འཕགས་ཡུལ་ཀའི་དྲེས་པ་གྲ་ཚང་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་བཅོམ་བརྒྱུད་འཁོར་བའི་དུས་བབ་མངོན་
སྟོན་ཐོག་བསྐྱུལ་བའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ། ༡༤༩

༡༣༥ ཀའི་འཕྲིན་ལྷན་ཚོགས་པའི་གཞན་པའི་ཞུས་པའི་ཚོགས་ཁང་སྐོར་བྱེད་མཛད་སྐོར་ཐོག་
 བསྐྱེད་པའི་བཀའ་སློབ། ༡༧༥

༡༣༦ ཐོད་ཀྱི་དབུས་བྱུང་མེད་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་བཅུ་པའི་ཐོག་
 བསྐྱེད་པའི་བཀའ་སློབ། ༡༧༧

༡༣༧ ཐེ་བོ་སྐད་འབྲུག་ཚུ་རྫོང་དུ་ཚུ་རུད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོད་མི་རིགས་མང་པོ་གི་མཁས་ཚབས་ཆེན་གྱི་ཀྱིན་
 ངན་བྱུང་བར་གྱེས་འབྱོར་མདོ་སྐད་ཐེ་བོ་མི་མང་གིས་བདུན་ཚོགས་གསུམ་པར་འཕགས་ཡུལ་
 ཀའི་འཕྲིན་ལྷན་པ་གྲུ་ཚང་དུ་མཛོད་འབྲུལ་གནང་སྐབས་གྱེས་འབྱོར་ཐེ་བོ་མི་མང་ལ་ཆེད་དུ་བསྐྱེད་
 པའི་བཀའ་སློབ། ༡༧༧

༄༅། འབྲས་སྤྱངས་སྒོ་མང་བྱང་ཚུ་ཁང་
 ཚན་གྱི་འདུས་མང་ལ་གནང་
 བའི་བཀའ་སློབ།

(སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༥ ཉིན།)

ས་གནས།

ཕྱ་གར་རྩོམ་སྒྲིག་པ་འབྲས་སྤྱངས་སྒོ་མང་བྱང་ཚུ་ཁང་ཚན་གྱི་ཚོམས་ཁང་།

འབྲས་སྤྲུངས་སྒྲིམ་མང་བྱུང་ཚུ་ཁང་ཚན་གྱི་
འདུས་མང་ལ་གནང་བའི་བཀའ་སློབ།

༡༡། ཉེ་སྔོན་ན་རམ་ས་ལར་ཆེད་དུ་ཕེབས་ནས་ང་འབྲས་སྤྲུངས་སུ་ཡོང་སྐབས་
འདི་གའི་ཁང་ཚན་དུ་སྐད་ཆ་ཞིག་བཤད་རོགས་ཞེས་བཀའ་གནང་བ་དང་། འདིར་
སློབས་པའི་སྐབས་སུ་ཐེངས་འགའ་གསལ་ལ་ཆེད་དུ་ཕེབས་ནས་སྐད་ཆ་ཞིག་ཤོད་
གསུངས་བྱུང་། ང་ལ་ཚོས་སྲིད་གང་ཐད་ནས་རྣམ་པ་ཚོས་མ་མཁུན་པའི་གཏམ་
གསར་པ་དང་དམིགས་བསལ་བ་གང་ཡང་ལྷོ་ལྷོ་མེད་ནའང་དེ་རིང་འདིར་ཁང་
ཚན་གྱི་གྲ་གན་གཞིན་ཡོངས་ཚོགས་ལྟན་འཛོམས་བྱུང་བར་དགའ་བོ་བྱུང་བས་
རྣམ་པ་ཚོ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷོ་ལྷོ་ཡིན།

ལྷུབས་མགོན་འོན་པོ་ཆེས་འདི་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ལ་ཕན་པའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་
སློབ་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པ་ཐེངས་མང་པོར་གནང་ཡོད་དུས། རང་རྣམས་ཅི་ལྟོགས་ཀྱིས་
ལྷུབས་མགོན་འོན་པོ་ཆེའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་ལ་སློབ་སྦྱོང་དང་ཉམས་ལེན་
བྱ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་མ་གཏོགས། དེ་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་སུ་གང་གིས་
ཀྱང་བཤད་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད་ལ་བཤད་དགོས་དོན་ཡང་མེད། ལྷག་པར་ཉིན་གསལ་
ཀྱི་རྗེས་ནས་ལྷུབས་མགོན་འོན་པོ་ཆེས་གསུང་ཚོས་གནང་བྱུ་ཡིན་དུས། སྐབས་
དེར་རྣམ་པ་ཚོ་ཆ་ཚང་གིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གནང་བྱུབ་ན་ཉིན་རེ་བཞིན་ཆོ་འདི་
སྤྱི་གཉིས་ཀ་ལ་ཕན་པའི་བཀའ་སློབ་ཞིབ་ཅིང་སྤྲོ་བ་གནང་ངེས་རེད། དེ་ལས་

ཟུང་ཚུ་ཁང་ཚན་གྱི་འདུས་མང་ལ་བསྐྱུལ་པ།

སྐྱུག་ཅིག་བཤད་རྒྱ་མི་འདུག། སྤྱིར་མཁམ་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་དང་དགོ་ཆན་རྣམ་པ་
 ཚོ་འདིར་རྒྱན་དུ་བཞུགས་ཡོད་དུས་སྐབས་དང་དུས་ལ་རན་པའི་བཀའ་སློབ་གནང་
 གི་ཡོད། གཞིན་པ་ཚོས་ཆན་པ་རྣམ་པར་གུས་ཞབས་དང་བརྩི་མཐོང་ཡོད་པའི་
 ཐོག་ནས་ཁོང་རྣམ་པས་ཚོས་སྲིད་ཀྱི་བཀའ་སློབ་གང་གནང་བ་དེ་ཉམས་བཞེས་
 གནང་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཆན་གཞིན་བརྩི་བཀའ་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་གཞིན་
 པས་ཆན་པའི་ལམ་སྟོན་ལ་གསུམ་བཞེས་གནང་ན་ཚོས་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་
 ལམ་འགྲོ་ཡོང་ངེས་རེད།

འདིར་དགོ་འདུན་པའི་སྡེ་ཞིག་ཡིན་དུས་ད་ནང་ཞོགས་པར་ཡསྐབས་མགོན་
 རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་གནང་བ་བཞིན་འཆད་ཉན་སློབ་གཉེར་ཐོག་དམིགས་བསལ་
 གྱིས་ཐུགས་སྦྱང་གནང་དགོས་པ་དེ་དགོ་འདུན་པའི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་རེད། སྤྱིས་
 རབས་ལས། ཐོས་པའི་རྗེས་འཇུག་སྐྱབ་པ་སྡིང་པོར་བྱེད། །སྤྱི་བའི་རྗོང་ལས་
 ཚོགས་རྒྱུང་ཐར་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུང་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ལ་འཆད་
 ཉན་བྱེད་པའི་དགོས་དོན་ནི། ཐོས་དོན་ལ་བསམས་ནས་སྤྱོད་དོགས་གཙོ་བོ་
 པ་དང་། བསམ་དོན་ལ་བསྐྱོམས་ནས་ཉོགས་པ་བརྟེས་དགོས་པ་ཡིན་དུས། ཐོས་
 པ་དེ་ཡང་ཐོས་རྒྱུང་ཅམ་དུ་མ་སོང་བར་རྒྱན་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་འབྲེལ་ནས་ཐོས་
 བསམ་སྐྱོམ་གསུམ་ལ་མ་བུལ་བར་གནང་དགོས་པ་དེ་དགོ་འདུན་པའི་སྡེ་ཞིག་གི་
 ལས་འགན་གཙོ་བོ་རེད། དེར་བརྟེན་རྒྱན་དུ་ཚོས་རའི་ནང་ཚོད་པ་རྩོད་པའི་སྐབས་
 སུ་ཚོགས་གི་རྩོད་པ་ཅམ་དུ་མ་སོང་བར་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་སྐྱར་ནས་འགྲོ་བུ་
 པ་ཡིན་ན། ཉིན་རེ་ནས་ཉིན་རེར་མི་ཚོ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད།

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

སྤྱི་ཚེ་ནས་བཤད་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚེས་འདི་དང་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་
 མིན་པར། རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་དང་། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ། དངོས་པོའི་གནས་
 ལུགས་ལ་བརྟེན་དཔུང་གཏོང་བའི་རིགས་ལམ་གྱི་འགྲོས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་
 དུས། ཚེས་ལུགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྲོད་ནས་ཀྱང་ཤེས་ཡོན་གྱི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་
 རང་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་སློབ་སྦྱོང་གཉེན་མཁན་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། མི་སོ་སོས་
 ཚེས་ལུགས་གང་ལ་དད་པ་བྱེད་མི་བྱེད་རང་དབང་ཡིན་པ་ཡིན་དུས། རང་ཚེས་
 ལ་དད་པ་དང་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་དམིགས་ཡུལ་མེད་པར། ཤེས་ཡོན་
 ཙམ་ལ་ངོས་འཛིན་པའི་ཐོག་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཀྱང་མ་འགྲིག་པ་གཏན་ནས་མེད་
 རའང་ངས་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་འདི་དགེ་འདུན་པའི་སྤྱི་ཚེས་ལུགས་དུས། རྒྱ་བོད་
 གྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་ཁག་ལ་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེན་གནང་བའི་སྐབས་ཤེས་ཡོན་གྱི་
 འདུ་ཤེས་ཙམ་དང་མི་ཚེ་སྐྱེལ་ཐབས་ཙམ་ལ་བསམ་སློབ་བཏང་ན་གཏན་ནས་མ་
 འགྲིག་པ་ཞིག་རེད། བན་ཐོགས་དེ་ཙམ་མེད། ཚེས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་
 ཐོས་པ་ཞུས་པ་ཚུན་ཆད་སེམས་རྒྱུད་འདུལ་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་འབྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་
 དེས་པར་གནང་དགོས། སློབ་སྦྱོང་གི་གནས་ཚད་ཅི་ཙམ་ཚད་མཐོ་རུ་སོང་བ་
 དེའི་ཚོད་ཀྱིས་སློབ་གསུམ་ཞི་ཞིང་དུ་ལ་ནས། ཐོས་ཉམས་ཞི་ཞིང་དུ་ལ་བ། སློམ་
 ཉམས་ཉོན་མོངས་མེད་པ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་བྱ་དགོས་པ་མ་གཏོགས། ཚེས་ཅི་ཙམ་
 ཤེས་པ་དེའི་ཚོད་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་དང་། འགྲན་སེམས་དང་རྒྱག་དོག་
 ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ན་ཚེས་རྒྱུངས་པས་གོ་མ་ཚོད་པ་རེད། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
 ཚེས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་དང་རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་མཚོད་སྤྱིན་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་དེས་

ཟུང་ཚུ་ཁང་ཚན་གྱི་འདུས་མང་ལ་བསྐྱུལ་པ།

པར་གནང་དགོས། འདི་ནི་ངས་རྣམ་པ་ཚོ་ལ་དྲན་གསོ་བཏང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་
 ང་ལས་ཀྱང་གསལ་བ་རྣམ་པ་ཚོས་མཁྱེན་གྱི་རེད། གཙོ་བོ་གོང་དུ་ལྷུས་པ་ལྟར་
 རྣམ་པ་ཚོས་ལས་ལྷན་གྱིས་གསུང་ཚོས་གནང་བའི་སྐབས་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་གནང་
 རྟེན། ལས་ལྷན་གྱི་གསུང་གཅིག་གཅིག་གཉིས་གཉིས་བྱས་ཏེ་ཆོ་འདི་དང་སྐྱེ་
 བ་གཏན་གྱི་འདུན་མའི་ཉམས་ལེན་དུ་འབྱེད་བྱུང་བ་ཞིག་གནང་དགོས་པ་འདི་གལ་
 ཆེན་པོ་རེད། སྤྱིར་བོད་མི་འབྲུམ་སྤྱད་མང་པོ་ཡོད་པ་ལས་ང་ཚོ་ཉུང་ཤས་ཤིག་
 མ་གཏོགས་སྤྱི་མདུན་གྱི་ཞལ་མཇུག་གསུང་ཐོས་པའི་གོ་སྐབས་རག་གི་མེད། ང་
 ཚོ་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཡིན་སྟེ་མ་པ་དང་། སྐལ་བ་བཟང་པོའི་དུས་ཚོད་འདི་གཏན་
 གས་འཕྲོ་བརྒྱུ་ཏུ་མ་སོང་བ་ཞིག་བྱེད་སྟེ་མ་པའི་ཐོག་ནས་ལས་ལྷན་གྱི་གསུང་
 ཚོས་དང་བཀའ་སློབ་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱ་དགོས་ཞེས་དྲན་སྐྱུལ་ལྷུ་འདོད་བྱུང་།

རྣམ་པ་ཚོ་མང་ཆེ་བ་བོད་ནས་ཕེབས་པ་གསུག་ཡིན་དུས་བོད་ནང་གི་གནས་
 ཚུལ་གསལ་པོ་མཁྱེན་ཅེས་ཡིན། བོད་དུ་བོད་མི་དང་ལྷན་འབྲུམ་སྤྱད་མང་པོས་
 རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་མཇུག་འདོད་དང་གསུང་ཐོས་འདོད་ཉེན་མཚན་མེད་
 པར་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ནའང་། ཁོང་ཚོའི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་
 ཞལ་མཇུག་ཐུག་པར་བཞག་ཐར་སྐྱེ་པར་ཙམ་ཡང་བཤམ་ཚོག་པའི་རང་དབང་
 མེད། ལས་ལྷན་གྱི་རིན་པོ་ཆེའི་མཚན་ངག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཆོ་བཙོན་
 དང་སྲོག་ཚད་ཡོང་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། ཁོང་ཚོའི་རེ་འདོད་ལྟར་ལས་ལྷན་གྱི་
 རིན་པོ་ཆེ་བོད་དུ་གདན་འདྲན་ལྷུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་ལྷུ་བ་ལྷུ་བ་ཡང་བྱིམས་འགལ་
 དང་ཉེས་ཅན་དུ་འགྱུར་གྱི་ཡོད། བོད་ནང་གི་བོད་མིའི་དངོས་ཡོད་གནས་སྤངས་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

དེ་འདྲ་རེད། ང་ཚོ་འདིར་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་གང་འདོད་འདོད་དུ་མཇུག་རྒྱུ་
 ཡོད་པར་མ་ཟད། ཚེས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་རང་གི་འདོད་པ་ཁེངས་པ་
 ཞིག་ཉན་རྒྱུ་ཡོད་དུས། ཤོ་ཉོ་བའི་ཞལ་ནས། སྲིན་བུས་ཕྱག་འཚལ་རྒྱུ་ལ་
 ཞོན། །རྩེ་པའི་ཉ་དང་སླེ་བུ་ཟུམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ང་ཚོར་རྟོག་དཀའ་
 བའི་གོ་སྐབས་རྩ་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཐོབ་ཡོད་དུས། བོད་མི་ཚོའི་ཁ་རྒྱུན་
 དུ། རྗེ་བུ་རང་ལ་ཡོད་དུས། །རྗེ་བུའི་རྗེ་རོ་མ་ཤེས། །ཅེས་པ་ལྟ་
 བུར་མ་སོང་བར་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་སློབ་ཚིག་གཅིག་ཡིན་ནའང་ང་
 ཚོས་དོ་སྣང་བྱ་དགོས། ཡ་རྒྱུ་མདུན་གྱི་བཀའ་སློབ་ཡིག་ཐོག་དུ་འབྲི་དགོས་
 པ་རྣམས་ཡིག་ཐོག་དུ་བརྗེད་ཐོ་བཀོད། རྒྱ་འདུག་བྱ་དགོས་པའི་རིགས་རྒྱ་
 འདུག་བྱས། དེང་སང་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་པོ་ཡོད་པ་འདི་འདྲོ་བརྒྱུག་དུ་མ་སོང་
 བར་བེད་སློབ་ཡག་པོ་གཏོང་དགོས།

ང་སྐོར་གྱི་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ལྷ་འདོད་པ་ཞིག་ནི། རྩོན་མ་ཟུང་རྒྱུ་ཁང་
 ཚན་ལ་མི་བཞི་ལྟ་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད་པའི་སྐབས་སུ་ང་ཟུང་རྒྱུ་ཁང་ཚན་ལ་ཡང་
 ཡང་ཡོང་སྲིད་། ང་འདི་ཕྱོགས་སུ་ཡོང་རེ་བཞིན་རྣམ་པ་ཚོས་བརྩི་མཐོང་ཆེན་
 པོ་གནང་ནས་འདིར་ཤོད་ཟེར་ནས་བཀའ་གནང་གི་ཡོད། ངའི་ངོས་ནས་ཀྱང་
 རྒྱ་མོའི་འབྲེལ་བ་དང་རྣམ་པ་ཚོའི་ཕྱགས་རེ་དང་ལེན་བུས་ནས་ཉུག་དུ་བཅར་གྱི་
 ཡོད། དེང་སང་རྩོན་དང་མ་འདྲ་བར་ཁང་ཚན་གྱི་གྲ་རྒྱུན་བརྒྱ་སྐྱོད་བཞུག་ནས་
 ཞིན་དུ་རྒྱས་པོ་དང་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག ཞིན་དུ་དགའ་བོ་བྱུང་། རྣམ་པ་ཚོར་
 ཕྱགས་རེ་ཆེ་ཟེར་ནས་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན།

ཟུང་ཚུ་ཁང་ཚན་གྱི་འདུས་མང་ལ་བསྐྱེལ་པ།

རྣམ་པ་ཚོ་མང་ཆེ་བ་ང་ཚོ་དང་རྒྱུས་ཡོད་ཤ་སྟག་རེད། མི་དང་མིའི་བར་
 དང་། ཡུལ་ལུང་དང་ཡུལ་ལུང་བར་གྱི་བཟང་སྤྱོད་གས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་ང་ཚོ་རང་
 གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་དགོས་པ་ཞིག་དང་ཕན་ཚོགས་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། མི་མཐུན་
 སྤྱོད་གས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་སུ་ལའང་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ང་ཚོའི་བར་གྱི་མཐུན་
 ལམ་གྱི་འབྲེལ་བ་འདི་ནི་ངའི་སྐྱོ་སྐྱོ་མང་པོ་དང་བྱིད་རང་ཚོའི་མི་སྐྱོ་མང་པོའི་
 རིང་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གཏོང་བའི་ལོ་ལོ་སྟོན་དུས་ལོ་འགའ་ཤས་དང་སྐྱབ་འགའ་
 ཤས་ནང་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་སྐྱེ་བའི་འདྲ་མ་རེད། རྣམ་པ་ཚོས་ཀྱང་ང་ཚོའི་བར་
 གྱི་འབྲེལ་བའི་རིན་ཐང་འདི་གསལ་པོར་མཁྱེན་པའི་སྐྱོ་སྐྱོ་ནས་ང་ལ་དུས་ཉུག་ཏུ་
 ཆེ་མཐོང་དང་བརྩི་འཇོག་ཚད་མེད་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བྱུ་ཡིན་ལ། མ་
 འོངས་པར་ཡིན་ནའང་སྤྱོད་གས་གཉིས་ཀའི་ངོས་ནས་འབྲེལ་བ་བཟང་པོ་འདི་ཉར་
 ཚགས་དང་རྒྱུན་འཇིག་བྱ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། མཐའ་མ་དེར་ངའི་
 ངོས་ནས་རྣམ་པ་ཚོར་ནད་ན་ཚ་མི་ཡོང་བ་དང་། འཆད་ཉན་སྐྱོབ་གཉེར་ལ་བར་
 ཆད་མི་ཡོང་བ། གསན་བསམ་གང་བྱས་པ་རྣམས་ཤེས་རྒྱུ་དེ་འདུལ་ཐབས་དང་
 འབྲེལ་བ་ཞིག་གནང་བྱུང་བའི་སྐྱོན་ལམ་ལུ་གི་ཡོད། རྣམ་པ་ཚོའི་ངོས་ནས་ཀྱང་
 དེ་ལུགས་ཐུགས་སྐྱང་གནང་རོགས་ཞེས་ཞུ་བྱུ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ལུང་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ལ་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་དགོས་དོན་ནི། ཐོས་དོན་ལ་
 བསམས་ནས་སྡོད་འདོགས་གཅོད་དགོས་པ་དང་། བསམ་དོན་ལ་བསྐྱེམས་
 ཉན་ཉེགས་པ་བརྟེན་དགོས་པ་ཡིན་དུས། ཐོས་པ་དེ་ཡང་ཐོས་རྒྱུ་ཙམ་དུ་
 མ་སོང་བར་རྒྱན་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་འབྲེལ་ནས་ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་གསུམ་ལ་
 མ་བྲལ་བར་གནང་དགོས་པ་དེ་དགེ་འདུན་པའི་སྡེ་ཞིག་གི་ལས་འགན་གཙོ་
 འོ་རེད། དེར་བརྟེན་རྒྱན་དུ་ཚོས་རའི་ནང་ཚོད་པ་ཚོད་པའི་སྐབས་སུ་ཚོག་
 གི་ཚོད་པ་ཙམ་དུ་མ་སོང་བར་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་སྦྱར་ནས་འགོ་བྱུང་བ་
 ཡིན་ན། ཉན་རེ་ནས་ཉན་རེར་མི་ཚོ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད།

༄༅། དགའ་ལྷན་ཤར་རྩེའི་སོག་པ་ཁང་ཚན་གྱི་
འདུས་མང་ལ་བསྐྱེད་པའི་བཀའ་སློབ།

(སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༤ ཉིན།)

ས་གནས།

ཨ་ཁུ་རྩེ་ཕྱོགས་དགའ་ལྷན་ཤར་རྩེའི་སོག་པ་ཁང་ཚན་གྱི་ཚོམས་ཁང་།

དགའ་ལྷན་ཤར་རྩེའི་སོག་པ་ཁང་ཚན་གྱི་འདུས་
མང་ལ་བསྐྱེལ་པའི་བཀའ་སློབ།

༄༅།། ཐོག་མར་དགའ་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་འཚམས་འདྲི་བཀའ་གིས་བདེ་ལེགས་
ལྷ་རྒྱུ་ཡིན། ང་འདིར་སློབས་པ་དང་སྐབས་བསྐྱེན་ནས་ཁང་ཚན་དུ་ཡོང་སྟེ་སྐད་
ཆ་མོད་ཅེས་བཀའ་གནང་བྱུང་། དེ་རིང་རྣམ་པ་ཚོ་དང་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་
བར་དགའ་བོ་བྱུང་། རྣམ་པ་ཚོའི་ངོས་ནས་ང་ལ་བརྩེ་མཐོངས་ཆེན་པོས་སྐྱེ་ལེན་
ཟབ་རྒྱས་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན།

རྣམ་པ་ཚོས་ཤོག་གསུང་པའི་སྐབས་ང་ཡོང་བ་མ་གཏོགས་རྣམ་པ་ཚོར་ཕན་
ཐོགས་པའི་སྐད་ཆ་གསར་པ་དང་དམིགས་བསལ་ཅན་གང་ཡང་བཤད་རྒྱུ་མེད།
སྤྱིར་ན་རྣམ་པ་ཚོ་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ཐད་ནས་མཁྱེན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་མཁན་གྱི་སྐབས་
རེད་ལ། རྒྱུ་དུ་ཨ་མ་ཚོག་རིན་པོ་ཆེ་འདིར་བཞུགས་ཡོད་སྐབས་དུས་དང་སྐབས་
སོ་སོར་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་གནང་དང་གནང་བཞིན་པ་ལས་ལྷག་ཅིག་ང་ལ་ལྷ་
རྒྱུ་མེད། གཙོ་བོ་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གདན་ས་ཁག་དུ་ཆེབས་བསྐྱུར་
བཀའ་རིན་བསྐྱུངས་ནས་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་གནང་
དང་གནང་བཞིན་པ་རེད། ལྷག་པར་ཡོང་རྒྱུར་བསྐྱེད་པའི་ཉིན་གསུང་གི་རིང་ཚོ་
འདི་དང་སྐྱེ་བ་གཏོན་གྱི་འདུན་མ་ལ་ཕན་པའི་བཀའ་སློབ་གནང་གི་རེད། ངས་
ཟངས་ཚུ་ཁང་ཚན་ལའང་འདི་ལྟར་ལྷ་མོའང་། པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། སྲིན་ལུས་

སོག་པ་ཁང་ཚན་གྱི་འདུས་མང་ལ་བསྐྱེལ་པ།

ཕྱག་འཚལ་རྒྱུད་ལ་ཞེན། རྩེད་པའི་ཉན་དང་སླེ་ལུ་ཟན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་མཁུན་ནས་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་འདི་འདྲ་ཉན་
 རྒྱ་བྱུང་བ་འདི་ཐོབ་དཀའ་བ་དང་ཚ་བ་ཆེན་པོ་རེད། དཔེར་ན། བོད་ནང་དུ་
 ཆ་བཞག་ན་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་ཆེ་བྲི་ལོ་བཟུང་པར་ཤོག་ཅེས་སློན་ལམ་ཞིག་
 བརྒྱབས་ན་ལོ་དང་ལོ་བསྟུན་ནས་བཅོམ་ཁང་དུ་སྡོད་དགོས་ཀྱི་རེད། རྒྱལ་བ་
 རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་མཇལ་པར་བཞག་ཐར་སྐྱེ་པར་ཅམ་ཞིག་བཤམ་ནའང་སློག་ཆད་
 འབབ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། ང་ཚོ་འདིར་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་ཞལ་མཇལ་རྒྱ་
 ཡོད་པར་མ་ཟད་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉན་རྒྱུའི་
 གོ་སྐབས་ཡོད་པ་འདི་རྙེད་དཀའ་བ་དང་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ངོས་ཟིན་
 དགོས། ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་སློབ་ཉན་པ་ཅམ་དུ་མ་བཞག་པར་ཚོས་
 དང་སྲིད་ཀྱི་བཀའ་སློབ་གནང་བ་ཐམས་ཅད་རང་གི་མི་ཚེའི་ནང་ཉམས་ལེན་
 དུ་འབྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་གནང་ན་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་སློབ་ཉན་པའི་གོ་
 ཚོད་པ་རེད། ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་སྐྱེ་ངལ་ལ་མ་འཇོམས་པར་གསུང་ཚོས་
 རིམ་པ་བཞིན་གནང་བ་དོན་ལྡན་དུ་གྱུར་པ་རེད། འདི་འདྲ་བའི་སྐལ་བ་བཟང་
 པོ་ཐོབ་པའི་གོ་སྐབས་འདི་ཚ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་དུས་ཚུ་ཚོད་སྐར་ཆ་གཅིག་ཅམ་
 ཡང་འཕྲོ་བརྟུག་དུ་མ་སོང་བ་ཞིག་གནང་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ལུ་འདོད་བྱུང་།
 རྣམ་པ་ཚོས་དེ་འདྲ་གནང་བའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད།

ཐོག་མར་ཨ་མ་ཚོག་རིན་པོ་ཆེས་ཁང་ཚན་འདིའི་གཞི་མེད་ས་ནས་སྐྱེ་ལས་
 བསྐྱེན་ཏེ་གཞི་བཙུགས་ནས་རིམ་པས་ཡར་རྒྱས་བཏང་སྟེ་ད་ཆ་མིག་གིས་མཐོང་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

རྒྱ་ཡིད་པའི་བཀོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདི་བྱང་བ་རེད། ཁང་ཚན་གསར་
 འཇུགས་གནང་བའི་དགོས་དོན་གཙོ་བོ་ནི། རྣམ་པ་ཚོས་ཚོས་འཆད་མཉན་
 དང་བསྐྱབ་པ་སློབ་གཉེར་ཡག་པོ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་དུས། རྣམ་པ་ཚོའི་ངོས་
 རས་རིན་པོ་ཆེའི་ཐོག་མའི་ཐུགས་དགོངས་ལྟར་དབུ་ཁྲིད་མཁན་གྱིས་དབུ་ཁྲིད།
 རྗེས་ལ་ཡོང་མཁན་ཚོས་སློབ་འཇུགས་ཀྱང་བྱ་སྲུ་གཞིན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཕྱེབས་གྱི་ཡིད་
 པ་ནང་བཞིན། མ་འོངས་པར་ཡིན་ནའང་ལྔར་བཞིན་འཆད་མཉན་སློབ་གཉེར་
 ལ་འབད་བཅོམ་རྩོད་མེད་གྱིས་ཨ་མཚོག་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་སློབ་ལམ་རྩོན་ལྟར་
 ཕྱེབས་ཐུབ་པ་ཞིག་གནང་དགོས། རྣམ་པ་ཚོ་མི་རེ་རེར་འགན་འཁུར་མེད་ཡོད། ལྷག་
 པར་དུ་ཀན་པ་ཚོས་གྲུ་པ་གཞིན་པ་རྣམས་འཆད་མཉན་སློབ་གཉེར་དང་འགྲིག་
 ལམ་ཀྱང་སློབ་སོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་བཟང་པོ་ཨ་མཚོག་རིན་པོ་ཆེའི་
 དགོངས་གཞིའི་ཐོག་དུ་ཁྲིད་ཐུབ་པར་བྱ་དགོས་པའི་འགན་དམིགས་བསལ་ཅན་
 ཞིག་ཡིད་དུས་འགན་དུ་འཁུར་བའི་ལས་དོན་དེ་རྩོད་ཡངས་སུ་མ་སོང་བ་ཞིག་གནང་
 དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་ཞུ་འདོད་བྱུང་།

ཨ་མཚོག་རིན་པོ་ཆེ་དང་གཉིས་ཚུང་འདྲིས་གྱི་གྲོགས་པོ་ཡིན། ལོ་བཅོ་
 བརྒྱད་བརྒྱ་དགུ་ནས་མཉམ་དུ་འཚར་ལོངས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། ཀན་ཐབས་མཁས་
 ལྟ་བུའི་གྲུ་པ་ཀན་པ་ཚོས་གསལ་པོར་མཁུན་གྱི་རེད། དེད་གཉིས་གྱི་སྐྱེ་ཐོག་ཙམ་
 མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་གོང་མ་གཉིས་འབྲུངས་ཡུལ་གཅིག་ཡིན་པའི་དབང་གིས་འབྲེལ་
 བ་ཆེན་པོ་རེད། ངའི་སྐྱེ་གོང་མ་ངོས་འཛིན་གནང་བའི་སྐབས་ཨ་མཚོག་སྐྱེ་གོང་
 མ་འཇམ་དབྲངས་མཁུན་རབ་རྒྱ་མཚོ་དང་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་

སོག་པ་ཁང་ཚན་གྱི་འདུས་མང་ལ་བསྐྱུལ་པ།

ཐར་ནང་དུ་གསལ་པོ་འཁོད་འདུག དེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཨ་མཚོག་སྐྱེ་གོང་མའི་
 གོང་མ་ཨ་མཚོག་རྒྱ་པོ་ཚང་གི་སྐབས་སུ་གཏི་སྐྱེ་ཕྱིང་བརྒྱད་པ་ཡ་སྐབས་མཚོག་
 རྒྱུ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཚང་གིས་རྩ་པ་གཏི་དགོན་པ་གསར་འདེབས་གནང་བའི་
 སྐབས་སྟོན་ཐོག་དུ་ཕེབས་པའི་སྐོར་རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་ཁག་དུ་གསལ་པོ་ཡོད། གཏི་
 ཚང་གི་སྐར་ཁ་སྐྱེ་ཚང་སྟོ་མོ་ནས་རྩ་པ་གཏི་དགོན་པ་དང་ཕྱིར་སྐྱེ་ཚང་སྟོ་མོར་
 སྐར་བཏེགས་པའི་སྐབས་སུ་ཨ་མཚོག་མཚན་ཉིད་ལམ་ཁར་ཁེལ་གྱི་ཡོད་དུས་
 ཕེབས་བསྐྱེད་དང་སྟེ་ལེན་གནང་གི་ཡོད། ཨ་མཚོག་མཚན་ཉིད་དུ་འགྲོ་བའི་སྐབས་
 ང་ཀུན་རིག་ཁང་ཚན་གྱིས་ཁོང་ཚོའི་ཐོབ་ཁོངས་ཡིན་ཅེས་དམིགས་བསལ་བདག་
 པོ་བསྐྱོན་གྱི་ཡོད། ང་རྩ་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཡོང་བེངས་རེར་ཀུན་རིག་ཁང་ཚན་ལ་
 དེས་པ་འགོ་དགོས་པ་ལམ་སྲོལ་ལྟ་བུར་གྱུར་འདུག

དེང་སང་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཞུས་ན། རྩ་པ་རྫོང་ཁོངས་སུ་ཡོད་
 པའི་དགོན་པ་ཆེ་ཤོས་འདི་གཉིས་ཡིན་དུས་དགོན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་མཐུན་
 ལམ་ཡག་པོ་ཡོད་དགོས་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དགེ་འདུན་མཐུན་པ་
 བདེ་བ་སྟེ། །མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་བདེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོན་
 པ་ཕན་ཚུན་གྱི་དགེ་འདུན་པའི་སྤྱིའི་བར་ལ་དམ་ཚིག་མཐུན་པོ་ཡོང་དགོས་པ་འདི་
 གལ་ཆེན་པོ་རེད། དམ་ཚིག་མཐུན་པོ་མི་ཡོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཞིག་གཏན་ནས་
 མེད། གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་མགོ་ལ་བཞུགས་མཁན་ཨ་མཚོག་རིན་པོ་ཆེ་དང་
 རེད་གཉིས་རྒྱུང་འདྲིས་ཀྱི་གོགས་པོ་ཡིན་དུས་འོག་ལ་བསྐྱེད་མཁན་ཚོ་མི་མཐུན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་མེད། གང་དུ་ཡིན་ནའང་བསམ་མེད་རེ་རྒྱུང་གིས་སྐད་ཆ་འདྲ་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བརྟམས།

མིན་བཤད་སྲིད་ཀྱང་དེ་ཚོའི་རྗེས་སུ་འགོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད། ང་ཚོ་རི་
 དུལ་གཉིས་ཀ་ནས་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་དང་མཐུན་ལམ་ཡག་པོ་དགོས་ཀྱི་འདུག
 རྫོན་མ་ཨ་མཚོ་ག་རིན་པོ་ཆེའི་ཡོངས་འཛིན་ཤར་ཚུའི་མཁན་པོར་བཞུགས་མཁན་
 ཁོང་ཐུགས་གཤིས་ཤིན་ཏུ་དྲང་པོ་རེད། ལས་ཀ་གང་ཞིག་བྱས་ནའང་ཐད་ཀར་
 གསུངས་པ་མ་གཏོགས་དེའི་ནང་དུ་ཆབ་སྲིད་མི་བསྐྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན། ཁོང་
 གིས་ང་ལ་འདི་འདྲ་ཞིག་གསུངས་མྱོང་། འབྲས་སྤྲུངས་སུ་ཁང་ཚན་སོགས་གང་
 ཚེའི་ཐད་ནས་པུ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་ཡིག་ཆ་ལ་ལྟ་རྒྱུ་དཀའ་ངལ་
 འཕྲད་སྲིད་དུས་ང་ཚོའི་འདིར་ཀའི་དགོན་པའི་གྲུ་པ་ཚོ་ཕྱི་ལོ་ན་དཀའ་ངལ་དེའི་
 རིགས་གཏན་ནས་མི་ཡོང་བས་ཕྱི་ལོ་ཤོག་ཅེས་གསུང་གི་ཡོད། རྫོན་མ་ང་ཚོ་
 གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འདི་
 ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་རྒྱུན་འཛིན་བྱ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། རྣམ་
 པ་ཚོའི་ང་ཚོས་འབྲེལ་བ་འདི་གཅིག་ཆེན་པོར་བརྩིས་ཏེ་ང་འདི་ཕྱོགས་སུ་ཡོང་
 རེས་བཞིན་མགོན་འཕྲོད་གནང་བ་དང་སྡེ་ལེན་གང་རྒྱས་གནང་གི་འདུག་པར་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལུ་རྒྱ་ཡིན།

ངས་བསྐྱར་དུ་ལུ་དགོས་པ་མི་འདུག་ནའང་། སྤྱིར་ལྗེས་བཞུགས་པོ་ཚེས་
 བཀའ་སློབ་གང་གནང་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་སྤྱིར་ཐོག་ནས་དམིགས་བསལ་གྱི་
 འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཨ་མཚོ་ག་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པ་དུས་ཨ་མཚོ་ག་རིན་པོ་ཆེས་ཚོ་འདི་
 ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ་ཕན་པའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་གང་རྒྱས་རྒྱས་དང་གང་ཟབ་ཟབ་
 གནང་དང་གནང་བཞིན་པ་ཡིན་དུས་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ཁ་བརྩི་རྒྱ་འདི་ཤིན་ཏུ་

སོག་པ་ཁང་ཚན་གྱི་འདུས་མང་ལ་བསྐྱུལ་པ།

གལ་ཆེན་པོ་རེད། རིན་པོ་ཆེ་གར་ཚེ་མཁན་པོའི་བྲི་ལ་ཐེབས་ཡོད་དུས་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ཐད་ནས་མཁུན་རྒྱ་ཆེན་པོ་རེད། ཐོག་མར་སྲུང་མ་བརྟེན་སྲིགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མ་བདེ་བ་སྤོང་བྱ་བྱུང་ཡོད་ནའང་མཚམས་འཇོག་དགོས་པའི་སྐབས་སུ་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཅི་གསུང་བཀའ་སླུབ་གནང་སྟེ་ལམ་ལག་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་མཚམས་འཇོག་གནང་བ་རེད། རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་ཆེའི་ནང་གི་དུས་ཚོད་རིང་ཤོས་དེ་དེ་རམ་ས་ལར་བོད་གཞུང་གི་ཞབས་སྲི་བྱས་ནས་བཞུགས་པ་རེད། རིན་པོ་ཆེ་ང་ལས་དགུང་ན་ཚུང་ནའང་སྦྱར་བཏང་གི་ཆ་ནས་དགུང་ལོ་ཡར་ཐེབས་པའི་སྐབས་ནམ་པ་ཚོས་རིན་པོ་ཆེའི་ཅི་གསུང་བཀའ་སླུབ་ལྟ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། རིན་པོ་ཆེས་རིན་པོ་ཆེའི་ཅི་གསུང་བཀའ་སླུབ་གནང་བྱུང་ན་རང་རང་གི་མི་ཚོ་ལ་ཕན་པར་མ་ཟད་བསྟན་པ་སྦྱི་ལའང་ཕན་གྱི་རེད།

ངས་ལོ་བ་ལྷུར་བྱས་ན་རིན་པོ་ཆེའི་ནང་དུ་སྦྱག་དཔེ་ཡག་པོ་ཡོད་མཁན་གང་འཚམས་ཤིག་ཡོད་འདུག དགོ་འདུན་པའི་སྡེ་ཞིག་ལ་དགོས་རྒྱུ་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་དུས་མཐའ་མ་ཐོས་དོན་སླུབ་པ་ལ་སྦྱོར་བྱུང་པ་ཞིག་ངེས་པར་གནང་དགོས། ང་ཚོའི་འདིར་དེ་འདྲ་ཡོད་མི་སྲིད་ནའང་གདན་ས་འགའ་གསུ་གི་ནང་དུ་མི་འགའ་གསུ་གིས་དགོ་བཤེས་མ་བཏང་བའི་གོང་ནས་སྲི་རྒྱལ་ལ་འགོ་རྒྱུའི་བྲ་སྦྱིག་བྱས་ནས་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་གོ་རྒྱུ་འདུག ང་ཚོའི་འདི་གའི་དཔེ་ཆ་པ་ཚོ་མ་འོངས་པར་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་དགོན་པ་ཁག་གི་ནང་དུ་ཐེབས་ནས་ས་གནས་དེ་དང་དེར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་བཤད་སླུབ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དར་རྒྱས་ཡོང་བའི་ཐུགས་འགན་བཞེས་དགོས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྦྱི་ལའང་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བརྟུས།

དེས་ཕན་གྱི་རེད། དགེ་འདུན་པ་གསར་པ་ཚོས་ཀན་པ་རྣམས་ལ་ཁ་མིག་ཡར་
 ལྷ་བྱས་ཏེ་དཔེ་ཆ་གཟིགས་རྒྱུ་འདི་མི་ཚེའི་སྤྱི་བོ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་ཐུབ་དགོས།
 དཔེ་ཆ་དང་པོར་གཟིགས་པའི་སྐབས་ནས་བརྒྱུད་མ་འོངས་པར་བསྟན་པ་དང་འགོ་
 བ་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་བྱེད་གྱི་ཡིན་སྟེ་མ་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དགོས། ཐུགས་བསྐྱེད་
 དེ་འདྲ་བ་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་ཐོག་ནས་གསལ་བསམ་མཐར་འཁྲུལ་བ་ཞིག་ངེས་པར་
 དགོས་པ་མ་གཏོགས་ཐུག་དཔེ་གཟིགས་ཟིན་པའི་མཚམས་ནས་རྒྱ་ས་བོད་ས་
 འགྲམས་ཏེ་འབྲུམ་མུལ་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་ན་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོངག་མ་རེད།
 བོད་ཀྱི་སྤྱི་མཐོའི་མཁས་པ་ཚོའི་གསུང་རྒྱུན་དུ། འགོ་འགོ་ནས་ལྷ་མ་ཟེད་པ་ལས།
 བསྐྱེད་ནས་སྟེན་ཟེད་ན་དགའ། །ཞེས་པའི་གསུང་རྒྱུན་ཡོད།

ང་ཚོས་ད་རམ་ས་ལ་ནས་རྣམ་པ་ཚོར་ཞབས་ཞུ་བྱེད་དགོས་པ་དང་ར་པ་ཀོདྱི་
 དགོན་པས་མཚོན་པའི་ཕ་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་ནས་ཞབས་ཞུ་བྱེད་དགོས་པའི་རིགས་
 ཡོད་ཆེ་རྣམ་པ་ཚོས་ང་ལ་ཞུས་པས་ང་པོ་བྱས་ཏེ་ཐད་ཀར་གསུངས་ན་ངའི་ངོས་
 ནས་མཐུད་ཀ་བརྒྱུག་དགོས་པའི་ལས་འགན་ང་ལ་ཡོད་ན་ངས་ངེས་པར་དུ་བྱེད་
 ཐུབ་གྱི་རེད། མཐའ་མ་དེར་རྣམ་པ་ཚོར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ང་ཚོ་འདིར་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་ཞལ་མངའ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པར་མ་བཟང་ཚོས་སྲིད་
 བཞུགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉན་རྒྱུ་ལོ་སྐབས་ཡོད་པ་འདི་རྙེད་
 དཀའ་བ་དང་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ངོས་ཟེན་དགོས། ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་
 པོ་ཆེའི་བཀའ་སློབ་ཉན་པ་ཙམ་དུ་མ་བཞག་པར་ཚོས་དང་སྲིད་ཀྱི་བཀའ་སློབ་
 བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་མི་ཚེའི་ནང་ཉམས་ལེན་དུ་འབྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་
 བཞུགས་ན་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་སློབ་ཉན་པའི་གོ་ཚེད་པ་རེད། ཡ་རྒྱལ་
 བ་རིན་པོ་ཆེས་སྐྱེ་ངལ་ལ་མ་འཛོམས་པར་གསུང་ཚོས་རིམ་པ་བཞིན་བཞུགས་
 བ་དོན་ལྡན་དུ་གྱུར་པ་རེད།

༡༡། བཙན་ཚོལ་བདེན་རྒྱལ་མནའ་འབྲེལ་གྱིས་ཚུམ་
 རྒྱུག་བྱས་པའི་ས་བྱི་ཞི་ཚོལ་ཆེན་མོའི་དཔེ་དེབ་
 དབུ་འབྲེད་གྱི་མངོན་སྲོའི་སྐུ་མགོན་གཙོ་
 བོར་ཐེབས་སྐབས་གནང་བའི་
 བཀའ་སློབ།

(ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོའི་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡ ཉིན།)

ས་གནས།

ད་ས་གངས་རྒྱུད་སྤྱི་ཐབ་ཚོགས་ཁང་།

བཙན་ཚོལ་བདེན་རྒྱལ་མཚན་འབྲེལ་གྱིས་ཚོམ་སྐྱིག་བྱས་པའི་
 ས་བྱི་ཞི་ཚོལ་ཆེན་མོའི་དཔེ་དེབ་དབུ་འབྲེད་ཀྱི་མཛད་
 སྐོའི་སྐུ་མགོན་གཙོ་བོར་ཕེབས་སྐབས་
 གནང་བའི་བཀའ་སློབ།

༄༅། བཀའ་བླར་ཨ་ལགས་འཛིགས་མེད་རིན་པོ་ཆེས་གཙོས་པའི་སྐུ་མགོན་
 རྣམ་པ་དང་། མདོ་སྐྱད་དབུས་རྒྱན་ལས་རྣམ་པ། དཔེ་དེབ་འདིའི་ཚོམ་སྐྱིག་
 པ་རྣམ་པ་དང་གསར་འགོད་པ་རྣམ་པ་བཅས། ཐེངས་དང་པོར་ས་བྱི་ཞི་ཚོལ་
 ཆེན་མོའི་དཔེ་དེབ་ཀྱི་དབུ་འབྲེད་མཛད་སྐོར་ཕེབས་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་སྐྱེས།
 མོང་དུ་གཏམ་བཤད་གནང་མཁན་ཚོས་གནས་ཚུལ་མང་པོའི་ཐོག་གསལ་
 པོ་གསུངས་ཡོད་དུས་ངས་དམིགས་བསལ་གྱི་སྐད་ཆ་རིང་པོ་ཞིག་བཤད་དགོས་
 ཀྱི་མི་འདུག ང་ཚོའི་མིག་མདུན་དུ་ཡོད་པའི་དེབ་འདིའི་ཐོག་མའི་ཡོང་སྐངས་
 ལྷན་པ་ཡིན་ན། ཨ་ལགས་འཛིགས་མེད་རིན་པོ་ཆེས་དེབ་འདིའི་ཐོག་ཐུགས་ལྷན་
 ཆེན་པོ་བཞེས་ཡོད་ལ། མདོ་སྐྱད་དབུས་རྒྱན་ལས་ཀྱིས་དབུ་འབྲེད་པའི་འོག་དངོས་
 སུ་ཚོམ་སྐྱིག་བྱེད་མཁན་རྣམ་པས་སྐུ་ལས་མང་པོ་བསྐྱོན་ཡོད་དུས། རྣམ་པ་ཚོར་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་སྐྱེས། ངའི་མཐོང་ཚུལ་ལྟར་བྱས་ན་དེབ་འདིའི་སྐུ་ཀ་གང་
 ལེགས་བྱུང་ཡོད། དེབ་འདི་ལེགས་པོ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་གར་ནང་ཙམ་དུ་མ་
 ཟད་བོད་ནང་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཀྱང་མཐུན་ཆེན་བསྐྱབས་ཡོད།

ས་གྱི་ཞི་ཚོལ་གྱི་དཔེ་དེབ་དབུ་འབྲེད་སྐབས་བརྒྱལ་པ།

ཁོང་ཚུམ་པས་ཆེ་སློབ་གི་ཉེན་ཁ་ལ་མ་འཇོམས་པར་བརྒྱུད་ལམ་སྣ་ཚོགས་པའི་
 ཐོག་ནས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་མང་པོ་ཞིག་མཁོ་སློབ་གནང་ཡོད་དུས། ཁོང་ཚུམ་པར་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་ལྷན་ཡིན།

ཤེས་གསལ་ལྟར་ན་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་ཞི་བའི་ངོ་ཚོལ་
 གྱི་གནས་ཚུལ་འདི་བྱུང་དུས་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་གི་ཆེ་སློབ་ཤོར་བ་རེད། བོད་
 མི་མང་པོ་ཞིག་ཉེས་རྒྱུ་དང་མནར་གཅོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་མྱུངས་དང་མྱོང་བཞིན་
 ཡོད། བསམ་གྲིས་མི་ཁྲབ་པ་ཞིག་རེད། མི་གཅིག་གིས་བཤད་མི་ཤེས་པའི་ལྷ་
 སྐྱུང་ལྟའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་མི་ཞིག་གིས་མི་ཞིག་ལ་རྒྱག་
 པོ་སྤྲད་པ་ཡིན་ན་ཆོད་གཅིག་ཡོད་ན་འང་རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་མི་ལ་ཆོད་མེད་པའི་
 ཉེས་རྒྱུ་དང་མནར་གཅོད་བཏང་དུས། མི་ལ་བྱིའི་འདུ་ཤེས་ཅོམ་ཡང་མེད་པར་
 གསོད་འདོད་ན་བསད་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་འདོད་ན་རྒྱུ་རྒྱུ་བྱས་ཡོད། རྒྱལ་ཁབ་
 གང་འདྲ་ཞིག་གི་ནང་དུ་འང་དྲག་གནོན་གྱི་གནས་ཚུལ་བྱུང་མ་མྱོང་བ་ཞིག་མིན་
 ན་འང་རྒྱལ་ཁབ་རང་རང་གི་བྲིམས་དང་ཆོད་གཞི་ཞིག་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་དྲག་
 གནོན་བྱས་ཡོད། ད་ལྟའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་བྲིམས་དང་ཆོད་གཞི་གང་ཡང་མེད་
 པར་གསོད་འདོད་ན་གསོད་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་འདོད་ན་བརྒྱུ་རྒྱུ། ཁོང་ཚོས་གང་
 བྱེད་བསམས་པ་དེ་རང་བྱེད་པ་མ་གཏོགས། བདེན་པ་ཡོད་མེད་དང་ནག་ཉེས་
 ཡོད་མེད་ཀྱི་དབྱེ་འབྲེད་གཏན་ནས་བྱས་མེད། མདོར་བསྡུས་ནས་བཤད་ན། བོད་
 མི་ཡོངས་རྫོགས་ལ་མིའི་ངོས་འཛིན་དང་མིའི་རིན་ཐང་གི་གནས་བབ་སྤྲད་མེད།
 རྒྱ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་ཁྱོད་གི་ང་གསོན་གྱི་འཐབ་རྩོད་ཡིན་ཅེས་ཁ་གསལ་པོས་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

བཤད་ཀྱི་ཡོད། རོན་དངོས་སུ་ལག་ལེན་བརྟམ་བའི་སྐབས་ཁྱོད་གི་ང་གསོན་གྱི་
 མྱིན་བྱས་ལག་བརྟམ་བྱས་ཡོད། རྒྱ་གཞུང་གི་ངོས་ནས་དྲག་གཞོན་བྱགས་ཆེན་
 པོ་ཅེ་ཙམ་བྱས་ཀྱང་པོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་པོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་ལ་འཇིགས་ལུམ་
 དང་དངངས་སྐྱབ་མེད་པ་སྟེ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བྱུང་མ་ཕྱིང་བ་ལྟ་བུའི་ནི་བའི་ངོ་རྒྱལ་
 ཆེན་མོ་འདི་བྱུང་བ་རེད།

དེ་རྫོན་པོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་པོད་མི་རྣམས་དམ་ཚིག་དོག་ཅ་ཆེག་སྐྱིལ་
 མེད་པ་དང་རྒྱ་གཞུང་གི་བཙན་གཞོན་གྱི་དབང་བསྐྱུར་ལ་དགའ་མོས་ཡོད་པ་ཞིག་
 གཏན་ནས་མིན་ནའང་། ད་རེས་པོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་པོད་མི་རྣམས་དམ་ཚིག་
 དོག་ཅ་ཆེག་སྐྱིལ་དང་རྒྱ་གཞུང་གི་དབང་བསྐྱུར་ལ་སེམས་གཏོང་ནས་འདོད་པ་
 མེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་གསལ་པོ་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ལ་མངོན་པ་རེད། མི་ལོ་དྲུག་ཅུ་ལྷག་
 གི་རིང་རྒྱ་གཞུང་གིས་དྲག་པོས་བཙན་གཞོན་དང་ཞི་བའི་གཡོ་ཐབས་གང་འདྲ་
 ཞིག་བྱས་ཀྱང་པོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་པོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་སྤོ་ཅེ་འགྱུར་མེད་ཀྱིས་
 ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་དབུ་བྱིན་པའི་འོག་ཏུ་དམ་ཚིག་དོག་ཅ་ཆེག་སྐྱིལ་བྱས་ནས་
 གནས་ཡོད་པ་དང་། ལོ་མང་པོའི་རིང་བཟོད་བསྐྱབ་བྱས་པའི་ན་བྱུག་དེ་ད་ཐེངས་
 སྤྱི་ལ་གསལ་པོར་བརྟམ་པ་རེད་ལ། རྒྱ་མིའི་གཞུང་རྫོངས་གཉིད་ལས་སད་དགོས་
 པའི་བདུན་ལན་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤྲད་ཡོད། ཉ་ལས་པའི་གཟེ་བུ་འདི་ཆེན་པོ་རེད། པོད་
 ཀྱི་བརྟམ་སྤོང་གང་གི་ཐད་ནས་བཤད་ནའང་མངོན་རྒྱུས་ཆེན་པོ་རེད། ད་ཐེངས་
 ཀྱི་ལས་འགུལ་འདི་ད་རེས་མགོ་བརྩམས་པ་མ་གཏོགས་མཇུག་བསྐྱུས་པ་ཞིག་མ་
 རེད། ད་དུང་ཡིན་ནའང་པོད་གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀྱི་རྣམས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱིལ་ནས་

ས་གྲི་ཞི་ཚོལ་གྱི་དཔེ་དེབ་དབུ་འབྲེན་སྐབས་བརྗེས་པ།

ལས་འགུལ་འདིའི་མཇུག་སྐྱོད་བྱ་དགོས། མ་འོངས་པའི་ལས་རིམ་ནང་རྗེས་ལས་
 ལྷག་པའི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་སྲིད་པ་རེད། སྲོན་ལས་ཀྱང་མི་
 མང་པོའི་ཆེ་སྲོག་ཤོར་སྲིད་ལ་མནར་གཅོད་ཀྱང་དེ་ལས་མང་བསྐྱོད་དགོས་འབྱུང་
 སྲིད། ང་ཚོར་འབྱུང་སྲིད་པའི་དཀའ་ངལ་འདི་དག་ལ་གདོང་ལེན་ཅི་ལྟར་བྱ་དགོས་
 པའི་ཐབས་ཤེས་མི་རེ་དོ་རེ་ནས་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད།
 འདས་པའི་ཞི་ཚོལ་ཆེན་མོ་འདི་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་གནང་བ་རེད་ལ། མ་
 འོངས་པར་གནས་སྐབས་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ཐུག་ཀྱང་ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་
 སློབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་དང་མཐུན་པར་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་བྱ་ཐུབ་ན་ང་ཚོའི་
 ལས་ཀ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་གྲུབ་འབྲས་ཤིག་ཡོང་ངེས་རེད།

སྦྱར་མི་རིགས་དང་མི་རིགས། རྒྱལ་ཁབ་དང་ལ་ཁབ་བར་གྱི་གནད་དོན་
 འཐབ་ཚུད་ཤེད་སྐབས་ལ་ནམ་པ་མ་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ནའང་། རྒྱལ་སྦྱོང་
 དང་དྲག་པོའི་ཐོག་ནས་རང་བཙན་ལེན་གྱི་ཡིན། རང་དབང་ལེན་གྱི་ཡིན་ཟེར་
 ན་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་དཀའ་བ་ཞིག་རེད་ལ། འདས་པའི་
 ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་དྲག་པོའི་ཐབས་ལམ་གྱིས་རྒྱལ་ཁབ་བརྟན་པོ་ཞིག་
 ཐོབ་མཁན་ཉུང་ཉུང་རེད། ང་ཚོའི་གནས་བབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། ང་ཚོར་
 རྒྱ་གཞུང་ལ་དྲག་པོས་འཐབ་ཚུད་ཤེད་པའི་སློབས་ཤུགས་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་
 མེད་དུས། སྦྱོགས་གང་ནས་བསམ་སློབ་བཏང་ནའང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རྩ་དོན་ནམ་
 བདེན་དོན་འདི་འཆོ་མེད་ཞི་བ་དང་དྲང་བདེན་གྱི་ཐོག་ནས་འཐབ་ཚུད་བྱ་དགོས་
 པ་གནད་འགག་ཅིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་དུས་མ་འོངས་པར་བོད་གཞིས་ཤེས་གཉིས་སུ་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

ལས་འགུལ་གང་འདྲ་ཞིག་སླེལ་ནའང་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་
པ་ཞིག་གྲེད་དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་ལྷུ་འདོད་བྱུང་།

ཡ་ལྟལ་བ་རེན་པོ་ཆེས་བོད་མི་རྣམས་ཇ་དྲག་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་དོག་ཅ་ཆེག་
སློལ་བྱས་ནས་ལས་དོན་ཐོག་རྣམས་ཤུགས་འདོན་གྱི་ཡོད། ཇ་དྲག་གི་རྣམ་པ་རྩུང་
ཡལ་སོང་དུས་རིམ་པས་ལྷོད་ཡངས་སུ་ཤོར་འགོ་བའི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅེས་
བཀའ་གནང་ཡོད། ཇ་དྲག་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་རྩུང་འགྱུར་བ་སྤྱིན་པ་དང་སེམས་
རྒྱུད་ཀྱི་ཚོར་བ་རྣེན་པོ་དེ་བརྒྱལ་ནས་སེམས་ཤུགས་ཉམས་པ་ལྟ་བུས་ལྷོད་ཡངས་
སུ་གྱུར་ན་འབྱུང་གོར་རེད་ལ། ཆེ་སློག་མང་པོས་བསྐྱངས་པའི་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་
ལས་འགུལ་ལ་གྲུབ་འབྲས་མ་ཐོན་པར་ཆགས་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡང་ཡོད་དུས་ངས་
ཚོགས་འདུ་འདི་བརྒྱུད་ནས་བོད་གཞིས་གཉེས་གཉིས་ཀྱི་བོད་མི་ཡོངས་ཚོགས་ལ་
ལས་འགུལ་འདོད་ལྡན་ལྷུན་མ་ཆད་པ་དང་རང་གི་སེམས་ཤུགས་མ་ཉམས་པར་གནང་
རོགས་ཞེས་འབོད་སྐུལ་ལྷུ་རྒྱ་ལོན།

ང་ཚོས་ལས་འགུལ་གྱི་ཁ་སྤྱོད་གསལ་གཅོད་བྱ་གཅིག་ནི་བོད་རང་གི་སྐད་ཡིག་
དང་། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་གྱི་སློག་ལ་འབབ་དགོས་པ་
དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ང་ཚོས་ལས་འགུལ་གཞན་དག་གང་འདྲ་ཞིག་སླེལ་བ་ཡིན་
ནའང་། གལ་སྲིད་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་བརྒྱལ་སོང་
ན་ང་ཚོའི་སེམས་ཤུགས་དང་གོང་བུའི་རྣམས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཅ་བརྒྱལ་དུ་འགོ་
གི་རེད། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་བརྒྱལ་ས་པ་ཡིན་ན་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གོམས་གཤིས་
བརྒྱལ་འགོ་གི་རེད། མི་རིགས་ཀྱི་གོམས་གཤིས་བརྒྱལ་ས་པ་ཡིན་ན་མི་རིགས་

ས་གྲི་ཞི་ཚོལ་གྱི་དཔེ་དེབ་དབུ་འབྲེན་སྐབས་བརྗེས་པ།

གྱི་བསམ་མཐོ་གཏོང་སྤངས་བརྒྱུ་འགྲོ་གི་རེད། བསམ་མཐོ་གཏོང་སྤངས་བོད་པ་
 མ་ཡིན་པ་ཞིག་གུར་ཚོང་ཚོའི་རྩ་བ་དེ་བརྒྱུ་པ་ཡིན་པས་བོད་པ་ཟེར་བ་དེའང་
 རང་བཞིན་གྱིས་བརྒྱུ་འགྲོ་གི་རེད། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྲོག་རྩ་ལྟ་བུའི་ཚོས་དང་
 རིག་གཞུང་འདི་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་ནི་ལས་འགུལ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་རྩ་
 བ་ལྟ་བུར་ངོས་འཛིན་གྱིས་ལག་ལེན་དུ་བརྒྱུར་དགོས་ཀྱི་འདུག དཔེ་རྒྱུང་ས་ཞིག་
 གི་ཐོག་ནས་ལུས་ན། ཁྱིམ་ཚང་སོ་སོའི་ནང་དུ་བོད་སྐད་གཙང་མ་བཤད་རྒྱུར་
 འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་ལ། དེང་སང་སྤར་དང་མི་འདྲ་བར་ཚོལ་
 ཁ་གསུམ་གྱི་བོད་མི་ཉམས་ཕན་རྒྱུན་འགྲུལ་འགྲུལ་གྱི་གོ་སྐབས་མང་པོ་ཡོད་
 དུས་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་བོད་མི་འཛོམས་པའི་སྐབས་ཕན་རྒྱུན་ཡུལ་སྐད་གྱིས་
 གོ་བདུན་འཕྲོད་མི་འཕྲོད་ཀྱི་གནས་རྒྱུན་ཕྱུར་བུ་རེ་བུར་སྐབས་ལམ་སང་རྒྱ་སྐད་
 བཤད་པའི་གོམས་གཤིས་ངན་པ་ཞིག་དར་འདུག ཚོལ་ཁ་སོ་སོའི་ཡུལ་སྐད་
 ལ་སྐད་གདངས་མ་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ཕྱུར་བུ་ཞིག་མ་གཏོགས་གཞི་རྩ་ནི་བོད་
 སྐད་ཀྱི་འགྲོ་སྤངས་དང་སྐད་ཀྱི་གཤིས་ཀ་གཅིག་པ་ཡིན་དུས་ཞིབ་མོ་བྱས་ནས་
 ཉན་ན་མ་གོ་བའི་དཀའ་ངལ་དེ་ཅི་མེད། ཚོལ་ཁ་ཕན་རྒྱུན་དང་ཡུལ་ལུང་
 ཕན་རྒྱུན་གྱི་བོད་མི་ཉམས་མཉམ་དུ་འཛོམས་པའི་སྐབས་བོད་སྐད་རང་གི་ཐོག་
 ཉན་ཕན་རྒྱུན་གོ་བདུན་ཐབས་བྱ་དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ད་
 ལྟོའི་མི་རབས་འདིའི་སྐབས་ཤུགས་བརྒྱབས་པ་ཡིན་ན་རིམ་བས་བོད་ཚོལ་ཁ་
 གསུམ་སྲི་ལ་བྱེད་པའི་སྲི་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཡོང་བྱུང་ངེས་རེད། དེ་ནས་ཚོལ་
 གསུམ་བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་རིམ་བས་ཁ་སྐད་གཅིག་དུ་འགྱུར་གྱི་རེད། མདོར་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

བསྐྱུས་ན། བོད་རྒྱལ་བརྒྱལ་པ་ཡིན་ན་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་བརྒྱལ་འགོ་བས་ཐབས་ཤེས་སྣ་ཚོགས་པའི་ཐོག་ནས་བོད་རྒྱལ་མ་བརྒྱལ་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་ནས་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

དེང་སང་བོད་གཞིས་སྤེལ་གཉེས་ཀ་ན་དགོན་པ་བསྐྱུར་གསོ་དང་གསར་བརྒྱལ་བྱས་པའི་གྲངས་ཀ་སྤྱི་མོ་ལས་མང་བར་གྱུར་ཡོད། དགོན་པ་མང་བ་དང་སྒྲུབ་གསེར་ཁང་རྩིག་པོ་ཡོད་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཕན་ཐོགས་མེད། དགོན་པ་དེ་དག་གི་ནང་དུ་ལུང་སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན་དང་། ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཞིག་ཡོད་དགོས། དགོན་པའི་ནང་དུ་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་འཕེལ་བྱས་སུ་འགོ་བྱལ་ན་དེས་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་ཡོངས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེ་གོ་སྐོར་པོ་ཞིག་གིས་ལུས་ན། དགོན་པའི་ནང་དུ་གྲུབ་ཅི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་རེ་རེ་རང་གི་ཕ་མ་སྤྱི་ཉེ་དང་གོང་སྡེ་དང་ཤོག་ཀ་སོགས་ཚུགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་ཡོད་པ་འདི་དག་བརྒྱུད་ནས། བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་རྩ་བ་ཡག་པོ་དང་བརྟན་པོ་འཛུགས་སྐྱབ། དགོན་པ་སོ་སོས་ད་ལྟའི་བར་དུ་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་རྒྱུན་འཛིན། བོད་མིའི་མང་ཚོགས་ལ་ཡ་རབས་བཟང་སྲོད་ཀྱི་འགན་ཁུར་ནས་གྲུབ་འབྲས་ཡག་པོ་འཛོལ་སྐྱབ་ཡོད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྤྱི་ལུགས་ཀྱི་དབུ་བྲིད་མཁན་དང་འགན་གཙོ་བོར་ལེན་མཁན་མང་ཆེ་བ་གྲུབ་དང་བཅུན་མ་རེད། བོད་ཀྱི་དགེ་འདུན་པ་དང་བཅུན་མ་ཚོས་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་བོད་ཀྱི་བརྒྱུན་པ་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་འགན་བཞེས་ནས་མཛད་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག་ཡོད་ལ། མ་འོངས་པར་

ས་གྲི་ཞི་ཚོལ་གྱི་དཔེ་དེབ་དབུ་འབྲེན་སྐབས་བརྗེས་པ།

ཡང་པོད་གྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་མི་ཉམས་རྒྱན་འཛིན་དང་དར་སྤེལ་གྱི་འགན་
བཞེས་ནས་ལུགས་བརྒྱུན་རོགས་གནང་ཞེས་ལུ་རྒྱ་ཡིན།

པོད་པའི་གོམས་གཤིས་དང་ཆས་གོས་ཆ་ལུགས་འདི་མི་ཉམས་རྒྱན་
འཛིན་བུ་རྒྱུར་ལུགས་སྒྲུང་ཆེན་པོ་གནང་དགོས། དཔེར་ན། རྒྱ་མིའི་ཚོགས་
འདུའི་ཐོག་པོད་ལུ་གྲོན་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད་ཟེར་བའི་ཁྲིམས་ཡོད་པ་མ་རེད་
བསམས། པོད་མི་ཚོས་ཚོགས་འདུས་མཚོན་པའི་རྒྱན་དུ་པོད་ལུ་གྲོན་རྒྱུར་
དོ་སྒྲུང་བུ་དགོས། ལྷོགས་གཞན་ནས་བཤད་ན་སྤྱིའི་ཆ་ལུགས་ལ་དེ་ཙམ་གནད་
ཆེན་པོ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནའང་། པོད་ལུ་ཙམ་གྲོན་པ་ཙམ་གྱིས་པོད་མི་རིགས་
འདི་གཞན་དང་མི་འདྲེས་པར་པོད་མིའི་རྣམ་པ་གསལ་པོ་བརྟན་ཐུབ་གྱི་རེད།
དཔེར་ན། ཨ་ལྷོ་རི་ཀ་སོགས་ལུང་པ་འགའ་ཤས་ཀྱི་ཆས་གོས་བདོས་ཆེ་མདོག་
ཁ་པོ་དེ་ཚོ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ཡིན་ནའང་གྲོན་ནས་འགྲོ་གི་འདུག མི་
རིགས་སོ་སོས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆས་གོས་གྲོན་རྒྱ་དེ་ཆབ་སྲིད་ཙམ་མ་ཡིན་པར་
ལྷོགས་མང་པོའི་ཐོག་ནས་གནད་ཆེན་པོར་གྱུར་ཡོད། དེ་ཙམ་ཆེན་པོ་ཆེ་
ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཁོང་གིས་ཚོགས་འདུ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཐོག་པོད་ལུ་
མནའ་གྱི་ཡོད་པར་མ་ཟད་སྐབས་དེ་དུས་པོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་ཀྱི་རྒྱ་དམར་
གྱི་དཔོན་པོ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཀྱང་པོད་ལུ་གྲོན་གྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་རང་དབང་
ལུང་པའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་པོད་མི་ཚོས་ཀྱང་ཆས་གོས་ཆ་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་གཟུབ་
གཟུབ་གནང་དགོས་སུ་མང་པོ་འདུག འདི་དག་ཀྱང་པོད་མིའི་དོས་འཛིན་བརྟན་
པོར་གནས་ཐབས་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་གཞུང་གི་ཆ་ཤས་ཞིག་ཡིན་དུས་འདིའི་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

ཐོག་ལ་གཟབ་གཟབ་གནང་འོགས་ཞེས་ལུ་འདོད་བྱུང་།

ཡ་རབས་བཟང་སྲོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་ཡ་རབས་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེའི་
 ཉེ་འཁྲིས་སུ་ཡོད་པའི་བཅན་ཕྱོད་པོ་མི་ཚོས་ཐུགས་སྐྱང་ཆེན་པོ་གནང་དགོས།
 ལྷག་པར་བོད་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་བོད་མི་ཚོས་ཡ་རབས་བཟང་སྲོད་ཐོག་ཐུགས་
 སྐྱང་ཆེན་པོ་གནང་དགོས། བོད་ནང་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོའི་སེམས་ཤུགས་དང་
 ལྷག་བསམ་གྱི་ཐོག་བཤད་མ་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་ནའང་། དེང་སང་གི་གཞིན་
 རྒྱུས་ཚེའི་ནང་དུ་ཡ་རབས་བཟང་སྲོད་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱན་བཟང་པོ་ལ་ཉམས་ཆག་འགོ་
 གི་ཡོད་པའི་མཐོང་ཚུལ་ཞིག་འདུག ཡ་རབས་བ་རིན་པོ་ཆེས་དབུ་བྱེད་པའི་བཅན་
 ཕྱོད་པོ་མི་འབྲམ་གཅིག་ལྷག་གིས་ཞབས་སྲུ་སྐྱབ་ས་དང་སེམས་ཤུགས་ཀྱི་བརྟེན་
 ས་གཙོ་བོ་ཞི་བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཚོ་རེད། གལ་སྲིད་ཁོང་ཚོ་འགྱུར་སོང་ན་ང་ཚོའི་
 སེམས་ཤུགས་ཀྱི་གཞི་རྩ་མེད་པར་གྱུར་པ་རེད། བོད་དོན་ཡང་བརྒྱལ་ས་འགོ་
 གི་རེད། དཔེ་མཚོན་གཅིག་ལྟར་ན། གནའ་ལྷ་མོ་བོད་སྟོད་སྐད་བར་གསུམ་
 དུ་སྐད་ཚོང་མ་ཟེར་བ་ཞིག་ཕལ་ཆེར་མེད་ནའང་བར་ལམ་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་
 ལྷ་ས་ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་གྲོང་སྡེ་ཆེ་ཁག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དལ་ཚུན་
 ཚོད་ཀྱི་ནང་དུ་སྐད་ཚོང་མས་ཁོངས་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་གོ་རྒྱུ་འདུག སྐད་
 ཚོང་མ་འདི་ཚོའང་རྒྱ་མི་གཞན་མ་རེད། བོད་པའི་བུ་མོ་ཡང་མང་པོ་ཡོད་འདུག
 གཞིན་སྐྱེས་མང་པོ་ཞིག་གི་ཀུན་སྲོད་ཀྱི་ཚད་གཞི་འདི་འདྲ་ཞིག་དུ་སྐྱབས་ཡོད།
 ང་ཚོའི་ཕ་མེས་བཀའ་དྲིན་ཅན་གོང་མ་ཚོ་ནས་བརྒྱུད་དེ་ཡོང་བའི་ཡ་རབས་བཟང་
 སྲོད་ཀྱི་གོམས་གཤིས་འདི་བོད་མི་མི་རེ་དེ་རེས་སོ་སོའི་རྒྱན་གྱི་འཚོ་བའི་ནང་ཉམས་

ས་གྱི་ཞི་ཚོལ་གྱི་དཔེ་དེབ་དབུ་འབྲེད་སྐབས་བརྒྱལ་པ།

ལེན་བྱས་ཏེ་ཉམས་ཆག་མི་འགོ་བཞིག་བྱ་དགོས་པ་འདི་གི་ཉུ་གལ་ཆེན་པོར་
གྱུར་འདུག་ཅེས་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

ད་ཐེངས་ཀྱི་ཞི་ཚོལ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་འདས་པའི་ལོ་ཡུན་དེའི་རིང་སེམས་
ཤུགས་མ་ཆག་པར་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་རྒྱན་འཛིན་གནང་བ་དང་། ལྷག་པར་ད་ཐེངས་
ཀྱི་ཞི་ཚོལ་ཆེན་མོའི་ནང་རང་གི་གཅེས་པའི་ཆེ་སྲོག་རྒྱ་ཚོར་ལོངས་སྤྱོད་དང་
བཅས་པ་སློབ་བཏང་ནས་བོད་ཀྱི་བདེན་དོན་འཐབ་ཚུད་ཀྱི་ལས་འགུལ་ནང་དངོས་
སུ་མཉམ་ལུགས་གནང་མཁན་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་གྱི་དཔེ་འབྲེད་པའོ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ལྷ་རྒྱ་ཡིན་ལ། རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་གྱིས་མཚོན་
སྤྱི་སྤྱོད་སུ་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་ལྷ་རྒྱ་བལ་བའི་ན་པོ་ཆེས་དབུ་
ཁྲིད་པའི་འོག་དམ་ཆེག་གོང་བུ་ཆེག་སྐྱེལ་བྱས་ཡོད་པར་མ་ཟད། ནམ་ཞིག་ཡིན་
ནའང་བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཚོའི་རྒྱབ་ཏུ་ལངས་ནས་སེམས་ཤུགས་བརྟན་པོས་བོད་
ཀྱི་རྩ་དོན་དང་བོད་ནང་གི་བོད་མིའི་སྤྱི་སྤྱོད་སུ་གི་ཆེད་དུ་ལས་ཀ་གང་བྱ་དགོས་
པ་དང་གང་འཛིན་པ་དེ་བྱས་ཡོད་ལ། མ་འོངས་པར་ཡང་སྤར་ལས་ལྷག་ཅིག་
བྱ་ངེས་ཡིན་པས་བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཚོའི་སེམས་ཤུགས་མ་ཆག་པར་ལངས་སྤྱོད་
བརྟན་པོས་བལྟགས་རོགས་ཞེས་དེ་རིང་ཚོགས་འདུ་འདི་བརྒྱད་ནས་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ་ང་ཚོའི་གསར་འགོད་པ་ཚོ་ཡིན་ནའང་ཉེ་ཆར་གྱི་དོན་རྒྱུན་བྱང་
བའི་སྐབས་ཉིན་མཚན་མེད་པར་རྒྱག་ནས་སྤྱང་ལ་ཆེན་པོ་བསྐྱེན་སོང་བས་ཐུགས་
རྗེ་ཆེ་ཟེར་ནས་ལྷ་རྒྱ་ཡིན་ལ། མ་འོངས་པར་ཡང་འདི་འདྲའི་གནས་ཚུལ་ཇ་དྲག་
ག་དུས་བྱང་ནའང་འགན་ཆེན་པོ་བཞེས་ནས་སྐབས་འཕྲལ་སོ་སོར་གནས་ཚུལ་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

གསར་འགོད་གནང་རོགས་ཞེས་ཞུ་བྱེད།

ས་ཁྱི་ཞི་ཚེ་ལ་ཆེན་མོ་ཟེར་བའི་དཔེ་དེབ་འདི་མདོ་སྐྱོད་སྤྱོད་གསུང་གི་དོན་རྒྱུན་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་པལ་ཆེར་ཆགས་ཐུབ་མེད། གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་མི་ནས་མི་བརྒྱུད་དེ་འབྲོར་བ་ཡིན་དུས་ཆད་ལྷག་ཅི་རིགས་བྱུང་ཡོད་ཤིང་། ཆད་ལྷག་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་གང་ཡོད་མ་འོངས་པར་འབྲེལ་ཡོད་ཚོས་ལོ་རྒྱུས་མཁོ་སྤོང་གནང་ཐུབ་ན་གོང་དུ་བཀའ་བྱུང་གིས་གསུངས་པ་ལྟར་བོད་གཞུང་གིས་ཡིག་ཆ་སྤྱོད་པ་བརྒྱུས་ཀྱིས་ཉར་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཐུགས་མཐོན་གསོ་བ་ཞིག་ཏུ་ཏུ་ཡོང་གི་རེད་བསམས།

གོང་དུ་བཅུན་ཚོལ་བཤེན་རྒྱུ་མཚའ་འབྲེལ་གྱི་དཔེ་དེབ་འདི་ཙམ་མ་ཡིན་པར་མ་འོངས་པར་ལས་ཀའི་རིམ་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ནས་བཀའ་གནང་གི་འདུག མ་འོངས་པར་མཚའ་འབྲེལ་སྐྱིག་འཇུགས་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ཐོག་ལས་ཀ་བྱས་པ་ཡིན་ན། སྐྱིག་འཇུགས་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་ཀྱང་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐོན་གྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག་ལ། མ་འོངས་པར་མདོ་སྐྱོད་ཚོལ་ཁ་དང་མཚའ་འབྲེལ་སྐྱིག་འཇུགས་གཉིས་ཀས་ལས་དོན་གང་བྱས་པ་མཐའ་དག་ཡོད་མོས་བཞིན་འགྲུབ་པའི་སློན་འདུན་ཞུ་བྱེད། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ང་ཚོས་ལས་འགུལ་གྱི་ཁ་ཕྱོགས་གཙོ་བོ་གཅིག་ནི་བོད་རང་གི་སྐད་ཡིག་དང་།
 ཚོས་དང་རིག་གཞུང་མི་ཉམས་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་ཐོག་ལ་འབབ་དགོས་པ་དེ་གལ་
 ཚེན་པོ་རེད། ང་ཚོས་ལས་འགུལ་གཞན་དག་གང་འདྲ་ཞིག་སྤེལ་བ་ཡིན་ནའང་།
 གལ་སྲིད་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་བརྒྱལ་སྐོང་ན་ང་
 ཚོའི་སེམས་ཤུགས་དང་གོང་བུའི་རྒྱས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་རྩ་བརྒྱུ་ཏུ་འགོ་
 གི་རེད། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་བརྒྱལ་སྐོང་ལ་ཡིན་ན་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གོམས་གཤེས་
 བརྒྱལ་འགོ་གི་རེད། མི་རིགས་ཀྱི་གོམས་གཤེས་བརྒྱལ་སྐོང་ལ་ཡིན་ན་མི་རིགས་
 ཀྱི་བསམ་སློབ་གཏོང་སྤངས་བརྒྱལ་འགོ་གི་རེད། བསམ་སློབ་གཏོང་སྤངས་བོད་
 པ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་གུར་ཚེ་ང་ཚོའི་རྩ་བ་དེ་བརྒྱལ་པ་ཡིན་པས་བོད་པ་ཟེར་བ་
 དེའང་རང་བཞིན་གྱིས་བརྒྱལ་འགོ་གི་རེད། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྲོག་རྩ་ལྟ་བུའི་
 ཚོས་དང་རིག་གཞུང་འདི་མི་ཉམས་རྒྱུ་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་ནི་ལས་འགུལ་ཡོངས་
 རྫོགས་ཀྱི་རྩ་བ་ལྟ་བུར་ངོས་འཛིན་གྱིས་ལག་ལེན་དུ་བརྒྱུར་དགོས་ཀྱི་འདུག།

༄༅། མདོ་སྨད་དམིགས་བསལ་ཚོགས་
ཆེན་ཐོག་བསྐྱེད་པའི་བཀའ་སློབ།

(ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༠ ཉིན།)

ས་གནས།

བཞུགས་སྐྱེད་ཀྱི་ཉི་ཤེས་པ་གྲུ་ཚང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

མདོ་སྐྱོད་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཚེན་ ཐོག་བསྐྱེད་པའི་བཀའ་སློབ།

།། ལསྐྱེད་མེ་ཤིང་བཟའ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་དང་། བཀའ་ཟུར་ཨ་ལགས་
འཛིགས་མེད་རིན་པོ་ཆེ། གཞན་ཡང་སྐྱེ་མགོན་ལྷན་པ་ལྟན་རྒྱལ། མདོ་སྐྱོད་
དབུས་རྒྱན་ལས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་དང་ཚོགས་མི་ཡོངས་རྫོགས་ལ་འཚམས་འདྲི་བཀྲ་
ཤིས་བདེ་ལེགས་ལུ་རྒྱ་ཡིན།

ང་ལ་འདིར་སྐྱེ་མགོན་གཙོ་བོར་ཤོག་ཅེས་བཀའ་གནང་བ་ལྟར། ང་སྐྱེ་
མགོན་གྱི་གཙོ་བོར་ཡོང་ནས་ལྷན་པ་ཚོར་ཕན་ཐོགས་པའི་སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱུ་མེད།
ལྷག་པར་དུ་བོད་གཞུང་གི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཚེན་གྱི་གྲོས་གཞི་རྒྱ་ཚེན་པོ་ཡིན་
དུས་འདིའི་ཐོག་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་བསམ་ཚུལ་ཡག་པོ་ཞིག་བཤད་ཐུབ་པའི་
སློབས་པ་མི་འདུག ཡིན་ནའང་གཡོག་ཀན་སོ་ཆད། ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར། ང་
བོད་གཞུང་གི་སྤྱི་ལུ་པ་རྣམས་པ་ཀན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་ཆ་འཇོག་གནང་ནས་སྐད་
ཆ་ཤོད་གསུང་དུས། ལས་རིམ་ལྷན་པ་གཞན་ཐོག་ནས་ཚོགས་འགའ་གས་ལུས་ན་
བསམ་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་རིང་མདོ་སྐྱོད་དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ་ལ་གྲོས་གཞི་
མི་འདུག་པས་ངའི་བསམ་པ་ལྟར་བྱས་ན། གྲོས་གཞི་ཞིག་ཡོད་ན་ཚོགས་མི་ལྷན་
པའི་གསུང་བཤད་འཇོར་མི་འགོ་བ་དང་གནད་གཅིག་གི་ཐོག་དུ་འབབ་ཐུབ་པའི་
ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་རེད། གྲོས་གཞི་མེད་པར་མི་རེ་རེ་ལ་རང་རང་གི་བསམ་ཚུལ་

མདོ་སྐད་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཚེན་ཐོག་བསྐྱེལ་པ།

གསུང་བརྒྱུག་ན་ཉིན་མ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་གསུང་ཚར་གྱི་མ་རེད་ལ། གནད་དོན་གཅིག་གི་ཐོག་ཏུ་བརྗེལ་ནས་དོན་ཚན་བྲས་ཏེ་ཡར་འབྲུལ་བྱུང་བ་པར་དཀའ་ངལ་ཡོང་གི་རེད་བསམ།

བོད་གཞུང་གི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཚེན་གྱི་གྲོས་གཞི་ནི། བར་ལམ་བོད་ནང་དུ་ཇ་དྲག་གི་བྱུང་རྒྱུ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་བབ། བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་བཅས་རེད། རྣམ་པ་ཚོ་མང་ཆེ་བ་བོད་ནས་ཕེབས་པ་ག་ཉུག་ཡིན་དུས་བོད་ནང་གི་གནས་སྐབས་གསལ་པོ་དང་གཏིང་ཟབ་པོ་མཁྱེན་གྱི་ཡོད། བོད་གཞུང་གི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཚེན་གྱི་གྲོས་གཞི་འདི་གསུམ་གྱི་ཐོག་རྣམ་པ་ཚོར་བསམ་ཚུལ་དང་མཐོང་ཚུལ་གང་འདྲ་འདུག ཞལ་གསང་པོ་བྲས་ནས་གསུང་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ལྷ་མདུན་གྱི་གསུང་ཚིག་རེ་རེ་བཞིན་བསམ་སློབ་གཏོང་རྒྱ་དང་སློབ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱ་ཡོད། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་གྱི་ཡུང་བསྟན་ལྟ་བུ་ག་ཉུག་ཡིན་པ་ཡིན་དུས་ལྷ་མདུན་གྱི་གསུང་ཚིག་རེ་རེ་ལ་དཔུང་པ་དང་སློབ་སྦྱོང་གཏོང་བ་མོ་གནང་དགོས། ཉེ་ཆར་བོད་བྱིས་དུ་བསྐྱེལ་པའི་བཀའ་སློབ་དེ་རིང་རྣམ་པ་ཚོར་གསན་རྒྱུའི་བྱ་རྒྱུ་ལུས་ཡོད་ཟེར། དེ་ལ་རྣམ་པ་ཚོས་གཟབ་ནན་གྱིས་ཉན་ནས་གསུང་ཚིག་རེ་རེའི་ཐོག་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ལྷ་མདུན་གྱི་གསུང་ཚིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་མང་པོ་ཡོད་དུས་བསམ་གཞིག་ནན་པོ་བྱ་དགོས། དེང་སང་མང་ཚོགས་ཀྱི་དྲིལ་དུ་ཕན་ཐོགས་མེད་པའི་སྐད་ཆ་མང་པོ་ཞིག་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་ཚོད་འདུག བསམ་བཞིན་དུ་ཡིན་མིན་གང་ལྟར་ཡང་འདི་རིགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཚོལ་ཁ་དང་། ཚོས་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་ཁུལ་མི་མཐུན་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

པར་བྱེད་པའི་དགྲིགས་ཤིང་གི་སྐད་ཆར་ཆགས་སྲིད། ང་ཚོའི་དགུ་ཕྱེགས་ལ་
 དགོས་སྐྱེ་ནི་བཅོན་བྱོལ་བོད་མི་ནམས་དབུ་བྲིད་གཅིག་གི་འོག་ཏུ་གོང་བུའི་རྒྱས་
 པའམ་ཆེག་སྒྲིལ་མི་ཡོང་བར་རྒྱས་པ་ཁ་འཐོར་དུ་འགོ་དགོས་པ་འདི་ཡིན། བན་
 ཐོགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྐད་ཆ་སྐྱོ་ཚོགས་ཤིག་བཤད་ན་ཕན་ལས་གཞོད་ཆེ་བ་འབྱུང་
 མི་སྲིད་པ་མིན་པས། ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་ཡང་ཉིང་
 ག་རེ་གསུང་གི་འདུག་ བོད་མི་རིགས་ལ་དགོས་པའི་ཁེ་ཕན་གཙོ་བོ་ཅི་རེད། གནས་
 ཚུལ་འདི་གཉིས་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཉོགས་པའི་ཐོག་ནས་བཀའ་ཚོལ་གནང་བྱུང་ན་བོད་
 སྤྱི་བ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་རེད།

མི་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ད་ཐེངས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་འདིའི་ཐོག་
 ནས་དབུ་མའི་ལམ་དང་རོད་རང་བཅོན་གྱི་ཐོག་རྩོད་པ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་བཤད་
 ཀྱི་ཡོད་ཚོད་རེད། ངའི་བསམ་ཚུལ་ལྟར་བྱས་ན་དེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཞིག་
 གཏན་ནས་མ་རེད། ལྷག་པར་སྐྱེ་མཁུན་གྱིས་ཉེ་ཆར་ད་བར་དུ་དབུ་མའི་ལམ་
 ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐབས་ཤེས་གནང་ནའང་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ཐོག་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་བྱུང་གྱི་
 མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་མ་གཏོགས། དབུ་མའི་ལམ་ལ་ཕམ་ཉེས་བྱུང་བ་རེད་
 ཅེས་གཏན་ནས་གསུངས་མེད། སྐྱེ་མཁུན་གྱིས་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་གང་འདྲ་བྱས་ནས་
 སྐྱབ་དགོས་ཀྱི་འདུག་དེའི་ཐབས་ལམ་གསར་པ་འཚོལ་དགོས་གསུངས་པ་མ་
 གཏོགས། དབུ་མའི་ལམ་དང་རང་བཅོན་གང་གི་ཐོག་ནས་རྩོད་དགོས་ཀྱི་འདུག་
 གསུངས་པ་མ་རེད། སྤྱིར་རང་བཅོན་དགོས་སམ་མི་དགོས་ཟེར་ན། གོང་དུ་
 ཨ་ལགས་འཇིགས་མེད་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་གནང་བ་ལྟར་བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་

མདོ་སྐད་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་བསྐྱུལ་པ།

ཀྱི་སེམས་ལ་རང་བཅོན་ཐོབ་ན་སྐྱམ་པའི་རེ་བ་ཡོད། བོད་མིའི་སེམས་ནང་དུ་
 རང་བཅོན་མི་དགོས་བསམ་མཁན་ཞིག་པལ་ཆེར་མེད། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
 ཀྱང་བོད་རང་བཅོན་རེད། རང་བཅོན་འཐབ་ཚུད་བྱེད་རྒྱ་འདི་བོད་མི་རིགས་
 ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་སྐྱེས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་རེད། ཡིན་ནའང་ད་ལྟའི་ཇ་དྲག་གི་གནས་
 སྐབས་འདིར་བོད་རང་བཅོན་ཟེར་ནས་རེ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་བརྒྱབ་སྐྱེས་བསྐྱུག་
 བཅུན་པ་ཡིན་ན། བོད་ནང་དུ་བོད་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་རྩ་བརྒྱུག་
 དུ་འགོ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁའི་མཚམས་སུ་སྒྲེབས་ཡོད་དུས། བོད་ཀྱི་མི་རིགས་རིག་གཞུང་
 དང་བཅས་པ་ཇ་དྲག་གིས་སྒྲོབ་ཐབས་གང་འདྲ་བྱ་དགོས་ཀྱི་འདུག གནད་དོན་
 འདིའི་ཐོག་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་པ་འདི་གནད་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་རེད་བསམ།
 ང་ཚོས་རང་བཅོན་འཐབ་ཚུད་བྱས་ནའང་ང་ཚོའི་ཁ་གཏད་གཅོག་ས་རྒྱ་ནག་རེད།
 རང་བཅོན་མ་ཐོབ་བར་ངང་སྐྱུག་བྱས་ནས་བཅུན་པ་ཡིན་ན། དེའི་བར་དུ་བོད་
 རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཡིག་ ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཡོངས་རྫོགས་
 བརྒྱལ་འགོ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁའི་མཚམས་སུ་སྒྲེབས་ཡོད། མ་བརྒྱལ་པའི་གོང་དུ་ང་
 ཚོར་ཐབས་ཤེས་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག དེའི་ཐོག་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་
 པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། བོད་རྒྱལ་ཡོངས་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་ཞིག་འཚོགས་
 རྒྱ་གཏན་འཁེལ་བྱས་ཡོད། ཚོགས་ཆེན་དེའི་ཐོག་མདོ་སྐད་ཚོལ་ཁའི་ངོས་ནས་
 བསམ་ཚུལ་ལེགས་པོ་ཞིག་འབྲུལ་དགོས། དེ་མདོ་སྐད་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་
 འདུ་འདིའི་ཐོག་ནས་བསམ་ཚུལ་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས།

ཡིན་ནའང་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བོད་གཞུང་གི་སྐྱེ་ཚབ་ནམ་པ་དང་རྒྱ་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

ནག་གཞུང་བར་འབྲེལ་བ་སྔ་ཕྱི་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་པམ་ཚུན་གཉིས་ཀྱི་བར་
 སྐད་ཆ་གང་འདྲ་བྱུང་ཡོད་མེད། བོད་གཞུང་གིས་ཅུ་བའི་ལམ་སྟོན་གང་འདྲ་
 ཞིག་གནང་གི་ཡོད་མེད་སོགས་ང་ཚོས་གསལ་པོ་ཞིག་མཐུན་གྱི་ཨེ་ཡོད་བསམ།
 ང་ཡིན་ན་གསལ་པོ་ཞིག་གཏན་ནས་ཤེས་གྱི་མེད། དེ་རིང་གི་ཚོགས་ཐོག་འདིར་
 སྐྱེ་འབྱས་དང་སྐྱེ་བུར་མང་པོ་ཐེབས་ཡོད་དུས་རྣམ་པ་ཚོས་གསལ་པོ་མཐུན་གྱི་
 ཡོད་ཅེས་རེད། ང་ཚོས་གནད་དོན་གང་གི་ཐོག་ལ་གྲོས་བསྟུར་བྱ་དགོས་པ་དང་།
 རྒྱ་བོད་འབྲེལ་མོལ་གྱི་ནང་དོན་དེ་དག་དཔྱད་ཕྱིན་པ་མ་ཤེས་ན་མ་འོངས་པར་
 གྲོས་གཞི་གང་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་འགོ་དགོས་པ་ང་ཚོ་སུས་ཀྱང་བཤད་ཐུབ་རྒྱུ་ཁག་
 པོ་རེད། ངས་མ་ཤེས་པ་ལ་ཆ་བཞག་ནས་ཞུས་པ་ཡིན་ན། ཉེ་ཆར་བོད་བྱིམ་
 དུ་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་ཁོང་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱད་ནས་སྤྱག་ལས་གནང་
 གི་མིན་ཞེས་གསལ་པོར་གསུངས་པ་རེད། ཡིན་ནའང་སྐྱེ་ཆོས་རྣམ་པ་ཐེབས་པའི་
 སྐབས་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་ཆོས་ཡིན་ཟེར་ནས་ཐེབས་གྱི་ཡོད། འདི་ག་འདྲ་
 ཡིན་ནམ་ངས་གསལ་པོ་ཤེས་གྱི་མི་འདུག ཉེ་ལམ་རྒྱ་མིའི་གསར་ཤོག་ནང་དུ་
 ཏཱ་ལའི་མ་མ་སླེར་གྱི་འབྲུས་མིར་ཟླ་བ་བདུན་པའི་ནང་བཏོན་པའི་དམ་བཅའ་ལག་
 ལེན་དུ་བསྟར་ནས་ཆ་རྒྱུན་བསྐྱབ་དགོས་ཟེར་ནས་བྱིས་འདུག ཟླ་བ་བདུན་པའི་
 ནང་དུ་དམ་བཅའ་ག་རེ་བཞག་ཡོད་མེད་ངས་ཤེས་གྱི་མེད། ང་ཚོས་གང་ཡང་
 མི་ཤེས་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་གི་ཐོག་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་སའི་གཞི་ག་རེ་ཡོད། འདི་
 ཡང་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན།

ལམ་དབུ་མ་ཟེར་བ་དེ་སྐྱེ་མདུན་གྱིས་ཡོངས་གྲགས་སུ་གསུང་བཞིན་པའི་

མདོ་སྐད་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཚེན་ཐོག་བསྐྱལ་པ།

དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་དགོས་ཀྱི་རེད་དེ་ཡིན་ནའང་བར་ལམ་ནས་ལམ་དབུ་མ་ལ་
 འབྲེལ་བཤད་སྐྱ་ཚོགས་ཤིག་ཡོང་གི་ཡོད། རོན་ངོ་མ་གང་ཡིན་གསལ་པོ་ཤེས་
 དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་མ་གཏོགས་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་ངེ་བཞིན་མ་ཤེས་པའི་
 ཐོག་ནས་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་བསམ་ཚུལ་འབྲེལ་བྱུང་བྱུ་ཁག་པོ་རེད། ཉེ་ཆར་
 གསར་འགྱུར་གྱི་བརྒྱུད་ལམ་ཐོག་ནས་གོ་བ་ཞིག་ལ་རིང་མིན་འཚོགས་རྒྱུ་ཚོགས་
 ཚེན་འདི་མ་འཚོགས་བར་དུ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་ཚོའི་བར་འབྲེལ་མོལ་བྱས་པའི་
 རང་དོན་གསལ་བསྐྱགས་བྱུ་རྒྱ་མིན་ཞེས་བཤད་འདུག རོན་ངོ་མ་བྱས་ན་ཚོགས་
 ཚེན་མ་འཚོགས་པའི་གོང་དུ་སྐྱེ་ཚབ་ཚོའི་འབྲེལ་མོལ་ལ་གྲུབ་འབྲས་བྱུང་ཡོད་མེད་
 ཡོངས་གྲགས་བྱས་ནས་གསུང་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། འདི་ཡང་ཚོགས་
 ཚེན་གྱི་གོས་གཞིའི་ནང་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། རྣམ་པ་ཚོས་འདིའི་
 སྐོར་ལ་བསམ་གཞིག་དང་དབུ་དཔེ་བཞི་ལོ་གནང་ནས་བོད་རྒྱལ་ཡོངས་དམིགས་
 བསལ་ཚོགས་ཚེན་ཐོག་ཁྲུང་རྒྱུ་ལོ་གལ་ཆེ་བའི་གོས་གཞིའི་དོན་ཚན་འགའ་ཤས་
 འདོན་བྱུང་བཞིག་བྱ་དགོས།

དེ་རིང་གི་མདོ་སྐད་དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ་ལ་གོས་གཞི་དམིགས་བསལ་
 བ་ཞིག་མེད་སྟབས། ངས་ཕྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐད་ཆ་འགའ་ཤས་དཔེ་མཚོན་དུ་གྲངས་
 པའི་ཐོག་ནས་ཚིག་གཅིག་གཉིས་ཤིག་བཤད་ཀྱི་ཡིན། རིགས་གཅིག་གིས་ད་རེས་
 རང་ཐག་རང་གཙོ་ཟེར་བའི་ཐོག་འགྲོ་ཐབས་བྱ་དགོས་པ་རེད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་
 ཡོད། རིགས་གཅིག་གིས་རང་བཙོན་གྱི་ཐོག་འགྲོ་ཐབས་བྱ་དགོས་པ་རེད་ཅེས་
 བཤད་ཀྱི་ཡོད། རིགས་གཅིག་གིས་ད་ལྟོ་རྒྱ་ནག་མི་མང་གི་མངོན་འདོད་ལྟར་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བུ་སྤྲུལ།

ཀྱུ་ནག་སྲིད་གཞུང་དམར་པོ་གོ་ནས་མང་གཙོའི་ལམ་ལ་བསྐྱུར་རྒྱུར་དང་ཚོམ་ལྷན་གསུང་བསྐྱབ་སྲིད་གོ་སྐོར་ལ་རེད་ཟེར་ནས་བཤད་གྱི་ཡིད། དེང་སང་བོད་གཞུང་གིས་ཉག་པར་ཀྱུ་ནག་མི་མང་སྲི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚ་བྲིམས་ཀྱི་སློབ་གཞིའི་འོག་ཏུ་བསྐྱུར་རྒྱུ་ཡིན་པའི་སློབ་ལན་མང་པོ་གསུང་གི་ཡིད་དུས་དང་ཚོ་ཀྱུ་ནག་མི་མང་སྲི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་སེར་དུ་འགྱུར་གྱི་ཡིད། གནས་སྤངས་འདིའི་ཐོག་ནས་དང་ཚོམ་ཀྱུ་ནག་ལ་མང་གཙོའི་ཐོབ་ཐང་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་འཐབ་ཚུད་བྱས་པ་ཡིན་ན་འོས་ཤིང་འཚམས་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་ཡིད་ལ། ལས་དོན་འདིའི་ཐོག་ཀྱུ་ནག་གི་གཞིན་སྲུང་པ་ལ་ཆེ་བས་ཀྱང་དང་ཚོ་ལ་རྒྱུ་སློབ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པར་གཏན་འཁེལ་བ་རེད། དེང་སང་དམར་པོ་གོ་ཟེར་ནའང་ནང་དོན་མི་མཉམ་པ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་འདུས་པ་མ་གཏོགས། གཞིན་སྲུང་པ་ལ་ཆེ་བའི་བསམ་སློབ་འགྱུར་ཆར་ཡོད།

དོན་ཚན་གཞན་གཅིག་ནི་གོང་དུ་ཨ་ལགས་འཇིགས་མེད་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱུ་བོད་བར་ལ་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་པ་ཞིག་གིས་གཟུང་དཔང་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་མཐུན་གྱི་ལས་ཀ་འདྲ་བུ་རྒྱུ་ཡོད་མེད། གནས་སྤངས་འདི་འདྲ་བའི་སྲི་མཐུན་མེད་པའི་རྒྱུ་སློབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་གི་བར་ལ་བྱུང་མྱོང་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན། འདི་འདྲའི་ཐོག་ལ་བསམ་སློབ་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་མེད་ནམ་པོ་ཚོས་གྲོས་བསྟུར་གནང་བུལ་ན་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད།

ངས་སྤྲོ་མོ་ནས་བརྒྱུད་གསུང་གང་དུ་ལན་མང་པོ་བཤད་པ་ཡིན། ཀྱུ་ནག་གཞུང་གིས་ཀྱུ་ལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མཚན་དམས་མང་པོ་ཞིག་ཞུ་གི་འདུག་ ཀྱུ་ལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་མཚན་དམས་མང་པོ་ཞུས་པ་དེར་དང་ཚོམ་ཁ་གཏད་བཅག་ནས་

མདོ་སྐད་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཚུན་ཐོག་བསྐྱལ་པ།

གདོང་ལེན་བྱ་དགོས་ཀྱི་འདུག། སྐད་འཕོད་བྱས་པས་དེ་ཙམ་གྱི་ཕན་ཐོགས་མེད།
 མི་སྐྱེར་པ་ཞིག་ལ་དོན་མེད་ཀྱིས་མཚན་དམས་བྱས་པ་ཡིན་ན་སྲིམས་ཁང་ལ་
 གཏུགས་གཤེར་བྱེད་པའི་ལམ་སྲོལ་ཡོད། རྒྱ་གཞུང་གིས་ཡ་ལྷུ་ལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་
 མཚན་དམས་ཚད་ལས་བཀལ་བ་ལྷུས་པ་འདི་སྲོགས་རིས་མེད་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་
 སྲིམས་ཁང་ཞིག་ཏུ་སྲིམས་གཏུགས་བྱས་ནས་གསལ་པོ་བཟོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད་བསམ།
 རྒྱ་གཞུང་གིས་ཁས་མ་སྲུངས་ནའང་བདེན་པ་ཅུ་བ་ནས་མེད་པའི་གནས་སྤངས་
 ཐེག་ཏུ་སྤྱི་ནང་ཀུན་ལ་གསལ་པོ་བཟོ་བྱུང་ངེས་རེད། འདིའི་ཐོག་ལའང་བསམ་
 རྒྱུ་གཏོང་དགོས་པའི་གནད་དོན་གཅིག་མེད་དམ་སྟེ།

ལྷ་མའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྲོགས་སྐྱོར་ལ་རྒྱ་གཞུང་གིས་ལག་པ་
 བརྒྱུད་གི་ཡོད། ང་ཚོས་མ་ཤེས་མདོག་མདོག་བྱས་ཏེ་བསྐྱད་ཐབས་མེད་པ་
 ཞིག་རེད། ཡང་སྲིད་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་འདི་ལ་ང་ཚོས་བསམ་རྒྱུ་ཉན་ཉན་གཏོང་
 དགོས་པ་ཞིག་རེད། རྒྱ་གཞུང་གིས་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་གྱི་ལམ་སྲོལ་ཐོག་
 ལག་པ་བརྒྱུད་དགོས་པའི་དམིགས་ཡུལ་ཅི་ཡིན་ང་ཚོས་གསལ་པོ་ཤེས་བཞིན་
 པ་འདི་རེད། ང་ཚོས་ཡ་ལྷུ་ལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་ཀྱི་སྐྱོར་ལ་ཡང་བསམ་
 རྒྱུ་ངེས་པར་དུ་གཏོང་དགོས། རྗེས་མ་དཀའ་ངལ་མི་འབྱུང་བའི་ཐབས་ཤེས་
 ཐེག་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་ངེས་རེད། ཡ་ལྷུ་ལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་པ་རྒྱུད་པའི་ལྷ་མ་མ་
 རེད། འཇམ་བུ་སྤྱིང་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ལྷ་མ་ཡིན་དུས་ཡ་ལྷུ་ལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་
 སྲིད་སྤྱི་མའི་ཐད་དམིགས་བསལ་འགན་འཁུར་མཁན་བོད་མི་རང་ཉིད་ཀྱིས་
 གཙོ་བོའི་འགན་སྲུངས་པའི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ཚོགས་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

པ་རྒྱས་པ་ཅན་ཞིག་བཟོ་དགོས་ཀྱི་རེད་བསམ།

ངས་སྐད་ཆ་འདི་ཡང་གང་ས་གང་དུ་ལན་མང་པོ་བཤད་པ་ཡིན། ཡ་ལྟུ་ལ་
 བ་རིན་པོ་ཆེས་ང་ཚོ་བོད་མི་མང་ལ་དྲི་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་གནང་ཡོད། ཡ་ལྟུ་ལ་
 རིན་པོ་ཆེ་སྐྱུ་སྤྱེད་བཅོ་ལྷ་པ་ལེབས་དགོས་དང་མི་དགོས་ནི་མི་མང་གི་དགོས་
 མཁོ་ལ་རག་ལས་ཀྱི་ཡོད་གསུངས་ནས་བཀའ་གནང་ཡོད། བོད་མི་མང་གི་
 རོས་ནས་ཡ་ལྟུ་ལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་སྲིད་ལེབས་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཟེར་ནས་ལུ་
 དགོས་པ་ནི། ཚོས་དང་སྲིད། ཉགས་དང་ཉེན་འབྲེལ་གང་གི་ཐད་ནས་བཤད་
 །ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། བོད་མི་མང་ཚོ་གས་དང་སྤྱི་བའི་ཐོག་ནས་ད་
 ལྟའི་བར་འདིའི་ཐོག་དམིགས་བསལ་ནན་པོ་བྱས་ཏེ་ལུ་མཁན་བྱུང་བའི་སྐད་
 ཆ་གོ་མ་བྱུང་། གཞུང་མང་གཉིས་ཀས་སྐད་མེད་ལྟ་བུར་མ་སོང་བའི་ཐོག་
 བས་ཇི་སྲིད་འཁོར་བ་མ་སྤོང་བར་དུ་བོད་གངས་ཅན་པའི་མགོན་སྐྱབས་སུ་ཡང་
 སྲིད་ཇེས་པར་ལེབས་དགོས་པ་ནི་བོད་མི་མང་གི་དགོས་མཁོ་ཡིན་ཅེས་གསལ་
 འདེབས་ནན་པོ་བྱས་ཏེ་ལུ་དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ཐོག་རྒྱ་མིས་སྐད་ཆ་གང་འདྲ་ཞིག་བཤད་ཀྱི་ཡོད་
 མེད་ལ་མ་སྤོས་པར་རྩ་དོན་དང་བོད་སྤྱི་བའི་ལས་དོན་ལ་བདག་པོ་རྒྱག་མཁན་གྱི་
 བོད་གཞུང་འདི་སྲ་བཏུན་ཞིག་ཇེས་པར་དགོས། རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་ཐད་ཀར་
 སྐད་ཆ་བཤད་པའི་སྐབས་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་ནག་ལ་བརྒྱན་དགོས། བཙན་
 བྱོལ་བོད་གཞུང་སྲ་བཏུན་བཟོ་བྱས་མིན་ནི་བཙན་བྱོལ་བོད་པ་རང་གི་ལག་པར་
 ཡོད་པའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན་དུས་དེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་སྤོས་མི་དགོས། བཀའ་

མདོ་སྐད་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཚུན་ཐོག་བསྐྱེལ་པ།

སློབ་ཁྲི་པ་ཕེབས་སྤངས་དང་། སྤྱི་འཇུག་ཕེབས་སྤངས་ཀྱི་སྐོར་ཇ་དྲུག་གིས་གྲོས་
 བསྟར་བྱ་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ང་ཚོ་ད་ལྟོ་གནས་སྤངས་འདིའི་ཐོག་ནས་ལུ་
 མཐུད་དེ་འགོ་བཙུག་ན་ང་ཚོའི་གཞུང་འདི་མ་འོངས་པར་གང་འདྲ་ཞིག་ཆགས་
 ཡོང་བསམས་ནས་ཉེན་ཁ་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་སྐྱེར་
 ལ་གུས་ཞབས་ཚེན་པོ་ཡོད། ཁོང་སྐུ་སྐྱེར་གྱི་གནས་སྤངས་ལ་སློབ་བརྗོན་ལུས་
 པ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན། ཡིན་ནའང་ད་ལྟོ་གཞུང་གི་གནས་སྤངས་ཐོག་ནས་
 མ་འགྲིག་པ་མང་པོ་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག དཔེར་ན། སེས་རིག་གི་ཐོག་ནས་
 ཏ་ཅང་གི་འཇུག་ཤོར་ཚེན་པོ་སོང་བའི་སྐོར་སྐུ་མདུན་གྱིས་ཞལ་ནས་གསལ་པོ་
 གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཐོག་ནས་གནས་སྤངས་གང་འདྲ་
 ཞིག་ཏུ་སྐྱེབས་ཐུབ་ཡོད་མེད་སྤྱི་འཇུག་རྣམ་པ་ཚོས་གསལ་པོ་མཆོད་གྱི་རེད། ཆབ་
 སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ང་ཚོ་མར་འབབ་རྒྱ་མེད་ན་མ་གཏོགས་བབ་ཡོད། སྤྲུམ་ཡིན་
 བ་བོད་རང་བཙུན་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཆ་གང་འདྲ་ཞིག་བཤད་པ་ཡིན་ནའང་གྲོས་
 ག་ཤེད་ཀྱི་ཡིན། ལྗུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ལ་ཕེབས་རོགས། བོད་དུ་ཕེབས་ནས་
 གུང་བོད་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་ནག་མི་མང་གི་དབུ་བྲིད་གནང་དགོས་ཞེས་ལུ་འབོད་
 ཤེད་ཚོའང་། དེང་སང་རྒྱ་གཞུང་གིས་སློབ་མ་བཤད་ཚོའང་བའི་སྐད་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་
 ཅ་མེད་དུ་གྱུར་ནས། ལྗུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་སྐུ་སྐྱེར་གྱི་གནད་དོན་བཤད་རྒྱ་
 ཡོད་ན་མ་གཏོགས། ཏུ་ལའི་ལྷ་མར་བོད་མི་མང་གི་ཐོབ་ཐང་སྐོར་ལ་སྐད་ཆ་
 བཤད་པའི་དབང་ཆ་མེད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ང་ཚོའི་གནས་
 སྤངས་འདིའི་བར་དུ་མར་སྐྱེབས་པ་རེད། འདི་ནི་ད་ལྟོ་བཀའ་ཤག་འདི་རྒྱང་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

པའི་བྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་མ་འགྲིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་གནད་དོན་ཞིག་མ་རེད། བཀའ་ཤག་
 རིམ་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་ལས་ཀ་བྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་ཅན་ཡོད། མང་ཚོགས་
 གྱིས་ཀྱང་སྣོད་ཡངས་སུ་བཏང་བའི་འཇུག་ཤོར་ཆེན་པོ་རེད། བོད་གཞུང་དམངས་
 གཉིས་ཀའི་བསམ་སྒྲིལ་འབྲེལ་སྤྲོད་སྤྲོད་དང་ལས་ཀ་བྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་མ་འགྲིག་པ་ལས་
 བྱུང་བ་རེད། ལྗུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་འཚོ་བཞུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཅན་ཤོལ་བོད་
 གཞུང་འདི་སྤྱི་བཟོན་དུ་བཏང་ནས་རྩ་དོན་ཐོག་སྤྱོད་འབྲས་ཐོན་པ་ཞིག་ངེས་པར་
 བྱེད་དགོས། བཅན་ཤོལ་བོད་གཞུང་སྤྱི་བཟོན་བཟོ་བྱུང་མིན་ཀྱང་གཞུང་ལ་སྣོད་
 མི་དགོས་པར་ང་ཚོའི་རང་ལག་དུ་ཡོད་དུས་སྤྲོད་འཇུག་འདྲེན་འདི་སྤྱི་བཟོན་དུ་གནས་
 ཐབས་གང་འདྲ་བུ་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་གྲོས་ཀ་བྱེད་ཀྱང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ད་
 ལྟོ་གཞུང་གི་ལྷན་པ་བསྐྱར་གསོ་བྱ་བྱུང་ན་གཏན་ནས་འགྲུངས་མེད། འཇུག་ཤོར་
 ཆེན་པོ་ཞིག་སྤྲོད་ཚར་བའི་རྗེས་ལ་བསྐྱར་གསོ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་ན་དེ་དུས་ཤིན་
 ཏུ་དཀའ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་ཚར་བ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་ང་ཚོས་རང་བཅན་དང་
 རང་དབང་གང་བཅུད་ཀྱང་བྱེད་པར་མེད། གལ་སྲིད་ང་ཚོས་བཅན་ཤོལ་བོད་
 གཞུང་འདི་སྤྱི་བཟོན་བཟོ་མ་བྱུང་པར་རྩ་བ་ནས་འཇུག་ཤོར་སྤྲོད་པའི་སྐབས་སུ།
 བཀའ་ཤག་དང་། སྤྱི་འཇུག་གཞུང་གཞུང་གི་ལས་ཀ་བྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་སྤྲོད་པ་ལས་ཀ་
 བྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་སྤྲོད་པ་ལས་ཀ་བྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་སྤྲོད་པ་ལས་ཀ་བྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་སྤྲོད་པ་ལས་ཀ་
 བྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་སྤྲོད་པ་ལས་ཀ་བྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་སྤྲོད་པ་ལས་ཀ་བྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་སྤྲོད་པ་ལས་ཀ་
 བྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་སྤྲོད་པ་ལས་ཀ་བྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་སྤྲོད་པ་ལས་ཀ་བྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་སྤྲོད་པ་ལས་ཀ་
 བྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་སྤྲོད་པ་ལས་ཀ་བྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་སྤྲོད་པ་ལས་ཀ་བྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་སྤྲོད་པ་ལས་ཀ་

མདོ་སྐད་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཚུན་ཐོག་བསྐྱེལ་པ།

ཕྱི་མ་ཚོས་ལོ་རྒྱུས་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་བྱེད་པའི་སྐབས། ང་ཚོའི་མི་རབས་འདི་ལ་
 ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་བཅུགས་གནང་བའི་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་འཕྲོད་ཞིག་ཏུ་
 བཏང་འདུག་ཅེས་སྒྲིན་བརྗོད་བྱེད་ས་དང་ལེ་བདའ་བྱེད་ས། ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་
 ཆེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་སྲིད་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ལས་
 ཀ་ཡག་པོ་བྱེད་ཐུབ་མི་འདུག་ཅེས་སྒྲིན་བརྗོད་བྱེད་ས་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ངེས་རེད། འདི་
 དག་ནི་ངའི་ཚོར་བ་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་རགས་པ་འགའ་ཤས་དཔེ་མཚོན་
 ཅམ་དུ་ཞུས་པ་ཡིན། བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་སྐྱེ་ཚབ་ཀྱི་ངོ་བོ་མཚོན་ཐུབ་པའི་ད་
 ལྟའི་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་རྒྱུས་པ་ཉམས་དམས་དང་རྒྱལ་ས་ནས་འཕྲོད་ཞིག་
 ལྟ་བུར་འགྲོ་བ་ཡིན་ན། བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་དང་བདེན་དོན་ཟེར་བ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་
 བརྒྱལ་འགྲོ་གི་རེད། ད་ལྟའི་གཞུང་འདི་སྲིད་པ་ཡོངས་ནས་སྤྲུགས་བཙན་སྲ་བཏན་
 ཞིག་ཡོང་ཐབས་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།
 ཇ་དག་གི་གནས་སྐབས་འདི་ཉིན་འགྲུངས་སྐྱེ་འགྲུངས་བྱས་ན་བོད་མི་མང་ལ་གྲོང་
 ཆེན་པོ་རག་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད།

ང་ལ་མཚོན་ན་སྲིན་བཀའ་སྒྲོན་གྱི་འགན་འཁུར་བའི་སྐབས་བར་ལམ་ནས་
 དགོངས་པ་ཞུས་པ་ཡིན། སྐབས་དེའི་བཀའ་ཤག་གི་ལས་ཡུན་ལྷག་མ་ལོ་འགའ་
 ཤས་ཡོད་ནའང་ངས་ལས་ཀའི་ཐོག་རྒྱུས་པ་ཐོན་གྱི་མི་འདུག་པས་ངའི་ལས་ཡུན་
 གྱི་དུས་ཚོད་འཕྲོ་བརྒྱལ་ཏུ་བཏང་ན་གྲོང་ཆེན་པོ་རེད་བསམས་ནས་དགོངས་པ་
 ཞུས་པ་ཡིན། ང་ལས་ཤེས་ཡོན་དང་འཛོན་ཐང་ཆེ་བ་ཞིག་ངའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་འདིའི་
 ཐོག་སྐབས་པ་ཡིན་ན་ལས་ཀ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་རེད། ངས་མི་འཛོན་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

བཞིན་དུ་རྒྱལ་སྤྱོད་ལས་འདྲིའི་ཐོག་ལྷན་ལྷན་དེ་བཟུང་བ་ཡིན་ན་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་
 ཚེའི་རྒྱ་མཐུན་དུ་དམ་བཅའ་ལུས་བ་དང་འགལ་གྱི་ཡོད། ང་ཚོ་ལ་རེ་བ་ཆེན་པོ་
 བཞག་མཁམ་གྱི་ཤོད་རྒྱལ་ཡོངས་མང་ཚོགས་ལ་ཡང་ཁྲིལ་མེད་བྱས་པར་ཆགས་
 གྱི་རེད། གནས་སྤངས་དང་རྒྱ་མཚན་འདྲིའི་ཐོག་ནས་དགོངས་པ་ལྷུས་པ་ཡིན་
 མ་གཏོགས་དུས་ཚོད་སྤྱི་ལྗོངས་ལས་ཡུན་རྫོགས་རྒྱ་ཚམ་ཡིན་ན་ལོ་ལྷན་ལ་ཟད་
 ལོ་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཡང་བཟུང་བྱུང་གྱི་རེད། ང་ཚོའི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཐོག་བཞག་མཁམ་
 ཚོས་དགོངས་པ་བཞེས་ནས་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ལས་དོན་ཐོག་ཉིན་གཅིག་གི་
 འབྲུས་ཤོར་ཚམ་ཡང་མ་འགོ་བཞིག་གནང་དགོས་ཀྱི་འདུག བོད་ནང་དུ་བོད་
 རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གིས་རེ་བ་བརྒྱབས་ནས་བཞག་མཁམ་ཡོད། ང་ཚོས་འདི་ནས་འབྲུས་
 ཤོར་དུ་སྤྱིན་པ་ཡིན་ན་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ལ་གདོང་ག་འདྲ་བྱས་ནས་བརྟན་དགོས་
 ཀྱི་རེད། སྤོན་མ་གངས་ཚན་སྦྱོར་ག་ཤོངས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་འགའ་ཤས་ཀྱི་ཐོག་
 ཡ་རྒྱལ་མཐུན་གྱིས་འབྲུས་ཤོར་དུ་འགོ་གི་འདུག་གསུངས་ནས་བཀའ་སློབ་ལན་འགའ་
 ཤས་གནང་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་མི་མང་ཆེ་བས་ཚོགས་འདུ་གོལ་བ་དང་གོ་མེད་
 ཚོར་མེད་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་རྒྱན་ལྷན་ལྷན་བཟུང་བ་རེད། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ང་
 ཚོས་བཅན་བྱོལ་གཞུང་འདི་སྲ་བརྟན་ཡོང་བའམ་ལ་ཐབས་ཤེས་ག་རེ་འདུག་ཅེས་
 བསམ་སློབ་ཏང་ནས་དགོངས་འཆར་ཞིག་འདུལ་བྱུང་ན་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད་བསམ།

མདོར་ན། གཞུང་སྐྱེར་གྱི་ཚོགས་འདུ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུ་རྐྱེན་
 གྲུབ་ཀྱི་ཚོད་པའི་སྤྱིང་དུ་ཤུགས་ཆེན་པོ་འགོ་མ་དགོས་པར། དངོས་ཡོད་ལག་
 ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་ཐབས་ཤེས་གསུང་བ་གང་འདྲ་འདུག་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས་

མདོ་སྐད་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཚེན་ཐོག་བསྐྱལ་པ།

པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ང་ཚོས་རྒྱན་དུ་བསམ་མེད་པ་དང་། བཤད་མེད་
 པ་དེ་ལས་མེད་པ་གསུམ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ནའང་དེ་ལས་
 གལ་ཆེ་བཞི་ལག་ལེན་རོ་མའི་ཐོག་ནས་ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་བསམ་
 སྲོལ་གྲོང་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། མདོ་སྐད་དམིགས་བསལ་ཚོགས་
 ཚེན་འདིའི་ཐོག་ནས་པ་ཚོས་སྤྱོད་ཡོང་ས་ལ་ཐུགས་བསམ་བཞེས་ནས་མདོ་
 ལ་སྐྱལ་བའི་དགོངས་འཆར་གང་ཟབ་ཟབ་ཅིག་འབྲུལ་ཐུབ་པར་འབད་བརྩོན་
 གནང་རོགས་ཞེས་ཞུ་གི་ཡིན། བོད་གཞུང་གི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཚེན་
 འདི་འདྲ་དེ་ལོ་རྒྱུང་པ་མ་ཡིན་པར་ཅིག་བྲས་ན་ལོ་ནས་ལོ་མཐུད་འཚོགས་
 དགོས་རྒྱུའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་རེད། མདོ་སྐད་ཀྱི་དམིགས་བསལ་
 ཚོགས་ཚེན་འདི་དེ་ལོ་མཐུག་བསྐྱུས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་གཞུང་གི་ཚོགས་ཚེན་
 འཚོགས་རེས་བཞེན་དུ་སློན་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་རེ་འཚོགས་ཐུབ་པ་
 ཞིག་གནང་དགོས་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ལ། གཞུང་སྐྱེར་གཉིས་ཀ་ལ་ཕན་ཐོགས་
 ཏན་ཏན་ཡོང་གི་རེད། མཐའ་མ་དེར་ཚོགས་འདུའི་ལས་དོན་མཐའ་དག་ཡིད་
 བསམ་ལྟར་ལམ་སྟོང་ཡོང་བའི་སློན་འདུན་ཞུ་གི་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

བོད་མི་ཡོངས་ཚོགས་ཀྱི་སེམས་ལ་རང་བཅོན་ཐོབ་ན་སྙམ་པའི་རེ་བ་ཡོད། བོད་
 མིའི་སེམས་ནང་དུ་རང་བཅོན་མི་དགོས་བསམ་མཁན་ཞིག་ཕལ་ཆེར་མེད།
 ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་བོད་རང་བཅོན་རེད། རང་བཅོན་འབྲེལ་ཚོད་ཤེད་
 རྒྱ་འདི་བོད་མི་རིགས་ལ་ཡོད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་རེད། ཡིན་ནའང་
 ད་ལྟའི་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་འདིར་བོད་རང་བཅོན་ཟེར་ནས་རེ་བ་ཆེན་པོ་
 ཞིག་བརྒྱབས་ནས་བརྒྱུག་བརྒྱད་པ་ཡིན་ན། བོད་ནང་དུ་བོད་མི་རིགས་རིག་
 གཞུང་དང་བཅས་པ་ཅ་བརྒྱུ་ཏུ་འགོ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁའི་མཚམས་སུ་སླེབས་ཡོད།

གཞུང་སྐྱེར་གྱི་ཚོགས་འདུ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་རུང་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་ཚོད་པའི་
 ལྟངས་དུ་ཤུགས་ཆེན་པོ་འགོ་མ་དགོས་པར། དངོས་ཡོད་ལག་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་
 ཐབས་ཤེས་གསར་པ་གང་འདྲ་འདུག་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་
 པོ་རེད། ང་ཚོས་རྒྱུན་དུ་བསམ་ཐོད་པ་དང་། བཤད་ཐོད་པ། ལས་ཐོད་པ་
 གསུམ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ནའང་དེ་ལས་གལ་ཆེ་བ་ནི་ལག་
 ལེན་དོ་མའི་ཐོག་ནས་ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས་པ་
 དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

༡༡། མདོ་སྐད་ཚེལ་ཁའི་ཚོགས་ཆེན་གྲེངས་
 བཅུ་པའི་པའི་ཐོག་བསྐྱེད་པའི་ལམ་
 ལྷོན་གསུང་བཤད།

(ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༥ ཉིན།)

ས་གནས།

བཞུགས་སྐྱེད་ཀྱི་ཉིའི་བྱེས་པ་གྲུ་ཚང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

མདོ་སྐྱོད་ཚོལ་ཁའི་ཚོགས་ཚེན་ཐངས་བཅུ་བཞི་པའི་
 ཐོག་བསྐྱེད་པའི་ལམ་སྟོན་གསུང་བཤད།

།། བཀའ་འོས་ཚོགས་གཙོ་མཚོག་གིས་གཙོས་པའི་སྐྱེ་མགོན་རྣམ་པ་དང་།
 མདོ་སྐྱོད་དབུས་རྒྱན་ལས། ས་གནས་ཁག་གི་འབྲུས་མི་རྣམ་པ་བཅས་མདོ་སྐྱོད་
 ཚོགས་ཚེན་ཐངས་བཅུ་བཞི་པའི་ཐོག་ཐེབས་པའི་ཚོགས་འདུ་པ་རྣམས་ལ་འཚམས་
 འདི་བཀའ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ལུ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་རིང་མང་པོ་ཞིག་ལུ་རྒྱ་མི་འདུག་ལ། ལུ་དགོས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་
 མི་འདུག། ཚོགས་གཙོ་མཚོག་གིས་བཀའ་སློབ་གནང་རྒྱ་ཡིན་དུས་ཁོང་གི་བཀའ་
 སློབ་ནང་དུ་མེད་པའི་གཏམ་གསུང་པ་ཞིག་ང་ལ་ལུ་རྒྱ་མེད། ཡིན་ནའང་ང་སྤྱི་
 ཚོགས་གསུང་རྟོག་གཉིས་ཀའི་སྤྱི་ཐོབ་པའི་མི་རྟོག་པ་ཞིག་ཡིན་དུས། རྒྱས་ཡོད་
 གྱི་ཆ་ནས་སྤྱི་ཚོགས་གསུང་རྟོག་གཉིས་ཀའི་གནས་ཚུལ་ཕྱན་བུ་ཞིག་རྣམ་པ་ཚོར་
 རོ་སློབ་གྱི་ཚུལ་དུ་ལུས་ན་བསམ་བྱུང་། ང་ཚོ་རྒྱ་གར་ལ་བཅོན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་
 རས་མི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པ་སྤྱིན་པའི་བཅོན་བྱོལ་པའི་འཚོ་བ་བསྐྱེད་པའི་མྱོང་ཚོར་
 གང་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་མེད། མདོ་སྐྱོད་ཚོལ་ཁའི་ངོས་ནས་བོད་བརྟན་སྲིད་གྱི་
 ཆེད་དུ་ལས་ཀ་གང་བྱས་ཡོད་མེད་གྱི་སྐོར་ཕྱན་བུ་ལུ་བྱུ་བ་ན་བསམས། བོད་དུ་
 ཡིན་ན་ཚོལ་ཁ་གསུམ་ཀ་སྤྱིའི་ཆ་ནས་མི་གངས་མང་ཉུང་ཕལ་ཆེར་འདྲ་མཉམ་
 ལྷ་བུ་ཡིན་ནའང་རྒྱ་གར་དུ་ཐོག་མར་འབྱོར་བའི་སྐབས་མདོ་སྐྱོད་ཚོལ་ཁའི་མི་

མདོ་སྐད་ཚོགས་ཚེན་ཐོག་བསྐྱེལ་པ།

ཕྱིན་ཏུ་ཉུང་ཏུ་ཕྱིག་ལས་མེད་ནའང་། རི་བོང་ལག་པ་བྱུང་ཡང་། ལ་མོ་འདྲ་
འདྲ་བརྒྱབས་ཡོད། ཅེས་པའི་གཏམ་དཔེ་ལྟར་མདོ་སྐད་ཚོལ་ཁའི་མི་གངས་མང་
ཉུང་ལ་མ་རྟོགས་པར་ལས་དོན་གང་གི་ཐད་ནས་ཡིན་ནའང་ཚོལ་ཁ་གཞན་དག་དང་
འདྲ་མཉམ་གྱིས་ཞབས་སྲུ་ཆད་ལྟག་མེད་པར་བསྐྱབས་བྱུང་ཡོད།

འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། མདོ་སྐད་ཚོལ་ཁ་འདི་རྩོམ་ཚོས་
རྒྱལ་ཚོའི་སྐབས་རྒྱ་བོད་ས་མཚམས་སྤྱང་བར་ཆེད་དུ་བཏང་བའི་དམག་དཔུང་
གི་རུ་ཁག་ཡིན་དུས། དམག་དཔུང་གི་རྒྱུད་ལས་མཆེད་པའི་མདོ་སྐད་མང་ཚོགས་
ཀྱིས་བོད་གཅིག་གྱུར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ཙུ་འདྲུགས་ཀྱི་ཆེད་མི་རྒྱ་སློབ་གསུམ་གྱི་
འགྲོ་སྲིད་པངས་མེད་བཏང་ནས་བྱས་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག་སྲོང་མཁན་ཞིག་ཡིན།
རྣམས་པར་བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་བའི་སྐབས་སུ་མདོ་སྐད་ཀྱི་སློབ་གསུམ་
བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གནང་སྲོང་མཁན་ཨ་མདོའི་ཐེ་བོའི་ས་ཁོངས་ནས་ཡིན་པའི་ཆོ་སློན་
མྱེད་རྒྱལ་ཐོག་གཉིས་དང་། ཨ་མདོའི་བུ་ཁྱུང་གི་ཁོངས་ནས་ཡིན་པའི་རྩ་སྤྱོད་
རྒྱལ་ཐོག་གཅིག་ཨ་མདོའི་རྒྱལ་རོང་གི་ས་ཁོངས་ནས་ཡིན་པའི་རྒྱལ་པོ་སྤེ་དུག་
བཅས་མདོ་སྐད་པ་བཞིས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་དབང་བསྐྱུངས་ཡོད། ཆབ་སྲིད་
ཀྱི་ཐོག་ནས་ལྷོ་ནུབ་ན་བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་བའི་སྐབས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཞི་
དང་། ཚོས་སློབ་གསུམ་ལྷོ་ནུབ་ན་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པར་མཚོན་ནའང་ཨ་མདོ་པའི་
ནང་ནས་ཉུང་མཐར་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་བཞི་བཅུ་ནང་ཞིག་ཐེབས་པ་དེ་ཚོ་མཁས་
གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་འགྲན་ཆེ་མེད་པ་གསུག་རེད། རྒྱལ་དབང་
སྐྱེས་པའི་སྤོན་གྱི་ཡོངས་འཛིན་གནང་སྲོང་མཁན་ལྡ་དུག་ཅིག་དང་། མཚན་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

ཞབས་གནང་མཁུ་ཡང་སྲ་སྲི་བྱས་ཏེ་མང་པོ་སྐབས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་འཆད་
 ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་བརྟན་པར་བྱ་བ་མཛད་མཁུ་མཁས་པ་ཉིན་ཏུ་མང་
 པོ་བྱོན་པའི་ནང་ནས་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་ཡོད་མཁུ་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་
 ཡོད། ཡོངས་གྲགས་སུ་མ་གྱུར་པའི་གསུང་ཚོམ་ཅན་མདོ་སྐད་ཡུལ་དུ་ཉིན་ཏུ་
 མང་། སྲ་མོ་ཨ་མདོ་དོར་གཙང་པས། ང་ཚོ་དོར་གཙང་པ་ཟེར་དུས། བོད་
 ཟད་གི་མར་སྡེ་དང་། རྒྱ་ཟད་གི་ཡར་སྡེ་ལ་ཡོད། ཅེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར་
 ང་ཚོ་ཨ་མདོ་པ་ཚོ་བོད་ཟད་གི་མར་སྡེ་དང་། རྒྱ་ཟད་གི་ཡར་སྡེ་ལ། བོད་པའི་
 རྩལ་འཛིན་ལྟུང་གནས་ཏེ་མི་ཐོག་ནས་མི་ཐོག་བར་དཀའ་ལས་བརྒྱག་དགོས་
 སར་དཀའ་ལས་བརྒྱབས། འག་དང་སྐྱག་གི་འགྲོ་སོང་གཏོང་དགོས་སར་འག་
 དང་སྐྱག་གི་འགྲོ་སོང་བཏང་། ཡབ་ཇེ་སྐྱ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས་དང་བོད་
 ཀྱི་བརྟན་པ་སྲི་དར་གྱི་སྐབས་སོགས་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་ཐོག་ཡིན་
 ནའང་རྒྱན་འཛིན་དང་དར་སྐྱེལ་གནང་སྡེ་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་ཐོག་གཟེང་
 རྒྱན་པའི་ལས་ཀ་འགྲན་ཆེ་མེད་པ་བྱེད་བྱུང་མཁུ་གྱི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན། བོད་
 ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་ཐོག་ལ་མཛད་རྒྱས་ཆེ་ཤོས་དང་འགན་ཆེན་པོ་ལེན་
 མཁུ་ནི་མདོ་སྐད་ཚོལ་ཁ་རེད་ཅེས་སྲོལ་པ་ཆེན་པོས་བཤད་ནའང་མ་འགྲིག་
 པ་ཞིག་ག་ལ་ཡོད། འདི་དག་ནི་ལྷ་བརྒྱུ་དང་དགའི་གོང་གི་མདོ་སྐད་པ་སྲིད་གནས་
 རྒྱུ་མདོར་བསྐྱུས་ཅམ་ཞིག་ཞུས་པ་ཡིན།

ལྷ་བརྒྱུ་དང་དགའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་གར་ནང་སྐབས་བཅོལ་དུ་ཡོང་ནས་ལོ་ངོ་ལྷ་
 བརྒྱུ་བརྒྱལ་བའི་བཅོན་གྲོལ་བོད་གཞུང་གི་ནང་དུ་ཡིན་ནའང་སྐབས་ལས་ཀྱི་འགན་

མདོ་སྐད་ཚོགས་ཚེན་ཐོག་བསྐྱུལ་པ།

གཙོ་བོ་འབྲེར་མཁའ་མདོ་སྐད་པ་སྤྱི་འབྲུས་གཙོ་ཚོགས་བཞི་དང་བཀའ་ཚོམས་བརྒྱད།
 བཀའ་ཚོམས་ལས་རོགས་གཅིག་བཅས་ཕེབས་ཡོད། མདོ་སྐད་པ་མི་གྲངས་ཉུང་
 འཇམ་ལས་མེད་ནའང་ཡོད་པ་ཚོས་བོད་དོན་ཐོག་འགན་བཞེས་ཡོད། བོད་ཀྱི་
 འཇམ་དམག་གི་ནང་དུ་ཡིན་ནའང་མདོ་སྐད་པ་མང་བོ་ཞིག་སྤྱི་བྱས་ནས་ཞུགས་
 ཏེ་ལུས་སློབ་ལོངས་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་སློབ་བཏང་བྱས་ཡོད།

བོད་ནང་དུ་ལོ་སྤྱི་འདུའི་ནང་བོད་སྤྱིའི་བདེན་དོན་ཚེད་དུ་སྐྱེ་ལས་རྒྱག་
 བཞིན་པའི་རྒྱབས་རེད། གནའ་སྤྱོད་མི་ཡིན་ན་མདོ་སྐད་ཚོལ་ཁ་འདི་བོད་གཞུང་
 དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་པ་ཚེན་པའི་མངའ་འོག་དུ་བདག་པོ་རྒྱག་བྱུང་མེད། ལོ་བརྒྱ་
 ཕྱག་མང་པའི་རིང་ལ་བོད་གཞུང་གིས་བདག་པོ་བརྒྱག་མ་བྱུང་པར་བོད་གཞུང་
 གི་སྤྱི་ལོགས་སུ་སྒྲག་པ་རེད། ཁམས་སྤྱོགས་སུ་ཡང་ཁམས་ཀྱི་སྤྱི་ལོགས་གཏོགས་
 བོད་གཞུང་གིས་བདག་པོ་བརྒྱབས་བྱུང་མེད་ནའང་མི་མང་གི་སེམས་ཀྱི་གཏོང་
 རིམ་ལ་བོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་པ་འདི་ང་ཚོའི་གཞུང་ཡིན་བསམ་པ་དང་།
 བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་དང་ཚོར་བ་བྱགས་
 ཚེན་པོ་དང་གཏོང་བའི་པོ་ཞིག་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཕྱིའི་རྣམ་འགྲུར་གྱི་ཐོག་ནས་ཚོར་
 བ་དང་ངོས་འཛིན་དེ་ཙམ་ངོམས་བྱུང་མེད་མོད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལོར་བོད་
 མི་རྒྱལ་གཞུང་ཡོངས་རྫོགས་བོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་པའི་འོག་གི་མི་རིགས་
 གཅིག་གྱུར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། བོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་པ་
 ལ་སློབ་ཏུ་མཁའ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཙམ་མ་ཡིན་པར་འཇམ་བུ་སྤོང་
 ཡོངས་རྫོགས་ལ་གསལ་པོར་བརྒྱན་པ་རེད་ལ། ད་དུང་ཡང་ལུས་སློབ་གི་ཉེན་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བརྟུས།

ཁ་ཡོད་མེད་ལ་མ་སྟོམ་པར་ལས་འགུལ་མཚམས་མ་ཚད་པར་སྐྱེལ་དང་སྐྱེལ་བཞིན་
 པ་རེད། རྒྱ་གཞུང་གི་ངོས་ནས་ཤོད་མིའི་ཞི་བའི་ངོ་ཚོལ་ལ་དྲག་ཤྱགས་དང་དམག་
 ཤྱགས་ཤེད་སྟོན་གྱིས། གསོད་རྒྱ་བསད། འཛིན་རྒྱ་བཟུང་། ཤོད་མི་མང་པོ་
 ཞིག་དེང་སང་རྒྱ་མིའི་བཙོན་ཁང་ཁག་ཏུ་མཚར་གཙོད་ཚད་མེད་སྟོང་བཞིན་ཡོད་
 པར་མ་ཟད། མང་པོ་ཞིག་གི་གསོན་ངེས་མེད་དུ་གྱུར་ཡོད། ཅང་མི་ཚོ་ཡིན་
 ཅའང་ཉིན་མཚན་མེད་པར་མིག་ཚུ་རྒྱན་མ་ཚད་པར་སེམས་ཁུལ་དང་འཛིགས་
 རྒྱང་གི་འཚོ་བ་སྐྱེལ་བཞིན་ཡོད། ངས་དེ་རིང་གི་ཚོགས་འདུ་འདི་བརྒྱད་ནས་
 ཞི་ཚོལ་གྱི་དོན་རྒྱུན་ཁོང་འདས་གོངས་སུ་སྦྱིན་པ་དང་། ད་ལྟ་བཙོན་ཁང་དུ་
 ཡོད་པའི་ནང་མི་ཡོངས་རྗེ་གསལ་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཡོད་ལ། ཤོད་
 གྱི་བརྟན་སྲིད་གྱི་དོན་དུ་ལུས་སྲོག་སྦྱོས་གཏོང་གིས་ལས་འགུལ་སྐྱེལ་བར་ཐུགས་
 རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། སྤེ་སྤྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་ཚོལ་གསུམ་ཤོད་མི་སྤྱི་དང་ལྷག་
 པར་ང་ཚོ་ཨ་མ་མདོ་པ་ཚོ་གཞིས་ལུས་ཁྱེད་རྣམ་པའི་བདེན་པའི་རྒྱབ་དུ་ལངས་
 ཅས་རྒྱས་པ་གང་ཡོད་གྱིས་ལས་འགུལ་སྐྱོ་ཚོགས་སྐྱེལ་དང་སྐྱེལ་བཞིན་པ་ཡིན་
 ལམ་མ་འོངས་པར་ཡང་ཁྱེད་ཚོའི་བདེན་རྒྱབ་དུ་འགྱུར་མེད་བརྟན་པོར་གནས་
 ངེས་ཡིན་ཅེས་ཞུ་འདོད་བྱུང་།

སྤེ་མོ་མདོ་སྤྱད་པ་ཚོས་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་པའི་སྐབས་མི་གངས་ཉུང་
 དུ་ལས་མེད། རྒྱ་གར་ནང་དུ་ཡོད་པའི་མདོ་སྤྱད་པ་ཡོངས་རྗེ་གསལ་བསྟོམས་ན་
 མི་སྟོང་སྤྱག་གསུམ་ཡས་མས་ཞིག་ཡོད་གྱི་རེད་ཅེས་པའི་བཤད་སྲོལ་ཡོད། མིང་
 ཐོ་ལེན་པའི་སྐབས་མི་གངས་ཚིག་སྟོང་ཡས་མས་ཞིག་ལས་ལེན་ཐུབ་མེད། མདོ་

མདོ་སྐད་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་བསྟུན་པ།

སྐད་པའི་ལས་དོན་ཡོངས་རྫོགས་མདོ་སྐད་པ་མི་ཉུང་དུ་ཞིག་གི་ཐོག་ལ་འཁོར་ནས་
 བསྐད་པ་རེད། དཔེར་ན། མདོ་སྐད་པའི་སྤྱི་འབྲུས་ཀྱི་འོས་གཞི་བཏོན་པའི་སྐབས་
 ངའི་མིང་རྟག་པར་འབྲི་གི་རེད། རྒྱ་མ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མཚན་བྲི་གི་རེད་མ་
 གཏོགས་སྤྱི་འབྲུས་ཀྱི་འོས་གཞི་ལ་འདེམས་རྒྱུའི་མི་རག་གི་མེད་པ་ལྟ་བུ་རེད། རྒྱ་
 མི་མི་ཉུང་དུ་ཞིག་ལས་མེད་ནའང་ཡོད་པ་ཚོ་དམ་ཚིག་མཐུན་པོ་དང་རྣམས་པ་གཅིག་
 སྤེལ་གྱི་ཐོག་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་བྱུང་ཡོད། མདོ་སྐད་པའི་ནང་དུ་གཞུང་ལ་ཁ་མི་
 རྩ་བའི་རིགས་ཡོད་ན་མདོ་སྐད་པ་ནང་ཁུལ་ཡིན་ནའང་ཁ་གཏད་བཅག་དགོས་
 ས་ལ་ཁ་གཏད་བཅག་གི་ཡོད། མདོར་བསྟུན་ན། རྒྱ་མིང་ཚོ་མི་ཉུང་དུ་ཞིག་
 ལས་མེད་ནའང་ལས་ཀ་གང་ལ་གང་འཚམས་ཤིག་སྤྱབ་བྱུང་ཡོད་ཅེས་རྣམ་པ་ཚོར་
 རོ་སྤོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

དེང་སང་སྐར་དང་མི་འདྲ་བར་བོད་ནས་གསར་པ་མང་པོ་ཞིག་ཕྱེབས་ཡོད།
 དཔེར་ན། དེ་རིང་གི་ཚོགས་འདུ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་སྤྱི་ལོ་མི་ཚན་པ་དབུ་སྐྱ་དཀར་
 པོ་ཅན་ང་ཚོ་ཉུང་དུ་ཞིག་ལས་མི་འདུག། མང་ཆེ་བ་བོད་ནས་གསར་དུ་ཕྱེབས་
 པ་གཞན་པེད། བྱེད་ཚོས་བོད་ནང་གི་རྒྱ་མིའི་གནས་སྡངས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་མཁྱེན་
 གྱི་ཡོད་ལ་རྒྱ་གར་ནང་གི་གནས་སྡངས་ཀྱང་གང་འཚམས་མཁྱེན་གྱི་ཡོད། ཚ་
 བའི་ཤེས་ཡོན་དང་། གོ་རྟོགས། རྣམས་པ་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་རྣམ་པ་ཚོ་ལས་ཀ་
 བྱེད་བྱུང་མཁན་གཞན་པེད། ད་ཆ་མི་རབས་སྡོན་མའི་ལས་འགན་ཡོངས་རྫོགས་
 བྱེད་ཚོའི་སྤོང་དུ་བབ་དུས་འགན་གཅོང་མ་ཞིག་བཞེས་ནས་ལས་ཀ་གནང་དགོས་
 པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། རྣམ་པ་ཚོ་འགོ་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་པ་དང་ལམ་ལུགས་གསར་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

པ་ཞིག་གི་ཐོག་ཐེབས་ཐུབ་དགོས། ལྷ་ལྟུང་བ་རིན་པོ་ཆེས་པོད་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་
 སྐྱུ་ལས་བསྐྱོན་གྱི་ཡོད་པ་འདི་ཡང་མི་ཐོག་གསར་པ་ཚོར་ཚུས་སྤྲོད་ཡག་པོ་ཞིག་
 གནང་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ་རེད་མ་གཏོགས་མི་ཐོག་སྤོང་པ་ཚོའི་དབང་ཕྱགས་དང་
 ལས་གནས་ལྷ་མཐུད་ནས་གནས་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་མ་རེད། ངའི་རེ་བ་ལ་མི་ཐོག་གསར་
 པའི་གཞིན་རབས་པ་ཚོའི་ནང་ནས་མདོ་སྐྱོད་པ་ནང་ཁུལ་གྱི་གནའ་སྤོ་མོའི་ཞེན་
 ཁོག་སྤོང་པ་ཐེབས་ཆག་དེ་ཚོ་མེད་པའི་བསམ་སྲོ་གཙང་མ་ཅན་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་
 གི་རེད་བསམས། ད་ལྟའི་བར་མདོ་སྐྱོད་པའི་ནང་ཁུལ་དུ་སྐྱོན་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་
 གི་ཡོད་པའི་གཞི་རྩ་པ་ལ་ཆེ་བ་ཞེན་ཁོག་ཐེབས་ཆག་གི་རིགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་
 བ་ག་སྟག་རེད། དཔེར་ན། སྤྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་དང་གངས་ནང་
 མདོ་སྐྱོད་པའི་ས་ཁུལ་ཡོངས་རྫོགས་ནས་བཅོན་འདུལ་པ་རྒྱ་གཞུང་གི་དཔུང་དམག་
 ལ་ངོ་ཚོལ་བྱས་ཡོད་ནའང་མཐུན་ལམ་དོག་རྩ་གཅིག་སྐྱེལ་མེད་དུས། ལུང་ཚན་
 གཅིག་གིས་ངོ་ཚོལ་བྱེད་པའི་སྐབས་ལུང་ཚན་གཞན་དག་ཚོས་ལྟོད་མོར་བརྟུས་
 བས་བསྐྱོད་པ་རེད། དུས་གཅིག་དུ་ངོ་ཚོལ་བྱེད་མ་ཐུབ་དུས་མཐའ་མ་མདོ་སྐྱོད་
 པ་ཡོངས་རྫོགས་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་མིས་ཐོས་པ་རེད། ལྟུངས་
 དེར་མདོ་སྐྱོད་པ་ཡོངས་རྫོགས་རྣམས་ཕྱགས་ཆེག་སྐྱེལ་ཡོང་མི་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཞེ་ལྟར་ལུང་ཚན་དང་དགོན་པ་པ་ལ་ཆེ་བ་རང་རང་གི་ཞེན་ཁོག་ཅིག་གི་འཐེན་འཁྲུང་
 འོག་དུ་ཚུད་ནས་ཡོད། དགོས་མེད་ཀྱི་ཞེན་ཁོག་ཐེབས་ཆག་དེས་དེ་སྤོ་ཡང་མདོ་
 སྐྱོད་ཡོངས་རྫོགས་ཆེག་སྐྱེལ་ཡོང་བ་ལ་གཞོན་པ་ཚོ་བསམ་ཆེན་བཏང་སྟེ་མདོ་སྐྱོད་
 པ་ཅོམ་མ་ཟད་པོད་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་ནག་གིས་མནན་ནས་བཟུང་བ་རེད། སྤྱི་ཚོགས་

མདོ་སྐད་ཚོགས་ཚན་ཐོག་བསྟུན་པ།

གསར་པའི་ནང་འཚར་ཡོངས་བྱུང་བའི་གཞི་རྒྱས་མང་ཆེ་བ་སྤྱི་མཐོན་ཞེན་ཁོག་
 རྙིང་པའི་རིགས་ཀྱི་དྲི་མ་མ་འགོས་པར་གཙང་མ་ཡོད། མ་འོངས་པར་མདོ་སྐད་
 པ་ཡོངས་རྫོགས་ནང་ཁྲུལ་མཐུན་ལམ་དང་འཆམ་པོ་ཡོད་དགོས་པ་འདི་ཉིན་དུ་
 ཉན་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་བཤད་འདོད་བྱུང་། ད་ལོ་བོད་ནང་དུ་ཡར་ལངས་
 བྱས་པའི་སྐབས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ལྟན་མོར་བཞུགས་ནས་མ་བཟུན་པར་གཅིག་
 གི་རྒྱབ་ལ་གཅིག་ལངས་ནས་ཚོལ་ཁ་གསུམ་དུས་གཅིག་དུ་ཡར་ལངས་གནང་མོང་།
 འདི་འདྲ་བ་ལ་ཁ་མིག་ཡར་བཞུགས་ཏེ་མདོ་སྐད་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཆེག་སྒྲིལ་བུ་
 དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། གང་དུ་ཡིན་ནའང་མི་རེ་བྱུང་གིས་སྤྱི་མཐོན་ནང་
 རོ་བསྐྱར་སྒྲོང་བྱེད་མཁན་ཡོང་གི་འདུག གནའ་སྤྱི་མཐོན་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བྱུང་མྱོང་
 བའི་ནང་རོ་བསྐྱར་སྒྲོང་བྱས་ཏེ་མི་མང་ཁྲི་དུ་སྟུགས་རིས་ཞེན་ཁོག་གི་ས་བོན་
 གཏོར་བ་དེས་སྤྱོད་སྲུ་ལའང་ཕན་ཐོགས་མེད་པས་ནང་ཁྲུལ་དམ་ཚོགས་མཐུན་
 པོ་དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་ཉན་པོ་བྱས་ཏེ་བཤད་འདོད་བྱུང་།

ངས་ལོ་ལྔ་བཅུ་ཐམས་པའི་རིང་མདོ་སྐད་པའི་ཐོག་ལས་ཀ་གང་འཚོམས་ཤིག་
 བྱས་མྱོང་། དཔེར་ན། ང་བོད་གཞུང་གི་གཞུང་ཞབས་འདེམས་བསྐོས་ལྟན་ཁང་
 དུ་བཟུང་དུས་མདོ་སྐད་པའི་ཁྲི་ན་བོད་གཞུང་གི་གཞུང་ཞབས་ཡིན་པ་མི་གཉིས་
 མ་གཏོགས་མེད། མདོ་སྐད་པར་ལས་ཀ་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་མཁན་གྱི་མི་མ་
 ཡོད་པ་ཞིག་མ་རེད། བོད་ནས་གསར་དུ་ཡོང་མཁན་ཚོ་གཞུང་ཞབས་ནང་ཡར་
 ལེན་ཐབས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ཁྲིམས་དང་འགོ་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྐད་
 ཆ་སྤྱིར་བཤད་པ་ཡིན། གསར་འཕྲོར་བ་ཚོར་ཡིག་རྒྱགས་ཀྱི་ལམ་ནས་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

ཐེངས་གཉིས་གཞུང་ཞབས་པའི་ཁོངས་སུ་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཡར་ལེན་ཐུབ་
ཡོད། དེང་སང་གི་ཚེ་རྒྱལ་སོགས་སྐབས་དེ་དུས་གཞུང་ཞབས་པའི་གསུང་སྤྱི་
ཡར་རྒྱངས་པའི་གསུང་རེད།

ང་པོ་དག་གཞུང་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བརྒྱུད་པའི་སྐབས་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་ལས་ཀའི་
ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་ས་གནས་མང་པོར་ལོ་རྒྱུས་བརྒྱུ་བསྐྱིག་གི་ཚེད་དུ་འགོ་བའི་སྐབས་
སུ་ཡིན་ནའང་ཚོལ་ཁ་གཞན་དག་གཉིས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཀྱིས་མདོ་སྐད་པའི་
ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཞིག་བརྒྱུ་བྱས་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་དེ་དག་ཡོངས་རྫོགས་དེང་སང་
ཡང་པོད་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ཡོད།

དེ་བཞིན་དུ་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་ཡིན་ནའང་དེ་སྔ་པོད་གཞུང་གི་ངོས་ནས་
དམིགས་བསལ་གྱིས་བདག་པོ་ཞིག་རྒྱག་ཐུབ་མི་འདུག འཇམ་སྤིང་ནའང་སྐད་
གྲགས་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་པོད་གཞུང་གི་ངོས་ནས་བདག་རྒྱག་མ་ཐུབ་ན་འགྲིག་གི་
མི་འདུག་ཅེས་ཚེད་དུ་གཉེར་ནས་ཀ་དོར་སྐང་གསུམ་སོགས་སྔ་མོ་དགེ་འདུན་ཚོས་
འཕེལ་ཐེབས་བཞུད་གནང་ཚུངས་དང་། ཁོང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་མི་སྣ་ཡོད་
སར་སོང་ནས་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱི་རིག་གནས་ལྷུ་བཞག་ཡོད་པ་ཡོངས་
རྫོགས་བརྒྱུ་བྱེད་ཐབས་བྱས་པ་ཡིན། གཞུང་གི་ལས་ཀའི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་
ཡིན་ནའང་དྲང་མོ་བྱས་ཏེ་མདོ་སྐད་པ་ལ་སྐལ་བ་གཏན་ནས་ཆད་བཅུག་མེད།
ལས་ཀ་འདི་དག་ཡོངས་རྫོགས་དྲང་མོ་དང་། ལྷགས་སློལ་དང་མཐུན་པའི་ཐོག་
ནས་བྱས་པ་མ་གཏོགས་མདོ་སྐད་པར་སྤོགས་རིས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཞིག་མ་རེད།
མདོར་བསྐྱུས་ན། ང་དང་ང་འདྲ་བའི་མི་ཚན་པ་ཚོས་མདོ་སྐད་པ་དང་པོད་སྤྱི་

མདོ་སྐད་ཚོགས་ཚན་ཐོག་བསྐྱེལ་པ།

བའི་དོན་དུ་དཀའ་ལས་བརྒྱབས་ཡོད། ཅན་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་དཀའ་ལས་
 བརྒྱབས་ནས་དགོངས་པ་རྫོགས་ཚར་བ་རེད། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ད་ཆ་ཅན་
 པ་ཉུང་དུ་ཞིག་ལས་ལྷག་མེད། ལས་འགན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གཞིན་པ་ཚོའི་
 རྐྱེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་བབ་ཡོང་གི་ཡོད་དུས། གཞིན་པ་ཚོས་ད་ལྟོའི་ཆར་ལས་
 ཀ་ཡག་པོ་དང་ཉུར་ཐག་གཉེན་གྱི་འདུག་ལ་མ་འོངས་པར་ཡང་དེ་ལྟར་གནང་རོགས་
 ཞེས་འབོད་སྐྱེལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཚོགས་འདུའི་ཐོས་གཞིའི་ནང་དུ་མང་གཙོའི་སྐོར་འདུག ལས་རིམ་འདི་
 གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་དུས་མདོ་སྐད་པའི་ཚོལ་ཁའི་ངོས་ནས་མང་གཙོ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་
 ཐོག་ཤུགས་བརྒྱག་དགོས་དུས། ད་ལྟོའི་ཆར་ང་ཚོས་འགན་ལེན་ས་གཙོ་བོ་ནི་
 སྤྱི་འཐུས་འདེམས་སྐྱེད་པའི་རེད། མི་སྐྱེར་པ་སོ་སོའི་ངོས་ནས་སྤྱི་འཐུས་སུ་
 ཞིག་འདེམས་མིན་རང་དབང་ཡིན་ནའང་རྒྱན་དུ་སྤྱི་བའི་ཐོག་འགན་ལེན་མཁན་
 གྱི་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་དེས་པར་འདེམས་དགོས། སྤྱི་འཐུས་འདེམས་པའི་སྐབས་ལུང་
 ཚན་དང་ཕྱོགས་ཕྱོགས་གཏོགས་ཀྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བར། སུ་ཞིག་ལ་ཡོན་ཏན་
 ཡོད་པ་དང་། སུ་ཞིག་གིས་མདོ་སྐད་པའི་ཚབ་བྱས་ནས་བོད་སྤྱི་བའི་དོན་དུ་ལས་
 ཀ་གཉེན་ཐུབ་མིན་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་འདེམས་དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད།
 སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་མཚན་གནས་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་འགན་ཁུར་མཁན་ཞིག་དང་ཚོགས་འདུ་
 ལ་ཉག་པར་བཅར་ཐུབ་མཁན་ཞིག་དགོས་ཀྱི་འདུག མིང་བཏགས་པ་ཙམ་མ་
 གཏོགས་ཐ་ན་ཚོགས་འདུ་ལའང་ཕེབས་མི་ཐུབ་མཁན་རེ་བྱུང་ཡོང་གི་འདུག
 དགོངས་པ་མ་ལྷོས་པའི་བར་གྱི་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ལས་ཡུན་དེའི་རིང་ས་མིག་ཙམ་ཞིག་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

བཀའ་ནས་བསྐྱད་དུས་པོད་སྤྱི་བ་དང་མདོ་སྐྱོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲོང་ཆེན་པོ་རེད།
 མ་འོངས་པའི་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་འདུའི་ནང་ཕེབས་ཐུབ་ངེས་ཤིག་ལ་རྒྱ་ས་ནས་བསམ་
 རྩོམ་བྱེད་སྤྱི་གཞི་གཉེན་པོ་ལ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཐོག་མར་མདོ་སྐྱོད་
 རང་ཁྱལ་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་ལོད་བྱས་ཏེ་མདོ་སྐྱོད་པའི་ནང་དུ་སྤྱི་འཐུས་གྲོས་ཚོགས་
 སུ་ཕེབས་ནས་རྒྱལ་པོ་ཐོན་པའི་ལས་ཀ་གྲུབ་ཐུབ་མཁན་སུ་དང་སུ་འདུག ཅེས་
 བྱངས་ཀ་རྒྱག་དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། རྩོན་མ་ལྟར་འོས་མིང་གཅིག་
 གཉིས་ཤིག་མི་འགའ་ཤས་ཀྱིས་བཏོན་པ་དེའི་ཐོག་འོས་སྐྱབས་རྒྱུ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་
 མ་ཡིན་པར། མིའི་གདོང་བརྗེས་ཐུབ་ན་བསམ་ཚུལ་གསར་པ་མང་པོ་ཞིག་
 གྲོས་ཚོགས་ནང་དུ་སྤྱོད་ཐུབ་ཀྱི་རེད་ལ་ཕན་ཐོགས་ཀྱང་ཆེན་པོ་ཡོད་ཤི་རེད།
 རྒྱ་གར་པའི་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་གིས་མི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཐམ་པའི་རིང་སྤྱི་འཐུས་བྱས་
 པ་རེད་ཅེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། ངའི་བསམ་ཚུལ་ལྟར་བྱས་ན་འདི་འདྲ་བྱས་
 པས་ང་ཚོ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་མི་ཐུབ། གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་བསམ་
 ཚུལ་གསར་པ་དང་གྲུབ་ཐུབ་ཤིང་གསར་པ་སྤྱོད་དགོས། མི་གསར་པ་མང་
 པོ་ཞིག་སྤྱོད་ཐུབ་ན་བསམ་ཚུལ་གསར་པ་དང་ལམ་སྲོལ་གསར་པ་ཞིག་སྤྱོད་ཐུབ་
 ཐུབ་ཀྱི་རེད། འདིའི་ཐོག་རྣམ་པ་ཚོས་དགོངས་པ་བཞེས་ཏེ་ཤུགས་བརློན་དགོས་
 པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་ཞུ་འདོད་བྱུང་།

མ་འོངས་པའི་བཀའ་ལློན་གྲི་པའི་སྐོར་ལས་རིམ་གྱི་ནང་འཁོད་འདུག འདི་
 གལ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཡོད། མ་འོངས་པའི་བཀའ་ལློན་གྲི་པ་མདོ་སྐྱོད་པ་ཞིག་ཡིན་
 དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་ནའང་ཡ་རྫེ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་གཞིའི་འོག་པོད་སྤྱི་

མདོ་སྐད་ཚོགས་ཚེན་ཐོག་བསྐྱེལ་པ།

བའི་དོན་དུ་ལས་ཀ་ཡག་པོ་བྱེད་ཐུབ་མཁན་དང་། ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ལམ་
 ལྷོན་འོག་དུ་ཕྱེབས་འདོད་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་དགོས། ང་ལ་རྣམ་དཔྱད་ཡོད་
 ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ལམ་ལྷོན་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་མཁན་
 ཞིག་ང་ཚོ་ལ་དགོས་མཁོ་མེད། མི་དེ་སྐད་གྲགས་ཚེན་པོ་ཞིག་ཡིན་མེན་གང་ལྟར་
 ཡང་བོད་མི་མང་གིས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་འོས་སུ། བོད་སྤྱི་བའི་དོན་ལ་ཁ་ཞེ་གཉིས་
 མེད་ཀྱི་གཞུང་ཡོད་མཁན། མངོན་སྐྱོག་མེད་པར་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་
 ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཞིག་དགོས་པ་འདི་གལ་ཚེན་པོ་རེད་མ་གཏོགས་འཛོལ་པོ་ཚོད་
 པོ་ཡིན་ཟེར་མཁན་ཞིག་ང་ཚོ་ལ་མི་དགོས། བཀའ་རྒྱུན་བྲི་པ་འདེམས་རྒྱུའི་འགན་
 དེ་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་བོད་མི་མང་ལ་གནང་ཡོད་དུས། ང་ཚོས་སུ་འདྲ་ཞིག་
 འདེམས་ཀྱི་ཡིན་མེན་ག་སྤྱི་ཨང་གསལ་དགོས་ཀྱི་འདུག གལ་སྲིད་མི་མང་
 གིས་བཀའ་རྒྱུན་བྲི་པ་ཡག་པོ་ཞིག་འདེམས་མ་ཐུབ་ན་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཡ་རྒྱལ་བ་
 རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་མ་བཅུས་པར་ཆགས་ཀྱི་རེད། ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་མང་
 ཚོགས་ལ་ཡིད་ཆེས་གནང་བ་ནང་བཞིན་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཁོང་གི་དགོངས་པ་ཇི་
 བཞིན་རྒྱུབ་མ་ཐུབ་པའི་ཉེས་པ་ཡོང་གི་རེད།

ཉེ་ཆར་བཀའ་རྒྱུན་བྲི་པ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་འོས་
 འཕེན་ཀྱི་ཆ་གསལ་བཞེས་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རེད།
 མང་ཚོགས་ཀྱིས་དོ་སྣང་དགོས་ངེས་ཤིག་གནང་གི་མི་འདུག་པའི་མཐོང་རྒྱུ་ཞིག་
 ང་ལ་འདོད་ཡོད། འོས་འཕེན་སྐབས་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ལས་དོན་ཡོངས་རྫོགས་ཆེ་
 བཞག་ཚུང་བརྒྱུར་བྱས་ཏེ་འོས་འཕེན་པར་ཕྱེབས་དགོས། རྒྱ་གར་པས་སྤྱི་འཐུས་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

འདེམས་པའི་སྐབས་དཀའ་ལས་ག་ཚོད་བརྒྱབས་ཀྱི་འདུག བོད་ཀྱི་ཙ་དོན་བདག་
 པོ་གྲེད་མཁན་བཀའ་སློན་ཁྲི་པ་འདེམས་རྒྱ་ལའང་དེ་ཙམ་གྱིས་དོ་རྣང་མེད། མ་
 འོངས་པར་བོད་གཞུང་འདི་སྲ་བརྟན་ཡོང་མེན་དང་ཡུལ་བ་རྩོམ་པོ་ཆེའི་ཞབས་
 གྱི་ཟེར་ན་མི་འདུག་བོད་སྤྱི་བའི་དོན་དག་ཡག་པོ་གྲེད་ཐུབ་མི་ཐུབ་བཀའ་སློན་ཁྲི་
 པ་ལ་རག་ལས་ཡོད་དུས་འདིའི་ཐོག་མདོ་སྐྱོད་པའི་ངོས་ནས་དུར་ཐག་གཞུང་དགོས་
 ཀྱི་འདུག་ཅེས་འབོད་སྐུལ་ལུ་རྒྱ་ཡིན།

གོང་གི་ལས་སྒྲུབ་ཀྱི་ནང་དུ་བོད་ནས་གསར་འབྱོར་པ་སྐྱེ་བོའི་རིགས་ལ་
 དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཐོག་ནས་གང་ཐུབ་ཀྱིས་རོགས་པ་བྱས་ནའང་། སྤྱི་ཡོངས་ལ་
 ཕན་ཐོགས་པོ་ཞིག་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྤངས་ཀྱིས་ཡོང་གི་མི་འདུག་ཅེས་
 གསུངས་བྱུང་། དེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རེད། ཞག་མི་འདུག་ཡིན་ནའང་
 ངས་ཞིབ་དུ་བརྟ་དུས་བོད་ནས་ཡོང་བའི་གསར་འབྱོར་པ་ཚོར་དཀའ་ངལ་མི་འདྲ་
 བ་སྐྱེ་ཚོགས་ཤིག་འཕྲད་ཀྱི་འདུག འགའ་ཤས་ལ་ལས་ཀ་མ་རག་པའི་དཀའ་ངལ།
 འགའ་ཤས་ལ་ཉིན་རེའི་བཟའ་བཏུང་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་སོགས་དཀའ་
 ངལ་འཕྲད་མཁན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་རེད། དཀའ་ངལ་ཡོད་མཁན་ཡོངས་རྫོགས་
 ཀྱིས་གཞུང་དང་སྤྱི་བ་ཞིག་ལ་ཡོད་ཆེས་དང་རེ་བཅོལ་བྱས་ནས་ཡོད། མདོ་སྐྱོད་
 པའི་ངོས་ནས་དཀའ་ངལ་ཡོད་མཁན་ཚོར་བདག་པོ་རྒྱག་ཐུབ་ཐབས་ཤིག་ངེས་
 པར་གཞུང་དགོས་དུས་འཆར་གཞི་ཞིག་འདིང་དགོས། དཔེར་ན། ལས་མེད་
 ཚོར་ལས་ཀ་གྲེད་སའི་བཟོ་བྲལ་སྤྱིའི་འཆར་གཞི་འདིང་ཐུབ་ན་ལེགས། ལྷོགས་
 གཉིས་ཀ་ལ་ཕན་ཐོགས་པའི་ལས་འཆར་དེ་འདྲ་ཡོད་ཀྱི་རེད་བསམས།

མདོ་སྐད་ཚོགས་ཚན་ཐོག་བསྟུལ་པ།

ང་ལ་མཚོན་ན་སྔོན་མ་ནས་ད་ལྟོ་བར་མདོ་སྐད་པའི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་མེད་
 ན་མ་གཏོགས་ཐོག་གསུངས་ནས་རེ་བ་བཏོན་པ་བཞིན་གལ་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་བཅར་
 གྱི་ཡོད། མདོ་སྐད་རྒྱུན་ལས་ཟེར་བའི་མིང་འདི་ཡང་ཐོག་མའི་མདོ་སྐད་ཚོགས་
 ཚེན་གྱི་ཐོག་ནས་ང་ལ་མིང་ཐོགས་ཞེས་རེ་བ་བཏོན་པ་བཞིན། སྐབས་དེར་ངས་
 མདོ་སྐད་པའི་ཚོགས་པ་ཟེར་བ་ལས་མདོ་སྐད་པ་སྦྱིའི་ངོ་བོ་མཚོན་ཅུས་ཤིང་མདོ་
 སྐད་པའི་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཐོག་གནས་བྱུང་ན་ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་མདོ་སྐད་རྒྱུན་
 ལས་ཞེས་པའི་མིང་འདི་བཏགས་པ་ཡིན། དེ་དུས་མདོ་སྐད་པ་སྦྱི་པའི་ལས་ཉགས་
 ཤིག་བཟོ་དགོས་ཟེར་ནས་ང་ཚོས་བཟོས་པ་ཡིན། ངས་འདི་དང་འབྲེལ་ནས་གནས་
 རྒྱུ་ལྡང་ཆོག་ཅིག་ལྟོ་དགོས་པ་ནི། མདོ་སྐད་པའི་ལས་ཉགས་དང་དར་ཆ་འདི་
 ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག་ སྔོན་མར་ང་ཚོ་ལ་རི་མོ་མངོས་པོ་ཞིག་འབྲི་
 མཁན་མ་རག་པས་རེད། དེང་སང་ཆ་རྒྱུན་ཡོངས་རྫོགས་ཚང་གི་ཡོད་དུས། ལས་
 ཉགས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་ངོ་བོ་ལ་འགྲུར་བ་མ་བཏང་བར་མཚོན་ཐབས་ཀྱི་རི་མོ་ལ་གསར་
 གཏོང་དང་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས། ལས་ཉགས་དང་དར་ཆའི་འབྲེལ་བ་གད་
 ཅོམ་ཡང་མི་ཤེས་མཁན་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཚོད་རེད། ལས་ཉགས་ནི་མདོ་སྐད་
 པ་སྦྱིའི་ཡུལ་ལྷ་ཨ་མེ་མ་ཚེན་གྱི་ཕྱག་མཚན་དང་དེའི་གནས་གཞིའི་གངས་རི་རེད།
 མདོ་སྐད་ཚོལ་ཁའི་དར་ཆའི་ངོས་སུ་ནོར་བུ་དགའ་འབྲེལ་བཞག་པ་ནི། མདོ་
 སྐད་ཚོལ་ཁའི་ས་ཚུའི་ཆགས་དབྱིབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མ་རྒྱུ་ནོར་བུ་དགའ་འབྲེལ་གྱི་
 རྒྱུ་ལ་དུ་བཞུད་ཀྱི་ཡོད་པ་མཚོན་ཡོད། འོག་གཞིའི་ཚོན་མདོག་རིམ་པ་གཅིག་
 རྒྱང་ཁྲུ་དང་རིམ་པ་གཅིག་སྡོལ་བཟོས་པ་ནི་ལྷ་མོའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་མདོ་སྐད་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

ཚོང་ཁའི་ཡུལ་དང་། ཚོང་ཁའི་ཡུལ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཅེས་བཤད་སློལ་ཡོད་པ་
 ལྟར་བཅོང་གི་མདོག་མཚོན་པ་དང་། ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་
 སྐྱེལ་ཁམས་ཀྱང་མཚོན་ཐབས་བྱས་ཡོད། ཡང་ན་རིམ་པ་གཉིས་བཟོ་དགོས་པའང་
 ཚོང་ཁ་ཆེན་པོ་དང་ཚོང་ཁ་ཆུང་དུ་གཉིས་ཀྱང་མཚོན་ཆོག ངས་འདིར་ལས་ཉམས་
 དང་དར་ཆའི་སྐོར་ཞོར་དུ་བཤད་དགོས་པ་ནི་འདིའི་རིགས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་
 གྱི་འདུག་ཟེར་ནས་རྣམ་པ་ཚོར་དྲན་གསོ་དང་སྐྱེལ་མ་གཏོང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན།

གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཐོག་མ་བཅའ་བྱོལ་དུ་འབྱོར་བའི་སྐབས་མདོ་སྐྱད་
 ཚོལ་ཁ་ལ་མི་གངས་ཉུང་ཉུང་མ་གཏོགས་མེད་པར་མ་ཟད་གནས་སྤངས་ཀྱང་ཤིན་
 ཏུ་སྐྱོ་བོ་ཡིན་དུས་ཨ་མདོ་པ་ཡིན་ཟེར་རྒྱུར་ཅུང་དཀའ་ངལ་ཡོང་གི་ཡོད་ནའང་།
 ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་ང་ཨ་མདོ་པ་ས་སྐྱེས་ཏེ་སྐྱེས་ཀྱི་མི་ཡིན་ཅེས་ཉམས་ཏུ་བཀའ་
 གནང་གི་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་ཨ་མདོ་པའི་ནང་ཁྲུལ་ནས་མདོ་སྐྱད་པ་ཡིན་ཨ་མདོ་
 པ་མིན་ཞེས་བཤད་མཁན་ཡང་མང་པོ་ཡོད། ང་ཚོ་གནས་སྤངས་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་བོ་
 དང་ཉམས་སྐྱོ་བོའི་ཐོག་ནས་བསྐྱད་དགོས་བྱུང་སོང་། དེང་སང་ནི་སྤར་དང་མི་
 འདྲ་བར་རྒྱ་གར་ལུང་པ་ལ་ཨ་མདོ་པ་ཆེག་བྲི་མ་བཟུང་ཅོམ་ཞིག་པལ་ཆེར་ཡོད་
 དུས་སློན་མ་དང་བསྐྱར་ན་མདོ་སྐྱད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་རེད། ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་
 གནས་བཤད་ནའང་འགྲིག་ཐག་ཆོད་རེད། མི་འབོར་དང་སྤྱི་ཚོད་ཀྱི་ཐད་ནས་
 བཤད་ནའང་འགྲིག་ཐག་ཆོད་རེད། གནས་སྤངས་དང་གཞི་རྩ་བཟང་པོ་ཞིག་
 ཡོད་པ་འདིའི་ཐོག་ནས་མ་འོངས་པར་མདོ་སྐྱད་པ་ཡོངས་རྫོགས་མཐུན་ལམ་ཏེ་
 རྩ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། གཞིན་སྐྱེས་ཀྱི་མི་རབས་

མདོ་སྐད་ཚོགས་ཚན་ཐོག་བསྟུལ་པ།

གསར་པའི་ནང་དུ་སྤྲོམ་མེད་པའི་སྐྱོད་པ་དང་ན་ཚ་སྤྱོད་པའི་རིགས་ཚུ་བ་ནས་
 མེད་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་ཞེས་ངས་ཡང་བསྐྱར་ནས་པོ་བྱས་ནས་བཤད་འདོད་བྱུང་།
 འདིའི་རིགས་ཀྱིས་ང་ཚོ་ལ་ཕན་ཐོགས་གཏན་ནས་མེད། བོད་རང་བཙན་མ་ཐོབ་
 བར་རྒྱ་གཞུང་གིས་རྫོང་དང་རྫོང་བྱས་ཏེ་བཤོ་བཤའ་བརྒྱབས་པའི་རྒྱའི་གཞུང་
 གི་རྫོང་དེའི་འཛིན་སྐྱོང་གི་འོག་དུ་བསྐྱད་རྒྱུ་མ་གཏོགས་མེད། གནའ་སྤྲོམ་མེད་
 གནས་སྤངས་འདི་ཡིན་ཅེས་བཤད་ས་ཞིག་སྟེག་མེད། གལ་སྲིད་བོད་རང་བཙན་
 ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བཏང་ནའང་བོད་གཞུང་གིས་བཤོ་བཤའ་བརྒྱབས་པའི་རྫོང་དང་
 ལུལ་ཞིག་གི་འོག་དུ་སྤོང་དགོས་པ་མ་གཏོགས་སྤྲོམ་མེད་དེའི་ས་ཁོངས་དང་
 ས་ལུལ་གྱི་སྤོགས་རིས་བཤད་ས་མེད། མི་མང་ཆེ་བས་སྤྲོམ་མེད་སྐད་ཚིག་པ་
 དེ་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་ནའང་། མི་རེ་བྱུང་གིས་སྐད་ཚིག་པ་དེ་
 ཡར་བསྐྱངས་ནས་ན་ཚ་སྤྱོད་པ་ཡང་ཡང་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་འདུག གལ་སྲིད་མི་ཞིག་
 གིས་གནའ་སྤྲོམ་མེད་སྤོགས་རིས་ཀྱི་སྐད་ཚིག་བཤད་ཀྱི་འདུག་ན་ནང་ལུལ་ཕན་ཚུན་
 གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་གནང་རྒྱུ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་ལུ་འདོད་བྱུང་།

དེ་རིང་ནས་བཟུང་ཉིན་གསུམ་རིང་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་རྒྱུ་ཡིན་དུས། ཚོགས་
 འདུའི་སྐབས་སྤྱི་བ་ལ་ཕན་ཐོགས་པའི་བསམ་ཚུལ་འདོན་རྒྱུ་དང་། རྐྱད་ཆ་གང་
 བཤད་པ་ནམས་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པ་དང་མདོ་ལ་བསྐྱེལ་བ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་
 ཐུབ་པའི་ཐབས་ཤེས་གནང་རོགས་ཞེས་ལུ་རྒྱུ་ཡིན། ངའི་རྗེས་ལ་ཚོགས་གཙོ་
 མཚོག་གིས་བཀའ་སློབ་གནང་རྒྱུ་ཡིན་དུས་བཀའ་སློབ་གང་གནང་བ་ནམས་སེམས་
 ལ་འཛིན་རོགས་ཞེས་ལུ་རྒྱུ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ང་ཚོ་ཨ་མ་མདོ་པ་ཚོ་བོད་ཟད་གི་མར་སྐྱེ་དང་། རྒྱ་ཟད་གི་ཡར་སྐྱེ་ལ། བོད་
 པའི་རྒྱལ་ས་རིའི་རྩེ་ལ་དུ་གནས་ཏེ་མི་ཐོག་ནས་མི་ཐོག་བར་དཀའ་ལས་
 བརྒྱལ་དགོས་སར་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་ས། བྲག་དང་སྐྱལ་གི་འགྲོ་སོང་གཏོང་
 དགོས་སར་བྲག་དང་སྐྱལ་གི་འགྲོ་སོང་བཏང་། ཡབ་རྗེ་གྲུ་མ་ཚོང་ཁ་པ་
 ཚེན་པོའི་སྐབས་དང་བོད་ཀྱི་བརྟན་པ་སྐྱེ་དར་གྱི་སྐབས་སོགས་བོད་ཀྱི་ཚོས་
 དང་རིག་གཞུང་གི་ཐོག་ཡིན་ནའང་རྒྱུན་འཛིན་དང་དར་སྤེལ་གནང་སྟེ་ཚོས་
 མྱིན་གཉིས་ཀའི་ཐོག་གཟེ་བརྗེད་ལྡན་པའི་ལས་ཀ་འགན་ཁུངས་ལ་བྱེད་བྱུབ་
 མཁན་གྱི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན།

མི་སྐྱེར་པ་སོ་སོའི་ངོས་ནས་སྐྱེ་འབྱས་སུ་ཞིག་འདེམས་མིན་རང་དབང་ཡིན་
 ནའང་རྒྱུན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཐོག་འགན་ལེན་མཁན་གྱི་སྐྱེ་འབྱས་ཤིག་ངེས་པར་
 འདེམས་དགོས། སྐྱེ་འབྱས་འདེམས་པའི་སྐབས་ལུང་ཚན་དང་ཕྱོགས་ཕྱོགས་
 གཏོགས་ཀྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བར། སུ་ཞིག་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དང་། སུ་
 ཞིག་གིས་མདོ་སྐྱོད་པའི་ཚབ་བྱས་ནས་བོད་སྐྱེ་པའི་དོན་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་བྱུབ་
 མིན་ལ་བསམ་མ་རྒྱོ་བཏང་ནས་འདེམས་དགོས་པ་འདི་གལ་ཚེན་པོ་རེད། སྐྱེ་
 འབྱས་ཀྱི་མཚན་གནས་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་འགན་ཁུངས་མཁན་ཞིག་དང་ཚོགས་
 འདུ་ལ་ཉག་པར་བཅར་བྱུབ་མཁན་ཞིག་དགོས་ཀྱི་འདུག།

༡༡། ལྷགས་དང་པོའི་གི་རྟེན་དག་ཅུ་ཚོགས་པའི་འགན་
 འཛིན་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་གཉིས་པའི་ཐོག་
 བསྐྱེད་པའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ།

(ཐུ་ལོ་ ༢༠༠༧ ལོའི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡ ཉིན།)

ས་གནས།

བཞུགས་སྐྱར་གི་རྟེན་པ་གྲུ་ཚང་གི་ཚོམས་ཁང་།

སྐབས་དང་པོའི་ཀའི་དཔེ་དག་ཅུ་ཚོགས་པའི་འགན་
 འཛིན་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་གཉིས་པའི་ཐོག་
 བསྐྱུལ་པའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ།

༄༅། དེ་རིང་ཐོག་དང་པོར་སྐབས་དང་པོའི་ཀའི་དཔེ་དག་ཅུ་ཚོགས་པའི་འགན་
 འཛིན་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་གཉིས་པའི་ཐོག་ཐེངས་པའི་འགན་འཛིན་གྲོས་ཚོགས་
 གི་འཇུག་མི་ཡོངས་ལ་འཆམས་འདྲེ་བཀའ་གིས་བདེ་ལེགས་ལུ་རྒྱ་ཡིན། དེ་རིང་
 འདིར་འཇུག་མི་གསར་པ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་རྒྱལ་རོང་རྒྱ་བ་ཆེ་རིང་ལགས་
 ཐེངས་འདྲུག་པས་དམིགས་བསལ་བཀའ་གིས་བདེ་ལེགས་ལུ་རྒྱ་ཡིན།

ད་ཐེངས་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ང་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱ་མེད་
 ནའང་། ཚོགས་འདུའི་སྟོན་འགྲོའི་ཚུལ་དུ་བསམ་ཚུལ་ཚོག་གཅིག་གཉིས་ཤིག་
 བཤད་ཐུབ་ན་བསམས་བྱུང་། དེ་རིང་འདིར་འཛོམས་པ་ཡོངས་རྫོགས་ནང་ཚོགས་
 ཤ་སྟག་ཡིན་དུས་ངའི་ངོས་ནས་སྐད་ཆ་འདྲེ་ཆགས་པོ་བཤད་མ་དགོས་པར་ནང་
 ཚོགས་བྱས་ཏེ་བཤད་རྒྱ་ཡིན། རྣམ་པ་ཚོས་མཁྲེན་གསལ་ལྟར་ཀའི་དཔེ་དག་ཅུ་ཚོགས་
 པ་དངོས་སུ་དབྱ་བརྟེན་ནས་དེ་རིང་བར་ལོ་རྒྱུ་ལོ་གཅིག་དང་ཉིན་མ་གཅིག་འགོར་
 ཡོད། ཐོག་མའི་ཀའི་དཔེ་དག་ཅུ་ཚོགས་པའི་སྟོན་འགྲོའི་ལོ་དུས་གང་འཆམས་ཤིག་
 གི་རིང་དཔེ་དག་ཅུ་ཚོགས་པ་དངོས་སུ་མ་བཅུགས་པར་ཨ་མའི་མངལ་ནང་གི་བྱ་སྤྲུག་
 བཞིན་དུ་གནས་པ་རེད། ད་ཆ་དཔེ་དག་ཅུ་ཚོགས་པ་དངོས་སུ་བཅུགས་ནས་ལོ་གཅིག་

གི་ཉི་དགེ་ཅུ་ཚོར་པའི་འགན་འཛིན་གྲོས་ཚོར་ཐོག་བརྒྱུལ་པ།

ལོན་པ་འདི་བྱ་ཐུག་ཨ་མའི་མངལ་ནས་སྐྱེས་ཀྱང་གོ་མ་མགོ་མ་ཚུགས་པར་གོག་
 རས་འགོ་བའི་སྐབས་ལྟ་བུ་རེད། དེར་བརྟེན་དངོས་སུ་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་ནས་
 ལས་ཀ་བྱེད་པའི་སྐབས་ཉམས་སྲུང་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུན་པས་ལས་ཀ་བྱེད་མ་
 བེས་པ་དང་། མོར་འཁྲུལ་ཤོར་བ། བྱེད་སྣངས་མ་འབྲིག་པ་སོགས་སྣ་ཚོགས་
 བྱིན་ཡོང་ངེས་རེད། ཡིན་ནའང་གོ་མ་པ་བརྒྱབས་ནས་འགོ་བ་ཡིན་ན་རིམ་པས་
 འབྲུས་སྒྲིལ་ཚང་དང་ལས་དོན་ཚགས་ཚུད་ཡོང་བའི་རེ་བ་ང་ཚོ་ཀྱང་ལ་ཡོད། དགོ་
 ཅུ་ཚོགས་པ་བརྒྱབས་ནས་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་རྒྱུ་མཚོན་ལས་ཀ་རིམ་པ་བཞིན་
 བྱས་པ་འདི་དག་གི་དམིགས་ཡུལ་ནི་མང་གཙོའི་སྲོལ་བདར་དང་ལས་ཀ་བྱེད་
 ལྟངས་ཀྱི་སློབ་སྲོལ་གི་ཆེད་དུ་ཡིན། མ་འོངས་པར་པོད་གཞིས་བྱེས་གཉིས་ངོ་
 འཛོམས་ནས་གི་ཉི་དགེ་ཅུ་ཚོགས་པ་དངོས་སུ་ཚུགས་པའི་སྐབས་ལས་ཀ་བྱེད་
 ལྟངས་ལ་བྱང་ཆ་ཐོན་པ་དང་། མོར་འཁྲུལ་མི་ཡོང་བ། མང་གཙོ་ཡང་དག་
 པའི་ལམ་ལ་འགོ་བྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ང་ཚོས་ད་ལྟ་ནས་སློབ་སྲོལ་སྲོད་ཀྱི་ཡོད། ང་
 ཚོས་སྤྱི་འབྲུས་གྲོས་ཚོགས་དང་། ས་གནས་གྲོས་ཚོགས་ལ་འགྲན་བརྒྱུར་བྱས་
 པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཁ་མིག་ཡར་ལྷ་དང་མིག་དཔེ་ལྟ་ས་བྱས་ཏེ་ང་ཚོ་ལ་འཚམས་
 པའི་ལེགས་ཆ་ཐམས་ཅད་ལེན་དགོས། དཔེར་ན། མང་གཙོའི་རང་བཞིན་ལྷན་
 པའི་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་སྣངས་གང་འདྲ་བྱས་ནས་འཚོགས་དགོས་ཀྱི་འདུག གྲོས་
 གཞི་དང་གྲོས་མོལ་གནང་སྣངས་སོགས་ལས་རིམ་རྣམས་གཞིག་ལ་དཔེ་བརྒྱུས་ནས་
 སློབ་སྲོལ་བྱ་དགོས་པ་དེ་ད་ལྟའི་ཆར་ང་ཚོའི་ལས་འགན་གཙོ་བོར་ཆགས་ཡོད།
 རྩོན་མ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱིས་ཀྱང་དུ་སློབ་སྤྱི་གནང་བའི་སྐབས་སློབ་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

གྲུའི་ནང་དུ་སྐྱལ་སྤྱ་རྩ་ཉེ་ཕྱུག་གྲུའི་གྲོས་ཚོགས་ཞེས་པ་ཞིག་བཙུགས་པ་རེད།
 ཚོགས་འདུ་དེའི་ཐོག་ནས་སློབ་ཕྱུག་ཚོས་ཚོགས་གཙོས་ལས་ཀ་ཕྱེད་སྟངས། ཚོགས་
 གཞིན་གྱིས་ལས་ཀ་ཕྱེད་སྟངས། ཚོགས་མི་ཚོས་ལས་ཀ་ཕྱེད་སྟངས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་
 གྲུད་པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་རྩ་སྤྱོད་ཡང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས་སློབ་གྲུའི་
 གྲོས་ཚོགས་ཞིག་བཙུགས་མྱོང་བ་འདི་ཡོངས་རྫོགས་སློབ་སྦྱོང་རེད་མ་གཏོགས་
 ལས་ཀ་དངོས་གནས་མ་རེད། ཡིན་ནའང་ང་ཚོའི་འདིར་སློབ་སྦྱོང་དང་ལས་
 ཀ་གཉིས་ཆ་མཉམ་དུ་འགོ་དགོས། དེར་བརྟེན་འཇུས་མི་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་
 རང་རང་སོ་སོའི་ངོས་ནས་ཉེ་མ་སྐྱེལ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ལས་ཀ་ཕྱེད་སྟངས་
 ལ་བྱང་ཆ་ཡོང་ཐབས་སུ་འབད་བཙོན་བྱ་བྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། བོད་གཞུང་
 གི་སྤྱི་འཇུས་ལྟ་བུ་ཡིན་ནའང་ཐོག་མའི་སྐབས་འཇུས་མི་ཉུང་ཉུང་ལས་མེད་
 ལ་། སྤྱི་འཇུས་ཚོགས་ཁང་ཡང་དམིགས་བསལ་ཅན་མེད། ཅ་ཁྲིམས་ཟིན་
 བྱིས་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མིར་ང་འགོ་བའི་སྐབས་སྤྱི་འཇུས་ཀྱི་འགོ་སྟངས་
 སྐོར་གསལ་པོ་ཞིག་ཚོགས་ཚུང་གི་ངོས་ནས་བྱིས་པ་རེད། ཅ་ཁྲིམས་ཟིན་བྱིས་
 བཟོས་བྱུབ་པ་དང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་འཇུས་ཚོགས་གཙོ་ལ་ཐེབས་པའི་
 སྐབས་འཁེལ་དུས་ང་ཚོས་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེར་ད་ཀྱི་དང་གིས་དགོ་ཅན་
 ལྟ་བུ་གནང་ནས་སློབ་ཀྱིན་སློབ་ཀྱིན་བྱ་དགོས་པ་རེད་ཅེས་སྐད་ཆ་བཤད་
 མྱོང་ལ། ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས་ངས་དགོ་ཅན་ལྟ་བུ་བྱས་ན་མ་གཏོགས་ཐབས་
 ཞེས་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་མྱོང་། མདོར་བསྡུས་ན། མང་གཙོའི་སློབ་སྦྱོང་
 དང་ལས་ཀ་མཉམ་པོར་བྱས་ཏེ་སྤྱོགས་ཡོངས་ལ་རྒྱས་ལོན་དང་བྱང་ཆ་ཡོད་

ཀའི་རི་དགེ་ཕྱོགས་ལེ་ལེ་འགན་འཛིན་གྲོས་ཚོལ་ཐོག་བརྒྱལ་པ།

པ་ཞིག་བཟོ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་བཤད་འདོད་བྱུང་།

ཀའི་རི་དགེ་ཕྱོགས་པ་འདི་མང་གཙོ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལ་མང་གཙོ་གཞན་དག་དང་ཚུང་མ་འདྲ་བའི་ཁྲད་ཚོས་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། དེང་སང་ཡོངས་གྲགས་སུ་བཤད་པའི་མང་གཙོ་ཡིན་ན་བདག་པོ་ཡོངས་ཚོགས་མང་ཚོགས་རེད་མ་གཏོགས། དེའི་ཐོག་ལ་བདག་པོ་འདི་རེད་ཅེས་གང་ཟག་སྒྲེར་པ་ཞིག་ངོས་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་མེད། ཡིན་ནའང་ཀའི་རི་དགེ་ཕྱོགས་པ་འདི་སྐྱེས་པ་ཞིག་གི་སྐབས་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་དུས། མང་གཙོ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལ་གང་ཟག་སྒྲེར་པ་ཞིག་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཆགས་ཡོད། ཀའི་རི་དགེ་ཕྱོགས་པ་འདི་སྐྱེས་པ་དང་མང་ཚོགས་གཉིས་ཆ་ལ་དབང་ཤུགས་དམིགས་བསལ་ཅན་རེ་ཡོད་པའི་ཁྲད་ཚོས་ལྡན་པ་ཞིག་རེད་བསམ།

རྣམ་པ་ཚོས་མཁྲེན་གསལ་ལྟར་ཀའི་རི་དགེ་ཕྱོགས་པའི་སྐྱིག་གཞིའི་ཟིན་བྲིས་གིག་ངའི་ངོས་ནས་བཟོས་ཡོད། གནས་སྐབས་རིང་ཀའི་རི་དགེ་ཕྱོགས་པའི་སྐྱིག་གཞི་དངོས་གནས་དེ་ལག་བརྟུར་བྱེད་བྱུབ་གྱི་མེད་ནའང་། སྐབས་དང་པོའི་འགན་འཛིན་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་ཐེངས་དང་པོའི་ཐོག་ནས་གཏན་འབེབས་མཛད་པའི་བར་བརྒལ་གྱི་སྐྱིག་གཞི་དེ་ལག་ལེན་བརྟུར་གྱི་ཡོད། ལས་ཀའི་བརྒྱུད་རིམ་ཁོད་ནས་འགྱུར་བ་མང་པོ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་གཏོང་དགོས་ངེས་རེད། སངས་རྒྱུས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཅས་པ་ལའང་སྐར་བཅས་དང་སྐུ་བཅས་ཀྱི་རིམ་པ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་བཞིན་དངོས་སུ་ལས་ཀ་བྱེད་པའི་སྐབས་བར་བརྒལ་གྱི་སྐྱིག་གཞིའི་ནང་དུ་མ་འགྲིག་པ་དང་ཆ་མ་ཚང་བ་རྣམས་ལ་བརྒྱུར་བཅོས་དང་སྐྱོན་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བརྟུས།

འཕྲི་གང་དགོས་པ་དེ་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

རྒྱུན་ལས་རྣམས་པ་ཚོར་ལས་ཀའི་ཉམས་མྱོང་གི་ཐོག་ནས་འགྲུར་བ་གཏོང་དགོས་པའི་རིགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་སྟེ། བསམ་ཚུལ་གང་ཡོད་པ་རྣམས་འགན་འཛིན་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཐོག་ཏུ་གསུངས་ཏེ་གྲོས་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་འགྲུར་བ་གཏོང་དགོས་པའི་རིགས་ལ་འགྲུར་བ་གཏོང་དགོས།

ང་ཚོ་ལ་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱུན་ལས་གསུམ་མ་གཏོགས་མེད་སྐབས་མཚམས་རེར་ལས་ཀའི་གནས་བབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་མེད་དགོས་མཁོ་བྱུང་བའི་སྐབས་མི་བཀོལ་རྒྱུ་མ་རག་པའི་དཀའ་ངལ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་ཡོད་ས་རེད། དེར་བརྟེན་མ་འོངས་པར་འབྲུས་མི་ཚོ་རེས་འཁོར་རྒྱ་ཡིན་ནམ་གང་ལྟར་འགྲོ་ལམ་ཞིག་ཡོད་ན་བྱེད་སྐབས་བདེ་པོ་ཡོང་བ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོང་ངེས་རེད།

གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ད་ལྟའི་ཀི་རྟི་དག་ཅུ་ཚོགས་པའི་གནས་སྐབས་ནི་གོ་མ་མགོ་མ་ཚུགས་པར་ཐོག་ནས་འགྲོ་བའི་སྐབས་ཡིན་ནའང་རིམ་པས་ང་ཚོ་རང་གི་རྐང་པའི་ཐོག་ལངས་ནས་འགྲོ་བྱུང་པ་ཞིག་བྱ་དགོས། ད་ལྟའི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཚོ་དངོས་གནས་སྟོན་བསམ་རྣམ་དག་གིས་ལས་ཀ་ཏེ་ཅང་གི་ཡག་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག ཡིན་ནའང་ད་དུང་སློབས་པ་ཞིག་གཏན་ནས་སློབས་བྱུང་གི་མི་འདུག ང་ཚོར་ལས་དོན་ཐོག་སློབས་པ་སློབས་དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དཔེར་ན་ ང་སློན་མ་ཚོས་དོན་བཀའ་སློན་བྱེད་པའི་སྐབས། ཐོག་མར་སློགས་བསྐྱོད་བྱེད་དུས་ང་ཚོ་བོད་གཞུང་གིས་ཞེས་བརྗོད་ནས་བོད་གཞུང་གི་སྐྱེ་ཚབ་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་བཤད་བྱུང་བའི་སློབས་པ་སློབས་བྱུང་གི་མི་འདུག རིམ་པས་བོད་གཞུང་

གཏིང་དགོ་ཚ་ཚོར་པའི་འགན་འཛིན་གྱིས་ཚོར་ཐོག་བརྒྱལ་པ།

གི་སྐྱེ་ཚབ་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་བཤད་ཐུབ་པའི་སློབ་ས་པ་ཞིག་སྟེ་སློབ་ས་ཀྱི་འདུག་རྒྱ་ནག་
 ལས་ལྷན་པ་ཚོ་གཏི་ཚང་གི་ལྷ་མ་དང་དགོན་གྲོང་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་ཡིན་
 བསམ་པའི་སློབ་ས་པ་ཞིག་དེས་པར་སྟེ་སློབ་ས་དགོས། སློབ་ས་པ་དེ་སྟེ་སློབ་ས་པ་ཡིན་
 བ་ལས་དོན་ཐོག་བསམ་སྟོན་ཆེ་ཆེ་དང་བསམ་སྟོན་གཏིང་ཆེ་ཟབ་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་མན་
 ཐོགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོ་ལ་བཟང་སྲོལ་སྐྱོགས་ཀྱི་སློབ་ས་
 པ་སྟེ་སློབ་ས་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ངས་བཤད་པའི་སློབ་ས་པ་ནི་ང་རྒྱལ་
 མིའི་སློབ་ས་པ་དང་ང་རྒྱལ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་ཡིད། ལས་དོན་གང་
 གི་ཐོག་ཡིན་ནའང་སློབ་ས་པ་ཞིག་སྟེ་སློབ་ས་དགོས། གཏི་ཚང་གི་མཛུང་འཕྲིན་ཡོངས་
 རྫོགས་ཀྱི་བདག་པོ་ང་ཚོ་ཡིན་སྟེ་སློབ་ས་པ་སྟེ་སློབ་ས་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་
 རེད། སློབ་ས་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་སྟེ་སློབ་ས་ཐུབ་ཆོ་ལས་ཀ་བྱེད་པའི་སྐབས་ངར་ལྷགས་
 དང་སློབ་ས་པ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་སློབ་ས་ཀྱི་རེད།

འདིར་འཛོམས་པའི་འབྲུས་མི་ཡོངས་རྫོགས་ང་ཚོའི་གྲ་ཚང་གི་ནང་ནས་
 བསམ་ཤེས་དཔྱོད་ཤེས་ཅན་གྱི་མི་སྣ་དྲག་འདེམས་བྱས་ནས་ཕེབས་པ་ཤིང་སྟེ་ལོ་
 དུས། བསམ་རྒྱ་དང་སྟེགས་བསམ་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་གིན་ཏུ་ཡག་པོ་རེད། ལྷན་
 པ་ཚོ་དངོས་སུ་གྲོས་ཚོགས་ལ་ཞུགས་པའི་སྐབས་རྒྱ་ཆེ་ས་ལ་བསམ་སྟོན་བྱེད་ནས་
 ལས་ཀ་བྱ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ང་ཚོས་བྱེད་བཞིན་པའི་ལས་ཀ་འདི་
 མ་འོངས་པར་མི་འབྲུམ་ཐུག་འགའ་ཤས་ཀྱི་བདེ་ཚུལ་ལ་ཐུག་པའི་ལས་ཀ་ཞིག་ཡིན།
 ར་རམ་ས་ལར་ཡོད་པའི་དགོ་ཚ་ཚོགས་པ་རྒྱ་རྒྱུང་དུ་ཞིག་ལས་མེད་ནའང་། ང་
 ཚོའི་རྒྱབ་རྒྱུངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མི་འབྲུམ་ཐུག་འགའ་ཤས་དང་འབྲེལ་ནས་ཡོད།

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

དཔེར་ན། ར་པ་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱལ་རོང་གི་སྤྱོད་པ། མཛོད་དགེ་སྤྱོད་པ། ཐེ་
 བོ་སྤྱོད་པ། ཀམ་སྤུའུ་སྤྱོད་པ་སོགས་དེར་སང་རྒྱའི་མངའ་སྡེ་གསུམ་དང་རྫོང་ཁག་
 བཅུ་གངས་ཤིག་གི་ནང་དུ་བྱུང་བའི་དུས་རྒྱུན་ལས་རྣམ་པ་དང་འགན་འཛིན་གྲོས་
 ཚོགས་ཀྱི་འཕུས་མི་རྣམ་པས་རྒྱ་ཆེ་ས་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་ཏེ་མ་འོངས་པར་སྦྱི་
 པའི་དོན་དང་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཕན་ཕྱབ་པའི་ལས་ཀ་བྱ་དགོས། ད་ལྟོའི་གནས་
 སྐབས་སུ་འབྲེལ་ཡོད་ཡུལ་ལུང་སོ་སོར་འབྲེལ་བ་བྱས་ཏེ་ལས་ཀ་བྱེད་ཕྱབ་པ་གང་
 དང་གང་འདུག དེ་དག་གི་སྐོར་དགོངས་ཚུལ་གནད་ལ་བབ་པ་དང་རྟོག་ལ་བརྒྱུལ་
 བས་གསུང་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཚོགས་འདུའི་དུས་ཡུན་ཉིན་གསུམ་ལས་མེད་
 ལྟབས་དུས་ཚོད་ཚུད་ཟོས་སུ་མ་སོང་བར་སྐད་ཆ་གཙང་མ་དང་དོན་སྙིང་ཅན་རེ་
 བཤད་ཕྱབ་པའི་སྦྱོང་བ་དར་བྱ་དགོས།

ང་ཡིན་ནའང་ད་ལྟོའི་བར་དུ་ཀི་ཏི་ཚང་གི་མིང་ཁྲར་ནས་ལས་ཀ་བྱས་ཡོད།
 མ་འོངས་པར་ལས་ཀ་བྱེད་སྐབས་ཐོག་འགན་འཛིན་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ང་
 ལ་དགོངས་ཚུལ་གསུང་ཕྱབ་ན་ཕན་ཐོགས་ཀྱི་རེད། འདི་དང་འདི་འདྲ་བྱས་ནས་
 བཤད་ན་ཞེས་དགོངས་ཚུལ་འདོན་པའི་ལས་འགན་ནི་ཀི་ཏི་དགེ་རྩ་ཚོགས་པའི་
 འགན་འཛིན་གྲོས་ཚོགས་ལ་ཡོད། ངས་རྒྱུན་གྱི་ལས་ཀ་བྱེད་སྐབས་ཐད་ཡིན་
 བའང་འགན་འཛིན་འཕུས་མི་ཚོས་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་
 རེད། སྤོན་ནས་ད་ལྟོའི་བར་ཀི་ཏི་འབྲེལ་བ་ལྷ་ཚང་གི་ལས་དོན་ཆེ་ཚུང་ཡོངས་
 རྫོགས་ཀྱི་སྐབས་འཛིན་དང་འགན་ཁྲར་ངས་བྲངས་པ་རེད། དཔེར་ན། ཁང་
 ཐོག་གི་འགོས་ཚུ་དང་ཁང་འདབས་ཀྱི་ཚུ་ཀ་ཚུན་ཚོད་ལ་ངས་བཀོད་པ་བཞག་སྟེ།

ཀའི་དུག་ཕྱི་ཚོལ་པའི་འགན་འཛིན་གྱི་ཚོལ་ཐོག་བཟུལ་པ།

ལས་དོན་ལེགས་ཉེས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་འགན་སྲུང་ས་ནས་ཚར་གཙོད་རྗེས་འཛིན་
 གྱུར་པའི་སྐབས། འཕྲོད་མི་འཕྲོད་དང་ལོགས་ཐུག་འགོ་སའི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོང་ཡོད། གནད་དོན་འདི་རིགས་ཀྱང་གཙོད་སེལ་བྱ་དགོས་
 པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་དུས་ཐབས་ཤེས་ག་རེ་འདུག རྣམ་པ་ཚོས་དེའི་ཐོག་བསམ་
 རྫོགས་ཏེ་དགོས། ལྷ་པོའི་ལོ་འགའ་ཤས་ཀྱི་གོང་ནས་བྱེས་པ་གྲ་ཚང་གི་ལས་འགན་
 ཡོངས་རྫོགས་གྲ་ཚང་རང་གིས་འགན་ཁུར་བྱུང་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ངས་
 བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནང་བཞིན་གྲ་ཚང་རང་གི་ལས་དོན་ཡོངས་རྫོགས་གྲ་ཚང་
 རང་གིས་འགན་སྲུང་ས་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་ཡིན་ནའང་། མཚམས་
 རེར་ངས་བསམ་ཚུལ་རེ་བཤད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། གྲ་ཚང་གིས་ལས་དོན་ཐག་གཙོད་
 གྱུར་པའི་སྐབས་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་ང་ལ་ཐོགས་ནས་ཐག་གཙོད་བྱེད་མ་བྱུང་
 པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་བཟོ་ཞིག་འདུག ངས་གྲ་ཚང་ལ་འགན་
 སྲུང་པ་ནང་བཞིན་གྲ་ཚང་རང་གིས་འགན་ཡོངས་རྫོགས་སྲུང་ས་ཏེ་ངས་ལས་འགན་
 གང་ཉུང་ཉུང་ལས་ལེན་མི་དགོས་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱ་དགོས། ལོ་ན་དང་གཟུགས་
 པོའི་གནས་བབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་ང་ལོ་དུག་ཅུ་རེ་བརྒྱད་ལ་སྐྱབས་པ་རེད།
 རྒྱན་ལྗན་གྱི་མིའི་འགོ་སྲུང་ས་ལྟར་བྱས་ན་ལོ་དུག་ཅུ་རེ་ལྗེ་ཡན་ཚོད་ལ་ལས་ཀ་
 གྱུར་བྱུང་པའི་ཚོད་ལ་འཛིན་གི་རེད། དུག་ཅུ་རེ་ལྗེ་ཡན་ཚོད་ནས་ཡོལ་གྱི་དུས་
 ཚོད་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་མིའི་རྣམས་པ་ཉམས་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་མི་བྱུང་
 པའི་མཚམས་སུ་སྐྱབས་པའི་དབང་གིས་རེད། ང་ཡང་ང་ལ་གསོ་རྒྱུ་དགོས་པའི་
 དུས་ལ་སྐྱབས་པོ་དུས་གྲ་ཚང་གི་འགན་ཡོངས་རྫོགས་གྲ་ཚང་རང་གིས་འགན་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བརྟུས།

ལེན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཤུས་ན་སྤྱོད་གས་གཉིས་ཀར་ཕན་ཐོགས་ཡོད། ངས་གཏན་ནས་
 འགན་ཁུར་མ་དགོས་པ་ཟེར་གྱི་མེད་ནའང་གཙོ་བོའི་འགན་དེ་ངས་ཁུར་མ་དགོས་
 པའི་ཐབས་ཤེས་ཤུ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

དེ་བཞིན་དུ་འདི་གའི་སྐྱུ་སྐྱུ་ལ་ཚོའི་ཡིན་ནའང་རང་གི་ཀླང་པའི་ཐོག་ལངས་
 ཐུབ་དུས་འགན་སློང་སྤངས་ཀྱི་སློང་ལ་བསམ་སློང་གཏོང་དགོས། དགུ་བརྟུ་
 གོ་གྲངས་ནང་ངས་གཙོ་བོ་སྐྱུ་མ་ཚོའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ཏེ་བསྐྱབ་ཤུ་ཞིག་བྲིས་
 པ་དེའི་ནང་དུ། སློང་སེམས་ཀྱི་བྱེད་སློང་འཕྲུལ་སྤང་གི་མི་ལམ་སྐྱུ་ཚོགས་
 རྒྱན་དུ་བསྐྱོམས་ན་འཆད་ཉན་སློང་སློང་སོགས་ལེགས་པའི་བྱེད་སློང་ཐམས་ཅད་
 སུན་སྤང་སླེ་བའི་རྒྱ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གཟེགས་སྲིད། སློབ་སློང་གི་དུས་ཚོད་རང་
 འོས་ནས་ཆུད་ཐོས་སུ་བཏང་ན། རེས་སོར་རང་འོས་ནས་མ་འཛོན་པ་ཐམས་
 ཅད་ལེ་ལན་གཞན་ལ་གདའ་དགོས་པའི་སྐབས་ཤིག་འཆར། དེ་དུས་སློང་
 རྒྱང་སློང་ལ་འཆང་ནས་གང་ཤུས་པ་ཐམས་ཅད་རི་བཞིན་ཆང་བ་མི་འོང་བས་
 ངལ་བའི་རྒྱ་ཚམ་ལས་མདུན་ལམ་ལེགས་པ་ཞིག་མཐོང་མི་སྲིད། (ཐུགས་སྤང་
 རྒྱན་དུ་མཛད་དགོས་པའི་དོན་ཚན་འགའ་ཤས། གསུང་ཚོམ་སྤྱོད་གས་བསྐྱོགས་དེབ་ཕྱེད་བཞི་པ།) ཅེས་
 པའི་ཚོག་འདི་ལོ་མང་པོའི་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་སློང་པ་ཞིག་ཡིན། སྐབས་
 དེའི་སྐྱུ་སྐྱུ་ལ་རེ་རེའི་ཁང་པའི་ནང་སྐྱུར་དུ་བརྟུག་ཡོད། དེར་སྐབས་འདི་མ་
 འོངས་ལུང་བཞུན་ཞུ་བྱུར་གྱུར་ནས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་འདིའི་ཐོག་གོམ་
 པ་བརྒྱབས་ནས་འགོ་གི་ཡོད། གནད་དོན་འདིའི་ཐོག་ཤུ་དགོས་པ་གང་འདུག
 ངའི་འོས་ནས་མ་འགྲིག་པ་དང་བསྐྱུར་བཅོས་གཏོང་དགོས་པ་ག་རེ་འདུག

ཀའི་དཔེ་རྒྱུ་ཚོལ་པའི་འགན་འཛིན་གྲོས་ཚོལ་ཐོག་བསྐྱེད་པ།

འདིའི་སྐོར་ལའང་ཚོགས་མི་རྣམས་པ་ཚོས་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས།

འགའ་ཤས་ཀྱི་སེམས་ཁལ་ཁེངས་མཁེངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡོང་གི་ཡོད། དགེ་
 རྒྱུ་ཚོགས་པའི་ངོས་ནས་འདི་ཚོའི་ཐད་ལས་ཀ་ག་རེ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་འདུག དགེ་རྒྱུ་
 ཚོགས་པ་དང་ང་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་དུས་དགེ་རྒྱུ་ཚོགས་པའི་འགན་འཛིན་
 གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འདི་དག་གི་ཐོག་ལ་གནད་དུ་སྒྲིག་པའི་གྲོས་བསྟུར་བྱ་
 དགོས། བོད་པའི་གཏམ་དཔེར། བཀའ་རམས་པ་ལྟ་བུའི་བར་ན་རྣམས་མཁེངས་
 ཡོད། ཅེས་པའི་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར་མི་མང་པོ་ཞིག་འཛོམས་ནས་སོ་སོའི་
 རྣམས་དཔྱད་ཀྱིས་གྲོས་བསྟུར་བྱས་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་དུས་འཇུག་
 མི་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་འགན་ཁུངས་པའི་ཐོག་ནས་གྲོས་བསྟུར་བྱ་དགོས། དེང་
 སང་ང་ཚོའི་སྐྱེས་ལུས་འགའ་ཤས་ཞིག་གྲ་ཚང་གི་སྤྱི་ལ་ཐོན་ནས་དགེ་རྒྱུ་སྲོང་གི་
 བྱ་སྤྱོད་དང་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་ཞིག་འབྱེད་ནས་གོང་པའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་ཡོད།
 འདི་ཚོའི་སྐོར་ལ་ག་རེ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག ངའི་ངོས་ནས་བྱེད་དགོས་པ་ཡོངས་
 རྫོགས་བྱས་ཟིན་པ་ཡིན། སྤྱི་ཚང་དང་དང་མ་འབྲེལ་བར་དགེ་རྒྱུ་ཚོགས་པ་རང་
 གི་ཐོག་ནས་བྱ་དགོས་པ་ག་རེ་འདུག འདི་ཚོའི་སྐོར་ལ་བསམ་སྒྲོ་ནན་པོ་ཞིག་
 བཏང་དགོས་ཞེས་བཤད་འདོད་བྱུང་།

དགེ་རྒྱུ་ཚོགས་པའི་ལས་དོན་གྱི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། ཚོགས་
 པ་འདི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་གང་ལའང་འབྲེལ་བ་གཏན་ནས་མེད་པའི་དངོས་ཡོད་
 གནས་ཚུལ་སྤྱི་ནང་ཀུན་ལ་གསལ་པོ་བཟོ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཚོགས་
 འདུ་དངོས་གཞིའི་ཐོག་གསལ་འགོད་པར་བདེ་བཏང་ཡོད་དུས་ཚོགས་གཙོའི་གསུང་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

བཤད་ནང་དུ་ཆབ་སྲིད་དང་གཏན་ནས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དང་། དགེ་ཙུ་ཚོགས་པ་འདི་ལས་དོན་གྱི་དོ་བོ་དང་། དམིགས་ཡུལ། སློབ་འདུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཅས་ཞལ་གསལ་པོ་བྱ་དགོས། སངས་རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་མི་ཉམས་རྒྱུ་འདོན་དང་། དར་སྤེལ། སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ལ་བདེ་སྦྱིད་འབྱུང་བའི་བྱ་དགོས་པ་དང་ཚོའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ཡིན། མི་མང་ལ་བདེ་སྦྱིད་ཡོང་བར་སངས་རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དུ་གནས་དགོས། དེ་གནས་པ་ལ་བརྟན་པ་འདོན་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྤེད་དང་དགོན་པ་གྲུ་ཚང་ལ་བདག་པོ་བརྒྱལ་དགོས། དགོན་པ་བདག་པོ་རྒྱལ་དགོས་པ་དེའང་གྲུ་པ་དང་སྐྱ་མའི་ཁེ་ཕན་གྱི་ཆེད་དུ་མིན་པར་མི་མང་ལ་བདེ་སྦྱིད་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན། མཐར་གཏུགས་ན་དགེ་ཙུ་ཚོགས་པ་འདི་མི་མང་གི་བདེ་དོན་གྱི་ཆེད་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་སུ་འདུག་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། རྒྱ་གཞུང་གིས་ང་ཚོའི་ལས་དོན་གྱི་སློབ་འདུགས་འདི་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བ་འདུག་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་རྣམ་འགྲུར་ཞིག་བརྟན་གྱི་ཡོད། ད་ཐེངས་ཀྱི་ཚོགས་འདུའི་སྐབས་ལྟ་བུ་རྒྱུང་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུན་གྱི་ལས་ཀ་གྱི་སློབ་འདུགས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་ལས་དོན་འདི་ཆབ་སྲིད་དང་གཏན་ནས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་གསལ་པོ་མངོན་དགོས། དེ་ཡང་སྤེ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་འགྲུར་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ལས་དོན་དོ་མའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོའི་ལས་དོན་འདིའི་ནང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དྲི་མ་ཙམ་ཡང་མ་འདྲེས་པར་བྱ་དགོས། གལ་སྲིད་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་ཞིག་འདྲེས་ན་ང་ཚོར་གྱེད་མ་བདེ་བའི་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་འཕྲད་ཡོང་ངེས་ཡིན། ང་ཚོའི་ལས་དོན་ནི་ཚོས་སློབ་འདུགས་དང་དགེ་ཙུ་རྒྱུང་པའི་ཐོག་ནས་འགྲོ་བྱུབ་ན་བོད་ནང་དུ་ཡིན་ནའང་

ཀའི་དགེ་རྒྱུ་ཚོའི་པའི་འགན་འཛིན་གྲོས་ཚོའི་ཐོག་བརྒྱུལ་པ།

ལས་ཀ་བྱེད་སའི་ཁོར་ཡུག་ཅིག་ཡོང་གི་རེད་ལ། རྒྱ་གར་ནང་དུ་ཡིན་ནའང་ལས་ཀ་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཕན་ཐོགས་ཡོང་ངེས་རེད། ཚོགས་མི་སོ་སོའི་སྐད་ཆ་བཤད་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་ཆབ་སྲིད་དང་མ་འདྲེས་པ་བྱ་དགོས། ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཚོ་ཡིན་ནའང་རྒྱ་དུ་ཆབ་སྲིད་དང་གཏན་ནས་མ་འབྲེལ་བ་ཞིག་བྱ་དགོས། ཉེ་སྔོན་ཀའི་དེ་བུས་པ་གྲུ་ཚང་དུ་མདོ་སྐད་ཚོགས་ཆེན་ཚོགས། དེ་ནས་ཅང་མ་འགོར་བར་དགེ་རྒྱུ་ཚོགས་པའི་འགན་འཛིན་གྲོས་ཚོགས་འཚོགས་པའི་སྐབས་ཅིག་བྱས་ན་རྒྱ་གཞུང་དོགས་པ་ཟེར་ཡོད་སྲིད། ཡིན་ནའང་ཕར་སྤྱོད་སྒོམ་པ་ཟེར་བའི་གནད་དོན་གཙོ་བོ་མ་རེད། ང་ཚོའི་ངོས་ནས་དམིགས་ཡུལ་འཛིན་སྟངས་དང་ལས་ཀ་བྱེད་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་དོགས་པ་དང་ངོ་རྒོའི་མེད་པ་ཞིག་ངེས་པར་བྱ་དགོས། རྒྱ་གཞུང་ནས་དགེ་རྒྱུ་ཚོགས་པའི་སྤྱི་གཞི་རྒྱས་པ་འདི་ཐེངས་གཉིས་གསུམ་ཞིག་རྒྱ་སྐད་དུ་བརྒྱུད་ནས་ཞིབ་འཇུག་ཞིབ་ཚགས་པོ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ང་ཚོས་གོ་ཐོས་བྱུང་། རྒྱ་གཞུང་ནས་ང་ཚོ་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད། འགའ་ཤས་ཀྱིས་འདི་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བཤད་མཁན་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད་དུས་གནད་དོན་འདི་ཚོ་གཙོ་བོ་མ་བཟོ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་ང་ཚོའི་ལས་དོན་ཡོངས་རྫོགས་མང་གཙོའི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་འགོ་བཟུང་བའི་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་སྟངས། ལས་དོན་བྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་འཇུག་གྲོས་ཚོགས་དང་ས་གནས་གྲོས་ཚོགས་ལ་སློབ་སྦྱོང་གིས་ཁ་མིག་ཡར་བཞུ་བྱ་དགོས། ཚོགས་འདུའི་ཐོག་སྐད་ཆ་བཤད་པའི་སྐབས་མི་མང་པོ་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

ཡོད་དུས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྤངས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོང་ངེས་ཡིན། དེར་བརྟེན་
 བསམ་སྒྲོ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་བསྐྱར་ནས་བདེ་བ་གཙོ་བོ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་
 པོ་ཡིན་ནའང་། གང་ཟག་གཉིས་ཕན་ཚུན་གཏོང་དམར་ནས་གང་ཟག་གི་རྩོད་
 པའི་སྤོང་དུ་མ་སོང་བ་ཞིག་ལ་དང་པོ་ནས་འབད་བརྩོན་གནང་དགོས། ལྷོགས་
 གཉིས་ཀས་རྒྱ་མཚན་བཀོད་ནས་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་སྤང་ཆ་བཤད་དགོས་
 པ་མ་གཏོགས། རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་པ་ཞིག་མེད་བཞིན་དུ་ངའི་འདོད་པ་ཡིན་ཅེས་
 ལུ་ཚུགས་རྒྱབ་ན་ཕན་ཐོགས་གཏན་ནས་མེད། མང་པོའི་སྒྲོ་ཁ་བསྐྱར་ནས་མཐའ་
 མ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་དང་གནས་ལུགས་ལྡན་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་བྱ་
 གུལ་རྒྱུར་ནམ་པ་ཚོས་འབད་བརྩོན་གནང་རོགས་ཞེས་བཤད་འདོད་བྱུང་།

མཐའ་མ་དེ་འགན་འཛིན་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུའི་ལས་དོན་མཐའ་དག་
 གྲུབ་འབྲས་ལྡན་པ་དང་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པའི་རེ་བ་ཡོད་ལ། གྲུབ་
 འབྲས་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་བའི་སྒྲོན་འདུན་ལུ་རྒྱ་ཡིན། ལུགས་རྗེ་ཆེ།

ཀི་ཏི་འེ་དགེ་རྩ་ཚོགས་པ་འདི་མང་གཙོ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལ་མང་གཙོ་གཞན་དག་དང་ཅུང་མ་འདྲ་
 བའི་བྱུང་ཚོས་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། དེང་སང་ཡོངས་གྲགས་སུ་བཤད་པའི་མང་གཙོ་ཡིན་
 ན་བདག་པོ་ཡོངས་རྫོགས་མང་ཚོགས་རེད་མ་གཏོགས། དེའི་ཐོག་ལ་བདག་པོ་འདི་རེད་ཅེས་
 གང་ཟག་སྤྱིར་པ་ཞིག་ངོས་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་མེད། ཡིན་ནའང་ཀི་ཏི་འེ་དགེ་རྩ་ཚོགས་པ་འདི་སྐྱེ་མ་ཞིག་
 གི་སྐྱེ་བྱུང་གི་རྩི་པོའི་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་དུས། མང་གཙོ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལ་
 གང་ཟག་སྤྱིར་པ་ཞིག་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཆགས་ཡོད། ཀི་ཏི་འེ་
 དགེ་རྩ་ཚོགས་པ་འདི་སྐྱེ་མ་དང་མང་ཚོགས་གཉིས་ཆ་ལ་དབང་གྲུགས་དམིགས་བསལ་ཅན་རེ་
 ཡོད་པའི་བྱུང་ཚོས་ལྡན་པ་ཞིག་རེད་བསམ།

དགེ་ཚུ་ཚོགས་པའི་ལས་དོན་གྱི་དོ་བོ་དང་། དམིགས་ཡུལ། རྒྱུ་འཇུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 བཅས་ཞལ་གསལ་པོ་བྱ་དགོས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བོད་ཀྱི་ཚོས་
 དང་རིག་གཞུང་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་དང་། དར་སྤེལ། རྒྱུ་འགོ་ཡོངས་ལ་བདེ་སྐྱིད་
 འབྱུང་ཐབས་བྱ་དགོས་པ་ང་ཚོའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ཡིན། མི་མང་ལ་བདེ་སྐྱིད་ཡོང་
 བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དུ་གནས་དགོས། དེ་གནས་པ་ལ་
 བསྟན་པ་འཛིན་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་དང་དགོན་པ་གྲ་ཚང་ལ་བདག་པོ་བརྒྱུག་དགོས།
 དགོན་པ་བདག་པོ་རྒྱུག་དགོས་པ་དེའང་གྲ་པ་དང་རྒྱ་མའི་ཁེ་ཕན་གྱི་ཆེད་དུ་མིན་པར་མི་
 མང་ལ་བདེ་སྐྱིད་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན། མཐར་གཏུགས་ན་དགེ་ཚུ་ཚོགས་པ་འདི་མི་
 མང་གི་བདེ་དོན་གྱི་ཆེད་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་སུ་འཇུག་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

༄༅། བོད་ཀྱི་དུས་བབ་གསར་ཁང་གིས་བཅར་
འདྲི་ཞུས་པར་གནང་བའི་བཀའ་ལན།

(སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ལོའི་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢༤ ཉིན།)

ས་གནས།

བཞུགས་སྐྱར་གཏོང་བྱེད་པ་གྲུ་ཚང་གི་གཟིམ་ཆུང་།

བོད་ཀྱི་དུས་བབ་གསར་ཁང་གིས་བཅར་འདྲི་
 ལུས་པར་གནང་བའི་བཀའ་ལན།

༄༅།། བོད་པ་སྐབས་བཅོམ་དུ་འགྱུར་ཏེ་མི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་
 དང་བསྟུན། ཀའི་ཉི་ཤེས་པ་གྲ་ཚང་གིས་འདས་པའི་ལོ་ ༡༩ ནང་དཔར་བསྐྱུན་
 འགྲམས་སྤེལ་བྱས་པའི་དཔེ་དེབ་བརྒྱ་ཐམས་པ་ལོངས་པའི་མངོན་སྲོལ་ལྷན་ཁག་གིས་
 འཚོགས་གཏན་འཁེལ་ཡོད་པའི་གོ་སྐབས་དང་བསྟུན་ཏེ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ཟླ་
 ༩ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་དུས་བབ་གསར་ཁང་གི་དོན་འགྲུབ་བཀའ་ལན་དང་དོན་གོ་
 གཉིས་ཚེད་དུ་ཀའི་ཉི་ཤེས་པའི་ཚེ་མཚོག་གི་གཞིམ་ཚུང་དུ་བཅར་ཏེ། དཔེ་དེབ་བརྒྱ་
 ཐམས་པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་བརྒྱམས་ཚོས་དང་ཁོང་སླེར་གྱི་ལས་
 དོན་ཁག་ཅིག་བཅས་ཀྱི་སྐོར་བཅར་འདྲི་ལུས་པར་བཀའ་ལན་གནང་བ་གསལ་
 གསལ་ལྟར་ཡིན།

དྲི་བ། བོད་པ་སྐབས་བཅོམ་དུ་འགྱུར་ཏེ་མི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་
 དང་བསྟུན་ཏེ། འདི་ག་ཀའི་ཉི་ཤེས་པ་གྲ་ཚང་གིས་དཔེ་དེབ་བརྒྱ་ཐམས་པ་འདོན་
 སྤེལ་བྱས་པའི་མངོན་སྲོལ་ལྷན་ཁག་གིས་འཚོགས་གཏན་འཁེལ་ཡོད་པ་འདྲ། མངོན་སྲོལ་
 འཚོགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དཔེ་དེབ་བརྒྱ་ཐམས་པའི་ནང་དོན་སྤྱི་ལོངས་
 བསམ་འདྲི་ཅིག་གནང་རོགས།

ལན། དུས་བབ་གསར་ཁང་གི་དོན་འགྲུབ་ཏེ་ལོ་གང་འཚམ་ཕྱིན་པ་རེད། ལོ་

དུས་བབ་གསར་ཁང་གི་བཙུང་འདྲིའི་བཀའ་ལན།

ངོ་འདི་དག་གི་རིང་ལ་གནས་ཚུལ་གང་མང་ཞིག་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བྱལ་སྡེལ་བྱས་
 ཏེ། ཚུ་དོན་དང་སྐད་ཡིག་གཉིས་ཐད་ནས་མི་མང་ལ་ཞབས་འདེགས་གང་
 ལེགས་བསྐྱབས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཐོག་མར་དུས་བབ་ལས་བྱེད་ཡོངས་ལ་བཀྲ་
 བེས་བདེ་ལེགས་ཡོད།

ད་ལོ་བོད་པ་སྐྱབས་བཙུག་ཏུ་འབྱོར་ཏེ་མི་ལོ་ ༥༠ འཁོར་གྱིན་ཡོད་ལ།
 བོད་ནང་དུ་རྒྱའི་བཙན་འོག་ཏུ་ཚུད་དེ་ལོ་ ༥༠ འཁོར་གྱིན་ཡོད། དེ་བཞིན་
 བོད་གྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གཏོར་བཙོན་གཏོང་འགོ་བརྟུངས་ཏེ་ལོ་ ༥༠ འཁོར་
 གྱིན་ཡོད། འདི་འདྲའི་ལ་དུས་དྲན་སྲུང་བཙུག་ཏུ་དབང་པོ་གཞུང་གི་གོ་སྐྱོད་རྒྱུ་
 པ་མ་ཡིན་པར་སྐར་སོ་སོའི་ངོས་ནས་གང་ཞིག་འཛོན་མིན་དང་ཅི་ཞིག་བྱ་དགོས་
 མིན་ལ་བསམ་སྒྲོག་གཏོང་སྐབས། ང་ཚོའི་ངོས་ནས་བོད་མིའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་
 གི་ཐོག་ལ་ལས་ཀ་བྱས་ཏེ། དུས་ཚོད་ཐུང་ཐུང་ནང་དེབ་ ༡༠༠ དཔར་བསྐྱུན་
 བྱས་ཟིན་པ་འདི་ལག་རྩལ་ཐུན་བྱུ་ཞིག་ཏུ་བཞག་ཚོག་པ་རེད་སྟེ་སྐྱམ་སྟེ། གཞུང་
 གི་མངོན་སྟོན་ཆ་ཤས་ཙམ་གྱི་ཚེད་དུ་དེབ་བརྒྱ་ཐམ་པ་འདོན་སྡེལ་བྱས་པའི་མངོན་
 སྟོན་ཞིག་འཚོགས་གཏན་འཁེལ་ཡོད།

གཉིས་པ་དེ་ལ། དེབ་དེ་དག་གི་ནང་དོན་ཐད་ནས་གཉིད་ཀྱིས་པ་བྱ་ཚང་
 ཟེར་ན་འདྲ་ལ། ཚེས་མཐོའི་སློབ་གཉེར་ཁང་ཟེར་ན་འདྲ། ངོ་བོ་དབྱེ་མེད་གྱི་
 བེས་ཡོན་སྐྱུང་ས་འདི་འདྲའི་ཞིག་འཇུགས་དགོས་པ་དེ། ཕྱི་ལོགས་ནས་གཉི་ཚང་
 ལ་དགོན་པ་དང་། ལྷ་ཁང་འདུ་ཁང་བཞེངས་ཏེ་སྤྲོ་མོའི་ལམ་སྟོན་རྒྱན་འཛོན་
 བྱ་དགོས་པ་དེ་འདྲ་མ་རེད། ཐོག་མའི་དམིགས་ཡུལ་གང་རེད་ཟེར་ན། བོད་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བརྟམས།

པའི་གྲུ་མ་དང་གྲུ་པའི་ལས་འགན་གང་ཤེད་ཟེར་ན། བོད་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་ཐོག་ལ་ཕྱག་ལས་གནང་རྒྱ་དང་། དེ་བརྒྱུད་ནས་མི་ལ་གཞན་པམ་གྱི་ལས་དོན་བརྒྱབ་རྒྱུ་དེ་ཤེད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོ་སྤྱི་ལོགས་སུ་ཡོད་པའི་གྲུ་མ་དང་གྲུ་པ་ཚོ་མཉམ་རྒྱུ་ཐོག་ལས་ཀ་ག་རེ་བུ་ཐུབ་མེན་ལ་བསམ་སློབ་གཏོང་སྐབས། བོད་སྤྱི་ནང་གཉིས་ཀར་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཉམས་ཆག་ཆེན་པོ་སྤྱི་ལོད་པ་དེའི་ཐོག་ལ་ལས་ཀ་སྤྲོད་བུ་རེ་བུ་ཐུབ་ཀྱིན་ཡོད་སྐབས། གྲུ་ཚང་འདི་བོད་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་སློབ་གཉེན་བུ་སའི་ངོ་བོའི་ཐོག་ལ་བརྩམས་པ་ཤེད། དེར་བརྟེན་ད་བར་དེབ་མང་པོ་བཏོན་པའི་ནང་དོན་ཡང་ཐོག་མའི་དམིགས་ཡུལ་གཞིར་བཟུང་། བརྗོད་བྱའི་ནང་དོན་དང་ནམ་པ་གཉིས་ཐོག་ནས་བོད་པའི་སློབ་རྒྱུན་ཡོང་ཅི་ཐུབ་ཀྱིས་སློབ་སྦྱོང་གསུང་གསུང་ཚོམ་ཚོམ་སྦྱིག་བྱས་པ་ཤེད།

དྲི་བ། འདི་ག་གྲུ་ཚང་ནས་བཏོན་པའི་དེབ་དེབ་མང་ཆེ་བ་ཚོམ་རིག་དང་ལོ་རྒྱུས། ནང་ཚོས་སོགས་བོད་པའི་སློབ་རྒྱུན་རིག་གཞུང་གི་སློབ་ཡིན་ལ། མྱིད་དོན་དང་སྤྱི་ཚོགས། དེང་རབས་རིག་གནས་དང་མི་ཚོས་རྒྱུན་ལེས་སློབ་ནས་དེ་ཙམ་མེད་སྐབས། རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ལ་དེའི་ཐད་དགོངས་འཆར་གང་འདྲ་ཡོད་དམ།

ལན། སློབ་གཉེན་ཁང་འདི་ཐོག་མར་བརྩམས་པའི་དམིགས་ཡུལ་གཞིར་བཟུང་སློབ་ཚན་གཏན་འབེབས་དང་། དམིགས་ཡུལ་གཞིར་བཟུང་གྲུབ་འབྲས་བཅོམ་ལེན་བུ་རྒྱུ་དེ་ཤེད། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གི་ནང་ནས་ཀྱང་རིག་གཞུང་རྙིང་པ་དང་སློབ་རྒྱུན་རིག་གནས་ཉམས་ཆག་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་པ་དག་སྤྱི་ལོད་པ་ལོང་གོང་

དུས་བབ་གསར་ཁང་གི་བཙན་འདྲིའི་བཀའ་ལན།

སྐྱེལ་ལ་ཤུགས་རྒྱག་རྒྱ་དེ་དང་ཚོའི་ཐོག་མའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་སྟབས། ཚུམ་ཡིག་
 གཞུང་གི་བཙན་འདྲི་དང་མཁའ་པ་གཉིས་ཀ་སྲོལ་རྒྱན་རིག་གནས་གསུམ་ཆེ་བ་ཡོད།
 དེ་དང་གི་རིག་གནས་གསར་བ་དང་འགྲོ་སྤངས་གསར་པའི་ཐོག་ལ་འབད་བ་བྱ་དགོས་
 པ་མ་རེད། མི་ཚང་མ་རང་བཞིན་གྱིས་ཤོར་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། དཔེར་ན། ཚུམ་
 འབྲི་སྤངས་དང་དེ་བུ་དཔར་སྤངས་རྒྱུན་ལྷན་གསར་པའི་ཐོག་ལ་ཤོར་འགྲོ་བཞིན་
 ཡོད། ང་ཚོའི་ངོས་ནས་ཆེད་དུ་སྲོལ་རྒྱན་དང་གནའ་བོའི་རིག་གཞུང་གནས་ཐབས་
 དང་། གནས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་གང་ཅུས་ཅི་འཛོན་གྱིས་འཕེལ་རྒྱས་སུ་གཏོང་
 རྒྱུའི་སྲོལ་ལ་ཤུགས་རྒྱག་གི་ཡོད་མོད། སྲིད་དོན་དང་དེང་རབས་རིག་གནས་
 སྐོར་ལའང་ས་མིག་ཁྲིན་ནས་མེད་པ་མ་རེད། ང་ཚོའི་གྲུ་ཚང་ལ་རྒྱ་གསུམ་རེའི་
 གསལ་ཤོག་ཅིག་ཡོད། དེའི་ནང་ཆབ་སྲིད་དང་འཕྲོད་བསྟེན། དཔལ་འབྱོར་
 སོགས་དེང་གི་རིག་གནས་ཚན་པ་མང་པོ་ཞིག་གོ་སྐྱོག་བྱས་ཡོད།

དྲི་བ། བོད་པ་རྒྱབས་བཅོལ་དུ་གྱུར་ཏེ་ལོ་ངོ་ལྔ་བརྒྱ་འགོར་བའི་བརྒྱུད་རིམ་
 ཞོད། སྲིད་འབྱོར་གཉིས་སྤུད་པའི་རིག་གཞུང་རྒྱུད་པའི་ཐད་དུ་འཕེལ་རྒྱས་དང་
 ཉམས་ཆག་གཉིས་ཀ་བྱུང་ཡོད་མོད། རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་གྲུབ་འབྲས་འབྲར་
 དུ་ཐོན་པ་གང་དང་། འབྲས་ཤོར་དང་ཉམས་ཆག་དུ་སྐྱེན་པ་གང་ལ་ངོས་འཛོན་
 གནང་གིན་ཡོད་དམ།

ལན། སྤོན་མ་སྤེལ་ ༡༩༩༡ ལོར་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་རྟེན་མ་ས་ལར་
 བོད་ཀྱི་ཚོས་ཚོགས་དང་པོ་དེ་བརྒྱུངས་པ་རེད། རྒྱབས་དེར་ཁོང་གིས། ང་ཚོ་
 སྤེལ་རྒྱལ་ལ་དུས་ཚོད་ངན་པ་ཞིག་དུ་ཡོང་བ་འདི་ལ་གོ་རྒྱུ་ལག་པོ་ཞིག་ལེན་རྒྱ་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

ཡོད། ང་ཚོས་འདི་ནས་འཛམ་གླིང་སྤྱི་ལ་ཕན་པའི་ལས་དོན་བསྐྱབ་པ་དང་། འཛམ་གླིང་སྤྱི་ལ་ཕན་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཁྲུང་སྤེལ་བྱ་རྒྱུར་གོ་སྐབས་ལེན་རྒྱུ་ཡོད་ཅས་གསུངས་བྱུང་། སྐབས་དེར་ང་ཚོའི་བསམ་པར་བོད་ཚོས་ལྷན་གྱི་ཞིང་ནས་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཉམས་ནས་རྩ་མེད་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་སྟབས། སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་མིའི་ལུང་པ་ཞིག་དུ་འཛམ་གླིང་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་བརྟན་པ་སྤེལ་རྒྱུ་ཁག་པོ་ཡིན་རྒྱུ་རེད་བསམ་པ་ཞིག་བྱུང་། འོན་ཀྱང་། ལོ་ནས་ལོར་བསྐྱེད་དེ་མི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་འཁོར་བའི་སྐབས་འདིར་འཛམ་གླིང་ནང་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་དར་ཁྲུང་ཆེ་བོས་ཨང་དང་བོད་ཀྱི་གས་སུ་སྤེལ་གྱིན་ཡོད། དེ་ནི་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་དབུ་ཁྲིད་པའི་བཙུན་བྱོལ་བོད་གཞུང་དམངས་གཉེས་ནས་མི་ལོ་ལྔ་བརྒྱའི་རིང་སྐུ་ལས་བརྒྱུན་པའི་བྱས་རྗེས་ཨང་དང་བོད་དང་།

ང་ཚོ་བཙུན་བྱོལ་ནང་མི་འབོར་ཉུང་ཉུང་ཡིན་ཀྱང་སྲ་ཐག་ཐག་ཆགས་ཡོད་པར་མ་ཟད། མི་འབོར་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་མ་ཟིན་ཙམ་གྱི་ཡིག་ཚེངས་སེལ་ཡོད་ལ་དེ་མང་གཙོ་ཡང་དག་པ་ཞིག་གི་ལམ་སྲོལ་ཐོག་སྦྲོད་བྱུང་བ་བྱུང་ཡོད། དེ་ནི་བོད་གཞུང་དམངས་གཉེས་ཀས་ལོ་ལྔ་བརྒྱའི་རིང་སྐུ་ལས་བརྒྱུན་པའི་ཆབ་སྲིད་དང་ཤེས་ཡོན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཨང་གཉེས་པ་རེད།

གཞན་རྩོན་མ་སྤྱི་ལོ་དུག་རྒྱུ་རེ་གངས་ནང་བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཚོས་སྤྱི་རྒྱལ་དུ་བོད་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་བའི་ན་ཐོས་ཙམ་ལས་ཕན་ཚུན་ལ་ཆ་རྒྱས་གང་ཡང་མེད། དེར་སང་སྤྱི་ལོ་གས་སུ་བོད་པ་དང་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་དབུ་ཁྲིད་པའི་བོད་གཞུང་ཡོད་པ་ཤེས་ཏེ་གས་གས་ལ་བོ་བྱུང་ཡོད་པར་མ་ཟད། བོད་

དུས་བབ་གསར་ཁང་གི་བཅར་འདྲི་བཀའ་ལན།

རིགས་ཡོངས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་གསུམ་བུ་དང་ནས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ས་དེ་ཡ་རྒྱལ་བ་
 རིན་པོ་ཆེས་དབུ་བྲིད་པའི་བོད་པ་བཙན་བྱོལ་བའི་གཞུང་འདི་ཆགས་བསྟན་ཡོད།
 འདི་ནི་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་དབུ་བྲིད་པའི་བོད་གཞུང་དམངས་གཉིས་ནས་ལོ་
 ལྷ་བཅུ་ལྷེ་རིང་དཀའ་ལས་བརྒྱབས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཡང་གསུམ་བུ་དེ་ཡིན་པར་
 ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

འཇུག་ཤོར་གང་ཞིག་ཏུ་སྤྱིན་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་ན། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་
 ལ་འཇུག་ཤོར་གང་འཚམ་སྤྱིན་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་ཡུལ་དུས་ཁོར་ཡུག་སོགས་
 རྒྱ་རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་གི་འོག་ནས་བྱུང་བ་རེད། དེ་བཞིན་གཞོན་སྐྱེས་ཚོའི་བྲོད་
 ཡ་རབས་སྦྱོད་བཟང་ཐད་ནས་ཀྱང་ཉམས་ཆག་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐད་
 ཆ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། འཇུག་ཤོར་དེ་དག་ཐད་བོད་སྤྱི་ནང་གཉིས་སུ་སླེང་
 སློང་དང་ཐུགས་ཁུར་ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད་ལ། བོད་གཞུང་དམངས་གཉིས་
 དང་། སེར་སྐྱ་པོ་མོ་རྒྱ་གཞོན་ཚང་མས་འགན་ཁུར་ཞིག་ལེན་ཀྱི་ཡོད་པ་
 རེད་བསམ་ཡོད།

དྲི་བ། རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་དབུ་བྲིད་པའི་གི་ཉི་ཤེས་པ་གྲ་ཚང་གི་
 ངོས་ནས་ད་བར་དཔེ་དེབ་བརྒྱ་ཐམ་པ་འདོན་སྤེལ་བྱས་ཏེ། ལྷ་བཅུ་ལྷེ་དུས་
 དན་ལ་ལེགས་སྐྱེས་གྲ་ཚོམ་པ་ཞིག་སྤེལ་ཡོད་པར་མ་ཟད། བོད་མིའི་སློབ་སྦྱོང་གི་
 ཏུ་གྱུར་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་དང་བཅས་པར་སྤེལ་རྒྱུ་རྒྱུ་བས་
 ཆེན་བཞག་ཡོད། འོན་ཀྱང་། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་བྲོད་བོད་ཡིག་
 ལ་དོ་སྣང་མེད་པ་དང་། བོད་ཡིག་དཔེ་དེབ་སྤྲོད་མཁན་ཏེ་ཅང་ཉུང་བ། ལྷག་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

པར་དུ་སློལ་རྒྱན་ཚུལ་རིག་གི་དཔེ་དེབ་སློབ་མཁན་ཆེས་ཉུང་ཉུང་ཡིན་པའི་
ཐད་དགོངས་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡོད་དམ།

ལན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོར་ང་ཚོའི་གྲུ་ཚང་འདི་ཐོག་མར་གསར་འཛུགས་
བྱས་ཏེ་ད་པར་ལོ་རྒྱུ་པོ་བཅོ་བརྒྱད་འགོ་བསྐྱེད་ཡོད། དུས་ཡུན་ཐུང་ཐུང་རིང་
གྲུ་ཚང་འདི་ནས་བཏོན་པའི་དེབ་བརྒྱ་ཐམ་པར་སླེབས་ཡོད། ཡིན་ནའང་། བྱིད་
ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་། སློབ་མཁན་དགོན་པ་དེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རེད།
འོན་ཀྱང་། ཚུལ་འབྲེ་མཁན་སྟེར་གྱི་ངོས་ནས་ཡིན་ན་འདྲ་ལ། དཔར་མཁན་
གཞུང་ངོས་ནས་ཡིན་ནའང་འདྲ། དང་པོ་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས། རྒྱ་གར་རྒྱབས་
བཅོལ་ནང་གཅིག་པུར་དམིགས་མེད། ང་ཚོས་དེབ་བརྒྱ་ཐམ་པ་དཔར་བ་ལས་
སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལྟ་མ་གཏོགས་མ་བྲིན་ཡང་། དེབ་ལྟ་དེ་སླེབས་ས་ཞིག་ལ་སླེབས་
པ་དང་། བོད་ནང་ལྟ་བུར་དེབ་གཅིག་སླེབས་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ང་ཚོའི་
དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཆ་གས་ཞིག་འགྲུབ་སོང་བ་རེད་ལ། དེབ་བཏོན་པའི་གོ་ཡང་
ཚོད་སོང་བ་རེད། དེ་གཅིག་རེད།

གཉིས་པ་དུས་ཀྱི་ཆ་ནས། ང་ཚོས་བོད་པ་བཅོན་བྱོལ་བའི་དུས་ཡུན་ཙམ་
ལ་དམིགས་མེད། གནས་ཚུལ་གང་རུང་ཞིག་ཡིག་ཐོག་ཕབ་སྟེ་དེབ་དུ་དཔར་
ཟེན་པ་ཡིན་ན། མི་ཐོག་མང་པོ་ཞིག་དང་། དུས་རབས་གཅིག་གཉིས་ཞིག་ལ་
གནས་ཐུབ་པར་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། མ་འོངས་པ་ཞིག་ལ་ད་ལྟོ་དུས་ཀྱི་ལས་དོན་
བྱེད་སྤྱོད་དང་བསམ་སློབ་འབྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཐོག་ལ་ལྟ་རྟུངས་
གང་འདྲ་ཞིག་འཛིན་གྱི་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མཐུན་བྱུང་གྱི་རེད། དེ་

དུས་བབ་གསར་ཁང་གི་བཙན་འདྲིའི་བཀའ་ལན།

སྐར་ཕུགས་རྒྱུ་རིང་པོའི་དམིགས་ཡུལ་ཞིག་བཟུང་བ་ཡིན་ན་ཕན་ཞིག་ཏེ་ཏེ་
 ཐོགས་ཀྱི་རེད་དུན་ཡོད། རྒྱ་གར་བོད་མིའི་སྐྱབས་བཙུན་ལ་ཞང་བོད་ཡིག་གི་དེབ་
 རྫོག་མཁན་མི་འདུག་ཟེར་བ་དེ་བདེན་པ་རེད། དེ་ལ་ཁག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་རེད་
 བསམ་ཀྱི་འདུག་ ཐོག་མར་ང་ཚོ་སྐྱབས་བཙུན་འབྲོར་སྐྱབས་ཡར་གནས་དང་
 མར་ས་ལས་ཡོད་པ་མ་རེད། སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐད་ཡིག་མང་པོ་ཕར་བཞག་
 ཐ་ན་གནས་ཚང་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ཚམ་ཡང་ཤེས་ཀྱི་མེད། གནས་སྤངས་དེའི་འོག་
 ཉན་གཞིས་ཆགས་བཅུགས་ཤིང་སློབ་གྲྭ་བརྒྱབ་སྤྲོད་ ཡིན་ནའང་སྐྱབས་དེའི་
 དགོ་ཆུང་མང་ཆེ་བ་རྒྱ་གར་པ་ཡིན། སློབ་ཚན་མང་ཆེ་བ་དབྱེན་ཡིག་རེད། བོད་
 ཡིག་གི་སློབ་ཚན་རྒྱ་ཚོད་གཅིག་ཚམ་ལས་མེད། མི་སྐྱེར་སོ་སོའི་ཐད་ནས་ཀྱང་
 སློབ་གྲྭ་ཐོན་པའི་སྐྱབས་བོད་ཡིག་གིས་ལས་ཀ་བྱེད་ས་རག་གི་མེད་ལ། འགོ་འདུག་
 སྤྱིད་གསུམ་གྱི་ཁོར་ཡུག་ནང་དུའང་བོད་ཡིག་བོད་སྐད་སྤྱིད་ས་ཉུང་ཉུང་ཡིན། བོད་
 ལ་རང་དབང་ཞིག་བྱུང་བའི་ཉིན་མོར། གནས་སྤངས་འདི་ལ་ལམ་སང་འགྱུར་
 བ་འགྲོ་གི་རེད་སྟེ། ང་རང་སློབ་མ་ཚོས་དོན་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་པའི་སྐྱབས་སོག་
 པོའི་ལུང་པར་བྱིན་པ་ཡིན། སོག་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཨུ་རུ་སུའི་འོག་ཏུ་ལོ་ ༤༠ ཙམ་
 བསྟན་པ་རེད། ཨུ་རུ་སུའི་དབང་བསྐྱུར་གྱི་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་དེའི་རིང་རིམ་པས་
 སོག་པོའི་སྐད་ཡིག་ཤེས་མཁན་དཀོན་པོར་གྱུར་ཏེ། སལ་མོ་ཆེས་རྒྱུན་སྤྱིད་ཀྱི་
 སྐད་ཡིག་ཨུ་རུ་སུའི་སྐད་ཡིག་བེད་སྤྱིད་བྱས་པས་རྗེས་མ་སོག་པོར་རང་བཙན་
 ཐོབ་པའི་སྐྱབས་སོག་སྐད་བེད་སྤྱིད་བྱེད་མཁན་མེད་པར་གྱུར་འདུག་ འོན་ཀྱང་
 ལོ་གཅིག་གཉིས་ནང་ཨུ་རུ་སུའི་སྐད་རྒྱག་མཁན་མེད་པར་སོག་པོ་ཡོངས་རྫོགས་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བརྟམས།

སོག་པོའི་སྐད་ཡིག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་དུ་གྱུར་འདུག ངའི་མེ་བ་མ་འོངས་པར་
བོད་པར་ཡང་གནས་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་རེད་དམ་ཡོད།

དྲི་བ། ལྷ་ལོའི་སྤྱི་ལྷ་གཉིས་པར་གཏོའི་ལྷ་བྱང་གི་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་ལམ་སྲོལ་
ལ་འགྱུར་བ་བཏང་ཞིང་། གཏོའི་དགེ་ཕ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོར་བརྒྱུར་ཏེ་མདུན་
སྤྱོད་ཀྱི་ལོ་མ་ཞིང་ཆེན་པོ་ཞིག་སྲོལ་ཡོད་སྟེ་བས། རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ལ་གཏོའི་
ལྷ་བྱང་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་རྒྱུའི་ཐུགས་འདུན་ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་འབྲུངས་པ་དང་།
གཏོའི་དགེ་ཕ་ཚོགས་པ་བཙུགས་པར་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་གང་ལ་
གཟེགས་པ་ཡིན་ནམ།

ལན། གཏོའི་ལྷ་བྱང་ཟེར་བ་འདིར་ལོ་ངོ་བཙུ་ཕྱག་ཁ་གས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་
ལམ་ ཚོས་དང་ཆབ་སྲིད་གཉིས་ཀའི་དབང་འཛིན་གྱི་ལམ་སྲོལ་ཡོད། དེ་ང་ཚོ་
གཅིག་ཕུ་མ་རེད་བོད་ཀྱི་ལྷ་མ་པལ་ཆེ་བར་འགྲོ་སྤངས་འདི་ཡོད། དེ་ཡང་སྲོལ་
རྒྱུན་འདྲ་བོ་ཞིག་ཆགས་བསྟན་ཡོད། བོད་ལ་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་དར་ཞིང་།
ལྷ་མ་ཟེར་བ་འདི་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་། དགེ་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་བྱུང་ཡོད། ད་བར་
དེ་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་སྲིད་མེད། ལྷ་རྟེན་ཅང་
གི་བོད་གཞུང་ཟེར་བ་དང་རྒྱལ་པོའི་ལམ་ལུགས་ཟེར་བ་དེ་དག་དམར་ཤོག་སྤེལས་
པ་ནས་འགྱུར་བ་སྤྱིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་ལྷ་བྱང་ཟེར་བ་འདི་ལ་སོ་སོའི་ངོས་ནས་
འགྱུར་བ་ཞིག་མ་བཏང་ན། ཁོར་ལུག་དང་དུས་ཚོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་འགྱུར་བ་མི་
གཏོང་བྱུང་མེད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཤིག་ད་བར་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད། དེར་བརྟེན་
ལྷ་བྱང་ཟེར་བ་འདི་ཡོད་ན་གང་ལ་ཕན་པ་དང་མེད་ན་གང་ལ་གནོད་པ། ལྷ་མ་

དུས་བབ་གསར་ཁང་གི་བཙུན་འདྲིའི་བཀའ་ལན།

ཟེར་བ་དེའི་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་མའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་པ། སྤྱིར་
རྒྱ་མའི་བརྒྱུད་རིམ་འདི་དགོས་པ་ཞིག་རེད་དམ་མ་རེད། དེའི་ཐོག་ལ་བསམ་
སློབ་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཆགས་ཡོད།

ད་ལྟ་འཛམ་གླིང་གི་ལ་པོར་འགྱུར་བ་འགོ་བཞེན་ཡོད། དེས་མཚོན་པའི་ཆོས་
ལུགས་པ་ཚོ་ལ་འང་འགྱུར་བ་འགོ་དགོས་པ་རེད། སྤྱིར་རྒྱ་མ་ཟེར་བ་འདི་མི་མང་
གི་བདེ་དོན་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་བྱུང་བ་རེད། ཅམ་
ཞིག་མི་མང་ལ་མི་དགོས་པའི་ཉིན་ནས་མཚམས་འཇོག་རྒྱུ་རེད། ཡགོང་ས་མཚོག་
གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཀའ་གནང་གི་ཡོད། ཀའི་ཚང་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཡང་མི་མང་ལ་
ཅི་ཅམ་བར་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཐེབས་ཀྱི་རེད་ལ། བཅ་ཞིག་ཀྱང་རང་
བཞིན་གྱིས་ཐོགས་ཏེ་ཡིན། མི་མང་ལ་དགོས་མཁོ་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཉིན་
མོ་ནས་ང་ཚོའི་སྲོལ་རྒྱུན་ཡིན་ཅེས་ལམ་སྲོལ་རྙིང་པ་ཞིག་ལ་འཇུག་ནས་ལྷ་ཚོགས་
ལྟེན་དགོས་དོན་མེད། ངས་སྡོན་མ་ནས་འདི་ལྟར་བཤད་ཚུང་། བོད་ནང་ད་
ལྟའི་གནས་སྐབས་འདིའི་འོག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། ལྟ་མའི་སྐབས་ལྟར་འདྲིའི་
སྲིད་དང་། ལྟ་སྡེ་མི་སྡེ་ཟེར་བ་དེ་རིགས་འདུག་ཐབས་ཡོད་པ་མ་རེད། རྫོང་
དང་ཁུལ་སོ་སོར་བཞག་ཏེ་རྒྱ་གཞུང་གིས་དབང་བསྐྱུར་བྱེད་བཞིན་ཡོད། མ་
འོངས་པར་བོད་ལ་རང་བཅོན་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་ཡང་། རྫོང་དང་མངའ་སྡེ་བཞོས་
ཏེ་སྐར་གྱི་སྐབས་ལྟར་འདྲིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཛིན་སྲིད་དེ་མི་དགོས་པར་ཆགས་ཀྱི་རེད་
ཟེར་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡོད།

གཉིས་པ། དེང་སྐབས་སྐབས་ཟེར་བ་དེའི་རིགས་རྒྱུ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཆགས་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

ཡོང་གི་ཡོད། དངུལ་མང་པོ་རག་གི་ཡོད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། མི་མང་གིས་
 དད་པའི་ཐོག་ནས་འབྲུལ་བཞིན་ཡོད། མི་མང་གི་རྒྱ་དེ་མི་མང་ལ་ཐོབ་པ་ཞིག་
 དང་། མི་མང་གི་དམིགས་ཡུལ་ཐོག་ལ་ཕན་པ་ཞིག་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྐབས།
 སྲུང་གི་ལམ་སྲོལ་ལ་འགྱུར་བ་ཞིག་མ་བཏང་ན་ཡོང་བའམ་མེད་པའི་བཟོ་འདྲ་
 པོ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་སོ་སོའི་ལས་དོན་ལ་ང་རང་གིས་འགྱུར་བ་མ་བཏང་
 བཤུན་གཞན་སུ་གང་གིས་ཀྱང་འགྱུར་བ་གཏོང་གི་མ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ང་
 རང་གིས་འགྱུར་བ་བཏང་སྟེ་མི་མང་གི་ལག་དྲུ་བཞག་པ་ཡིན་ན། མི་ཐོག་
 རྗེས་མ་དག་ལ་ལྷ་མཐུད་སྟོན་དང་མི་སྟོན། མི་མང་ལ་དགོས་དང་མི་དགོས་
 མི་མང་ཚོས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་རེད། སྤྱིར་མ་འོངས་པར་པོད་ཀྱི་སྐྱ་མ་ཚོའི་
 སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་སྒྲིག་འདྲུགས་འགོ་སྤངས་ལ་འགྱུར་བ་ཞིག་གཏོང་བྱུ་གལ་ཆེན་
 པོ་ཞེ་དྲག་རེད། སྲུང་པོད་གཞུང་གི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་ཁབ་ལ་བྲིམས་ཤིག་ཡོད་
 སྐབས། བྲིམས་དེའི་འོག་འགོ་བཟུང་ཡོད། ད་ཆར་དེ་མེད་པར་ཆགས་ཏེ་
 སྐབས་སྐབས་སོ་སོས་འདོད་པ་གང་ཡོད་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་སྐབས། སྒྲིག་གཞི་ཞིག་གི་
 ཐོག་ནས་སྐབས་དེ་མི་མང་ལ་ཕན་པ་ཞིག་མ་བཟོས་ན། རྒྱ་ནག་གུང་ཁབ་
 ཀྱིས། རག་པ་སེར་པོ་དང་། རྒྱུ་མ་དམར་པོ། ཞེས་མིང་བཏགས་ཡོད་པ་
 བཞིན་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད་སྐབས་གཞོན་ཚབས་ཆེན་པོ་རེད།

དྲི་བ། འཕགས་ཡུལ་གི་དྲིའི་བྱེས་པ་གྲུ་ཚང་འདི་ཉིད་གྲུ་ཚང་ཞིག་གི་མིང་
 ཐོག་དྲུ་ཡོད་ནའང་། ལག་ལེན་ངོ་མའི་ཐོག་ནས་ནང་བསྟན་མཚན་ཉིད་རིག་པ་
 དང་ཐུན་མོང་རིག་གནས་རྩུང་དུ་འབྲེལ་བའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ཞིག་

དུས་བབ་གསུམ་ཁང་གི་བཙུང་འདྲིའི་བཀའ་ལན།

གི་ངོ་བོར་གྲུབ་ཡོད། འོན་ཀྱང་། འཆར་གཞིའི་སློབ་ཚན་ལྟར་ན་དབྱིན་ཡིག་
 དང་སློབ་མྱོད་སོགས་དེར་རབས་ཀྱི་རིག་ཚན་དེ་ཙམ་མེད་པར་མ་ཟད། གྲུ་ཚང་
 གི་ཚགས་པར་དང་དུས་དེབ་སོགས་སྤུང་དེར་རབས་ཀྱི་རྩོམ་རིག་སྐོར་ནས་དེ་
 ཙམ་འཕྲོན་ཐུབ་ཀྱི་མེད་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། སྤྱིར་རྒྱ་གར་ནང་གི་དགོན་པ་ལལ་ཆེ་བ་ཤེས་ཡོན་སློབ་གཉེར་གནང་
 སའི་བརྟེན་གནས་ཚགས་ཡོད་ལ། ལྷག་པར་དུ་ང་ཚོ་ཀི་ཏི་འི་བྲེས་པ་གྲུ་ཚང་འདི་
 གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ཞིག་གི་ངོ་བོ་ལྷགས་ཆེ་བ་ཚགས་དོན། ང་རང་སྐྱེར་
 ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རེད་དུ་ན་ཡོད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ང་རང་རྒྱ་གར་དུ་སླེབས་
 སྐབས་ལོ་ ༡༤ རེད། དེ་ནས་དགེ་ལྡན་འོས་སྤྱོད་དང་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ལྷུ་
 ཙུ་བར་སློབ་གྲྭ་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྲེས་པ་རེད། སློབ་གྲྱེའི་འགྲོ་ལུགས་གནས་སྟངས་
 ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ངས་ཤེས་ཀྱིན་ཡོད་སྟབས། སློབ་ཚན་གྱི་སྐོར་ནས་ངས་གོང་དུ་
 བྱས་པ་བཞིན་བོད་པའི་ཚོས་དང་རིག་གནས་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་དེ་ང་ཚོའི་
 དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་དང་། འདི་ག་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་ཐོན་པ་ཚང་མ་སོ་སོའི་
 ས་གནས་སུ་ལོག་སྟེ་དགེ་ལྡན་གནང་རྒྱ། བོད་ནང་གི་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུང་
 ཚོ་རིག་གནས་ཡོད་པ་དང་ཤེས་ཡོན་ལྡན་པ། མ་ཐ་ཡང་གཞི་རིམ་འཛིན་གྲུ་བརྒྱུད་
 པའི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་པར་བྱ་རྒྱུ་དེ་ང་ཚོའི་དམིགས་ཡུལ་གཉིས་པ་རེད། མི་སྐྱེར་
 སོ་སོ་དང་རབས་ཤེས་ཡོན་ཅན་བཟོ་རྒྱུ་དེ་ང་ཚོའི་དམིགས་ཡུལ་མིན། འོན་ཀྱང་།
 མཚམས་རེར་དམིགས་ཡུལ་འདིའི་ཐོག་ལ་ཉག་ཉག་འགྲོ་ཐུབ་མ་ཐུབ་དང་། སོ་
 སོའི་འདོད་པ་ནང་བཞིན་ཡོང་ཐུབ་དང་མ་ཐུབ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐུན་བྱ་ཡོང་གི་འདུག

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

དྲི་བ། རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་བཀའ་ཚུལ་མངོན་པའི་བརྒྱམས་ཚོས་མང་
 ཚེ་བ་ནང་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་སྲོལ་རྒྱན་རིག་གནས་སྐོར་དང་། ལྷག་པར་དུ་
 ལེགས་བཤད་དང་བསྐྱབ་བྱ་ལམ་སྟོན་ཞེ་གཅིག་ཡིན་ནའང་། གཞིས་བཞུགས་
 སློབ་བརྗེད་མི་མང་ཁྲིད་འགྲམས་སྡེལ་བྱ་རྒྱུར་རྒྱ་གཞུང་གིས་བཀའ་འཁོག་བྱེད་
 གྱི་ཡོད་པར་མ་ཟད། གཞུང་འབྲེལ་གསར་ལམ་ཁག་ཅིག་ཏུ། ལྷན་པོ་རྒྱུ་ལ་
 ལུལ་དུ་ཞི་མོལ་ཤུགས་ཚེན་བྱུང་བ་དེ། རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་བརྗེད་བསྐྱབ་བྱས་
 ཚུལ་བརྗོད་ཡོད་པ་དེར་གསལ་བཤད་འདྲ་གནང་རྒྱ་ཡོད་དམ།

ལན། མདོ་སྐྱོད་ལུལ་དུ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཀའི་ཚང་འདི་ལྷན་རབས་
 མང་པོ་ཞིག་རེད་ལ། མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་དད་པ་དམ་ཚིག་གི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་
 བ་ཡོད། ད་ལྟོའང་ཁོང་ཚོར་དད་པ་དམ་ཚིག་ཡག་པོ་ཡོད་སྟབས། ངས་གང་
 བཤད་པ་དེར་ཁོང་ཚོས་ཉན་གྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོའི་ཐོག་ལ་ངས་རྣམས་པ་ཚེན་པོ་
 ཐོན་གྱི་ཡོད། དེ་ནི་ང་ལ་རྣམས་པ་ཚེ་བས་མ་རེད། ཁོང་ཚོར་དད་དམ་ཡག་
 པོ་ཡོད་པས་རེད། དེ་རྒྱ་གཞུང་གིས་ཀྱང་མཐོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་། རྒྱ་
 གཞུང་གིས་རྣམས་པ་དེ་བཅུ་སྟོན་གཏོང་བྱུང་གི་མེད། ངའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་དག་
 ཏུ་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་གཏན་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད་ལ། རྒྱ་
 གཞུང་གི་སྲིད་ཇུས་དང་འགལ་བའི་སྐད་ཆ་དེ་བས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་རེད། འོན་
 ཀྱང་། ངའི་སྐད་ཆས་མི་མང་ལ་ཤུགས་རྒྱུན་ཚེན་པོ་ཞིག་ཐེབས་གྱི་ཡོད་པ་
 དེ་མ་བཟོད་པ་རེད། ཡང་སྲིད་གཞུང་གི་ཞིག་ནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། གནད་
 བོན་དེ་རིགས་རྒྱ་ནག་དཔུས་གཞུང་གི་བཀའ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་རེད། གཞི་

དུས་བབ་གསར་ཁང་གི་བཙུམ་འདྲིའི་བཀའ་ལན།

རིམ་གྱི་ལས་འཛིན་པ་ཚོས་གོང་རིམ་ལ་སྐྱེལ་ལང་འབྲུབ་ཆེད། ས་གནས་གྱི་
འདི་འགྲིག་གི་མི་འདུག་གན་འགྲིག་གི་མི་འདུག་ཅེས་སྐད་བརྒྱབས་ན། ཁོང་
ཚོར་ངོ་སོ་ཞིག་རག་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན། འདི་དག་ས་གནས་ལས་བྱེད་
གྲངས་མེད་རེ་རྒྱུ་གི་བྱེད་སྤངས་ཡིན་རྒྱུ་རེད་སྟེ་མ་ཡོད།

སྤར་ལོའི་དོན་རྒྱུན་དེ་ངའི་སྤྲོད་ལ་ལག་པ་འཕྲི་ས་བྱས་ཡོད། དེ་རིགས་
ལ་ཉང་སང་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། སྤར་རྒྱ་ནག་གི་གྲལ་རིམ་འཐབ་རྩོད་ཟེར་བའི་
སྐབས་ནོར་འབྲུལ་ཡོད་ཚད་གཞན་ལ་ཁག་དྲི་བྱེད་པའི་སྲིད་བྱས་དེའི་རྗེས་ལ་
དེ་ང་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་གནག་པ་རེད་དུ་བྱ་གྱི་མེད། དེར་བརྟེན། རྒྱ་ནག་
དཔོན་རིགས་ཉུང་ཤས་ཤིག་ལ་དཀར་འདོན་བྱ་དགོས་དོན་མི་འདུག ང་ཚོ་མི་
མང་གི་མདུན་སར་དཀར་བསྐྱོད་ཡོད། རྒྱ་གཞུང་གིས་ང་ལ་སྦྱོན་བརྗོད་བྱེད་ཀྱིན་
ཡོད་པ་དེས། མི་མང་གི་སེམས་ལ་མ་བཟོ་བཞིན་ཡོད། བོད་མིའི་སེམས་ལ་མ་
བཟོས་ན་འཆམ་མཐུན་ཟེར་བ་དེ་ཡོང་བའི་ཐབས་མེད་སྟབས། ཁོང་ཚོའི་སྲིད་ཇུས་
དེ་ཅད་དེ་ནོར་འབྲུལ་རེད།

དྲི་བ། རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ཕུག་ཚོམ་གནང་བའི་<<གནའ་རབས་པོད་
ཀྱི་སྲིད་དོན་ལོ་རྒྱུས་ལ་དབྱེད་པ་དྲུངས་གསལ་མེ་ལོང་>>ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་ནང་།
རྒྱལ་པོ་གྱི་གུམ་བཙན་པོའི་སྐབས་སུ་བོད་དུ་ནང་ཚོས་དར་བ་ཡིན་མིན་གྱི་བཞེད་
ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཁག་ཅིག་ཡོད་པ་དེར་གསལ་བཤད་ཅིག་གནང་རོགས།

ལན། དེབ་དེའི་ནང་ངས་གྱི་གུམ་བཙན་པོའི་སྐབས་སུ་བོད་དུ་ནང་ཚོས་
དར་བ་རེད་ཟེར་ནས་བཤད་མེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་ལ་དམ་ཚིས་མཚན་པའི་བོད་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

ཀྱུལ་དང་པོ་ཟེར་གྱི་ཡོད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། བོན་གྱི་བརྟན་འབྲུང་དེ་ཚོ་བསྐྱབས་སྐབས། གྱི་གུམ་བཙན་པོའི་སྐོར་མང་པོ་ཞིག་ཐོན་ཡོང་གི་འདུག་ལ། དེ་དང་མཉམ་དུ་དོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་བསྐྱངས་ཡོང་གི་འདུག བོན་པོ་ཚོས་གྱི་གུམ་བཙན་པོར་སྟོན་བརྗོད་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་སྐབས། གྱི་གུམ་བཙན་པོས་རྒྱ་གར་ནས་བུམ་ཟེ་དེ་འདྲ་གདན་འདྲན་ཞུས་ཏེ་ཚོས་ཞུས་པ་དང་། བོན་པོ་ཚོར་གཞོན་པ་ཅུང་ཟད་རེ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་གསལ་པོར་འཁོད་ཡོད། དེ་དག་ལ་ཞིབ་འཇུག་གིས་གོང་འོག་བསྐྱབས་ཏེ་བོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་བུས་པ་ཡིན་ན། སལ་ཆེར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གྱི་གུམ་བཙན་པོས་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པོའི་ཚོས་བུས་ཡོད་པ་དང་། གྱི་གུམ་བཙན་པོ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནང་ཚོས་བྱེད་མཁན་ཐོག་མ་དེ་ཡིན་པའི་དོགས་གཞི་ཡོད་སྐབས། རྗེས་རབས་པ་ཚོར་དབྱུང་གཞིའི་རྒྱལ་དུ་བཞག་པ་ཡིན།

དྲི་བ། རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་བོད་ཀྱི་རྫོས་གར་གྱི་གཞུང་ཞིག་གསར་ཚུམ་གནང་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ནང་གི་ཚན་པ་ཞིག་འདི་ག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སློབ་ཚན་དུ་བདམས་ཡོད་རབས་འདུག་སྐབས། རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་བཙུམས་པའི་རྫོས་གར་གྱི་གཞུང་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་པ་དང་། རྫོས་གར་ལ་གཅིག་ཆེན་མངོན་དོན་ཅི་ཡིན།

ལན། ཚུམ་ཡིག་དེ་སྟོན་མ་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༧༦ ལོར་ང་རང་མཐོ་སློབ་དུ་ཡོད་སྐབས། སློབ་གླེན་ལོ་རེའི་ཚུམ་ཡིག་འགྲན་བསྡུར་ཞིག་དུ་བྲིས་ཏེ་ཨང་དང་པོའི་བྱེད་གཞི་ཞིག་ཀྱང་ཐོབ་ཚུངས་ཡོད། དེ་ཚུམ་ལས་ང་རང་གིས་རྫོས་གར་དམིགས་

དུས་བབ་གསར་ཁང་གི་བཙན་འདྲིའི་བཀའ་ལན།

བསལ་གྱིས་ཅུ་བ་ཆེན་པོར་མཐོང་བ་དེ་འདྲ་མ་རེད། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་སློམ་
 བརྒྱབས་ན། རིག་གནས་ཆེ་ཆུང་བཅུ་ཉེ་ཁོངས་སུ་བསྟུ་བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་།
 བོད་རང་ལ་སློམ་གར་གྱི་གཞུང་ཡོད་པ་མ་རེད། བོད་སློན་ལོ་རྒྱུ་བ་སོགས་ཀྱིས་
 བོད་བརྒྱུར་བྱས་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་འབྲུབ་གཞུང་རེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། སློམ་གར་
 གྱི་གཞུང་དང་རིག་གནས་ཟེར་བ་ཞིག་ཅུ་བ་ནས་བྱུང་བུ་མེད། དེར་བརྟེན།
 འབྲུབ་གཞུང་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སློམ་གར་གྱི་ཅུ་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱིན་འདུག་སྟུ་མ་སྟེ།
 ངས་སློམ་གར་གྱི་བརྟན་བཅོས་དེ་བྲིས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཅུ་མ་པ་པོ་ཚོར་སློམ་གར་
 གྱི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱས་པ་རེ་ཅུ་སྟུ་ལ་གྱི་ཆེད་དང་། བོད་པའི་བརྒྱ་ཕྱག་
 རིག་པའི་གནས་ལས་སློམ་གར་ལ་ཁ་སྐོང་ལྟ་བུར་བྲིས་པ་ཡིན། དེའི་རྗེས་བརྒྱད་
 ཅུ་གྱི་ཁངས་ནས་བཟུང་བོད་ནང་གི་དུས་དེབ་ཁག་ཏུ་སློམ་གར་གྱི་གཞུང་འདྲ་མིན་
 ཐོན་ཡོང་གིན་འདུག།

དྲི་བ། རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་སྤེལ་ ༡༩༥༥ ལོར་བོད་གཞུང་དཔེ་མཛོད་
 ཁང་དུ་ངག་རྒྱན་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་འཇུག་གནང་སྐབས། གཞུང་དོན་གྱི་ཞུས་ནས་མཁས་
 དབང་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱི་སྐོར་ལ་ཉམས་ཞིབ་གནང་སྟེ། <<དགེ་འདུན་
 ཚོས་འཕེལ་གྱི་རབ་བྱེད།>> ཅེས་པའི་དཔེ་དེབ་ཅིག་འདོན་སྤེལ་བྱས་ཡོད། ཞིབ་
 འཇུག་གི་གོ་རིམ་ཁྲོད་སྤྱི་ཡོངས་ནས་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་ལ་གཟིགས་ཚུལ་གང་
 འདྲ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་མཐུད་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་སྐོར་ལ་ཉམས་
 ཞིབ་གནང་གི་ཡོད་དམ།

ལན། ང་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ནང་ལས་ཀྱི་བྱེད་སྐབས་ལས་འགན་གཙོ་བོ་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བུ་སྤྲུལ་།

ནི་དེ་ཉམས་ཞིབ་སྡེ་ཚོན་ནང་རིག་གཞུང་ཉམས་ཞིབ་པ་དང་། དེ་ནས་དག་རྒྱུན་
ལོ་རྒྱུས་འཚོལ་བསྟར་དང་ཉམས་ཞིབ་བྱ་རྒྱུ་དེ་རེད། དག་རྒྱུན་ལོ་རྒྱུས་འཚོལ་བསྟར་
ལས་གཞི་དེའི་ནང་པོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྩ་བ་ཆེན་པོ་མང་པོ་བསྟར་བུ་
བྱེད་བུ་ཡོད། ལས་དོན་དེ་ཐོག་མར་ཀ་དོར་སྐྱང་གསུམ་ནས་མགོ་འཇུག་ས་
བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཀ་དོར་སྐྱང་གསུམ་དེ་དགོ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་དང་འབྲེལ་བ་
ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་སྟབས། དག་རྒྱུན་ལོ་རྒྱུས་འཚོལ་བསྟར་ཞེས་དུ་དགོ་འདུན་
ཚོས་འཕེལ་སྐྱོར་གྱི་རྒྱ་ཆ་ཕྱན་བུ་མེ་འཚོལ་བསྟར་བྱ་བུ་ན་བསམ་སོང་། གང་
ཡིན་ཟེར་ན། དགོ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་ནི། པོད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་འཇམ་སྐྱིང་
ནང་སྟན་གྲགས་ཡོད་མཁན་ཞིག་རེད། ཁོང་ལ་ང་ཚོས་བདག་པོ་མ་བརྒྱབས་ན་
འགྲིག་གི་མི་འདུག་སྟམ་སྟེ། ཁོང་དང་འབྲེལ་ཡོད་གྱི་རྒྱ་ཆ་འཚོལ་བསྟར་དང་ལོ་
རྒྱུས་དབྱེ་ཞིབ་བྱས་ཏེ། དགོ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱི་རབ་བྱེད། ཟེར་བའི་དཔེ་
དེབ་ཅིག་ངས་རྩོམ་སྐྱོག་བྱས་ཏེ་པོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་བཏོན་པ་རེད། དེའི་
རྗེས་ཨ་རིར་དགོ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་རྗེས་དུན་ཚོགས་འདུ་ཞིག་གི་སྐྱབས། ཡང་
བསྐྱར་དགོ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱི་རབ་བྱེད་ཞབས་བཏགས་མ་ཟེར་བའི་དཔེ་དེབ་
ཅིག་བཏོན་པ་ཡིན། དེའི་རྗེས་མུ་མཐུད་དགོ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་སྐྱོར་གྱི་རྒྱ་ཆ་
འཚོལ་བསྟར་དང་ཉམས་ཞིབ་གྱི་ལས་ཀ་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་རེད།

དགོ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་སྐྱོར་ལ་རྩ་སྐྱོང་ས་གང་འདྲ་ཡོད་ཟེར་ན། དགོ་འདུན་
ཚོས་འཕེལ་ནི་པོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་མཁན་དང་པོ་དེ་ཆགས་ཡོད་པར་
མ་ཟད། པོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཟེར་བ་དེ་འཇམ་སྐྱིང་ནང་གེས་

དུས་བབ་གསར་ཁང་གི་བཙུམ་འདྲིའི་བཀའ་ལན།

སུ་འདུག་མཁའ་ཐོག་མ་ཡང་ཕལ་ཆེར་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་ཆགས་ཡོད། དགེ་
 འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱིས་དེ་ལྟར་གནང་བའི་རྗེས་ནས་བཟུང་། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་
 འདི་བོད་ཀྱི་བྱིས་མ་ཚོས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དང་འབྲེལ་བ་ཅི་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། བོད་
 ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མངའ་རིས་དབང་ཐང་གིས་ཅི་ཙམ་ལ་བྱུང་ཡོད་པ་གསལ་པོར་བཟུན་
 ཡོད་ལ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཟེར་བ་ཞིག་འཇམ་སྐྱེང་ལ་གཞི་ནས་གྲགས་ཡོད།
 དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་དེ་ཡང་། དེར་རབས་
 དང་མཐུན་པའི་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་མཁའ་བོད་མི་ཐོག་མ་དེ་ཆགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་།
 དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱིས་གསུངས་ཚད་བདེན་པ་རེད་དམ་ཟེར་ན་ཁག་པོ་རེད།
 ཁོང་ཉམས་ཞིབ་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ཉམས་ཞིབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཕྱིར་བཏོན་པ་ཙམ་
 རེད། དཔེར་ན། གངས་ལ་སེལ་ཡོད་པ་མ་རེད་ཟེར་བ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ང་
 རང་གིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་བྱ་བྱུང་གྱི་མི་འདུག། གང་ཡིན་ཟེར་ན། གངས་ལ་སེལ་
 མེད་དགོས་དོན་ཡོད་པ་མ་རེད། གངས་རིའི་ནང་གི་སེམས་ཅན་མང་པོ་སྟོངས་
 ཚར་བ་རེད། གངས་རིའི་ནང་སེལ་ཚམ་དུ་མ་ཟད་གངས་གཡག་ཡོད་པའི་ལོ་
 རྒྱུས་ཀྱང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་བཟུན་ཡོད། ད་ལྟོའི་ཆར་གངས་གཡག་ཀྱང་
 མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་རེད། གངས་གཡག་ཡོད་ས་ན་གངས་སེང་ཡང་ཡོད་ཚོག་
 པ་རེད། གངས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེ་རིགས་དཀར་པོར་ཆགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཁོར་ལུག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད། གངས་རིའི་ནང་གི་དོམ་དཀར་པོར་ཆགས་ཡོད་
 ལཱ། གངས་རིའི་ནང་གི་སྟག་དང་གཟིག་ཀྱང་དཀར་པོ་ཡིན། དེ་བཞིན་གངས་
 རིའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་ཅི་ཅི་དང་རི་བོང་། སྤང་གི་ཕ་སོགས་ཀྱང་དཀར་པོ་ཡིན།

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

ཡང་རེ་བྱུང་གིས་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱི་ལྷ་བའི་ཐད་ནས་དགེ་ལུགས་པའི་
 ལྷ་བར་དགག་པ་བརྒྱབས་ཡོད་སྐོར་བཤད་མོད། ང་དེ་ལ་དོགས་པ་ཡོད། ལྷ་
 ལྷུབ་དགོངས་རྒྱན་ཚོམ་པ་པོ་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་རེད། ཡིན་
 ནའང་དེའི་ནང་གི་རིགས་པ་དེ་ཚོ་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱིས་བཏང་བ་མིན་ནམ་
 ལྷམ་པ་ཞིག་འདུག གང་ཡིན་ཟེར་ན། རིགས་པ་གཏོང་སྤངས་དེ་ཏཱ་ཅང་སྤྱང་
 གྲུང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན། རིགས་པ་གཏོང་སྤངས་ཚམ་ལས་ལྷ་བའི་ཐད་ཀྱི་བསམ་
 ཚུལ་དེ་དག་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱི་ཡིན་མིན་མི་ཤེས། རིགས་པ་དགེ་འདུན་
 ཚོས་འཕེལ་གྱི་རིགས་པ་སྤྱད་ཅིང་ཚོམ་ཡིག་མི་གཞན་ཞིག་གིས་བྲིས་ཏེ། དགེ་
 འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱི་མིང་ཐེད་སྤྱོད་བཏང་བ་མིན་ནམ་ལྷམ་གྱིན་ཡོད། ལྷུབ་དགེ་
 འདུན་ཚོས་འཕེལ་དགེ་ལུགས་པར་དད་པ་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྗེ་རིན་
 པོ་ཆེར་དད་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་མཁན་ཞིག་རེད།

དྲི་བ། དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱིས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་དེ་བཟེང་དཀར་
 པོ་འབྲི་སྐབས། མིན་དོན་སྐོར་གཙོ་བོར་འཛིན་རྒྱུ་ཡིན། བོད་ཀྱི་མིན་དོན་ལོ་
 རྒྱུས་ཤིག་ལོགས་སུ་འབྲི་འདུན་ཡོད་སྐོར་གསུངས་ཡོད། ཡོངས་གྲགས་སུ་ལྷ་
 ལྷུབ་པས་མཛད་པའི་བོད་ཀྱི་མིན་དོན་རྒྱལ་རབས་དེ་ཡང་། དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་
 གྱི་ཡིན་མིན་སྐོར་ལ་བཤད་ཚུལ་ཞིག་ཡོད། དེར་བརྟེན། རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་
 གནའ་རབས་བོད་ཀྱི་མིན་དོན་ཞིབ་འཇུག་གི་གོ་རིམ་བྲིས། དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་
 གྱི་མིན་དོན་མི་ཆེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐད་མཐོང་སྤངས་གང་འདྲ་བྱུང་སོང་ངམ།

ལན། ངས་འདིར་ལྷུབ་བཤད་ཀྱིན་ཡོད། དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་ནི་མིན་

དུས་བབ་གསར་ཁང་གི་བཙུང་འདྲིའི་བཀའ་ལན།

དོན་ཉམས་ཞིབ་པ་རེད་དེ། མྱིན་དོན་པ་མ་རེད་ཟེར་གྱིན་ཡོད། དགེ་འདུན་
 ཚོས་འཕེལ་ཁོང་ལ་བོད་ཀྱི་སྲིད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་རབས་ཆེན་པོ་ཞིག་འབྲི་
 འདུན་ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད། དེ་ལྟར་ཇི་ལྟོ་དུ་གྲགས་ཤིང་གི་འོག་ནས་བོད་གཞུང་
 གིས་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་འཛོལ་བ་བྱུང་བུས་པ་རེད། ལྷན་པས་དེའི་བོད་ཀྱི་སྐྱེང་
 ཚེ་ལག་གི་མི་དཔོན་དེ་དང་རང་གི་ངོ་ཤེས་ཡིན། ཁོས་ང་ལ་བཤད་རྒྱུར། དགེ་
 འདུན་ཚོས་འཕེལ་འཛོལ་བ་བྱུང་སྐབས། ཁོང་ལ་བཙུང་འདྲིས་ཡོད་ཚད་ལས་ཟེན་
 བྲིས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཅ་ཆེན་དུ་ཅི་བཞིན་འདུག དེར་ཐ་མག་གི་ལུབ་ས་
 དང་ཚག་སྐྱེའི་སྐྱམ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ལ་བྲིས་པའི་ཡིག་ཆ་ལྷག་མ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་གང་
 འདུག འདི་ལ་བཤད་པོ་ཡག་པོ་རྒྱག་རོགས། ཞེས་བཤད་སོང་ཟེར། དེ་ནི་
 མྱིན་དོན་རྒྱལ་རབས་ཆེན་པོ་ཞིག་འབྲི་རྒྱའི་མ་ཚུ་རེད། འོན་ཀྱང་། གཞུང་གི་
 དོ་དམ་འོག་ཤོར་རྗེས་གང་དུ་བཞག་པ་དང་སྲུ་ལ་རག་པ་ཏུ་གོ་ཡོད་པ་མ་རེད།
 འགའ་རེ་ཡིས་དེ་དག་རྒྱལ་རབས་འབྲི་མཁན་ཞིག་གི་ལག་དུ་ཤོར་ཡོད་པ་རེད་
 ཟེར་མོད། ང་རང་གིས་བསམས་ན། ད་ལྟ་སྲུ་གང་གི་ལག་དུ་འང་རག་ཡོད་པ་
 མ་རེད་དུན་ཡོད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། གལ་སྲིད་ལོ་རྒྱུས་འབྲི་མཁན་ཞིག་གི་
 ལག་དུ་ཡོད་ན། ཁོས་བྲིས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་དཔྱད་ཞིབ་ཀྱི་ཚམ་པ་མ་འདྲ་བ་ཞིག་
 ཡོང་གི་རེད། འོན་ཀྱང་། ད་བར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དཔྱད་ཞིབ་ཀྱི་ཚམ་པ་
 བྱུང་བར་ཅན་གཅིག་ཀྱང་ཐོན་མེད། གཞན་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་ལ་བོད་བརྒྱུར་
 བཅོས་ཀྱི་རྩ་བ་ལྷགས་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་རྗེས་མ་ཁོ་རང་ལ་དཀའ་ངལ་འབྲུད་པའི་
 རྒྱ་རྒྱུན་ཞིག་དུ་གྱུར་པ་རེད་དུན་ཡོད།

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

དྲི་བ། རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ད་ལྟ་སྤྱོད་གས་གང་ལ་ཐུགས་ཞིབ་གནང་གིན་ཡོད་པ་དང་བརྟམས་ཚོས་གང་འདྲ་འབྲི་འདུན་ཡོད། འབྲུང་འགྱུར་ཕྱག་ལས་གཙོ་བོ་གང་གི་ཐོག་ཏུ་གནང་རྒྱུ་ལྟེ་ཐུགས་འདུན་ཡོད་དམ།

ལན། ང་རང་བོད་ནས་སྐྱབས་བཅོལ་དུ་ཡོང་སྐབས་ལོ་ ༡༩ སོན་མ་ཐག་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཞིག་རེད། ད་ལྟ་ལོ་བདུན་བཅུར་སོན་ལ་ཉེ་བའི་ཚུལ་འཁོག་ཅིག་ཏུ་ཆགས་ཡོད། ད་བར་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཆབ་སྲིད་དང་བཅས་པར་གང་འཛོལ་ཅི་རུས་ཀྱིས་ཐུགས་བརྒྱབས་པ་ཡིན། ཕྱི་ཆད་ཀྱང་མུ་མཐུད་དེ་བོད་མི་པོའི་དོན་དག་དང་བོད་མིའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་ཞབས་འདེགས་ལུ་རྒྱ་དང་། གཉིས་པ། སོ་སོ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་རེ་བ་བརྒྱབས་བརྒྱད་པའི་འབྲེལ་ཡོད་བོད་རིགས་ཚོར་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་ཐོག་ནས་ཕན་ག་རེ་ཐོགས་ཀྱི་འདུག ཁོང་ཚོའི་ཆེད་དེ་མི་ཆེ་ལྷག་མ་འདི་ཇི་ལྟར་བཅད་སྤོང་གཏོང་ཐུབ་ཀྱི་འདུག་དེའི་ཐད་འབད་བཅོལ་བྱ་རྒྱུ་དེའི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་རེད་སྟེ་སྟེ་ཡོད།

གཞན་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་དུས་རྒྱུན་མི་ཐོག་གསར་རྫིང་བརྗེ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། མི་ཐོག་ཅན་པ་ཚོས་མི་ཐོག་རྫིང་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟེ་འཛོག་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཅས་བཀའ་གནང་གི་ཡོད་པ་ལྟར། ཀོའི་ཚང་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་གང་ཐུབ་ཅིག་འབྲི་རྒྱུར་རེ་བ་བརྒྱབས་ཏེ། མིང་ལ་དེབ་ཐེར་སེར་པོ་ཟེར་བ་ཞིག་གི་ཚོམ་སྒྲིག་ལས་རིམ་འགྲོ་བཞིན་པ་ཡིན། གཞན་པ་ཞིག་ལ། བོད་ནང་གི་མི་དེ་ཚོར་རོགས་པ་རེ་བྱ་ཞེ་ཐུབ་སྟེ་སྟེ་རེ་བ་རྒྱག་གི་ཡོད་ཀྱང་། ཁོར་ཕུག་གི་མཐུན་རྐྱེན་དང་བོད་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་མང་པོ་ཞིག་གི་དབང་གིས་ཁག་

དུས་བབ་གསར་ཁང་གི་བཙན་འདྲིའི་བཀའ་ལན།

པོར་ཆགས་འདུག འོན་ཀྱང་། སོ་སོའི་སེམས་ནང་མ་འོངས་པར་འདི་དང་དེ་
 བྱ་དགོས་ཀྱི་འདུག་སྟུང་པའི་མི་ལམ་མང་པོ་ཞིག་བཏང་བསྟན་ཡོད། གལ་སྲིད་
 ང་ཚོ་བོད་དུ་ལོག་རྒྱུ་མ་བྱུང་ན། མི་ལམ་དེ་དག་མི་ལམ་ནང་ནས་ཚོགས་འགོ་
 བཞིག་ཆགས་རྒྱུ་ཡིན་སྟབས། ང་རང་གིས་ངའི་མ་འོངས་པའི་མི་ལམ་ཞེས་པའི་
 དཔེ་དེབ་ཅིག་འབྲི་ཐུབ་ན་བསམ་ཡོད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། གལ་སྲིད་ང་བོད་
 དུ་ལོག་རྒྱུ་མ་བྱུང་ན། ངའི་སེམས་ལ་དུན་བསྟན་པ་དག་འབྲེལ་ཡོད་མི་མང་ཚོར་
 མ་འོངས་ལམ་སྟོན་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཐུབ་ན་བསམ་བསྟན་ཡོད།

གཞི་ཚང་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཡང་མི་མང་ལ་ཅི་ཙམ་བར་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་
 དུ་ཐེབས་ཀྱི་རེད་ལ། ཕན་ཞིག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཚོགས་ངེས་ཡིན། མི་
 མང་ལ་དགོས་མཁོ་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཉིན་མོ་ནས་ང་ཚོའི་སྲོལ་རྒྱུན་ཡིན་ཅེས་
 ལམ་སྲོལ་རྙིང་པ་ཞིག་ལ་འཇུག་ནས་ལྷ་རྒྱུགས་བྱེད་དགོས་དོན་མེད།

༄༅། ཀའི་རི་བྲེ་ས་པ་གྲུ་ཚང་གི་རྩོམ་དེབ་བརྒྱ་ཐམས་
 པའི་མངོན་སྟོན་དང་རིག་གཞུང་བཀོད་སྟོན་
 གི་མཇུག་སྟོམ་བཀའ་སྟོབས།

(ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལོའི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༧ ཉིན།)

ས་གནས།

བཞུགས་སྐྱར་ཀའི་རི་བྲེ་ས་པ་གྲུ་ཚང་གི་ཚོམས་ཁང་།

གཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ལྟར་གྱི་རྩོམ་དེ་བ་བརྒྱ་བམ་པའི་
 མཛད་སྒོ་དང་རིག་གཞུང་བཟོ་སྒྲིལ་གྱི་
 མཇུག་སྒྲིམ་བཀའ་སྒྲོལ།

༡༡། མཛད་སྒོ་དང་རིག་གཞུང་བཟོ་སྒྲིལ་སྐབས་ངས་ཆ་གསུམ་ལྟར་མཛད་སྒོ་
 དེ་རིང་འདིར་ངས་སྐད་ཆ་འདི་དང་འདི་བཞད་དགོས་སྒྲིམ་པའི་གྲུབ་ལོ་ལྟར་པར་
 ཚོགས་གཅིག་གཉིས་ཤིག་ནང་ཚགས་བྱས་ཏེ་བཞད་ཀྱི་ཡིན། ཉིན་གསུམ་གྱི་རིང་
 རྒྱུ་ལྟར་གྱི་སྤྱི་ལོ་ལྟར་གྱི་རྩོམ་དང་རྩོམ་གྲིག་བྱས་པའི་དཔེ་དེ་བ་བརྒྱ་བམ་པ་
 ལོངས་པའི་དམིགས་བསལ་མཛད་སྒོ་དང་རིག་གཞུང་བཟོ་སྒྲིལ་གཉིས་ཀ་ཡག་
 པོ་བྱུང་ཡོད། དཔེ་དེ་བ་བརྒྱ་བམ་པའི་འགྲེམས་སྒྲོན་དང་དམིགས་བསལ་མཛད་
 སྒོའི་གྲུབ་ལོ་གི་ལས་དོན་ཐོག་གྲུ་པ་ཆན་པ་ཚོས་ཉིན་མཚན་སྒྲུལ་ཏེ་ཟླ་བ་ནས་ཟླ་
 བའི་བར་དུ་ལས་དགོས་པའི་དཀའ་ལས་བརྒྱབས་སོང་བས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་ཡིན།
 བཀའ་སྒྲོན་གྱི་པ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་དང་བོད་མི་མང་སྲི་འཇུག་ཚོགས་
 གཙོ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་གསུང་བཞད་ཐོག་ནས་གྲུ་ལྟར་ལ་མི་མཐོང་
 ཆ་འཛོམས་ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད་པ་དེ་རྣམ་པ་ཚོས་གསལ་པོ་མཆོད་ཡོད་པའི་ལོ་
 ལ་ངས་པར་དུ་མཆོད་དགོས་པ་ཞིག་ལོ། ང་ཚོས་ཆེ་མཐོང་གནང་འོས་པའི་
 ལས་དོན་ཞིག་བརྒྱབས་ཐུག་པ་ལོ། ལས་ལས་ལོ། ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
 ང་ཚོས་ད་ལྟ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཞབས་འདེན་གཏན་ནས་ལུས་སྤོང་མཛད་པར་མ་

གཉིད་ལྷེས་པ་གྲ་ཚང་གི་འདུས་མང་ལ་བསྐྱེལ་པ།

ཟད། མིག་ལ་བརྟན་རྒྱུ་ཡོད་པའི་གྲུབ་འབྲས་ལྷུང་བ་ནི་མི་གཅིག་གཉིས་ཤིག་གི་གྲུབ་འབྲས་མིན་པར་ཆན་གཞིན་པར་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ལོ་བཙུག་ཉི་ཤུའི་རིང་དཀའ་ལས་བརྒྱབས་པའི་གྲུབ་འབྲས་རེད། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ང་ཚོས་དཀའ་ལས་བརྒྱབས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ལ་བསྐྱབས་བརྗོད་ཐོབ་ཡོད་ལ། མ་འོངས་པར་ཡང་ལས་ཀའི་རྒྱན་བསྐྱེད་སྲིད་ཀྱིས་དཀའ་ལས་རྒྱག་དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། གཞན་གྱིས་མཐོང་ཆ་འཛོལ་གི་ཚད་གཞི་མཐོན་པོར་སློབས་དུས་རང་ངོས་ནས་སློབ་ཡངས་བཏང་ན་མ་འགྲིག་པ་ཞིག་རེད། བརྗོད་བསྐྱབས་གནང་བ་འདིས་ང་ཚོ་ལ་འགན་ཆེན་པོ་ཞིག་བཀལ་བཞིན་ཡོད་དུས་མ་འོངས་པར་འབྲས་ཤོར་དུ་མ་བཏང་བར་སློབ་ཤིག་བསྐྱེལ་སྲིད་ལས་དོན་ཐོག་ཏུ་བརྗོད་གནང་དགོས།

སློབ་གཉེར་པ་གཞིན་པ་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་ཐོག་ཤུགས་བརྒྱག་དགོས་པའི་མཐོང་རྒྱུ་ཞིག་འདུག ལྷག་པར་དུ་བསམ་སློབ་གཏོང་སྤངས་དང་ཀུན་སྦྱོང་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཡོད། དཔེར་ན། ཁ་སང་སྤྱི་ནང་གི་སློབ་མའི་བཤེས་ཆོགས་འདུའི་སྐབས་ང་ཚོའི་གྲ་ཚང་གི་སློབ་མའི་འབྲས་མི་ཚོས་བཤེས་ཆོང་ཡག་པོ་ཞིག་གནང་བྱུང་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་གོ་བྱུང་། གནས་ཚུལ་འདི་སྤྱི་ནང་གཉིས་ཀ་ལ་གསལ་པོར་གྱུར་པ་རེད། མི་གཞན་ཞིག་ལ་མ་རེད་ཅེས་ཁ་གཏོང་རྒྱུའི་ཚབ་ཏུ་རང་ལ་འགན་དུ་འབྲི་བའི་སློབ་སྦྱོང་ཐོག་ཤུགས་བརྒྱག་དགོས། ཆན་པ་ཚོས་དཀའ་ལས་བརྒྱབས་པའི་གྲུབ་འབྲས་སྤྱི་ནང་གཉིས་ཀར་བརྟན་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་གཞན་གྱི་བརྗོད་བསྐྱབས་ལྷུང་བའི་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད། གཞིན་པ་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་སོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་ཆན་པ་ཚོའི་རྗེས་བཞིན་བྱུང་གི་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

མེད་པ་དེ་རྒྱུན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་དང་བཟོ་སྐྲུབ་གི་ཐོག་ནས་གསལ་པོར་གྱུར་པ་རེད། རྩོན་
མ་སོང་བ་ལས་མ་འོངས་པའི་ཡོང་རྒྱུ་མང་བ་ཡིན་དུས་གཞིན་པ་ཚོས་ཀྱང་པ་ལ་
ཁ་མིག་ཡར་བཏུ་བྱས་ཏེ་སློབ་སྦྱོང་དང་། རང་རང་གི་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ལས་
དོན་ཐོག་ཤུགས་བསྐྱོན་རོགས་ཞེས་ཞུ་འདོད་བྱུང་།

ཀྱན་པ་ཚོས་ད་ལྟ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་དུར་བཙོན་ཆེན་པོ་གནང་སོང་། ཀའི་
ཚང་སྐྱེས་གྱི་མཚན་སྟེན་གྲགས་ཡིན་ནའང་འདྲ། བོད་སྐྱེ་བའི་ལས་དོན་གྱི་ཐོག་
ལ་ཡིན་ནའང་འདྲ། སྐྱེ་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱི་ལས་དོན་ཐོག་འབད་བཙོན་ཆེན་པོ་གནང་
སོང་། ལྷག་པར་དུ་ཀྱན་པ་ཁག་གཅིག་གིས་འདུག་ས་གཅིག་ལ་བསམ་སློབ་གཅིག་
བཏང་ནས་ལས་ཀ་གཅིག་གི་ཐོག་རྒྱས་པ་ཡོངས་རྫོགས་བཏང་ནས་བཞུགས་པ་
རེད། རང་གི་ནང་མི་ཉེ་འབྲེལ་ལ་མི་གི་གོད་ཆག་གི་གནས་ཚུལ་གང་འདྲ་ཞིག་
བྱུང་ནའང་འདྲ་བོད་སྐྱེ་བ་དང་སློབ་ཀའི་ཚང་གི་མཇུག་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཞབས་
འདེགས་ལ་དགོངས་ནས་སློབ་བཏང་མང་པོ་གནང་ནས་ད་ལྟའི་བར་སློབ་ཆེ་འགྱུར་
མེད་ཀྱིས་བཞུགས་པ་རེད། འདིར་ཀའི་ཚང་གི་ལས་དོན་ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་
བཏུན་པ་སེམས་ཅན་དང་བོད་སྐྱེ་བ་ལ་ཕན་ཐོགས་པའི་ལས་ཀ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད་
སྟེ་ནས་ད་ལྟའི་བར་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་དང་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་ཡག་པོ་
གནང་བྱུང་། ད་ལྟ་འདིར་ཡོད་པའི་ཀྱན་པ་རྣམས་ཞི། ཨ་ཡོད་ནང་གི་ད་ཡོད་
དང་། སློབ་འེེ་ནང་གི་སེར་རིལ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེང་སང་འདིར་བཞུགས་པའི་ཀྱན་
པ་མང་ཆེ་བས་ལས་ཀ་གང་འདྲ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ནའང་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་དཀའ་
ངལ་མེད་པར་ཤེས་ཡིན་དང་ལྷག་བསམ་ལྡན་པའི་ཐོག་ དུར་བཙོན་ཆེན་པོ་གནང་

གཉིད་ཀྱིས་པ་གྲ་ཚང་གི་འདུས་མང་ལ་བརྩམ་པ།

ཐུབ་མཁའ་པ་སྐྱེས་ཡིན། མཉམ་པ་ཚོས་རང་རང་གི་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་ལས་ཀ་བྱེད་བཞིན་
 པའི་ཐོག་ལས་ཀ་རྫོན་མ་གང་འདྲ་ཡོད་ནའང་ཀ་ཀོར་མེད་པར་དང་ལེན་གྱིས་སྐྱེས་
 བསམ་ནམ་དག་གནང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ངས་དེ་རིང་འདིར་མཉམ་པ་ཚོར་
 དམིགས་བསལ་གྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན།

སྦྱོར་སྤྲུལ་བྱེད་ཅི་རང་གཞན་ཀུན་ལ་མེད་ས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་དུས། སྦྱོར་
 ཐུན་བྱེད་ཡོད་པ་རྣམས་རང་གི་དོས་ཟེན་པ་བྱས་ཏེ་རང་གི་དོས་ནས་འགྱུར་བ་
 གཏོང་བྱེད་པ་དགོས། ཁ་ཐུག་གི་དཀའ་ངལ་ལ་བརྐྱེད་བསྐྱེད་གྱིས་ཐུགས་རྗེ་
 རིང་པོར་བསམ་སྦྱོར་བྱེད་ནས་ལས་ཀ་གནང་དུས་བདེན་པ་དང་དགེ་བའི་ལས་
 གྱི་མཐུན་དཀའ་པོ་དང་བཟང་པོ་ཞིག་རེད། བོད་གཞུང་གིས་གཟིགས་པ་ཡག་
 པོ་གནང་གི་ཡོད་ལ། སྐབས་བཅོམ་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་ནང་གི་བཙན་བྱོལ་
 བོད་མི་མང་གི་དོས་ནས་ལྟ་སྐྱོད་ལེན་ཏུ་ཡག་པོ་ཞིག་གིས་བརྟེན་གྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་
 དུ་གཞིས་ལུས་འབྲེལ་ཡོད་མདོ་སྐྱོད་རྒྱ་ཆེ་མི་མང་གིས་ལྟ་སྐྱོད་ལེན་ཏུ་ཡག་པོ་དང་
 རེ་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད། ལྟ་སྐྱོད་ལེན་པོ་འདི་ཚོ་ལས་སྦྱོར་བོ་ཞིག་གི་ཐོག་
 རས་བྱུང་བ་ཞིག་མིན་པར་ལོ་བཅོམ་ལྟེ་ཤུའི་རིང་དཀའ་ངལ་བརྒྱབས་པའི་འབྲས་
 བུ་ལ་ལྟ་སྐྱོད་ལེན་པོ་འདི་ཐོབ་པ་ཡིན་དུས་ངེས་པར་དུ་ལྟ་སྐྱོད་ལེན་པོ་འདི་
 ལ་བརྟེན་མཐོང་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་བདག་པོ་བརྒྱུན་ཐུབ་དགོས། ཟམ་གདོང་རིན་པོ་
 ཆེས་ང་ཚོའི་གྲ་ཚང་གི་གྲ་པ་རྣམས་ཉམས་ཚུང་ཚུལ་མཐུན་དང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་
 ཉིང་པ་ལ་སྦྱོར་སྦྱོང་གནང་མཁུན་རེད་ཅེས་བསྐྱེད་བརྗོད་གནང་འདུག ང་ཚོས་
 ཐོག་མ་ནས་བརྩམ་གྲ་ཚང་འདི་དམ་ཚོས་འདུལ་བའི་དགོངས་དོན་དང་མཐུན་པའི་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

ཉམས་ཚུང་ཚུལ་མཐུན་དང་། བོད་སྤྱི་ནང་གཉིས་ཀར་ཚབས་ཆེ་བའི་ཉམས་ཆག་
 འགྲོ་བཞིན་པའི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་རྙིང་པའི་སློབ་སློང་རྒྱན་འཛིན་ཤེད་ཐུབ་ན་སྙམ་
 པའི་རེ་བ་བརྒྱབས་པ་ཡིན། སྤྱགས་རྒྱུང་རིང་པོའི་ཐོག་ནས་འཆར་གཞི་བཏོང་
 བ་ལ་ཐུབ་འབྲས་ཀྱང་ཡག་པོ་ཐོན་ཐུབ་ཡོད། དཔེར་ན། ང་ཚོའི་འདུ་ཁང་ག་
 རྒྱས་པོ་དང་རྗེ་ག་ཉམས་དོད་པོ་བྱས་མེད་ལ། ཐ་ན་འདུ་ཁང་ནང་དུ་གསེར་སྐྱ་
 ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་མེད། གསེར་སྐྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་ལྷ་ཁང་ག་རྒྱས་པོ་ཞིག་ཐབས་
 ཤེས་བྱས་ན་མི་ཡོང་བ་ཞིག་གཏན་ནས་མ་རེད། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས། དགོས་
 མེད་ཀྱི་རྒྱས་སློབ་མི་ཤེད་པར། འཚོ་བ་དང་འཕྲོད་བརྟེན་ཡག་པོའི་ཐོག་ནས་
 སློབ་སློང་ལ་ལྷགས་བསྐྱོན་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་སྲ་སྤྱིར་ཐེབས་པ་བཞིན་གང་
 ཐུབ་ཐུབ་ཀྱིས་ཉམས་ཚུང་དང་རྒྱས་སློབ་མེད་པར་བསྐྱད་པ་རེད། ཁོར་ལྷག་
 བེན་ཏུ་འབྲུག་པོ་འདིའི་ཁྲོད་དུ་འགལ་རྒྱུན་སྣ་ཚོགས་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་
 པར་འགྲིག་ལམ་ཀུན་སློབ་ཀྱང་དམ་ཚེས་འདུལ་བའི་བཅས་མཚམས་ལས་མ་
 འགལ་བ་ཞིག་ཡོང་བུ་ཐབས་ལ་གང་ཐུབ་ཀྱིས་འབད་བརྩོན་བྱས་པ་དེར། ད་
 ལྟོ་མི་གཞན་གྱིས་བསྐྱོད་བསྐྱབས་ཤེད་དགོས་པའི་བྱུང་འབྲས་སུ་གྱུར་ཡོད།

འོན་ཀྱང་བར་ལམ་ཞིག་ནས་མན་གཞིན་གཉིས་ཀའི་ནང་འགྲིག་ལམ་ཀུན་
 སློབ་དང་ཐ་ན་ཆས་གོས་ཆ་ལྷགས་གང་ཅིའི་ཐད་ཉམས་ཆག་འགྲོ་གི་ཡོད་པའི་
 གནས་ཚུལ་གོ་རྒྱུ་འདུག། སློན་མ་ལྷེ་ལའི་མེག་ཏུའི་ཁྱེ་ལེར་གྱི་དགོན་པའི་གྲ་
 པ་ཞིག་ཡོད་ན། གཞན་པའི་གྲ་པ་སུ་གང་དང་མི་འདྲ་བར་གསལ་པོར་ཤེས་ཐུབ་
 ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་དེང་སང་ང་ཚོའི་གྲ་ཚང་གི་གྲ་པ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་གྲ་ཆས་གཙང་མ་

གཉིད་ཀྱིས་པ་གྲུ་ཚང་གི་འདུས་མང་ལ་བརྩམ་པ།

མི་ཤོན་པར་གོས་ཐུང་སྟོང་ཐུང་ཤོན་གྱི་འདུག་ཅེས་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་གོ་རྒྱུ་འདུག
 མ་འོངས་པར་ཆན་གཞིན་གཉིས་ཀས་བརྟན་པ་སྤྱིའི་ལ་རྒྱ་དང་དགེ་འདུན་པའི་
 མངོན་སྲོད་ཀྱིས་པ་སུན་འབྲེན་གྱི་ལས་སུ་མི་འགོ་བ། བསམ་སྲོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཏང་
 བས་འཛེམ་ཐོན་གནང་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེང་སང་གྲུ་པ་ལ་ལས་
 གཞན་པའི་ཀུན་སྲོད་མ་རབས་ལ་མིག་དཔེ་ལྟོས་ནས་བྱ་བ་མང་པོ་ཞིག་བྱས་ཡོང་
 གི་འདུག གྲུ་ཚང་གཞན་ཞིག་གིས་སྟོང་ཐུང་ཤོན་གྱི་འདུག་ན་ང་ཚོས་ཤོན་དགོས་
 གྱི་ཡོད་ཟེར་བ་དང་། གཞན་པས་འདི་དང་འདི་བྱེད་གྱི་འདུག་ང་ཚོས་བྱེད་དགོས་
 གྱི་ཡོད་ཅེས་བཤད་གྱི་འདུག བྱ་བ་བཟང་པོའི་སྤྱོད་ཀས་གཞན་ལ་ཁ་མིག་ཡར་ལྷ་
 བྱ་དགོས་པ་དེ་བདེན་པ་རེད་མ་གཏོགས། བྱ་བ་ངན་པ་དང་མ་རབས་གྱི་སྤྱོད་ཀས་
 གཞན་པས་གང་བྱས་པ་ལ་ང་ཚོས་ལད་མོ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད། ཁ་
 སང་བོད་གཞུང་གི་མགོ་བཀའ་སྲོན་རྣམ་པ་དང་། སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ། འུང་ཆེ་
 རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་ལང་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་དང་། ཚོགས་པ་ཁག་གི་དབུ་འཛིན་
 མང་པོ་བཞུགས་པའི་དཀྱིལ་ནས་བཀའ་སྲོན་བྲི་པ་དང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་རྣམ་
 པ་གཉིས་ཀྱིས་ང་ཚོ་ལ་བསྟོན་བསྐྱེད་ཀས་གནང་བའི་བསྟོན་བསྐྱེད་དེ་ང་ཚོས་
 འབྲེགས་ཐུབ་དགོས། ལྷན་པ་སོ་སོའི་ངོས་ནས་ཡིན་ནའང་བྱེད་ཐུབ་པ་ག་རེ་
 འདུག གྲུ་ཚང་སྤྱི་བའི་ཐོག་ནས་བྱེད་དགོས་པ་ག་རེ་འདུག དེ་ཡང་མི་རེ་རེས་
 འགན་ཁུངས་ནས་བསམ་སྲོ་གཏོང་དགོས།

རྣམས་པར་དུ་ཆན་གཞིན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་ཚོས་སྤྱོད་ཀས་ལ་ཤུགས་བརྒྱག་
 དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོར་གྱུར་འདུག སྤོན་མ་ལས་དེང་སང་ཡར་རྒྱས་གང་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བརྟུས།

འཚམས་ཤིག་འགྲོ་གི་ཡོད། ངས་དཔེ་ཆའི་ཐོག་ལྷགས་བརྒྱལ་དགོས་ཀྱི་འདུག་
 ཅེས་བཤད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གནའ་རྒྱ་མི་བོད་དུ་དགོན་པ་མང་པོ་ཞིག་
 གི་ནང་ཚོ་ག་ཕུག་ལེན་ཅམ་མ་གཏོགས་དཔེ་ཆ་བཟུང་མཁན་དགོན་པོ་ཡིན། རྒྱ་
 པ་དང་དུས་འཁོར་པ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་གིས་དཔེ་ཆ་ལྷ་མི་དགོས་པར་གཙོ་འདོན་
 གྱིས་ཡོལ་ཐབས་བྱེད་པའི་གོམས་གཤེས་ངན་པ་ཞིག་ཡོད། རྒྱ་མིའི་གོམས་གཤེས་
 ངན་པ་དེ་དུང་ཡང་མི་འགའ་ཤས་ཀྱི་གཤེས་ཀ་ལྟ་བུར་གྱུར་ནས་ང་ཚོས་དཔེ་
 ཆ་ལྟ་བུ་ཀྱི་མི་འདུག་ཅེས་ཡོལ་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་རེད། ལྗུལ་བ་རིན་པོ་ཆའི་ཐུགས་
 རྗེ་བཀའ་རྒྱུ་གིས་དེང་སང་བཙན་བྱོལ་ནང་དུ་ཨ་ནེ་དགོན་པ་ཚུན་ཚོད་ནས་དཔེ་
 ཆ་ལྟ་བུའི་སློལ་གསར་དུ་བརྒྱལ་ནས་ཨ་ནེས་དགེ་བཤེས་མ་གཏོང་བུ་པའི་
 མཚམས་སུ་སྐྱབས་ཡོད། ཨ་མདོའི་མཚོ་སློན་ཕྱོགས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་འགའ་ཤས་ཀྱི་
 རང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སློབ་ཚན་དང་ཚུད་གྲྭ་གསར་འཛུགས་བྱས་འདུག། རྒྱ་བོ་ཤོ་
 མོ་ཚོས་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་ཚུན་ཚོད་དུ་མཚན་ཉིད་ལ་ལྟ་བུའི་ལམ་སློལ་དར་ཡོང་
 གི་ཡོད་པའི་གནས་སྤངས་འདི་འདྲའི་ཐོག་ནས་ལྟ་བུའི་སྐབས། ང་ཚོས་ཚོས་དང་
 དང་རང་གི་མི་ཆའི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོག་ལ་བསམ་སློལ་གཏོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་
 རའང་ཤེས་ཡོན་གྱི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ལམ་དང་ནང་དོན་རིག་
 པ་ལ་སློབ་སྦྱོང་མ་བྱས་ཐབས་མེད་ཀྱི་དུས་ཚོད་ཅིག་ཏུ་སྐྱབས་ཡོད། རྒྱ་གར་ནང་
 བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གཞི་རིམ་ཤེས་ཡོན་སློད་བྱས་ཀྱི་ནང་དུ་འང་ཉམས་གསལ་
 གཏོང་བའི་སློབ་སྦྱོང་གི་རིམ་པ་འདི་འདྲིན་གྲྭ་འོག་མ་ནས་འཛོག་དགོས་པར་གཏན་
 འབེབས་བྱས་ཡོད། དེང་རབས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ལམ་སློལ་ཐོག་ནས་བཤད་ནའང་

གཉིད་ཀྱི་རིགས་ལམ་གྱི་སློབ་ཚན་དང་ཚོད་པ་བྲས་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་ལམ་

མཚན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ལམ་སློབ་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་དེང་རབས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས།
 རིགས་ལམ་གྱི་སློབ་ཚན་དང་ཚོད་པ་བྲས་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་ལམ་སློབ་ལའདི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་བརྩེ་གི་ཡོད་དུས། ང་ཚོས་དང་པོ་ཚད་མའི་རིགས་ལམ་ཆགས་ཐབས་ལ་ཤུགས་བརྒྱག་དགོས། རིགས་ལམ་ཡག་པོ་ཞིག་ཆགས་སོང་ན་གཞུང་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྲས་ན་འདང་གཉིད་ཟབ་པོ་དང་གནད་དུ་འཁེལ་བ་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད། དཔེ་ཆ་ལྟ་མཁན་དང་རིག་གནས་ལྟ་མཁན་གཉིས་ཀའི་ངོས་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ལམ་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་རིགས་ཞེས་བརྗེད་དུ་བཤད་འདོད་བྱུང་།

ཁ་སང་བཀའ་ཤག་ལྷན་ཀྱིས་འདིར་བཞུགས་སྐབས་སྐྱོང་མོའི་ཞོར་དུ་མ་འོངས་པར་འདི་ནས་སྐབས་ཅུ་པ་དང་ཉམས་འདུག་གི་སྐོར་ལ་རིགས་ལམ་གྱི་ཚོད་པ་ཚོད་ཀྱི་ཡོད་པའི་སློབ་ཚན་ཞིག་བཟོ་འཆར་ཡོད་ཅེས་བཤད་སྐབས། དེ་འདྲའི་དཔེ་དེབ་དགོས་མཁོ་ཆེན་པོར་གྱུར་འདུག་ དེ་འདྲ་བཟོ་བྱུང་ན་ཉམས་པའི་ཡག་པོ་ཡོད་གི་རེད་ཅེས་མོས་མཐུན་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གནང་གི་འདུག་ ང་ཚོས་ཤུགས་བརྒྱབ་ནས་སྐབས་ཅུ་པ་དང་ཉམས་འདུག་གི་ནང་དོན་རྣམས་ཚོད་པ་ཚོད་པའི་རིགས་ལམ་གྱི་འགོ་སྐོར་ཡོད་པའི་དཔེ་དེབ་ཅིག་བཏོན་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། བོད་མི་ནང་གཉིས་ཀའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་ཕན་པའི་ལས་འགུལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་རེ་བ་ཡོད། ལྗེས་ལ་རིན་པོ་ཆེས་འདི་འདྲ་ཞིག་བཟོ་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་གང་ས་གང་དུ་བཀའ་གནང་ཡོད་སྐབས། དུས་ཚོད་སྐར་དུ་ཞིག་གི་ནང་འདི་འདྲའི་དཔེ་དེབ་ཅིག་བཟོ་བྱུང་པར་བྱ་དགོས་པ་འདི་ཞིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བརྟམས།

མ་འོངས་པར་གྲུ་ཚོང་གི་ཚོམ་སྐྱིག་གི་ལམ་སྤྱོད་གས་དང་འགྲོ་སྤངས་ལ་བསམ་
 རྒྱུ་ཞིག་གཏོང་དགོས་ཀྱི་རེད་བསམ། ད་ལྟའི་བར་དཔེ་དེབ་བརྒྱ་ལྷག་ཅིག་ཚོམ་
 རྐྱིག་དང་དཔར་འགྲེམས་བྲུས་པ་རེད། མ་འོངས་པར་ལུ་མཐུད་ནས་དཔེ་དེབ་
 གཉིས་བརྒྱ་གསུམ་བརྒྱ་བྲུས་ནས་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དམ་མེད། ངའི་ལྷ་ཚུལ་
 ལྟར་བྲུས་ན་དེབ་སྤྲོད་བྲུས་ཏེ་ཡོད་པའི་དགོས་ངེས་ཅན་འགའ་གས་ཡོད། གཞན་
 དག་ལུ་མཐུད་དེ་ཚོམ་སྐྱིག་དང་དཔར་འགྲེམས་བྲུད་དགོས་དང་མི་དགོས་སྐབས་
 མཚོམས་སོ་སོར་ཐག་བཅད་ན་མ་གཏོགས་ངེས་པར་དགོས་ཀྱི་མ་རེད་བསམ། དེབ་
 བརྒྱ་ཐམ་པ་ལ་ཐུག་གི་བར་དཀའ་ལས་མང་པོ་འཕྲད་ཚྭོང་། ང་ལ་དཔལ་འབྱོར་
 འཕྲོ་བརྒྱག་བཏང་ནས་དཔེ་དེབ་འདི་འདྲ་དཔར་བསྐྱབ་བྲུས་ནས་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་
 ཞེས་སུ་ཕྱི་བཟོ་མཁན་ཡང་བྱུང་། ཟུར་གཡས་གཡོན་ནས་གང་བཤད་ཀྱང་མ་
 ཉན་པར་ཨུ་ཚུགས་བརྒྱབས་ནས་ཡོང་དུས་དཔེ་དེབ་བརྒྱ་ཐམ་པ་ལོངས་པའི་མཛད་
 རྒྱུ་དང་འགྲེམས་སྟོན་ལེགས་པོ་ཞིག་བྲུས་བྱུང་བ་རེད། འདི་ང་ཚོས་གཞན་ལ་
 ངོམ་སོ་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་མིན། བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཉག་ཕྱ་བའི་སྐབས་
 འདིར་ང་ཚོའི་ངོས་ནས་ཞབས་འདེགས་ཕྲན་བུ་ཞིག་ལུ་ཨེ་བྱུང་ལྟས་པ་ཡིན།

མི་ཐོག་གསུམ་གྱི་མ་ཁ་ཟེར་བ་འདི་ཐོག་མའི་འཆར་གཞི་ལྟར་བྲུས་ན་རྩ་པ་
 བོད་རིགས་རང་སྤྱོད་ཁྲུལ་གྱི་ས་གནས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཁྲུབ་པའི་ཐོག་ནས་འབྲི་
 ཐུབ་ན་སྐྱམ་པའི་རེ་བ་བྲུས་ནའང་དུས་ཚོད་བྱུང་བ་དང་ཆ་རྒྱུན་མ་འཛོམས་པའི་
 དབང་གིས་ཐོག་མའི་འདོད་པ་ནང་བཞིན་ཞིག་ཡོང་བྱུང་མེད། ཡིན་ནའང་རྩ་
 པ་བོད་རིགས་རང་སྤྱོད་ཁྲུལ་ཕལ་མོ་ཆེའི་ལོ་རྒྱུས་གསར་རྟོག་གཉིས་ཀ་གང་

ཀའི་འཕྲི་ལྷན་པ་གྲུ་ཚང་གི་འདུས་མང་ལ་བསྐྱུལ་པ།

འཚམས་ཤིག་འདུ་ཐུབ་ཡོད། ད་ཕྱིན་ཆད་ཡིན་ནའང་ལོ་རྒྱུས་ཁ་ཚང་བ་ཞིག་
 ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱ་དགོས་ཀྱི་འདུག ཆད་ལྷག་དང་ནོར་འཁྲུལ་གྱི་རིགས་
 མང་པོ་ཞིག་ཡོད་དེས་རེད། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ང་ཚོར་ཆ་རྒྱུན་མ་འདྲོམས་
 པའི་དབང་གིས་རེད་མ་གཏོགས་བསམ་བཞིན་དུ་གནས་ཚུལ་འགའ་ཤས་མ་བཞོད་
 པ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཆེ་སྲོག་སྲོལ་གཏོང་མཁན་
 གྱི་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་སྲ་ཕྱི་བྱས་ནས་བྱོན་ཡོད། ཁོང་ནམ་པའི་བཀའ་དྲིན་དུན་
 ཆེད་མིང་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་མ་རྟེན་ནའང་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཉར་དགོས་པ་འདི་ཤིན་
 དུ་ནས་གལ་ཆེན་ཡིན་པ་གསལ་པོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་དུས། ཁོང་ནམ་པའི་ནང་ནས་
 ཆད་ལྷག་སོང་བའི་རིགས་ཡོད་ཆེ་འབྲེལ་ཡོད་སེ་སེའི་ངོས་ནས་སྤོང་ཆའི་རིགས་ཀྱི་
 ལོ་རྒྱུས་མཁོ་སྤྱོད་གནང་བ་ཡིན་ན་མ་འོངས་པའི་དེབ་ཕྱོང་རྗེས་མ་དག་གི་ནང་དུ་ཁ་
 རྐྱེད་བྱས་ནས་བཞོད་དེ་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ཡོང་ཐུབ་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡིན།

མི་ཐོག་གསུམ་གྱི་མ་ཁའི་བྱང་རབས་བཤད་ན་ལོ་བདུན་ཅུ་ལྷག་འགྲོ་གི་ཡོད།
 དེང་སང་བོད་ནང་དུའང་ལོ་བདུན་ཅུ་ཐམ་པའི་གོང་གི་དངོས་བྱུང་ལོ་རྒྱུས་ཇི་བཞིན་
 བཤད་རྒྱུ་ཡོད་མཁན་ཕལ་ཆེར་རྫོགས་ནས་དཀོན་པོར་གྱུར་ཡོད། གནས་ཚུལ་
 མང་པོ་ཞིག་སྲིན་མ་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཙམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་གྱི་
 ཡོད་དུས། མ་ཐ་ཡིན་ནའང་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་ཚོའི་མིང་ཙམ་ཞིག་ལྷག་ཐུབ་པ་
 བྱ་དགོས་པ་དེ་ང་ཚོ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་འགན་ཡིན་དུས། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་
 ངོས་ནས་ལུ་མཐུད་དེ་ལོ་རྒྱུས་འདིའི་རིགས་ལ་དོ་སྣང་བྱས་ཏེ་ཆད་ལྷག་གང་ཡོད་
 ཀྱི་ཁ་རྐྱེད་ཐབས་བྱ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་བཤད་འདོད་བྱུང་།

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བརྟུས།

ངས་གྲུ་ཚོང་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་པའི་སྐབས་བཤད་དགོས་པ་ཡིང་ས་རྗེ་གས་ཐང་
 ཀར་ཁ་གསལ་པོ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་མ་གཏོགས། མཁས་པོ་སྟན་པོ་དང་གཡས་
 བསྐྱོར་གཡོན་བསྐྱོར་ལྟ་བུ་གཏན་ནས་བྱེད་ཀྱི་མེད། ལྷིང་ནང་སྐད་ཆ་མཁས་
 པོ་སྟན་པོ་དང་བསྐྱོར་ནས་བཤད་རྒྱུར་དགའ་པོ་ཡང་མེད། གནའ་སྤྲོ་མོང་བོད་
 ཏུ་ཡོད་པའི་སྐབས་ཉག་པར་མི་ཚོགས་མང་པོའི་ཁྲིད་དུ་འགོ་དུས། གནའ་ལྷི་ཆུ་
 པོ་སྐད་ཆ་པ་ཚོའི་སྐད་ཆ་ཤོད་སྤངས་ལ་དོ་སྤང་བྱེད་མྱོང་། ཁོང་ཚོས་སྐད་ཆ་
 རེ་རེ་ལ་གཏམ་དཔེ་རེ་སྟུར་ནས་བཤད་ཀྱི་རེད། གཡས་བསྐྱོར་གཡོན་བསྐྱོར་
 དང་རྒྱུད་རིང་པོ་ཞིག་བསྐྱོར་ནས་མཐའ་མ་གང་བཤད་དགོས་པའི་དོན་དེའི་ཐོག་
 ཏུ་འབབ་ཀྱི་རེད། སྐབས་ཤིག་ལ་ངས་ཀྱང་སྐད་ཆ་དེ་འདྲ་ཐུན་བུ་རེ་བཤད་
 ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ལྷ་སར་སློབས་པའི་སྐབས་ལྷ་སའི་དོ་སྤོགས་དང་སྤྲོ་མོའི་སྐུ་
 དག་ཚོས་སྐད་ཆ་བཤད་སྤངས་ལ་དོ་སྤང་ཆེན་པོ་མ་བྱས་ནའང་། རྒྱ་གར་
 ཏུ་ཐོག་མར་འགྲོར་བའི་སྐབས་སྤྲོ་མོའི་སྐུ་དག་འདྲིས་པོ་ཡོད་ས་མང་པོ་ཡོད།
 ཁོང་ཚོས་གཏམ་བཤད་པའི་སྐབས་གཡས་བསྐྱོར་གཡོན་བསྐྱོར་དང་གཏམ་
 དཔེ་དང་སྟུགས་ནས་མི་བཤད་པར་མི་གཉིས་པན་ཚུན་གླེང་མོལ་བྱས་པ་ལྟ་
 བུའི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་ཀྱི་འདུག ང་ཁོང་ཚོའི་གསུང་སྤངས་ལ་དོ་སྤང་ཆེན་
 པོ་དང་། སྐད་ཆ་བཤད་སྤངས་འདི་ཡག་པོ་འདུག་སྟུང་པའི་མཐོང་ཚུལ་ཟབ་
 པོ་ཞིག་བྱུང་། རིམ་པས་ངའི་སྐད་ཆ་བཤད་སྤངས་ཁོང་ཚོའི་སྐད་ཆ་བཤད་
 སྤངས་དེའི་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་རེད། སྐད་ཆ་སྟན་པོ་དང་རྗེ་གཡོན་བཤད་རྒྱུར་འབད་
 བརྩོན་བྱས་ན་གཏན་ནས་བཤད་མི་བྱུང་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ནའང་སྟན་པོ་དང་རྗེ་ག

གཉིད་ཀྱིས་པ་གྲ་ཚང་གི་འདུས་མང་ལ་བསྐྱུལ་པ།

པོ་བཤད་པ་ལ་དོན་སྣང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཚོར་གྱི་མི་འདུག་དཔེར་ན། ཉེ་
 ཆར་ཉན་ཞིབ་གྱི་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་དུ་ཡིན་ནའང་སྐད་ཆ་བཤད་དགོས་པ་དེ་
 ཐད་ཀར་ཁ་ཐུག་ལ་བཤད་པ་ཡིན། ཐད་ཀར་བཤད་པ་དེས་འགའ་ཤས་ལ་
 ཐོག་ཡོད་སྲིད་ནའང་ཐད་ཀར་བཤད་སོང་ཞེས་དགའ་བོ་བྱེད་མཁན་ཡང་ཡོང་
 གི་འདུག ངས་སྐད་ཆ་བཤད་པའི་སྐབས་ཐད་ཀར་དྲང་མོ་བྱས་ནས་བཤད་
 གྱི་ཡོད་དུས་རྣམ་པ་ཚོའི་ངོས་ནས་ཀྱང་སྐད་ཆ་དྲང་མོ་དང་གཙོ་བོ་ཐོག་ནས་
 བཤད་པར་ངོས་འཛིན་གྱིས་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱེད་གྱི་འདུག་པར་མ་ཟད། ཕན་
 ཐོགས་ཀྱང་ཕྲན་བུ་རེ་ཡོང་གི་འདུག་པས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱ་ཡིན།

ལོ་བཙོ་ལྷ་ཉི་ཤུའི་རིང་དཀའ་ལས་བརྒྱབས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ལྷ་སྣངས་ཡག་པོ་འདི་
 ཐོབ་པ་ཡིན་དུས་ངེས་པར་དུ་ལྷ་སྣངས་ཡག་པོ་འདི་ལ་བརྟེན་མཐོང་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་བདག་
 པོ་བརྒྱག་ཐུབ་དགོས། ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས་ང་ཚོའི་གྲ་ཚང་གི་གྲ་པ་རྣམས་ཉམས་
 རྒྱུ་ལྷུ་ལ་མཐུན་དང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་སློང་པ་ལ་སློབ་སྦྱོང་གནང་མཁན་རེད་ཅེས་
 བསྐྱེད་པའི་འདུག ང་ཚོས་ཐོག་མ་ནས་བཟུང་གྲ་ཚང་འདི་དམ་ཚོས་འདུལ་
 བའི་དགོངས་དོན་དང་མཐུན་པའི་ཉམས་རྒྱུ་ལྷུ་ལ་མཐུན་དང་། བོད་མི་ནང་གཉིས་
 ཀར་ཚབས་ཆེ་བའི་ཉམས་ཆག་འགོ་བཞིན་པའི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་སློང་པའི་སློབ་སྦྱོང་
 རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་ན་སྣང་པའི་རེ་བ་བརྒྱབས་པ་ཡིན། ཐུགས་རྒྱུང་རིང་པོའི་ཐོག་
 རས་འཆར་གཞི་བཞིང་བ་ལ་གྲུབ་འབྲས་ཀྱང་ཡག་པོ་ཐོན་ཐུབ་ཡོད།

༡༡། མདོ་སྨད་ཚོལ་ཁའི་སྐབས་བཅུ་བཞི་པའི་
 དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་
 བསྐྱེད་པའི་བཀའ་སློབ།

(ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལོའི་ ༩ ཚེས་ ༡༥ ཉིན།)

ས་གནས།

བཞུགས་སྐྱར་གཞིའི་བྱེས་པ་གྲུ་ཚང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

མདོ་སྐད་ཚོལ་ཁའི་སྐབས་བཅུ་བཞི་པའི་དམིགས་
 བསལ་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་བསྐྱེལ་
 པའི་བཀའ་སློབ།

།། དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་དང་། མདོ་སྐད་
 ཚོལ་ཁའི་ཚོགས་གཙོ་ལས་ཐོགས་པ་དང་ཟུར་བ་རྣམ་པ། མདོ་སྐད་ཀྱི་སྤྱི་འཐུས་
 རྣམ་པ། ཚོགས་པ་ཁག་གི་དབུ་འཛིན་རྣམ་པ། ཕྱོགས་ཁག་ནས་ཐེབས་པའི་
 མདོ་སྐད་ཀྱི་འཐུས་མི་རྣམ་པ་བཅས་ལ་ཐོག་མར། དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་
 འདིའི་ཐོག་འཐུས་མི་ཚང་འཛོམས་ཡག་པོ་ཞིག་བྱང་འདུག་པས་རྣམ་པ་ཚོལ་
 འཚམས་འདྲི་བཀའ་ཉིས་བདེ་ལེགས་ལྷུ་རྒྱ་ཡིན།

སྤྱིར་ང་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་སྐད་ཆ་དང་གཏམ་གསར་པ་གང་ཡང་ལུ་རྒྱ་
 མེད། ཡིན་ནའང་མདོ་སྐད་ཚོལ་ཁའི་ངོས་ནས་སྐད་ཆ་བཤད་ཤོག་གསུངས་པའི་
 སྐབས་ཚོག་ཁ་གསུམ་བཤད་ན་བདེ་བོ་ཞིག་མ་རེད། དེ་རིང་འདིར་བོད་ཚོལ་
 ཁ་གསུམ་གྱི་མི་རྣམས་འཛོམས་པོ་བྱང་འདུག་པས་ང་རང་གི་རྒྱན་ལྷན་གྱི་ལྟ་ཚུལ་དང་
 བསམ་ཚུལ་ཚོག་གཅིག་གཉིས་ཉིག་བཤད་ན་ཕན་ཐོགས་ཡོང་ཐུབ་མེན་གང་ལྟར་
 ཡང་མི་རེ་རེ་ལ་རང་གི་བསམ་ཚུལ་དང་ལྟ་ཚུལ་ཤོད་རྒྱུའི་འགན་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་
 དུས་འགན་དབང་དེ་སྐྱབ་པ་རེད་བསམ།

ཐེངས་དང་པོ་ད་རེས་མདོ་སྐད་ཀྱི་ཚོགས་གཙོར་བྱད་མེད་ཅིག་ཐེབས་པ་ལ་

མདོ་སྐད་ཚོལ་ཁའི་ཚོགས་ཚེན་ཐོག་བསྐྱེལ་པ།

དམིགས་བསལ་གྱིས་བཀའ་ལོན་པའི་ལོགས་ལྷན་ལྷན་ལྷན་གྱི་ལྷན་པོ་དང་
 འགན་དབང་སྐྱེས་པ་པོ་དང་འདྲ་མཉམ་ཡོང་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ཡོངས་གྲགས་
 སུ་བཤད་བཞིན་པའི་གནས་སྟངས་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་འོག་ནས་མདོ་སྐད་ཚོལ་ཁའི་
 ཚོགས་གཙོ་ལ་བྱུང་མེད་ཅིག་ཐེབས་འདུག་པར་ཤིན་ཏུ་དགའ་བོ་བྱུང་། དེ་ཡང་
 ལོ་ན་གཞིན་གཞིན་ཡིན་དུས་ང་ཚོ་ཚན་པ་ཚོ་དང་མི་འདྲ་བར་ལས་དོན་བཀོད་སྤྲོད་
 དང་ཐག་གཅོད་ཡག་པོ་བྱེད་བྱུང་བའི་རེ་བ་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་མདོ་སྐད་ནང་དུ་
 གནའ་སྤྱོད་ལོ་མཚེས་མོ་དམན་གྱི་དུའི་འཕྲུག་མེད་ཅེས་བཤད་ན་མ་འགྲིག་
 པ་མེད། དཔེར་ན། མདོ་སྐད་ནང་དུ་སྐྱེས་ཚེན་པོ་ཚོའི་འབྲུངས་གཞིས་ལ་མ་
 ཡུམ་ཚང་ཟེར་བ་ལས་ལྷ་སའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལའང་གཞིས་ཞེས་པའི་ངོ་སྤྱོད་ནས་
 འབྲུང་བའི་གོམས་སྤོལ་དང་ལོ་རྒྱུས་མེད། ཁམས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལའང་མ་ཡུམ་ཚང་
 ཞེས་མའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ནས་འབྲུང་མཁན་ཡོད། སྤྱིར་བོད་དུ་བྱུང་མེད་ཀྱི་སྐྱེལ་སྐྱེལ་
 ཏུ་ལས་མེད་ནའང་དེའི་ནང་གི་སྐྱེལ་སྐྱེལ་གཅིག་མདོ་སྐད་ལ་ཡོད། གྲུང་རི་མཁའ་
 འགོ་མ་ཞེས་པར་ད་ལྟའི་བར་སྐྱེ་བརྒྱུད་རིམ་པར་ཐེབས་ཡོད། དེ་དང་འདྲ་བར་
 རྗེ་རིན་པོ་ཚེའི་མ་ཡུམ་གྱི་ཡང་སྲིད་ཤིང་བཟུང་སྐྱེ་བྱེད་རིམ་པ་ཐེབས་དང་ཐེབས་
 བཞིན་པ་རེད། མདོར་ན། བོད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གནའ་སྤྱོད་ལོ་མཚེས་བཟུང་མདོ་
 སྐད་ཁུལ་དུ་པོ་མཚེས་མོ་དམན་གྱི་བསམ་སྤོལ་འདྲུ་ཤེས་ཅུ་བ་ནས་མེད། ཚོས་
 སྲིད་གཉིས་ཐད་ནས་པོ་ལ་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་ཡོངས་རྫོགས་མོ་ལ་ཡང་གོ་སྐབས་
 ཡོད། ལ་ལས་བྱིམ་ཚང་སྤོང་བའི་འགན་གཙོ་བོ་དེ་བྱུང་མེད་ཀྱིས་ཁྱེད་དགོས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དམན་པའི་ལྷ་ཚུལ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བརྟུས།

ཚོད་འདུག་ནའང་དེ་ནི་གནས་ཚུལ་གཞན་པ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས་ཀྱིས་ཚང་གི་
 འགན་ཁུར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐོབ་ཐང་དམའ་བར་ཆགས་མེད། འདི་
 ཚོགས་གཙོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཞོར་འཕྲོས་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཡིན།

དེ་རིང་གི་ཚོགས་འདུ་འདི་མདོ་སྐད་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་ཡིན་ཅེས་
 བཀོད་པ་ནང་བཞིན་ཐེབས་མཁན་ཡང་མང་པོ་ཟུང་འདུག། ཡིན་ནའང་ཁ་སང་
 ང་ལ་བརྟེན་ཐོ་འཕྲོར་བའི་སྐབས་བཀའ་ལློན་གྱི་པའི་སྐོར་དམིགས་བསལ་སྐོར་ཚོགས་
 བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ཅེས་བྲིས་འདུག་ནའང་མངོན་རིམ་གྱི་ནང་དུ་བཀའ་ལློན་གྱི་པའི་
 སྐོར་དུས་ཚོད་གཅིག་མ་གཏོགས་མི་འདུག། གང་གི་ཆེད་དུ་འཚོགས་སའི་གནད་
 དོན་འདི་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་དུས་ཚོད་མང་ཆེ་བ་གནད་དོན་གཙོ་བོ་དེའི་ཐོག་བཏང་
 རྟེན་དུས་ཚོད་རྣམས་མ་ཚམས་ལས་དོན་གཞན་དག་གི་ཐོག་དུ་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་
 རེད། མངོན་རིམ་སྤྲེག་སྤངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཀའ་ལློན་གྱི་པའི་སྐོར་སྐྱེའི་
 དུས་ཚོད་ཉུང་དུགས་པའི་སྐོན་ཞིག་འདུག་བསམ་བྱུང་།

བཀའ་ལློན་གྱི་པའི་སྐོར་གྱི་ཚོགས་འདུ་མང་པོ་ཞིག་ཚོགས་པ་དང་གཞུང་སྐོར་
 གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་གསུང་བཤད་གནང་མཁན་ཡང་གིན་དུ་མང་པོ་ཟུང་ཡོད་
 དུས་བཀའ་ལློན་གྱི་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་བཀའ་ལློན་གྱི་པ་གནད་འགག་ཆེན་
 པོ་ཡིན་པ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་མ་ཏོགས་པ་ཞིག་ཕལ་ཆེར་མེད། ད་ང་ཚོས་བཤད་
 དགོས་པ་དང་སྐྱབ་དགོས་པ་ནི་སྤྱི་ཞིག་བཀའ་ལློན་གྱི་པར་འགོ་དགོས་ཀྱི་འདུག
 ང་ཚོར་དགོས་པའི་བཀའ་ལློན་གྱི་པ་དེ་མི་མང་གི་ནང་དུ་རྩད་གཅོད་གཏོང་བར་
 འགོ་བའི་སྐབས་གིན་དུ་དགོན་པོར་ཟུང་ཡོད། མི་བཞི་ལྔ་ཞིག་ལས་བཟང་རྒྱ་

མདོ་སྐྱོད་ཚོལ་ཁའི་ཚོགས་ཚེན་ཐོག་བསྐྱུལ་པ།

མེད་པ་འདི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འགན་ལེན་སྤངས་མ་འགྲིག་པ་ལས་བྱུང་བ་
 རེད་བསམ། མཐོ་ས་ནས་མི་ཚེན་པོ་ཞིག་ཐོན་ཐུབ་པ་ལ་འོག་ནས་རིམ་གྲིས་གསོ་
 རྒྱུང་བྱས་ཏེ་ཡོང་དགོས་ནའང་མི་དེ་འདྲ་ཞིག་མང་ཚོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ད་ལྟོ་བར་
 གསོ་རྒྱུང་བྱེད་ཐུབ་མེད། ཚོལ་ཁ་སོ་སོའི་ནང་གི་མི་བཟང་ཤོས་རྣམས་སྲུ་འཇུག་
 རང་དུ་སྐྱེབས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེབས་ཐུབ་ཀྱི་མེད། དེ་བཞིན་དུ་ཚོགས་པ་
 ཁག་གི་རྒྱན་ལས་ལའང་ཚོགས་པ་དེ་དང་དེའི་ཚོགས་མི་བཟང་ཤོས་ཀྱི་གསུམ་སྐྱེབས་
 མ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡོད། ཚོགས་པ་འགའ་ཤས་ཀྱི་ཚོགས་མིའི་ནང་མི་ཤེས་འཛོལ་
 ལྷག་བསམ་ལྡན་པ་མང་པོ་ཡོད་ནའང་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་གྱི་རྒྱན་ལས་ཚོ་མི་སྲིར་
 བཏང་ཤ་ལྷག་ལས་ཡོང་བུ་བྱེད་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཡིན། གལ་སྲིད་ང་ཚོས་སྲོན་མ་
 རས་དམའ་ས་ཚོགས་པ་ཁག་གི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ནས་བཟུང་མི་རྣམས་པ་ཅན་དང་
 ཤེས་འཛོལ་ཅན་མང་པོ་ཞིག་འདེམས་ནས་གསོ་རྒྱུང་བྱེད་ཐུབ་ཡོད་ན། མི་སྣོང་
 ཐུག་བརྒྱ་ལྷག་གི་ནང་བཀའ་སློན་བྲི་པའི་འོས་གཞི་ལ་མི་གསུམ་བཞི་མ་གཏོགས་
 འདེམས་རྒྱ་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་འདི་ཡོང་གི་མ་རེད། མ་འོངས་པར་ང་ཚོས་
 འོག་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་ཐུབ་མཁན་གསོ་རྒྱུང་གནང་དགོས་པ་དེ་ངའི་ངོས་ནས་གལ་
 ཚེ་ཤོས་སུ་མཐོང་གི་ཡོད། ད་རེས་ཀྱི་བཀའ་སློན་བྲི་པ་འདི་སྐྱུ་མདུན་དགུང་ལོ་
 བདུན་བཅུ་དོན་གངས་ནང་གི་བཀའ་སློན་བྲི་པ་རེད། དེའི་རྗེས་མའི་བཀའ་སློན་
 བྲི་པ་སྐྱུ་མདུན་དགུང་ལོ་བཅུད་ཅུ་གུ་གངས་ནང་ལ་ཐེབས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བཀའ་
 སློན་བྲི་པ་རེད། ད་ལྟོ་བཀའ་སློན་བྲི་པ་དེ་གལ་ཚེན་པོ་རེད་དེ་ཡིན་ནའང་དེའི་
 རྗེས་མའི་བཀའ་སློན་བྲི་པ་དེ་ལས་ཀྱང་གལ་ཚེན་པོ་ཡིན་དུས་ང་ཚོའི་བསམ་སློབ་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

ནང་ལ་བཀོད་སྒྲིག་ངེས་པར་བྱ་དགོས། ཁ་ཐུག་ཁ་ཐུག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ལོ་མང་
 པོའི་གོང་ནས་བསམ་མེད་བཏང་སྟེ་འཆར་གཞི་གཏོང་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།
 མང་ཚོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་དམའ་རིམ་ནས་བཟུང་སྟེ་མི་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་ཐུབ་མེད་པའི་
 དཀའ་ངལ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། སྤྱི་འཐུས་དང་བཀའ་སློབ་ཀྱི་པའི་འོས་འདེམས་ཀྱིས་
 མཚོན་པའི་བཅན་སྤྱོད་པོད་གཞུང་གི་ལས་དོན་གྱི་ཐོག་མང་ཚོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་
 འགན་ལེན་པའི་ཚད་གཞི་ཤིན་ཏུ་དམའ་བོ་རེད། གསུང་ས་གཅིག་ལ་གསུང་བ་
 ཙམ་མ་གཏོགས་གསུང་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་གསུང་མཁན་དང་གསུང་ས་གཉིས་ཀྱིས་
 འགན་མི་ལེན་པའི་གོ་མས་གཤིས་ངན་པ་ཞིག་ཡོད། མང་ཚོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་
 སྤྱི་བའི་ལས་དོན་ལ་འགན་ལེན་ཐུབ་པའི་བསམ་སྟོན་ལུས་པ་དང་སེམས་ལུགས་
 འཕེལ་ཐབས་གང་འདྲ་གནང་དགོས་ཀྱི་འདུག འདྲིའི་ཐོག་གནད་ཡོད་ཚང་མས་
 དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་ས་ཞིག་རེད་བསམ།

ད་ལྟ་གོང་དུ་སྐོར་ཚོགས་གཙོས་གསུངས་པ་བཞིན་ལོ་སྔ་མའི་ནང་སྤྱི་འཐུས་
 གྲོས་ཚོགས་མཇུག་བསྡུས་བརྒྱུག་མ་ཐུབ་པར་གྲོལ་དགོས་བྱུང་བ་རེད། གཅིག་
 བྱས་ན་གནས་ཚུལ་འདི་སྒྲིན་ཆེན་པོ་རེད། འཐུས་མི་ཁག་གཅིག་གིས་བཀའ་མོལ་
 གནང་སྟངས་ཤིན་ཏུ་སྒྲིབ་པོ་རེད། ལྷོགས་གཞན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་ཡོན་
 ཏན་གྱི་ཆ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། ང་ཚོའི་གཞུང་དང་ང་ཚོའི་གྲོས་ཚོགས་འདི་མི་གཅིག་
 གིས་གཅིག་བསྐྱུས་དབང་འཛིན་མ་ཡིན་པར་དབང་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་མི་མང་གི་
 སྐྱེ་ཚབ་རང་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་གསལ་བོར་བཞག་པ་རེད། ཡིན་ནའང་སྤྱི་
 འཐུས་ཀྱི་མཇུག་སྡུས་གནང་མ་ཐུབ་པ་དེ་དོན་དག་ཚུང་ཚོགས་གང་ཟག་སྐྱེར་པ་

མདོ་སྐད་ཚོལ་པའི་ཚོགས་ཚེན་ཐོག་བསྐྱལ་པ།

ཞིག་ལ་འགྲོ་བྱོན་གཏོང་སྤྲོགས་ཐད་ནས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་གལ་ཆེན་པོ་བོད་ཀྱི་
 ཅུ་དོན་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་གྲོས་ཚོགས་ནང་མདུག་སྐྱིལ་མ་ཐུབ་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་
 བ་ཞིག་མིན། མང་ཚོགས་ཀྱིས་གྲོས་ཚོགས་མདུག་སྐྱིལ་ཐུབ་མ་པོང་ཞེས་ཁ་བྱུག་
 ལ་ཚོར་བ་རྣམས་པོའི་ཐོག་ནས་ཚུམ་ཡིག་རེ་བྱུང་འབྲི་མཁན་དང་སྲང་ལམ་བར་དུ་
 སྐད་ཆ་སྤྲོ་ཚོགས་ཤིག་བཤད་མཁན་བྱུང་ཡོད། དེ་ལས་ལྷག་པའི་མང་ཚོགས་
 ཀྱིས་ལས་ཀ་ག་རེ་བྱས་ཡོད་དམ། མང་ཚོགས་ཀྱིས་འགན་སྲུང་ས་ནས་ལས་ཀ་
 གང་ཡང་བྱེད་ཐུབ་མེད། ང་ཚོས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱིས་འགན་ལེན་གྱི་མི་འདུག་ཅེས་
 བཤད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱིས་འགན་མ་སྲུང་ས་པ་ནང་བཞིན་མང་
 ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འགན་ལེན་ཐུབ་མེད། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ནས་བཤད་
 བརྟེན་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་མི་ཅན་གཞོན་མེད་པར་བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་
 སྤྱི་བའི་ལས་དོན་ཐོག་འགན་ག་ཚད་ལེན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། ཡ་ལྟལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་
 འགན་དབང་ཡོངས་རྫོགས་དེ་ཚོལ་གསུམ་མི་མང་གི་སྤྱི་ཚབ་སྤྱི་འབྲུས་གྲོས་
 ཚོགས་ལ་གནང་ཡོད། ང་ཚོས་ཡ་ལྟལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་ཞབས་སྤྱི་ལུ་འདོད་ན་
 རང་རང་གིས་འགན་སྲུང་ས་ནས་སྤྱི་འབྲུས་གྲོས་ཚོགས་ལ་དབང་བསྐྱུར་བའི་
 ཐོག་ནས་བཏང་འདོན་བྱེད་དགོས། སྤྱི་འབྲུས་གྲོས་ཚོགས་གང་དུ་འགྲོ་ནའང་
 འགྲོ་རུ་བརྟུག་པ་མ་གཏོགས་མང་ཚོགས་ཀྱིས་འགན་ལེན་ཐུབ་ཀྱི་མེད། ང་
 ཚོས་མ་འོངས་པའི་བཀའ་རྒྱུན་གྱི་པ་དང་སྤྱི་འབྲུས་ཞེས་བཤད་བསྐྱེད་པ་ཙམ་
 ཀྱིས་ཕན་ཐོགས་མེད། འོས་འདེམས་ཀྱི་ལམ་ནས་བཀའ་རྒྱུན་གྱི་པ་དང་སྤྱི་
 འབྲུས་ཤིག་བཟང་ངན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐེབས་ཡོང་དུས་ཁོང་ཚོའི་ལས་ཀ་བྱེད་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

སྣངས་དང་ལྷ་བ་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་ཐོག་ལ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་བཏང་འཛིན་བྱེད་
 ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་འདི་ལོན་ཏུ་ནས་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

སྐྱེ་མའུ་ན་གྱིས་སློན་མ་བཀའ་སློབ་ཚར་མང་པོ་གནང་བ་བཞིན། ང་ཚོར་
 བྱོས་ཚོགས་འོག་མ་དང་གོང་མ་དགོས་ཀྱི་འདུག་གམ་མི་འདུག སླུ་འཇུས་ཀྱི་
 གངས་ཀ་བཞི་བརྩ་ཙུ་གངས་ལ་སྤར་བའི་སྐབས་མི་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཅིག་དེ་སྤེའི་ལམ་
 སྲོལ་ལྟར་ཚོལ་ཁ་དང་ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཁོངས་ནས་ཤེབས་རྒྱ་དང་། ལྷག་མའི་ཉི་
 ཤུ་ཙུ་གངས་དེ་མང་ཚོགས་ཀྱི་རང་མོས་ཐོག་ནས་འོས་འཕེན་རྒྱ་བྱ་དགོས་ཀྱི་འདུག་
 གམ་མི་འདུག་སོགས་ལམ་སློན་མང་པོ་གནང་ཡོད། ལམ་སློན་དེ་ཚོ་གང་གསེང་
 དུ་ཕྱིན་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལོའི་བོད་རྒྱལ་ཡོངས་དམིགས་བསལ་ཚོགས་
 ཆེན་གྱི་མཇུག་ཏུ་ཡ་སྐྱེ་མའུ་ན་གྱིས་ཚོགས་འདུ་འདི་འདྲ་བ་ལོ་འཆར་ཅན་ལྟ་བུར་
 འཚོགས་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་བཀའ་གནང་བ་ལྟར་དེ་ལོ་བོད་རྒྱལ་
 ཡོངས་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་མ་དེ་ཚོགས་ཡོད། ཚོགས་འདུ་འདི་ལྷ་
 བུ་བརྒྱད་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱིས་བྱོས་ཚོགས་དང་འཛིན་སློང་ལ་བཏང་འཛིན་བྱེད་
 དགོས། བྱོས་ཚོགས་གོང་མ་ལྟ་བུ་སླུ་འཇུས་བྱོས་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་དབང་འཛིན་
 མཁན་ཞིག་དགོས། སླུ་འཇུས་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་སྣངས་ལ་བཏང་འཛིན་བྱེད་མཁན་
 ཞིག་མེད་ན་སུ་ལའང་སློལ་མི་དགོས་པའི་རང་དབང་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་འགོ་བའི་
 ཉེན་ཁ་ཡོད། གལ་སྲིད་བཀའ་བཀག་དང་སླུ་འཇུས་གཉིས་ཁ་མཐུན་ལྟ་བུ་བྱུང་སྟེ།
 དབང་ཤུགས་ཆེ་བའི་མི་རེ་རྩུང་གིས་བོད་གཞུང་གང་བུས་ནའང་བྱེད་ཐུབ་པའི་
 ཉེན་ཁ་ལོན་ཏུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་སྲིད་པ་རེད། མང་ཚོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གཏིང་རིང་

མདོ་སྐྱོད་ཚོལ་པའི་ཚོགས་ཚེན་ཐོག་བསྐྱུལ་པ།

ས་ལ་བྱུགས་བསྐྱོན་དགོས་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ།

དེ་རིང་གི་ཚོགས་འདུའི་ནང་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། རྩོན་མ་བོད་ནས་ཚུར་དང་
 པོ་ཡོང་མཁན་མི་རྣམས་པའི་གསལ་ང་ཚོ་འགའ་ཤས་མ་གཏོགས་མི་འདུག མི་རེ་
 ཟུང་ཡོད་པ་འདི་ཚོ། འབྲས་བུ་སློན་པ་ལྟར་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རེ་རེ་བཞིན་ཐེབས་འགྲོ་གི་རེད། བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་ལས་དོན་ཡོངས་རྫོགས་
 བཙན་བྱོལ་ནང་སྐྱེས་ནས་འཚར་ལོངས་བྱུང་བ་དང་། བོད་ནས་ཚུར་ཐེབས་མཁན་
 གྱི་གཞིན་སྐྱེས་ཚེའི་ལག་ཏུ་སྐྱེབས་ཀྱི་ཡོད་དུས། མི་རབས་རྣམས་གཞིན་བར་མཐུད་
 ཡག་པོ་ཞིག་རྒྱག་ཐུབ་དགོས་པའི་འགན་ང་ཚོ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཡོད། ད་ལྟའི་
 གནས་སྟངས་འདིའི་ཐོག་ནས་བལྟས་ན་མི་རབས་གསར་སྟོང་བར་མཐུད་ཡག་
 པོ་ཞིག་བརྒྱག་ཐུབ་པ་ལ་དཀའ་ངལ་ཡོང་གི་འདུག་བསམ། ཅིས་སྟོན་ལེན་ཡག་
 པོ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག་བསམ་པའི་མཐོང་ཚུལ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག དཔེ་
 ཚུང་ཚུང་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། བོད་ནས་ཐོག་མར་འདི་སྟོགས་སུ་གསར་
 དུ་འབྱོར་བའི་སྐབས་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བོད་གཞུང་ལ་དགའ་ཞེན་དང་ལྷག་
 བསམ་མ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་ནའང་རིམ་པས་བསམ་སྟོན་ལ་ཚོས་གཞི་ལྟ་བུ་ཞིག་
 འགོས་ནས་འགྱུར་འགྲོ་བ་འདི་ལམ་སྟོན་གྱིས་མ་འགྲིག་པ་རེད་དམ། ཡང་ན།
 ཁོར་ཡུག་གི་གནས་སྟངས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་བྱུང་བ་རེད། ངས་བལྟས་ན་ཁོར་ཡུག་
 རྒྱང་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མ་རེད། འདི་ང་ཚོས་བསམ་སྟོན་གཏོང་དགོས་པའི་གནད་
 དོན་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་བསམ།

མང་ཚོགས་ཀྱིས་མ་འོངས་པའི་བཀའ་སློན་ཁྲིམ་པ་དང་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་འོས་ཤོག་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

འཕེན་སྐྱངས་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཡོད། དེ་རྗེས་
 ཡིན་ན་མང་ཆེ་བ་ཚོགས་པ་སྤྱིད་སྤྱུག་གྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གིས་མི་བརྒྱ་གྲངས་ཞིག་
 གི་མིང་རྒྱར་འགྲེམས་བྲུས་པ་དེ་ཙམ་ལ་གཞི་བཞག་ནས་འོས་འཕངས་པ་མ་
 གཏོགས། མི་མང་ཆེ་བས་འོས་འཕེན་སའི་མིའི་ལོ་རྒྱུས་ཕར་བཞག་མི་མཐོང་
 མ་མྱོང་བ་ཞིན་ཏུ་མང་། རོ་གདོང་ཙམ་ཡང་མཐོང་མ་མྱོང་བའི་མི་ཞིག་
 རང་གི་སྤྱི་ཚབ་ལ་བདམས་ནས་ཡིད་ཆེས་གང་འདྲ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། མ་
 འོངས་པར་མི་སྲུ་ཞིག་ཚོལ་ཁ་དང་ཚོས་བརྒྱད་གང་རུང་གི་སྤྱི་འབྲུས་ཀྱི་འོས་
 གཞིར་ལངས་རྒྱར་གཏན་འཁེལ་བའི་སྐབས། སྤྱི་འབྲུས་ཀྱི་འོས་མི་དེ་མང་
 ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་ཕྱེབས་ནས་མང་ཚོགས་དང་བསམ་ཚུལ་བརྗེ་ལེན་གྱི་བགོ་
 རྒྱུད་བྱ་དགོས། བགོ་རྒྱུད་བྲུས་ན་མང་ཚོགས་ཀྱིས་མི་དེ་ལ་རྒྱུས་ལོན་གྱི་ད་
 ཐུབ་ཀྱི་རེད། སྤྱི་འབྲུས་ཀྱི་འོས་ཤོག་དེ་ལ་འཕངས་ན་འགྲིག་གི་འདུག་གས་
 མི་འདུག་གསལ་པོར་རྟོགས་ཐུབ་པའི་བྱད་ཡོད།

བཀའ་རྒྱོན་གྱི་པའི་འོས་མི་གཉིས་གསུམ་ག་ཚད་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་མི་མང་གི་
 ཁྲིད་དུ་ཕྱེབས་ནས་བགོ་རྒྱུད་གནང་དགོས། འོས་མི་ཚོས་ཆབ་སྲིད་དང་། ཤེས་
 ཡོན། སྤྱི་འབྲེལ། བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་ཐོག་སྲིད་བྲུས་འཛིན་སྟངས། རང་གི་
 འཆར་གཞི་དང་ལངས་སྤྱོད་རང་ངོས་ནས་གསལ་པོ་བཟོས་ཏེ་མང་ཚོགས་
 ལ་གསལ་ག་ཤད་གནང་དགོས། མང་ཚོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་བཀའ་རྒྱོན་གྱི་
 པའི་ལས་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་དྲི་བ་དྲིས་ལན་ཞིག་
 བྲུས་ན། བལ་པོའི་སེའུ་མ་ཟོས་ཀྱང་། །ཁ་དོག་ཉིད་ལས་བྱོ་བ་ཤེས། །ཞེས་

མདོ་སྐད་ཚོལ་ཁོལ་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་བསྐྱེད་པ།

གསུང་སློལ་ཡོད་པ་ལྟར་མང་ཚོགས་ཀྱིས་བཀའ་བློན་བྲི་པའི་འོས་མི་དེའི་རྗེད་
 འོག་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལྟ་བུ། ཤེས་འཛོལ། ལྷག་བསམ་དང་བཅས་པ་
 རོབ་ཚམ་ཞིག་ཤེས་བྱུང་གི་རེད། མ་འོངས་པའི་བཀའ་བློན་བྲི་པ་དང་སྤྱི་འཇུག་
 ཀྱི་འོས་འཕེན་པའི་སྐབས་སྡོན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་འཕེན་དགོས།
 བོད་གཞུང་གིས་འདིའི་སྐོར་ལ་ལེགས་བཅོས་གནང་རྒྱུའི་རིམ་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་
 རྒྱུ་རེད། གང་ལྟར་དེ་སྡོན་མང་ཚོགས་ནང་དུ་དར་བའི་ལམ་སློལ་འདི་ལ་འགྲུབ་
 བ་ཞིག་གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག་མ་གཏོགས་ལམ་སློལ་རྙིང་པ་འདིའི་ཐོག་ནས་
 སུ་མཐུད་དེ་འགྲོ་ན་ཕན་ཐོགས་ཅན་དང་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྱི་མི་ཡག་པོ་ཞིག་
 རྐྱེད་པ་མི་བྱུང་བའི་ཉེན་ཁ་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག།

ངས་ཚོག་མངོས་པོ་དང་སྐོར་བ་མ་བརྒྱག་པར་ཐད་ཀར་བཤད་ན། ང་ཚོས་
 བཀའ་བློན་བྲི་པ་ཞེས་བསམ་སྡོག་གཏོང་བའི་སྐབས་ཐོག་མར་མདོ་སྐད་པ་ཚོས་ཨ་
 མདོ་པའི་ནང་ན་སུ་འདུག། ཁམས་པའི་ངོ་སྤྱོད་ནས་ཁམས་པའི་ནང་ན་སུ་འདུག།
 དབུས་གཙང་གི་སྤྱོད་ནས་དབུས་གཙང་ནང་སུ་འདུག་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་བསམ་སྡོག་
 གུ་དོག་མོ་ཞིག་མི་གཏོང་བར། ཡོང་ཁུངས་ནི་ཚོལ་ཁོལ་གསུམ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཁྱད་
 པར་མེད་པར་བོད་སྤྱི་བ་དང་བོད་ཀྱི་བརྟན་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ལས་ཀ་བྱེད་བྱུང་བའི་མི་
 ཤེས་འཛོལ་གཉིས་ལྡན་སུ་ཞིག་འདུག། ཅས་བསམ་སྡོག་གུ་ཡངས་པོ་དང་རྒྱ་ཆེ་སའི་
 ཐོག་གཏོང་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། སྡོན་མ་འགའ་གས་ཀྱིས་མི་དེ་ཨ་མདོ་
 པ་རེད་ང་ཚོས་དེ་ཡར་གཏོང་བའི་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་གནས་
 རྒྱུལ་དེ་འདྲ་རེ་བྱུང་བྱུང་ལྟོང་ཡོད། ཡར་འགྲོ་མཁན་དེ་ཤེས་འཛོལ་ལྷག་བསམ་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བརྟུས།

ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་པ་མ་གཏོགས་ཨ་མདོ་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད།
 རྣམ་ཡིན་ཡང་ཚོལ་ཁ་དང་ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་རིས་ཀྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བ་ཞིག་
 དེས་པར་གནང་དགོས། ཡིན་ནའང་རྒྱས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐད་ནས་བཤད་པ་ཡིན་
 རཱ། རང་རང་གི་ཚོལ་ཁའི་ནང་དུ་མི་རྣམས་པ་ཅན་སྲུ་དང་སྲུ་ཡོད་ཚོལ་ཁ་རང་
 གི་མི་ལ་རྒྱས་མངའ་ཆེ་བ་ཡོད་དུས། རང་རང་གི་ཚོལ་ཁའི་ནང་དུ་སྤྱི་འབྲུས་
 དང་བཀའ་སློན་གྱི་པའི་འོས་གཞི་ལ་ལངས་བྱུ་མཁན་སྲུ་དང་སྲུ་ཡོད་ཅད་འཚོལ་
 གནང་དགོས་པ་དེ་ཚོལ་ཁ་སོ་སོའི་འགན་མེད། དཔེར་ན། ཁམས་པ་ཞིག་གིས་
 མདོ་སྐྱོད་ཚོལ་ཁའི་ནང་དུ་མི་རྣམས་པ་ཅན་སྲུ་དང་སྲུ་ཡོད་ལ་རྒྱས་མངའ་དེ་ཅམ་
 མེད། ཨ་མདོ་པས་ཁམས་པ་དང་དབུས་གཙང་གི་ནང་དུ་སྤྱི་དོན་ཐོག་ལས་ཀ་
 རྱེད་བྱུ་མཁན་སྲུ་དང་སྲུ་ཡོད་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་ཤེས་དུས། ཚོལ་ཁ་སོ་སོའི་ནང་
 གི་མི་རྣམས་པ་ཅན་གང་ཡོད་ཚོལ་ཁ་རང་རང་གི་ངོས་ནས་སྤྱི་ལ་བཏོན་ནས་ངོ་ཤེས་
 པ་ཞིག་བཟོ་དགོས་པ་འདི་གནད་ཆེན་པོ་མེད།

ངས་དེ་རིང་འདིར་དེབ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་འབྲེལ་ཡོང་ཡོད། དེབ་འདི་འབྲི་
 མཁན་དེ་སྲ་གཞུང་གི་ལས་ཁུར་རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་འདྲ་རྒྱུ་རིང་པོར་བྱེད་མཁན་གྱི་
 མི་ཞིག་མེད། ཁོང་གིས་བཀའ་སློན་གྱི་པའི་སྐོར་ལ་ཚོལ་ཞིག་བརྒྱབས་འདུག བོད་
 རྒྱ་ཞི་མོལ་འདོད་ན་རྒྱལ་ལོ་དོན་འགྲུབ་མཚོག། །ཙ་ཁྱིམས་སྤྱིག་གཞི་དགོས་ན་
 ཟམ་གདོང་སྤྱུ་སྤྱུ་མཚོག། །སྤྱི་རྒྱལ་འབྲེལ་ལམ་དགོས་ན་རྒྱ་རི་སྤྱུ་སྤྱུ་དང་
 བརྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་མཚོག་ཅེས། བཀའ་སློན་གྱི་པའི་འོས་མི་རེ་རེ་ལ་ཁྱེད་
 ཚོས་རེ་བཤད་པ་འདི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་མེད་བསམ། དོན་ངོ་མ་མ་འོངས་

མདོ་སྐད་ཚོལ་པའི་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་བསྟུལ་པ།

པའི་བཀའ་སློན་གྱི་པ་དེ་ལས་དོན་གཤམ་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་གཙོ་བོར་ལས་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོད་ལྟར་
 མཐའ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་འདུག ང་ཚོའི་དམིགས་ཚད་དང་མཐུན་པའི་མི་རྣམས་པ་
 ཅན་སུ་ཞིག་འདེམས་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ང་ཚོ་མདོ་སྐད་པའི་ནང་
 ལ་མཚོན་ན་མི་རྣམས་པའི་གས་ནས་སྐྱོད་ཀྱི་ལོ་དོན་འགྲུབ་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་མེད་
 ནའང་དགྲའ་ནའི་བབ་ཀྱིས་གནང་བྱུང་དང་མི་སྲུང་གི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པ་
 མ་གཏོགས། སྐྱེ་བ་ཞིག་དུས་ཅང་གི་ཤི་སོགས་གྲུང་མིས་ཏང་གི་མཐོ་རིམ་དཔོན་
 པོ་ཡོངས་རྒྱུགས་ལ་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་གནང་མྱོང་མཐའ། རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁྲམ་བོད་
 དུ་སྐྱབས་པའི་སྐབས་ནས་བཟུང་སྔ་སྲི་རིམ་པར་དྲག་པོའི་ཙུ་འདྲུགས་ཀྱིས་མཚོན་
 པའི་ཞི་དྲག་གི་ལས་དོན་མང་པོའི་དབུ་བྱིད་ནས་འགན་ཁུར་བཞེས་མྱོང་བ། རྒྱ་
 ནག་དམར་སྲིགས་ཚོགས་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབུ་བྱིད་མཐོ་ཤོས་རྣམས་པ་སལ་མོ་ཆེ་
 ལ་སྐྱེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ། ལྷག་པར་དུ་དེང་སང་རྒྱ་བོད་
 ཞིབ་མོལ་ཞེས་པ་འདི་ཐེངས་དང་པོ་རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་བརྒྱུད་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད།
 རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་སྔ་སྲི་ལན་མང་རྒྱ་ནག་དུ་ཕྱི་བས་ནས་བཀའ་མོལ་སྔ་སྲིར་གནང་
 བའི་གྲུབ་འབྲས་ལ་དེང་སང་གི་རྒྱ་བོད་འབྲེལ་མོལ་ཞེས་པ་འདི་གཞི་ཙུ་ཚུགས་པ་
 རེད། བོད་རྒྱུང་པའི་གནས་སྟངས་ལའང་ཕྱགས་རྒྱས་ཆེན་པོ་ཡོད། བཅོན་ཕྱི་ལ་
 དུ་འཕྲོར་བའི་རྗེས་སུ་བཀའ་སློན་གྱི་པ་གནང་བའི་སྐབས་བཀའ་ཤག་གི་འགན་ཆ་
 ཚང་བཞེས་ནས་ཕྱག་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་བྱུང་ཡོད། ཁོང་གི་ཕྱག་ལས་གནང་
 རྒྱུངས་ནི་སྐད་དང་མི་འདྲ་བའི་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་ཡིན།

མ་འོངས་པའི་བཀའ་སློན་གྱི་པ་དེ་སྐྱེ་མདུན་གྱི་འོག་དུ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཕྱགས་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

འགན་གཙོ་བོ་བཞེས་མཁམ་ཞིག་དགོས་དུས། མི་དེ་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀས་བརྩེ་མཐོང་
 ཆ་འཛོག་ཡོད་སའི་མི་ཞིག་དགོས། ལྷ་འོ་རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་གཞུང་
 གི་ལས་བྱེད་ཆེ་ཆུང་ཀུན་གྱིས་མཐོང་ཆ་འཛོག་བྱེད་སའི་མི་ཞིག་རེད། རྣམ་པ་
 ཚོས་མཁམ་གསལ་ལྟར་ཨ་མདོ་རྣམ་རབས་པའི་ནང་དུ་རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་ལས་ལྷག་
 པ་ཞིག་མེད། ཡིན་ནའང་དེང་སང་ཨ་མདོ་པའི་གཞིན་རབས་པའི་ནང་དུ་འང་
 མི་རྣམས་པ་ཅན་མང་པོ་ཞིག་འཆར་ལོངས་ཡོང་གི་ཡོད། རྣམ་པ་ཨ་མདོ་པར་
 མི་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད། ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་མི་སྣ་འཛོམས་ནས་ལས་
 ཀ་བྱེད་དགོས་བྱུང་སྐབས་ཨ་མདོ་པ་ལ་མི་མེད་པའི་སེམས་ཁྲལ་བྱེད་དགོས་ནའང་
 དེང་སང་མདོ་སྐད་པའི་ནང་དུ་གེས་འཛོན་ཅན་མང་པོ་ཡོད། ངའི་མཐོང་ཚུལ་
 ལྟར་བྱས་ན། གཞིན་རབས་པའི་གསལ་ལ་གོ་སྐབས་མང་པོ་ཡོད་དུས། ད་ལྟའི་
 སྐབས་འདི་ལ་གཞིན་རབས་པ་ཚོར་ཉམས་ཚུང་དང་འཆར་ལོངས་ཡོང་འཇུག་
 དགོས། བཀའ་བློན་ཁྲི་པས་མཚོན་པའི་གཞུང་ཞབས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ལས་འགན་
 ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་འགྲོ་གི་རེད། ལྷ་མདུན་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྲ་སྟོད་ལ་ཐེབས་པའི་
 སྐབས་ལས་འགན་ཡོངས་རྫོགས་ད་ལྟའི་གཞིན་རབས་པ་ཚོའི་ཐོག་དུ་འབབ་ཀྱི་
 རེད། ད་ལྟའི་སྐབས་འདིར་ལ་བོད་གསར་རྒྱུང་དང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཡོངས་
 རྫོགས་ལ་རྒྱས་མངའ་ཡོད་མཁམ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། འདི་རྣམ་
 པ་ཚོའི་དགོངས་པའི་དབྱེད་གཞི་ཙམ་དུ་ལུས་པ་ཡིན།

གོང་གི་རྩོམ་ཡིག་དེའི་ནང་དུ་བདམས་པའི་བཀའ་ཁྲིའི་འོས་མི་གཞན་ཞིག་
 རི་དམིགས་བསལ་སྐྱེ་ཚབ་རྒྱ་རི་སྐུལ་སྐྱེ་རེད། ད་ལྟའི་ཆར་དམིགས་བསལ་སྐྱེ་

མདོ་སྐད་ཚོལ་པའི་ཚོགས་ཚེན་ཐོག་བསྐྱལ་པ།

ཚོབ་ཀྱི་ལས་འགན་འདི་གལ་ཚེན་པོ་རེད་དམ། བཀའ་ཚོན་ཁྲི་པར་འདེམས་རྒྱ་
 འདི་གལ་ཚེན་པོ་རེད། བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས་སའི་གཞི་འདུག དེང་སང་རྒྱ་བོད་
 འབྲེལ་མོལ་གྱི་ལས་རིམ་འགོ་བཙུག་པའི་སྐབས་ཡིན་དུས་གལ་སྲིད་རྒྱ་བོད་
 པོ་ཚེ་བཀའ་ཚོན་ཁྲི་པར་འདེམས་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཚོབ་བྱེད་ཐུབ་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་
 ང་ཚོ་ལ་གཏུག་ཡོད་མེད་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས།

སྐྱོད་བརྒྱན་འཛིན་ནམ་རྒྱལ་ལགས་རེད། ཁོང་སྐྱེད་ཀྱི་སྲས་ཡིན་དུས་
 བོད་རྒྱུང་པའི་གནས་སྤངས་ལ་རྒྱལ་མངའ་ཡག་པོ་ཡོད། བཙུན་བྱོལ་ནང་དུ་བཀའ་
 ཚོན་ཁྲི་པ་གནང་སྲིད་དུས་བཙུན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་གནས་སྤངས་ལ་ཡང་ཐུགས་
 རྒྱུ་ཚེན་པོ་ཡོད། སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་སྐད་ཡིག་མཁའུམ་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སྤྱི་ལོགས་སུ་
 ལས་དོན་མང་པོ་བྱས་སྲིད་བར་སྤྱི་འབྲེལ་གནང་རྒྱ་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་སྤངས་
 ལའང་གོ་རྟོགས་ཚེན་པོ་ཡོད།

ཚུམ་ཡིག་འདིའི་ནང་མི་རེ་རེའི་བྱེད་ཚོས་དང་སྐྱེར་ནས་བཤད་པའི་སྐབས་
 དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པོ་ཞིག་རེད། ང་ཚོ་ལ་དགོས་པའི་བཀའ་ཚོན་
 ཁྲི་པ་དེ་ཤེས་ཡོན་དང་འཛིན་ཐང་ཡོད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་
 ཅི་གསུང་བཀའ་སྐྱེད་ལྟུང་ཐུབ་མཁན། ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དང་ལངས་སྤྱོད་ལ་རྒྱལ་
 བ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པའི་སྤྱོད་སྲིད་ལངས་ཐུབ་ཅེས་ཞིག་དང་རྒྱུན་དུ་དཀའ་
 ལས་བརྒྱུ་ཐུབ་མཁན་ཞིག་དགོས། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དགྲུང་ལོ་བརྒྱུད་ཚུ་
 རྫོང་དང་དགྲུ་བརྒྱ་ནང་ཕེབས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བཀའ་ཚོན་ཁྲི་པ་དེ་གཙོ་བོ་རང་གི་
 རུས་པ་དང་ཤེས་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཡིན་དགོས།

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་བོད་དང་བོད་མི་རིགས་གཉིས་ཀ་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་
 མཚན་རྟོག་དང་མངོན་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་སྐྱབས་ནས་ཡོད་པའི་སྐབས་ཡིན། མང་
 ཚོགས་མི་རེ་རེས་འགན་སྲུང་ས་ཏེ་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་ལྟར་འགོ་བྱུང་
 མཁན་དང་འགོ་འདོད་ཡོད་མཁན་གྱི་བཀའ་སློན་ཁྲི་པ་ཞིག་ཡོང་བུལ་པའི་ཐབས་
 ལ་འབད་དགོས།

ནམ་རྒྱུན་ནས་ངས་འདི་འདྲ་ཞིག་བཤད་ཀྱི་ཡོད། རྩོན་མ་ཡིན་ན་བོད་གཞུང་
 འདི་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་ཐད་ཀར་དབུ་བྲིད་གནང་བའི་སྐབས་ཡིན་དུས་ཆབ་
 སྲིད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཟེར་བ་དེ་དགོས་མཁོ་མེད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། སྐབས་སོ་སོའི་
 གནས་སྟངས་དང་བརྒྱུན་དགོས་དུས་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་སྐྱེད་བའང་ཡོངས་རྒྱུགས་
 མར་གནང་བའི་སྐབས་སུ་ང་ཚོ་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཞིག་དགོས་མཁོ་ཆེན་
 པོ་རེད། ང་ཚོར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་ན་སྤྱི་ཚུན་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཁང་
 ལྟ་བུ་ལམ་གྲོག་གྲོག་ཅིག་ལ་འགོ་གི་འདུག་ན་ནོར་བ་ཡོ་བསྐང་དང་བཏང་འཛིན་
 བྱེད་མཁན་གཞན་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། གལ་སྲིད་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཁང་དང་བཀའ་
 བཀའ་ལྟ་བུ་སློབ་བརྒྱུག་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ལ་ཐུག་དུས་སློབ་བརྒྱུག་དགོས་ཀྱི་
 འདུག་ཅེས་བཀའ་གཏོང་མཁན་གཞན་ཞིག་ཡོད་རེད། དེང་སང་གི་བཀའ་སློན་
 ཁྲི་པ་བོད་མི་མང་གིས་ཐད་ཀར་འོས་འཕངས་ནས་བདམས་པ་རེད། སྤྱི་འཇུག་
 རྣམས་པའང་ཚོལ་ཁ་དང་ཚོས་བརྒྱུད་ཀྱིས་འོས་འཕངས་ནས་བདམས་པ་ཡིན་དུས་
 སྤྱི་འཇུག་དང་བཀའ་སློབ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་མང་གི་དབང་ལུང་འདྲ་མཉམ་ལྟ་བུ་ཡོད་
 ལྟམས། ལྷག་ས་ནས་ལུས་ན་དབང་ཚད་འདྲ་མཉམ་ཡོད་མཁན་གཉིས་མཉམ་

མདོ་སྐྱོད་ཚོལ་ཁོའི་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་བསྐྱུལ་པ།

དུ་སྐྱེབས་པའི་སྐབས་རིམ་པས་དགའ་ངལ་ཅན་ཞིག་གི་ངོ་བོར་ཆགས་མི་སྲིད་པ་
མིན་དུས་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་སཱ་རེ་མེད་དམ་སྟེ་མ་པའི་བསམ་ཚུལ་བྱུང་།

མདོ་སྐྱོད་པ་ཚོས་རྒྱ་དུ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་བྱགས་ཆེན་པོ་གནང་
གི་འདུག འདི་གནས་ཚུལ་བཟང་པོ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ར་
སའི་ཉེ་འཁོར་དུ་ཆབ་སྲིད་དང་རིག་གཞུང་གི་བཟོ་སྐྱེད་ལྟ་བུ་ཚུགས་པ་ཡིན་
ན་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་དང་དྲི་བ་དྲིས་ལན་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཞིག་མདོ་སྐྱོད་
པ་རེད། དུས་དེབ་དང་ཚོགས་ཤོག་ཁག་གི་ནང་དུ་ཚོམ་ཡིག་འབྲི་མཁན་མང་
ཆེ་བ་མདོ་སྐྱོད་པ་རེད། གནའ་སྤྱི་མའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་བཤད་ན་མདོ་སྐྱོད་
འདི་བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་པའི་འོག་ཏུ་བསྐྱེད་ཚོའི་མེད་པར་མ་ཟད།
བོད་གཞུང་གིས་མདོ་སྐྱོད་ཀྱི་སློབས་ལ་གཞིགས་ཏེ་གུང་གནང་བྱུང་མེད། ང་
ལོ་བཅུ་དུག་ལོན་པའི་བར་མདོ་སྐྱོད་དུ་བསྐྱེད་པ་དེའི་རིང་བོད་གཞུང་གི་སློབས་
ནས་ཡིག་ཆ་གཅིག་སྐྱེབས་པ་ནི་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་བཏན་གསོལ་
འདེབས་མི་ཤིག་ཏུ་གྲན་མ་ཟེར་བ་དེ་བཀའ་སྲོལ་སོང་བ་མ་གཏོགས། དེ་ལས་
གཞན་པའི་བོད་གཞུང་གི་ཡིག་ཆ་སྤེལ་གཅིག་མདོ་སྐྱོད་ཁུལ་དུ་གཏན་ནས་འབྱོར་
མེད། མགོ་དང་ལུས་གཉིས་ཁ་བྲལ་ནས་ལོ་བཅུ་དུག་ནས་བརྒྱ་ཕྱག་སོང་ནའང་།
སེམས་བྱགས་མ་ཆག་པར་ད་ལྟོ་བར་གནས་བྱུང་ཡོད། ད་དུང་ཡིན་ནའང་
མདོ་སྐྱོད་གཞིས་ལུས་མི་མང་ནམས་སེམས་བྱགས་མ་ཆག་པར་བཞུགས་ཡོད།
ངས་མདོ་སྐྱོད་པའི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་འདི་བརྒྱུད་ནས་གཞིས་ལུས་
མདོ་སྐྱོད་མི་མང་ཡོངས་ལ་བྱགས་རྗེ་ཆེ་ལུ་རྒྱ་ཡིན།

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

མདོ་སྐྱོད་དུ་ཤེས་ཡོན་ཅན་དང་ལས་ཀའི་སྣེ་ལ་བསྐྱོད་མཁའ་མང་པོ་ཞིག་གི་ཕྱག་ལས་གནང་སྟངས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་ད་ལས་པའི་སེམས་ཤུགས་ཆེན་པོ་འདུག ང་ཚོས་འདི་ནས་མིག་དཔེར་ལྟ་དགོས་སའི་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་འདུག དཔེར་ན་འདི་ཕྱོགས་སུ་ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེས། བོད་ཀྱི་མི་རབས་གཞིན་སྐྱེས་ནམས་ཀྱིས་ཤེས་ཡོན་སློབ་སློང་ཐོག་དམིགས་བསལ་དོ་སྣང་དང་འབད་བཅོམ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་ལྟ་བུར་ཕེབས་པ་བཞིན། མདོ་སྐྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་སྐར་དང་མི་འདྲ་བའི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སློང་ཐོག་ཕྱགས་སྐྱང་དང་འབད་བཅོམ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་དུ་ཉགས་གསལ་གཏོང་བྱ་སོགས་གསར་གཏོང་གནང་སྟེ་བོད་རང་གི་གནའ་བོའི་ཤེས་ཡོན་དང་སློབ་སློང་བྱེད་སྟངས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་གཉིས་ཀ་རྒྱན་འཛིན་དར་སྤེལ་གནང་བཞིན་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་ནས་རྩ་བ་ཆེན་པོ་རེད། རང་དབང་ཅན་གྱི་ལུང་པར་ཡོད་པའི་བཅོམ་བྱོལ་གཞུང་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་མིག་དཔེར་ལྟ་དགོས་སའི་ཞིག་རེད། མ་འོངས་པར་སྐར་བཞིན་སེམས་ཤུགས་མ་ཆག་པར་འདི་ལྟར་སྐར་མཐུད་བཞུགས་དགོས། བཅོམ་བྱོལ་བོད་གཞུང་མང་གཉིས་ཀས་དེ་སྟོན་ནས་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་སྟོན་ལ། མ་འོངས་པར་ཡང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རྩ་དོན་ཆེད་དུ་དཀའ་ལས་བརྒྱག་ངེས་ཡིན། ད་རེས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་འདི་བརྒྱད་ནས་བསྐྱར་དུ་གཞིས་ལུས་མདོ་སྐྱོད་མི་མང་གིས་དཀའ་ངལ་ལ་གཏོང་ལེན་གནང་ནས་སེམས་ཤུགས་མ་ཆག་པར་བཞུགས་པར་ཕྱགས་རྗེ་ཆེ་བེར་བྱ་ཡིན་ལ། མ་འོངས་པར་ཡང་སེམས་ཤུགས་མ་ཆག་པར་བཞུགས་རོགས་ཞེས་འབོད་སྐྱེལ་བྱ་བྱ་ཡིན།

མདོ་སྐད་ཚོལ་པའི་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་བསྟུན་པ།

སྔོན་མ་ཡིན་ན་མདོ་སྐད་ནང་ཁྲུལ་དུ་མཚམས་རེར་རྩ་ས་ཚོད་སྐྱེད་གིས་
 མཚོན་པའི་མ་འཆམ་པའི་གནས་ཚུལ་ཕྱན་བུ་རེ་ཡོང་ནའང་བར་ལམ་ནས་ཕན་
 ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་ནང་ཁྲུལ་གྱི་ཚོད་སྐྱེད་རིགས་སྟེ་
 ལས་ཐེ་ཉུང་དུ་སྒྲིན་ཡོད། ད་སྒྲིན་ཆད་མདོ་སྐད་ནང་དུ་རྩ་ས་ཚོད་སྐྱེད་གིས་མི་
 གསོད་རེས་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཟེར་བའི་གཏམ་ངན་གཏན་ནས་གོ་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་བྱ་
 དགོས། ང་ཚོ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕ་ཡུལ་གཅིག་པ་ཡིན་དུས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་
 ཆེའི་མཚན་སྟན་ལའང་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས། ཡ་རྒྱལ་བ་པའུ་ཆེན་གཉིས་ཀ་
 མདོ་སྐད་དུ་འབྲུངས་པ་འདི་ལ་དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་གིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད། མདོ་
 སྐད་ཡོངས་རྫོགས་ལ་བོད་སྐྱི་བའི་ཐོག་དམིགས་བསམ་ལ་གྱི་འགན་ཞིག་ཡོད། སྟར་
 བཞིན་སེམས་ཤུགས་དང་སྟག་བསམ་མ་ཉམས་པའི་ཐོག་ནས་བོད་སྐྱི་བའི་དོན་
 ལ་ཤུགས་བསྐྱོན་རོགས་ཞེས་འབོད་སྐྱུལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཤུགས་རྗེ་ཆེ།

ད་ཅེས་ཀྱི་བཀའ་ལློན་གྱི་པ་འདི་སྐུ་མདུན་དགུང་ལོ་བདུན་བརྒྱ་དོན་གྲངས་ནང་གི་
 བཀའ་ལློན་གྱི་པ་རེད། དེའི་རྗེས་མའི་བཀའ་ལློན་གྱི་པ་སྐུ་མདུན་དགུང་ལོ་བརྒྱད་
 ཅུ་གྲ་གྲངས་ནང་ལ་ཕེབས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བཀའ་ལློན་གྱི་པ་རེད། ད་ལྟོའི་བཀའ་ལློན་
 གྱི་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་དེ་ཡིན་ནའང་དེའི་རྗེས་མའི་བཀའ་ལློན་གྱི་པ་དེ་ལས་ཀྱང་
 གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་དུས་ང་ཚོའི་བསམ་སྦྱོའི་ནང་ལ་བཀོད་སྒྲིག་དེས་པར་བྱ་དགོས། ཁ་
 ཐུག་ཁ་ཐུག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ལོ་མང་པོའི་གོང་ནས་བསམ་སྦྱོར་བྱས་ཤིང་སྤྱི་འཆར་གཞི་
 གཏོང་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། མང་ཚོགས་ཀྱི་དོས་ནས་དམའ་རིམ་ནས་
 བཟུང་སྟེ་མི་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་ཐུབ་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། སྤྱི་འཇུག་
 དང་བཀའ་ལློན་གྱི་པའི་དོས་འདེམས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་བཅོན་ཤོད་པོད་གཞུང་གི་ལས་
 དོན་གྱི་ཐོག་མང་ཚོགས་ཀྱི་དོས་ནས་འགན་ལེན་པའི་ཚད་གཞི་ཡིན་ཏུ་དམའ་བོ་རེད།

མི་མང་ཆེ་བས་དོས་འདེམས་སའི་མིའི་ལོ་རྒྱུས་ཡར་བཞག་མི་མཐོང་མ་མྱོང་བ་ཤིན་
 ཏུ་མང་། རོ་གདོང་ཅམ་ཡང་མཐོང་མ་མྱོང་བའི་མི་ཞིག་རང་གི་སྐུ་ཚབ་ལ་བདམས་
 ནས་ཡིད་ཆེས་གང་འདྲ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། མ་འོངས་པར་མི་སུ་ཞིག་ཚོལ་ཁ་
 དང་ཚོས་བརྒྱད་གང་རུང་གི་སྤྱི་འཇུག་ཀྱི་དོས་གཞིར་ལངས་རྒྱུར་གཏན་འཁེལ་བའི་
 སྐབས། སྤྱི་འཇུག་ཀྱི་དོས་མི་དེ་མང་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་ཕེབས་ནས་མང་ཚོགས་
 དང་བསམ་ཚུལ་བརྗེ་ལེན་གྱི་བཀོ་སྐྱོང་བྱ་དགོས། བཀོ་སྐྱོང་བྱས་ན་མང་ཚོགས་
 ཀྱིས་མི་དེ་ལ་རྒྱུས་ལོན་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད། སྤྱི་འཇུག་ཀྱི་དོས་ཤོག་དེ་ལ་འཕངས་
 ན་འགྲིག་གི་འདུག་གམ་མི་འདུག་གསལ་པོར་རྟོགས་ཐུབ་པའི་བྱེད་ཡོད།

༄༅། ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་
དྲི་བ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་ལན།

(སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལོའི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་)

ས་གནས།

བཞུགས་སྐྱར་གཞིའི་བྱེས་པ་གྲུ་ཚང་གི་གཞིས་ཁང་།

ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུང་དང་འབྲེལ་བའི་དྲི་ བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་ལན།

༡༥ དྲི་བ། རིན་པོ་ཆེས་ཤེས་ཡོན་ཞེས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་གནང་གི་ཡོད་དམ། མི་ཞིག་གིས་མི་ཚེའི་ནང་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་ལ་གྲུབ་འབྲས་གཙོ་བོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཐོབ་དགོས་པ་རེད་དགོངས་ཀྱི་ཡོད།

བཀའ་ལན། ངའི་མཐོང་ཚུལ་ལྟར་སྤུངས་བཤད་བྱས་ན། ཁ་སྐད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལ་གོ་བ་ཐ་དད་པ་རེ་ཡོད། སྤྱིར་ཤེས་ཡོན་ཡིན་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པའི་ཆ་གཉིས་ཡོད། ཡོན་ཏན་ཞེས་པ་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དགེ་བའི་རྒྱ་འབྲས་གང་ཡང་རུང་བ། གཞན་ལ་འཆོ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གང་ཞིག་ལ་སྤྲིན་དང་མ་འདྲེས་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས།

དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཟེར་བ་འདིར་དགེ་སྤྲིན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཁོངས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། མོང་གི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གིས་མཚོན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཤེས་ཡོན་ཡིན། ཤེས་ཡོན་ཡིན་ནའང་ཡོན་ཏན་མིན་པ། དཔེར་ན། རུལ་ཕྲན་མཚོན་ཆ་བཟོ་སྐྱེད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན། དམག་རྒྱག་སྐྱེད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན། ཆང་དང་དུག་རྩིས་བཟོ་སྐྱེད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན། དུག་ལས་བཅོན་གཞོན་བྱེད་སྐྱེད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན། གཡོ་ཐབས་སྲིད་བྱུང་གི་ཤེས་ཡོན་སོགས་མི་དགེ་བའི་ལས་ཐབས་སྐྱ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་འགྲོ་དགོས་ནའང་། འདི་

ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་བྱས་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་ལན།

དག་ཡོན་ཉན་མེད་དམ་ཟེར་ན་དངོས་བྱུགས་གང་རུང་ནས་འཆོ་བའི་རང་བཞིན་
 ཅན་དང་གཞན་ལ་གཞོན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་དུས་ཡོན་ཉན་མ་མེད།

དེར་སང་གི་མི་ཞིག་གིས་ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱས་པའི་ལྷན་འབྲེལ་གཙོ་བོ་
 གང་མེད་དམ་ཞེ་ན། རྩོམ་གཏམ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་ཆོ་འདི་སྤྱང་གི་བྱ་བ་གང་
 ཡང་རུང་བ་ཞིག་མི་ཚེའི་རྩ་དོན་དུ་བཞག་པའི་དམིགས་ཡུལ་དེ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་
 ལམ་ཞིག་སྤྱང་བ་ལ་ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཞེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་དུས་དམིགས་ཡུལ་
 དེ་དང་མཐུན་པའི་ལྷན་འབྲེལ་གིས་ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་སྤྱོད་དེ་ལས་ཐོབ་དགོས། མིའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་མེ་བ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་དམིགས་ཡུལ་ལ་བཟང་ངན་
 མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད། ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་དགོས་དོན་འདི་
 མེད་ཅེས་གནད་དོན་གཅིག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་མི་ཐུབ། སྤོབ་བྱ་ཁག་གི་སྤོབ་
 མས་ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་དགོས་དོན་སྤྱི་ཡི་ཆ་ནས་བཤད་ན་སྤོབ་མ་རང་
 ཉིད་ཀྱི་མི་ཚེའི་རང་མགོ་ཐོན་ཐབས་དང་སྤོབ་བྱ་ཐོན་དུས་མིང་དང་གོ་གནས་མཐོ་
 ཞིང་དངུལ་འབབ་ཡོང་སའི་ལས་ཀ་གང་ཡག་ཡག་ཅིག་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཤེས་
 ཡོན་སྤོབ་སྤོབ་སྤོབ་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་མེད། རབ་བྱུང་ན་སྤོབ་བྱར་སྤྱངས་པའི་ཤེས་
 ཡོན་དེའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་སྤྱིར་གྱི་ལས་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཐུབ་པ་ལ་ཤེས་ཡོན་སྤྱངས་
 པ་དེས་ཕན་ཐོགས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་ན་ལྷན་འབྲེལ་ལེགས་ཤོས་དེ་མེད།

༡༥ རྩེ་བ། རྩོན་གྱི་མཁས་པ་དང་ལོ་རྩེ་བ། ཤེས་ཡོན་པ་བཅས་གྱིས་
 སྤྱི་ཚོགས་དང་མཐུན་ཉེན་གྱི་གནས་སྤངས་གང་འདྲ་ཞིག་གི་འོག་ནས་ཤེས་ཡོན་
 སྤོབ་སྤོབ་གནང་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ཚོར་སྤོབ་སྤོབ་གི་ལྷན་འབྲེལ་གང་འདྲ་ཐོབ་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

ཡོད་པ་ངོས་འཛིན་གནང་གི་ཡོད།

བཀའ་ལན། གནའ་སྲ་མིའི་དུས་ཀྱི་བོད་རིགས་ཕལ་ཆེ་བ་ཚོས་དད་འིན་དུ་
 ཆེ་བས་སྐབས་དེའི་ཤེས་ཡིན་སློབ་སློང་གནང་མཁན་མང་ཆེ་བས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་
 དགོས་མཁོ་ནི་ཆེ་འདི་ལས་སྤེམ་གལ་ཆེ་བར་བརྩེ་བའི་སྐབས་ཡིན་དུས། ལོ་ཙཱ་
 བ་དང་རྒྱལ་ཁོན་པའ་གྲུབ་སོགས་སློབ་སློང་གནང་མཁན་མང་ཆེ་བས་སྤྱི་དུ་
 སྐད་ཡིག་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཆེས་མང་
 པོ་ཞིག་བོད་སྐད་ཐོག་ཕབ་བསྐྱར་གྱི་ལས་དོན་གཙོ་བོར་གནང་ཡོད། མཐུན་རྐྱེན་
 གྱི་ཆ་ནས་བཤད་ན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་གཞུང་ནས་འགྲོ་སྲིད་བཏང་བའང་ཡོད། མང་
 ཆེ་བ་ཞིག་སྐོར་གྱི་ངོས་ནས་སྤྱི་འགྲོའི་བདེ་སྤྱིད་དང་ཡ་རྒྱལ་བའི་བརྟན་པ་རིན་པོ་
 ཆེ་དར་རྒྱས་ཡུན་དུ་གནས་པའི་ཆེད་ལུས་སྲོག་འབེན་དུ་བཅུགས་པའི་དཀའ་ལས་
 བརྒྱབས་ཏེ་མཐུན་རྐྱེན་རང་ངོས་ནས་འཚོལ་སྐྱབ་གནང་མཁན་མང་ཤོས་ཡིན།
 རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་བརྟན་པ་ཁོ་ནི་བསམས་ནས་བོད་དུ་ཕྱེབས་
 གྱི་ཡོད་ལ། རྒྱ་གར་པ་ལེ་ཟུང་གིས་གསེར་འཚོལ་སྐྱབ་གྱི་ཆེད་དུ་བརྟན་པ་སྤེལ་
 མཁན་ཡང་བྱུང་ཚུངས་ཡོད། རྩོན་གྱི་ཚོས་རྒྱལ་ཚོའི་སྐབས་དང་བརྟན་པ་སྤྱི་དར་
 གྱི་སྐབས་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ནས་ཐད་ཀར་མཐུན་རྐྱེན་དམིགས་བསལ་གྱིས་སྐྱར་
 བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཡོད། ཁོང་ཚུ་པས་སློབ་སློང་གནང་བའི་གྲུབ་འབྲས་སུ་བོད་
 ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་མེད་པ་ནས་ཡོད་པ་དང་། ཡོད་པ་ཙམ་
 མ་ཡིན་པར་གནས་ཚད་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བའི་སྐད་ཡིག་སྤུས་དག་ནང་པ་སངས་རྒྱུས་
 པའི་མདོ་སྐགས་ཀྱི་བརྟན་པ་ཆ་ལག་ཚང་བ་དང་། སྤུན་ཚུས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་

ཤེས་ཡིན་སྲིད་བྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་ལན།

དུས་རབས་སྐུ་མ་ཚོའི་སྐབས་ཀྱི་རིག་གནས་ཀྱི་དགོས་མཁའི་ཡོངས་རྫོགས་པོད་སྐད་
ནང་སློབ་སྦྱོང་གྲུབ་ཐུབ་པར་མ་ཟད། པོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གནས་
ཞེས་པ་ཞིག་འཇམ་སྐྱོང་འདིའི་ཐོག་དུས་དེང་སང་ཡང་དར་སྤེལ་དང་ཡར་རྒྱས་
ནས་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་སྲུ་བསྐྱོད་བཞིན་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་ཐུབ་ཡོད།

༡༥ རྗེ་བཀའ་ལན། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་སྐབས་འདིར་དེ་སྔ་དར་བའི་

ཤེས་ཡིན་གྱི་ལམ་སློལ་དང་སློབ་གཞིའི་སློབ་ཚན་ཁག་ལ་འདོད་ལེན་དང་གསར་
བརྗེ་གང་འདྲ་ཞིག་གནང་དགོས་པ་རེད་དཔོན་པོས་ཀྱི་ཡོད།

བཀའ་ལན། པོད་ཀྱི་དགོན་པ་ཁག་ཏུ་མདོ་སྐྱབས་གཞུང་ལུགས་རབ་

འབྲུམས་ལ་ཐོས་བསམ་སློམ་གསུམ་གནང་སྤངས་ཀྱི་ལམ་སློལ་དང་། སེམས་
འདུལ་བའི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་སློབ་ཚན་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱིའི་ཆ་ནས་འདོད་ར་
ལེན་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་སློབ་སྦྱོང་དེའི་དམིགས་ཡུལ་
གཙོ་བོར་རྒྱ་དུ་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་མ་འགྱུར་བ་དེ་སྲིད་དུ་དེའི་མི་
མཐུན་སྤྱོད་སྲུ་གཉེན་པའི་ངོ་བོ་ལ་འགྱུར་བ་འགྲོ་མི་སྲིད་པ་ཞིག་རེད། པོད་
ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཕལ་མོ་ཆེར་འདུལ་བའི་བཅས་མཚམས་དོ་དམ་པོའི་སློབ་སྦྱོང་སློབ་སྦྱོང་
གནང་བའི་ལམ་སློལ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། སློང་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ནི་གཙོ་བོའི་ལུས་ངག་གི་སྦྱོད་ལམ་བདུན་པོ་འདི་མི་དགེ་བའི་སྤྱོད་སྲུ་
མི་འགྲོ་བ་དང་། ལུས་ངག་གི་སྦྱོད་ལམ་མ་དུལ་བ་རྣམས་འདུལ་བའི་ཐབས་སྲུ་
གསུངས་པ་ག་ལྟག་ཡིན། དེར་བརྟེན་མིའི་ལུས་ངག་གི་སྦྱོད་ལམ་མ་དུལ་བ་དེ་
སྲིད་དུ་སྦྱོད་ལམ་དེ་དང་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ལུས་ངག་གི་བྱ་སྦྱོད་དེ་འདུལ་བའི་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

བཅས་མཚམས་ལའང་འགྲུར་བ་འགྲོ་མི་སྲིད་པ་ཞིག་རེད། འདུལ་བ་ཡུལ་དུས་
 དང་བརྩམས་ཞེས་པའི་བཤད་སྲོལ་ཞིག་ཡིད་ཀྱང་དེ་ནི་སྤྱི་ཚོགས་དང་ཁོར་ཡུག་གི་
 གནས་སྤངས་དམིགས་བསལ་ཅན་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་དེ་དང་མཐུན་
 པའི་འདུལ་བའི་བཅས་མཚམས་རགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་གོགས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་
 ཆ་གས་རེ་བྱུང་ལ་འགྲུར་བ་གཏོང་སྤངས་སློར་འདུལ་བར་ཡོད་པ་ལས། འདུལ་
 བ་ཡུལ་དུས་དང་བརྩམས་ཞེས་གང་འདོད་ཀྱིས་འགྲུར་བ་བཏང་ཚོག་པའི་དམིགས་
 བསལ་ཅན་དེ་འདྲ་མ་རེད།

གནའ་སྔ་མོའི་སློབ་གཉེར་གནང་སྤངས་ནི། ས་འབྲུག་གིས་གདན་དང་།
 རོ་འབྲུག་གིས་སྤྲུལ། ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར་མཐུན་རྐྱེན་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་
 དཀའ་ངལ་ལ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་གདོང་ལེན་བྱས་ཏེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྐྱེལ་
 པ་དག་པའི་ཐབས་དང་འབྲེལ་ནས་ཐོས་བསམ་སློམ་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བར་མངོན་
 དགོས་པའི་ཕུག་སྲོལ། སློན་བྲོན་སློན་པའི་རྣམ་ཐར། །རྗེས་འཇུག་གདུལ་བའི་
 ཉམས་ལེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉམས་སྤོང་དང་དགག་དགོས་དམིགས་བསལ་
 ཅན་ཞིག་ལ་གཟིགས་པའི་དབང་གིས་དར་སྤེལ་ཆེད་མངགས་གནང་བ་ཞིག་རེད། དེང་
 སང་ཁ་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཀ་སྤྱིད་པོ་དང་དེང་རབས་ཀྱི་འཕུལ་རིག་གསར་པའི་མཐུན་རྐྱེན་
 ལ་བརྟེན་ནས་དཀའ་ཚོགས་མེད་པར་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་
 ལམ་སྲོལ་དར་བཞིན་པས་མཚོན་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སྤངས་དང་དམིགས་ཡུལ་འཛིན་སྤངས་
 སོགས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲུར་བ་འགྲོ་བཞིན་པས། ནང་ཚོས་ནི་ཤེས་ཡོན་ཅན་
 གྱི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པའི་གྲུབ་འབྲས་སུ་ནང་ཚོས་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་

ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་ལན།

ལ་མཁམ་པར་འགྱུར་བ་ཙམ་ལས་ཐོས་དོན་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་འདུལ་བའི་
 ཐབས་སུ་མི་འགྲོ་བར་མ་ཟད། དེ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གྲོགས་དང་ཚོས་དྲད་དུ་འགྲོ་བའི་
 ཉོན་ཁ་ཆེན་པོར་འཕྲད་བཞིན་ཡོད། ལོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཆོ་རབས་གཏན་གྱི་འདུན་
 མའི་བདེ་སྲིད་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་དམིགས་པའི་དགོན་པའི་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྲོལ་ནི་ཐོས་
 བསམ་སྒྲམ་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བར་བྱེད་དགོས་པ་དང་། སློབ་གཞིའི་གཞུང་ཆེན་མོ་
 གཉིས་ཀ་ལ་རྩ་བའི་ཆ་ནས་འགྱུར་བ་གཏོང་དགོས་པ་མེད་ཀྱང་། སློབ་སྦྱང་བྱེད་
 ལྷངས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་རྙིང་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་དགག་དགོས་མེད་པའི་རིགས་ལ་འགྱུར་
 བ་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད།

གཙོ་བོ་ཚོས་སྲོགས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་མི་སྐྱེ་ཤི་མེ་ཆོའི་
 ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱང་བྱེད་པའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་གནས་ལྷངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན།
 ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱངས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་དང་སློབ་གཞིའི་སློབ་ཚན་གཉིས་ཀ་ལ་དུས་
 ཅས་དུས་སུ་ཁོར་ཡུག་གི་གནས་ལྷངས་སམ་སྐབས་སོ་སོའི་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་
 ཀྱི་ཁ་སྲོགས་དང་བརྒྱན་ནས་འགྱུར་བ་གཏོང་བའམ། སློབ་གཞིའི་སློབ་ཚན་ཡང་
 ལྡན་པ་རང་ཉིད་དགའ་སའི་སློབ་ཚན་འདེམས་པ་འམ། ཡང་ན། མི་ཆོའི་
 རིང་གི་སོ་སོའི་དགོས་མཁོ་དང་སྲི་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཁོ་རྩ་བར་འཛིན་
 པ་སོགས་སྐབས་སོ་སོའི་ཁོར་ཡུག་གི་གནས་ལྷངས་དང་བརྒྱན་ནས་བརྒྱུར་
 བཙོས་དང་གསར་གཏོད་རིམ་བུ་བྱ་དགོས། དཔེར་ན། རྒྱལ་ཁབ་འགའ་
 བས་ཀྱི་ནང་རྒྱལ་ཁབ་དེའི་མི་སེར་ཡིན་ཚད་ཀྱིས་དྲག་པོའི་སློབ་སྦྱང་དེས་པར་
 བྱེད་དགོས་པ་སོགས་སྐབས་དང་དུས་ལ་བརྒྱན་ནས་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྲོལ་བཟོ་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བརྟམས།

དགོས་པའི་གནས་སྐབས་ལྷན་སྦྲེང་ཡོད།

བོད་པའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་སྤྱིའི་ཤེས་ཡིན་གནས་སྐབས་ཀྱང་དེ་ཚོ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལ་བོད་གཞུང་གི་དོན་ཅན་བོད་སྤྱིའི་ལས་དབང་ཇ་དྲག་ཅན་གྱི་རྩ་དོན་འདི་གཞི་ལ་བཞག་པའི་ཤེས་ཡིན་སྲིད་བྱུས་ཡིན་དགོས་པ་ལས་ལྟ་བུའི་རྣམ་གཞག་ཙམ་གྱིས་ད་ལྟའི་ཆར་ཕན་ཐོགས་དཀའ། སྤྱིར་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་སློབ་སྦྱོང་མང་ཆེ་བས་ཤེས་ཡིན་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པའི་དགོས་དོན་གཙོ་བོ་ཡང་། རང་གི་མི་ཚེའི་རང་མགོ་ཐོན་ཐབས་དང་། མིང་དང་གོ་གནས། མི་ཚེའི་འཚོ་ཐབས་ཀྱི་ལས་ཀ་ལེགས་པའི་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་ལས་ཀ་དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་གཙོ་བོར་དམིགས་པ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་མི་དེ་མ་འོངས་པར་གནས་སའི་ཁོར་ལུག་དེའི་ནང་དུ་སློབ་སྦྱོང་གང་གི་ཐོག་ནས་ལས་ཀའི་གོ་སྐབས་ལེགས་པ་ཞིག་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་མེད་ལ་བརྟམས་ནས་སློབ་ཚན་བསྐྱིག་པ་དང་འདེམས་པ་སོགས་བྱེད་དགོས། ཤེས་ཡིན་སློབ་སྦྱོང་གི་ལམ་སྲོལ་དང་སློབ་ཚན་གཉིས་ཀ་སྐབས་དེ་དང་དེའི་སློབ་སྦྱོང་ཚོའི་འདོད་པ་དང་ཁོར་ལུག་ལ་བརྟེན་ནས་འགྱུར་བ་ཡང་ཡང་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་ཡོད་ལ། ཤེས་ཡིན་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་ནང་དོན་རེ་རྩུང་ལ་དུས་དབང་གིས་འགྱུར་བ་མ་བཏང་ཐབས་མེད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འབྱུང་སྲིད་ནའང་བོད་ཀྱི་ཇ་དྲག་གི་ལས་དབང་འདི་གཞི་རྩར་འཛིན་དགོས་པའི་རྩ་དོན་ལ་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་གཏོང་ཐབས་མེད།

༤༥ རྗེས་ཀྱི་བཤད་པོར་ལམ་ནས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གཞི་རིམ་ཤེས་ཡིན་སྲིད་བྱུས་ཟེར་བ་ཞིག་གཏན་འབེབས་གནང་ནས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སློབ་གྲྭ་གང་

ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་ལན།

འཚམས་ཤིག་ཏུ་ལག་བརྟུན་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པའི་སྤང་རེད། འདི་ལྟར་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་དགོས་པའི་གནད་འགག་གང་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་གནང་གི་ཡོད་དམ།

བཀའ་ལན། ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་ཞེས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལྟ་བུ་དང་ལག་ལེན་བརྟུན་སྤངས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་འདི་གཏན་འབེབས་མ་གནང་བའི་གོང་ནས་འདྲིའི་ནང་དོན་མང་ཆེ་བ་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སློབ་གྲུའི་ནང་ཐོག་དང་པོ་ནས་ཡོད་ཡོད་པ་ཞིག་རེད་ལ། ལྷན་པས་དེ་དུས་བྱུ་དང་བྱུ་མོ་གཉིས་ཀར་རྩོད་པ་རྩོད་པའི་ལམ་སྲོལ་དར་ཡོད། གྲུ་པའི་ཁང་ཆེན་དང་། ཆོས་དགེ་ཡང་ཟུར་དུ་ཡོད། སློབ་ཕྱག་རྒྱུ་རྒྱུ་མི་ཆོག་པའི་ལམ་སྲོལ་གྱི་ཐོག་ནས་དགེ་ཆེན་འོས་སློབ་ཡང་གནང་ཡོད་པས་དེའི་དུས་སུ་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གཉིས་ཀའི་ཐོག་པན་རྣམས་ཀྱང་ཆེན་པོ་བྱུང་མྱོང་ཡོད།

ཡགོང་ས་ཡ་རྒྱལ་མགོན་ཆེན་པོས་དབུ་བྲིད་པའི་རྒྱལ་བཙུན་གཞུང་དམངས་གཉིས་ཀས་འདས་པའི་མི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་གི་རིང་མིག་དཔེར་འོས་ཤིང་འཇམ་སྐྱིང་ནང་ལེགས་སའི་བསྐྱབས་བརྗོད་ཡང་ཡང་ཐོབ་པའི་གྲུབ་འབྲས་སློབ་ན་མེད་པ་བྱུང་ཡོད་ནའང་། ད་དུང་ཡང་ཆེས་ཇ་དྲག་ཆེ་བའི་དུས་ལ་གནས་ཡོད་དུས་བོད་གཞུང་དམངས་གཉིས་ལ་གཙོ་བོར་ཡང་ནད་ཆེ་དྲགས་པས། ག་ཆའི་ཁ་ལ་གཏམ་སྟན་མེད། ཅེས་པ་ལྟར་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་སློབ་ཆ་ལ་ངས་མཐོང་ཆོད་མ་བཤད་ན་དྲི་བར་ལན་བཏབ་པ་དགོས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་མཐོང་སྟེ་སློབ་གྲྲི་སློབ་ཀས་གཙོ་བོར་ལུས་ན།

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

འདས་པའི་མི་ལོ་ཉི་ཤུ་དང་སུམ་ཅུ་ཡས་མས་ཀྱི་ནང་ཙམ་ནས་བོད་མི་སྐྱབས་
 བཅོལ་པའི་གཤིས་ཀ་དང་ཁོར་ཡུག་གཉིས་ཀར་འགྱུར་བ་སྣ་ཚོགས་སྲིན་པར་བརྟེན།
 སྐབས་དེ་དང་དེའི་བོད་རིགས་ཤེས་ལུན་མི་སྣ་ཁག་ཅིག་གིས་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས་
 བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་སློབ་ཚན་དང་འབྲེལ་བའི་སློབ་དེབ་དང་ལས་བྱེད་གཉིས་ཀ་
 ལ་འགྱུར་བ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་བཏང་ཡོད། བར་ལམ་ཞིག་ནས་ཡགོང་ས་ལ་སྐྱབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་རི་ལུགས་པ་ཐག་པས་མི་དོམ། མགོ་རུལ་བ་ན་བས་
 མ་ཚོར། ཞེས་བཅོན་བྱོལ་བོད་མི་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་བོད་མིའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ཤེས་
 ཡོན་དང་ཀུན་སྲོད་ཉམས་ཆག་དུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་ཐད་བཀའ་སློབ་རིམ་པ་སྲ་སྲིར་
 གནང་ཡོད་ནའང་འབྲེལ་ཡོད་ཚོས་དགོས་ངེས་ཀྱི་དོ་སྣང་དང་བརྐྱར་བཅོས་དེ་
 ཙམ་བྱས་ཐུབ་མེད་པར་བརྟེན་ད་ཆ་ཉམས་ཆག་དང་འབྲས་ཤོར་གྱི་འབྲས་བུ་མིག་
 མཐོང་ལག་ཟེན་དུ་གྱུར་པ་འདི་རེད།

སྐབས་ཤིག་རྗེས་པ་ཐམས་ཅད་རྗེས་ལུས་དང་རུལ་སྲུངས་སུ་བཅུས་པ་ལྟ་
 བུའི་ལྷ་སྒངས་ཀྱིས་སྤྱི་ཚུལ་གྱི་ལྷ་སྲོད་ལ་དེབ་ལངས་ཆེ་དྲགས་པའི་བག་ཆགས་
 ངན་པས་གཞིན་སྦྱིས་ཚོར་བྱགས་ཀྱི་དཔེ་ལ་ཞིག་ཐེབས་སོང་། ལྷག་པར་ལོ་
 འགའ་ཤས་ཀྱི་གོང་ཙམ་ནས་དཔལ་འབྱོར་ཡར་ཀྱས་སྲིན་དུས་ལུང་པ་མེད་པའི་
 བཅོན་བྱོལ་པ་ཡིན་པ་བརྟེན་པ་ལྟར་ཀུས་སྲོས་བྱེད་པ། ལས་བརྗོམས་པལ་ཆེ་བའི་
 ནང་ལས་ཀའི་རྣམ་གྲངས་མང་ཞིང་འཕེལ་ཀྱས་ཆེ་ཚུལ་གཙོ་འདོན་བྱས། ལས་ཡུན་
 ལུ་ཚོད་ཀྱི་གྲངས་ཀ་འབོར་གང་ཆེ་ཆེ་ཞིག་སྟན་ཚོམ་ལྟར་འབྲི་སྲོལ་དར། སྤྱི་སྣོར་
 གྱི་ཚོགས་འདུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལའི་ངང་ནས་གྲོལ་ཞེས་པའི་ཁ་གཡང་བརྒྱགས་ཟེན་

ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་ལན།

པའི་སང་ཉིན་ནས་བཟུང་སྤར་བཞིན་ཚུ་ངན་ལང་ཤོར་དེ་རང་དུ་བསྐྱད་ཚོགས་པ་ལྟར་
 ལྷང་མེད། ཚོགས་འདུའི་སྐབས་ཀྱི་དྲི་བ་དྲིས་ལན་ཀྱང་འཁྲབ་གཞུང་ལྟ་བུར་གྱུར།
 འགན་འཁུར་མཁན་ཁག་ཅིག་གིས་འཛེམས་ཟོན་ཁོ་ནས་དུས་ཚོད་སྐྱེལ་བ་སོགས་ཚུ་
 རྒྱུན་སྒྲིལ་ཚོགས་པས་བཅན་བྱེད་པོད་གཞུང་གི་ལས་དོན་མང་པོ་ཞིག་དང་ལྷག་པར་
 བོད་ཀྱི་སྐྱད་ཡིག་ལ་ཉམས་ཚག་དང་འབྲུས་ཤོར་འགོ་བཞེན་པར་སྐབས་དང་དུས་སོ་
 སོར་ཡགོང་ས་མཚོག་གིས་དེ་ལ་ཕྱག་མཛུབ་ཀུན་ནས་བོད་གཞུང་གི་ལས་ཤུག་ཡོངས་
 རྫོགས་ཚོགས་སར་ཉེན་བརྟེན་གནང་ཡོད་ནའང་། གཞུང་དམངས་གཉིས་ཀས་དོ་སྣང་
 དེ་ཅུ་མ་བྱེད་མ་བྱུབ་པས་ཤོག་བུ་སྐྱུ་ཟོན་ལྟར་ད་ཆ་སྤྱི་སྤྱོད་གང་སར་འབྲུས་ཤོར་
 ཟེར་བ་ནི་འགོ་བས་ཐབས་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཚབས་ཆེན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་མོད། འོན་
 ཀྱང་ཇ་དུག་གི་ལས་འགུལ་སྤེལ་ནས་ནོར་འཁྲུལ་བསྐྱར་བཅོས་བྱེད་ཀྱིས་ན་བཅོས་
 ཚུ་མེད་པའི་མཚམས་སུ་སྤྱོད་པའེད།

བཅན་བྱེད་པོད་མེད་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་སྦྱོར་ནི་ཁོར་ཡུག་ངན་པའི་སྤྱོད་ཀས་
 སུ་རང་བཞིན་གྱིས་འགྱུར་ཚར་བ་ལྟ་བུ་མེད། དཔེར་ན། ཡ་རབས་སྦྱོད་བཟང་
 ཉམས་པ་ནི། ས་མ་དང་ཡུལ་གོང་མ་ལ་གུས་ཞབས་དང་ཅི་བཀུར་མེད་པ། དུག་
 རྫས་འབྲུང་མཁན་དང་དུག་རྫས་ཉོ་ཚོང་བྱེད་མཁན། པགས་རིགས་ཀྱིས་གཅོས་
 བྱེད་ཚོང་ཁྲིམས་འགུལ་གྱི་ལས་ཀར་འཛེམས་ཟོན་མེད་པ། བོད་གཞུང་སྤྱོད་ཀྱི་
 ཡིག་ཆ་རྒྱན་བཟོ་བྱེད་པ། དདུལ་གྱི་ཆེད་མགོ་བསྐྱོར་མགོ་གཡོག་བྱེད་པ། བོད་
 ཀྱི་ན་གཞིན་ཚོས་རིག་དུག་གི་ན་ཆ་འགོས་སྤེལ་ལ་འཛེམས་མེད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཚོང་
 མའི་ལས་བྱེད་པ་སོགས་སྦྱོད་ངན་སྤྱོད་ཚོགས་པ་ཞིག་བྱེད་མཁན་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེར་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

རྗེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ། དེ་བཞིན་ཕ་མས་སྐྱ་གུ་གྲུ་པ་བྱེད་འདོད་མེད་པ་དང་།
 སློབ་གྲིའི་ནང་ཚོས་ལུགས་སྤེལ་གྱི་འདུག་ཅེས་སློན་བརྗོད་བྱེད་པ། རང་དོན་རེ་
 འགྲུབ་པའི་ཆེད་མི་སྐྱ་ཤོ་མོས་སྐྱ་བྲེག་དུར་སྐྱེག་གི་གོས་གྲོན་ནས་གྲུ་རྩུན་བྱེད་པ།
 གྲུ་པ་དང་སྐྱ་མ་ལ་ལམ་མདོའི་འབེན་རྩི་རྩུར་དོན་མེད་ཀྱི་ཁ་ངན་གཏོང་སློབ་དར་
 བཅོམ་གྲུ་པ་དང་སྐྱ་མ་མང་དུགས་པའི་སློན་བརྗོད་བྱེད་པ། མྱོང་ས་དད་ཅེས་བོད་
 མི་ཉམས་ཚུང་མི་རིགས་ཀྱི་རུས་ཞེན་ཆེ་ཞིང་ཤེས་ཡོན་མེད་མཁམ་ཆོའི་དགའ་དད་
 ལ་མཐོང་ཚུང་དང་ཁྱད་གསོད་བྱེད་པ། དབྱིན་སྐད་མ་ཤེས་པ་དང་སྤྱི་རྒྱལ་དུ་
 འགྲོ་མ་ཐུབ་ན་མི་གྲུ་པ་མི་ཚུད་པ་ལྟ་བུའི་ལྟ་ཚུལ་འཛིན་པ། གྲུ་པ་དང་སྐྱ་མ་
 སློབ་དཔེ་རྩི་འདུ་ཞིག་མཐོང་ནའང་སྐར་སེ་སེར་འཛེམས་ཐོན་གྱིས་སློན་བརྗོད་
 བྱེད་མི་ཉམས་པ་གང་ཞིག་ལ་གྲུ་པ་དང་སྐྱ་མས་སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་ལ་གཞོན་ཚུལ་
 ཀྱི་དམའ་འབེབས་བྱེད་པ། བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཁྱབ་སྤེལ་གྱི་ཁ་སྤྱི་ལ་
 སྤྱོད་པ་མ་གཏོགས་བཅོན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་ལས་འགུལ་དེ་ཙམ་སྤེལ་
 ཐུབ་ཀྱི་མེད་པས་བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཚོགས་སྤྱོད་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་
 ངན་པ་ཞིག་ཐོན་བཞིན་པ་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་ནའང་། ད་དུང་ཡང་སྐར་མེད་རྩུར་
 ཡག་ཐག་ཆོད་རེད་ཅེས་འཛེམས་ཐོན་གྱིས་བཤད་སྐད་ས་འདིའང་བོད་ཀྱི་ཚོས་
 དང་རིག་གཞུང་སྐད་ཡིག་དང་བཅས་པ་ཉམས་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རིག་ཚོགས་ཆེན་འགའ་ཤས་ཀྱི་སྐབས་སློབ་དེབ་ནང་ཚོས་
 ཚོགས་མང་དུགས་ནས་སློབ་སྦྱོང་ཡར་ལོག་དགོ་ཆེན་ཚོས་ཤེས་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག་ཅེས་
 དགོ་ཆེན་ཚོའི་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུའི་ཚབ་དུ་སློབ་དེབ་ཀྱི་ཚོགས་དོན་གཉིས་

ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་ལན།

ཀ་ཤེས་རིག་ལས་ཁྲུངས་རང་ཉིད་ཀྱིས་འགན་ཁུངས་ཏེ་བསྐྱུར་བཅོས་རིམ་པ་བྱས་
 ཏེ་རྗེ་ཞན་རྗེ་རྣམས་ཏུ་བཏང་། མི་ལོ་ལྔ་བཅུ་འདྲིའི་རིང་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་
 གི་དགོ་ཆན་རྣམས་ལ་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཆ་ཚང་བའི་ཤེས་ཡོན་གཏོང་བ་ལ་ཅོང་
 ཡུན་རིང་བའི་དགོ་ཆན་འོས་སྤོང་གནས་ཚད་མཐོ་བ་ཞིག་ཐེངས་གཉིས་ལས་སྤྱད་
 མྱོང་མེད་པ་དང་། ལྷག་པར་བོད་གཞུང་གི་ལས་ཁྲུངས་ཁག་གི་ཡིག་ཆ་མང་པོས་
 དབྱིན་ཡིག་ཏུ་འབྲི་སྲོལ་དང་། སློབ་གྲྭ་རེ་རྩུང་གི་ཁོར་ཡུག་ནང་དུ་འདེད་དབྱིན་
 རྒྱན་མ་གཏོགས་བརྒྱབ་མི་ཚོགས་པའི་བྲིམས་ཀྱང་བཟོ་མྱོང་ཡོད། དེ་ཤེས་སློབ་ལས་
 རྒྱུ་བར་ངན་འབྲེལ་དང་། བོད་ཀྱི་སློབ་གྲྭའི་ནང་ཐ་མ་ནག་པོ་འཐེན་པ། ལོག་
 གཡེམ་དང་རྒྱུ་མ་རྒྱ་བ་སོགས་ཀྱི་སྲོད་ངན་སྣ་ཚོགས་ཤེད་པ། སློབ་སྦྱོང་རྣམས་
 རང་བྲིམ་དུ་སློབས་སྐབས་མ་མར་གུས་ཞབས་མི་ཤེད་པའི་གོམས་གཤེས་ཅན་དུ་
 བྱུར་པ། བོད་གཞུང་གི་ལས་ཤེད་མཐོ་དམའ་སྤྱི་དང་ཐ་ན་སློབ་སྦྱོང་ཚུན་ཆད་ནས་
 དབྱིན་བོད་སོགས་སྐད་ཡིག་འདྲེས་མའི་ནང་གསུང་བཤད་གནང་རྒྱུར་སློབས་པ་
 མཐོ་བའི་འགན་བསྐྱུར་ལྟ་བུ་ཤེད་པ། དཔལ་འབྱོར་དང་མིང་གོ་གནས་ཡོད་མཁན་
 གྱི་སྤུ་གུ་ཞིག་ཡིན་ཆེ་རང་རེའི་བོད་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཁག་སློབ་འཇུག་ཤེད་ས་མི་སློབ་པར་
 བྱུར་ཏེ་དབྱིན་སྐད་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་འགྲོ་སྲིད་ཆེན་པོས་སློབ་འཇུག་
 བྱ་དགོས་པའི་འགན་བསྐྱུར་དང་། དེ་ཚོའི་གས་སློབ་གྲྭ་ཐོན་སྐབས་ཀྱང་བོད་
 གཞུང་གི་ནང་དུ་མི་འཇུག་བ་སོགས་གནས་ཡུལ་ལུང་པའི་ལྷ་སྲོད་ངན་པ་དག་ལ་
 དཔེ་ལྷ་རྒྱ་ཆེ་བྱས་པའི་རྒྱུན་ལྷ་སྐྱོགས་རིམ་བསགས་ཀྱིས་འབྲུས་ཤོར་ནི་
 སྤོགས་ཐམས་ཅད་ནས་ཤེས་བཞིན་དུ་བཏང་བ་ལྟ་བུ་རེད། ད་ལྟ་སྐད་ཆ་ཤོད་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བརྟུས།

མཁམ་ང་རང་ཉིད་ཀྱང་བོད་མི་ཚན་རབས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་འབྲུས་ཤོར་
གཏོང་མཁམ་གྱི་ཆ་གས་སུ་ཚུད་ཡོད་པས་ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་བཀལ་
བའང་མིན། ཉམས་ཆག་འདི་དག་མ་དགེས་ཅམ་གྱི་ཚོད་ལྷ་ཁོ་ནས་ཁོ་གད་བཅོས་
དཀའ་བའི་མཚམས་སུ་སླེབས་ཡོད་ཀྱང་བོད་གཞུང་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཚོས་འཛེམས་
ཐོན་མེད་པར་ཇ་དྲག་གི་ལས་འགུལ་རེ་སྤེལ་བྱུང་ཆོ་བཅོས་བྱུང་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད།

བོད་མིའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་པའི་ད་ལྟའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་
ལམ་སློལ་འདིས་མ་འགྲིག་པ་ཁོ་ན་ལ་ངོས་འཛིན་གནང་ནས་དེ་ལ་འགྱུར་བ་བཏང་
བ་ཅམ་གྱིས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕན་ཐོགས་ཡོང་དཀའ། གཙོ་བོ་བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་
སྤྱི་ཚོགས་འདིའི་ནང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལ་མཐོང་དང་ཆ་འཛིན་དེ་ཅམ་མི་དགོས་
པའི་བག་ཆགས་ངན་པ་འདི་ལ་འགྱུར་བ་ཞིག་ངོས་པར་གཏོང་དགོས། ལྷག་པར་
བཅོན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་མ་ལག་དང་བཅས་པའི་ལས་དོན་གནང་
སྐབས་ཕྱི་འབྲེལ་ཅམ་མ་གཏོགས་ཉིན་རེའི་བྱ་བཞག་ཡོངས་ཚོགས་བོད་ཀྱི་སྐད་
ཡིག་བསྐྱེད་ལྷན་མེད་པ་ཁོ་ནས་ལས་དོན་གཉེར་དགོས་པའི་ལས་འགུལ་རྣམས་བྱགས་
ཐོན་པ་ཞིག་སྤེལ་དགོས་པའི་དུས་ལ་བབས་ཡོད། ད་ལྟའི་འགྲོ་སྤངས་འདི་ལྟ་
མཐུང་ནས་སོང་ན་སྐད་འདྲེས་མའི་བོད་ཀྱི་གཞུང་སྐད་གསར་པ་དང་། བད་སྤོད་
ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པའི་གཞུང་ཡིག་གི་འགྲོ་སྤངས་རང་འདོད་ཅན།
བོད་ཡིག་གི་ཤེས་ཚད་ངོས་ཅན་ཡོད་པའི་གཞིས་ལུས་བོད་མི་ཚོར་ལམ་སང་གོ་
བད་འཕྲོད་དཀའ་བའི་སྐད་ཡིག་བྱུང་མཚར་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་སྲིད། དེས་ན་
བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་མང་གཞི་ཚད་ལྡན་མེད་མཁམ་ཞིག་བོད་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་

ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱས་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་ལན།

པའི་འཚང་རྒྱལ་མཚན་དང་པོ་ནས་འཇུག་མེ་ཚོག་པའི་བྲིམས་སྲོལ་ཞིག་གཏན་
 འཁེབས་གནང་བྱུང་ཆེ་གཞུང་ཞབས་ཚེའི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་གནས་ཚད་ཡར་
 རྒྱས་འགྲོ་བར་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལ་དགའ་ཞེན་དང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་
 གི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་མཁན་ལ་གཞུང་སྲིད་མཚན་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མཐོང་ཆེན་སྦྲེལས་
 བྱུང་བར་ཕན་ཐོགས་ཡོད། དེ་མིན་མགོ་ཚུལ་གཅིག་ནས་འཕྲུག་ན་གནས་གང་
 བར་དུ་མ་འཕྲུག་ག་མེད་ཡིན་པའི་དཔེ་ལྟར། མགོ་བཀའ་སློབ་འགའ་ཤས་ནས་
 བརྒྱུད་བོད་གཞུང་གི་ལས་ཤུལ་མང་ཆེ་བའི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་ཤེས་ཚད་ཡར་
 རྒྱས་གཏོང་དགོས་པ་འདི་གལ་གནད་ཅན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། ཤེས་ཡོན་གྱི་ལྟ་
 བའམ་སྲིད་བྱས་ཡང་དག་པ་ཞིག་གཏན་འཁེབས་གནང་བ་ལྟར་སྤུ་གུ་འགའ་
 ཤས་ལ་ཚོད་ལྟའི་དཔེ་སྟོན་སློབ་སྦྱོང་སྤྱད་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་ཐོན་གྱི་བར་
 དུ་སྤུ་གུ་གཅིག་གི་མི་ཚེ་འགོར་དགོས་ཤིང་མི་རབས་གཅིག་རྗེས་སྲིད་ཀྱི་རེད།
 བོད་གཞུང་གི་ད་ལྟའི་ལས་ཤུལ་མང་ཆེ་བར་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་ཤེས་ཡོན་ཚད་
 ལྡན་ཞིག་མེད་པ་མཁྱེན་བཞིན་དུ་སློབ་སྦྱོང་གུང་པར་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་ཤེས་
 ཡོན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་ཞེས་པ་ནི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་འདི་བོད་མི་སྐྱབས་
 བཅོལ་པའི་ཁྲིད་དུ་ཇ་དྲག་ཅན་གྱི་གནས་སྤངས་སྤྱུང་བཟུང་པ་འདི་མ་ཤེས་
 བས་ཁ་ཐོ་བསྐྱུགས་པ་ལྟ་བུ་རེད་ཅེས་སེམས་ལ་གར་སྲིད།

བོད་ནང་དུ་རྒྱ་མིའི་བཅོན་གཞོན་འོག་གནས་བཞིན་པའི་བོད་མི་ཚོས་རང་
 སྲོག་སློས་བཏང་གིས་ཀན་དར་གཞོན་གསུམ་གྱིས་ཇ་དྲག་གིས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་
 རྒྱུན་འཛིན་དར་སྦེལ་ཐོག་ལས་འགུལ་སྦེལ་བྱུང་གྱི་ཡོད་ན་སྐྱབས་བཅོལ་བོད་གཞུང་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

རྒྱུ་དུ་འདྲིའི་ནང་ཁྲུལ་དུ་བོད་ཀྱི་རྣམས་ཡིག་གཙང་མ་ཞིག་རྒྱན་དུ་བཤད་སྟོན་ཅ་འཇོན་
 རྟེན་དགོས་པའི་ལས་འགུལ་སྡེལ་མི་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ནམ། རྫོག་མཛད་
 ཁོ་ནའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་ཡིག་གཟུགས་གཙང་མ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། རྫོག་
 རྒྱན་དང་མཐུན་པའི་ཡི་གེའི་འབྲི་སྟོལ་མི་ཤེས་པ། ཡ་རབས་སྟོན་བཟང་གི་ཚིག་
 བརྗོད་མེད་པར་ཡར་མར་གྱི་ཡུལ་ལ་རྗོད་ཚིག་ཁྲུང་མེད་དུ་གྱུར་པ། བརྗོད་བདེ་
 མེད་པའི་ཚིག་སྟོར་ཅན། གཞུང་སྐྱེར་གྱི་ཡི་གེའི་འགོ་ལུགས་འདྲེས་མ། བད་
 དག་དང་སྲུང་ཉགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་རྫོགས་མེད་ཤེད་པ། ཚིག་བརྗོད་ཁག་ཅིག་ལུགས་
 རྫོག་གིས་རྒྱ་དཔྱིན་གྱི་འགོ་ལུགས་ལྟར་འབྲི་བ། བོད་རྣམས་ནང་གོ་དཀའ་བའི་
 བསྐྱེད་ཚིག་དང་རྣམས་རིགས་གཞན་གྱི་མིང་ཚིག་འགའ་ཤས་ཚིག་རྒྱན་ལྟར་འབྲི་བ།
 ཐ་ན་ལས་ཁུངས་འགའ་ཤས་ཀྱི་སྐོ་བྱང་དང་བཀའ་ཡིག་གི་ཡིག་སྟོན་སྟེང་གི་ངོ་
 སྟོན་ཞལ་བྱང་ཚུན་ཆད་བྱི་སྟངས་མ་དག་རྒྱན་འབྲུམས་སུ་གྱུར་པ་འདི་དག་སྐྱང་
 མེད་དུ་བཞག་ཡོད་མེད་བོད་གཞུང་གི་ཡིག་ཆ་ཁག་འགའ་ཤས་ལ་ཞིབ་པར་
 གཟིགས་ན་གསལ་པོར་མཐུན་ཐུབ་ལ། མཁས་དབང་ཞེས་པའི་མཚན་ཐོགས་
 མཁན་ཇེ་མང་དུ་ཕྱིན་ཡོད་ནའང་བོད་ཀྱི་རྣམས་ཡིག་ཐོག་བོད་གཞུང་གིས་ཁ་ཅོམ་
 མ་གཏོགས་ཉིན་རེའི་བུ་སྟོན་ནང་བོད་ཀྱི་རྣམས་ཡིག་གི་འགན་ཅི་ཅོམ་བཞེས་ཐུབ་
 ཀྱི་ཡོད་མེད་བོད་གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀྱི་སྐྱུན་ལམ་དུ་བསྟན་ཟེན་པ་ཞིག་མ་རེད་དམ།
 བོད་མི་གསར་འབྱེད་པ་མ་གཏོགས་སྐབས་བཅོལ་པ་རྣམས་པའི་མི་སྐྱེ་པོ་མོའི་ནང་
 བོད་ཀྱི་རྣམས་ཡིག་གི་ཤེས་ཚད་མཐོ་བོ་ཡོད་མཁན་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པོར་གྱུར་ཡོད།
 ལམ་སང་ལག་ལེན་དུ་འཁེལ་ཐུབ་པའི་ལས་འགུལ་ནི་ཤེས་ཡོན་སྟོན་བྱས་

ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་དགའ་ལན།

ཀྱི་དགོངས་དོན་དང་མཐུན་པར་ནང་པའི་ཚོས་ལུགས་སྐོར་མང་ཙམ་ཡོད་པའི་
 བོད་གཞུང་གི་སློབ་དེབ་རྙིང་པ་ཁག་དང་བོད་ཀྱི་ཚད་མ་རིག་པའི་སྐོར་གྱི་སློབ་ཚན་
 སོགས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་སློབ་སྦྱོར་སྦྱོད་སྟངས་དུག་ཅུ་རེ་གྲངས་ནང་ཡོད་པ་
 དེ་དག་ལ་ཡར་རྒྱས་སྤུན་སྤུམ་ཇི་ཚོགས་སུ་བཏང་ནས་ལག་ལེན་དུ་བཟུང་ན་གནས་
 སྐབས་དགའ་ངལ་ཡོད་སྲིད་ནའང་ཡུབ་འབྲས་ངེས་ཅན་ཞིག་ཐོན་ཐུབ་ངེས་རེད།
 ལྷག་པར་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་དགོ་ཆན་རྣམས་ལ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་སློབ་དེབ་
 རྒྱང་པའི་ངོ་གདོང་གང་སློབ་བྲིད་བྱེད་ཐུབ་ཙམ་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཁོ་ན་ཡོད་པ་ཙམ་
 གྱིས་མི་ཚོག་པར། ཐོག་དང་པོར་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་རྒྱུའི་ཤེས་ཚད་ཀྱི་རྒྱང་
 གཞི་མཐོན་པོ་ཡོད་པའི་དགོ་ཆན་གྱི་དཔུང་ཁག་ཚད་ལྡན་ཞིག་གསེ་སྦྱོར་ངེས་
 པར་གནང་ཐུབ་དགོས་ལ། དགོ་ཆན་གྱི་མཐུན་ཉེན་འཛོམས་པའི་མཚམས་
 སུ་རིམ་གྱིས་བོད་སྐད་ཀྱི་སློབ་མ་ཚོའི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་
 འགོ་བ་རྒྱ་འབྲས་ཉེན་འབྱུང་གི་རང་བཞིན་རེད། མཚམས་མཚམས་སུ་དགོ་
 ཆན་འགའ་གས་འདེམས་བསྐྱུགས་ཀྱིས་ཉིན་གས་དང་ཟླ་གཉིས་ཟླ་དུག་ལྟ་བུའི་
 འོས་སྦྱོར་སྐབས་སློབ་དེབ་དང་ས་རྒྱའི་ལེགས་བཤད་སོགས་བོད་ཡིག་གི་སློབ་
 ཚན་ལས་སྒྲ་བ་རེ་རྒྱང་ཡམ་ཡོམ་ཞིག་སློབ་བྲིད་གནང་བ་ཙམ་གྱིས་ངོ་སོ་ཐོན་
 པའི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་རྒྱང་གཞི་བཟོན་པོ་ཡོད་པའི་དགོ་ཆན་ཤེས་ཡོན་ལྡན་
 པ་ཞིག་གསེ་སྦྱོར་བྱ་ཐུབ་རྒྱ་དགའ་མོ་རེད།

ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་བརྩོན་བཅས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོ་སྐྱུག་ལས་
 དགོ་ཆན་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཀྱང་། དེང་སྐབས་ས་གནས་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

འགའ་ཞིག་དུ་དགོ་སྤྱད་ལས་དགོ་ཚུན་ཡོན་ཏན་དང་ཀུན་སྨོན་སྨོན་པ་རེ་ཡོད་
 ཚུལ་གོ་རྒྱུ་འདུག་པས་ལས་འགན་ངེ་བཞིན་འབྱེད་མི་ཐུབ་མཁན་གྱི་དགོ་ཚུན་
 དང་ལས་བྱེད་ཁག་ཅིག་ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད། ད་ཆ་ང་ཚོའི་གནས་སྐབས་
 འདི་ཇ་དྲག་ཅན་ཡིན་པའི་ངོས་འཛོན་བརྒྱུས་ནས། གནས་ཚང་རྒྱལ་ཁབ་
 རང་བཙན་ཡོད་ཅིང་ངང་རྒྱུད་རིང་བ། དལ་བུས་ཡར་རྒྱས་འགོ་བཞིན་པའི་
 ཁོར་ལུག་གི་འགོ་ལུགས་ལ་དཔེ་བཞུགས་ཏེ། བོད་ཀྱི་གཏམ་དཔེར། ས་ཁང་
 གཏན་འཇགས། ཞེས་པ་ལྟར་མི་སུ་ལའང་ཕོག་སྤྱད་གཏོང་མི་ཕོད་པའི་གོམས་
 གཤེས་ངན་པ་ཞིག་འཇགས་འདུག་པར་མ་ཟད། ལྷག་བསམ་ནམ་དག་གིས་
 རྒྱུན་བརྩོན་བྱེད་མཁན་རེ་བྱུང་ལའང་རྒྱ་དམར་ནག་གི་རྗེས་འབྲང་ངམ་པོད་
 གཞུང་མང་ལ་མི་དགའ་མཁན། ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོར་དད་པ་
 མེད་པ་སོགས་ཀྱི་གཏམ་འཆལ་གྱི་ལྷ་མོ་ནག་པོ་རེ་གཡོག་སྒོལ་དར་བ་སོགས་
 ཀྱིས་ཇ་དྲག་གི་འགྱུར་བ་གཏོང་བུ་པའི་སློ་སློབས་སུ་ལའང་ཡོད་དཀའ་བའི་
 འཛོམས་ཐོན་ཅན་ཞིག་དུ་གྱུར་ཚར་བ་རེད།

དེ་བུར་གཉིས་པ་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བུས་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་དགོས་པའི་གནད་
 འགག་གམ་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོས་འབྲུས་ཤོར་སོང་
 བ་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་ཡ་རབས་བཟང་སྨོན་ཉམས་
 ཆག་འགོ་གི་འདུག་ཅེས་ལོ་མང་སྡོན་ནས་དུས་དང་དུས་སུ་ལོ་ནས་ལོ་མཐུད་མང་
 ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་བཀའ་ནན་པོ་ན་བ་ཚ་ཚ་བར་སྡེ་སྡེར་ལན་མང་གསུངས་པ་
 དེས་རྒྱུན་གཙོ་བོ་བུས་པ་ལ་ངོས་འཛོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་ལན།

༥༥ ཇིག་། བཙུན་གྱི་ལོ་ཤོད་མི་སྲིད་དང་ལྷག་པར་མི་རབས་གསར་པ་
འདི་ཚོར་བོད་དོན་འཐབ་ཚེད་རྒྱན་འབྲིངས་བྱ་དགོས་པའི་འགན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིད།
ཤེས་ཡོན་སྲོལ་སྲོལ་གི་གནས་ཚུལ་སྲིད་བཏང་བ་ཞིག་གིས་འགན་འདི་བསྐྱབ་མི་
ལུས། འོན་མེད་བསམ་གསར་པ་འདི་ཚོ་གསོ་སྲོལ་བྱེད་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་ཤེས་
ཡོན་གྱི་སྲོལ་ཚན་དང་སྲོལ་སྲོལ་གི་ལམ་སྲོལ་གང་འདྲ་ཞིག་ལག་བརྟུར་བྱ་དགོས་
པ་རེད་དགོངས་གྱི་ཡིད།

བཀའ་ལན། གཙོ་བོ་བཙུན་གྱི་ལོ་རང་དབང་ལུང་པར་ཡོད་པའི་བོད་མི་
ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་རང་ཉིད་བོད་མི་ཡིན་བསམ་པ་དང་། གཞིས་ལུས་མི་མང་བཙུན་
འོག་ནས་རྩ་དྲག་གིས་སྲོལ་མཁན་དང་རེ་བ་རྒྱག་ས་ཞིག་ཡིན་སྟེ་མི་སེམས་
ཤུགས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་། ང་ཚོ་ལུང་པ་མེད་པའི་སྐབས་བཙུན་པ་ཡིན་བསམ་པ་བཙུན་
འདི་གསུམ་དུས་ནམ་ཡང་བརྗེད་དུ་འཇུག་མི་ཉན།

མ་འོངས་པའི་བོད་རིགས་གཞིན་ལུ་རྣམས་ལ་སེམས་ཤུགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཡོང་
སའི་རྒྱ་གཙོ་བོ་ནི་ཕ་མ་དང་སྲོལ་གྲུའི་ཁོར་ཡུག་ བོད་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་གསུམ་
ལ་རག་ལས་ཡོད་པས་བོད་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་ཤེས་ཡོན་གྱི་བག་ཆགས་
གཏིང་ཟབ་ཅིག་ག་འདྲ་གས་རུས་འདྲ་གས་ཤིག་བྱེད་བྱུབ་དགོས། བོད་མི་རིགས་
ཀྱི་འཐབ་ཚེད་འདི་འཆད་དུ་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྲོལ་སྲོལ་བྱེད་དགོས་པ་དམིགས་
ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོར་འཛིན་དགོས་པ་མ་གཏོགས། སྲོལ་གྱི་འཛིན་སྐབས་སྐྱེར་གྱི་
འཚོ་བ་དང་དཔལ་འབྱོར་ཡོང་སའི་ལས་ཀ་དམིགས་ཡུལ་ལ་འཛིན་དགོས་པའི་
བག་ཆགས་ཤིག་དང་པོ་ནས་བསྐྱོས་མི་ཉན། བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལ་རབས་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བརྟམས།

སྤྱོད་བཟང་གི་གོམས་གཤེས་ནི་རྒྱུན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གང་གི་
 སྐབས་སུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་འངགས་ཐུབ་པའི་མིག་རྣམས་ལེགས་པའི་ཞིག་སློབ་
 གུའི་ཁོར་ཡུག་དང་ཁྲིམ་ཚང་ནང་དུ་བསྐྱུན་དགོས་པ་ལས། སློབ་གུའི་རྩུགས་
 སློབ་ཚན་པོ་དང་རྩུགས་ཀྱི་ར་བ་བཙན་པོས་བསྐྱོར་བ་ཙམ་གྱིས་སློབ་གུའི་ནང་གི་
 ཁོར་ཡུག་གཙང་མ་ཞིག་ད་ལྟའི་བར་བསྐྱུན་ཐུབ་མེད། གཙོ་བོ་ནི་སློབ་སྤྱི། དགོ་
 ཆན་དང་པ་མ། ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་དང་དེ་དག་གི་མི་ཚའི་
 དམིགས་ཡུལ་འཛིན་སྤངས་མ་ཚོར་བ། སྤྱི་སེམས་བཙོས་མ་མ་ཡིན་པ་འདྲི་གསུམ་
 ཡོད་མེད་ལ་རག་ལས་པས་ཁ་བཤད་ཚུ་ཡི་ཐུ་བ་ཙམ་གྱིས་ཁོར་ཡུག་བསྐྱུན་མི་ཐུབ།
 སེམས་ལུགས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་མི་རིགས་ཀྱི་ལར་ཞེན་དང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཡིན་
 དུས། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་ཆང་གཞི་ཚད་ལྡན་ཞིག་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་དབུ་འཛིན་
 དང་ལས་བྱེད་ལ་ཡོད་དགོས། གལ་སྲིད་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་ཆང་གཞི་བཟན་
 པོ་ཞིག་དགོ་ཆན་དང་ལས་བྱེད་ལ་མེད་ན་སློབ་གྲྭ་པ་ཚོར་ཡོང་བཅས་ག་ལ་ཡོད།
 གཞེན་སྦྱེས་རྣམས་ཀྱི་གཤམ་གི་བརྒྱུད་པ་དང་པགས་མདོག་བོད་རིགས་ཡིན་པ་
 ཙམ་གྱིས་ཕན་ཐོགས་མེད། དེས་པར་དུ་རང་ཉིད་ལ་བོད་མི་ཡིན་བསམ་པ་དང་
 མི་རིགས་ཀྱི་གཞེན་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་བོད་སྐད་མོད་ཤེས་པ་དང་བོད་ཡིག་འབྲི་
 ཤེས་པ། བོད་པའི་རྩ་དོན་ཐོག་སེམས་ཁུར་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཏུ་བསྐྱེད་སྲིང་བྱེད་
 ཐུབ་དགོས། བ་མ་སོ་སོས་རང་གི་རྩུ་གུའི་རྒྱུན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་ནང་བོད་མི་རིགས་
 ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་དང་འབྲེལ་བའི་ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་གོམས་
 གཤེས་ཤིག་བསྐྱོས་ཐུབ་ཡོད་ན་ང་བོད་མི་ཡིན་བསམ་པའི་ངོས་འཛིན་དང་བོད་

ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་ལན།

མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་རེད། རང་གི་བྱ་སྤྲུག་ལ་བོད་
 པ་གཙང་མ་ཞིག་ཡིན་བསམ་པའི་བག་ཆགས་བརྟན་པོ་ཞིག་བཞག་སྟབས་ཡོད་ན་
 དེའི་བྱ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་བོད་རིགས་གཙང་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱང་
 བྱེད་ཤེས་གྱི་རེད། མདོར་བསྟན་ན། བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་འདིའི་ལས་བྱེད་
 པའི་ནང་དུ་ཡིན་ནའང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་གནས་ཚད་དང་ཡ་རབས་སྦྱོད་བཟང་
 གི་ལྷ་བ་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་སྟབས་པའི་བག་ཆགས་གཏོང་བ་ཅིག་བཞག་སྟབས་ཡོད་
 མེད་ནི་ད་ལྟོ་འཆར་ལོངས་ཡོང་བཞིན་པའི་སྐབས་བཙོལ་པའི་མི་རབས་གསར་
 པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་སྤྲུག་གིས་མི་རབས་རྗེས་པ་ཚོའི་ལས་བཟོ་མས་སམ་གྲུབ་འབྲས་
 ཤེས་རོ་སྦྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་གསལ་པོར་ཤེས་ཐུབ།

༥༥ རྟེན་གྱི་ལྷ་བ་ བོད་པ་སྐབས་བཙོལ་པ་རྣམས་བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་ནས་

མི་ལོ་ལྔ་བརྒྱའི་རིང་ཤེས་ཡོན་ཐོག་ཙམ་ལུས་ཐོན་པའི་ལས་ཀ་གང་འདྲ་ཞིག་བྱེད་
 ཐུབ་ཡོད། བར་ལམ་ནས་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་དང་ཀུན་སྦྱོད་ལ་
 ཉམས་ཆག་ཆེན་པོ་སོང་ཡོད་པ་ཡོངས་གྲགས་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད། ཉམས་ཆག་
 ཏུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་རྩའི་ཐོག་རིན་པོ་ཆེས་ངོས་འཛིན་གང་འདྲ་གནང་གི་ཡོད།

བཀའ་ལན། འདས་པའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཐམ་པའི་རིང་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་

གཞུང་གིས་འཇམ་སྐྱོང་སྦྱི་ཡོངས་ལ་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཙན་ཐོགས་
 ལྷ་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྐྱབས་སྟབས་ཡོད། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་སྦྱི་ལ་ཁ་སྦྱོགས་གསར་
 པ་དང་རེ་བ་གསར་པ་ཞིག་གི་སྡེ་བྱིད་བྱས་སྟབས་ཡོད། ལྷག་པར་ཡལོང་ས་
 ལྷུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབུ་བྱེད་པའི་བོད་མི་བཙན་བྱོལ་པ་རྣམས་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བརྟུས།

ཀྱིས་ལོ་ལྔ་བརྒྱའི་རིང་བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་བྱུང་སྐྱེལ་ཐོག་ནས་གྲུབ་འབྲས་དང་
 ཡན་ལུས་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཐོན་གྲུབ་ཡོད་པར་མ་ཟད། རྒྱབས་བཅོལ་པའི་སྤྱི་ཚོགས་
 རང་ཡིག་ཚོང་ས་ཅན་པལ་ཆེར་མེད་པ་དང་སློབ་སྦྱོང་གི་གོ་སྐབས་མ་ཐོབ་མཁན་
 མེད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད།

འོན་ཀྱང་བར་ལམ་ནས་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་དང་ཀུན་སྦྱོང་
 ཉམས་ཆག་ཏུ་འགོ་དགོས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་སྤྲོད་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་། གཞུང་གི་མཐོ་རིམ་
 ལས་བྱེད་འགའ་ཤས་ནས་བཟུང་དམའ་ས་ལ་བྱུག་གི་བར་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་
 ཡ་རབས་སྦྱོང་བཟང་ཉམས་ཆག་དང་། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་རིན་ཐང་ལ་སྣང་
 མེད་བྱེད་པའི་གཤིས་སྦྱོང་ངན་པ་འདི་དག་ནི་བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་
 བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་ཤེས་ཚད་སྦྱོར་ཏུ་འགོ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན། ལྷག་
 པར་བོད་གཞུང་གི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་དགོ་ཆུང་གི་ཤེས་ཚད་ལོ་རེ་ནས་ཇེ་ཞན་ཇེ་སྤྱུག་
 ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་གཡོལ་ཐབས་མེད་པའི་འབྲས་ལོར་ཆེ་ཤོས་ཤིག་རེད། དགོ་ཆུང་
 དང་ལས་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་ཚད་དང་ལྷག་བསམ། ཀུན་སྦྱོང་བཅས་པའི་ཚད་ཅི་ཅོམ་
 དམའ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ཅོམ་གྱིས་སློབ་མའི་གནས་སྤངས་དེ་ལས་ཀྱང་ཇེ་ངན་ཇེ་སྤྱུག་
 ཏུ་མ་སོང་ཀ་མེད་རེད།

བོད་གཞུང་གིས་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་ཐོག་དང་པོར་སློབ་སྦྱོང་ཐོན་མཁན་
 ཉུང་ཉུང་ལས་མེད་པའི་སྐབས་སློབ་ཐོན་པ་གང་ཡོད་བོད་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་
 ཁག་ལ་དགོས་མཁོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་སློབ་གྲྭ་ཐོན་སྐབས་ལས་ཀ་མ་ཐོབ་པའི་དཀའ་
 ངལ་མེད། བར་ལམ་ནས་སློབ་གྲྭ་ཐོན་མཁན་ཇེ་མང་ཏུ་སྤྱིན་ཏུས་བོད་གཞུང་

ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུང་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་ལན།

གིས་སློབ་སློབ་གི་བཀོད་སྒྲིག་གནང་བ་ཙམ་མིན་པར་སློབ་གྲྭ་ཐོན་རྗེས་ཀྱི་མདུན་
 ལམ་ལ་འཆར་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཏོང་བྱུང་བའོ་ཞེས་ཞུས་པར་། བོད་གཞུང་དཔལ་
 འབྲོར་ཞན་པ་དང་། རྒྱབ་སྐྱོར་བཅོམ་པའི་གནས་སྐབས་གཞན་དབང་རྣམས་བརྟུན་
 དགོས་པའི་དབང་གིས་ལས་ཀ་བྱེད་སའི་མདུན་ལམ་གྱི་འཆར་འགོད་དང་ལམ་
 རྒྱུན་གནང་མ་བྱུང་དུས། ལོ་རེ་རེའི་ནང་སློབ་སྦྲུག་བརྒྱ་ཕྱུག་ཁ་གསུམ་གྱིས་སློབ་
 གྲྭ་ཐོན་གྱི་ཡོད་ནའང་བོད་གཞུང་གིས་ལས་བྱེད་པའི་ས་མིག་འགའ་གསུམ་སློབ་
 བྱུང་གྱི་མེད། སློབ་ཐོན་པ་མང་ཆེ་བར་བོད་གཞུང་གི་ངོས་ནས་མདུན་ལམ་གྱི་
 ལམ་རྒྱུན་གནང་གི་རེད་བསམ་པའི་རེ་བ་བརྒྱབ་སྐྱོར་སྤེལ་བཤེད་པས། རང་བསམ་རང་
 འདོད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་གྲོང་ཁྲིམ་ཁག་དང་སྤྱི་རྒྱལ་ཁག་ལ་ཐབས་ལམ་སྤྲོ་ཚོགས་
 ཀྱིས་ལས་ཀ་འཚོལ་དུ་མ་འགོ་ཀ་མེད་དུ་གྱུར་ཅིང་། མང་པོ་ཞིག་ལས་ཀའི་དམིགས་
 ཡུལ་མེད་པའི་འབྲུམ་པོ་བྱུ་གཅིག་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་གསོ་སྦྱོང་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་
 བྱུང་འབྲས་ཚོགས་སྤྱོད་ཀྱིས་ལྟར་པ་རེད།

རྣམས་པར་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཁོ་ན་གཅི་བོར་སློབ་སློབ་བྱེད་མཁན་ཚོས་སློབ་
 གྲྭ་ཐོན་པའི་རྣམས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཤེད་སློབ་གཏོང་སའི་ལས་ཀའི་ཁོར་ཡུག་གམ་
 ས་མ་ཚན་ཚོན་དང་བཟུང་ཚང་ཁ་གསོ་བྱུང་པའི་ལས་ཀའི་མདུན་ལམ་ལེགས་པོ་
 ཞིག་མེད་པ་དང་། བོད་གཞུང་གིས་ཀྱང་བཀོད་སྒྲིག་བྱུང་གྱི་མེད་རྣམས་སློབ་
 ཐོན་པ་ཚོའི་ཤེས་ཡོན་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཤེད་མེད་ལྟ་བུར་གྱུར་པར་བརྟེན། བོད་
 ཀྱི་རྣམ་ལོག་ནི་དགོ་ཚུན་དང་དགོ་སྦྲུག་ས་མ་ཁྲིམ་ཚང་དང་བཅས་པས་དོ་སྣང་
 བྱེད་དགོས་སའི་གནད་དོན་ཞིག་ཏུ་བརྒྱུར་བྱུང་མེད།

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

དེས་ན་བོད་ཀྱི་རྣམ་ཡིག་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྣམ་ཡིག་ཡིན་པས་མ་པའི་ཞེན་ཁོག་
 ཅམ་དང་སློབ་ཚན་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་མ་གཏོགས་ཁ་ཚད་གོས་
 གཏུགས་སུ་གྱུར་པའི་བྱིས་ཚང་གི་ཁ་རྒྱལ་གཉིས་ཀ་གསོ་མེ་ཐུབ་པའི་རུས་མེད་
 ཅན་དུ་གྱུར་པས་ལྟོ་རྒྱལ་ཀྱི་ཚེད་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་མི་ཞིག་གིས་རང་གི་ལྟོ་རྒྱལ་
 ལ་ཐང་ཀར་པན་ཐོགས་མེད་པའི་རྣམ་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་ལ་དོ་སྣང་རྒྱུར་དུར་
 འགྱུར་བ་ནི་ཚོས་ཉིད་ལྟ་བུ་ཡིན། མདོར་བསྡུས་ན། བོད་ཀྱི་རྣམ་ཡིག་ཉམས་
 ཆག་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱན་ཅ་གཙོ་བོ་ནི་བོད་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པ་མེ་ཆེ་བར་
 བོད་ཀྱི་རྣམ་ཡིག་གི་ཤེས་ཚད་ཤིན་ཏུ་སློབ་དང་བོད་ཡིག་ཐོག་དོ་སྣང་མེད་པ་འདྲིས་
 ལན་པ་རེད། དཔེར་ན། བོད་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་མཐོ་རིམ་གྱི་ནང་དུ་ཐ་ན་བོད་
 ཀྱི་རྣམ་ཡིག་ནང་སློབ་རྒྱུན་དང་མཐུན་པའི་བཀའ་ཡིག་ཚད་ལྡན་ཞིག་རང་སློབས་
 ཀྱིས་འབྲི་ཐུབ་མཁན་མང་ཉུང་ག་ཚོད་ཡོད་མེད་ཤེས་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན། བོད་
 རྒྱལ་བཙུན་གཞུང་འདིའི་ལས་བྱེད་པའི་བོད་ཀྱི་རྣམ་ཡིག་གི་ཤེས་ཚད་སློབ་སྦྱོང་
 བ་འདི་ཡང་བཙན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བོད་ཀྱི་རྣམ་ཡིག་ཉམས་པའི་རྒྱ་གཙོ་བོ་ཞིག་
 ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས།

པ། རྩེ་བ། བོད་མི་རིགས་ལ་བོད་མི་རིགས་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་བསམ་སློབ་གནས་སྤངས་ཤིག་དང་། རིག་གཞུང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལུ་མཐུད་
 རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ་རེད་ཟེར་བའི་རིགས་ཤིག་དང་། དུས་རབས་གསར་
 པའི་ནང་བོད་ཀྱི་སློབ་བཟུང་གི་གནས་སྤངས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་གསར་བརྗེ་གང་
 ཐུབ་བྱས་ནས་བོད་མི་རིགས་ཨ་རི་དང་རྒྱ་ནག་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་ཆགས་ཐུབ་པ་ལ་འབད་

ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུང་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་ལན།

བཙུན་བྱ་དགོས་ཟེར་བའི་རིགས་གཉིས་ཡོང་གི་ཡོད། རིན་པོ་ཆེའི་ངོས་ནས་མ་
འོངས་པའི་བོད་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོང་བའི་ཐུགས་རེ་གནང་གི་ཡོད།

བཀའ་ལན། སྤྱིར་སློབ་སྦྱོང་གི་གནས་སྟངས་ལ་ཆུན་གཞིན་གཉིས་ཀྱི་དབར་
ལ་ལྟ་ལྟུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད། བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་བྱོ་བ་དངོས་སུ་སྦྱོང་
ཐུབ་མཁན་དང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རྩལ་ཞེན་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་མི་ཆུན་པའི་རིགས་
མང་ཆེ་བས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྟངས་དང་བྱུང་ཚོས་
ཡོད་པའི་རིག་གཞུང་འདི་སྤྲུལ་ཐུབ་ནས་གནས་སྟབས་བོད་མི་རིགས་ཙམ་མ་ཟེན་
འཇོམ་སྐྱོང་སྤྱི་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་གནང་གི་ཡོད། འོན་
ཀྱང་རྒྱ་ནག་འཛིན་གནང་སྟངས་ལ་དུས་དང་མཐུན་པའི་འགྱུར་བ་ཞིག་མ་བཏང་ན་
གནས་སྤྱི་ཁག་པོ་རེད།

འཇོམ་སྐྱོང་གི་གོ་ལ་གཅིག་གྱུར་གྱི་འགྱུར་འགྲོས་འདི་དབང་གིན་ཏུ་བཙུན་
ཞིང་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱི་གོང་བུའི་རྣམས་པ་འཕེལ་བཞིན་པ་འདིས་ལུགས་སློལ་
རྙིང་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བག་ཆགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་འགྱུར་བ་མ་བཏང་བྱེད་མཁན་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དུས་ཚོད་སྔ་འགྲུངས་ཙམ་མ་གཏོགས་འཇོམ་སྐྱོང་སྐད་ཡིག་
གཅིག་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་སློལ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུ་གཏན་འཁེལ་བ་ལྟ་བུ་
རེད། དེང་སྐབས་ཀྱང་འཇོམ་སྐྱོང་གི་སྤྱི་ལ་ལས་ལྷན་ཙམ་ཞིག་སྐད་ཡིག་གཅིག་
དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་སློལ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཨོ་ཐུབ་ལྟ་བཞིན་པའི་སྐབས་ལྟ་
བུ་རེད། འཇོམ་སྐྱོང་གི་ལམ་སློལ་གྱི་མི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྐད་ཡིག་གཙོ་བོ་
གཅིག་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་སློལ་གཅིག་གི་འོག་འགྲོ་ཐུབ་ན་སྤྱི་སྤྱོད་གཉིས་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

ཀར་ཁེ་ཕན་རྒྱུ་པའི་བྱེད་ཐབས་ལེགས་ཤོས་སུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་བཞིན་པའི་འགྲུར་
 འགྲོས་ཀྱི་གནས་སྐབས་འདི་ལ་གཞིགས་ཆོ། འཛམ་གླིང་མང་ཆེ་བ་སྐད་ཡིག་
 དང་རིག་གཞུང་ཕན་ཚུན་འདྲེས་རྒྱུར་གཏན་འཁེལ་བའི་གོ་སྐབས་ཀྱི་དུས་ཚོད་
 བཟང་པོ་འདི་བོད་གཞུང་མང་གཉིས་ཀས་ད་ལྟོ་ནས་དམ་འཛིན་བྱས་ཏེ། བོད་
 ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཐམས་ཅད་འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་སྐད་
 ཡིག་གཙོ་བོ་དེ་ཚོའི་ནང་གཏོང་བའི་མོས་གནས་ཐུབ་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ལས་དོན་
 ཚགས་ཚུད་པོ་དང་ཚ་ཚ་ལུར་ལུར་གྱིས་ད་ལྟོ་ནས་ཕབ་བསྐྱར་སོགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་
 སྤེལ་དགོས་ཀྱི་འདུག རྒྱལ་སྤྱིའི་སྐད་ཡིག་གཙོ་བོ་དེ་དག་གི་ནང་དུ་བོད་ཀྱི་ཚོས་
 དང་རིག་གཞུང་དར་སྤེལ་དང་རྒྱན་འཛིན་བྱ་བུ་ཆེ་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་
 མི་འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་ཐོག་ལོ་བརྒྱ་སྐབས་ནས་བརྒྱ་སྐབས་བར་ཕན་ཐོགས་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་
 གནས་ཐུབ་རྒྱུར་གཏན་འཁེལ་བ་རེད།

སྤྱིར་མི་རིགས་ཆེ་ཆུང་ཡོད་ཚད་ཟུར་དུ་འབྱར་འཐོན་གྱིས་གནས་ཐུབ་ན་
 དགེ་མཚན་ཡོད་མེད་གང་ལྟར་ཡང་། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གིས་ཐུག་པའི་བོད་
 ཀྱི་མི་རིགས་འདི་འབྱར་ཐོན་གྱིས་གནས་ཐུབ་མིན་འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་བདེ་སྤྱིད་ལ་
 འབྲེལ་བ་ཡོད་པས། བོད་མི་རིགས་འདི་གནས་ཐུབ་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་
 པ་ནི་འགོ་བཅི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལས་འགན་
 ཡིན། བོད་མི་རིགས་ཇི་སྲིད་གནས་པ་དེའི་རིང་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་
 སྐད་ཡིག་དང་བཅས་པ་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་དགོས་པའི་འགན་ཞིག་ཡོད་
 ལྟམས། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྐད་ཡིག་ནང་གི་རྒྱན་སྤོད་ཀྱི་མིང་ཚོག་གསར་པ་མང་ཆེ་བ་

ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་ལན།

པོད་ཀྱི་རྣམས་ཡིག་ནང་དུ་ཕབ་བསྐྱུར་དང་བསྐྱུ་ལེན་ཐུབ་ཐབས་གང་མཚོན་གསུང་གནང་
 ཐུབ་ཆེ། པོད་ཀྱི་རྣམས་ཡིག་འདི་ལེགས་སྐྱུར་གྱི་རྣམས་ཡིག་ལྟར་པོད་ཀྱི་ཚོས་དང་
 རིག་གཞུང་གི་རྣམས་ཡིག་ཙམ་དུ་མ་གྱུར་པར། པོད་མི་སྐྱུ་མེར་ཡོངས་ཚོགས་ཀྱིས་
 ལྷན་སྦྲུང་གི་འཚོ་བའི་ནང་བེད་སྦྲུང་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་ནང་དོན་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པའི་
 རྣམས་ཡིག་གི་དོ་བོར་བསྐྱུར་ཐུབ་ན་པོད་ཀྱི་རྣམས་ཡིག་འདི་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་
 བན་ཐོགས་སྐབས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོང་ངེས་རེད།

དེ་ཟུར་གཉིས་པ། པོད་ཀྱི་སྣོད་བཅུད་གཉིས་ཀར་གསུང་བརྗེ་བྱེད་དགོས་
 རེས་ཀྱི་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ནའང་། པོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་གོ་མས་གཤིས་
 ལ་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྤེལ་བའི་ཐོག་ནས་འགྱུར་བ་གཏོང་དགོས་པ་མ་
 གཏོགས། གསུང་བརྗེ་དང་དཔལ་འབྱོར་ལ་ཉེབ་ལངས་ནས་པོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་ལ་རབས་སྦྲུང་བཟང་གི་གོ་མས་གཤིས་ཐན་ཐོགས་ཅན་དང་འབྲེལ་
 བའི་སྣོད་བཅུད་གཉིས་ལ་གང་བྱུང་གིས་འགྱུར་བ་བཏང་ཆེ་སྤྲིས་སུ་འགྲོད་པ་གར་
 བའི་སྐབས་བསྐྱུར་གསོ་བྱ་ཐབས་མེད་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་སྲིད།

༡༥ ཇི་ལ། གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་ཚད་མ་རིག་པ་དང་། ནང་
 ཚོས་ཀྱི་སྣོར་ཕན་བུ་བཞག་པ་དེ་ལ་སློབ་གྲྭ་དགོན་པར་བསྐྱུར་གྱི་འདུག་ཟེར་
 ནས་སློན་མ་བསམ་འཆར་བཤད་མཁན་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་ཚོད་འདུག་ལ། དེང་
 སང་ཡང་བསམ་འཆར་ཤོད་མཁན་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་གི་འདུག་ ཚད་མ་རིག་
 པ་དང་ནང་ཚོས་ཀྱི་སྣོར་འོས་འཚམས་ལྷིག་སློབ་ཚན་དུ་བཞག་པ་འདིས་སློབ་
 ཐུག་ཚོའི་མི་ཆེ་དང་འབྲུང་འགྱུར་གྱི་ལས་དོན་ལ་ཕན་གནོད་གང་འདྲ་ཞིག་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

ཡོང་གི་རེད་དགོངས་ཀྱི་ཡོད།

བཀའ་ལམ། དེ་ནི་ཡར་ཐོན་ཅན་ཡིན་བསམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་སློབ་གྲོས་
 རྒྱུ་བ་འགའ་ཤས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་བཤད་པའི་ཚམ་རེད། འགའ་ཤས་ལ་རྒྱ་
 རག་དམར་པོའི་ལྷ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཤན་ལྷགས་ནས་དེ་འདྲ་བོད་མཁན་ཡང་
 ཡོད་སྟེད། ཚད་མ་རིག་པ་དང་ནང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱོར་སྐྱེར་བཏང་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཚུལ་
 དུ་སློབ་ཚན་དུ་བཞག་པས་སློབ་ཚན་དེ་སློང་མཁན་ཚོར་ཕན་པ་མ་གཏོགས་གཞོན་
 མི་སྟེད། སློབ་ཚན་འདི་ཚོ་སྤངས་པས་རིག་ཅུལ་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་དང་ཡ་རབས་སྤྱོད་
 བཟང་གི་བག་ཆགས་ཕན་བུ་རེ་མ་མཐའ་ཡང་འཛོག་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད། སློབ་
 གུ་དགོན་པར་སྐྱུར་གྱི་འདུག་ཟེར་བ་ནི་དགོན་པ་ཞེས་པའི་གནས་སྤངས་མི་ཤེས་
 མཁན་ཚོའི་བཤད་ཚུལ་ཅམ་ཞིག་རེད། བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་སློང་སྤངས་ཀྱི་རིགས་
 པའི་འགོ་སྤངས་འདི་སློབ་གྲུབ་ཅན་དར་ན་སློབ་མའི་ཤེས་ཚད་གཏོང་བའི་འདུ་འགོ་
 བ་དང་རིག་པ་རྣེས་པ་དང་མུར་བའི་ཁྱད་ཚོས་ཡོད། སྐྱེ་བོ་ཤོ་མོ་སྐྱེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་
 ཀྱང་རུང་ཚོས་ལུགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེར་བཏང་ཤེས་ཡོན་ལ་ཆ་འཛོག་གིས་སློབ་
 སློང་བྱེད་ཚོག་པ་ཞིག་ཡིན། སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ཏུ་དེང་དུས་ཀྱི་སློབ་གྲུ་མང་པོའི་
 རང་ལེ་ཤུའི་ཚོས་ལུགས་སོགས་ལ་སྐྱེར་བཏང་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཚུལ་དུ་སློབ་སློང་བྱེད་
 བཞིན་ཡོད་ལ། སྤྱི་རྒྱལ་པ་དེང་རབས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སློང་གཙོ་བོར་བྱེད་མཁན་
 གྱི་ནང་ནས་བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་སློབ་སློང་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཡོད་
 ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་ནང་པ་དང་ཚོས་ལུགས་པར་འགྱུར་མི་སྟེད། མདོར་བསྡུས་
 རན། རང་དོན་རིག་པ་དང་ཚད་མའི་རིགས་ལམ་སློབ་ཚན་དུ་བཞག་པ་ཅམ་གྱིས་

ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུང་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་ལན།

སློབ་གྲྭ་དགོན་པ་དང་སློབ་མ་གྲྭ་པར་འགྱུར་ཡོང་བསམ་པ་ནི་གསར་བརྗེའི་ཁ་སློབ་སའི་མཉམ་སྲིད་ཀྱིས་ཤོད་མཁན་སློབ་ཚུང་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་རི་བོང་གནམ་རིབ་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཤེས་པའི་དཔེ་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་རེད།

༧༥ ཇི་བཤུགས། དགོན་པའི་ཤེས་ཡོན་ལམ་སློབ་དང་། སློབ་གྲྭའི་ཤེས་ཡོན་ལམ་སློབ་གཉིས་ལ་དམིགས་ཡུལ་དང་། སློབ་ཚན། ཐབས་ལམ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གཙོ་བོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོང་དགོས་པ་རེད་དེད་དོན་དུ་ཡོད།

བཀའ་ལན། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་འདི་གཉིས་སློབ་སྦྱོང་གི་དམིགས་ཡུལ་ཐ་དད་དང་སློབ་ཚན་གྱི་རི་བོ་ཐ་དད་རེད། ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་གི་ལམ་སློབ་ཡང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་རེད། དགོན་པ་འཕམ་ཚོས་ལུགས་པའི་སློབ་སྦྱོང་གི་ལམ་སློབ་ནི་དངོས་ལུགས་བརྒྱུད་གསུམ་གང་རུང་ནས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཀུན་སྦྱོང་མ་དུལ་བ་འདུལ་བའི་ཐབས་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས། དམིགས་ཡུལ་ཡང་ཚོ་འདི་ཞེས་དང་ཚོ་རབས་གཏན་གྱི་འདུན་མ་གཙོ་བོར་འཛིན་པའི་ཐབས་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་སློབ་སྦྱོང་གི་ལམ་སློབ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་ལ་མ་བུལ་བར་བྱེད་དགོས་པས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དེའི་དོན་ལག་ལེན་དུ་འདེབས་པའི་སློབ་སྦྱོང་ལམ་སློབ་ཡུན་རིང་ཞིང་དཀའ་ཚོགས་ཆེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། གཙོ་བོ་ནང་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་འདུལ་བའི་ཐབས་ཤེས་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡིན་དུས་སློབ་ཚན་གྱི་རིམ་པ་ཡང་དམིགས་ཡུལ་དེ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་གི་སློབ་མ་མ་བཞག་ཐབས་མེད་རེད།

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ཤེས་ཡིན་ལམ་སློབ་སྦྱིའི་ཆ་ནས་བཤད་ན། ཤེས་ཡིན་སློབ་
 སློང་བྱས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ནི་རབ་བྱུང་ན་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཆེད་
 ཏུ་ལས་ཀ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཐུབ་མཁན་གྱི་ཤེས་འཛོན་གཉིས་ལྡན་ཞིག་ཡིང་བ་
 དམིགས་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོར་འཛོན་དགོས་ནའང་། མ་མཐའ་སློབ་སློང་བྱས་པའི་
 ཤེས་ཡིན་དེས་ཚོ་འདྲིའི་ཁྲིམ་ཚང་གི་འཛོན་སློང་བྱེད་ཐབས་ལ་ངེས་པར་ཕན་ཐོགས་
 ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པས། དམིགས་ཡུལ་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཤེས་ཡིན་ལམ་
 སློབ་ཞིག་གཏན་འབེབས་གནང་དགོས། མདོར་བསྡུས་ན། སློབ་གྲྭ་ནི་གཙོ་བོ་
 སློབ་ཕྲུག་མི་མའི་ཤེས་ཡིན་དང་འཛོན་ཐང་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་མའི་བཟོ་
 བྲལ་ཏུ་བྱ་བྱ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། ལྷོ་གོས་གཏམ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་ཆོ་འདི་
 ལྡང་གི་བྱ་བ་མངོན་གྱུར་པ་ཞིག་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་དམིགས་
 ཡུལ་ལ་བཞག་ནས་སློབ་སློང་བྱེད་པ་མ་གཏོགས། ཚོ་སྤེལ་མ་ཕན་ཚོད་དང་ཚོས་
 ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོག་གྱུར་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་དོ་སྣང་དེ་ཙམ་ཡོང་བུབ་གྱི་
 མེད་པ་ནི་མི་སྐྱེ་མི་མའི་སློབ་སློང་བྱེད་སྣང་སྦྱིའི་ཆ་ནས་བཤད་པ་ཡིན། ལྷོ་མའི་
 ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་བོད་ནང་གི་མི་སྐྱེ་མི་མའི་གསུམ་ནས་དགོན་པ་གྲྭ་ཚང་
 ངམ་བོད་ཀྱི་ཚོས་པའི་ཤེས་ཡིན་སློབ་སློང་གི་ལམ་སློབ་ལྟར་ནང་ཚོས་སློབ་སློང་
 བྱས་པའི་འབྲས་བུར་བྱུང་འདུག་གི་གོ་འཕང་བརྟེན་མཁན་ཡང་མང་པོ་ཐེབས་ཡོད་
 ལ། མ་འོངས་པར་ཡང་འདི་རིགས་མང་པོ་ཐེབས་ངེས་རེད། སློབ་གྲྭའི་ནང་
 གི་སློབ་སློང་མང་ཆེ་བ་ནི་ཚོས་སྤྲོགས་ལ་འབྲེལ་བ་དེ་ཙམ་ཡོད་མི་དགོས།

༡༠༥ ཇི་ག། རིན་པོ་ཆེས་རང་ཉིད་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་འབྲེལ་བ་

ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་ལན།

ཅན་གྱི་ཉི་ཚང་གི་དགོན་ཁག་གི་གྲ་གཞིན་ནམས་དང་། མྱོང་པའི་གཞིན་སྐྱེས་ཚོ་
མ་འོངས་པར་ཤེས་ཡོན་སྲིད་སྲོང་དང་ཀུན་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྤངས་མི་གཤིས་བཅས་
གང་འདྲ་ཞིག་ཡོང་བྱུང་པའི་བྱུགས་རེ་གནང་གི་ཡོད།

བཀའ་ལན། ངའི་རེ་བ་ལ་གྱི་ཉི་ཚང་གི་དགོན་མ་ལག་གི་གྲ་གཞིན་ཡོངས་
རྒྱ་ལས་ཐོག་མར་གནས་ཡུལ་དེའི་གཞི་རིམ་འཛིན་གྲ་བརྒྱུད་པ་ལྟ་བུའི་ཤེས་ཡོན་
ཀྱི་གནས་ཚད་ལྡན་པ་ཞིག་གཞི་རྩར་ཡོད་དགོས་པའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གལ་
སྲིད་གྲ་པ་ལོག་པ་ཡིན་ནའང་མི་སྐྱེ་ཤི་མོ་དུཀྱས་མ་ཚོ་དང་འདྲ་མཉམ་གྱིས་བྱིས་
ཚང་སྲོང་བྱུང་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་ཡོང་བའོ་བྱེད་དགོས། ཡུལ་མི་སྐྱེ་ལ་ཡོད་དགོས་
པའི་སྐད་ཡིག་གི་ཤེས་ཡོན་གྱི་མང་གཞི་ཡོད་པའི་ཐོག་དགོ་འདུན་པར་བྱུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་འགན་དུ་འབྲི་བའི་དམིགས་བསལ་གྱི་སྲོབ་སྲོང་། གཞུང་ཚེན་བཀའ་
པོད་ལྟ་དང་། གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི། རྒྱ་སྟན་སྟན་ཅིས་སོགས་བོད་ཀྱི་
བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་པའི་གནས་བཅུ་ལ་སྲོབ་སྲོང་མཐར་ཆགས་སུ་གནང་
སྟེ་བཅུ་ལྷག་རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་འཛིན་སྲོང་སྡེ་ལ་གསུམ་གནང་བྱུང་མཁན་
ཀྱི་དཔུང་ཁག་ཅིག་དུ་གསོ་སྲོང་བྱེད་དགོས་པ་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོར་འཛིན་དགོས།
གྲ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་མཚུངས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་ཡོན་རྒྱ་ཚེན་པོ་འབྲུར་
མ་བྱུང་ནའང་ཚོས་སྤྲོགས་ལ་སྲོབ་སྲོང་བྱས་སྲོང་བ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་མ་མཐའང་གྲ་
པའི་སྲོད་པ་ནི་མི་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ། ཚོ་སྤྱི་མའི་བདེ་སྲིད་དང་
རང་ལས་གཞན་གཙོ་བོར་འཛིན་པ། མང་གི་བདེ་དོན་ཚེད་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་
ཞིག་སྲིད་སྲིང་བྱེད་ཨེ་བྱུང་བལྟ་དགོས་ཀྱི་རེད་བསམ།

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

གྲོང་པའི་གཞིན་སྐྱེས་པོ་མོ་རྣམས་རང་ཉིད་བོད་མི་ཡིན་བསམ་པའི་ངོས་
 འཛིན་ཡོད་པའི་ཐོག་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཡ་རབས་སྲོད་བཟང་ཅན་དང་། མི་རིགས་
 ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཨང་དང་པོར་འཛིན་པའི་སེམས་ཤུགས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ལ། རྒྱུ་
 ལས་དང་མ་འདྲེས་ཤིང་གཞན་ཕན་དང་ཡ་རབས་སྲོད་བཟང་གི་བྱུང་ཚོས་ལྡན་
 པའི་དེང་རབས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གཏོང་བའི་མོའི་སློབ་སློང་བྱེད་ཐུབ་མཁན་གྱི་བརྩོན་
 འགུལ་ཅན། མི་གཤིས་ནི་ཕ་མ་དང་ཀན་རབས་ལ་བྱུམས་སྦྱོང་། མི་རབས་
 རྒྱུང་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཞེ་འཁོན་རྒྱུང་པ་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ཐུབ་མཁན། བཟའ་ཚང་
 སྤུན་ཉེ་སོགས་བྱིམ་ཚང་གི་ནང་དང་། བྱིམ་མཚོས། ཤོག་ཀ་ཕན་ཚུན་བཅས་
 པར་འཆམ་མཐུན་ཅན། རབ་བྱུང་ན་སེམས་ཅན་ཡིན་ཚད་ལ་སེམས་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཚོར་བ་མ་བརྟགས་པ་དང་རྣམ་པར་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་དག་གཉེན་སྲུ་འདྲ་
 ཞིག་ལ་འཕྲད་ཀྱང་མི་ལ་མིའི་བརྟེན་བ་མ་བརྟགས་པའི་མི་རབས་གསར་པ་ཞིག་
 སྐྱེད་སྤོང་ཨེ་ཐུབ་ལྟ་དགོས་པ་འདི་ངའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ཡིན།

༡༡༥ རྩི་བ། གསར་དུ་གཏན་འབེབས་མངོན་པའི་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་
 གཞི་རིམ་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་འདི་བོད་མིའི་གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་ལག་བརྟུན་
 བྱ་དགོས་པ་ཞིག་རེད་དགོངས་ཀྱི་ཨེ་ཡོད། འདིའི་ལག་བརྟུན་གྱི་ཚད་གཞི་གང་
 འདྲ་ཞིག་ཏུ་སྐབས་ཐུབ་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཚོད་དཔག་གནང་གི་ཡོད།

བཀའ་ལན། ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་ཞེས་པའི་དེབ་འདིའི་དམིགས་ཡུལ་གཏོང་
 རིང་བའི་སྲིད་བྱུས་སྤུས་ལེགས་ཤིག་ཡོད་ཚོད་འདུག་ནའང་ང་ལ་རྒྱུས་མངའ་དེ་
 ཅམ་མེད། ངའི་མཐོང་ཚུལ་རོབ་ཅམ་བྱས་ན་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་འདིའི་གྲུབ་

ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་ལན།

འབྲས་གཙོ་བོ་ནི་སློབ་སློང་འདི་ལྟར་བོན་པའི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དག་གི་ཀུན་
སློང་སློབ་སླུག་གཞན་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་མི་ཞིག་གསེས་སློང་གནང་བྱུང་བའམ་
སུ་བྱུགས་རེ་གནང་བ་ཞིག་རེད། དེ་ལྟར་ཡོང་བྱུང་མི་ཚོ་མི་འོངས་ལྟར་བརྟན་
ལྟར་བཤད་མི་ཤེས་ནའང་རེ་བ་བཟང་ས་ནས་བརྒྱབ་ས་ཡོད་དུས་ལག་ལེན་དུ་བརྟན་
གང་བྱུང་མཛད་ན་དགོ་མཚན་ལས་སློབ་མེད། ཡ་རབས་སློང་བཟང་དང་རྣམ་
དཔྱོད་ལྡན་པ་ཞིག་གི་བོལ་ནས་མི་ཚོ་སླེལ་བྱུང་མཁན་གྱི་མི་རབས་ཤིག་ཡོང་བ་
ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་འདིའི་དམིགས་ཡུལ་ལ་བརྩུང་ཡོད་པ་དངོས་འབྲེལ་རེད།

འོན་ཀྱང་འཇམ་སྲིད་གཅིག་གྱུར་གྱི་འགྱུར་འགྲོམ། དེང་དུས་ཀྱི་ཁོར་
ཡུག་ མི་མང་སླི་སླེར་གྱི་དགོས་འདུན། ལྷག་པར་འཚར་ལོང་ཡོང་བཞིན་
པའི་མི་རབས་གསར་པའི་སློབ་སླུག་ཚོའི་སླུགས་བསམ་དང་མཐུན་མིན་ལ་
དཔྱད་པ་བཟོ་མི་ཞིག་གནང་བྱུང་མེད་ཚེ་གཞི་རིམ་སློབ་བྱ་ཡོངས་ཚོགས་ནང་
དུ་ལག་ལེན་བརྟན་བྱུང་པར་དཀའ་ངལ་ཡོང་ངེས་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ཨང་
ཅིས། ཚན་རིག་ཚབ་སྲིད། བྱིས་སློབ་སློལ་སོགས་དེང་དུས་ཀྱི་སློབ་ཚན་གངས་
ལས་འདས་པའི་མིང་ཚིག་སློང་སླུག་ནས་འབྱུང་སླུག་མང་པོའི་བར་བོད་སྐད་
དུ་བརྒྱུར་ནས་མིང་ཚིག་གསར་པ་ལ་གོ་མས་འདྲིས་ཡོང་ཡོང་གི་བར་དུ་ད་ལྟའི་
སློབ་སླུག་མང་པོའི་སློབ་སློང་གི་དུས་ཚོད་ལ་འབྲུས་ཤོར་ཡོང་སྲིད་པ་སོགས་
སློབ་བརྗོད་བྱེད་མཁན་ཚོ་ལའང་རྒྱ་མཚན་ཞིག་ཡོད།

གལ་སྲིད་མུ་མཐུད་ནས་བོད་གཞུང་གི་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་འདི་བརྟན་པོར་
གནས་བྱུང་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན། རྒྱ་ནག་དང་ཉི་ཧོང་སོགས་སོ་སོའི་སྐད་ཡིག་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

ནང་ཚམ་རིག་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྐད་སྤར་ཡོད་ཐོག་མིང་ཚིག་གསར་པ་ཐོན་རེས་བཞིན་གསར་དུ་བརྒྱན་ནས་སོ་སོའི་སྐད་ཡིག་གི་ཐོག་ནས་དེང་རབས་ཀྱི་སློབ་ཚན་ཡོངས་རྒྱུགས་སློབ་སློང་གྱི་དབུ་པའི་གནས་བབ་དུ་སློབས་ཡོད་པ་ལ་མིག་དཔེ་བལྟ་ས་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་དག་ཞི། མི་རབས་མང་པོའི་རིང་དཀའ་ལས་བརྒྱབས་ཟེན་པའི་གྲུབ་འབྲས་ལ་ད་ལྟ་ཡོངས་སློང་བཞིན་པའི་སྐབས་ཡིན། ང་ཚོར་མིང་ཚིག་གསར་པ་འབྲུམ་ཐུག་མང་པོ་བོད་སྐད་ནང་སྤར་མེད་གསར་དུ་བརྒྱུར་གྲུབ་པའི་དུས་ཚོད་དལ་པོ་དང་རིང་པོའི་གོ་སྐབས་དེ་འདྲ་འཇོམ་གྱིང་འདིའི་ནང་རྒྱབ་ཚེར་བ་ལྟ་བུ་རེད། དེང་སང་བོད་དང་རྒྱ་ནག་གི་མི་རབས་གསར་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇོམ་གྱིང་ནང་དར་བྱུང་ཆེ་བའི་སྐད་ཡིག་ཁོ་ན་ལ་ཆེས་མགོ་གསུམ་ལྟར་གྱིས་སློབ་སློང་གྱི་དབུ་པའི་གནས་བབ་ལ་བརྟམས་ན། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ནང་དེང་དུས་ཀྱི་ཚམ་རིག་སོགས་ཆེས་མགོའི་ཐ་སྐད་གསར་པ་འབྲུམ་ཐུག་མང་པོ་གསར་དུ་བཟོ་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་བཏང་ནའང་ཐ་སྐད་གསར་པ་གཏན་འབེབས་དང་གོམས་འདྲིས། བྱང་ཆ་མ་བྱུང་བའི་སྡོན་དུ་བོད་ཀྱི་མི་རབས་གསར་པའི་སློབ་ཐུག་རྣམས་འཇོམ་གྱིང་སྐད་ཡིག་གཅིག་གྱུར་གྱི་འགྱུར་བའི་ནང་ཐིམ་འགོ་བའི་ཉེན་ཁ་ཞིག་ཡོད་ལྟར། ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་ཐུགས་བསམ་ལེགས་ནའང་ཆེས་ངོ་དཀ་གིས་ལས་འགུལ་སྤེལ་མ་གྲུབ་ཆེ་དུས་རབས་གསར་པའི་ནང་ཕན་ཐོགས་ཡོང་གྲུབ་མེན་བཤད་དཀའ་བའི་གནས་ཤིག་རེད།

དེང་སྐབས་བོད་རིགས་གཞོན་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱིས་བོད་ནང་དུ་རྒྱ་མིའི་སྐད་ཡིག་དང་། བཙན་བྱོལ་ནང་དུ་དབྱེན་ཇིའི་སྐད་ཡིག་ཨང་དང་པོར་བྱས་ནས་དེང་དུས་ཀྱི་སློབ་སློང་ཐོན་མཁན་ཚོས་ལས་ཀ་གྱི་སའི་ཁོར་ཡུག་རང་རང་སོ་

ཤེས་ཡོན་སྤྱི་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་ལན།

སོའི་ངོས་ནས་བཅུ་ལྔ་ལྟར་གྱི་ཡོད་ནའང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་མིང་ཚིག་གསར་པའི་
 ཐོག་ནས་ཚན་རིག་སོགས་དེར་རབས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གསར་པའི་སློབ་སྦྱོང་ཐོན་མཁན་
 ཚོར་ལས་ཀ་བྱེད་སའི་ཁོར་ཡུག་ནི་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེ་བཞིན་ཉུང་ནས་ཉུང་དུ་འགོ་
 ངེས་རེད། དཔེར་ན། ལོ་གཉིས་གསུམ་གྱི་གོང་དུ་བོད་ནང་གི་བོད་སྐད་ཀྱི་སྦྱང་
 འཕྲིན་ཁང་ཁག་གི་ལས་བྱེད་དང་གནམ་གྲུའི་ལས་བྱེད་པ་སོགས་འཕུལ་ལས་པ་
 རྒྱ་མི་མང་ཤོས་ཡིན་ཡང་དེར་སང་རྒྱ་མི་ཉུང་དུ་ལས་མེད་པ་ནི། བོད་རིགས་
 ན་གཞིན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱའི་སྐད་ཡིག་གི་ཐོག་ནས་ཚན་རིག་ལག་རྩལ་སོགས་དེར་
 དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་རྒྱ་མི་དང་འདྲ་མཉམ་གྱིས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་ལས་ཀ་བྱེད་ཐུབ་
 མཁན་བྱུང་བའི་དབང་གིས་ལས་གནས་དེ་དག་གི་ཐོག་དུ་བོད་རིགས་སློབས་ཐུབ་
 ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟར། རིམ་པས་ཚན་རིག་སོགས་དེར་དུས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ཡོངས་ཚོགས་
 ལ་དབྱིན་སྐད་དང་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ལམ་ནས་སློབ་སྦྱོང་མཐར་མོལ་བའི་བོད་མི་ན་གཞིན་
 སློང་ཐུག་མང་པོ་ཐོན་ཡོང་དུས། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་ཐོག་ནས་ཡར་ཐོན་ཆེ་བའི་
 ཚན་རིག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་ཉུང་དུ་ཞིག་ལས་ཡོང་མི་སྲིད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཡིན་
 ནའང་དཔལ་འབྱོར་དང་ཆབ་སྲིད་སོགས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་རྒྱན་སྦྱོང་གི་མིང་ཚིག་
 གསར་པ་གང་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་བོད་སྐད་དུ་བརྒྱུར་བ་མང་ཁོད་ཀྱི་རྒྱན་སྦྱོང་
 འཚོ་བའི་ནང་ལག་ལེན་བརྟུན་ཐུབ་ན། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་འདི་རྒྱན་སྦྱོང་སྐད་ཡིག་
 གི་ངོ་བོར་ཡུན་རིང་བར་གནས་ཐུབ་པས་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཡུན་རིང་
 དུ་གནས་པ་ལ་ཡང་ཕན་ཐོགས་ཡོད།

༡༡༥ ཇིག་ བོད་བྱིམ་གཉིས་དང་། རྒྱ་གར་བོད་སློབ་འཛིན་སློང་ཚོགས་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

པའི་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་ད་དུང་ཡང་ཤེས་ཡིན་སྲིད་བྱུས་འདི་ལག་བརྟམ་
བྱེད་ཀྱི་མེད། འདི་རྒྱ་མཚན་གང་གི་རྒྱུན་པས་རེད་དཔོངས་ཀྱི་ཡིད། གཞུང་
གི་སློབ་སློལ་རྩིས་མེད་བཏང་བར་ཆགས་ཀྱི་ཨེ་ཡིད།

བཀའ་ལན། ཤེས་ཡིན་སྲིད་བྱུས་འདི་ལམ་སང་ལག་བརྟམ་མ་བྱས་པ་
ཙམ་གྱིས་བོད་གཞུང་གི་བཀའ་ལ་རྩིས་མེད་བཏང་བ་ཞིག་མིན། ཤེས་ཡིན་སྲིད་
བྱུས་གཏན་འབེབས་མ་བྱས་གོང་དུ་ཤེས་ཡིན་སྲིད་བྱུས་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་སྡེ་ཁག་
ཐམས་ཅད་མཉམ་མཐུན་གྱིས་བཀའ་བརྟམ་དང་མཁས་པ་ཚོས་ཉམས་ཞིབ་ཀྱང་
ཡང་ཡང་གནང་ཡོད་ཚོད་རེད། ང་ཚོ་མང་གཙོ་ཡིན་དུས་རང་རང་སོ་སོའི་
ཕྱོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་རྣམས་བཤད་ཚོག་པ་ཞིག་དགོས། དཔེར་ན། ད་ལྟ་
ཚོད་ལྟ་བུའི་སློབ་སླུག་སོ་སོའི་མདུན་ལམ། སློབ་སྦྱོང་ཐོན་པའི་རྗེས་ཀྱི་
ལས་ཀའི་བཀོད་སློབ་གནང་སྤངས། སློབ་དེབ་ཀྱི་ག་སློབ་ཆ་ཚང་བ་ཡོད་མེད།
ཚོག་གསར་གཏན་འབེབས་ཡང་དག་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་མེད། མིང་ཚོག་གསར་
པའི་ཚོག་མཛོད། བོད་ཡིག་གི་ཐོག་ནས་དེང་དུས་ཀྱི་སློབ་ཚན་ཡོངས་ཚོགས་
སློབ་བྱིད་བྱེད་ཐུབ་མཁན་གྱི་དགེ་ཅན་གྱི་དཔུང་ཁག་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་ཐུབ་ཡོད་
མེད་སོགས་ཀྱི་འཆར་གཞི་བཏོང་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ལག་ལེན་བརྟམ་ཐུབ་
ཀྱི་ཡོད་མེད་སོགས་རྒྱ་རྒྱུན་མང་པོར་འཕྲད་ཡོད་ངེས། ཤིང་འབྲས་ཤིན་ཏུ་
ལེགས་པོ་གོང་ཆེན་ཅན་གྱི་སྤོང་པོ་གསར་པ་ཞིག་ཚོད་ལྟའི་ཆེད་འདེབས་ལས་
བྱས་པ་ཡིན་ན། ཤིང་འབྲས་སློན་པའི་སྐབས་ཤིང་འབྲས་གོང་ཆེན་པོ་དེ་བཙོང་
སའི་ཁོར་ཡུག་གི་བཀོད་སློབ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཚོ། ཐོག་དང་པོ་ནས་ཤིང་

ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་ལན།

སྲིད་བཅུགས་ཏེ་སྲིད་དང་ཚོད་ལྟ་བུས་པའི་དུས་ཚོད་རིང་ཤིང་འབྲས་དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་དཔལ་འབྱོར་ཡོང་བྱུང་པའི་ཡིད་ཆེས་དེ་ཙམ་རྙེད་བྱུང་གི་མེད་
 པས། ར་དྲག་གི་དུས་ཚོད་འདིར་སྲིད་ཤིང་འབྲས་ལེགས་པོ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་
 བན་མི་ཐོགས་པར་ཁ་ཚད་གོས་གཏུགས་གྱིས་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་ལས་འགུལ་
 ར་དྲག་ཏུ་སླེལ་དགོས་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ།

རྒྱ་མཚན་གཞན་ཞིག་ནི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཅིག་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་དེབ་སྐྱེལ་བྱས་
 པའི་རང་དབང་ཙམ་གྱི་ཚོགས་པ་ཡིན་པ་དང་། འབྲིང་རིམ་ནས་མཐོ་རིམ་བར་
 རྒྱ་གར་སློབ་གྲྭ་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་གྱི་རྣམས་ཡིག་གི་ཐོག་ནས་འབྲན་བརྒྱུར་གྱིས་
 སློབ་སྲིད་བྱེད་དགོས་པས་སློབ་ཡུག་རྒྱུར་སེ་སེར་མདུན་ལམ་ལ་འབྲས་ཤིར་སོགས་
 དཀའ་ངལ་སྣ་ཚོགས་འཕྲད་སྲིད་དམ་སྟམ་ནས་ལག་ལེན་དུ་ལམ་སང་བརྟུར་མ་
 ཐུབ་པ་མ་གཏོགས་ཤོད་གཞུང་གི་བཀའ་ལ་ཕྱིས་མེད་བཏང་བར་ངོས་འཛིན་བྱེད་
 མི་རུང་། གཞི་རྩ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་གཏན་འབེབས་བྱེད་
 རྣངས་རྣམས་ཤོད་གཞུང་གི་ལྟ་བུའི་རྣམ་གཞག་ནི་བཀའ་བཅད་གྱིས་མི་མང་གི་བདེ་
 རྒྱལ་སྲིད་མི་ཚོགས་པ་ཞིག་མིན་སྟབས། མི་མང་གི་འདོད་མོས་དང་། རྣམས་
 སུ་འབབ་གི་ཡོད་མེད། ལྷག་པར་མ་འོངས་པའི་སློབ་ཡུག་ཚོའི་བསམ་སྲིད་ཡུགས་
 གྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་མཐུན་གྱི་ཡོད་མེད། འཇམ་སྲིང་སྲིད་ཤོད་སྲིད་ནང་གི་
 ཁོར་ཡུག་གི་འགྱུར་འགྲོས་བཅས་ལ་ཚོད་དཔག་གིས་སྲིད་བྱུས་འདི་ལག་ལེན་
 བརྟུར་ན་བྱང་མཐའ་ལོ་བརྒྱ་སྟུག་གཅིག་ལྷག་གི་རིང་གནས་བྱུང་པའི་ཤེས་ཡོན་
 སྲིད་བྱུས་སུ་འགྱུར་བྱུང་མིན་ཆེད་མཁས་གྲྭ་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་ཚུང་ཡང་ཡང་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

བརྩུགས་ཏེ་ཉམས་ཞིབ་མཐོན་ཕྱིན་པ་ཞིག་མཛད་དགོས་ལ། གཙོ་བོ་མ་འོངས་
པའི་མི་རབས་གསར་པའི་ཕྱགས་བསམ་དང་མི་བརླུན་ཐབས་མེད་ཅིག་ཡིན་ཏུ་རྟེན།

ཏུ་མིས་ཏུ་ནག་གི་རྒྱན་ཡིག་ནི་གཞུང་དང་སློབ་གྲྭ། མི་མང་དང་བཅས་
པས་རྒྱན་ཡིག་དང་པོར་བརྩེ་བའི་གོམས་གཤེས་དང་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་གཉིས་
ཀ་གཏོང་བའི་ཡོད་པ་ལྟར། ང་ཚོ་རྒྱབས་བཅོལ་བོད་གཞུང་གིས་དབྱིན་ཡིག་གཙོ་
བོད་དང་བོད་རྒྱན་གཉིས་པ་ལྟ་བུར་མང་བོད་དུ་བརྩེ་འཛོག་གིས་ལག་བརྩར་བྱེད་
བཞིན་པའི་མཐོང་ཚུལ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག་ན་བོད་གཞུང་གིས་འདིའི་སློབ་སྲིད་
བྱུས་གཏན་འབེབས་ཤིག་གནང་དགོས་པའི་འཆར་གཞི་ཁ་གསལ་ཞིག་ཡོད་དགོས།
སློབ་ཏུ་ལུ་ཁབ་སོ་སོའི་གནས་རིམ་གྱི་རིམ་པ་ལྟེ་སྤངས་ལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོ་གསུ་
ཡོད། འགའ་ཤས་ཀྱིས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་གནས་རིམ་དང་པོར་འཛོག་
པར། འགའ་ཤས་ཀྱིས་འཛོན་སློབ་གྱི་ལས་བྱེད་པ་གནས་རིམ་དང་པོར་འཛོག་
པ། འགའ་ཤས་ཀྱིས་དམག་སྲིད་གྱི་ལས་བྱེད་པ་གནས་རིམ་དང་པོར་འཛོག་པ།
འགའ་ཤས་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་གྱི་ལས་བྱེད་གནས་རིམ་དང་པོར་འཛོག་པ་སོགས་གཞུང་
མང་གཉིས་ཀར་གོམས་པའི་བག་ཆགས་དང་བྲིམས་སློབ་གྱི་དབང་གིས་བརྩེ་བཏུར་
དང་ཆེ་མཐོང་བྱེད་སྤངས་མ་འདྲ་བ་སྣ་ཚོ་གསུ་ཤིག་ཡོད།

བོད་པ་སློབ་ལུགས་སློབ་ལྟར་བྱས་ན་རྣམ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
ཞེས་དགོ་ཆན་ནམ་རྣམ་ཞེས་གནས་རིམ་དང་པོར་འཛོག་དགོས་པའི་ཡ་རབས་
སློབ་བཟང་ཞིག་སློབ་མོ་ནས་དར་ཡོད་ནའང་། དེང་སང་གི་བོད་པའི་སློབ་གྲྭ་
ཁག་གི་དགོ་ཆན་ནི་གནས་རིམ་འོག་མ་སྟེ་གཡོག་པའི་འདུ་ཤེས་ཅམ་གྱི་གོམས་

ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་ལན།

གཤེས་དར་ཡོད། ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་དམའ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་ནའང་
 དེ་ལ་སྐྱོད་ཞེས་པའི་ཞེས་དང་བཅས་གནས་རིམ་དང་པོར་འཛོག་དགོས་པའི་
 བག་ཆགས་གཏོང་བ་གནས་ཡོད། དེར་བརྟེན་མ་འོངས་པར་བོད་གཞུང་
 གི་སྲིད་བྱུས་དང་ལག་ལེན་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་གནས་
 རིམ་དང་པོ་དང་། འཛོན་སྐྱོང་གི་ལས་བྱེད་གནས་རིམ་གཉིས་པའི་གསུ་
 འཛོག་དགོས་པའི་སྲིད་བྱུས་ཤིག་བཟོ་རྒྱུ་གལ་ཆེ། ཤེས་ཡོན་པའི་གནས་རིམ་
 དམའ་བོ་ཡིན་པ་འདིའང་སློབ་སྦྱོང་གི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་ཉམས་ཆག་ཏུ་འགྲོ་
 བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པེས་རེད་སྟེ།

དེས་ན་ཤེས་ཚད་དང་ཉམས་སྦྱོང་དམའ་ན་ཡང་ལྷག་བསམ་ཟོལ་མེད་
 དང་རང་རིགས་རང་ལ་རུས་ཞེན་ཆེ་བའི་དབང་གིས་སྦྱི་སྦྱར་གྱི་གནད་སློབ་སྦྱོང་
 འགའ་ཤས་ལ་སྦྱོན་བརྗོད་ལྟ་བུའི་ཆོག་རྒྱུ་ཙམ་ཞིག་ཁ་ནས་ཤོར་སོང་ནའང་།
 མོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རང་ཉིད་བོད་མི་ཆུང་རབས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་
 འཇུག་ཤོར་འདིའི་ཆ་ཤས་སུ་ཚུད་ཡོད་པར་བརྟེན་ཕན་ཐོགས་དཀའ་ནའང་
 ག་ཆ་བའི་སྐད་ངན་ཁ་ནས་ཤོར་བ་མ་གཏོགས་བཅོན་བྱོལ་བོད་གཞུང་། གཞུང་
 གི་ལས་བྱེད། དབུ་འཛོན་བྱེ་བྲག་པ་བཅས་ལ་ཡང་སྦྱོན་བརྗོད་བྱེད་འདོད་པ་
 ཞི་སེམས་ནང་ཡེ་ནས་ཤར་མ་སྐྱོང་། འོན་ཀྱང་བརྗོད་མ་མཁས་པའི་དབང་
 གིས་དབུ་ཐོག་ཞབས་ཐོག་རེ་གྱུར་ཡོད་ཆེ་བཟོད་གསོལ་དང་འབྲེལ་ཆུང་སྦྱོན་
 ངན་པའི་ས་བོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་རེ་འདུན་ཡོད།

གཙོ་བོ་ཚོས་སྤྲོགས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་མི་རྒྱ་ཕོ་མོ་ཚོའི་ཤེས་ཡོན་
 སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་གནས་སྡངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། ཤེས་ཡོན་
 སློབ་སྡངས་ཀྱི་ལམ་སློལ་དང་སློབ་གཞིའི་སློབ་ཚན་གཉིས་ཀ་ལ་དུས་ནས་དུས་སུ་ཁོར་
 དུག་གི་གནས་སྡངས་སམ་སྐབས་སེ་སེའི་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་ཁ་སྤྲོགས་དང་བརྟུན་
 བས་འགྱུར་བ་གཏོང་བའམ། སློབ་གཞིའི་སློབ་ཚན་ཡང་སྐར་པ་རང་ཉིད་དགའ་སའི་
 སློབ་ཚན་འདེམས་པ་འམ། ཡང་ན། མི་ཚའི་རིང་གི་སེ་སེའི་དགོས་མཁོ་དང་སྤྱི་
 ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཁོ་རྩ་བར་འཛིན་པ་སོགས་སྐབས་སེ་སེའི་ཁོར་དུག་གི་གནས་
 སྡངས་དང་བརྟུན་ནས་བརྟུར་བཅོས་དང་གསར་གཏོད་རིམ་པ་བྱ་དགོས།

བོད་མིའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་ལག་བརྟུར་བྱེད་བཞིན་པའི་ད་ལྟའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་
 ལམ་སློལ་འདིས་མ་འགྲིག་པ་ཁོ་ན་ལ་ངོས་འཛིན་གནང་ནས་དེ་ལ་འགྱུར་
 བ་བཏང་བ་ཙམ་གྱིས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕན་ཐོགས་ཡོང་དཀའ། གཙོ་བོ་བཙན་
 སྤོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་འདིའི་ནང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལ་མཐོང་དང་ཆ་འཛིག་
 དེ་ཙམ་མི་དགོས་པའི་བག་ཆགས་ངན་པ་འདི་ལ་འགྱུར་བ་ཞིག་ངེས་པར་
 གཏོང་དགོས། ལྷག་པར་བཙན་སྤོལ་བོད་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་མ་ལག་
 དང་བཅས་པའི་ལས་དོན་གནང་སྐབས་སྤྱི་འབྲེལ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཉེན་རྲལ་
 བྱ་བཞག་ཡོངས་རྫོགས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་བསྐྱེས་ལྟར་མེད་པ་ཁོ་ནས་ལས་
 དོན་གཉེར་དགོས་པའི་ལས་འགུལ་ཞིག་སྤེལ་དགོས་པའི་དུས་ལ་བབས་ཡོད།

བོད་གཞུང་གི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་དགེ་ཆེན་གྱི་ཤེས་ཚད་ལོ་རེ་ནས་ཇེ་ཞན་ཇེ་སྡུག་
 དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་གཡོལ་ཐབས་མེད་པའི་འགྲུས་ཤོར་ཆེ་ཤོས་ཤིག་རེད། དགེ་
 ཆེན་དང་ལས་བྱེད་གྱི་ཤེས་ཚད་དང་སྒྲིག་བསམ། ཀུན་སྲོད་བཅས་པའི་ཚད་
 ཅི་ཅམ་དམའ་རུ་སྒྱུར་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་སློབ་མའི་གནས་སྤངས་དེ་ལས་ཀྱང་
 ཇེ་ངན་ཇེ་སྡུག་དུ་མ་སོང་ཀ་མེད་རེད།

བྱོང་པའི་གཞིན་སྐྱེས་ཤོ་མོ་རྣམས་རང་ཉིད་བོད་མི་ཡིན་བསམ་པའི་ངོས་འཛིན་
 ཡོད་པའི་ཐོག་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཡ་རབས་སྲོད་བཟང་ཅན་དང་། མི་རིགས་
 ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཨང་དང་པོར་འཛིན་པའི་སེམས་ཤུགས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ལ། རྗེག་
 ལས་དང་མ་འདྲེས་ཤིང་གཞན་ཕན་དང་ཡ་རབས་སྲོད་བཟང་གི་བྱེད་ཚོས་རྣམས་
 པའི་དེང་རབས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གཏིང་ཟབ་མོའི་སློབ་སྲོད་བྱེད་ཐུབ་མཁན་གྱི་བརྩོན་
 འགྲུས་ཅན། མི་གཤེས་ནི་ཕ་མ་དང་ཆེན་རབས་ལ་བུམས་སྲོད་། མི་རབས་
 རྗེང་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཞེ་འཁོན་རྗེང་པ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་ཐུབ་མཁན། བཟའ་
 ཚང་སྲུང་ཉེ་སོགས་བྱིམ་ཚང་གི་ནང་དང་། བྱིམ་མཚེས། ཤོག་ཀ་ཕན་ཚུན་
 བཅས་པར་འཆམ་མཐུན་ཅན། རབ་བྱུང་ན་སེམས་ཅན་ཡིན་ཚད་ལ་སེམས་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་མ་བརྒྱགས་པ་དང་སྒྲིག་པར་མིའི་རིགས་དག་གཉེན་སྲུ་
 འདྲ་ཞིག་ལ་འཕྲད་ཀྱང་མི་ལ་མིའི་བརྗེ་བ་མ་བརྒྱགས་པའི་མི་རབས་གསར་
 པ་ཞིག་སྲོད་སྲིང་ཨེ་ཐུབ་ལྟ་དགོས་པ་འདི་ངའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ཡིན།

། འཕགས་ཡུལ་གཏིའི་བྱེས་པ་གྲ་ཚང་དབུ་བརྟེན་ནས་
 ལོ་བཅོ་བརྒྱད་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་མཛད་སྒྲིའི་
 ཐོག་བསྐྱེད་པའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ།

(སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༧ ཉིན།)

ས་གནས།

བཞུགས་སྐྱར་གཏིའི་བྱེས་པ་གྲ་ཚང་གི་ཚོམས་ཁང་།

འཕགས་ཡུལ་གི་དྲིའི་བྱེས་པ་གྲ་ཚང་དབུ་བརྟེས་ནས་ལོ་
 བཅོ་བརྒྱད་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་མཇུག་སྒྲིའི་ཐོག་
 བསྐྱེལ་བའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ།

༡།། དེ་རིང་གྲ་ཚང་འདིའི་ནང་དུ་ཕྱག་འབྲེལ་དང་བྱ་དགའ་བཞེས་མཁན་ཡིན་
 དུ་མང་པོ་འདུག རྣམ་པ་ཚོར་དམིགས་བསལ་གྱིས་བཀའ་ཁྲིམ་བའི་ལེགས་ལྷན་ལྷན་ཡིན།
 གྲ་ཚང་གི་གྲ་པ་མང་པོས་ཕྱག་འབྲེལ་དང་གཟེངས་བརྟོན་བྱ་དགའ་
 བཞེས་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་མཚོན་པ་རེད་ཅེ་ན། གྲ་པ་ཡོངས་རྫོགས་གྲ་ཚང་འདིའི་
 རེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་དང་ལས་ཀའི་ཐོག་འགན་ལེན་མཁན་གྱི་སྟེན་ལོན་པ་གསལ་
 པོར་བརྟན་པ་ཅུ་མ་ཟད་ལོ་མང་པོའི་རིང་གྲ་ཚང་གི་དོན་དུ་དཀའ་ལས་
 བརྒྱབས་ཟེན་པ་དང་། མ་འོངས་པར་གྲ་ཚང་འདིའི་རྟེན་འཛིན་ཐུབ་དང་མི་
 ཐུབ་རྣམས་པ་ཚོར་རག་ལུས་ཀྱི་ཡོད་པ་བརྟན་ཡོད། སློན་མའི་བྱས་པ་ལ་ལེགས་
 སྒོའི་བརྒྱུགས་བརྗོད་དང་མ་འོངས་པར་ཡང་སྲ་བཞིན་རང་རང་གི་ལས་དོན་
 ཐོག་འགན་ལུངས་ནས་དུར་ཐག་གནང་དགོས་པ་དང་། སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་
 ཚོ་ཡིན་ནའང་ད་རེས་སློབ་སྦྱོང་གི་གྲུབ་འབྲས་ལོན་པ་ནང་བཞིན་མ་འོངས་པར་
 ཡང་སློབ་སྦྱོང་ལ་འབད་བརྩོན་གནང་ནས་གྲུབ་འབྲས་ལོན་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱ་
 དགོས་པ་འདི་ཡིན་དུ་ནས་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ངས་དེ་རིང་བསྐྱར་དུ་སྐད་ཆ་མང་པོ་ཞིག་བཤད་དགོས་པ་མི་འདུག གང་

ཀུན་ལོ་ལྟེན་པ་གྲ་ཚང་གི་དུས་དྲན་མཛད་སྤོའི་ཐོག་བརྒྱུལ་པ།

ཡིན་ཟེར་ན་ངས་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་ཡིག་ཐོག་དུ་ཕབ་ནས་དཔར་
 བརྒྱན་བྱས་ཡོད། ངས་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་ཚམས་ལག་ལེན་དུ་བརྟམ་ཐུབ་མི་ཐུབ་
 དང་། དུས་ལ་བབ་མ་བབ། ཕན་ཐོགས་དང་མ་ཐོགས་ནི་སྐབས་སེ་སེར་བྱེད་
 རྒྱལ་པས་བརྟམ་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ངས་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་ཚམས་ལག་ལེན་དུ་
 ཕབ་སྟེ་དཔར་བརྒྱན་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ངའི་བསམ་ཚུལ་དང་ཉམ་ཚུལ་
 གང་འདྲ་ཡིན་པ་དེ་པ་ཡུལ་གྱི་འབྲེལ་ཡོད་དགོན་གྲོང་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་
 བཞིན་གོ་ཉོགས་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་རེད། རྒྱལ་པ་ཚོ་ཡིན་ནའང་དེ་བཞོག་དུ་ཡོད་
 པའི་སྐད་ཆ་དེ་དག་ལག་ལེན་བརྟམ་ཐུབ་དང་མི་ཐུབ། ཕན་ཐོགས་ཡོད་དང་མེད།
 དུས་ལ་བབ་ཡོད་མེད་རང་རང་སེ་སེས་བརྟམ་ན་ཤེས་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་དུས་དེ་
 རིང་འདྲིར་བརྒྱུར་དུ་བཤད་དགོས་པ་མི་འདུག་ལ། ལྷ་མོར་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་
 དེ་ལས་གསར་པ་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་བཤད་རྒྱ་མེད།

སློབ་གཉེར་པ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ནའང་། ད་ལོའི་སློབ་གཉེར་
 གྱི་འགོ་བརྩམས་མ་ཐག་ཡིན་དུས་དང་པོའི་འགོ་འདུགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བཟུང་
 སེམས་བསྐྱེད་བཟང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ལོ་འདྲིའི་ནང་སློབ་སྦྱོང་ཐོག་ཡར་བསྐྱེད་
 ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ལྡན་པ་ཞིག་བྱེད་སྟུང་པའི་སློབ་མས་འགོ་འདུགས་བྱ་དགོས། སྤྱིར་
 ང་ཚོའི་འགན་དུ་བབ་པའི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་དང་། རྒྱགས་བརྒྱག་དགོས་སའི་
 དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་རེད། ལྷག་པར་ལོ་འགའ་གསུམ་གྱི་
 གོང་ནས་བཟུང་ང་ཚོས་དཔེ་ཆའི་ཐོག་དམིགས་བསལ་གྱིས་རྒྱགས་བརྒྱབས་ཐུབ་
 ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དགོ་རྒྱུ་དགོ་སྤྱོད་གཉེས་ཀའི་ངོས་ནས་དཔེ་ཆའི་ཐོག་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བུ་སྤྲུལ།

དམིགས་བསལ་གྱིས་བྲག་པོ་བུ་ལྟ་བུ་དམིགས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོར་གྱུར་འདུག ངས་
 ལན་མང་པོ་བཤད་པ་ལྟར་སྤྲོ་མོར་དཔེ་ཆ་ལྟ་བུ་སྤྲོ་ལོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་
 དེང་སང་དགོན་པ་གྲྭ་ཚང་ཁག་གིས་དཔེ་ཆ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་བྲག་པོ་སྤྲུལ་
 མཛད་དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཡོད། གནའ་སྤྲོ་མོ་མཚན་ཉིད་གྲྭ་
 ཚང་ཙམ་མ་གཏོགས་ཀྱིད་པ་དང་དུས་འཁོར་བས་དཔེ་ཆ་ལྟ་བུ་དམིགས་པ་ལྟ་བུ་
 མིག་ལྟོས་ངན་པ་ཞིག་དར་ཡོད། སེར་འབྲས་དགེ་གསུམ་མ་གཏོགས་ཀྱིད་གྲྭ་
 ལྟོད་སྤྲོད་ཀྱིས་ཚོགས་སྐྱེས་ལེན་ཙམ་ལས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལ་སྤྲོད་སྤྲོད་མཛད་
 པའི་སྤྲོ་ལོད་མེད། ལྗེ་ལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་བཙན་བྱོལ་དུ་ཡོད་པའི་དགོན་པ་ཡོངས་
 རྫོགས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་སྤྲོད་སྤྲོད་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་སྤྲོད་ནན་པོ་སྤྲོ་བྱས་
 ཅས་ཐེབས་པར་བརྟེན། དེང་སང་སྤྲོ་མོར་དཔེ་ཆ་ལྟ་བུ་པའི་སྤྲོ་ལོད་མེད་པའི་དགོན་
 རྫོགས་ཀྱི་ཚང་ལ་ཆེ་བར་དཔེ་ཆ་ལྟ་བུ་པའི་སྤྲོ་ལོད་གསར་དུ་དར་ཡོད།

ང་ཚོའི་གྲྭ་ཚང་འདི་ཐོག་མར་གསར་འཛུགས་བྱེད་པའི་སྐབས་གཞུང་ཆེན་
 པོ་ལ་སྤྲོད་སྤྲོད་བྱུང་བའི་གྲྭ་ལྟོས་སྤྲོས་ཀ་དག་པོ་ཞིག་ཡོང་མ་ཐུབ་པ་རེད། དཔེ་
 ཆ་ལྟ་བུ་མ་ཐུབ་ནའང་སྤྲོ་བ་དང་གི་སྤྲོད་སྤྲོད་ཞིག་སྤྲོད་དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་
 ཡིན་དུས། ཐོག་དང་པོར་འཕྲོད་པའི་གྲྭ་པ་ཚོར་རིག་གནས་སྤྲོད་སྤྲོད་བྱེད་པའི་
 འཛིན་གྲྭ་བཅུགས་ནས་རིག་གནས་ལ་གཙོ་བོ་སྤྲོད་སྤྲོད་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་རེད། ཐོག་
 མའི་ལམ་སྤྲོ་ལོད་འདི་འོག་ནས་ཚོལ་ཁ་དང་ཚོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་ཀྱི་དགེ་འདུན་
 པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་གནའ་བོའི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་རྫིང་པ་ཁག་ལ་སྤྲོད་སྤྲོད་བྱེད་
 པའི་གོ་སྐབས་སྤྲོད་པ་དང་གྲྭ་ལ་འབྲས་ཀྱང་འགྲུ་ལྟ་བུ་ལེགས་པོ་ཐོབ་ཐུབ་ཡོད། བོད་

ཀུན་ལྷན་གྱི་ཐོག་ནས་པ་གྲུ་ཚང་གི་དུས་དྲན་མཛད་སྤོམ་ཐོག་བསྐྱེད་པ།

ཀྱི་གནའ་པོའི་རིག་གནས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་སྐྱི་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་དང་ཞབས་ཕྱི་གང་
 འཚམས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ལོད་སྟབས། བཅོན་པོའི་པོད་མིའི་གཞུང་དམངས་གཉིས་
 ཀུན་ལ་ཚོའི་གྲ་ཚང་གི་སློབ་སྦྱོང་དང་ཀྱུན་སྦྱོང་གང་ཅིའི་ཆ་ནས་མཐོང་ས་ཆ་འཇོག་
 ཆེན་པོ་གནང་བཞིན་ཡོད་པ་ཡོངས་གྲགས་ཡིན། ལོ་འགའ་ཤས་ཀྱི་གོང་ནས་བཟུང་
 བྱུང་མོང་བའི་རིག་གནས་ཀྱི་མང་གཞིའི་ཐོག་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལ་སློབ་
 སྦྱོང་གཙོ་བོར་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཆེད་ལྷན་སྐྱེས་བཞུགས་གི་ཡོད་དུས། དགེ་ཚུན་དང་།
 སློབ་མ། མཁན་ཚབ་ཀྱིས་གཙོ་བོར་ལས་སྤོམ་ཡོངས་ཚོགས་ཀྱིས་འདིའི་ཐོག་དམིགས་
 བསལ་གྱིས་འགན་སྲུང་ས་ནས་ལྷན་སྐྱེས་བཞུགས་པོགས་ཞེས་བཤད་འདོད་བྱུང་།

དེང་སང་འཚོའི་གྲ་ཚང་དང་བོད་ནང་གི་འབྲེལ་ཡོད་དཔོན་མོང་གི་བར་
 བཞུད་ལམ་འདྲ་མིན་གྱི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་དུས་སྐད་ཆ་ཡར་མར་
 བཤད་པའི་སྐབས་འདི་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལན་འཕྲོད་ངེས་ཤིག་དང་། ཡིན་
 ལུགས་མིན་ལུགས་གསལ་པོ་བྱས་ནས་བཤད་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་
 པོ་རེད། འགའ་ཤས་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་ཇི་བཞིན་ཉོགས་ལ་མ་ཉོགས་པའི་ཐོག་ནས་
 སྐད་ཆ་བཤད་དུས། ཕ་ཡུལ་གྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་གཅིག་གི་ཐོག་བཤད་
 ཚུལ་མི་མཐུན་པ་དང་གོ་བ་ལེན་སྟངས་མ་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་དཀའ་ངལ་ཞིག་ཡོང་
 གི་འདུག དཔེར་ན། ངས་འདི་ན་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་ཕ་ཡུལ་དུ་བཤད་པའི་
 སྐབས་ཏུ་གོ་བའི་ཐོག་ནས་དྲང་མོ་དང་བདེན་པ་ཞིག་བཤད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།
 ངས་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་མི་རང་རང་གི་བསམ་སྤྱོད་དང་མཐུན་པར་བཅོས་ནས་
 བཤད་པ་ནི་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་ཞིག་རེད། དེང་སང་འདིའི་རིགས་ཀྱི་སློབ་དཔེ་འགའ་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

གསལ་ཡོང་གྲབ་བྱེད་གྱི་འདུག བ་ཡུལ་ལ་རིན་པོ་ཆེས་འདི་འདྲ་གསུངས་སོང་ཞེས་
བཤད། ང་ལ་ཡང་མ་ཡུལ་གྱི་སྤྱོད་ཀས་ནས་འདི་འདྲ་ཡར་ལྷུས་ཤོག་ཟེར་གྱི་འདུག་
ཅེས་པའི་བཤད་སྟངས་འདྲ་མི་འདྲ་འདིའི་རིགས་མ་ཡོང་བར། ཡར་མར་ལན་
གང་བསྐྱེལ་བ་དེ་དྲང་མོ་བྱས་ཏེ་བཤད་དགོས་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

དེ་ཙམ་མ་ཟད་འདི་སྤྱོད་ཀས་སུ་རྒྱ་མིའི་རྫོང་དང་ཁུལ་སོགས་ལ་གནས་ཚུལ་
མཁོ་སྤོད་བྱེད་མཁན་མེད་པ་མ་རེད། དེ་ཚོས་ཡིན་ནའང་གནས་ཚུལ་མཁོ་སྤོད་
བྱེད་པའི་སྐབས་དྲང་མོ་ཞིག་བཤད་དགོས། རང་ལ་འགན་ཞིག་ཡོད་དུས་ཡོད་
པ་དེ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དེ་མེད་པར་བྱས་ཏེ་ལས་འགན་གཙང་མ་ཞིག་ལྟར་བའི་
ཐོག་གནས་ཚུལ་བསྐྱབ་དགོས། འདི་སྤྱོད་ཀས་སུ་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་རྒྱ་མ་ཞིག་
མཁོ་སྤོད་བྱས་ན་སྤྱོད་ཀས་གཉེས་ཀ་ལ་ཕན་ཐོགས་མེད་ཅེས་བཤད་འདོད་བྱུང་།

མ་ཡུལ་གྱི་འབྲེལ་ཡོད་དགོན་གྲོང་སྐྱ་མེར་རིས་མེད་ཀྱིས་ངས་ག་ཚའི་ཐོག་
ནས་གང་བཤད་པ་ལ་ཉན་ནས་ཡག་པོ་གནང་བྱུང་བས་དེ་རིང་གི་ཚོགས་འདུ་འདི་
བརྒྱད་ནས་ང་ཤིན་ཏུ་དགའ་བོ་བྱུང་བྱུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ལྷུ་རྒྱ་ཡིན། དགོན་པ་ཁག་
གི་ནང་དུ་ཡིན་ནའང་སྲ་ལས་ལྷག་པའི་འཆད་མཉན་སློབ་གཉེར་ལ་བརྩོན་པ་ཆེན་
པོ་གནང་བཞིན་འདུག་ལ། གྲོང་པ་ཚོ་ཡིན་ནའང་ལོ་སྲ་སྲི་འདིའི་ནང་ངས་འདི་
ནས་བྲིས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་སོ་གཉེས་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་གནང་སྟེ་ཉན་
བཤད་དང་ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་གནང་བྱུང་། ངའི་ངོས་ནས་ནང་དོན་བཟང་པོ་
དང་ལེགས་པོ་ཞིག་བཤད་བྱུང་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྣམ་པ་ཚོས་གཞན་དང་
མི་འདྲ་བའི་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་གནང་བར་དགའ་བོ་བྱུང་བས་བསྐྱར་དུ་བྱུགས་རྗེ་ཆེ་

གི་ཉི་ཤེས་པ་གྲ་ཚང་གི་དུས་དྲན་མངའ་སྤོང་ཐོག་བརྒྱལ་པ།

ཟེར་ནས་ལུ་རྒྱ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཁམས་སྐྱེ་དགུ་མདོར་ས་ཡོམ་གྱི་གནོད་འཚེ་བྱུང་
 བའི་སྐབས་སུ་ཡང་གི་ཉི་ཚང་གི་དགོན་མ་ལག་དང་རུ་ལྷ་སྡེ་མཉམ་རུབ་གྱི་ཐོག་
 ཉས་ས་གནས་ཉམ་ཐག་ཚོ་ལ་རོགས་སྐྱོར་ཡག་པོ་བྱས་འདུག་པས་དགོན་གྲོང་
 གཉིས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལུ་རྒྱ་ཡིན།

བོད་ཕྱི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་གི་ཉི་ཚང་གི་དགོན་མ་ལག་དང་རུ་ལྷ་སྡེ་ཚོའི་ཡོན་
 ཏན་དང་བཟང་ཆ་གང་ཡོད་པ་རྣམས་མི་གཞན་ཞིག་གིས་བཤད་དགོས་པ་མ་
 གཏོགས་རང་གིས་རང་ལ་བསྟོན་པ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད། རང་གིས་
 རང་གི་མ་འགྲིག་ས་དང་ཞན་ཆའི་སྤྱོད་ཉམས་ནས་བཤད་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་ཞན་ཆ་གང་
 ཡོད་སེལ་ཐུབ་པར་ཕན་ཐོགས་ཡོད། ཤ་ཚ་བའི་ཁ་ལ་གཏམ་སྟན་མེད། ཅེས་
 བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར་ངས་ཉལ་ཏུ་ཞན་ཆ་དང་འཐུས་ཤོར་གྱི་སྤྱོད་ཉམས་རྩལ་
 འདོན་གྱིས་བཤད་གྱི་ཡོད། དེང་སང་བོད་ནང་གི་དགོན་པ་ཁག་གི་ནང་དུ་འང་
 སྐྱོན་ཆ་འགའ་ཤས་འདུག་ དཔེར་ན། རང་འཇིག་དགོན་མ་ལག་མང་པོ་ཞིག་གི་
 གྲྲ་པ་ཚོ་རང་གི་དགོན་པའི་ནང་ལ་མི་འདུག་པར་སྤྱི་ལ་འབྲུམ་འགོ་བའི་གནས་
 ཚུལ་ཞིག་དེང་སང་ཡོང་བཞིན་པ་རེད། འདིའི་རྒྱུ་རྩ་གཙོ་བོ་ནི་ང་རྒྱལ་ཞིག་
 གིས་ཡིན་ས་རེད། རང་གི་དགོན་པ་དེ་སྡོད་སར་མ་སྤོམ་པར་དགོན་པ་གཞན་
 ཞིག་ཏུ་སོང་ན་ཆེན་པོ་དང་མཐོ་བོ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་སྟེ་ཉམས་གཞན་ཞིག་ཏུ་འགོ་
 གི་ཡོད། ངའི་བསམ་པ་ལྟར་བྱས་ན་འདི་ནི་སྐྱོན་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་བསམས། བསམ་
 ཚུལ་འདི་འདྲ་ནི་ཐོག་དང་པོར་འདི་གའི་གྲ་ཚང་གི་ནང་དུ་བྱུང་བ་ད་ལྟའི་བར་དུ་
 བག་ཆགས་ངན་པ་དེ་ཡོང་བསྐྱད་པ་ཞིག་རེད། ཐོག་མར་འདིར་སྐབས་པའི་གྲ་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བརྟམས།

རྒྱུན་ལྔ་མཁའ་གང་ཡང་མི་ཤེས་པས་གཞན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་བསམ་ཚུལ་མེད་ནའང་
 གཟུགས་མགོར་ཕྱན་བུ་ལངས་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་དང་། རང་གི་སྡོད་ས་འདི་ཕན་
 ཐོགས་མེད་པར་གྱུར་ནས་གཞན་ཞིག་དུ་འགྲོ་རྒྱུའི་བསམ་སློབ་འཁོར་གྱི་ཡོད་པའི་
 བསམ་ཚུལ་འདིས་ས་ཡུལ་གྱི་དགོན་པ་ཁག་གི་ནང་དུ་འང་ཤུགས་སྐྱེན་ཆེན་པོ་ཡོང་
 གི་ཡོད་པ་འདི་ངས་བརྟམས་ན་ནོར་འབྲུལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམས། རོར་བུ་རང་
 ལ་ཡོད་དུས། རོར་བུའི་རོར་ཉམས་མ་ཚོད། རོར་བུ་གཞན་ལ་ཤོར་དུས། རྫིང་
 རྫིང་སྟོད་ལ་འཚང་ཡོང་། ཞེས་པའི་གཏམ་དཔེ་ཡོད་པ་བཞིན། རང་ལ་ཡོད་
 པའི་དགོན་པ་གྲ་ཚང་གི་ཡོན་ཏན་དེ་རང་གིས་ཤེས་ཀྱི་མེད། དགོན་པ་དང་ས་
 གནས་གཞན་ཞིག་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་སྐྱུ་སྟོང་བྱེད་མཁན་ཡང་འགའ་ཤས་ཡོད་
 ཚོད་རེད། ངས་བསམ་ཚུལ་ལྟར་བྱས་ན་དེད་དུས་ཀྱི་བསམ་སློབ་ཡོད་མདོག་མདོག་
 བྱས་ཏེ་གཞན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་སྐྱུ་སྟོང་བྱེད་མཁན་ནི་ཀི་ཏི་ཚང་གི་དགོན་མ་
 ལག་ཁ་གཏོར་བའི་བྱ་སྡོད་ཅིག་རེད། ད་ལོ་རང་རེའི་དགོན་པ་ཁག་ནས་གྲ་
 པ་ཉི་ལུ་སུམ་ཅུ་ཡས་མས་ཤིག་སྤྱི་ལ་འགྲོ་སོང་བ་ཡིན་ན། ལོ་རྗེས་མར་དེ་ལ་
 མིག་དཔེ་བརྟམས་ནས་གྲ་པ་བརྒྱ་གཉིས་བརྒྱ་ཞིག་འགྲོ་ངེས་ཡིན། འདི་ལྟར་རིམ་
 གྱིས་འགྲོ་བ་ཡིན་ན་རང་རེའི་དགོན་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྟོང་པར་ཆགས་རྒྱུའི་ཉེན་
 ཁ་མེད་པ་ཞིག་མ་རེད། གནད་དོན་འདི་ནི་གྲ་པ་བརྒྱ་གངས་ཉི་ལུ་ཞིག་འགྲོ་འདུག་
 གི་གནས་ཚུལ་མིན། མ་འོངས་པའི་རང་རེའི་དགོན་པ་སྐྱུ་ཡོངས་ཀྱི་གནས་སྤངས་
 དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་དུས་སྤྱོད་ཤིང་མང་པོར་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས་པའི་
 གནད་འགག་ཅིག་དུ་གྱུར་ཡོད། འཇོམ་གྱིང་འདིའི་ནང་མི་སྐད་གྲགས་ཅན་མང་

ཀའི་འཕྲུལ་པ་གྲུ་ཚང་གི་དུས་དྲན་མཛད་སྤྱི་ཐོག་བརྗེས་པ།

ཆེ་བ་རང་གི་ལྷུང་པ་དང་རང་གི་མང་ཚོགས་ཀྱི་གཞི་རྩ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་སྟན་
 ཆེན་པོར་གྱུར་པ་གསུམ་རེད། དཔེར་ན། མ་རྒྱལ་མ་གྲུབ་རྩི་རྒྱ་གར་ནང་ནས་
 མཚན་སྟན་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་རེད། ལྗེས་བཞུགས་པོ་ཆེ་ཡང་ཐོག་མར་བོད་མི་
 རིགས་ཀྱི་ནང་ནས་མཚན་སྟན་ཆེན་པོར་གྱུར་ནས་རིམ་གྱིས་འཛམ་གླིང་ལ་སྟན་
 གྲགས་ཀྱིས་བྱུང་བ་རེད། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནའང་བོད་ནང་དུ་མཚན་སྟན་
 ཆེན་པོར་གྱུར་ནས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་མཚན་སྟན་གྱིས་བྱུང་བ་རེད། རང་
 གི་དོ་སྣང་དང་བརྩམས་འགྲུལ་གྱིས་ཡོང་ཡོད་ན་འཆད་མཉན་སློབ་གཉེར་བྱེད་པའི་
 མཐུན་རྒྱུན་ནི་འགྲིག་ཐག་ཚོད་རང་གི་དགོན་པའི་ནང་དུ་ཡོད། དཔེ་བྱིན་གནང་
 མཁན་གྱི་དགེ་ལྡན་ཡོད་ལ། ཆོས་འདུལ་བའི་བཅས་པ་དང་མཐུན་པའི་འགྲིག་
 ལམ་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱང་ཡོད། མཐུན་རྒྱུན་གང་ཡོད་པ་རྣམས་ཤིང་སྤྱོད་ཡག་པོ་བྱས་
 ཏེ་བརྩམས་འགྲུལ་བྱེད་ཐུབ་ན་མཐུན་རྒྱུན་གྱིས་སོངས་པའི་དཀའ་ངལ་མེད།

སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་སྐབས་རིགས་གཅིག་གིས་དཔེ་སློབ་བྱ་དགོས་པ་མ་
 གཏོགས་དཔེ་ཆ་སློབ་འཛིན་མི་དགོས་ཟེར་བ་དང་། རིགས་ཤིག་གིས་རང་གི་
 འདོད་པ་གང་ཡོད་བྱ་དགོས་ཟེར་བ་སོགས་པ་ཡུལ་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་
 སྐད་ཆ་ཤིང་མཁན་ཉུང་ཤས་ཤིག་ཡོད་ཚོད་རེད། རྒྱུན་མ་ཡོང་བོད་གི་སློབ་
 བརྗེས་དང་། རྒྱུ་མ་ཡོང་བོད་གི་རྒྱ་རྒྱ་ཅེས་པའི་དཔེ་ལྟར། གནས་ཚུལ་
 འདི་རིགས་དང་པོ་རྒྱུང་ཚམས་ནས་སེལ་ཐབས་བྱ་དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་
 རེད། སྐད་ཆ་འདི་རིགས་ཤུགས་ཆེ་རུ་སོང་ན་མ་འོངས་པར་ཀའི་ཚང་གི་
 དགོན་མ་ལག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྗེས་པ་སྦྱི་ལ་གནོད་པའི་ཉེན་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

ཁ་མེད་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན། ངས་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་འདི་དག་ཕ་ཡུལ་
 ཕྱོགས་སུ་ལན་བསྐྱེལ་བ་ཡིན་ན་ལན་ཆད་ལྷག་མེད་པ་དང་འཕྲོད་ངེས་ཤིག་
 སྐྱེལ་རོགས་ཤོས། ཞེས་ཞེས་དུ་བཤད་འདོད་བྱུང་།

དེ་རིང་ཕུག་འཁྲེས་བཞེས་མཁན་མང་ཆེ་བ་ནི་གྲུ་ཚང་འདིའི་ལས་དོན་ཐོག་
 འགན་ཁུར་མཁན་གྱི་སྟེན་ལོ། ད་ལྟའི་བར་གྲུ་ཚང་གི་ལས་དོན་ཐོག་འགན་
 ཁུར་ནས་ཐུགས་བརྩོན་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད། དགོ་མཚན་དེ་དང་མཉམ་དུ་སྦྱོན་
 ཆ་ཕྲན་བྱ་རེ་ཡོང་གི་ཡོད། གྲུ་པ་སུ་ཡིན་ནའང་རང་རང་གི་ཁུར་དུ་བབ་པའི་ལས་
 ཀའི་ཐོག་འགན་གཙང་མ་སྒྲངས་ནས་ལས་ཀ་བྱ་དགོས་པ་མ་གཏོགས་ཁུར་དུ་མ་
 འབྲི་བའི་ལས་ཀ་གཞན་དག་གི་ཐོག་བྱས་ཏོག་བྱས་ན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་ཕན་
 ཐོགས་མེད། དཔེར་ན། ཚེ་མ་པོ་རྒྱལ་མཁན་ཞིག་གིས་ལྷ་འབྲི་སྒྲངས་ལ་བྱས་
 ཏོག་བྱས་ན་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་ལྟ་བུ་རེད། ལས་ཀའི་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པ་ཐད་དང་
 རེད། ཚེ་མ་པོ་ཁབ་ཀྱིས་བརྒྱལ་དགོས་པ་དང་རི་མོ་སྐྱར་གྱིས་འབྲི་དགོས་པ་བཞིན།
 གཞུང་སྐྱེར་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་བསམ་འཆར་ཤོད་རྒྱུ་ཡོད་ན་
 རྒྱོག་ཏུ་སྒྲང་ལམ་ནང་མ་བཤད་པར་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་པའི་སྐབས་རྒྱ་མཚན་དང་
 བཅས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ན་གཞུང་སྐྱེར་གཉིས་ཀས་བསམ་མཐོ་གཏོང་རྒྱར་ཕན་ཐོགས་
 ཡོང་ངེས་ཡིན། མ་འོངས་པར་ལས་ཀའི་ཐོག་བསམ་ཚུལ་བཤད་པའི་ས་མཚན་ས་
 ཤིག་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། རང་རང་གིས་འགན་འབྲིའི་ལས་དོན་
 ལ་འཇུག་ཤོར་མི་ཡོང་བའི་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་རེད་བསམས།

ད་རེས་སྐར་དང་མི་འདྲ་བར་ཕུག་འཁྲེས་བཞེས་མཁན་གྱི་ནང་དུ་ཞབས་

ཀུན་ལོ་ཤེས་པ་གྲུ་ཚང་གི་དུས་དྲན་མངོན་སྤྱོད་ཐོག་བརྒྱུལ་པ།

སྤྱི་ཚོ་ཡང་ཡོད། བར་ལམ་ནས་ཞབས་སྤྱི་པ་ཚོ་གྲུ་ཚང་གི་ལས་ཀ་པ་དང་མཉམ་
 པོར་འགོ་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཟེར་ནས་ཐེབས་པ་རེད། དེ་རིང་གྲུ་ཚང་གི་ལས་ཀ་
 པ་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་ཞབས་སྤྱི་པ་ཚོ་ལ་ཡང་ཕྱག་འཁྱེར་གནང་ཡོད། ད་ནས་བརྒྱུང་
 ཞབས་སྤྱི་པ་ཚོ་དང་གྲུ་ཚང་གི་ལས་ཀྱི་ད་གནས་སྤངས་གཅིག་པར་གྱུར་པ་ཡིན་
 དུས། མ་འོངས་པར་དགོངས་པ་ལྷ་རྒྱུས་མཚོན་གྲུ་ཚང་གི་འགྲིག་ལམ་ཡོངས་
 རྫོགས་ལས་ཀ་པ་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་བརྩི་སྲུང་གྱི་དགོས་པ་འདི་ཡང་ཤེས་དགོས་
 པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད།

པོད་གཞུང་སློན་ཚིས་ཁང་གི་སློན་པ་བསྟན་འཛིན་མཐའ་ཡས་ལགས་པ་ཡུལ་
 དུ་ས་སྐང་དགོན་པའི་གྲུ་པ་ཡིན། འདིར་སླེབས་པའི་སྐབས་ཐོག་མར་ཨ་ཁུ་སློན་
 པ་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་དགེ་ཕྱག་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པའི་དུས་དེ་ནས་བརྒྱུང་ད་
 ལྟའི་བར་ང་ཚོའི་གྲུ་ཚང་གི་གྲུ་པ་ཚོ་དང་གཅིག་མཚུངས་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པ་རེད།
 ང་དང་གྲུ་ཚང་ལ་དགོས་མཁོ་ནམ་གྱི་སྐབས་ལ་སློན་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རོགས་
 པ་བྱས་དང་གྱེད་བཞིན་པ་རེད། བཞུགས་ཀྱང་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་འདུག་ རྫོན་
 མ་སློན་ཚིས་ཁང་དུ་ང་ཚོ་དང་འབྲེལ་ཡོད་གྲུ་པ་སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་ནས་ཡིན་པའི་དགོན་
 མཚོག་དོན་འགྲུབ་དང་། བསྟན་འཛིན་མཐའ་ཡས་གཉིས་ཡོད། ངས་ཁོ་གཉིས་
 ལ་ཁྱེད་གཉིས་ཀྱིས་སློན་ཚིས་ཁང་དུ་སློབ་སྦྱོང་མཐར་མོག་པ་བྱས་ནས་མ་འོངས་
 པར་པ་ཡུལ་གྱི་དགོན་པ་ཁག་གི་ནང་དུ་སློན་གྱི་ལག་ལེན་གཙང་མ་སླེལ་བྱུང་བའི་
 བྱས་ན་ལག་པོ་འདུག་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། དགོན་མཚོག་དོན་གྲུབ་ནི་སྤྱི་རྒྱལ་
 ཞིག་ལ་འགོ་སློང་བ་རེད། བསྟན་འཛིན་མཐའ་ཡས་རྫོན་ནས་ད་ལྟའི་བར་མོ་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

ཅེ་འགྲུར་མེད་ཀྱིས་སྐྱེན་ཅིས་ཁང་དུ་བཞུགས་པ་རེད། བར་ལམ་ནས་རྒྱུ་སྐྱོར་
 ཁང་དུ་འགན་སྲུངས་ནས་ལས་ཀ་བྱས་པ་རེད། དེང་སང་སྐྱེན་སྐྱོར་གྱི་ལག་ལེན་
 རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡོད་མཁན་དང་མ་འོངས་པར་དགོན་པ་གཡས་གཡོན་གང་དུ་ཡིན་
 བའང་སྐྱེན་སྐྱོར་གྱི་ཐོག་ནས་ཕན་ཐོགས་དེས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། མ་འོངས་པར་
 ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ལུགས་རྗེ་ཆེ།

ཐོག་དང་པོར་འབྱོར་བའི་གྲ་པ་ཚོར་རིག་གནས་སྐོབ་སྐྱོར་བྱེད་སའི་འཛིན་གྲ་བཙུགས་
 རས་རིག་གནས་ལ་གཙོ་བོ་སྐོབ་སྐྱོར་བྱེད་དུ་བཙུགས་པ་རེད། ཐོག་མའི་ལམ་སྲོལ་འདིའི་
 འོག་ནས་ཚོལ་ཁ་དང་ཚོས་བརྒྱན་རིས་མེད་ཀྱི་དགོ་འདུན་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་གནའ་
 བོའི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་རྙིང་པ་ཁག་ལ་སྐོབ་སྐྱོར་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་བྱུང་བ་དང་གྲུབ་
 འབྲས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པོ་ཐོབ་ཐུབ་ཡོད། བོད་ཀྱི་གནའ་བོའི་རིག་གནས་ཀྱི་ཐོག་
 རས་བོད་སྤྱི་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་དང་ཞབས་ཕྱི་གང་འཚམས་བསྐྱབས་ཐུབ་ཡོད་ལྟ་བུས།
 བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་གཞུང་དམངས་གཉིས་ཀས་ང་ཚོའི་གྲ་ཚང་གི་སྐོབ་སྐྱོར་དང་ཀྱན་
 སྐྱོད་གང་ཅིའི་ཆ་ནས་མ་ཐོངས་ཆ་འཛོག་ཆེན་པོ་གནང་བཞིན་ཡོད་པ་ཡོངས་གྲགས་ཡིན།
 ལོ་འགའ་ཤས་ཀྱི་གོང་ནས་བརྒྱུད་ཐུན་མོང་བའི་རིག་གནས་ཀྱི་རྒྱ་དང་གཞིའི་ཐོག་ནས་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལ་སྐོབ་སྐྱོར་གཙོ་བོར་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཆེད་ལུགས་བརྒྱུག་གི་ཡོད་
 དུས། དགོ་ཆེན་དང་། སྐོབ་མ། མཁན་ཚབ་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ལས་སྐྱོ་ཡོངས་རྗེས་ཀྱིས་
 འདིའི་ཐོག་དམིགས་བསམ་ལྱིས་འགན་སྲུངས་ནས་ལུགས་བརྒྱུག་རོགས།

༡༡། ཀའི་འཛིན་པོ་ལྷན་པའི་གཞན་པའི་ཞུ་བའི་
 ལོ་རྒྱུས་ལྷན་པའི་མཛུགས་ལྷན་པའི་ཞུ་བའི་
 ལོ་རྒྱུས་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ཞུ་བའི་

(ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལོའི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༠ ཉིན།)

ས་གནས།

ཀའི་འཛིན་པོ་ལྷན་པའི་གཞན་པའི་ཞུ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ཞུ་བའི་

ཀའི་དགེ་རྒྱ་ཚོགས་པའི་གཞན་པའི་ཞི་བདེའི་
 ཚོགས་ཁང་སློབ་ཤེས་མཛུགས་སློབ་ཐོག་
 བསྐྱེད་པའི་བཀའ་སློབ།

༄།། སྐབས་དང་པོའི་ཀའི་དགེ་རྒྱ་ཚོགས་པའི་འགན་འཛིན་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་
 ཚོགས་གཙོ་བོས་གཞིན་དང་། རྒྱན་ལས་ཚོགས་གཙོ་བོ་དང་རྒྱན་ལས་ཚུལ་པ།
 བོད་མི་མང་མང་སློབ་སྦྱོར་འབྲས་དང་མངོན་སྲོད་ཚོགས་གཙོ་བོར་བརྒྱུ་བ་རྒྱལ་པོར་བློ་
 བ་ཚེ་རིང་གིས་གཙོས་འགན་འཛིན་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འབྲས་མི་ཚུལ་པ་ལྟན་རྒྱས་
 བཅས་ལ་ཐོག་མར་འཚམས་འདྲི་བཀའ་གིས་བདེ་ལེགས་ལུ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་རིང་ཀའི་དགེ་རྒྱ་ཚོགས་པའི་གཞན་པའི་ཞི་བདེའི་ཚོགས་ཁང་ལེགས་
 གུབ་བྱུང་བའི་ཐོག་མའི་སློབ་ཤེས་མཛུགས་རིམ་མང་པོ་མ་དགོས་པར་ངས་སྐད་
 ཆ་ཞིག་བཤད་ནས་སློབ་ཤེས་བྱ་རྒྱུའི་ལས་རིམ་འདི་སྐྱོག་པ་རེད། ཚོགས་ཁང་འདི་
 ལ་གཞན་པའི་ཞི་བདེའི་ཚོགས་ཁང་ཞེས་མིང་བཏགས་དགོས་པ་ནི། ཀའི་དགེ་
 རྒྱ་ཚོགས་པའི་དམིགས་ཡུལ་དང་ལས་དོན་ཤེས་སྤྲོད་ལ་མཐུན་པའི་མིང་བཏགས་
 པ་ཡིན་དུས་ཚོགས་ཁང་འདིའི་ནང་མིང་དོན་མཐུན་པའི་གཞན་པའི་ཞི་བདེའི་ལས་
 དོན་རྒྱ་གང་ཆེ་ཞིག་བསྐྱེད་བྱུང་བའི་རེ་བ་ཡོད། ཚོགས་ཁང་འདིའི་ནང་དགེ་རྒྱ་
 ཚོགས་པའི་འགན་འཛིན་གྲོས་ཚོགས་མ་ཚོགས་པའི་གོང་དུ་ཀའི་ཤེས་པ་གྲ་ཚང་
 གིས་དཔར་བསྐྱེད་གནང་བའི་དཔེ་དེབ་བརྒྱ་ལྷག་དང་། བོད་ནང་གི་འབྲེལ་ཡོད་

གཞན་པོ་ཞི་བདེའི་ཚོགས་ཁང་སློབ་འབྲེད་ཐོག་བསྐྱེད་པའི་ལམ་

དགོན་རྒྱུ་ཁག་ནས་དཔལ་བསྐྱེད་བྱས་པའི་དེབ་བཅས་བསྐྱེད་པའི་དེབ་གཉིས་
 བརྒྱ་ལྷག་གི་དེབ་དེབ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་འབྲེལ་སྟོན་བྱས་པའི་སྐབས། བོད་
 གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབུ་བྲིད་མཐོ་ཤོས་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་ཆེད་
 དུ་ཕེབས་ནས་དབུ་འབྲེད་གནང་། བོད་གཞུང་གི་བཀའ་ཚོན་ཚམ་པ་དང་། སྤྱི་
 འཇུག་ཚམ་པ། སྤྱང་ཆེ་ཆུང་སོགས་སྤྱི་ལཱ་དང་མང་ཚོགས་བརྒྱ་ལྷག་དུ་མ་ཚོགས་
 ཁང་འདིའི་ནང་དངོས་སུ་ཕེབས་ནས་དེབ་དེབ་འབྲེལ་སྟོན་ལ་དབྱེས་གཟེགས་
 གནང་བས་ཐེངས་དང་པོའི་བྱ་བ་འདིའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ལ་བཀའ་ཤིས་པའི་
 ལམ་འགྲོ་བུང་ཡོད། ཐེངས་གཉིས་པ་ང་ཚོ་རང་གིས་ལས་ཀ་བྱེད་པའི་སྐབས་
 སུ་ལས་དོན་ཡོངས་རྫོགས་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད་སྟེ་ལས་པའི་རེ་བ་དང་ཡིད་ཆེས་ཡོད།

ཚོགས་ཁང་འདི་འདྲ་ཞིག་བཟོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ང་ཚོ་ལ་རྒྱ་དཔལ་
 འབྲོར་ཆེན་པོ་ཡོད་པའམ། ཡང་ན། གཞན་ལ་འགྲན་བསྐྱར་བྱ་བའི་ཆེད་ལྷོ་
 བྱ་གཏན་ནས་མིན། ཚོགས་ཁང་འདིར་ང་ཚོ་ལ་དཔལ་པའི་འགྲོ་སོང་གང་འཚམས་
 ཤིག་བཏང་ཡོད། འདིའི་ཐོག་ཁར་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་འགྲོ་སྐངས་དང་མཐུན་པའི་ལས་
 ཁུངས་བཟོ་བཞིན་ཡོད། ཚོགས་ཁང་དང་ལས་ཁུངས་འདི་འདྲ་ཞིག་བཟོ་དགོས་
 པ་ནི། ང་ཚོའི་སྤྱི་གཞུགས་འདི་མང་གཙོའི་རོ་བོའི་ཐོག་ནས་འགྲོ་བུབ་པའི་རེ་
 བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྐབས། ཐོག་དང་པོ་ནས་བཟུང་ཚོགས་ཁང་གི་བཀོད་དབྱེད་
 དང་། རྒྱུ་སྤྱོད་སྤྱི་གཞུགས་ཚུན་ཆད་མང་གཙོའི་འགྲོ་སྐངས་དང་བསྐྱེད་གང་
 ཐུབ་བྱས་པ་ཡིན་མ་གཏོགས། གཞན་ཞིག་ལ་འགྲན་བསྐྱར་དང་རྒྱས་སྤོས་བྱས་
 པ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན། དེ་བཞིན་དུ་འདས་པའི་ཉམས་མྱོང་གི་ཐོག་ནས་བརྒྱ་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

དུས། ཐོག་དང་པོའི་སྐབས་གང་ལྟར་པ་དེ་རིམ་པས་གྲུ་ཚང་གི་ལམ་སྲོལ་ཞིག་
 དུ་འགྱུར་འགྲོ་གི་ཡོད་དུས་དགེ་ཅུ་ཚོགས་པ་འདིའི་ཐོག་མའི་སློབ་སློབ་སྐབས་ནས་
 བཟུང་ཅུང་ཟད་ཚགས་ཚུད་པོ་དང་གྲུ་རྒྱས་པའི་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་འགྲོ་བུ་བ་ན། གནས་
 ལྟངས་འདི་མི་ཐོག་རྗེས་མ་ཚོའི་ལམ་སྲོལ་དུ་གྱུར་ཏེ་མ་འོངས་པར་བོད་གཞིས་
 གུས་ལྡན་འཛོམས་བྱུང་ནས་བོད་ནང་དུ་དགེ་ཅུ་ཚོགས་པ་དངོས་སུ་བཅུགས་པའི་
 སྐབས། གནས་སྟངས་ཡོངས་རྫོགས་སྲུས་དག་པོ་དང་གྲུ་འགྲིག་པའི་ཞིག་ཡོང་བར་
 ཕན་ཐོགས་ཡོང་བའི་ཁྱད་ཡོད་དུས་ཚོགས་ཁང་ཆེན་པོ་མིན་ནའང་ཅུང་གྲུ་རྒྱས་
 པོ་དང་གཙང་མ་ཞིག་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་པ་ཡིན།

བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་ཁ་ཙམ་མིན་པར་དངོས་ཡོད་ལག་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་
 མང་གཙོའི་ཐོག་འགྲོ་དགོས་པ་འདི་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་གཞི་གཙོ་བོ་
 ཡིན་དུས་ང་ཚོས་ལས་དོན་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་མང་གཙོའི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་འགྲོ་
 བུ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་བཅོམ་དང་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱ་དགོས། སྤྱི་འབྲུས་གོས་
 ཚོགས་ལ་དཔེ་བཞུས་ནས་ལས་ཀ་བྱ་དགོས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། ང་ཚོས་བོད་
 གཞུང་གི་མང་གཙོའི་འགྲོ་སྟངས་ལ་སློབ་སློབ་བྱས་པ་རེད་མ་གཏོགས་དེ་ལ་འགྲན་
 བསྟར་ལྟ་བུའི་ལད་ཚོས་བྱས་པ་ཞིག་མ་རེད། བོད་ནང་ལ་མཚོན་ན་གནའ་མུ་
 མོ་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ཁྲ་ཆེན་དཔོན་ཆེན་མང་ཆེ་བས་ཚོས་སྤྱོད་ཀྱི་བྱེད་སློབ་ཡོངས་
 རྫོགས་བོད་སྡེ་པ་གཞུང་དང་གདན་ས་མེར་འབྲས་དགེ་གསུམ་ལ་དཔེ་ལྟ་གི་རེད།
 ཚབ་སྲིད་གྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ནས་ཀྱི་ནག་གོང་མ་དང་སོག་པོའི་དཔོན་པོ་ཚོའི་བྱེད་སྟངས་
 དང་ཆ་ལྕགས་ལ་དཔེ་བཞུ་དགོས་པའི་ལྕགས་སྲོལ་གྲགས་ཆེན་པོ་ཡོད།

གཞན་པོ་ཞི་བདེའི་ཚོགས་ཁང་སློབ་འབྲེན་ཐོག་བསྐྱེད་པུ།

ང་ཚོས་རྒྱ་ཏུ་སློབ་ལམ་བརྒྱབ་པའི་སྐབས་སུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱིད་སྐྱིད་འདྲ་དང་། །འཁོར་དང་སྐྱ་ཚེ་ཚད་དང་ཞིང་ཁམས་སོགས། །བྱིད་ཀྱི་མཚན་མཚོག་བཟང་པོ་ཇི་འདྲ་བར། །དེ་འདྲ་ཁོ་ན་བདག་སོགས་འགྱུར་བར་ཤོག། །ཅེས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེད་དང་། །འཁོར། །སྐྱ་ཚེའི་ཚད། །ཞིང་ཁམས། །མཚན་དང་དཔེ་བྱུང་ཇི་འདྲ་བའི་འདྲ་བར་བདག་སོགས་འགྱུར་བར་ཤོག། །ཅེས་སློབ་ལམ་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་བོད་མི་མང་ལ་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་བཟང་པོ་དེ་འདྲ་བ་ལག་ལེན་དུ་བརྟེན་བྱུང་བའི་ཆེད་དུ་བོད་གཞུང་དང་སྤྱི་འཐུས་གྲོས་ཚོགས་ལ་ཁ་མིག་ཡར་ལྷ་བྱས་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱ་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱ་འོས་པ་ཞིག་རེད། རང་གཞན་སྐྱེ་ཡིན་ཀྱང་རུང་ང་ཚོས་གྲོས་ཚོགས་ལ་དཔེ་བཞུ་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་དེ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་ལས་འགན་བསྐྱུར་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་མཚམས་འདི་འཐུས་མི་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་གསལ་པོ་མཆིན་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

བོད་སྤྱི་ནང་གང་དུ་ཡིན་ཀྱང་རུང་དགོན་པ་ཁག་ལ་མང་ཚོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གཞན་དང་མ་འདྲ་བའི་མཐོང་དང་ཆགས་འཛོག་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དུས་ང་ཚོའི་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་དགོན་པ་ནམས་མང་གཙོའི་ཐོག་ལ་འགོ་བྱུང་ན། དགོན་པ་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་བའི་མི་མང་ནམས་ཀྱང་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ཐོག་འགོ་བལ་སྐྱེལ་འདེད་དང་སྣེ་བྲིད་བྱེད་བྱུང་བས་དགོན་པ་ཚོའི་ངོས་ནས་ཀྱང་མང་གཙོའི་ཐོག་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་ཐོན་བྱུང་གི་རེད། མ་འོངས་པར་རང་རང་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་དགོན་པ་ཁག་གི་ནང་དུ་མང་གཙོའི་གོ་ཉོགས་དང་ལག་ལེན་སྲེལ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

ཐོག་མ་སོ་སོ་ལ་མང་གཙོའི་རྣམ་པ་བསྐྱུན་དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ཡིན་ནའང་ལ་ལས་མང་གཙོ་ཟེར་དུས་གང་བྱས་ཀྱང་བྱས་ཆོག་པ་ལྟ་བུའི་
 ཏུ་ཅང་གི་གྲུ་ཡངས་མོ་ཞིག་ཏུ་བསམ་སྒོ་གཏོང་གི་འདུག་ནའང་། སྤྱིར་མང་
 གཙོ་ཟེར་བ་འདི་ལམ་སྲོལ་ཞིག་དང་ཁྲིམས་ལུགས་ཤིག་གི་འོག་ནས་གཏན་འཕེབས་
 བྱས་པ་ཡིན་དུས་དེ་ལ་ཚད་གཞི་ཞིག་ཡོད། ལྷག་པར་ཀཱིིའི་དགེ་ཅུ་ཆོགས་པ་
 འདི་ནི་ཆོས་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བར་མ་ཟད། སྐར་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོ་
 ལུགས་ཤིག་དང་འབྲེལ་ནས་ཡོད་དུས་ང་ཚོའི་མང་གཙོ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་
 ཆོས་ཤིག་ཡོད་དགོས། དཔེར་ན། ང་ཚོའི་ཆོགས་འདུའི་གལ་སྐྱེག་སྣངས་ལྟ་
 བུ་ལ་ཆ་མཚོན་ནའང་གང་འདོད་འདོད་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཅན་གཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་
 དང་། སྐྱ་སེར་ལ་གོ་རིམ་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་གལ་བསྐྱེགས་ཡོད། དཔེར་ན།
 ང་ལྟ་བུ་ཡིན་ནའང་རྒྱབ་སྐྱོབ་ལ་མ་བསྐྱེད་པར་བྱི་ཐོག་ཏུ་བསྐྱེད་པའང་ཆོས་
 ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན། ཆོགས་འདུ་ཐོག་མར་འཆོགས་
 པའི་སྐབས་སུ་བཀའ་ཤིས་པའི་ཆོགས་བཅད་གསུངས། མངུག་བསྐྱེད་དུས་བཟུན་
 འབར་མ་གསུངས་ནས་རྒྱལ་བཟུན་འཕེལ་བའི་སྒོམ་ལམ་རྒྱལ་རྒྱ་སོགས་ཆོས་
 ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་འགོ་གི་ཡོད། ཀཱིིའི་དགེ་
 ཅུ་ཆོགས་པ་འདི་མང་གཙོའི་རང་བཞིན་ལྡན་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལ། ཆོས་ཕྱོགས་
 དང་སྐར་པའི་གནས་སྣངས་དང་འབྲེལ་བའི་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མང་
 པོ་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས།

ཆོགས་འདུའི་མིང་ལ་ཀཱིིའི་དགེ་ཅུ་ཆོགས་པའི་འགན་འཛིན་གྲོས་ཆོགས་

གཞན་པོ་ཞི་བདེའི་ཚོགས་ཁང་སློབ་འཁུར་ཐོག་བསྟུན་པ།

ཞེས་བཏགས་ཡོད་ནའང་མིང་འདོགས་སྤངས་ལའང་བསམ་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་རེ་
 ཟུང་འདུག འདི་བོད་གཞུང་གི་སྤྱི་འཐུས་ཤོས་ཚོགས་ཀྱི་མིང་ལ་ལད་སྐྱོས་བྱས་
 ཏེ་མིང་བཏགས་པ་ཞིག་མིན། འདྲམ་བུ་སྤྱིང་གི་ཚོགས་སྡེ་ཆེ་ཆུང་གང་འདྲ་ཞིག་
 ཡིན་ནའང་རང་རང་གི་གནས་སྤངས་ལ་དབག་པའི་ཤོས་ཚོགས་རེ་ཡོད། མང་
 གཙམ་ལམ་སྲོལ་གྱི་ཐོག་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཀྱི་ལ་མི་མང་གི་སྤྱི་ཚབ་མཚོན་
 པའི་ཤོས་ཚོགས་ཤིག་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་པས་ཤོས་ཚོགས་ཟེར་བར་འགལ་བ་
 གང་ཡང་མེད་བསམས། ཡིན་ནའང་ཤོས་ཚོགས་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྟོན་ང་ཚོའི་
 ཚོགས་འདུའི་ངོ་བོ་དང་འཚམས་པའི་མིང་གསར་པ་རེ་ཡོད་ན་ངེས་པར་དུ་ཤོས་
 ཚོགས་ཞེས་མིང་འདོགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་མེད། མང་གཙམ་ལམ་སྲོལ་
 དང་མ་འགལ་བའི་ཐོག་ང་ཚོས་གསར་གཏོད་བྱ་ཚོགས་པས་མ་འོངས་པར་ཚོགས་
 འདུ་འདིའི་མིང་གང་འདྲ་ཞིག་གཏན་འབེབས་བྱས་ནས་འདོགས་ཀྱི་ཡིན། འདིའི་
 སྐོར་ལ་ད་རེས་ཀྱི་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་འཐུས་མི་རྣམས་པས་བསམ་སློབ་བཏང་ནས་ཤོས་
 བསྟུར་གནང་དགོས།

དགེ་རྩ་ཚོགས་པ་འདི་བཙུགས་ནས་ལོ་གཉིས་ལྷག་མ་གཏོགས་སོང་མེད་
 དུས་ད་དུང་བུ་ཕྱག་གོམ་པ་སློབ་ཐུབ་མི་ཐུབ་མཁན་ལྟ་བུ་ཞིག་ལས་འཚར་ལོངས་
 ཀྱི་ལུས་པ་རྫོགས་མེད། གོམ་པ་དང་པོ་སློབ་པའི་སྐབས་ནས་བཟུང་གོམ་པ་བཏན་
 པོ་དང་གོམ་པ་ཡག་པོ་ཞིག་བརྒྱག་ཐུབ་པའི་ཐབས་ལ་འབད་བརྩོན་གནང་དགོས།
 དགེ་རྩ་ཚོགས་པ་བཙུགས་ནས་ལོ་གཉིས་ལྷག་སོང་བའི་དུས་ཚོད་འདིའི་ནང་དགེ་
 རྩ་ཚོགས་པའི་རྒྱན་ལས་དང་འཐུས་མི་ལོངས་རྫོགས་ཀྱིས་དགེ་རྩ་ཚོགས་པའི་སྤྱི་ག

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

གཞི་རྒྱ་སྐྱེས་དང་། དགེ་རྩ་ཚོགས་པ་འཇུགས་དགོས་པའི་དམིགས་ཡུལ་གྱིས་
 མཚོན་པའི་རྒྱབ་སྐྱོང་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སློབ་སྦྱོང་དང་མཁུན་ཉེགས་
 ཡག་པོ་བྱས་ཡོད་རྒྱ་རེད། དེ་དག་ལ་བྱང་ཆ་ཡོད་པའི་སློབ་སྦྱོང་བྱ་དགོས་པ་
 འདི་ཤིན་ཏུ་ནས་གལ་ཆེན་པོ་རེད། རྣམ་པ་ཚོས་མཁུན་གསལ་ལྟར་གཏོང་དགོས་པ་
 རྩལ་ལྡན་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡིན་དུས་གང་གི་ཆེད་དུ་འཇུགས་སའི་
 མང་ཚོགས་ཀྱིས་གཏོང་དགོས་པའི་དམིགས་ཡུལ་དང་། ལས་དོན་བྱེད་
 རྒྱུ་གས། རྒྱུ་འཇུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཅས་གསལ་པོར་མཁུན་དགོས་པ་དེ་གལ་
 ཆེན་པོ་རེད། འབྲེལ་ཡོད་མང་ཚོགས་ཀྱིས་དགེ་རྩ་ཚོགས་པའི་གནས་སྤངས་དཔྱེས་
 གྱིན་པ་ཞིག་ཤེས་བྱུང་དང་མི་བྱུང་ཞི་འགན་འཛིན་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཇུགས་མི་རྣམས་
 པ་ལ་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་དུས། འཇུགས་མི་རྣམས་ལ་རྒྱུན་དུ་དོ་སྣང་མཛད་ནས་
 འབྲེལ་ཡོད་མང་ཚོགས་ལ་དགེ་རྩ་ཚོགས་པའི་གནས་སྤངས་དོ་སྣང་གནང་དགོས།
 ལོ་དང་པོའི་དགེ་རྩ་ཚོགས་པའི་ཡིག་ཆ་ཁག་དང་། དགེ་རྩ་ཚོགས་པ་དང་འབྲེལ་
 བའི་རྩོམ་ཡིག་ཁག་གཏམ་བཤད་བཅས་དཔར་བསྐྱུན་གྱིས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་
 ཡོད། རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་ཀའི་འགྲོ་སྲིད་མང་པོ་བཏང་ནས་དཔར་བསྐྱུན་འགྲེམས་
 སྤེལ་བྱ་དགོས་པ་ནི། འགན་འཛིན་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཇུགས་མི་རྣམས་དང་འབྲེལ་
 ཡོད་མང་ཚོགས་ཀྱིས་དགེ་རྩ་ཚོགས་པའི་གནས་སྤངས་དོ་སྣང་ལ་རྒྱུས་ལོན་དང་
 གོ་ཉེགས་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་རེད། དགེ་རྩ་ཚོགས་པའི་འགན་འཛིན་གྲོས་ཚོགས་
 ཀྱི་འཇུགས་མི་རྣམས་ཡིག་ཆ་འདི་དག་ལ་སློབ་སྦྱོང་གནང་ནས་གནས་སྤངས་ཡོངས་

གཞན་པོ་ཞི་བདེའི་ཚོགས་ཁང་སློབ་གྲྭ་དེ་ཐོག་བསྐྱུལ་པ།

རྫོགས་མཐུན་པའི་ཐོག་ནས་འཇུག་མི་རང་རང་དང་འབྲེལ་ཡོད་པ་ཡུལ་གྱི་མང་
 ཚོགས་ལ་འགན་འཛིན་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་མི་ཡིན་པའི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་
 བ་གནང་དགོས། འབྲེལ་བ་གནང་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་འབྲེལ་ཡོད་མང་ཚོགས་
 ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ཡར་དགེ་ཚུ་ཚོགས་པའི་ནང་སྤངས་ཐུབ་པ་དང་དགེ་ཚུ་ཚོགས་པའི་
 གནས་སྤངས་མང་ཚོགས་ནང་དུ་སླེབས་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱ་དགོས། འཇུག་མིའི་མིང་
 ཡོད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་འཇུག་མིའི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་པ་ཡུལ་གྱི་མང་ཚོགས་ལ་
 འབྲེལ་བ་གནང་མ་ཐུབ་ན་འཇུག་མི་ཡིན་པའི་ལས་དོན་གཙོ་བོ་དེ་འགྲུབ་ཐུབ་ཀྱི་
 མེད། འཇུག་མིའི་མིང་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཕན་ཐོགས་དེ་ཙམ་ཡོང་མི་ཐུབ། ང་
 ཚོའི་འདིར་མདོ་སྐྱོད་ས་ཁུལ་གྱི་དགོན་ཁག་མང་པོ་དང་། རྫོང་ཁག་འགའ་གསུ་
 ཀྱི་འཇུག་མི་ཡོད་པ་དེ་ཚོས་འབྲེལ་ཡོད་དགོན་པ་ཁག་དང་ལུང་ཚོན་སོ་སོའི་མང་
 ཚོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་གང་ཡོད་ཡར་དགེ་ཚུ་ཚོགས་པའི་ནང་དུ་ལེན་ཐུབ་ཐབས་
 དང་། དགེ་ཚུ་ཚོགས་པའི་དམིགས་ཡུལ་དང་། སློག་འཇུགས་ཀྱི་ངོ་བོ། ལས་
 དོན་གྲེད་ཕྱོགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་གནས་སྤངས་ཡོངས་རྫོགས་ཁ་གསལ་གཏོང་
 གསལ་གྱི་སློབ་ཞུས་འབྲེལ་ཡོད་དགོན་གྲོང་ཁག་གི་ནང་དུ་འབྱོར་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱ་
 དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

དགེ་ཚུ་ཚོགས་པ་གསར་འཇུགས་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱབ་རྐྱེད་ས་ཀྱི་གནས་
 ཚུལ་ལའང་མ་ཉོགས་ལོག་ཉོག་གི་ལྷ་ཚུལ་འདྲ་མི་འདྲ་འབྱུང་སྲིད། དགེ་ཚུ་
 ཚོགས་པའི་བྱུང་རིམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་བཤད་ན། གནའ་སྔ་མོ་ཀའི་ཚང་
 གི་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་ཡོངས་རྫོགས་གྲེད་མཁན་གྱི་ལས་ཁུངས་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

ལྷ་པུ་ཀི་རྟི་ལེ་ལྷ་པུ་ལ་ཁམས་གསུམ་ཟེལ་གཞོན་ཟེར་བ་དེའི་དབང་འཛིན་གྱི་མི་
 ལྷ་མཐོ་ཤོས་ཀི་རྟི་ལེ་དཔོན་པོ་རིམ་པ་མི་རྒྱུད་ནས་ཐེབས་ཏེ་མི་རྒྱུད་དབང་འཛིན་
 གྱི་ལམ་སྲོལ་ཞིག་ཡོད། ལྷ་པུ་མི་རྒྱུད་ཀྱིས་དབང་འཛིན་བྱེད་པའི་གནས་སྤངས་
 མི་དུས་རབས་འདིའི་འཇམ་སྐྱིང་ནང་གཅིག་ཀྱང་མ་ལྷག་པར་མཇུག་བསྐྱུས་
 ཟེན་པ་ལྷ་པུ་འདི་སྐབས་ཡིན་དུས། ང་ཚོའི་གནས་སྤངས་ཀྱང་འཇམ་སྐྱིང་སྤྱིའི་
 འགོ་སྤངས་དང་མཐུན་པར་འོས་འཚམས་ཀྱི་འགྲུར་བ་མ་བཏང་བར་གནས་
 ཐབས་མེད། ལོ་རྒྱུ་མ་ཚོའི་ནང་ལན་མང་བཤད་པ་ལྷ་པུ་ཀི་རྟི་ལེ་ལྷ་པུ་ཟེར་
 བའི་མི་རྒྱུད་དབང་འཛིན་ཅན་གྱི་ལམ་ལུགས་དེ་མང་གཙོའི་རང་བཞིན་ལྷན་
 པའི་ཀི་རྟི་ལེ་དག་ཅུ་ཚོ་གསུམ་པའི་ངོ་བོའི་ཐོག་འགྲུར་བ་བཏང་བ་རེད།

འོན་ཀྱང་མི་ལ་ལས་ཀི་རྟི་ལེ་དཔོན་པོའི་ལམ་སྲོལ་མེད་པར་བཟོ་བའི་ཆེད་
 དུ་དག་ཅུ་ཚོ་གསུམ་པ་བཅུ་གསུམ་པ་རེད་སྟེ་ལམ་པའི་རྣམ་རྟོག་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་མིན།
 གནའ་རྒྱ་མོའི་དཔོན་པོ་དང་རྒྱལ་པོས་དབང་འཛིན་པའི་ལམ་ལུགས་ལ་ང་ཚོས་
 དགག་པ་རྒྱག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད། འདི་ཚོ་དུས་སྐབས་དེ་དང་དེའི་ལོ་
 རྒྱུས་ཀྱི་གནས་སྤངས་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་རེད་ལ། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ་ཐོག་ནས་
 དགོས་མཁོ་ཅན་དང་། བཟང་ངན་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྷན་པའི་དངོས་ལོད་གནས་
 ལྷུ་ལ་ཡིན། ང་ཚོས་དགག་པ་མ་བརྒྱབ་ཀྱང་འཇམ་སྐྱིང་འདིའི་འགྲུར་འགོས་ཀྱིས་
 འདིའི་རིགས་ལོངས་རྫོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གྱུར་པ་རེད། འཇམ་སྐྱིང་སྤྱི་
 ལོངས་ལ་འགྲུར་བ་ཕྱིན་དུས་ལུང་རྒྱུང་ཞིག་གི་ནང་ད་དུང་ཡང་རྒྱལ་པོ་དང་དཔོན་
 པོ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་བྱེད་པའི་གནས་སྤངས་ཤིག་གཏན་ནས་ལྷག་མེད། དེར་བརྟེན་

གཞན་པོ་ཞི་བདེའི་ཚོགས་ཁང་སློབ་གྲྭ་དེ་ལྟར་བསྐྱུལ་པ།

ང་ཚོས་དཔོན་པོ་དང་མི་རྒྱུད་དབང་འཛིན་པ་མེད་པར་བཟོ་བའི་ཆེད་དུ་གསར་
བརྗེ་བྱ་དགོས་པ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་ཚོགས་པ་འཇུགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཞིག་
གཏན་ནས་མེད།

ང་ཚོའི་དགེ་རྩ་ཚོགས་པ་འཇུགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་ནི། ལོ་
གོང་མ་གོང་མའི་ནང་དུ་ལན་མང་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར། ང་ཚོའི་ངོས་ནས་བོད་
མི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། ཀའི་ཚང་ཟེར་
བའི་ལྷ་མ་དང་དགོན་པའི་ངོས་ནས་བརྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ཐོགས་
པའི་ལས་ཀ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་རྒྱ་ག་རེ་འདུག ལས་དོན་དེ་དག་སྐྱབ་ཐུབ་པའི་
ཐབས་ཤེས་གང་དང་གང་འདུག འདི་དང་འདིས་མཚོན་པའི་དགག་བྱ་དགོས་
པ་མང་པོ་ལ་བསམ་སློབ་བཏང་ནས་བརྟུགས་པ་མ་གཏོགས་སྤྲོ་མའི་དབང་འཛིན་
པ་ཚོ་མགོ་ཉིང་སློབ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་སྐྱེལ་བ་ཞིག་གཏན་
ནས་མིན། གནས་ཚུལ་ངོ་མ་འདི་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་གསལ་པོར་ཉོགས་
དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ལ། འབྲུས་མི་ཚོའི་ངོས་ནས་གནས་སྤངས་འདི་
ངེ་ལྟ་བུ་བཞིན་མཁྱེན་པའི་ཐོག་ནས་གཞན་ལ་གནས་ཚུལ་ངོ་མའི་འགྲེལ་བཤད་
གནང་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ཡོངས་གྲགས་སུ་ཀའི་ཚང་ཟེར་བའི་ལྷ་རབས་འདི་བྱུང་ནས་ད་ལྟའི་བར་
ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ལྷག་འགོ་བཞིན་ཡོད། ཟ࿃་ལོ་ ༡༠༡༣ ལོར་ཀའི་སྐྱེ་སྐྱེད་དང་པོ་
རོང་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མདོ་རོང་གི་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བརྟན་
པ་སྐྱེལ་ནས་མི་ལོ་ཉིལ་པོ་དྲུག་བརྒྱ་འཁོར་གྱི་ཡོད། གནའ་སྤྲོ་མི་ཀའི་ཚང་གི་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

དགོན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཐོག་མ་ཚེ་ཁོ་ཀོ་རྟེ་མ་དགོན་འདི་ཡུང་པ་ཁྲུག་ཀྱི་ཅིག་
 དུ་ཡོད་པའི་དགོན་པ་ཡིན་དུས་ང་ཚོས་དགོན་པ་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རིན་ཐང་ལ་དེ་
 ཙམ་དོ་སྣང་བྱེད་བྱུང་མེད། དེང་སང་གཞི་ནས་ང་ཚོས་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་
 དང་རྣམ་ཐར་གྲུང་བསྐྱེགས་ནས་ཉམས་ཞིབ་བྱས་པའི་སྐབས། ཀོ་རྟེ་ཚང་གི་སྐུ་
 སྤང་དང་པོ་རོང་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། ཟ࿃་ལོ་ ༡༩༡༣ ལོའི་བོད་
 རྒྱ་བཞི་པའི་ཆེས་བཙོ་ལཱའི་ཉིན་མདོ་སྤྲོད་ཁྲུག་དུ་དགེ་ལུགས་པའི་དགོན་པ་བཏབ་
 པ་འདི་དགེ་ལུགས་པའི་དགོན་པ་ཨང་གཉིས་པ་མ་ཡིན་ནའང་ཨང་གསུམ་པ་ཡིན་
 གྱི་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་སྤྱིར་དགེ་ལུགས་པའི་མ་དགོན་ཨང་དང་པོ། ཟ࿃་ལོ་
 ༡༩༠༧ ལོར་རྗེ་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགེ་ལུག་རྣམ་པར་རྒྱལ་
 པའི་སྤྱིང་ཕྱག་བཏབ་པ་རེད། དེ་ནས་བཟུང་རྗེ་ལྷ་མའི་དངོས་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་
 མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་དུ་དགོན་པ་མང་པོ་རིམ་པས་ཕྱག་འདེབས་གནང་ཡོད་
 ནའང་། ཚེ་ཁོ་མ་དགོན་ཀྱུ་ལ་རི་བཀ་ཤིས་ལྷུན་འགྲུབ་སྤྱིང་འདི་དེ་དག་ཡོངས་
 རྫོགས་ཀྱི་ནང་ནས་ལྷ་ཤོས་ཡིན་པ་རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་གྲུང་བསྐྱེགས་ན་གསལ་པོ་
 ཤེས་བྱུང། གནས་སྤངས་འདིའི་ཐོག་བསམ་མོ་བཏང་ན་ཀོ་རྟེ་ཚང་གི་མ་དགོན་
 དང་པོ་འདི་ལོ་རྒྱུས་ཤིན་དུ་རིང་པོ་ཡོད་པའི་དགོན་པ་ཞིག་རེད་ལ། དུས་བབས་
 ཀྱི་ཐོག་ནས་འགངས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་རེད།

གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཟ࿃་ལོ་ ༡༠༡༣ ལོར་ཀོ་རྟེ་སྐུ་སྤང་དང་པོ་རོང་ཆེན་
 དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མདོ་སྤྲོད་ཀྱི་ཁྲུག་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཞུག་པ་སྤྱི་དང་།
 ལྷག་པར་རྗེ་ལྷ་མའི་བཞུག་པ་སྤྱི་ལ་མེ་ལོ་རྒྱལ་པོ་དུག་བཟུ་ལོན་གྱི་ཡོད་པའི་

གནས་པམ་ཞི་བདེའི་ཚོགས་ཁང་སློབ་འབྲེན་ཐོག་བསྐྱེད་པལ།

དུས་ཚོགས་འདི་དང་ཚོས་རིན་ཐང་ཆེན་པོར་དོས་འཛིན་བྱ་དགོས་པ་ཞིག་དང་དུས་
གསེ་བྱ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ལ། རྗེས་དྲན་བྱ་རིན་ཡོད་པའི་དུས་ཚོགས་
ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་སྤྱིང་ལྡན་པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་དང་ཚོས་དུས་དྲན་བྱ་རྒྱུའི་རིམ་
པ་དེ་མཚོན་འབྲུལ་དང་། མངོན་སློབ་རྒྱུས་པོ། མི་མང་པོ་འཚོགས་པ་ལྟ་བུའི་བྱ་
བྱེད་ཟུང་མ་ཡིན་པར་ལོ་རྒྱུལ་པོ་དུག་བརྒྱ་ལོན་པའི་ལོ་འཁོར་མོའི་ནང་དུ་གཞིས་
ཀྱི་ཀོད་ཚང་གི་དགོན་མ་ལག་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་དམིགས་བསལ་གྱི་ཚོས་འཆད་
མཉན་དང་བསྐྱབ་པ་སློབ་གཉེར་ལ་འབད་བཅོམ་གནང་རྒྱ་དང་། གཞུང་ཆེན་
མོ་སློབ་འཛིན་ལྷན་ལྷན་མང་ཚོགས་དེ་སློབ་གནང་རྒྱ་སོགས་མདོར་བསྡུས་
ན། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་པན་ཐོགས་ཡོད་པའི་ལས་རིམ་དམིགས་བསལ་
ཅན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་དྲན་གསོ་དང་རྗེས་དྲན་ལྷན་པ་ཡིན་ན་མིང་དོན་མཐུན་པའི་
དུས་དྲན་ལེགས་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་བསམས།

གནའ་སྡེ་མོ་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱབ་བཀྲ་ཤིས་འབྲེལ་གྱི་ནང་དུ་ཕེབས་
པའི་སྐབས་གྲ་སྒྲིག་གིན་དུ་ལེགས་པོ་ཞིག་གནང་བའི་ལོ་རྒྱུས་འདུག སྐབས་དེ་
དུས་དཔེ་ཆ་ལྟ་བུའི་མཁའ་ཚོས་དམིགས་བསལ་གྱིས་འཆད་མཉན་སློབ་གཉེར་
ཐོག་ལུགས་བསྐྱོན་རྒྱ་དང་། དཔེ་ཆ་དེ་ཙམ་ལག་པོ་ལྟ་མི་བྱུང་མཁའ་ཚོས་གཞུང་
ཆེན་པོ་སློབ་འཛིན་བྱ་དགོས་རྒྱ། དེ་ཡང་མི་རེ་རེ་འཚོགས་ཁག་བྱས་ནས་རྒྱ་གཞུང་
དང་བོད་གཞུང་ཆེན་མོ་ཁག་བགོ་བཤའ་བརྒྱབས་ནས་སློབ་འཛིན་བྱས་ཏེ་ལ་རྒྱལ་
བ་རིན་པོ་ཆེ་དངོས་སུ་ཕེབས་པའི་སྐབས་གཞུང་ཆེན་མང་པོ་ཞིག་གི་སློབ་རྒྱུས་འབྲུལ་
བྱུང་པའི་ཐབས་ཤེས་གནང་བ་རེད་ཟེར། དང་ཚོས་དེ་དང་སྤྱོད་ལས་འདུ་བར་དཔེ་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བརྟམས།

ཆ་ཡག་པོ་ལྟ་བུ་མཁན་ཚོས་ལོ་འཁོར་མོ་དེའི་ནང་འཆད་ཉན་སློབ་གཉེར་ཐོག་
 དམིགས་བསལ་གྱིས་ཤུགས་བརློན་རྒྱ་དང་། དཔེ་ཆ་དེ་ཙམ་ལྟ་མི་བྱུང་མཁན་
 རྫོའའཛིན་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་མཁན་ཚོས་དམིགས་བསལ་རྫོའའཛིན་ཐོག་ཤུགས་
 བརྒྱབས་ནས་གཞུང་ཆེན་མོ་རྫོའའཛིན་བྱེད་དགོས་པའི་ལས་རིམ་ཞིག་བཟོ་བྱུང་
 བ་སྤྱི་སྤྱོད་བརྟམས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་གི་རེད། རྫོའའཛིན་པོ་དེ་དུ་
 ཡོད་པའི་སྐབས་ལྟ་མོ་གསེར་བྱི་དགོན་པའི་ནང་ནས་ལེགས་བཤད་གསེར་བྱིང་
 སྐབས་བརྒྱད་པ་མ་གཏོགས་པའི་གསེར་བྱིང་ཆ་ཚང་རྫོའའཛིན་རྒྱགས་ལ་འབྲུལ་མཁན་
 ཞིག་ཡོད་མྱོང་ལ། ང་བློངས་དང་པོ་རྩ་པ་ཀའི་དགོན་པ་ལ་འགོ་བའི་སྐབས་སུ་
 རྩ་པ་ཀའི་དགོན་པའི་ནང་དུ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ཆ་ཚང་རྫོའའཛིན་རྒྱགས་ལ་འབྲུལ་མཁན་
 མི་གཉིས་འདུག འདིའི་སྐོར་ལ་རྣམས་པ་ཚོས་དགོངས་པ་ཞིག་བཞེས་དགོས།

གཞན་ཡང་ཚོས་འཆད་མཉན་དང་བསྐྱབ་པ་སློབ་གཉེར་ཡར་རྒྱས་ཡོང་
 བ་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་ཤེས་གང་དང་གང་འདུག ས་ཡུལ་གྱི་དགོན་པ་ཁག་གི་
 རྒྱ་མ་དང་དགེ་བཤེས་ཕན་ཚུན་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཏེ་ང་ཚོར་རྒྱ་མ་གོང་མ་
 རས་བརྒྱད་པའི་བཀའ་ཚོས་དབང་ལུང་གི་གསན་རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པ་གང་
 ཡོད་པ་རྣམས་འཆད་སྤེལ་གནང་བྱུང་བའི་ཐབས་ཤེས་ག་རེ་འདུག ལྗེ་ལ་
 བ་རིན་པོ་ཆེས་ཁོང་གིས་རྗེ་རྒྱ་མའི་བརྟམས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་རིམ་ཞིག་ཞིག་ཙམ་མིན་
 པར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་བཤད་བྱིད་ཀྱི་རྒྱུན་ཡོད་པའི་རིགས་ཐམས་ཅད་
 དམིགས་བསལ་གྱིས་འཛིན་སྤྱོད་སྤེལ་གསུམ་གནང་གི་ཡོད་ཅེས་བཀའ་གནང་
 གི་ཡོད་པ་བཞིན། ལྗེ་ལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛད་པ་འདི་དང་མཐུན་པར་བཤད་

གཞན་པོ་ཞི་བདེའི་ཚོགས་ཁང་སྐོར་འབྲེད་ཐོག་བརྒྱུལ་པ།

བྲིད་ཀྱི་རྒྱན་ཡོད་པའི་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱན་འཛིན་ཡོང་བ་ལ་ང་ཚོའི་ཕ་
 ཡུལ་གྱི་དགོན་མ་ལག་རྣམས་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱེད་ཐུབ་པ་གང་དང་གང་འདུག ཕ་
 ཡུལ་གྱི་དགོན་པ་ཁག་གི་སྐོར་མ་དང་དགེ་བཤེས་རེ་འདི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་
 དབང་ལུང་བྲིད་གསུམ་གྱི་གསུམ་རྒྱན་དཀོན་པོ་རྣམས་གསུམ་རྣམས་པ་ཡུལ་གྱི་
 དགོན་པ་ཁག་གི་ནང་དུ་སྤེལ་བྱས་ཐུག་ཏུ་བྱུང་བ།

ཡང་ན། ལས་འགྲུལ་གཞན་ཞིག་ནི་ངས་ལོ་ལྔ་མོ་ནས་བྲེངས་འགའ་ཤས་
 བཤད་སྤོང་བ་རྩམ་བ་རྩམ་པ་འཛིན་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་
 ཚོགས་པ་འདིའི་ངོས་ནས་གཞུང་སྐོར་བྱེད་ཀྱི་ཉམས་མཁུ་བུ་རེ་འབྲུལ་བྱས་བྱེད་
 ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མེད། དེ་བཞིན་པོད་སྐྱེ་ནང་གཉིས་ཀར་དཔེ་ཆ་དཀོན་རིགས་དཔར་
 བརྒྱན་ཞུ་རྒྱ་རྒྱ་བྱ་སོགས། མདོར་ན། བརྒྱན་པ་དང་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པའི་བྱ་བ་
 སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ཤེས་ཡོན་སྦྲོབ་སྦྲོང་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་འགྲུལ་གང་དང་
 གང་ཞིག་སྤེལ་དགོས། འདིའི་སྐོར་ལ་འབྲུས་མི་ཚོས་དགོངས་པ་བཞེས་རོགས་
 ཞེས་བཤད་འདོད་བྱུང་།

རྒྱ་གར་ནང་དུ་བོད་མི་ཚོས་ཚོས་སྲིད་ཀྱི་ཚོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་གསར་
 འཛུགས་བྱས་ཡོད་ནའང་མང་ཆེ་བར་ལས་ཁུངས་དང་ཚོགས་ཁང་སོགས་ཇི་ལྟ་
 བ་བཞིན་ཡོད་མེད་ཀྱིས་སྤྱིའི་མཐུན་རྐྱེན་གྱི་ཐད་ནས་དཀའ་ངལ་མང་པོ་འབྲད་
 ཀྱི་ཡོད་ནའང་ང་ཚོ་ལ་འདི་དག་གི་ཐོག་ནས་དཀའ་ངལ་ཕལ་ཆེར་མེད། ངའི་
 བསམ་ཚུལ་རྣམས་ན། ང་ཚོའི་དཀའ་ངལ་ཆེ་བོས་ནི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
 ལམ་སྟོན་ཡག་པོ་ཞིག་གནང་བྱུང་གི་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་དེ་རེད་བསམས། འགན་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

འཛིན་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་དགེ་ཕྱི་ཚོགས་པའི་རྒྱན་ལས་རྣམ་པ་ཚོར་ལོ་རེ་
 བཞིན་འདི་དང་འདི་བྱེད་དགོས་ཞེས་ལས་ཀའི་བཀོད་སྒྲིག་ཡག་པོ་ཞིག་གནང་མ་
 ཐུབ་པ་ཡིན་ན། རྒྱན་ལས་རྣམ་པ་ཚོས་ལས་ཀའི་བྱེད་འདི་བྱེད་མེད་པ་དང་ལས་
 ཀའི་འཆར་གཞི་འདི་དགོས་ན་འདི་དང་མ་ཤེས་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་གི་
 ཡོད་ཚོད་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་རྒྱན་ལས་རྣམ་པ་ཚོར་ངས་བཀོད་པ་འཛིན་
 མ་དགོས་པར་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཚབ་བྱེད་བཞིན་པའི་ཀའི་དགེ་ཕྱི་ཚོགས་པའི་འགན་
 འཛིན་གྲོས་ཚོགས་ཀྱིས་བཀོད་པ་འཛིན་ཐུབ་ན་ཚོགས་པ་འདི་ཡག་པོ་དང་ལུགས་
 བརྟན་པོ་ཞིག་ཡོད་གི་རེད། འགན་འཛིན་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་ཉིན་གསུམ་
 རིང་འཚོགས་པའི་སྐབས་འཐུས་མི་རྣམ་པ་ཚོས་ལྷན་པ་དཀྱིག་རྒྱ་ཡོད་ན་མེད་ན་
 དེ་དཀྱིགས་ནས་དགེ་ཕྱི་ཚོགས་པའི་རྒྱན་ལས་ཚོ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དང་། ལས་ཀའི་
 ལམ་སྟོན། འཆར་གཞི་དང་ལྡན་པའི་ལས་ཀའི་རིམ་པ་ཡག་པོ་ཞིག་གི་བཀོད་
 སྒྲིག་གནང་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་པ་དེ་ལོ་རེའི་ནང་འགན་འཛིན་གྲོས་ཚོགས་
 འཚོགས་པའི་དགོས་དོན་གཙོ་བོ་རེད། ང་ཡང་ལོ་རྗེས་མ་ནས་ལོ་བདུན་ཅུ་
 ཟེན་ལ་ཉེ་བར་ཆགས་ཡོད་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་ཆས་འགྲོ་གི་ཡོད། བོད་མིའི་
 ཁ་རྒྱན་དུ། ས་མ་ཤིན་བུ་མི་འཆར། ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར། ལས་ཀ་
 ཡོད་ས་རྗེས་ང་ལ་ཁག་འཛིན་མ་བྱས་པར་འགན་འཛིན་གྲོས་ཚོགས་ཀྱིས་འགན་
 ལེན་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན། མ་འོངས་པར་ལས་ཀའི་རྒྱན་སྦྱོང་མ་ཐུབ་པའི་དཀའ་
 ངལ་ཡོད་གི་མ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ཀའི་དགེ་ཕྱི་ཚོགས་པའི་ལས་ཀའི་འགན་
 ཡོད་ས་རྗེས་འགན་འཛིན་གྲོས་ཚོགས་ཀྱིས་འབྲེར་དགོས་པ་འདི་ཉ་ཅང་གི་གལ་

གཞན་པོ་ཞི་བདེ་འོ་ཚོགས་ཁང་སློབ་འབྲེན་ཐོག་བསྐྱུལ་པ།

ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་བཤད་འདོད་བྱུང་།

ལོ་སྲུ་མ་ཚོའི་ནང་ངས་ཚར་མང་པོ་བཤད་པ་ལྟར། ང་ཚོའི་ཚོགས་པ་འདིའི་
 ལས་དོན་ཡོངས་རྫོགས་པོ་དུ་སྤྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ཆབ་སྲིད་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཞིག་
 དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཆབ་སྲིད་འདྲེས་སོང་ན་རིམ་པས་ལས་ཀའི་
 ཁོར་ཕྱག་དང་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བཀག་སྡོམ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱེད་སྒྲུབ་གྱི་རེད།
 ང་ཚོས་རྒྱ་ཆེ་ས་ལ་བསམ་སློབ་བྱས་ནས་ཚོགས་པ་འདིའི་ལས་ཀ་སྤྱི་ནང་གསང་
 གསུམ་གང་དུ་ཡང་ཆབ་སྲིད་དང་མ་འབྲེས་པ་ཞིག་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པ་དེ་ད་
 ལྟ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ཀར་གལ་ཆེན་པོ་རེད། རྒྱ་དུ་འགན་འཛིན་གྲོས་ཚོགས་
 གི་འཇུག་མི་དང་དགེ་རྩ་ཚོགས་པའི་རྒྱན་ལས་རྣམས་པའི་ལས་ཀ་བྱེད་སྒྲུབ་གྱི་
 ཐོག་ཡིན་ནའང་གཟབ་གཟབ་གནང་དགོས་པ་དེ་གནད་དོན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན།

ངའི་མཐོང་སྐྱོང་ལྟར་བྱས་ན། རྒྱ་བས་སོ་སོའི་འགན་འཛིན་གྲོས་ཚོགས་
 གོལ་སོང་བ་དང་དགེ་རྩ་ཚོགས་པའི་རྒྱན་ལས་ཚོ་དང་འགན་འཛིན་གྲོས་ཚོགས་
 གི་འཇུག་མིའི་བར་ལ་འབྲེལ་བ་གཏན་ནས་ཡོང་གི་མི་འདུག འདི་གཉིས་ཀྱི་བར་
 རྒྱན་དུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། གྲོས་ཚོགས་གི་འཇུག་མི་
 དང་དགེ་རྩ་ཚོགས་པའི་རྒྱན་ལས་བར་འབྲེལ་བ་ཡོང་སའི་ལམ་ཁ་གང་དང་གང་
 འདུག དཔེར་ན། རྒྱན་ལས་ཚོའི་ངོས་ནས་གྲོས་ཚོགས་འཇུག་མི་ཚོར་ལས་
 ཀ་བཞོ་བཤའ་བརྒྱུ་རྒྱ་ཡོད་མེད་དང་། རྩོམ་སྒྲིག་ལྟ་བུས་མཚོན་ལས་དོན་བྱེ་
 བྲག་པའི་ཐོག་གྲོས་ཚོགས་གི་འཇུག་མིའི་ཚོགས་རྒྱུང་འཇུགས་རྒྱ་ལྟ་བུ། མདོར་
 བཤད་ན། རྒྱན་ལས་དང་འགན་འཛིན་གྲོས་ཚོགས་གི་འཇུག་མིའི་བར་རྒྱན་ལྡན་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

གྱི་འབྲེལ་བ་སྲུ་མཐུད་ནས་ཡོང་བའི་ཐབས་ལམ་གང་དང་གང་འདུག ཁ་གསལ་
 པོ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། འགན་འཛིན་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་མི་ཡོངས་
 རྫོགས་ཀྱི་རྣམས་པ་དགེ་རྩ་ཚོགས་པའི་ལས་དོན་ཐོག་སྤྲུངས་ཐུབ་པ་དང་། འཇུག་
 མི་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བསམ་བློ་དགེ་རྩ་ཚོགས་པ་དང་དགེ་རྩ་ཚོགས་པའི་ལས་
 དོན་ཐོག་ཏུ་གནས་ཐུབ་པ་ཞིག་གྱུ་དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། འཇུག་
 མི་དང་རྒྱུན་ལས་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་པའི་གནད་
 དོན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཀྱང་རེད་བསམས།

དགེ་རྩ་ཚོགས་པ་འདི་ཀཱིི་ཚང་གི་སྐྱེར་གྱི་ཚོགས་པ་ཞིག་རེད། དགེ་རྩ་
 ཚོགས་པ་དང་ང་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེ་མེད་ཡིན་དུས་དགེ་རྩ་ཚོགས་པའི་ལས་དོན་གྱི་
 ཁ་སྤྲོད་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་རྒྱ་ཆེ་ས་ཞིག་གི་ཐོག་ལ་འགོ་ཐུབ་པ་ཞིག་གྱུ་དགོས།
 འཇུག་མི་རྣམས་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ། རྒྱུན་ལས་རྣམས་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ་སྤྲོད་སྤྱི་ཡོངས་
 ཀའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་ས་ཞིག་གི་ཐོག་ལས་ཀྱི་དགོས་པ་གང་དང་གང་
 འདུག དེ་ལྟར་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཐབས་ལམ་གང་དང་གང་འདུག བསམ་བློ་བཏང་
 བས་འཆར་གཞི་བསྐྱོད་སྤྲུལ་ན་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད།

གནས་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ནི། ངས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ང་ལོ་བདུན་ཅུར་
 སྐབས་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ལྟ་བུས་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་རྗེས་ཀྱི་མི་ཞིག་ལ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།
 རྒྱུད་ཚོ་མང་ཆེ་བ་ང་ལ་རྩོམ་ཏེ་མི་རབས་གསར་པ་དང་བསམ་བློ་གསར་པ་འབྲེར་
 མཐུན་གྱི་མི་ཐོག་ཅིག་རེད། རྒྱུད་ཚོའི་འོག་ཏུ་རྒྱུད་ཚོ་ལ་རྩོམ་པའི་མི་རབས་གསར་
 པ་ཞིག་འཆར་ལོངས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། མི་ཐོག་གསར་རྗེས་གི་བར་ལ་རང་བཞིན་

གཞན་པམ་ཞི་བདེའི་ཚོགས་ཁང་སློབ་འབྲེན་ཐོག་བསྐྱུལ་པ།

གྲིས་བསམ་སློབ་གཏོང་སྟངས་དང་སློབ་པ་འབྲེན་སྟངས་སོགས་སློབ་མང་པོའི་
 ཐོག་ནས་མི་མཐུན་པ་དང་མི་འདྲ་ས་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་དུས་ང་ཚོའི་བསམ་
 སློབ་སྟངས་དང་ལས་ཀ་བྱེད་སྟངས་སྟོང་པའི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ཟུ་མཐུད་དེ་ལས་
 དོན་བྱེད་སྟངས་ཀྱི་རིམ་པའི་ནང་མི་དགོས་པ་དང་། བཞུགས་མེད་པའི་རིགས་
 མང་པོ་ཞིག་ཉན་ཉན་ཡོད་ཀྱི་རེད། དེ་འདྲའི་རིགས་ལ་རྣམ་པ་ཚོའི་ངོས་ནས་
 ཁ་གསལ་པོས་ཡིན་ལུགས་མིན་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་བཤད་དེ་བསམ་སློབ་དང་ལུགས་
 སློབ་སྟངས་པ་དེ་དང་དེའི་ཚབ་ཏུ་གསལ་པ་འདི་དང་འདི་ལག་བསྟར་བྱས་ན་དགོ་
 མཚན་ཆེ་བ་ཡོང་གི་འདུག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་དགོངས་ཚུལ་བཤད་དགོས་པ་འདི་གལ་
 ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་བཤད་འདོད་བྱུང་། གང་ཡིན་ཟེར་ན། མ་འོངས་པར་ང་ཚོའི་
 ལས་ཀའི་མཇུག་སྐྱོད་བྱེད་མཁན་དང་དགེ་རྒྱུ་ཚོགས་པའི་ནང་དུ་འགན་ཁུར་ནས་
 ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཁྱེད་ཚོའི་ལས་ཀ་བྱེད་སྟངས་དང་མཐུན་པར་འགྲུར་བ་འགོ་
 དགོས་ཀྱི་རེད། ཅུ་དོན་མ་འདུག་ན་ལས་ཀ་བྱེད་སྟངས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་དང་རྣམ་
 པ་ལ་འགྲུར་བ་སོང་ནའང་དེ་ཅུ་གྱི་འགལ་བ་མེད་ལ་འགྲུར་བ་མང་པོ་ཞིག་རང་
 བཞིན་གྲིས་ཡོང་དགོས་ངེས་རེད།

ངའི་ལས་ཀའི་གཙོ་བོ་ནི་རྒྱུན་དུ་པ་ཡུལ་ལ་འགན་ཁུར་ནས་འབྲེལ་ཡོད་དགོན་
 གོང་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཡིག་ངག་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་ལམ་སྟོན་གྱི་སྐད་ཆ་རེ་བོད་
 ཀྱི་ཡོད། མཚམས་རེར་སྐད་ཆ་འགའ་གསལ་བརྒྱུད་ལམ་གྱི་ཐོག་ནས་གོ་བདེ་མ་
 འཕྲོད་པ་དང་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཏུ་སོང་བའང་ཡོང་གི་ཡོད། འདི་འདྲའི་གནས་
 ཚུལ་བྱུང་བའི་སྐབས་འབྲས་མི་སོ་སོའི་ངོས་ནས་ལན་བརྒྱག་དགོས་ས་ཞིག་ཡིན་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

ན་འབྲུས་མི་ཚོས་ལན་བརྒྱབས། དགེ་ཕྱ་ཚོགས་པའི་ངོས་ནས་ལན་བརྒྱག་དགོས་ས་
 བཞིག་ཡིན་ན་དགེ་ཕྱ་ཚོགས་པའི་ངོས་ནས་ལན་བརྒྱག་དགོས། གལ་སྲིད་ངའི་
 ངོས་ནས་ལན་བརྒྱག་དགོས་ས་བཞིག་ཡིན་ན་ངའི་ངོས་ནས་ལན་བརྒྱག་
 དགོས། མདོར་ན། གོ་བདེ་མ་འཕྲོད་པ་དང་མ་ཉེགས་ལོག་ཉེག་ཏུ་སོང་བའི་
 རིགས་ལ་ང་ཚོས་གོ་བདེ་འཕྲོད་ངེས་ཀྱི་གསལ་བཤད་བྱ་དགོས། འདིའི་རིགས་
 ལ་རྣམ་པ་ཚོས་རྒྱ་དུ་ཉམས་ཞིབ་དང་དོ་སྣང་གནང་དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་
 རེད། མཚམས་རེར་སྐད་ཆ་ཚུང་དུ་བཞིག་གིས་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་དགོག་གཏམ་ལྟ་བུས་
 གནས་ཚུལ་ངན་པ་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་མིན། དེ་འདྲ་མ་ཡིང་བ་ལ་རྣམ་པ་ཚོའི་ངོས་
 ནས་དོ་སྣང་དང་ཉམས་ཞིབ་གནང་དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ལ་རྒྱལ་དབང་ལྡན་པ་ཆེན་པོས་མངོན་པའི་བསང་ཡིག་ཅིག་གི་མཛུགས་ཏུ།
 མངའ་རིས་མངའ་ཐང་སོ་སོ་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ང་ཚོ་ལའང་མངའ་
 རིས་མངའ་ཐང་ཞིག་དང་ཀི་ཏི་ཚང་གི་ཁོར་ཡུག་ཅིག་ཡོད། ཁོར་ཡུག་དེའི་ནང་
 དུ་བསྐྱེད་པ་འཛིན་སྐྱོང་སླེབ་གསུམ་གྱི་བྱ་བས་མཚོན་པའི་ལས་དོན་ཡོངས་
 རྫོགས་ཀྱི་འགན་ང་ཚོ་རང་ངོས་ནས་སྐྱེད་ཏེ་ལས་དོན་བྱེད་དགོས་པ་ནི་ངའི་
 ངོས་ནས་ཉ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོར་མཐོང་གི་ཡོད། གཏམ་དཔེ་ལ། མཛུབ་
 མོ་ལྟ་བུའི་ཐང་སྐྱེད་ལྟར། ཞེས་བཤད་སློབ་ཡོད་པ་ལྟར་མཛུབ་མོ་ལྟ་བུ་གསུམ་
 ན་ལྟར་ལ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། མཛུབ་མོ་བྱེད་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་མས་སྐྱོན་བྱུང་བའོམ་
 མཛུབ་མོ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བྱེད་ཀྱང་ན་ལྟར་ཡོང་ཐབས་མེད་པ་ལྟར་
 ང་ཚོའི་ཁོར་ཡུག་དེའི་ནང་དུ་ལས་དོན་ཡག་པོ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། བོད་

གཞན་པོ་ཞི་བདེའི་ཚོགས་ཁང་སློབ་གྲྭ་དང་ཐོག་བརྒྱུལ་པ།

སྤྱི་པའི་ཐོག་ལ་ཕན་གྱི་ཡོད་ལ། ལྗེ་ལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་གཞི་འགྲུབ་
པའི་ཞབས་སྲུ་ཡང་ཡིན། འདྲིའི་ཐད་དེ་བསམ་ཚུལ་དང་མི་གཞན་གྱི་བསམ་
ཚུལ་ལ་མི་མཐུན་སའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད།

མང་པོ་ཞིག་གིས་སྤྱི་པའི་ལས་དོན་ཞིག་བརྒྱབ་ན་ཐད་ཀར་སྤྱི་བ་དང་གཞུང་
ཞིག་གི་ནང་དུ་འཇུག་ནས་ལས་ཀ་བྱ་དགོས་པའི་བསམ་ཚུལ་འཛིན་གྱི་ཡོད། དེ་
ལྟ་ཚུལ་ལྟར་བྱས་ན་སླར་པ་རང་རང་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མགོ་ར་རང་ཉིད་
ལངས་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱས་ན་བོད་སྤྱི་པ་ལ་དེས་ཕན་གྱི་རེད། དཔེར་ན། སྤྱི་ལོ་
༢༠༠༩ ལོར་བོད་ནང་དུ་ལུང་པ་སོ་སོ་དང་དགོན་པ་སོ་སོ་ནས་མ་རྒྱལ་དང་ལེན་
གྱིས་འགན་ཁུངས་ནས་ཞི་བས་ངོ་ཚོལ་བྱས་པ་དེས་བོད་སྤྱི་པའི་ཐོག་ལ་ཕན་ཐོགས་
གང་འདྲ་བྱུང་སོང་། བོད་གཞུང་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ཐོག་ནས་དེ་ཙམ་གྱིས་རྣམས་པ་ཐོན་
མི་ཐུབ་སའི་རིགས་ལ་བོད་མི་ཡོངས་ཚོགས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ས་ནས་འགན་ཁུངས་
ཏེ་འགྲུལ་སྐྱོད་བཏང་དུས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཙམ་མ་ཡིན་པར་འཇོམ་སྐྱོང་སྤྱི་ཡོངས་
ལ་འགྲུལ་སྐྱོད་གཏོང་བྱུང་པའི་རྣམས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ཐོན་སོང་། གནས་ཚུལ་འདྲིའི་
ཐོག་ནས་བལྟ་དུས་བོད་གཞུང་ཟེར་བའི་སྤྱི་བའི་སྤྱིག་འཇུགས་འདི་རྒྱུ་པ་མིན་
པར། ས་གནས་སོ་སོ་དང་ཡུལ་ལུང་གྲེ་བྲག་པ་སོ་སོའི་རྣམས་པ་དང་རྟོབས་ཤུགས་
རྩི་ཆེར་གཏོང་དགོས་པ་འདི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་རེད།

དེང་སང་མདོ་སྐད་ཀྱི་ཁྲུལ་དུ་སྤྱིའི་ཆ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བརྟན་པ་དར་རྒྱས་
ཆེན་པོ་འགོ་བཙུན་ཡོད། མདོ་སྐད་ཁྲུལ་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བརྟན་པ་ཉམས་ཆག་
མེད་པར་དར་རྒྱས་ཆེན་པོར་གནས་ཐུབ་པ་འདི་སྤྱིའི་བཀའ་དྲིན་རེད། སྤྱིའི་རྣམས་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བརྟུས།

པ་རེད་ཅེ་ན། དགོན་པ་སོ་སོའི་སྐྱིག་འཇུགས་ཀྱི་འོག་དུ་དགེ་ཆེན་སོ་སོས་དགེ་
 ལུག་ལ་དཔེ་ཆ་བྲིད་གནང་། དགེ་ལུག་གིས་འཆད་ཉན་སློབ་གཉེར་ལ་འབད་པ་
 ཆེན་པོ་གནང་བའི་བཀའ་དྲིན་ལས་བྱུང་བ་རེད་མ་གཏོགས། བོད་གཞུང་དང་
 བོད་སྐྱེ་བའི་ཐོག་ནས་བཀོད་སྐྱིག་བྱས་མེད་ལ་བྱེད་བྱུབ་ཀྱི་མ་རེད། ཚོས་སྐྱོགས་
 ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་དང་འཆད་སླེལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་ད་ལྟའི་ཆར་རྒྱ་གཞུང་གིས་བཀག་འཁོག་
 བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ནའང་སྐར་པ་སོ་སོའི་སེམས་ལུགས་དང་། དགའ་ལྷན། དད་པའི་
 དབང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་ཉམས་ཆག་མེད་པར་གནས་བྱུབ་པ་འདི་བྱུང་
 བ་རེད། གནས་ལུགས་འདི་དག་གི་ཐོག་ནས་བརྟན་པ་ཉམས་ནའང་སྐར་པ་སོ་སོའི་རྣམས་པ་
 དང་སློབས་ལུགས་འཕེལ་རྒྱས་སུ་གཏོང་བྱུབ་ན་བོད་སྐྱེ་པ་ལ་ཕན་གྱི་རེད་ལ། བོད་
 སྐྱེ་པའི་ལས་དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལམ་བཟང་ཤོས་ཤིག་ཀྱང་དེ་རེད་བསམས།

ཁ་སང་སྡོན་མ་གྲུ་ཚང་ལ་བཤད་པ་དེ་ཡང་བསྐྱར་བཤད་དགོས་བསམ་བྱུང་།
 བ་ཡུལ་གྱི་རང་རེའི་དགོན་སྡེ་ཁག་སྤྱིའི་ཆ་ནས་འཆད་ཉན་སློབ་གཉེར་ཡག་པོ་
 གནང་གི་འདུག། སློབ་གཉེར་པ་ཚོས་དགོན་པའི་སྐྱིག་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཁུར་ཏེ་འཆད་
 ཉན་སློབ་གཉེར་ཡག་པོ་བྱེད་བཞིན་པའི་ཐོག་དཔལ་འབྱོར་རྒྱས་སློབ་དང་ཁྲ་ཁྲ་
 ཟེང་ཟེང་གི་ཐོག་མ་ཕྱིན་པར། ཀའི་ཚང་གི་དགོན་མ་ལག་རེད་ཟེར་སྐབས་མིག་
 དཔེ་བརྟུ་ས་ཞིག་དང་བརྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་ལྷ་བྱུབ་མཁན་ཞིག་ཆགས་ཡོད།
 ན་ཞིང་ཚོགས་མ་བརྟུག་པ་མ་གཏོགས་མདོ་སྐྱོད་ནང་གི་ཚང་མའི་དགུན་ཚོས་ཚེན་
 མི་ཐངས་དང་པོར་གྲུ་པ་སྟོང་ཕྲག་གསུམ་ལྟག་ཅིག་འཛོམས་ནས་ཚད་མའི་དགུན་
 ཚོས་ཚེན་མི་འཚོགས་པ་རེད། གཉིས་པ་དེའང་ཇ་པ་ཀི་ཏིའི་དགོན་དུ་ཆ་ཚང་བ་

གཞན་པོ་ཞི་བདེའི་ཚོགས་ཁང་སློབ་ཤེས་ཐོག་བསྐྱེད་པའི་ལམ་གྱི་

ཞིག་ཚོགས་ཐུབ་མེད་ནའང་བཞུགས་པའི་གཉེན་པོ་དང་ཚོས་ལུགས་འདྲ་མིན་ཁག་མཉམ་
དུ་ཚོགས་ཏེ་བརྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་ཤིག་གི་མགོ་བཙུགས་ཐུབ་ཡོད།

ཡིན་ནའང་དེའི་རྗེས་ནས་མི་ཁག་ཅིག་གིས་སོ་སོའི་དགོན་པའི་ནང་མ་བཟུང་
པར་སྤྱི་ལོགས་སུ་འགོ་རྒྱུར་ཏེ་བ་ལངས་པ་ལྟ་བུའི་འགོ་རྒྱུའི་བསམ་སློབ་འཁོར་གྱི་
ཡོད་འདུག དེ་ནི་སློབ་ཅན་ཞིག་རེད། གཞན་ལ་ཏེ་བ་ལངས་པ་ཅམ་ཞིག་མ་
གཏོགས་སོ་སོའི་དགོན་པའི་ནང་ལ་འཆད་ཉན་སློབ་གཉེར་བྱེད་ས་མ་ཡོད་པ་དང་
མཐུན་རྐྱེན་མ་འདོམས་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་ལོགས་ལ་འགོ་འདོད་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཕལ་
ཆེར་མ་རེད། ང་ལ་འདི་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་དགོས་བསམ་མཁན་ཡང་རེ་བྱུང་ཡོད་
སྟེ། རེ་བྱུང་ཞིག་གིས་སོ་སོའི་དགོན་པའི་སྤྱི་གཞི་ལམ་རི་ལྟ་བུ་བཞུགས་དུ་འཁྲུང་
མ་ཐུབ་པས་འཆད་ཉན་སློབ་གཉེར་ལ་ཁ་གཡར་ཏེ་འགོ་མཁན་མང་ཤོས་རེད། ཁག་
ཅིག་གིས་རང་དབང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དགོ་གནད་དང་སློབ་མའི་བར་དུ་རང་
དབང་དགོས། སློབ་གཉེར་བྱེད་སྐབས་ལ་རང་དབང་དགོས། ཕ་མ་དང་བུ་སྤྱུག་
བར་དུ་རང་དབང་དགོས་ཟེར་མཁན་ཡོད་སྟེ། དེང་སང་གྲིམ་ཚང་ནང་ཕ་མ་
གཉེས་དང་བུ་སྤྱུག་སོགས་སྤྱི་དུག་སོ་སོར་བྱས་ཏེ་རང་དབང་དགོས་ཟེར་མཁན་
ཡོད། རང་དབང་ལ་ཁ་གཡར་མཁན་གྱི་གྲ་པ་ཁག་ཅིག་སྤྱི་ལོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་
དེ་ཚོ་ནི་སློབ་ཅན་པོ་རེད། ཐེངས་དང་པོར་གྲ་པ་ཉི་ཤུ་སུམ་ཅུ་ཅམ་སྤྱི་ལོགས་
ལ་འགོ་མཁན་བྱུང་ཡོད། ཉེ་ཆར་ནས་བཟུང་གྲ་པ་ཉིས་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་ཅམ་ཞིག་
སྤྱི་ལོགས་ལ་ཐོན་ནས་བཟུང་འདུག དེ་ལྟར་བྱས་ཆེ་རིམ་པས་སོ་སོའི་དགོན་པ་
སློབ་པར་ཆགས་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་འདུག འགོ་མཁན་ཚོའི་ནང་དུ་ཚོས་འཆད་ཉན་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

དང་བསྐྱབ་པ་སྒྲོབ་གཉེར་བྱེད་དགོས་བསམ་མཁུག་རེ་རྒྱུ་ཡོད་སྲིད་པ་མ་གཏོགས་
 མང་ཆེ་ཤོས་ཀྱིས་མི་གཞན་གྱི་ཁ་ལ་རྒྱུགས་ནས་ཐོན་འགྲོ་གི་ཡོད། འདིའི་ཐོག་
 ལ་སྦྱི་པའི་ངོས་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱུ་དང་ལམ་སྟོན་བསྐྱབ་བྱ་བྱེད་རྒྱུ་ག་རེ་འདུག་
 བཟུང་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ལྟར་མང་པོ་ཞིག་སྦྱི་ལོགས་ལ་ཐོན་པའི་
 རང་ནས་ཁ་གསལ་གིག་གིས་ཕན་ཐོགས་སྲིད། མང་ཆེ་བས་ཕན་ཐོགས་ཀྱི་མ་རེད།
 གྲུང་ཐང་ཚང་གི་རྒྱ་ཤིང་བཟུན་བཅོས་ནང་ལ་དཔེ་ཞིག་བཞག་ཡོད། ཤིང་གི་
 ལོ་མ་དེ་ལྷགས་པས་(རྒྱུ་གིས་)འཁྲུང་རྒྱུ་མང་སོང་ན་ཐ་མ་དེར་རྒྱབ་དོང་གི་ནང་
 ལ་ལྷུང་ནས་རུལ་འགྲོ་གི་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གྲུ་པ་འཁྲུམ་མཁུག་མང་
 ཆེ་ཤོས་ནི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རིམ་པས་སྦྱི་ལོགས་ལ་ལས་ཀ་ཞིག་བཅའ་ཉེ་ལས་ཀ་
 དེའི་ནང་མི་ཆེ་གང་པོར་འདུལ་ཉེ་རང་གི་དགོན་པའི་ནང་སྦྱིར་འཁོར་ཐུབ་མཁུག་
 དེ་ཀོན་པོར་ཆགས་ཀྱི་རེད། དེའི་སྒྲོར་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག
 རྣམ་པ་ཚོ་ཡིན་ནའང་ཐུགས་བསམ་བཞེས་ནས་འདིའི་ཐོག་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་
 གལ་ཆེན་པོ་རེད།

སྒྲོན་མ་ངས་འདི་འདྲ་ཞིག་བཤད་ཚུངས། དཔེ་ཆ་ཡག་པོ་བཞུས་ནས་ཕར་
 ཕྱིན་ལྟ་བུ་ཐོན་པའི་རྗེས་སུ་གཞི་ནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་སྒྲོབ་གཉེར་ཡག་པོ་ཡོད་པའི་
 དགོན་པ་ཞིག་ཏུ་དཔེ་ཁྲིད་ལྷུ་བར་སོང་ན་ཕན་ཐོགས་ཡོད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་སོ་
 སོའི་དགོན་པ་དེའང་བརྗེད་ཀྱི་མ་རེད་ལ་དགོན་པ་གཞན་དེའི་ནང་གི་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཆོས་གང་ཡོད་པ་དེའང་ལེན་ཐུབ་ཀྱི་རེད། དེ་སྦྱངས་ནས་རྗེས་
 མ་ཚུར་འཁོར་ཡོང་གི་རེད། དེ་ལྟར་མིན་པར་ཐོག་དང་པོ་ནས་འགྲོ་མཁུག་དེ་

གཞན་པོ་ཞི་བདེའི་ཚོགས་ཁང་སློབ་གྲྭ་དེ་ཐོག་བསྐྱེད་པའི་

ཚོ་པོ་ཚོགས་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་གི་མི་འདུག སྤྱིར་གྲུ་ས་ལ་འགོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་
མ་ཤིང། གྲུ་ས་ལག་པོ་ཡོད་མ་ཤིང་ཅེས་བཤད་ཀྱི་མེད་ནའང་རང་ལ་པོ་ཚོགས་
དང་མི་ཚོགས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། འགོ་མཁན་ཚོའི་དོས་ནས་ཀྱང་པོ་ཚོགས་ཡོད་
པ་ཞིག་གྲེད་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཤིང།

སྤོན་མ་ལོ་ཤོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ཀི་ཉི་ཤེས་པ་གྲུ་ཚང་ལ་
ཆེད་སྐྱེད་པའི་གནང་བའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་མཁུན་བཞུགས་ས་དེར་ངས་ལུས་པ་ཡིན།
ངའི་དགོན་པ་གྲུ་ཚང་གི་དོན་དེ་ངའི་སྐྱེ་ལུང་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
བཤད་ཀྱི་ཡོད། བཀའ་སློན་དུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཤིང་སྤྱི་པའི་ཐོག་རྒྱ་ཆེ་ས་ལ་
བཞུགས་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ད་ལྟ་ང་རང་ལ་འགན་འཁུར་བའི་སྐྱེ་ལུང་རྒྱུ་རྒྱུ་
དེའི་ནང་ནས་བཞུགས་ཏེ་ལྷོ་གི་ཡོད། ང་ཚོའི་དགོན་མ་ལག་དང་ལུང་པ་དེའི་ཁོར་
ལུག་ལ་དཔག་པའི་བསམ་སློབ་བཏང་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། གྲུ་ས་ལ་འགོ་རྒྱུར་དེ་
ཅི་དགག་པ་རྒྱག་གི་མེད་ནའང་། གྲུ་ས་ལ་འགོ་རྒྱུར་དེ་པོ་ཚོགས་པོ་ཚོགས་
ཚར་ནས་སོང་ན་སློབ་སྦྱོང་ལེན་ཐུབ་རྒྱུ་དང་པོ་ཚོགས་པོ་ཚོགས་པོ་ཚོགས་པོ་ཚོགས་
དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་དུས་ནས་འབྲུམ་སོང་བ་ཡིན་ན་པོ་ཚོགས་ཀྱི་མ་ཤིང།
གང་ཡིན་ཟེར་ན་རྒྱུ་དུས་ནས་སོང་ན་གང་ལ་འགོ་སའི་ལུང་པ་དེའི་གོ་མས་གཤིས་
རྣམས་གོ་མས་འགོ་གི་ཤིང། ལུང་པ་གཞན་གྱི་གོ་མས་གཤིས་གོ་མས་སོང་ན་རང་
གི་པ་ལུ་ལ་སྤྱིར་འཁོར་རྒྱུ་དང་པོ་ཚོགས་པོ་ཚོགས་པོ་ཚོགས་པོ་ཚོགས་པོ་ཚོགས་
པོ་ཚོགས་པོ་ཚོགས་པོ་ཚོགས་པོ་ཚོགས་པོ་ཚོགས་པོ་ཚོགས་པོ་ཚོགས་པོ་ཚོགས་པོ་ཚོགས་
སོང་ནས་དུལ་ཐུན་སུ་བསམ་ཏེ་རྗེས་མ་ཚུར་ཡོང་གི་ཡིན་ཅེས་ཟེར་གྱི་ཡོད།

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

མི་ཚང་མའི་ཁ་ལ་ཚིག་དེ་འདྲ་ཞིག་འབྱེད་ནས་འགྲོ་གི་ཡོད་ནའང་སྤྱི་རྒྱལ་ལ་སྤྱིན་
 ཚར་དུས་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་གོ་མས་གཤིས་གོ་མས་ནས་མཉམ་མོན་ལོ་དུག་ཅུ་ཐམ་པ་ཡོན་
 བཤད་ཚུར་ལོག་ཡོད་གི་མི་འདུག དེ་བཞིན་དུ་དགོན་པ་གཞན་ཞིག་ཏུ་སོང་བ་
 དེ་ཚོ་དགོན་པ་དེ་ཚོའི་ནང་ལ་ཐིམ་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས་དགོན་པ་དེ་ནས་ཡོན་ཏན་
 ཞིག་སྤངས་ཏེ་ཚུར་གཏན་འཇགས་ཡོང་བུ་བའི་ལམ་མེད་པ་ལྟ་བུ་རེད། མ་
 འོངས་པར་དེ་ལྟར་མང་པོ་འགྲོ་སོང་ན་སོ་སོའི་ཕ་ཡུལ་གྱི་དགོན་པ་དེ་རིམ་པས་
 ལྷོང་པར་ཆགས་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཞིག་མཐོང་ནས་ལུས་པ་ཡིན།

ངས་ཚོགས་འདུ་རེ་རེའི་ཐོག་ཏུ་སྐད་ཆ་ཐེངས་མང་པོ་བཤད་ན་དགོས་པ་
 མེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ངས་བཤད་པ་ཕལ་ཆེར་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བྲིས་ནས་དཔར་
 བརྒྱབས་ཡོད། ངས་བཤད་པར་ཉན་འདོད་ཡོད་མཁན་དང་དོ་སྣང་ཡོད་མཁན་
 ཚོས་དེ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་དུས་ཕན་ཐོགས་ཀྱང་གང་འཚམས་ཡོང་གི་ཡོད། འདོད་
 པ་མེད་མཁན་ཚོས་དགག་པ་བྱེད་གྱི་ཡོད། ངའི་སྐད་ཆའི་ནང་དངོས་སུ་ལག་
 ལེན་བརྟམ་བྱུང་དང་མི་བྱུང་གྱི་རིགས་གཉིས་ཀ་ཡོད། ལག་ལེན་བརྟམ་བྱུང་
 པའི་རིགས་ལ་བྲལ་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་འབད་བརྩོན་བྱེད་གྱི་འདུག ལྷག་པར་
 དུ་ཕ་ཡུལ་གྱི་དགོན་གྲོང་ཚོའི་ངོས་ནས་ངས་བཤད་པ་ལ་དོ་སྣང་དང་སློབ་སྦྱོང་
 བྱས་ཏེ་ལག་བརྟམ་བྱེད་གང་བྱུང་ལ་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོ་གནང་གི་འདུག་པས་
 ང་གི་ཏུ་ནས་དགའ་བོ་བྱུང་། ངས་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་རྣམས་ང་མཁས་དཔེ་གསུང་
 བཤད་པ་དེ་འདྲ་མ་རེད། དགོས་དབང་གིས་ཁ་གསལ་པོ་བྱས་ཏེ་མ་བཤད་
 པ་མ་གཏོགས། དོན་དངོས་སུ་ངས་གང་བཤད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་

གཞན་པོ་ཞི་བདེའི་ཚོགས་ཁང་སློབ་འབྲེན་ཐོག་བརྒྱུལ་པ།

ནམ་རྒྱལ་བཀའ་སློབ་གནང་བའི་དགོངས་དོན་རྣམས་ཚིག་བརྗོད་ཕྲན་བུ་མི་འདྲ་
 བ་བྱས་ནས་བཤད་གྱི་ཡོད། ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཅུ་གངས་གྱི་རིང་ལ་ང་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་
 པོ་ཆེའི་ཞབས་ལ་གཏུག་ནས་བཀའ་སློབ་ལྷོ་ལྷོ་བ་ཡིན་དུས་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་
 དགོངས་པ་བཞེས་སྟངས་ལ་ཕྲན་བུའི་རྒྱུ་ཡོད་ཡིན་དུས་ངས་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་
 ཆེའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་གྱི་ཡོད། བ་ཡུལ་གྱི་དགོན་གྲོང་ཀུན་གྱིས་
 ངའི་ཁ་ལ་ཉན་ནས་འགྲུར་བ་གཏོང་དགོས་པའི་གྱི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་བརྒྱུར་བཅོས་
 བཏང་། རྣམ་དང་མི་འདྲ་བའི་སྤྲིལ་སྤྲིང་དག་རྒྱུ་ཡག་པོ་བྱས་བྱུང་། དཔེར་
 རྟེན་ རྒྱལ་ཅུ་ཞུན་པོའི་རེ་མདུན་དང་ཉེ་ཆར་བཏོན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་སོ་གཉིས་གྱི་
 ཐོག་སྐྱུ་མེར་ཚོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་གྱིས་དོ་སྣང་གིས་ལག་བརྟུར་གནང་སོང་། རྣམ་
 དང་མ་འདྲ་བར་ཆང་འཐུང་མཁན་ཐེ་ཉུང་དུ་གྱུར་པར་མ་ཟད། ས་གནས་འགའ་
 ཞེས་སུ་ཆང་ཁང་ནང་འགྲོ་མཁན་མེད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད་ཚུལ་འདུག དེ་བཞིན་
 དུ་རྒྱལ་མ་རྒྱུ་མཁན་གྱིས་མཚོན་པའི་བྱ་ངན་སྤྲོད་ངན་གྱི་རིགས་བྱེད་མཁན་ཞིན་
 དུ་ཐེ་ཉུང་དུ་སོང་འདུག ལས་ཀ་མང་པོ་ཞིག་བྱེད་དུ་མི་འདུག་པའི་དཀའ་ངལ་
 ཡོད་མེད་ལ་མ་རྟོགས་པར་ཞིན་དུ་ཡག་པོ་བྱེད་གྱི་འདུག ལྷ་མ་དང་སློབ་མའི་བར་
 གྱི་དད་པ་དམ་ཚིག་བརྟན་པོ་ཡོད་པའི་ཉུགས་མཚན་རེད་ལ། ཀའི་ཆང་གི་དགོན་
 མ་ལག་དང་རུ་རྩ་སྤྲེ་སྤྲེ་ཡོངས་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཟེ་བརྗོད་ཀྱང་རེད། ང་
 ཚོས་གཟེ་བརྗོད་ཞི་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་དོ་མ་དགོས་པ་མ་གཏོགས། རྒྱ་
 རྩོལ་ས་དང་དཔའ་སྤོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་གཟེ་བརྗོད་དོ་མ་གྱི་ཡིན་ཟེར་ན་ནོར་བ་རེད།
 ཉེ་ཆར་འདིར་ང་ཚོས་རྩོམ་སྤྲིལ་དང་དཔེར་བཤད་འགྲེམས་བྱས་པའི་དཔེ་དེབ་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

བརྒྱ་ལོན་པའི་དུས་དྲན་མངོན་སྲོའི་ཐོག་པོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ཚོགས་གཙོ་
 དང་བཀའ་ཚོན་གྱི་པ་ནས་བཟུང་གཞུང་སླེར་གྱི་མི་རྣམས་ཚུང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 བསྐྱེད་བརྗོད་བྱེད་བཞིན་པ་འདི་ཡང་ང་ཚོའི་རྒྱ་རྩོམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་
 མ་རེད་ལ། དཔལ་ཚོ་ཁོག་གི་ཐོག་ནས་བྱུང་བའང་ཡང་མ་རེད། ང་ཚོས་
 ཉམས་ཚུང་ཚུལ་མཐུན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་འགོ་བ། པོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་
 གཞུང་ལ་ཕན་པའི་ལས་དོན་རྒྱབ་པའི་གྲུབ་འབྲས་ངོས་ཟེན་པའི་ཐོག་ནས་
 བསྐྱེད་བརྗོད་གནང་བ་ཞིག་རེད། ལྷག་པར་བསྐྱབ་བྱ་སོ་གཉིས་ལྟ་བུ་ཡིན་
 ན་གྱིང་སྤྱི་སོ་སོས་དགོན་པ་ནས་དཔེ་ཆ་བ་རེ་གདན་འདྲན་ཞུས་ཏེ་དཔེ་བྲིད་
 གྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་རང་རང་སོ་སོའི་ངོས་ནས་སྤྱི་གསོད་དགོ་རྒྱབ་གྱེད་མཁན་
 ལིན་ཏུ་མང་པོ་བྱུང་བའི་རྒྱབ་ཐོ་སྤྱི་ལྷན་འབྲེལ་དང་འབྲེལ་བཞིན་པ་རེད།
 འདིས་པོད་སྤྱི་བ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཀྱི་ཡོད་ལ། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱི་ཚོ་བཏུན་
 པའི་ཞབས་བཏུན་ཡང་ཡིན། རང་རང་གི་ལུང་པ་ལ་ཞི་བདེ་བག་ཐེབས་ཡོང་
 བའི་ལས་དོན་ཡང་འདི་ལས་ལྷག་མེད། དེར་བཞེན་པ་ཡུལ་གྱི་དགོན་གྱིང་
 ཚོས་ལིན་ཏུ་ཡག་པོ་གནང་བྱུང་བས་བསྐྱར་དུ་བྱུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

སྤྱི་ཚོའི་སྤྱི་གསལ་ནས་ནམ་ཡིན་ཀྱང་རུང་བཤད་དགོས་བྱུང་ཆེ་ངས་ཁ་མ་
 འཛུམས་པར་གསལ་པོ་བྱས་ཏེ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། མི་སྲུ་ཡིན་ཀྱང་རུང་འགོ་དགོས་
 སའི་ལམ་དུ་འགོ་གི་ཡོད་ན་དེ་ལ་བསྐྱར་དུ་ལམ་སྟོན་བྱ་དགོས་དོན་མེད། ལམ་
 སྟོན་ཟེར་བ་ནི་འགོ་དགོས་སའི་ལམ་དུ་མི་འགོ་བར་ལམ་ལོག་ཞིག་ཏུ་འགོ་མཁན་
 གྱི་མི་ལ་ལམ་མི་ནོར་བའི་ཆེད་དུ་ལམ་སྟོན་བྱ་དགོས། དེ་འདྲ་བའི་ལམ་སྟོན་

གཞན་པོ་ཞི་བདེའི་ཚོགས་ཁང་སློབ་གྲྭ་དེ་ཐོག་བསྐྱེད་པུ་ལ་པ།

ཞི་ལམ་སློབ་གྲྭ་དེ་མའི་མའི་བསམ་སློབ་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་དང་འདོད་པ་མེད་ས་
 ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཆགས་ཀྱི་རེད། རྒྱ་བ་ལ་རྩུབ་པོ་དང་མི་སློབ་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་
 ཀྱི་རེད། རང་གི་ལྷ་རྩུབ་དང་བསམ་སློབ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ལམ་སློབ་ཞིག་གྲུས་
 དུས་འདོད་རྩུབ་དེ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། དགག་པ་རྒྱག་མཁན་གྱི་རིགས་ཀྱང་
 ཡོད། རང་ཉིད་ལ་ནག་ཉེས་མེད་པ་དང་གཞན་ཞིག་ནག་ཉེས་ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་བཟོ་གི་རེད། རང་ཉིད་སློབ་མེད་ཡིན་པ་དང་ཚོགས་སྡེ་དེ་དང་མི་བྱེ་བྲག་
 པ་ཞིག་གི་སློབ་ཡིན་པར་བཤད་གང་ཐུབ་གྱིས་བཤད་གྱི་ཡོད། གང་ཡིན་ཟེར་
 ར་མི་འདི་ཚོའི་རིགས་ཀྱིས་ཚོགས་པ་དང་ཡང་ན་འགོ་བྱེད་ཅིག་གི་ལམ་སློབ་གྲུས་
 པའི་ལམ་དེར་གཏན་ནས་འགོ་འདོད་ཡོང་གི་མེད་ནའང་། མི་འགའ་ཤས་ཀྱི་ལྷ་
 རྩུགས་མཐོང་སློབ་དང་བཤད་རྩུབ་གང་ཡིན་མེན་ལ་མ་སློབ་པར་ངས་ཤུ་
 བའི་ཐོག་ནས་བཤད་དགོས་པའི་སྐད་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་བཤད་གྱི་ཡོད། རང་གི་
 འདོད་སློབ་དང་མི་མཐུན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་གྲུས་ནས་ངའི་སྐད་ཆ་ལ་འགྲེལ་བཤད་
 ལོག་པར་བརྒྱབ་པའི་སྐབས། ང་ཚོའི་ནང་གི་མི་འགའ་ཤས་ཀྱིས་དེ་ལ་རྒྱབ་
 སློབ་གྲུས་པ་ཡིན་ན་ཕྱི་ནང་ཀུན་གྱི་མཐོང་སྐད་ལ་མཛེས་པའི་ཞིག་གཏན་ནས་མེད་
 པར་མ་ཟད། རྩོམ་སྐབས་འདོགས་(རྩོམ་སྐབས་རྩུབ་ལྷོ་ཤེས་རྒྱ་རྩུབ་པའི་བསམ་སློབ་) གྲུས་
 པ་དེས་པ་རོལ་པོ་ལའང་ཕན་ཐོགས་ཀྱི་མེད་པར་མ་ཟད་གཞོན་གྱི་ཡོད། དེ་ལས་
 པ་རོལ་པོ་ལ་གསལ་བཤད་དང་ནོར་བ་ཡོ་བསྐང་གི་སྐད་ཆ་ཞིག་བཤད་ཐུབ་ན།
 འཕྲུལ་དུ་པ་རོལ་པའི་རྩུབ་ཀྱི་ནོར་འཕྲུལ་དེ་སེལ་བར་མ་ཟད་སློབ་སྲུ་མི་དེ་
 ལམ་ཁ་མ་ནོར་བའི་ཐོག་ཏུ་འགོ་ཐུབ་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཏན་ཏན་ཡོད་ཅེས་རེད།

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

གལ་སྲིད་ངའི་ངོས་ནས་བྱེད་སྤྲངས་མ་འཚམས་པ་ཞིག་དང་མ་བདེ་བ་ཞིག་བཤད་
 གྱི་འདུག་ན། ང་ལ་ཐད་ཀར་རྒྱ་མཚན་དང་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གསལ་
 བཤད་བྱེད་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་རེད། ང་ལ་བཤད་ན་མ་འཚམས་པ་དང་མ་འོས་པ་
 མེད། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གསུང་རིས་འགའ་གས་
 ལ་བཤད་སྤྲངས་བྱ་དགོས་པའི་སྐོར་གསུངས་ཡོད། དཔེར་ན། དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་གྱིས་ཁྲིད་གྱིས་རྒྱན་མ་རྒྱས་ཤོག་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་མི་མཐུན་པའི་ལས་ཤིག་
 གསུང་གི་འདུག་ན་དེ་ལ་བཤད་སྤྲངས་བྱ་དགོས་པ་ལྟར་ངའི་བསམ་ཚུལ་དང་སྐད་
 ཆ་ཤོད་སྤྲངས་ལའང་བཤད་སྤྲངས་བྱ་དགོས་པ་ཀའི་དགེ་ཙུ་ཚོ་ཚོགས་པའི་འགན་
 འཛིན་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་ཡོངས་རྫོགས་ལ་དེའི་འགན་དབང་ཡོད།

མི་ལེགས་ཉེས་སྤྲོ་ཚོགས་ཤིག་སྤྲོགས་གང་སར་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ནང་བཞིན་
 ང་ཚོའི་གྲ་ཚང་གི་ནང་དང་མ་ཡུལ་གྱི་དགོན་ཁག་གི་ནང་དུའང་ལྟ་སྦྱོང་ལོག་པའི་
 མི་རེ་བྱུང་ཡོང་གི་ཡོད། ལྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལའ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུའང་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཚྏ་ལྟེན་མཁའ་དགེ་སྦྱོང་ལེགས་པའི་
 སྐར་མ་ཟེར་བ་བྱུང་སྦྱོང་ཡོད། དགེ་སྦྱོང་ལེགས་པའི་སྐར་མས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱིས་མངོད་པ་ཐམས་ཅད་མ་འགྲིག་པ་དང་ལོག་པ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ནས་
 སྦྱོན་བཅོང་བྱས་ཡོད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལའང་འགལ་བའི་ཁྲུང་ཆེན་བཅོམ་བརྒྱུད་ཀྱིས་
 དགག་པ་རྒྱག་མཁའ་བྱུང་ཡོད། ལྗེ་ལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་བའི་སྐབས་སུའང་ལྟ་
 མི་སྤང་སྦྱོང་ཚོགས་པས་སྤྲོ་བྱེད་ནས་ངོ་ཚྏ་བྱས་ཡོད། གནས་ཚུལ་འདི་འདྲའི་
 རིགས་ཡོང་བ་ལ་ཡ་མཚར་དགོས་དོན་མེད། བཀྲ་ཤིས་སྤྲོ་བའི་མ་དང་ལྟན་ཅིག་

གཞན་པོ་ཞི་བདེའི་ཚོགས་ཁང་སྐོར་བྱེད་ཐོག་བརྒྱུལ་པ།

བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་ན་དེའི་ཟུར་དུ་རྒྱག་
 ཆགས་ཤིག་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཚོས་ཉིད་ལྟ་བུ་ཡིན། དགག་པ་རྒྱག་མཁན་དང་རྒྱབ་
 སྐྱོར་བྱེད་མཁན་གྱི་རིགས་གཉིས་ཀ་ཡོང་གི་རེད། ལྷག་པར་དེང་དུས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་
 རང་གོ་སྐབས་བརྒྱུད་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལག་ཆར་བེད་སྤྱོད་གཏོང་མཁན་རེ་ཟུང་
 གང་སར་ཡོང་གི་ཡོད། གནས་ཚུལ་འདྲ་མི་འདྲ་སྤེལ་མཁན་དང་དགག་པ་རྒྱག་
 མཁན་ཚོ་དག་པོའི་ས་ལ་བཞག་ནས་ཁ་གཏད་མ་བྱས་པར་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པའི་
 འགྲེལ་བཤད་བརྒྱག་ཐུབ་ན་གོ་བརྟེན་པའི་སྐབས་ཤིག་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་རེད། ཁོང་
 ཚོ་ལའང་རྒྱ་མཚན་ལོག་པ་ཞིག་ཤོད་རྒྱ་ཡོད་རེད། མིའི་ལོག་ཏོག་ལའང་མཐའ་
 མེད་པ་ཡིན་དུས་རྒྱ་མཚན་ལོག་པ་ལའང་མཐའ་མེད། བོད་མིའི་ཁ་རྒྱུན་དུ། ས་
 བསད་བུ་ལའང་རྒྱ་མཚན་ཡོད། ཅེས་པའི་དཔེ་ལྟར་ས་གསོད་མཁན་གྱི་བུ་སྟེན་
 ས་ལའང་ས་གསོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་རྒྱ་ཡོད། གནའ་སྤྱོད་མོ་ས་སྟེན་
 ས་ལ་བུ་སྟེན་པ་ཞིག་ཡོད། ཐངས་ཤིག་པས་བུ་ལ་ཉེས་དུང་གཏོང་སྐབས་བུ་སྟེན་
 པ་དེ་བྱོས་སོང་ནས་ཁང་པ་ཞིག་རོ་སྟོང་པ་ཞིག་གི་གདུང་མའི་སྟེང་དུ་བཀའ་བཞུགས་
 བཞུད་པའི་རྣམ་མོ་ཁང་སྟོང་དེའི་ནང་དུ་རྒྱག་སྤེལ་དུས། བུ་སྟེན་པ་སྐྱག་ཆེས་
 རས་ཅི་བྱེད་འདི་བྱེད་མེད་པར་ཁང་པའི་ཐོག་ཀའི་རྩི་ཆེན་པོ་ཞིག་འཕངས་པ་སྟེས་
 དབང་གིས་རྒྱག་གི་མགོ་ལ་ཕོག་ནས་རྒྱག་བསད་པ་རེད། སྤྱི་ཉིན་བུ་སྟེན་པས་
 རྒྱག་བསད་འདུག་ཅེས་པའི་སྐད་གྲགས་ཀྱིས་ཁྱབ་དུས་ས་ཆ་ཆ་གྱིས་རང་གི་བུ་སྟེན་
 པ་དེ་ལ་བྱོད་ཀྱིས་རྒྱག་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བསད་ཅེས་དྲིས་པར། བུ་སྟེན་པ་དེས་
 རང་གི་ས་ཆ་ལ་རྒྱག་ཅི་ལྟར་བསད་པའི་གནས་ཚུལ་རོ་སྟོང་བུ་རྒྱའི་ཆེད་དུ་ས་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

ཆན་རྒྱ་ལྷོ་གྱི་སྐྱུ་ཉལ་ས་དེ་ལ་ཉལ་བཏུག། བུ་སྐྱེན་པ་གདུང་མའི་སྐྱེང་དུ་འཛོགས་
 ནས་དྲི་ཆེན་པོ་ཞིག་འཕངས་ནས་ཕ་ཆན་བསད་པ་རེད། བྱིད་ཀྱིས་ཕ་ཆན་བསད་
 ནས་ཞེས་བཤད་པའི་སྐྱབས། ཨ་ཕས་མགོ་ཕར་ཁྲར་དགོས་ཀྱང་མགོ་ཕར་མ་ཁྲར་
 བས་མགོ་ལ་དྲི་ཕྱོག་ནས་བསད་པ་རེད་ཅེས་རྒྱ་མཚན་བཤད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིད། འདི་
 དང་འདི་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་ལྷོག་པ་སུ་ལའང་བཤད་རྒྱ་ཡིད། རྒྱ་མཚན་ལྷོག་པ་འདི་
 འདྲ་བའི་རིགས་ལ་གནས་ཚུལ་ངོ་མའི་ཕྱོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱུག་དགོས་པ་དེ་གལ་
 ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་བཤད་འདོད་བྱུང་།

སང་ཉིན་ནས་བཟུང་ཉིན་གསུམ་རིང་འབྲུས་མི་ཚོ་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་རྒྱ་
 ཡིན་དུས་གཙོ་བོ་སྐྱིག་གཞི་ལ་ཡག་པོ་ལྟ་དགོས། ཉིན་གསུམ་རིང་སྐྱེ་འབྲུས་ཟླ་བ་
 ཚོ་རིང་ལགས་པེབས་ནས་གོས་ཚོགས་ཀྱི་འགོ་སྐྱེངས་ཐོག་ནམ་པ་ཚོར་སྐྱོབ་སྐྱོང་
 གྲུབ་ཡོད་དུས། ཚོགས་འདུ་དངོས་སུ་ཚུགས་པའི་སྐྱབས་སུ་སྐྱོབ་སྐྱོང་གྲུབ་པ་
 ནང་བཞིན་ཞིག་ཨེ་ཡོང་ལྟ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ང་ཚོ་ཚོགས་མི་མང་
 ཆེ་བར་མང་གཙོའི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་སྐྱེངས་ལ་དེ་ཙམ་
 གྱི་རྒྱུས་མེད། ང་ཚོ་ལ་རྒྱུས་ཡོད་ས་ནི་རྒྱ་མིའི་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་སྐྱེངས་དང་
 ལྷག་པར་དུ་འབྲུབ་འཛིང་གི་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་སྐྱེངས་དེ་རེད། ང་ཡིན་ནའང་
 རྒྱ་མིའི་འབྲུབ་འཛིང་གི་འོག་ནས་ཡར་ཡོང་བའི་གསལ་ཡིན། ང་ཚོ་མང་གཙོའི་
 ཐོག་འགོ་བྱུང་བར་འབད་བརྩོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དུས་ཐོག་དང་པོའི་སྐྱབས་ནས་བཟུང་
 ཚོགས་འདུ་འཚོགས་སྐྱེངས་སོགས་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་གི་
 ཐོག་ནས་འགོ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། འདིའི་སྐོར་ལ་དོ་སྐྱོང་གནང་རོགས་

གཞན་པོ་ཞི་བདེའི་ཚོགས་ཁང་སློབ་གྲྭ་དེ་གི་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་ལུགས་ལ།

ཞེས་བཤད་འདོད་ཀྱི་ལྟར། ཉིན་གསུམ་གྱི་རིང་གི་ཚོགས་འདུ་འདི་ཡག་པོ་ཡོང་བའི་རེ་བ་དང་སློན་ལམ་ཡོད། ལྷག་སྟེ་ཆེ།

ཐོད་སྐྱེ་ནང་གང་དུ་ཡིན་ཀྱང་རུང་དགོན་པ་ཁག་ལ་མང་ཚོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གཞན་དང་མ་འདྲ་བའི་མཐོང་དང་ཆགས་འཛོག་ཆེན་པོ་ཞིག་གྱེད་ཀྱི་ཡོད་དུས་ང་ཚོའི་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་དགོན་པ་རྣམས་མང་གཙོའི་ཐོག་ལ་འགྲོ་བྱུང་ན། དགོན་པ་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་བའི་མི་མང་རྣམས་ཀྱང་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ཐོག་འགོ་བཙུག་ལ་སྐྱེལ་འདེད་དང་སྐྱེ་ཁྲིད་གྱེད་བྱུང་བས་དགོན་པ་ཚོའི་ངོས་ནས་ཀྱང་མང་གཙོའི་ཐོག་རྣམས་པ་ཆེན་པོ་ཐོན་བྱུང་གྱི་རེད། མ་འོངས་པར་རང་རང་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་དགོན་པ་ཁག་གི་ནང་དུ་མང་གཙོའི་གོ་ཚུགས་དང་ལག་ལེན་སྲིལ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ཐོག་མ་སོ་སོ་ལ་མང་གཙོའི་རྣམས་པ་བསྐྱེད་དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ང་ཚོའི་ཚོགས་པ་འདིའི་ལས་དོན་ཡོངས་རྫོགས་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ཆབ་
 མིན་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཆབ་མིན་འདྲེས་
 མོང་ན་རིམ་པས་ལས་ཀའི་ཁོར་ཡུག་དང་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀའི་བཀག་སྡོམ་
 ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཐེབས་ཀྱི་རེད། ང་ཚོས་རྒྱ་ཆེ་ས་ལ་བསམ་སློབ་བྱས་
 བ་ཚོགས་པ་འདིའི་ལས་ཀ་ཕྱི་ནང་གསལ་གསུམ་གང་དུ་ཡང་ཆབ་མིན་དང་
 མ་འབྲེས་པ་ཞིག་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པ་དེ་ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ཀར་
 གལ་ཆེན་པོ་རེད། རྒྱ་དུ་འགན་འཛིན་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་དང་དགེ་
 རྩ་ཚོགས་པའི་རྒྱན་ལས་རྣམ་པའི་ལས་ཀ་བྱེད་སྐྱེད་ཀྱི་ཐོག་ཡིན་ནའང་
 གཟབ་གཟབ་གནང་དགོས་པ་དེ་གནད་དོན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན།

༡༡། བོད་ཀྱི་དབུས་བུད་མེད་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འགན་
 འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་བཅུ་པའི་ཐོག་
 བསྐྱེད་པའི་བཀའ་སློབ།

(ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལོའི་ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༥ ཉིན།)

ས་གནས།

ཀྲུ་མི་ནུ་ལའི་ནགས་ཚལ་ཚོགས་ཁང་།

བོད་ཀྱི་དབུས་བྱང་མེད་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འགན་
འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་བཅུ་པའི་ཐོག་
བསྐྱེད་པའི་བཀའ་སློབ།

༄༅། བོད་གཞུང་ས་གནས་སྐྱེའོ་བ་བདེ་དོན་མཚོག་དང་། ཚོགས་གཙོ་ནམ་
པས་གཙོས་སྐྱེའོ་བ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་དབུས་བྱང་མེད་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་
དང་ལས་བྱེད་ནམ་པ། ས་གནས་ཁག་གི་བྱང་མེད་ཚོགས་པའི་སྐྱེའོ་བ་བཅས་
ནམ་པ་ལྷན་ཀྱས་ལ་སྐྱེན་གསན་ཞུ་རྒྱུར།

དེ་རིང་བོད་ཀྱི་བྱང་མེད་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་
བཅུ་པ་དངོས་སུ་དབུ་འཇུགས་གནང་བ་ལ་ངའི་ངོས་ནས་འཚམས་འདྲི་དང་བཀྲ་
ཤེས་བདེ་ལེགས་ཞུ་གི་ཡོད།

བོད་ཀྱི་བྱང་མེད་ལྷན་ཚོགས་ནི། བཙུན་བྱོལ་ནང་དུ་གཞུང་འབྲེལ་མིན་
པའི་ཚོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་གི་རྒྱ་ཆེ་ཤོས་དང་། ལོ་རྒྱུས་རིང་ཤོས་
ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཚོས་ལུགས་དང་། རིགས་རུས། ལུང་ཚན་སོགས་
ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་ཅིང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་ལས་དོན་བྱེད་སྲོལ་གྱི་ཐད་ནས་
ཀྱང་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་དབུ་བྲིད་པའི་བཙུན་བྱོལ་བོད་
གཞུང་གི་བཞེངས་སྲོལ་དང་མཐུན་པ་སོགས་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱང་ཚོས་མང་
པོ་ཡོད་པའི་ཚོགས་པ་ཆེ་ཤོས་ཞིག་ཡིན།

དབུས་བྱང་མེད་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཐོག་བསྐྱུལ་པ།

ཚོགས་པ་འདིའི་ངོས་ནས་ཉེ་ཆར་ཕྲན་ལ་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་པ་
 ཐོག་ཏུ་ཤོག་གསུང་དུས་ལའ་ངོ་མ་སློག་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་དེ་རིང་འདིར་བཅར་
 བ་མ་གཏོགས། ང་ལ་རྣམ་པ་ཚོར་ཐུགས་ཕན་གསོ་བའི་སྐད་ཆ་དམིགས་བསལ་
 ཅན་ལྷན་ལོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་འདི་དམིགས་བསལ་གྱི་བྱང་ཚོས་མང་པོ་ལྷན་
 པའི་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡིན་དུས་མི་ཡོང་ཞེས་གཤེས་ངན་མ་བྱས་པར་དེ་རིང་དངོས་
 སུང་བཅར་ལུས་པ་ཡིན།

ཐོག་དང་པོར་བོད་ཀྱི་བྱང་མེད་སྐོར་ཕྲན་བུ་ལྷན་འདོད་བྱུང་། བོད་ཀྱི་བྱང་
 མེད་ཀྱི་ཆད་ཁུངས་ནི། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ལྷ་རྗེ་བཙུན་སྐོལ་མའི་སྐུལ་པ་བྲག་སྲིན་
 མོ་ལས་ཆད་པ་ཡིན་དུས་བོད་ཀྱི་བྱང་མེད་རྣམས་ལས་ལ་བརྩོན་ཞིང་། བརྩོན་
 འགྲུས་ཆེ་ལ། ལྷོང་རྗེ་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན། བྱང་ཚོས་འདི་དག་ནི་བྱང་མེད་གཞན་
 དང་མི་འདྲ་བའི་བོད་ཀྱི་བྱང་མེད་ཚོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཚོས་ཤིག་ཡིན།
 བོད་ཀྱི་མི་རིགས་འདི་ཡ་རབས་བཟང་སྲོད་ལྷན་པའི་མི་ཚད་ལྷན་ཞིག་ཡོད་ཐུབ་
 མིན་ནི། གཙོ་བོ་ཨ་མས་གསོ་སྦྱང་གནང་སྐྱོང་ས་ལ་རག་ལུས་ཀྱི་ཡོད། བོད་
 ཀྱི་བྱང་མེད་ཚོས་ཨ་མ་བྱས་ནས་བུ་ཕྲག་གསོ་སྦྱང་གནང་བ་དང་། ནང་མི་བྱས་
 རས་བྱིས་ཚང་བདག་སྦྱོང་བུ་བས་མཚོན་བོད་ཀྱི་བྱང་མེད་ཚོས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་
 ཕ་དོན་ཐོག་འགན་ཆེན་པོ་བཞེས་དང་བཞེས་ལུས་ཡིན།

མཐའ་ན་བུ་ཕྲག་ཚོ་ལ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་མང་གཞི་བཟོན་པོ་ཞིགས་ཐུབ་
 མིན་ཡང་གཙོ་བོ་ཨ་མ་རྣམ་པ་ཚོ་ལ་རག་ལས་ཡོད། ཨ་མ་ཚོས་སྐྱ་གུ་དམར་
 འབྲུར་གང་ཡང་མི་ཤེས་པའི་སྐབས་ནས་བཟུང་ཨ་ཕ་དང་། ཨ་མ་ཟེར་བ་ལྷོ་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

བུའི་བོད་རྒྱུད་ཚིག་རེ་རེ་བཞིན་བསྐྱབས་ཏེ་མཐའ་མ་བོད་རྒྱུད་ཆ་ཚང་བཤད་ཐུབ་
 པའི་མི་ཞིག་ཏུ་བསྐྱེད་བསྐྱང་གནང་གི་ཡོད། འགོ་འདུག་ཉལ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་
 པའི་སྡོད་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཨ་མའི་སློབ་སྟོན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་
 ཡོད། སྡོད་ལམ་རྒྱུད་ས་ནས་བཟུང་འདི་བུ་དགོས། འདི་བུ་མི་རུང་ཞེས་
 ཡིན་ལུགས་མིན་ལུགས་ཡོངས་རྫོགས་ངོ་སྟོན་ནས་མཐའ་མ་འགོ་ལམ་འདུག་
 རྒྱངས་ཡོངས་རྫོགས་ཤེས་མཁན་ཞིག་གི་བར་གསོ་སྦྱོང་གནང་བའི་འགན་
 ཡོངས་རྫོགས་ཨ་མས་འཁྲུང་ཡོད། བོད་མི་རིགས་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 རིན་ཐང་ལྡན་པའི་ཡ་རབས་སྡོད་བཟང་གི་ཁྱད་ཚོས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་
 དེའང་ཐོག་མར་ཨ་མས་བསྐྱབ་གྱི་ཡོད། དཔེར་ན། འབྲུ་ཞིག་ཡིན་ནའང་
 གསོད་འདུག་གི་མེད། རྩ་མོ་བོད་ལ་ཤིག་མང་པོ་ཡོད་དུས་ཨ་མ་ཚོས་བུ་གུ་
 ལ་མཐའ་ན་ཤིག་ཀྱང་གསོད་དུ་མི་འདུག་པར་འདི་མི་ཤི་ས་ཞིག་ལ་སྐྱེལ་ཤོག་
 གསུངས་ནས། བུ་སྐྱུག་ཚོའི་བསམ་སློབ་ནང་སྲོག་གཅོད་ལ་འཇོམས་དགོས་
 པའི་གོམས་གཤིས་བཟང་པོ་འདྲགས་སུ་འདུག་གི་ཡོད། ཡགོང་ས་ཡ་སྐྱབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་ཀྱང་ཕུ་གུ་ཐེངས་དང་པོ་མཇུག་སའི་ལྷ་མ་ལྟ་བུ་དེ་
 ཨ་མ་རེད་ཅེས་བཀའ་གནང་སྟོང་ཡོད། བོད་ཀྱི་བུད་མེད་ཚོའི་ཆད་ཁུངས་
 མི་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་བོད་མི་རིགས་འདི་མི་རིགས་གཞན་དག་དང་
 མི་འདྲ་བའི་ཡ་རབས་བཟང་སྡོད་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་གསོ་སྦྱོང་གནང་ཐུབ་ཡོད།

ཡགོང་ས་མཚོག་གིས་རྒྱན་དུ་བཀའ་སློབ་གནང་བའི་སྐབས། ངའི་ཨ་མ་
 ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་ཆེན་པོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་མིན་ནའང་། བསམ་སློབ་གཏོང་རྒྱངས་

དབུས་བྱུང་མེད་འགན་འཛིན་རྣམ་ཚུགས་ཐོག་བསྐྱུལ་པ།

ཀྱུ་ཚེན་པོ་དང་། བྱམས་བརྩེ་རྣམ་པ་ཞིག་ཡིན་དུས། ཁོང་ལ་ཨ་མའི་བསམ་སྤྱོད་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱུ་ཚེན་པོ་ཐེབས་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། འཛིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཨ་མ་དྲན་སྐྱེའི་བ་མ་གཏོགས་ཨ་པ་དྲན་སྐྱེའི་བ་ཞིག་པལ་ཆེར་མེད་པ་ལྟ་བུ་རེད། ཚོས་སྤྱོད་ཀྱི་ནང་དུ་འང་མར་གྱུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟེར་བ་སོགས་ཨ་མ་ཟེར་བའི་ཚིག་དེ་ཡང་སྐྱེ་བོ་མཚོག་དམན་ཀྱུ་ཀྱིས་རྩ་ཚེན་པོར་བརྩི་གི་ཡོད། བོད་ཀྱི་བྱུང་མེད་ནི་སྤྱི་ལོགས་སུ་གྲོག་གྲོག་ཚེན་པོ་མེད་པ་གང་ཞིག་ལ་ནང་དོན་ངོ་མའི་ཐོག་ནས་རྣམ་པ་ཚེན་པོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་རེད། འདི་དག་ནི་བོད་ཀྱི་བྱུང་མེད་ཚོའི་སྤྱིར་བཏང་གི་གནས་སྟངས་ཤིག་རེད།

བོད་ཀྱི་སྲིད་པ་འདི་ཆགས་ནས་བོད་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་གྱུར་མ་བྱུང་བའི་གོང་དུ་རྒྱལ་ཐུན་བརྩེ་གཉིས་དང་། སེལ་མ་བཞི་བརྩེ་སོགས་ཀྱིས་བོད་ལ་དབང་བསྐྱུར་བའི་དུས་སྐབས་ཤིག་བྱུང་ཡོད། དེའི་གོང་དུ་བོད་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱིས་དབང་བསྐྱུར་བའི་དུས་སྐབས་ཤིག་བྱུང་ཡོད་ཚོད་འདུག བོད་ཀྱི་བྱུང་མེད་ཚོགས་ཁག་དང་ཚོགས་ཁག་བྱས་ཏེ་བོད་ས་རྣོད་སྐད་ཡོངས་རྫོགས་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་དང་། རིམ་པས་བཏན་མ་བརྩེ་གཉིས་དང་། ཚེ་རིང་མཆེད་ལྡན་སོགས་བོད་ཀྱི་ས་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་དབང་བསྐྱུར་བའི་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཚོགས་ཁག་སྐར་ལས་ཀྱང་རྣམས་ཤུགས་ཆེ་བ་ཞིག་རིམ་པར་བྱུང་བས། བྱུང་མེད་འདི་དག་རྗེས་མ་རྒྱུ་རྣམས་ཚོགས་པས་མེ་མ་ཡིན་མཐུ་བོ་ཆེར་སྐྱེ་ནས་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱོབ་དཔོན་པར་འབྱུང་གནས་སོགས་ཀྱིས་དམ་ལ་བཏགས་པ་ནས་བཟུང་རྒྱ་གར་དང་བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་གཏན་སྲུང་བྱེད་མཁན་དང་། བོད་ཡུལ་དུ་དར་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤྱིའི་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

དག་མི་འབྲུང་བ་དང་། སྤྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་པའི་བཟུང་པ་བོད་ལ་དར་དུ་མི་འདུག་
 པའི་བཟུང་སྤྲུང་དུ་བཀའ་བསྐྱོལ་པ་རེད། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ད་ལྟོའི་བར་བོད་ཡུལ་
 དུ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་བཟུང་པ་མ་དར་བར་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་བཟུང་པ་ཁོ་ན་གནས་
 ཏེ་བོད་འདི་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་ངོ་བོར་ཆགས་ནས་གནས་
 ཐུབ་པ་བྱུང་བ་འདི་འདྲ་བོད་ཀྱི་བྱད་མེད་ཚོའི་སྐྱེ་བའི་མངོན་རྟོགས་ལོག་ཡིན།

བོད་ཀྱི་ཚོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་ཚོའི་སྐབས་སུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མང་སྲོང་གི་
 བཅུན་མོ་དང་འདུས་སྲོང་མང་པོ་རྗེའི་ཨ་མ་འབྲི་བཟའ་བྲི་མ་ལོད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་
 མང་སྲོང་སྐྱ་གཤེགས་པའི་སྐབས་འདུས་སྲོང་མང་པོ་རྗེ་སྐྱ་ན་ཤིན་ཏུ་གཞིན་པས་
 རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་འགན་གཙོ་བོ་འབྲི་བཟའ་བྲི་མ་ལོད་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞེས་ཏེ་དོན་ངོ་
 མའི་ཐོག་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ཨ་མས་བཟུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་བྱུང་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་
 ཚོས་རྒྱལ་སྲོང་བཅོན་སྐུལ་པའི་སྲིད་མོ་སངས་ལྷ་ཀར་ཡས་ལང་ལུང་བོད་རྒྱལ་ཁབ་
 ཀྱི་མངའ་འབངས་སུ་བསྐྱབ་བ་ལ་མོ་རང་གིས་སྐོ་སྐོ་ཚོགས་ནས་ལུས་ཤུགས་གང་
 ཡོད་བཏོན་ཏེ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མངའ་ཐང་རྒྱ་བསྐྱེད་ཡོང་བ་ལ་བྱས་རྗེས་ཆེན་པོ་
 བཞག་པ་འདི་དང་འདིས་མཚོན་པའི་བོད་ཀྱི་བྱད་མེད་ཆབ་སྲིད་དང་། བོད་ཀྱི་
 མངའ་ཐང་རྒྱ་བསྐྱེད་ཐད་མངོན་རྟོགས་ཆེན་པོ་བཞག་སྲོང་མཁན་ཤིན་ཏུ་མང་བས་
 ངས་མགོ་ཙམ་སྐོས་པ་མ་གཏོགས་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱལ་པར་བཤད་ན་དཔེ་ཆ་བོད་
 ཏེ་ལོངས་པ་ཞིག་ཡོང་ངེས་ཡིན།

བོད་ཀྱི་བྱད་མེད་མཁས་པ་དང་ཚུམ་པ་པོ་ལ་ཆ་བཞག་ན། བོད་ཀྱི་ཚོས་
 བརྒྱན་གཅིག་གི་སྲོལ་འབྲེད་མཁན་ནམ་དུ་བྱིད་གཙོ་བོ་མ་གཅིག་ལབ་ཀྱི་སྐྱོལ་

དབུས་བྱུང་མེད་འགན་འཛིན་རྣམ་ཚུགས་ཐོག་བརྒྱུལ་པ།

མ་ལུ་བའི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སྐྱེས་མ་ཞིག་འབྲུངས་པ་རེད། རྙིང་མ་དང་།
ས་སྐྱ། བཀའ་བརྒྱད། དགེ་ལུགས་སོགས་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་ཚོས་བརྒྱད་
ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ནང་དུ་མོ་རང་གིས་སྲོལ་བཏོད་གནང་བའི་གཙོད་ཀྱི་གདམས་
པ་འདི་ཉམས་བཞེས་གནང་མཁན་སྤར་ནས་ད་ལྟའི་བར་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འཕེལ་
དང་འཕེལ་བཞིན་པ་ཡིན། ཚོས་སྲོགས་ལ་ཡིན་ནའང་བོད་ཀྱི་བྱུང་མེད་རྣམས་པ་
ཆེན་པོ་ཅན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དུ་ཕེབས་མྱོང་ཡོད། མོ་རང་ལ་གཙོད་གཞུང་
བཀའ་ཚོགས་ཆེན་མོ་སོགས་གསུང་རྩོམ་ཡང་མང་པོ་ཡོད།

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་མོ་བཟའ་དགེ་འདུན་སྦྱིད་དང་། ཤེལ་མོ་རྒྱ་ལྷུ་མ། ཞང་
མོ་རྒྱ་ཐིང་མ། མ་གཅིག་འོང་རྩོ་ཟེར་བ་སོགས་དང་། ས་སྐྱ་པའ་ཆེན་གྱི་སྐྱ་
སྲིང་དུ་གྲགས་པའི་བཟོད་པ་རིང་མོ་ཞེས་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཕེབས་པའི་
ལོ་རྒྱུས་ཡོད། མོ་རང་རིག་པའི་གནས་ཆེ་རྒྱུད་ཀྱན་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པས་ས་
པའ་གྱིས་ལུ་སྤྲེགས་འཕྲོག་བྱེད་དགའ་བོ་ཚོད་པས་ཕམ་པར་མཛད་པའི་སྐབས་
བཟོད་པ་རིང་མོས་ས་པའ་ལ་ཚོད་རོགས་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཡོད།

བོད་མི་ས་དབྱུང་མཁས་པ་མི་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་མ་གཅིག་དཔལ་སྦྱོར། བོ་
དོང་པའ་ཆེན་གྱི་སྐྱའི་ཕྱག་རྒྱ་མ་དང་བསམ་སྤྲིངས་དོ་རྩེ་ཕག་མོའི་སྐྱ་སྲིང་དང་
བོ་རྩེ་བཅུན་ཚོས་ཀྱི་སྐྱོལ་མ་སོགས་བསམ་སྤྲིངས་དོ་རྩེ་ཕག་མོ་སྐྱ་སྲིང་རིམ་བྱོན།
ཨོ་ནས་བྱོན་པའི་རྩོ་མོ་སྤྲོན་མོ་དང་། འབྲི་གུང་སྐྱོབ་པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་
སྐྱའི་ཨ་ཕྱི་ཨ་ཕྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱོལ་མ། བོ་དོང་པའ་ཆེན་གྱི་སྐྱོབ་མ་གཙོ་མོ་གྲུབ་པའི་
རྒྱལ་མོ་བསོད་ནམས་འཛོམས། རྩོ་མོ་སྤྲོན་ཞེ། མ་གཅིག་ཨང་ཅོ་སོགས་མཁས་

གསུང་བཤད་བསྐབས་བཏུས།

གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་མ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཐེབས་སྲིད་བ་རེད། ཁོང་ནམ་པ་མང་
ཆེ་བ་གསུང་ཚིམ་ཡོད་མཁན་གྱི་སྟེན་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་བའི་སྐབས་སུ་སྐྱེན་སྦྱང་རྗེ་བཙུན་མ་མི་འགྲུར་
དཔལ་སྐྱོན་དང་། འདས་ལོག་མ་ལུས་ཀྱི་མཁའ་འགོ་བཙུན་འཛིན་ཚོས་སྐྱོན།
འདས་ལོག་མ་སྦྱང་ས་ཚོས་སྐྱོན། རྗེ་བཙུན་བརྒྱ་འཕྲིན་ལས་བདུད་འདུལ་དབང་
མོད། རྗེ་བཙུན་ཏྲ་མགིན་དབང་མོ། རྗེ་བཙུན་མི་འགྲུར་དཔལ་སྐྱོན། རྗེ་བཙུན་
འཕྲིན་ལས་ཚོས་སྐྱོན། རྟག་གཟིག་མཁའ་འགོ་མ། རྟག་གསེབ་རྗེ་བཙུན་མ་
རིག་འཛིན་ཚོས་དབྱིངས་བཟང་མོ་སོགས་མཁའ་པ་དང་ཚིམ་པ་པོའང་ཤིན་ཏུ་
མང་པོ་ཐེབས་ཡོད།

དེང་སང་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་མཁའ་པ་ཞིག་གིས་བོད་ཀྱི་བྱུང་མེད་མཁའ་པའི་གསུང་
ཚིམ་སྤྱོད་པ་བརྒྱུགས་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་ཞིག་སྤེལ་གྱིན་འདུག ང་ཚོས་དེ་ལྟར་
དོ་སྣང་མ་བྱས་པ་མ་གཏོགས་ཁོང་གིས་དོ་སྣང་བྱས་ནས་ཙུན་གཙོད་ཞིབ་འཇུག་
བྱས་དུས་བྱུང་མེད་མཁའ་པ་གསུང་ཚིམ་ཅན་བོད་ས་རྒྱུད་ལྡན་བར་གསུམ་དུ་ཤིན་
ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད། ང་ཚོ་བོད་མིའི་ངོས་ནས་ང་ཚོར་ཡོད་པའི་བྱུང་
མེད་མཁའ་པ་ཚོའི་སྐོར་ལ་རྒྱུས་ཡོན་དང་གསུང་ཚིམ་སྤྱོད་པ་བརྒྱུགས་བྱེད་མ་
ཐུབ་པ་ནི་ང་ཚོའི་ཞན་ཆ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་གོ་དགོས་ཀྱི་འདུག

བོད་ཀྱི་བྱུང་མེད་ཀྱི་སྐྱུལ་སྐྱུལ་ཆ་བཞག་ནའང་རྩ་ས་ཁུལ་དུ་ཡར་འཕྲོག་
བསམ་སྤངས་དོན་རྗེ་ཕག་མོའི་སྐྱུ་སྤྱང་རིམ་བྱོན་དང་། ཨ་མདོའི་ནང་དུ་ཞན་གྱིའི་
བྲག་དཀར་གྱི་གྲང་རུ་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགོ་མ་སྐྱུ་སྤྱང་རིམ་བྱོན། བོད་ཀྱི་བྱུང་མེད་

དབུས་བྱང་མེད་འགན་འཛིན་རྣམ་ཚེགས་ཐོག་བརྒྱལ་པ།

གྲུབ་ཐོབ་ལ་མཚོན་ན། ལྷགས་གསེབ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ། མ་རྗེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་ཞེས་
གྲགས་པའི་གྲུབ་ཐོབ་མ་གྲགས་ཅན་ཉེར་བཞི་དང་། མཚེམས་ལུའི་གྲུབ་ཆེན་ཉེར་
ལྔ་དང་། ཡེར་པ་དང་རྒྱ་བོ་རིའི་འོད་ལུས་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་དུ་
གྲགས་པ་སོགས་ཀྱི་གསུང་བྱུང་མེད་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཐེབས་ཡོད་པ་
བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་སུ་གསལ་པོ་ཡོད།

བོད་ཀྱི་བྱང་མེད་རྣམ་པ་ལ་མཚོན་ན། བཟན་མ་དང་། སུར་བུ་ཚུགས་ཆེ་
རིང་མཆེད་ལུ་ལ་སོགས་པ་མདོ་དབུས་ཀྱི་ཉུང་ལྡན་དབར་རྣམ་པ་གྲགས་ཅན་ཡང་
མང་པོ་ཐེབས་ཡོད།

བོད་ཀྱི་བྱང་མེད་རྣམ་པ་མཁས་པ་ལ་མཚོན་ན། རྟེན་གསོ་དབྱེད་ལ་དམིགས་
བསལ་མཁས་ཅན་ཅོག་རོའི་བུ་མོ་རྟེན་རྣམས་པ་དང་། ལ་རྣམས་རྗེ་མོ་སྣ་མོ། བཀྲས་
ཁང་རྗེ་བཙུན་མ་འཇམ་དཔལ་ཚོས་སྒྲོན། ལ་སྐབས་རྗེ་དེ་ལ་མགོ་མཁྱེན་བཙུན་རིན་
པོ་ཆེའི་གསང་ཡུམ་ཞིང་མོ་བཟའ་རྣམས། ཟུར་མང་གཏེར་ཆེན་འབར་བའི་རྩོ་
རྗེའི་སྐྱེ་ཚེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་སྒྲོན། མདོ་ཁམས་ཀྱི་གྲགས་ཆེན་མཁས་གྲུབ་སྐྱེ་མ་
འབྲུ་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པའི་སྲས་མོ་རིག་འཛིན་དབང་མོ། རྗེ་དགེ་དཔོན་
ཆེན་གྲུ་མང་རྣམས་རྗེའི་བུ་མོ་སྒྲོལ་མ། ལྷ་ས་ཉལ་རོང་ཤག་ཨེམ་ཆེ་རིག་འཛིན་རྣམས་
གྲུབ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྲས་མོ་འཕྱེན་ལས་སྒྲོལ་དཀར་དང་འཕྱེན་ལས་དཔལ་སྒྲོན།
རྣོ་འབྲུག་འབྲུམ་ཐང་དུང་འཚོ་ཆེ་རིང་དཔལ་འདྲན་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་།

བོད་ཀྱི་བྱང་མེད་དཔོན་མོ་ལ་མཚོན་ན། གཙང་ཐོབ་རྒྱལ་དཔོན་མོ་དང་།
ཚོང་འདུས་དཔོན་མོ། འབྲོང་ཕྱོད་དཔོན་མོ། རྣོད་ལུང་རྣང་ཕྱོད་དཔོན་མོ། ར་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བུ་སྤྲུལ།

སྐྱེ་བའི་དཔེ་མོ། འབྲེམ་ཐོད་སྐྱེ་བའི་དཔེ་མོ། རོག་བདེ་སྐྱོ་མོས་དཔེ་མོ།
 མོ་དྭ་སྐྱོད་ལུང་གྱེར་སྐྱེ་བའི་དཔེ་མོ། ཁ་རྟེན་ཤེད་པས་དཔེ་མོ། བྲག་དཀར་
 དཔེ་མོ། ཞོལ་ཁ་དཔེ་མོ་སོགས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ལས་དོན་བྱེད་མཁན་
 གྱི་དཔེ་མོ་ཡང་མང་པོ་ཐེབས་ཡོད། སྐྱེ་བའི་དཔེ་མོ་དང་། སྐྱེ་བའི་དཔེ་
 མོ་དྭ་སྐྱོད་ལུང་གྱེར་སྐྱེ་བའི་དཔེ་མོ། རོག་བདེ་སྐྱོ་མོས་དཔེ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་བརྒྱད་
 གྱི་དང་སྐྱེ་བའི་དཔེ་མོ་དུ་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་སྐྱོད་བྱ་ཚང་གི་སྐྱེ་བའི་དཔེ་མོ་གཙོ་བོ་ལྷན་
 པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། དེ་ཡིན་དུས་དེ་སྐྱེ་བའི་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་འདུ་ཁང་
 ཀ་རིང་མདུན་མའི་གདུང་ས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བའི་དཔེ་མོ་དུ་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་
 བཞི་བོ་འདི་དག་གི་ཞལ་འབག་ཀྱང་བཞེངས་ཡོད་སྐྱེ་བའི་དཔེ་མོ་དེ་བཞིན་མདོ་
 སྐྱེ་བའི་དཔེ་མོ་དུ་མཚོན་ན། མགོ་ལོག་དང་། ར་པ། ཚོ་ཞེ་སོགས་སྐྱེ་བའི་
 མེད་ཀྱིས་དཔེ་མོ་ས་འཛིན་མཁན་སྐྱེ་བའི་གྲགས་ཅན་མང་པོ་བྱུང་ཡོད། དཔེ་མོ་
 མོ་འདི་དག་གིས་སྐྱེ་བའི་སོ་སོར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་དབང་ཡོངས་རྒྱུས་བཟུང་
 བར་མ་བཟད། དམག་རྒྱུག་དགོས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བའི་དཔེ་མོ་སྐྱེ་བའི་དཔེ་མོ་
 རས་བྱས་རྒྱུས་དཔལ་ལྷན་ཆེན་པོ་བཞག་སྐྱོང་མཁན་ཡང་ཡོད། རྒྱ་དམར་
 ཀྱང་ཁོ་ཀྱིས་བཙན་འཇུག་འདུ་བའི་དུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བའི་དཔེ་མོ་སྐྱེ་བའི་དཔེ་མོ་
 ཚོས་དཔལ་ལྷན་དང་བྱས་རྒྱུས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་བཞག་སྐྱོང་ཡོད།

དེང་སང་ལོ་རྒྱུས་བཤད་མཁན་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་ལ་
 བཙན་འཇུག་བྱས་པའི་དུས་སྐབས། ཕྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱུད་གངས་
 ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ནའང་། ལོ་རྒྱུས་དངོས་གནས་བྱས་ན་དེ་འདྲ་མ་རེད།

དབུས་བྱུང་མེད་འགན་འཛིན་རྣམས་ཚོགས་ཐོག་བསྐྱུལ་པ།

ཀྱུ་དམར་གྱིས་བོད་ལ་བཅོན་འཇུག་ཐེངས་དང་པོ་དེ་གྲུང་བྲན་གྱི་གཞུང་མ་བཅུགས་
 པའི་གོང་། ཟ࿃་ལོ་ ༡༧༩༦ ལོར་གོ་མ་པ་རིང་པོ་ཟེར་བའི་སྐབས་ནས་བརྩེ་
 དགོས། ཀྱུ་དམར་གྱི་གོ་མ་པ་རིང་པོའི་རྒྱུ་བསྐྱོད་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་འོང་གི་ས་
 གྲུལ་སོགས་མདོ་སྟོད་སྐད་ནང་བཅོན་འཇུག་དང་མནར་གཅོད་ཆེན་པོ་བཏང་ཡོད།
 སྐབས་དེར་རྒྱལ་འོང་གི་ཁྲུལ་དུ་བཅོན་རྩེ་འོད་གཞིས་རྒྱལ་མོ་ཟེར་བའི་དཔལ་མོ་
 ཞིག་ཡོད་པ་དེས་རྒྱལ་འོང་གི་ས་འགག་གཅིག་ནས་ལོ་གཅིག་གཉིས་ཞིག་ལ་རྒྱ་
 དམག་བཀག་ནས་དམག་འབྲུགས་བྱས་པར་བརྟེན། ས་ཁྲུལ་དེའི་སྟོད་སྐད་ཡོངས་
 རྫོགས་རྒྱ་ལག་ཏུ་ཤོར་ནའང་མོ་རང་ཡོད་སའི་ས་ཁྲུལ་དེ་ལོ་གཅིག་གཉིས་རིང་
 རྒྱ་ལག་ཏུ་མ་ཤོར་བར་བརྟེན་པོ་སྲུང་བྱུང་ཡོད། མཐའ་མ་རྒྱ་མིས་མོ་རང་གི་
 གཡོག་མོ་ཞིག་བསྐྱེད་བྱས་ནས་མོ་རང་བསད་བཅུག་པའི་ལོ་རྒྱུས་འདུག ཀྱུ་
 ཅག་གིས་ཐེངས་དང་པོར་བོད་ལ་བཅོན་འཇུག་གྱེད་སྐབས་རྒྱ་བོད་གྱི་འགག་སྒོ་
 སྲུང་ནས་དམག་དོན་ཐོག་ནས་བྱས་རྗེས་ཆེ་བའི་བོད་གྱི་བྱུང་མེད་དཔལ་མོ་འདི་
 འདྲའང་བྱུང་ཡོད།

རྣམ་པ་ཚོས་མཁྱེན་གསལ་ལྟར། ཟ࿃་ལོ་ ༡༧༥༧ ལོར་བོད་ནང་དུ་དཔལ་
 མོ་ཀུན་བཟང་དཔལ་མོ་དང་། སྤང་རིང་རིན་ཆེན་སྒྲོལ་མ་གཉིས་གྱིས་གཙོ་བོ་
 བྱས་ཏེ་བོད་གྱི་བྱུང་མེད་གྱི་སྐྱེར་ལངས་ཐེངས་དང་པོ་ཞེས་པའི་སྣམ་གྲགས་ཅན་
 ཀྱི་ངོ་ཚྭ་དེ་བྱས་པ་རེད། ཟ࿃་ལོ་ ༡༧༦༥ ལོ་ཡས་མས་སུ་བོད་ནང་དུ་བོད་
 གྱི་བྱུང་མེད་དཔལ་མོ་སྟེ་མོ་འཕྲིན་ལས་ཚོས་སྒྲོན་གྱིས་དཔལ་ངར་ཆེན་པོས་རྒྱ་
 གཞུང་ལ་ངོ་ཚྭ་བྱས་ཏེ་མཛད་རྒྱས་བཞག་ཡོད། ཟ࿃་ལོ་ ༡༧༥༥ ལོ་དང་།

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ ལོ་ཡས་མས་ནས་བཟུང་སྟེ་ང་ཚོ་ཀུན་གྱིས་ཤེས་གསལ་ལྟར་
 བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་བྱིན་ཡོངས་ཀྱི་ནང་དུ་བོད་ཀྱི་བྱད་མེད་ཆབ་སྲིད་བཙོན་པ་མང་
 ཐག་ཚོད་ཅིག་ཡོང་དང་ཡོང་བཞིན་པར་མ་ཟད། བཙོན་པའི་བྲིམས་ཐག་གི་ལོ་
 ཚད་རིང་ཤོས་དེ་ཚོ་བྱད་མེད་ཆབ་སྲིད་བཙོན་པ་ཚོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ལ། བཙོན་
 ཁང་ནང་དུ་ཡིན་ནའང་བོད་ཀྱི་བྱད་མེད་ཚོས་དཔའ་ངར་དང་སྟོང་སྟོབས་ལྷུ་
 པ་མེད་པར་མི་མང་ལངས་སྐྱུ་གསར་ཚོམ་བྱས་པ་སོགས་ཐབས་སྣ་ཚོགས་པའི་
 སློན་སྐྱོད་ཀྱི་གཞུང་ལ་ངོ་ཚོལ་ལུགས་ཚེན་པོ་བྱས་པ་ངས་བཤད་མ་དགོས་པར་ནམ་
 པ་ཚོས་མཁྱེན་བཞིན་པ་ལྟར་ཡིན།

བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་རྩོམ་ཡིག་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ཐེངས་
 དང་པོར་འབྲི་མཁན་བོད་ཀྱི་བྱད་མེད་དབྱེ་བའི་ཅན་རིན་ཆེན་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། མོས་
 མོ་རང་གི་ལུང་པའི་ལོ་རྒྱུས་ We Tibetan ཟེར་བའི་དེབ་ཅིག་བྲིས་པ་རེད། མོས་
 ཐོག་མར་རྒྱ་ཡིག་དུ་བྲིས་པ་དེ་བྲིས་སུ་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ཡིག་དུ་བསྐྱུར་ནས་པར་
 ཐེངས་དང་པོ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༦ ལོར་ཨེང་ལན་དུ་དཔར་སྐྱུན་བྱས་པ་རེད།
 སྐབས་འདིར་ང་ཚོ་ཆ་ཚང་ད་དུང་སྐྱེ་རྒྱུ་ཡིན་ལ་ང་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ད་དུང་སྐྱེ་རྒྱུ་ལ་
 ལོ་མང་པོ་བསྐྱད་ཡོད། དེབ་ཀྱི་ནང་དོན་བོད་ཀྱི་སྟོན་བཅུད་དང་འཚོ་བའི་གནས་
 ལྟངས་ངོ་སྟོན་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན།

བཙོན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་བའི་རྗེས་བོད་ཀྱི་དཔའ་མོན་ལོན་བདེ་དབང་དང་།
 བདེན་ཡང་ཚང་བཀའ་ཤིས་དབྱེ་བའི་འཛོམས། བདེ་སྐྱིད། སློལ་མ་ལགས་བཅས་
 ཀྱིས་ཀ་སྐྱུག་དང་དོ་རྗེ་སྲིད། སྐང་ཏོག་བཅས་ཀྱི་ནང་བོད་ཀྱི་བྱད་མེད་ལྷན་ཚོགས་

དབུས་བྱུང་མེད་འགན་འཛིན་རྣམ་ཚུགས་ཐོག་བསྐྱུལ་པ།

ཀྱི་རྒྱིག་འཇུགས་གསར་འཇུགས་གནང་བ་སོགས། མདོར་བསྡུས་ན། བོད་ཀྱི་
ཁ་རྒྱུན་དུ། བོད་ཀྱི་མོ་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་དཔལ་བོ་ཡིན། །བོད་ཀྱི་མོ་རྒྱུས་ཐམས་
ཅད་དཔལ་མོ་ཡིན་ཟེར་བའི་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར། དོན་ངོ་མའི་ཐོག་ནས་བོད་
ཀྱི་བྱུང་མེད་ཚོས་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀར་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ཆེད་དུ་རང་སྲོག་སྦྲོས་གཏོང་
གིས་དཔལ་ཉགས་དང་བྱས་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག་ཡོད།

ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཁ་དཔེར། ལྷག་ཤུག་ལེན་ན་ལྷག་ཚང་ནང་དུ་འཇུག་
དགོས་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར། བོད་ཀྱི་བྱུང་མེད་ཚོ་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་སའི་
ནང་དུ་འཇུག་ནས་ཐེངས་དང་པོར་རྒྱ་དམར་ལ་ངོ་ཚྏ་ལ་བྱས་པ་རེད། བཙན་
བྱོལ་དུ་འབྱོར་བའི་རྗེས་སུ་རྒྱའི་རྒྱལ་སའི་ནང་དུ་འཇུག་ནས་ལས་འགུལ་ཐེངས་
དང་པོ་སྐྱེལ་མཁན་ཡང་བོད་ཀྱི་བྱུང་མེད་རེད།

རྒྱ་གར་དུ་བོད་ཀྱི་བྱུང་མེད་ཚོ་ཐོག་མར་བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་བའི་སྐབས་
གནས་སྐབས་མང་པོའི་ཐོག་ནས་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་ནའང་དཀའ་ངལ་
ལ་གདོང་ལེན་བྱས་ཏེ་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་བྱས། སློབ་སྦྱོང་ཐོན་པ་དང་ལས་ཀའི་
ནང་དུ་ཞུགས་ནས་འགན་སྲུང་ས་ཏེ་ཉམས་སྦྱོང་བསགས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བོད་
ཀྱི་བྱུང་མེད་ཚོའི་ནང་ནས་བོད་གཞུང་གི་བཀའ་སློན་གནང་མཁན་དང་། སྤྱི་འཐུས་
གནང་མཁན། རྒྱུ་ཆེ་གནང་མཁན། སྤྱི་རྒྱལ་ཁག་གི་སྐྱེ་ཁམས་དོན་གཙོད་གནང་
མཁན། ཚོགས་པ་ཁག་གི་འགན་འཛིན་གནང་མཁན་སོགས་ད་ལྟོ་བར་མཚམས་
མ་ཆད་པར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཕྱེབས་པ་རེད། ད་ལྟོ་ཆ་ལ་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་
གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབུ་བྱེད་མཐོ་ཤོས་བཀའ་སློན་གྱི་པའང་བོད་ཀྱི་བྱུང་མེད་ཚོའི་བྲོད་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བརྟམས།

ནས་ཐེབས་ཐུབ་པའི་རེ་བ་རྒྱལ་ས་ཡོད་པའི་བར་དུ་བྱད་མེད་ཀྱི་རྣམས་ལྷགས་ཡར་
 རྒྱས་བཏང་ཐུབ་ཡོད། དེ་ནི་བོད་ཀྱི་བྱད་མེད་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་དཀའ་ལས་
 བརྒྱབས། གོམ་པ་མདུན་ནས་མདུན་དུ་སློམ་ཏེ་ཡང་ཚེ་ལ་སྐྱེབས་པའི་དྲགས་མཚན་
 གསལ་པོ་ཞིག་ཡིན།

ཚོས་སློམ་ཀྱི་སློབ་སློང་ལ་མཚོན་ནའང་། གནའ་སྡེ་མོ་བོད་དུ་ཡིན་
 ན་སྐྱེ་མེད་གཉིས་ཀའི་ནང་ཚོས་སློམ་ཀྱི་སློབ་སློང་ཡོད་མཁན་དཀོན་པོ་རེད།
 རྒྱ་གར་དུ་སྐྱེབས་རྗེས་བོད་ཀྱི་བྱད་མེད་ཚོས་ནང་ཚོས་སློབ་སློང་བྱས་ཏེ་ད་ཆ་
 བོད་ཀྱི་བྱད་མེད་ཀྱི་ནང་ནས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་མ་ཐོན་ཐུབ་པའི་ཚད་དུ་
 སྐྱེབས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་བོད་སྐྱེ་ནང་གཉིས་ཀ་ནས་བོད་ཀྱི་བྱད་མེད་ཀྱི་ཚོམ་
 པ་པོ་ཞིན་ཏུ་མང་པོ་འཚར་ལོངས་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པ་དང་། བོད་ཀྱི་
 བྱད་མེད་ཀྱི་ཁྲིད་ནས་དེ་བཤེས་མཁན་ཡང་མང་པོ་ཡོད། དེ་རིང་འདིར་
 འཛོམས་པའི་ཚོགས་མིའི་ནང་ལྷ་བྱུར་ཆ་བཞག་ན། ཡི་གེ་མི་ཤེས་མཁན་དང་
 སློབ་གྲར་འགོ་མ་སློང་མཁན། རྒྱད་ཡིག་གཉིས་གསུམ་མི་ཤེས་མཁན་ཞིག་
 ཕལ་ཆེར་མེད། འདས་པའི་ལོ་ལྷ་བརྩའི་ནང་བཙན་བྱོལ་བོད་མི་སྤྱི་དང་ལྷག་
 པར་བྱད་མེད་ཚོའི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སློང་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་འགུལ་སླེལ་
 སློམ་སོགས་སློམ་མང་པོ་ནས་ཡར་རྒྱས་འགོ་ཐུབ་ཡོད་ནའང་། ཡར་རྒྱས་
 ལ་མཐའ་མེད་པ་ཡིན་དུས་མ་འོངས་པར་རྣམ་པ་ཚོས་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དུ་
 མཉམ་རུབ་ཀྱིས་འབད་བཅོམ་ལྷོད་མེད་གནང་རོགས་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དོན་ཚན་གཉིས་པ། ཚོགས་གཙོས་བོད་ཀྱི་བྱད་མེད་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་སློམ་སློང་གི་

དབུས་བྱུང་མེད་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཐོག་བསྐྱུལ་པ།

ཐད་སྐད་ཆ་ཞིག་བཤད་རོགས་གསུངས་སོང་། ཡིན་ནའང་ང་ལ་བྱུང་མེད་ཚོའི་
ལས་དོན་གྱི་ཕྱོགས་ཐོག་ནམ་པ་ཚོར་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་སྐད་ཆ་གང་ཡང་
བཤད་རྒྱུ་མི་འདུག དེང་སང་ང་གྲུ་བ་གྲུ་རྒྱུང་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་
གཞན་གང་ཡང་ཤེས་ཀྱི་མེད། ལྷག་པར་དེང་སང་ཀུན་ལོལ་བྱས་ནས་སྤོང་གི་
ཡོད་སྟབས་གསར་འགྱུར་གྱི་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་འགའ་གསུམ་མ་གཏོགས་སྤྱི་ནང་གི་
གནས་ཚུལ་མང་པོ་གོ་ཐུབ་ཀྱི་མེད། ཡིན་ནའང་ཚོགས་གཙོའི་རེ་འདུན་ལྟར་ས་
བཅད་མ་སྤོངས་ཙམ་ཞིག་ལུས་ན།

སྤོང་མ་གཞིན་ཕྱི་ཚོགས་ཐོག་ཏུ་ཡང་ལུས་སྤོང་ལ་དེ་རིང་བྱུང་མེད་གྱི་
ཚོགས་ཐོག་ཏུ་འང་བསྐྱར་དུ་ལུ་རྒྱ་ཞིག་ནི། ང་ཚོའི་ལས་འགུལ་མང་ཆེ་བ་ཁ་སྤྱི་
ལ་བསྐྱོར་ནས་སྤྱི་ལོད་པ་མ་གཏོགས། ནང་ཁུལ་ལ་ལས་དོན་སྤྱི་ལྟུང་
དྲགས་པའི་སྤོང་ཞིག་ཡོད་ཀི་འདུག་སྟུང་པའི་མཐོང་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་། སྤྱི་ལོགས་
ལ་ཆབ་སྲིད་གྱི་ལས་འགུལ་རྣམས་གངས་མང་པོ་སྤྱི་ལོད་ལ། དེའི་ཚོད་ཀྱིས་
རྒྱས་པ་ཡང་ཆེན་པོ་ཐོན་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་བྱུང་མེད་ཚོའི་ནང་ཁུལ་ལ་ལས་དོན་
སྤྱི་ལྟུང་དེ་ཅུང་ཉུང་གི་མེད་འགོ་བསམ་པའི་མཐོང་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་ཀི་འདུག བྱུང་
མེད་ཚོའི་ནང་ཁུལ་ལ་ལས་འགུལ་གང་ཐུབ་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེན་པོར་སྤྱི་ལོགས་པ་འདི་
ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོར་མཐོང་གི་འདུག བཅོམ་སྤོང་བོད་གཞུང་དམངས་གཉིས་
ཀས་བོད་སྤྱི་ནང་གི་བོད་མི་ཚོའི་ཡ་རབས་སྤོང་བཟང་གི་གོམས་གཤེས་བཟང་པོ་
འདི་ཉམས་ཆག་ཏུ་འགོ་གི་ཡོད་པའི་བསམ་ཚུལ་ཡོད་ལ། འདིའི་ཐོག་སྐད་ཆ་
ཡང་མང་པོ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། བོད་སྤྱི་ནང་གཉིས་ཀར་ཡ་རབས་བཟང་སྤོང་ཉམས་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

ཀྱི་ཡོད་པ་འདི་སྐར་གསོ་བྱ་བ་ལ་ང་ཚོའི་ནང་ཁུལ་ལ་ལས་འགུལ་སླེལ་དགོས་ཀྱི་
 འདུག ང་ཚོའི་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་དེ་ད་ལྟོའི་ང་ཚོའི་གཞིན་སྐྱེས་ཚོ་ཡིན་
 པ་ཡིན་དུས། ང་ཚོའི་གཞིན་སྐྱེས་ཚོའི་ནང་དུ་ལས་འགུལ་གང་ཐུབ་ཀྱིས་སླེལ་
 དགོས་ཀྱི་འདུག གཞིན་སྐྱེས་ཚོ་དང་ལྷག་པར་བྱད་མེད་ཚོ་ཡ་རབས་སྦྱོད་བཟང་
 ལྡན་པ་ཞིག་བསྐྱེད་བསྐྱང་ཡོང་བའམ་སྤྱད་ལས་འགུལ་སླེལ་དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་
 པོ་རེད། བོད་མི་རིགས་འདི་ཡ་རབས་བཟང་སྦྱོད་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་ཨ་མ་
 ཚོ་ངེས་པར་དུ་ཡ་རབས་བཟང་སྦྱོད་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས། ཨ་མ་ཚང་འཐུང་
 མཁན་ཞིག་གིས་ཕུ་གུ་ལ་ཚང་མ་འཐུང་ཟེར་ནས་བསྐྱབ་བྱ་བ་ཀྱིས་དགོས་བྱུང་ན་
 ཅུང་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་རེད། ཨ་མ་ཐ་མག་འཐེན་མཁན་ཞིག་གིས་ཕུ་གུ་ལ་ཐ་
 མག་མ་འཐེན། ཐ་མག་འཐེན་ན་ཕུང་པོ་ལ་གཞོད་ཀྱི་རེད་ཅེས་བཤད་ཐུབ་ཀྱི་
 ཁག་པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་བྱད་མེད་ཚོའི་ནང་དུ་ཡ་རབས་བཟང་སྦྱོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་
 སླེལ་རྒྱ་འདི་ལྷགས་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

དེ་བཞིན་དུ་དེང་སང་འཇམ་གླིང་སྤྱི་ཡོངས་ལ་འགོ་ནད་ཀྱི་རིགས་མང་པོ་
 ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་འདི་ཚོའི་ཐོག་ནས་པ་ཐོན་པའི་འགོག་ཐབས་བྱ་དགོས་ན། ལས་
 འགུལ་དང་པོ་བྱིམ་ཚང་གི་ནང་ནས་སླེལ་དགོས། འདི་དང་འདིས་མཚོན་པའི་
 ང་ཚོའི་ལས་དོན་མང་པོ་ཞིག་བྱིམ་ཚང་གི་ནང་ནས་སླེལ་དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་
 པོ་རེད། མདུ་ལྡན་མ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་གར་གྱི་རང་བཙན་འཐབ་ཚུད་ཀྱི་ལས་འགུལ་
 སླེལ་བའི་སྐབས་ལས་འགུལ་མང་པོ་ཞིག་བྱིམ་ཚང་གི་ནང་ནས་གཞི་བསྐྱངས་ཏེ་
 སླེལ་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་བྱད་མེད་ཚོ་བརྒྱུད་ནས་ལས་འགུལ་སླེལ་ཡོད། བྱད་

དབུས་བྱུང་མེད་འགན་འཛིན་རྣམས་ཚོགས་ཐོག་བསྐྱེལ་པ།

མེད་བརྒྱུད་ནས་ལས་འགུལ་སྤེལ་བའི་སྐབས་བྱུང་མེད་ཚོས་ཨ་མའི་ངོ་བོའི་ཐོག་
 རས་ལས་འགུལ་སྤེལ་བྱུང་གི་ཡོད་པ། གནའ་མའི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་དང་། མྱིང་
 མའི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས། བརྩེ་ཐོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ལས་འགུལ་སྤེལ་
 བྱུང་གི་ཡོད། མདོར་ན། བྱུང་མེད་ཚོས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་ལོགས་
 སུ་ཐོན་མ་དགོས་པར་ཁང་པའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་ནས་ལུས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཐོན་བྱུང་
 པའི་ལས་འགུལ་རྣམས་པ་སྣ་ཚོགས་སྤེལ་བྱུང་གི་ཡོད། གནའ་སྤྱི་མོར་བོད་ལ་གཏམ་
 དཔེ་ཞིག་ཡོད། ང་དམག་མི་སྣོང་ཕྲག་ཅིག་གི་དཔོན་པོ་ཡིན་ནའང་། ངའི་དཔོན་
 པོ་ནང་ལ་ཡོད། ཅེས་བཤད་པའི་གཏམ་དཔེ་ཡོད་པ་ནང་བཞིན་དངོས་ཡོད་གནས་
 རྒྱུ་ལ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རེད། རང་ལ་ཚགས་ཚུད་པོ་དང་བཀོད་པ་གཏོང་མཁན་
 ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་ན། ལས་འགུལ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ཡག་པོ་ཡོང་ངེས་
 རེད། སྤྱི་ལོགས་ལ་འདྲ་ཆགས་པོ་འདྲ་བྱས་ནའང་ནང་དུ་ཡ་རབས་བཟང་སློང་
 ཀྱི་འགྲིགས་ལམ་སྣོད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་གཏན་ནས་མི་འགྲིགས། རང་གི་གཙོ་བོའི་
 འགན་འབྲེལ་མཁན་བྱུང་མེད་ཡིན་དུས། རང་གི་གནས་སྤངས་དང་ཡ་རབས་
 བཟང་སློང་ཉམས་ཆག་ཏུ་མི་འགོ་བ་བྱུང་མེད་ཚོས་དམིགས་བསལ་གྱི་འགན་ལེན་
 དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། བྱིས་ཚང་ནང་དུ་ཡ་རབས་བཟང་སློང་ལྡན་པ་
 དང་ཚོས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡོང་དང་མི་ཡོང་བྱུང་མེད་ཚོ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་
 འགན་འབྲེལ་ཡོད་དུས་བྱུང་མེད་ཚོའི་ནང་ཁྲུལ་ལ་ལས་འགུལ་སྤེལ་བྱུང་འདི་ཤིན་
 ཏུ་ནས་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་ལྷ་འདོད་བྱུང་།

དོན་ཚན་གསུམ་པ། རྒྱ་གར་ནང་དུ་ང་ཚོ་རང་དབང་མང་གཙོའི་ལམ་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། མང་གཙོ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་ང་ཚོ་ཀུན་གྱིས་བཤད་གྱིན་ཡོད།
 ཡིན་ནའང་ང་ཚོའི་མང་གཙོ་ནི་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་མར་གསོལ་རས་གནང་བ་
 ཞིག་མ་གཏོགས། མང་གཙོའི་དོན་དུ་བོད་མི་ཚོའི་དོས་ནས་དཀའ་ལས་གཏན་
 ཅན་བརྒྱུ་དགོས་བྱུང་མེད། མཐའ་ན་མང་གཙོའི་དོན་དུ་ཉིན་གཅིག་ལ་གོད་
 པ་སྟོང་པར་བསྐྱད་མྱོང་མེད། མང་གཙོ་དེ་ལས་སླ་བོའི་ཐོག་ནས་རག་བསྐྱད་
 དུས་མང་གཙོ་ལ་མཐོང་ཆ་འཛོལ་དེ་ཅམ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དཔེར་
 ཅན་ རྒྱ་གར་ནང་དུ་བོད་པའི་བུ་སྐྱུག་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་གི་གོ་
 གྲོལ་ཐོབ་ཡོད། སློབ་སྦྱོང་གི་ཆེད་དུ་དཀའ་ལས་ཆེན་པོ་བརྒྱུ་མ་དགོས་པ་
 ཡིན་དུས་སློབ་སྦྱོང་ལ་དེ་ཅམ་གྱིས་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་མེད་པ་ལྟ་བུ་རེད། ཅམ་པ་
 ཚོ་ཚང་མ་སློབ་གྲྭ་ཁག་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་ཐོན་པ་བ་སྟེན་ཡིན་དུས་གསལ་པོ་
 མཐུན་གྱི་རེད། ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་དུ་སློབ་མ་ཚོས་ཡིག་རྒྱུགས་མ་འཕྲོད་
 ཅན་རང་གི་བརྒྱུ་མཐུན་བྱུང་མ་མྱོང་བ་ལྟ་བུ་རེད། ང་སྟོན་མ་སྐྱོ་རྒྱ་སྐྱོར་
 བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ས་རྒྱ་ཐུག་ཟེར་བའི་གོང་གསེབ་རྒྱུང་རྒྱུང་དེའི་ནང་དུ་ལོ་རེ་བཞིན་
 རྒྱུགས་མ་འཕྲོད་ཅན་རང་གི་བརྒྱུ་མཐུན་གཉིས་གསུམ་རེ་ཡོང་གི་ཡོད། འདི་
 གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ཁྱད་པར་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཟེར་ན། གཅིག་ལ་
 རང་གིས་དཀའ་ལས་གཏན་ཅན་བརྒྱུ་མ་དགོས་པར་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་གི་གོ་
 གྲོལ་ཡོངས་རྫོགས་ཐོབ་གྱི་ཡོད་པ་དང་། གཅིག་ལ་རང་གིས་དཀའ་ལས་བརྒྱུ་མ་
 ཅན་སློབ་གྲྭའི་ནང་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱ་དགོས་བྱུང་བའི་དབང་གིས་རེད། དཔེར་ན།
 ཁ་སང་དེ་རིང་བོད་པ་མང་པོ་ཞིག་སྤི་རྒྱལ་ཞིག་དུ་འགྲོ་རྒྱུར་དཀའ་ལས་བརྒྱུ་མ་

དབུས་བྱུང་མེད་འགན་འཛིན་རྣམ་ཚུགས་ཐོག་བསྐྱེལ་པ།

ནས་ཐབས་ཤེས་སྣ་ཚོགས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ངས་གོ་ཐོས་བྱས་ན་ལོ་འགའ་ཤས་
 ཀྱི་གོང་ནས་མི་འགའ་ཤས་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་འགོ་མ་ཐུབ་ནས་རང་གི་བརྒྱབས་པ་རེད་
 ཟེར་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲའང་གོ་རྒྱུ་འདུག རང་གི་ངོས་ནས་དཀའ་ལས་བརྒྱག་
 དགོས་བྱུང་ན་དེ་ཅ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཚོར་གྱི་ཡོད་པ་དང་། རང་
 གི་ངོས་ནས་དཀའ་ལས་བརྒྱག་མ་དགོས་དུས་དེ་ཙམ་གྱི་རིན་ཐང་མེད་པ་དང་ཅ་
 བ་ཆེན་པོ་མིན་པའི་མཐོང་རྒྱུ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་ས་རེད། དེས་ན་རྣམ་པ་ཚོས་
 མང་གཙོ་རེད་ཟེར་ནས་བཞག་མ་བཞག་པར་མང་གཙོའི་གོ་ཉོགས་དང་རིན་ཐང་
 ཤེས་སུ་འཇུག་རྒྱུ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། འོས་ཤོག་ལྷག་ཙམ་བྱས་པ་མ་གཏོགས་
 འོས་ཤོག་ལྷགས་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་རང་གིས་འོས་ལྷགས་པའི་མི་དེས་གཞུང་གི་ལས་
 དོན་སྐྱབ་སྤྲོགས་ལ་དོ་སྣང་མི་བྱེད་པའི་གོ་མས་གཤིས་ངན་པ་ཞིག་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་
 རང་དུ་དར་ཡོད།

མང་ཚོགས་ཀྱིས་འོས་ལྷགས་ནས་ཡར་རྒྱབ་སྤྲོགས་ཐོག་ལ་བཞག་པའི་མི་
 དེས་མང་ཚོགས་ཀྱི་འདོད་པ་བཞིན་ལས་ཀ་ཡག་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མེད་ལ་ལྟ་ཉོག་
 བྱེད་མཁུན་མེད། གལ་སྲིད་མང་ཚོགས་ཀྱི་འདོད་པ་དང་བརྒྱན་པའི་གཞུང་དོན་
 ཡག་པོ་མ་བསྐྱབས་ནའང་མི་མང་གི་ངོས་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་མང་ཚོགས་ཀྱི་འདོད་པ་
 བཞིན་ལས་ཀ་ཡག་པོ་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག ཁྱོད་རྒྱབ་སྤྲོགས་ནས་མར་བབ་ཤོག་ཟེར་
 བ་ཞིག་ཐལ་ཆེར་བྱུང་མ་ཕྱིང་བ་རེད། འོས་ཤོག་འཕེན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་འོས་
 འཕེན་སའི་མི་དེ་ངོ་མི་ཤེས་མཁུན་མང་པོ་རེད། ང་ཚོའི་མང་གཙོའི་གནས་སྤངས་
 འདི་འདྲ་ཞིག་གི་འོག་སུ་མཐུད་ནས་བསྐྱེད་ན་ང་ཚོའི་མང་གཙོ་དེ་མང་གཙོ་ཡང་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བརྟུས།

དག་པ་ཞིག་ཆགས་ཐུབ་ཐབས་མེད།

མ་འོངས་པར་སྤྱི་འཇུག་རྣམ་པ་ཚོ་ཡིན་ནའང་རེད། བཀའ་སློན་གྱི་པ་ཡིན་
 རའང་རེད། ཡར་འགོ་མཁའ་གྱི་མི་དེ་མི་མང་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་ངོ་མཉམ་དགོས་
 པ་ཞིག་དང་། ཁོའི་བྱ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་རྒྱས་ཡོད་པ། ཁོའི་རྣམ་རྒྱུན་གྱི་བསམ་སློབ་
 འཛིན་སྤངས་ལ་རྒྱས་ཡོད་པ། བེས་ཡོན་གྱི་ཚད་གཞི་དང་། འཛིན་ཐང་ག་ཚད་
 ཡོད་མེད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་དུ་གོ་བའི་ཐོག་ནས་འོས་ཤོག་འཕེན་དགོས་ཀྱི་
 འདུག་མ་གཏོགས། ང་ཚོ་རང་ལ་དབང་བའི་འོས་ཤོག་དེ་རང་གི་ཕ་ཡུལ་དང་
 ལུང་ཚན་གྱི་དབང་དུ་སོང་ན་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་དང་སྤྱི་བ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་མི་
 ཞིག་འདེམས་ཐུབ་རྒྱ་ཉིན་ཏུ་ཁག་པོ་རེད། དེང་སློན་ཚད་བོད་ཀྱི་སྤྱི་འཇུག་ལ་
 ཐེབས་མཁའ་དང་། བཀའ་སློན་གྱི་པར་ཐེབས་མཁའ་ཚོ་མང་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་
 ཐེབས་ནས་མི་མང་ལ་སྤངས་བཤད་གནང་དགོས། མི་མང་གིས་ཡིན་ནའང་ཁོང་
 ལ་མ་འོངས་པར་བོད་ཀྱི་གཞུང་གང་འདྲ་བྱས་ནས་འཛིན་རྒྱ་ཡིན་མིན་སོགས་ཀྱི་
 ཐད་དྲི་བ་དྲིས་ཏེ་མི་དེའི་བསམ་སློབ་གནས་སྤངས་ངོ་མཉམ་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱ་དགོས།

ང་ཚོའི་བོད་འདི་ཚོས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་དུས་ང་ཚོའི་དབུ་བྱིད་ལ་
 འདེམས་རྒྱུའི་མི་རྣམས་དེའི་འོས་ཚོས་དང་པོ་ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་ལྡན་པ་ཞིག་དེས་
 པར་དགོས། ཨ་མེ་རི་ཀ་ལྟ་བུ་དམིགས་བསལ་ཚོས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་མིན་ནའང་
 ཁོང་ཚོས་སྤྱོད་འཛིན་ལ་འདེམས་རྒྱུའི་མི་དེའི་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་གནས་སྤངས་ཐོག་ལྟ་
 ཞིབ་རྒྱས་ལོན་ཚད་དང་ལྡན་པ་བྱས་ཏེ། མི་དེའི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་གནས་སྤངས་དང་།
 བྱིས་ཚང་གི་མཐུན་ལམ་གྱི་གནས་སྤངས། དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྤངས་དང་།

དབུས་བྱུང་མེད་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཐོག་བརྒྱུལ་པ།

དེའི་ཡོང་ཁུངས་གཙང་མ་ཡིན་མིན་སོགས་ལ་ཞིབ་འདུག་མཐིལ་བྱིན་པ་ཞིག་བྱས་
 ཏེ་མི་གཙང་མ་དང་ཡ་རབས་སྡོད་བཟང་ལྷན་པ་ཞིག་དབུ་བྲིད་ལ་འདེམས་བྱས་
 ཐབས་བྱེད་པའི་སྲོལ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད།

ང་ཚོས་འོས་ཤོག་འཕེན་པའི་སྐབས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་འོས་ཤོག་འཕེན་
 སའི་མི་དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཐུག་པར་བཞག་ཐ་ན་ངོ་ཚམ་ཡང་ཤེས་ཀྱི་མེད་མཁན་མང་
 ཤོས་རེད། མང་པོ་ཞིག་གིས་འོས་འཕེན་གྱི་ཆ་ཤས་བཞེས་ཀྱི་མེད་ལ། འོས་
 འཕེན་མཁན་ཚོས་ཀྱང་སྲུ་ལ་འོས་ཤོག་འཕེན་དགོས་མིན་ལ་དེ་ཚམ་དོ་སྣང་མི་
 བྱེད་པའི་སྲོལ་ངན་པ་ཞིག་དར་ཡོད། མདོར་བརྒྱུས་ན་མི་མང་ནས་འོས་འཕེན་ས་
 ཏེ་རྒྱུ་རྩེགས་ཐོག་ལ་སྐྱེལ་བའི་མི་དེས་དེས་པར་མང་ཚོགས་ལ་འགན་ཁུར་དགོས་
 པ་དང་། མང་ཚོགས་ལ་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཚོར་བ་ཡོད་མཁན་ཞིག་དེས་པར་བཟོ་
 དགོས། རྒྱུ་རྩེགས་ཐོག་ལ་བཞག་པའི་མི་དེ་ང་ཚོའི་དཔོན་པོ་མ་རེད། མང་
 ཚོགས་ཁོའི་དཔོན་པོ་རེད། མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཁོང་ལ་བཀོད་པ་འཛོག་བྱུང་དགོས།
 ཁོང་ཚོས་གཞུང་གི་ལས་དོན་ཡག་པོ་སྦྱབ་ཀྱི་མི་འདུག་ན་ང་ཚོས་མར་ཐེབས་
 རོགས་ཞེས་རྒྱུ་རྩེགས་ཐོག་ནས་མར་འཕེན་བྱུང་པའི་དབང་ཆ་ང་ཚོས་འཛིན་
 དགོས། ཁོང་གིས་ལས་ཀ་བྱེད་སྤངས་ཀྱིས་འདོད་པ་མ་ཁེངས་པ་དང་དོགས་
 པ་འདྲ་བྱུང་ན་ཁོང་གིས་ལས་ཀ་བྱེད་སྤངས་སྐོར་ལ་ངེ་བ་འདྲི་དགོས། ད་
 ལྟོ་བར་ང་ཚོས་དེ་འདྲ་གཏན་ནས་བྱས་མ་ཚོང་བ་ལྟ་བུ་རེད། སྤྱི་ཚབ་བྱུང་
 མེད་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་འགན་ལྷངས་ནས་མང་ཚོགས་ལ་འདི་འདྲ་བའི་རྣམས་
 འུགས་ཡོང་བྱུང་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་དགོས།

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

ད་ནས་བརྒྱུད་བཀའ་ལློན་གྱི་པར་བཞེངས་མཁམ་དང་སྤྱི་འབྲུས་ལ་བཞེངས་
 མཁམ་རྣམས། མང་ཚོགས་ནང་དུ་ཕེབས་ནས་གསུང་བཤད་དང་བཏོ་སྐྱོང་གྱེད་
 པའི་ལས་ཀའི་རིམ་པ་གསར་པ་ཞིག་པལ་ཆེར་ཡོང་གི་རེད་བསམ། སྤྱངས་བཤད་
 དང་བཏོ་སྐྱོང་གི་རིམ་པ་འདི་དག་དང་པོ་ནས་ལམ་གྲོག་ལ་མ་འགོ་བཞིག་རེས་
 པར་གྱེད་དགོས། རམ་རྒྱུན་སྤྱི་རྒྱལ་ཁག་ཏུ་སྤྱི་དོན་ཚོགས་པ་ཁག་གི་འོས་མི་
 རྣམས་མང་ཚོགས་ནང་དུ་ཕེབས་ནས་སྤྱི་དོན་ཚོགས་པ་པན་རྒྱུན་གཅིག་གིས་
 གཅིག་ལ་སྦྱོན་བརྗོད་དང་ངན་སྦྱོད། མི་སྦྱོར་པ་ལ་སྦྱོན་འཇུགས་གྱེད་པའི་ལས་
 སློལ་ངན་པ་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་དང་པོ་ནས་མི་ཡོང་བའི་སྡེ་
 འགོགས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་གྱེད་དགོས། གཞུང་དང་མི་མང་གི་ཚ་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་
 རྒྱུད་པའི་ཐོག་བཏོ་སྐྱོང་གྱེད་པ་ལས། སྤྱི་གས་གཏོགས་དང་ལུང་ཚན་གྱི་དབྱེ་བའི་
 དབང་དུ་མི་འགོ་བཞིག་ལ་དང་པོ་ནས་མི་མང་གིས་འགན་ལེན་རྒྱུ་འདི་གལ་ཆེན་
 པོ་རེད་སྟེ་ལམ་པའི་བསམ་ཚུལ་གྱི་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཉེ་ཆར་བོད་ཀྱི་དབུས་བྱུང་མེད་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་འགན་སྲུངས་ཏེ་ས་གནས་
 མང་པོ་ཞིག་ཏུ་བཀའ་ལློན་གྱི་པར་ཚོད་ལྟའི་འོས་འཕེན་གྱི་ལས་འགུལ་ཞིག་སྤེལ་
 བ་འདིས་པན་ཐོགས་བྱུང་སོང་། ཚོད་ལྟའི་འོས་འཕེན་འདིའི་མཐོང་ཚུལ་མདོ་
 བསྟུས་ནས་ལུས་ན། བོད་མི་མང་ཆེ་བས་འོས་ཤོག་འཕེན་གྱི་མེད་པ་དེ་གསལ་
 པོར་མཐོང་ཐུབ་པ་རེད། རྒྱུན་མ་ཡིན་ན་བོད་མི་མང་ཆེ་བས་འོས་འཕེན་གྱི་ཡོད་
 ་ཤོག་གིས་སྤྱི་ཚོགས་པོ་བཤད་ནས་འགྲིགས་བསྡེད་པར་དོས་འཛིན་གྱེད་ཀྱི་ཡོད་
 རེད་། ད་ཐེངས་གནས་སྤངས་ངོ་མ་མིག་གིས་མཐོང་བའི་སྐབས་བོད་མི་མང་

དབུས་བྱུང་མེད་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཐོག་བསྐྱུལ་པ།

གིས་འདིའི་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་གསལ་པོར་གྱུར་པ་རེད། བོད་མི་མང་
 ཚོགས་ནང་འོས་ཤོག་འཕེན་རྒྱུ་ལ་དོ་སྣང་མི་ཡོང་བའི་སློན་གཙོ་བོ་དེ་གང་ལ་ཐུག་
 གི་ཡོད་མེད་དང་། འདིའི་ཐོག་དོ་སྣང་ཡོང་བ་ལ་ཐབས་ཤེས་གང་དང་གང་བྱེད་
 དགོས་ཀྱི་འདུག ལས་འགུལ་གང་འདྲ་སྡེལ་དགོས་ཀྱི་འདུག འདིའི་སྐོར་ལ་
 དགོངས་པ་བཞེས་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ངའི་མཐོང་ཚུལ་ལ་ད་ལྟའི་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་འདི་ལྟོས་ས་ལྟོས་འཛོག་གི་ཐོག་
 རས་ད་ལྟའི་ཆར་དེ་ཙམ་གྱི་ཉམ་ཕྲ་བོ་དང་གནད་འགག་ཆགས་ཀྱི་མེད། ཐངས་
 རྗེས་མའི་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་དང་དེའི་རྗེས་མའི་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་ནས་རྗེ་བླ་མ་དང་
 གནད་འགག་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་འགོ་ངེས་རེད། མ་འོངས་པའི་ཆ་ལ་ང་ཚོས་གྲ་སྒྲིག་
 གང་ཡག་ཡག་གནང་དགོས་པ་དེ་ལག་ཆེན་པོ་རེད། བྱུང་མེད་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་
 འགན་བཞེས་ནས་འོས་ཤོག་གི་ཆ་ཤས་ལེན་དགོས་པའི་གནད་འགགས་འདི་བཙུན་
 འུལ་བོད་མི་སྤྱི་ཡོངས་ལ་གོ་རྟོགས་ཡོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ལྷག་པར་སྡེལ་དགོས་
 ཀྱི་འདུག་ཅེས་ལུ་འདོད་བྱུང་།

སྤྱིར་ང་ཚོ་ལ་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་གང་འདྲ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། བཀའ་
 བློན་ཁྲི་པ་ལ་བྱུང་ཚུལ་ག་རེ་ཆོང་དགོས་ཀྱི་འདུག ཅེས་པའི་གནད་དོན་འདི་ཐོག་
 མ་ནས་ཐག་ཚོད་པ་དང་ཉན་ཉན་ཞིག་བཟོ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་མ་གཏོགས།
 བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་དེ་མི་སྲུ་རེད་དམ་མ་རེད་ཟེར་བ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་མ་རེད། ད་
 ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་ང་ཚོ་ལ་དགོས་པའི་བཀའ་བློན་ཁྲི་པའི་བྱུང་ཚུལ་གཙོ་བོ་ཤེས་
 ཡོན་ཆེན་པོ་ཅན་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་དམ་ཟེར་ན། ངས་བལྟས་ན་དེ་ཙམ་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

མ་རེད། ད་ལྟོའི་གནས་སྐབས་འདིར་ང་ཚོར་དགོས་པའི་བཀའ་ལློན་གྱི་པ་ནི་ཡ་རྒྱལ་
 བ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་གསུང་ཅི་སྐྱབ་ལུ་མཁན་ཞིག་དང་ཁོང་གི་ལམ་སྟོན་འོག་ཏུ་
 ཤར་བསྐྱོད་བྱེད་ཐུབ་མཁན། བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་གོ་རྟོགས་དང་རྒྱས་
 ཡོད་མཁན་ཞིག་དགོས། བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་རྒྱས་མེད་ན་བོད་དོན་
 དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་ཐོག་ནས་པ་ཐོན་པའི་ལས་ཀ་བྱེད་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད། འཆར་
 གཞི་གཏོང་རིང་པོ་འདིར་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད། དེར་བརྟེན་རྣམ་པ་ཚོས་བཀའ་ལློན་
 གྱི་པ་ལ་འོས་ཚོས་འདི་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བྱ་སྒྲིག་གི་བསམ་སློབ་སྲིད་
 རས་ཡོད་ཐུབ་པ་བྱ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

དོན་ཚན་གཞན་ཞིག་ནི། བུད་མེད་ཚོགས་པའི་ལས་འགུལ་སྐྱེལ་སྤྲངས་
 སྐྱོར་མང་པོ་ཞིག་ཡིག་ཆའི་ཐོག་བཀོད་པ་འདི་ཚོའི་ཐད་ང་ལ་དམིགས་བསམ་ལུ་
 རྒྱ་གང་ཡང་མི་འདུག། བུད་མེད་ཚོའི་སྒྲིག་འཇུགས་འདི་སྲ་བརྟན་དུ་གནས་ཐབས་
 ལ་བྱུགས་བརྒྱག་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ། སྡོན་མ་དང་བསྐྱར་ན་བུད་
 མེད་ཚོགས་པའི་དབུས་དང་ས་གནས་ཁག་གི་སྒྲིག་འཇུགས་ཡོངས་རྫོགས་ཡར་
 རྒྱས་ཆེན་པོ་འགོ་བྱུང་ཡོད། ཡིན་ནའང་བུད་མེད་ཚོགས་པ་འདི་ཏུ་ཅང་གི་བརྟན་
 པོ་ཞིག་ཆགས་ཨེ་ཡོད་བསམ་པ་ཞིག་ཤར་བྱི་འདུག། བུད་མེད་ཚོགས་པ་ཡོད་
 པ་ཙམ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། ཚོགས་པ་འདིས་ལས་འགུལ་གང་འདྲ་ཞིག་སྐྱེལ་བ་
 ཡིན་ནའང་སྲ་བརྟན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་སྐྱེལ་ཐུབ་པ་ལ་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས་
 ཀྱི་འདུག་ཟེར་ནས་ལུ་འདོད་བྱུང་།

ད་ལྟོའི་གནས་སྐབས་འདི་ལ་བོད་ནང་དུ་སྐྱབ་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཕྱོང་གི་ཡོད་

དབུས་བྱུང་མེད་འགན་འཛིན་རྣམས་ཚོགས་ཐོག་བསྐྱུལ་པ།

མེད་ནམ་པ་ཚོས་མཁྱེན་མཁྱེན་པ་རེད། སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ཏུ་མི་ཞིག་རང་གི་
 ཁང་པའི་ནང་ནས་སྤྱི་ལོགས་སུ་གང་བྱུང་འགོ་མི་ཚོགས་པ་དང་། གལ་སྲིད་འགོ་
 དགོས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཉེན་ཉོན་ལ་ལོ་འགོད་བྱ་དགོས་པ། ནང་ལ་འགྲུལ་པ་
 གང་བྱུང་ཡོང་མི་ཚོགས་པ། ཡོང་ན་དོན་དག་གང་གི་ཆེད་དུ་ཡོང་བ་ཡིན་ཅེས་སྐད་
 ཆ་འདྲི་དགོས་པ་ལྟ་བུའི་གནས་སྤངས་འོག་ཏུ་སྤོང་དགོས་བྱུང་ཆེད་ལ་བཟང་བཅོན་
 ཟེར་གྱི་ཡོད། གནས་སྤངས་འདིའི་ཐོག་ནས་བལྟས་ནས་བཤད་ན། དེང་སྐབས་
 བོད་ནང་ལ་བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་བཟང་བཅོན་གྱི་དོ་བོའི་འོག་ཏུ་བཞག་ཡོད། བོད་
 ནང་དུ་བོད་མི་ཞིག་ས་གནས་ནས་ས་གནས་གཞན་ཞིག་ཏུ་འགོ་དགོས་བྱུང་ན། མིང་
 དང་། ལས་དོན། དུས་ཚོད་བཅས་རྒྱ་མིའི་ཉེན་ཉོན་ལ་ལོ་འགོད་མ་བྱས་ན་
 འགོ་མི་ཚོགས་པ་ཡོངས་གྲགས་རེད། སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་རང་དབང་ཅན་གྱི་ལུང་པའི་
 ནང་གི་བཟང་བཅོན་ཟེར་བའི་གནས་སྤངས་དེ། བོད་ནང་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་
 ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་མྱུངས་ནས་བསྐྱུང་ཡོད།

རང་གི་ས་ཆའི་ཐོག་རང་ཉིད་ལ་གོ་མ་པ་བརྒྱབས་ནས་འགོ་བསྐྱོད་བྱེད་པའི་
 རང་དབང་མེད། བོད་པའི་ཚོས་དང་བོད་པའི་རིག་གཞུང་གིས་མཚོན་པའི་བོད་
 དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་བྱེད་མཁུན་ཞིག་བྱུང་ན་བྲིམས་འགལ་དང་ནག་ཉེས་
 ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་འགོ་གི་རེད། བོད་མི་ཚོས་ཀྱང་གོའི་ལུང་པ་ཞེས་བཤད་ན་
 མ་གཏོགས་བོད་ཀྱི་ལུང་པ་ཞེས་བཤད་ན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རྣམ་ཉོན་བྱེད་ས་ཞིག་ཏུ་
 འགྱུར་འགོ་གི་ཡོད། བོད་པས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་དགོས་ཟེར་ནས་བཤད་ན་
 བོད་མཁུན་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ནག་ཉེས་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་འགོ་གི་ཡོད། ཐ་ན་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

Internet སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་ Tibet ཟེར་བའི་ཚོག་ཙམ་ཞིག་ཐོན་པ་ཡིན་ན་
 དེ་ལམ་སང་བཀག་འགོག་གྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་བཟོས་ཡོད། ཐ་ན་བོད་ཟེར་བའི་ཚོག་
 ཙམ་ཡང་འབོད་ཚོག་གི་མེད། ཉག་ཉེས་ཅན་དུ་བརྩི་སའི་བོད་ཞི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
 ལས་ཀ་གྱེད་མཁན་རྒྱུ་བ་མ་རེད། ཚོས་པ་དང་། མི་མང་དུ་ཉུས་མ། སེས་
 ཡོན་པ་སོགས་ལམ་ཆེར་བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་རེད། ཐ་ན་བོད་མི་གྲང་ཁྲན་ཉང་
 ཡོན་ཞིག་ལ་མཚོན་ནའང་རྒྱ་གཞུང་གིས་དོགས་པ་གྱེད་ས་དང་། སྤང་པོ་གྱེད་
 སུ་ ལྷ་ཉོག་གྱེད་ས་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

མདོར་ན། བོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་རྒྱ་གཞུང་གིས་ལྷ་ཉོག་གྱེད་ས་དང་སྤང་
 པོ་གྱེད་ས་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་དུས་ཏེ་ཅང་གི་ཇ་དྲག་དང་དཀའ་ངལ་ཆེ་བའི་དུས་
 རྒྱབས་འདིར་ལ་ང་ཚོས་སེམས་ཤུགས་མ་ཆག་པར་མུ་མཐུད་དེ་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ཐོག་
 ཤུགས་བརྒྱུ་དགོས་ཀྱི་རེད།

དཀའ་ངལ་ཆེ་བ་འདི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཡིན་ནའང་། ཇ་དྲག་གི་དུས་
 རྒྱབས་འདིར་ང་ཚོ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམས་པ་དང་རྫོབས་ཤུགས་ཤིག་ཡོད།
 ང་ཚོ་ལ་འཇམ་སྤོང་འདིའི་ཐོག་ན་འགྲན་རྒྱ་མེད་པའི་དབུ་བྲིད་རྒྱ་ན་མེད་པ་ཞིག་
 ཡོད་པ་རེད། བོད་ཕྱི་ནང་དང་མདོ་དབུས་གཙང་གསུམ་གྱི་བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་
 ལ་གོང་ས་ལྔ་ལྔ་ལ་འཇམ་པ་འཇམ་པའི་དབུ་བྲིད་གཅིག་ཤུའི་འོག་ཏུ་དོག་རྩ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་
 བས་འགོ་གི་ཡོད། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ད་ཐེངས་ཙམ་མ་གཏོགས་བོད་སེལ་བུར་
 ཐོར་བའི་རྗེས་ནས་བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་ཡོངས་རྫོགས་དབུ་བྲིད་གཅིག་གི་འོག་ཏུ་
 འགོ་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་མེད། ང་ཚོ་ལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་ཀྱང་སེམས་ཤུགས་ཆག་

དབུས་བྱུང་མེད་འགན་འཛིན་རྣམས་ཚོགས་ཐོག་བསྐྱེལ་པ།

དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཏན་ནས་མེད། རྒྱ་མི་གྲུང་ཁྲན་གྱིས་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མཚན་སྲོད་ཚད་མེད་པ་ཞིག་ལྷ་བཞིན་པ་འདིས་ང་ཚོའི་སེམས་ལ་མི་བདེ་བའི་དཀའ་ངལ་ཞིག་བཟོ་གི་ཡོད་ནའང་། བསམ་སྒྲོམ་ཞིབ་ཏུ་བཏང་དུས་རྒྱ་གཞུང་གིས་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཁ་གཏད་མ་འཁྲིག་པར་འཕྱུག་ཐབས་ཟད་གྱིས་སྒྲིན་བརྗོད་དང་མཚན་སྲོད་ལུས་པ་ཞིག་རེད། ཡགོང་ས་མཚོག་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལས་འགུལ་རྒྱུང་པའི་ཐོག་ནས་ཐེབས་གྱི་ཡོད་དུས། རྒྱ་གཞུང་གིས་ཅི་བྱེད་འདི་བྱེད་མེད་པར་མ་དགའ་བ་ཁོ་ནས་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས་གྱིས་མཚན་སྲོད་ལུས་པ་ཞིག་རེད།

རྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་ལ་བརྟོན་ཚིག་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད། མདའ་མཚན་གོ་ཆ་མ་བཟུང་བར། །རང་ཉིད་གཅིག་ཤུས་བྱེ་བའི་བདུད། །མ་ལུས་ཐམ་མཛད་གཡུལ་གྱི་ལས། །ཁྲིད་ལས་གཞན་པ་སུ་ཡིས་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དང་སང་ཡགོང་ས་ཡ་རྒྱལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་བརྟོན་བསྐྱབས་ལ་གྱུར་ཡོད། ཡགོང་ས་མཚོག་གིས་འཚོ་མེད་ཞི་བ་རྒྱུང་པའི་ཐོག་ནས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་དབུ་བྱིད་མཛད་ནས་ཐེབས་པའི་སྐབས། རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་གཞུང་གིས་ཅི་བྱེད་འདི་བྱེད་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་ལྷུང་ནས་མཐའ་མ་མེ་མདའ་ཁྲར་བའི་དམག་དཔུང་གིས་བོད་མི་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་དྲག་གཞོན་བྱེད་རྒྱ་འདི་ཁོ་ན་ལས་ཐབས་ཤེས་གཞན་བརྗོད་མེད། ད་བར་བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་རྒྱ་མི་གྲུང་ཁྲན་ལ་ཁ་གཏད་བཅག་བྱུང་ཡོད། མདོར་བསྐྱུས་ན་ངས་ལྷ་འདོད་པ་ནི། ང་ཚོ་སེམས་ཤུགས་གཏན་ནས་ཆག་དགོས་གྱི་མེད། ཡིན་ནའང་རྒྱ་གཞུང་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

གིས་ཡགོང་ས་མཚོག་ལ་དངོས་དོན་དང་མི་མཐུན་པའི་མཚན་སྲོད་ཤུགས་ཆེན་
 པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་འདི་ལ་ང་ཚོས་ངེས་པར་ཁ་གཏད་གཅོག་དགོས། ང་ཚོའི་སེམས་
 ལ་མ་བདེ་བ་ཡོད་པའི་རྣམ་འགྲུར་དེ་ངེས་པར་སྤྱི་ལ་སྟོན་དགོས། བྱད་མེད་ལྷན་
 ཚོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ལས་འགུལ་སྐྱོ་ཚོགས་སྤྱི་ལ་འདི་པར་མང་པོ་ཞིག་བཤམ་འདུག་
 ལ། མ་འོངས་པར་སྐབས་དང་དུས་ལ་བསྟུན་ནས་ལས་འགུལ་རྣམས་པ་ཐོན་པ་
 རྒྱ་གང་ཆེ་རེ་སྤྱི་ལ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་ཞུ་འདོད་བྱུང་།

རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ང་ཚོ་ལ་བཙན་འཇུག་དང་བཙན་གཞོན་བྱས་པ་ལ་ཉ་
 ལས་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད། གཞན་ལ་བཙན་འཇུག་དང་བཙན་གཞོན་བྱེད་
 རྒྱུ་འདི་རྒྱ་མིའི་གཤིས་ཀའི་གྲུབ་སྐྱེད་ཤིག་རེད། ཐ་ན་རྒྱ་མི་ཁོ་རང་ཚོའི་བྱ་
 རྒྱུ་ཁོ་རང་ཚོས་དམར་གསོད་གཏོང་བུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་མིའི་སྲོད་སྐྱུག་སྲོད་སྐྱུག་
 དང་ཁྱི་སྐྱུག་བྱས་ཏེ་མེ་མདའ་དང་རྩུགས་ཁབ་འཁོར་ལོའི་འོག་ལ་གནན་ནས་དམར་
 བསད་བཏང་བ་རེད། འདི་འདྲ་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་གིས་ང་ཚོ་བོད་པ་བསད་
 པར་ཉང་སང་དགོས་པ་མེད། རང་གི་སྐྱུ་གུ་རང་གིས་གསོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་
 དུས་གཞན་གྱི་སྐྱུ་གུ་གསོད་རྒྱུ་ཡིན་པ་གཏན་འཁེལ་བ་རེད། ཡིན་ནའང་ང་ཚོ་
 སེམས་ཤུགས་ཆག་དགོས་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད་དུས་བོད་རྒྱ་ཆེ་མི་མང་སྤྱི་དང་
 ལྷག་པར་བྱད་མེད་ཚོས་མ་འོངས་པར་ཡང་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ཐོག་ལས་འགུལ་ལྷ་
 མཐུད་དེ་སྤྱི་ལ་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

མཐའ་མའི་སྲོམ་ཞིག་ཞུས་པ་ཡིན་ན། དེང་སྟེན་ཆད་རྣམས་པ་ཚོས་ཡ་རྒྱལ་
 བ་རེན་པོ་ཆེའི་ཞབས་སྤྱི་དང་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ཐོག་ལས་འགུལ་གང་འདྲ་ཞིག་སྤྱི་ལ་

དབུས་བྱང་མེད་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཐོག་བསྐྱེལ་པ།

བ་ཡིན་ན་ཡང་ང་པོད་མི་དགུས་མ་ཞིག་དང་། བཀའ་བྱུང་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་
 རྣམ་པ་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད། པོད་ཀྱི་སྐྱེ་མ་ཞིག་དང་གྲ་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཐོག་ནས་
 རྣམ་པ་ཚོའི་ལས་དོན་མཐའ་དག་རེ་བ་ལྟར་ལམ་སྟོང་དང་ཡར་རྒྱས་ཡོང་བའི་
 སློན་ལམ་དང་གསོལ་འདེབས་ལྷོག་ཡིན། རྣམ་པ་ཚོས་དུར་ཐག་གནང་རོགས་
 ཞེས་ལྷོ་རྒྱ་ལྷོ་ལྷོ། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

པོད་ཀྱི་བྱང་མེད་ཀྱི་ཆད་ཁུངས་ནི། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ལྷ་རྗེ་བཙུན་སྐྱོལ་མའི་སྐྱེལ་པ་བྲག་སྲིན་
 མོ་ལས་ཆད་པ་ཡིན་དུས་པོད་ཀྱི་བྱང་མེད་རྣམས་ལས་ལ་བརྩོན་ཞིང་། བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་
 ལ། སྤོང་རྗེ་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན། བྱང་ཚོས་འདི་དག་ནི་བྱང་མེད་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་
 པོད་ཀྱི་བྱང་མེད་ཚོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཚོས་ཞིག་ཡིན། པོད་ཀྱི་མི་རིགས་འདི་
 ལ་རབས་བཟང་སྟོན་ལྷན་པའི་མི་ཚང་ལྷན་ཞིག་ཡོད་ཐུབ་མིན་ནི། གཙོ་བོ་ཨ་མས་གསོ་
 སྟོང་གནང་སྤངས་ལ་རག་ལུས་ཀྱི་ཡོད།

གཞིན་སྐྱེས་ཚོ་དང་ལྷག་པར་བྱང་མེད་ཚོ་ལ་རབས་སྟོན་བཟང་ལྷན་པ་ཞིག་བསྐྱེད་བསྐང་ཡོང་བའི་ཐབས་
 སུ་ལས་འགུལ་སྐྱེལ་དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། པོད་མི་རིགས་འདི་ལ་རབས་བཟང་སྟོན་ལྷན་
 པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་ཨ་མ་ཚོ་དེས་པར་དུ་ལ་རབས་བཟང་སྟོན་ལྷན་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས། ཨ་མ་ཚང་
 འཕྲུང་མཁན་ཞིག་གིས་སྐྱེ་བུ་ལ་ཆང་མ་འཕྲུང་བེར་ནས་བསྐྱེད་བྱ་བ་རྒྱག་དགོས་ཀྱིས་ན་ཅུང་དཀའ་
 ལས་ཁག་པོ་རེད། ཨ་མ་ཐ་མག་འཐེན་མཁན་ཞིག་གིས་སྐྱེ་བུ་ལ་ཐ་མག་མ་འཐེན། ཐ་མག་འཐེན་
 རྒྱུ་དང་པོ་ལ་གཞོན་ཀྱི་རེད་ཅེས་བཤད་ཐུབ་རྒྱུ་ཁག་པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་བྱང་མེད་ཚོའི་ནང་དུ་ལ་
 རབས་བཟང་སྟོན་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྐྱེལ་རྒྱུ་འདི་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

བཀའ་ལློན་གྱི་པར་བཞེངས་མཁན་དང་སྤྱི་འཇུག་ལ་བཞེངས་མཁན་རྣམས། མང་
 ཚོགས་ནང་དུ་ཕྱེབས་ནས་གསུང་བཤད་དང་བཤོ་སྐྱོང་གི་པའི་ལས་ཀའི་རིམ་པ་
 གསར་པ་ཞིག་ཕལ་ཆེར་ཡོང་གི་རེད་པས་མ། སྤྱངས་བཤད་དང་བཤོ་སྐྱོང་གི་རིམ་
 པ་འདི་དག་དང་པོ་ནས་ལམ་གྱི་གལ་མ་འགོ་བཞིག་ངེས་པར་གྱུར་དགོས། ཉམ་
 ལྷན་སྤྱི་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ཚོགས་པ་ཁག་གི་འོས་མི་རྣམས་མང་ཚོགས་ནང་དུ་
 ཕྱེབས་ནས་སྤྱི་དོན་ཚོགས་པ་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སྤྱོན་བརྗོད་དང་ངན་
 རྐྱེན་མི་སྐྱེར་པ་ལ་སྤྱོན་འཇུགས་གྱུར་པའི་ལམ་སློབ་ལ་ངན་པ་ཡོད་པ་དེ་ཚོར་ཚོའི་
 སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་དང་པོ་ནས་མི་ཡོང་བའི་སྤོན་འགོགས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་གྱུར་དགོས།
 གཞུང་དང་མི་མང་གི་ཅ་དོན་སྐྱབ་སྐྱངས་རྒྱུ་དང་པའི་ཐོག་བཤོ་སྐྱོང་གྱུར་པ་ལས།
 སྤྱོགས་གཏོགས་དང་ལུང་ཚན་གྱི་དབྱེ་བའི་དབང་དུ་མི་འགོ་བཞིག་ལ་དང་པོ་ནས་
 མི་མང་གིས་འགན་ལེན་རྒྱ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད་སྟེ།

མ་འོངས་པར་སྤྱི་འཇུག་རྣམ་པ་ཚོ་ཡིན་ནའང་རེད། བཀའ་ལློན་གྱི་པ་ཡིན་ནའང་
 རེད། ཡར་འགོ་མཁན་གྱི་མི་དེ་མི་མང་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་ངོ་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་
 དང་། ཁོའི་བྱ་བ་སྤོད་པ་ལ་རྒྱུས་ཡོད་པ། ཁོའི་ནམ་རྒྱུན་གྱི་བསམ་སློབ་འཛིན་
 ལྟངས་ལ་རྒྱུས་ཡོད་པ། ཤེས་ཡོན་གྱི་ཚད་གཞི་དང་། འཛིན་ཐང་ག་ཚད་ཡོད་
 མེད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་དུ་གོ་བའི་ཐོག་ནས་འོས་ཤོག་འཕེན་དགོས་ཀྱི་འདུག་
 མ་གཏོགས། ང་ཚོ་རང་ལ་དབང་བའི་འོས་ཤོག་དེ་རང་གི་ཕ་ཡུལ་དང་ལུང་ཚན་
 གྱི་དབང་དུ་སོང་ན་བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་དང་སྤྱི་བལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་
 འདེམས་སྐབས་སྤྱི་ལོན་ཀྱི་ལུགས་པོ་རེད།

ལྟོ།། ཐེ་བོ་སྣང་འབྲུག་ཚུ་རྫོང་དུ་ཚུ་རུད་ཀྱིས་ཚུ་བོད་མི་རིགས་
 མང་པོ་གི་མཁའ་ཚོ་བས་ཆེན་གྱི་རྒྱུན་རལ་བྱུང་བར་བྱེས་འགྲོར་
 མདོ་སྣང་ཐེ་བོ་མི་མང་གིས་བདུན་ཆེགས་གསུམ་པར་
 འཕགས་ཡུལ་གི་ཉི་འུ་ལྔ་པ་གྲ་ཚང་དུ་མཆོད་
 འབུལ་གནང་སྐབས་བྱེས་འགྲོར་ཐེ་བོ་
 མི་མང་ལ་ཆེད་དུ་བསྐྱེད་
 པའི་བཀའ་སློབ།

(ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལོའི་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢༥ ཉིན།)

ས་གནས།

བཞུགས་སྐབས་གི་ཉི་འུ་ལྔ་པ་གྲ་ཚང་གི་ཆོམས་ཁང་།

ཐེ་བོ་འབྲུག་ཚུ་རྫོང་དུ་ཚུ་རུད་ཀྱི་གནོད་འཚེ་བྱུང་བའི་
 སྐབས་བྱེས་འབྱོར་མདོ་སྐད་ཐེ་བོ་མི་མང་ལ་
 ཚེད་དུ་བསྐྱུལ་པའི་བཀའ་སློབ།

༡༡། དེ་རིང་གི་མཚོན་འབྲུལ་བཀོད་སྐྱིག་བྱེད་མཁམ་བྱེས་འབྱོར་མདོ་སྐད་
 ཐེ་བོ་མི་མང་གི་ངོས་ནས་སྐད་ཆ་ཚོག་འགའ་ཤས་བཤད་ན་ཞེས་ཅེ་བ་བཏོན་པ་
 བཞིན་ངོ་སློད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཐོག་མར་ཕྱན་བུ་ཞིག་བཤད་འདོད་བྱུང་། ད་ཅེ་འི་ང་
 ཚོའི་སྤང་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོང་བའི་སྐབས། འདི་གའི་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་པའི་
 ཐེ་བོ་ཡོངས་རྫོགས་ལྟན་དུ་འཛོམས་ནས་མཚོན་འབྲུལ་བྱས་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་ཡག་
 པོ་རེད། ག་དུས་ཡིན་ནའང་བཟང་པོའི་སྤྱོད་ལ་ང་ཚོ་ཀུན་མཉམ་རུབ་བྱས་
 ཏེ་ལས་ཀ་བྱེད་དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། མི་ཚང་གཅིག་མཉམ་རུབ་བྱས་
 པ་ཡིན་ན་སྤྱི་བའི་ཐོག་ལ་ཕན་གྱི་ཡོད། ག་ཤོག་ཀ་གཅིག་མཉམ་རུབ་བྱས་པ་ཡིན་
 ན་སྤྱི་བའི་ཐོག་ལ་ཕན་གྱི་ཡོད་དུས་ཐེ་བོ་ནམས་མཉམ་རུབ་བྱས་པ་དེ་སྤྱི་སྤྱོད་སྲུང་
 བྱ་ནས་བཤད་ཀྱང་གནས་ཚུལ་བཟང་པོ་ཞིག་རེད།

མཁམ་གསལ་ལྟར་དེང་སང་འཛམ་གླིང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཨེ་ཉི་ཡ། དེའི་
 རང་ནས་དེ་མ་ལ་ཡིའི་རི་རྒྱུད་དང་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་ཏུ་འབྱུང་བའི་གནོད་འཚེས་
 རྒྱུན་པས་མི་སྤྱོད་ཚུ་གསུམ་ལ་གོད་ཆག་ཚབས་ཆེན་པོ་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་
 པ་རེད། གནོད་འཚེ་འདི་དག་གི་རྩ་བའི་འབྱུང་རྒྱུན་ནི། ལུང་པ་སོ་སོའི་མིས་

བྱེས་འབྱོར་ཐེ་པོ་མི་མང་ལ་བརྒྱལ་པ།

ལས་ངན་པ་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཡོད། ལས་ཟེར་བ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་
 རག་ལུས་པ་ཞིག་རེད། རྒྱ་རྒྱུ་ནི། མིས་སྐྱེ་བ་སྡོན་མ་ཕན་ཚོད་དུ་ལས་ངན་
 བསགས་པའི་རིགས་ཤིག་དང་། སྐྱེ་བ་འདིའི་ལས་ཀྱི་སྒྲུང་ས་དང་འབྲེལ་བའི་
 རིགས་གཉིས་ཡོད། ད་ལྟའི་ཁོར་ཡུག་གི་གནས་སྒྲུང་ས་མ་འགྲིག་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས་འབྱུང་བ་འཁྲུག་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་ཡོངས་རྫོགས། མི་རབས་སྔ་སྡེ་ཚོས་
 དངོས་སུ་ལས་ངན་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ག་སྟག་རེད། མིས་རང་
 བྱུང་ཁོར་ཡུག་ལ་གཏོར་བཅོམ་གཏོང་རྒྱ་མང་དུགས་ནས་ད་ལྟའི་གོད་ཆག་འདི་
 བྱུང་བ་རེད། གནའ་སྔ་མོར་ས་ཡོམ་རྒྱུང་རྒྱུང་རེ་མདོ་དཔུས་གཙང་གསུམ་
 ལ་མཚམས་རེར་ཡོང་གི་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། བོད་ཀྱི་སྲིད་པ་ཆགས་ནས་བཟུང་
 ད་ལྟའི་བར་ལོ་ཁྲི་ལྷག་དང་སྟོང་ལྷག་གི་ལོ་རྒྱུས་རིང་མོ་འདིའི་ནང་རྒྱ་རྒྱུ་
 ཀྱིས་ལུང་པ་དེད་སོང་བ་དང་། ས་ཡོམ་བརྒྱབས་ནས་ཡུལ་ལུང་ཁ་ལྷེབས་སོང་
 བའི་གནས་ཚུལ་ཐབས་སྟུག་ཚབས་ཚེན་པོ་འདི་འདྲ་བྱུང་ཚོུང་མེད། དེར་སང་
 བོད་ཀྱི་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བྱུང་མ་ཚོུང་བའི་གནས་ཚུལ་འདི་འདྲ་རིམ་
 པ་བཞིན་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ནི། ང་ཚོ་ལ་བཅོན་འཇུག་གི་མཁན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་
 དང་མི་རིགས་གཞན་ཞིག་གིས་ང་ཚོའི་སྡོད་བཅུད་གཉིས་ལ་ཕངས་སེམས་དང་
 སྤོང་རྗེ་གཏན་ནས་མེད་པར་གཏོར་བཅོམ་ཚད་མེད་བཏང་བའི་བྱས་ཉེས་ཀྱི་
 དབང་གིས་བྱུང་བ་རེད།

རྒྱ་མིས་ང་ཚོའི་ལུང་པར་བཅོན་འཇུག་བྱས་པ་འདི་ང་ཚོ་ལ་གཙོ་བོ་དང་ང་
 ཚོའི་ལུང་པ་རྗེས་ལུས་ཡིན་སྟབས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་གི་ཡིན་ཟེར་བ་བཞིན་གཏན་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

ནས་མིན། རྒྱལ་ཁབ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ལུང་པ་གཞན་དང་གཞན་ལ་དབང་བསྐྱར་
 གྱེད་པའི་སྐབས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་རང་གི་མངའ་བྲང་རྒྱ་བསྐྱེད་བཏང་བས་མཚོན་རང་
 ཉིད་ཀྱི་ཁེ་སྲན་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ནའང་། དབང་
 བསྐྱར་གྱེད་སའི་ལུང་པ་དེའི་ཤེས་ཡོན་དང་། དཔལ་འབྱོར། འཕྲོད་བརྟེན་སོགས་
 གང་ཅིའི་ཐད་ནས་ཡར་རྒྱས་བཏང་ཡོད། འདི་ལྟར་མི་རིགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་འགའ་
 ཤས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་གྱེད་སྐབས་ཕན་སེམས་ཕྱན་བྱེ་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་
 གིས་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དྲག་པོས་བཙན་འཇུག་བྱས་པའི་དམིགས་ཡུལ་ནི། བོད་
 ཀྱི་ལུང་པའི་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པའི་གཏེར་ཁ་དང་། ཤིང་ནགས། ས་སྡོང་མང་
 པོ་ཡོད་པ་འདི་དག་གི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་རྒྱུང་པ་ལ་ཁེ་སྲན་ཆེན་པོ་ཞིག་ལེན་རྒྱུ་ཡོད་
 པའི་བསམ་སྒྲིལ་ཐོག་ནས་དམག་དཔུང་གི་སྡོམས་ཤུགས་ཀྱིས་བོད་ལ་བཙན་གཞོན་
 བྱས་པ་རེད། བོད་ས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་བཙན་འཇུག་བྱས་རྗེས་ཐོག་མའི་དམིགས་
 ཡུལ་ལྟར། བོད་ས་སྡོད་སྤང་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཤིང་ནགས་གཙོད་འབྲེག་དང་།
 གཏེར་ཁ་སྡོགས་འདོན། རྒྱ་རགས་གསར་བརྒྱགས་ཀྱིས་སྡོག་ཁང་བཟོ་བ། རྒྱ་
 རྒྱང་མང་པོ་ཁ་བསྐྱར་བྱས་པ་སོགས་རང་བྱུང་ཁོར་ཡུག་ལ་བསམ་ཡུལ་འདས་
 པའི་གཏེར་བཙོམ་ཚད་མེད་བཏང་ཡོད། གྱེད་སྤངས་ངན་པ་འདི་དག་གིས་
 རྒྱན་པས་བོད་ཡུལ་དུ་ས་ཡོམ་དང་། རྒྱ་རུད། རི་སྡིལ་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་
 ཚུལ་ཐབས་སྤུག་འདི་དག་རིམ་པར་བྱུང་བ་རེད། འབྲུང་བའི་གཞོད་པ་ཚབས་
 ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་མ་བྱུང་བར་དུ་ཤིང་ནགས་གཙོད་འབྲེག་དང་། གཏེར་ཁ་
 སྡོགས་འདོན་ཚད་མེད་བྱས་ཏེ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཁེ་སྲན་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་ནག་

བྱེས་འབྱོར་ཐེ་བོ་མི་མང་ལ་བརྩམས་པ།

ནང་དུ་འབྱུང་འགྲོ་བའི་བྱེད་སྐབས་ངན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། ས་ཡོམ་དང་།
 རྩུ་རུད་སོགས་ཀྱི་འབྱུང་བའི་གནོད་འཚེ་སྲ་སྤྱི་བྱས་ནས་ཡོང་བའི་སྐབས།
 མནར་གཅོད་དང་སྤྱད་བསྐྱུལ། དཀའ་ངལ་ཡོངས་ཚོགས་ས་གནས་ས་ཐོག་
 ཏུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོས་སྤོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས། ཁོར་ལུག་ལ་གཏོར་
 བཅོམ་གཏོར་མཁན་རྒྱ་མི་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལྟ་བུ་རེད།

སྤྱིར་དེང་སང་གི་དམར་པོའི་སྲིད་གཞུང་འདི་མ་བརྩུགས་པའི་གོང་ནས་
 མདོ་སྐད་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་མང་པོ་ཞིག་ལ་རྒྱ་གུང་ཁྲན་གྱིས་བཅན་འཇུག་སྤྱོད་ས་
 ཡོད། དེང་སང་བཤད་བརྗོད་པའི་བོད་ལ་བཅན་འཇུག་བྱས་པའི་དུས་ཚོགས་
 དང་མདོ་སྐད་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་གྱིས་བཅན་འཇུག་བྱས་པའི་ལོ་ཚོགས་གཉིས་
 མཐུན་གྱི་མེད། ལོ་རྒྱུས་དངོས་གནས་བྱས་པ་ཡིན་ན། བོད་ལ་རྒྱ་ནག་དམར་
 སྤྱོད་ཀྱིས་བཅན་འཇུག་ཐེངས་དང་པོ་དེ་གོམ་པ་རིང་པོའི་རྒྱང་བསྐྱོད་ཀྱི་སྐབས་
 སུ་མདོ་སྐད་ནས་ཐེ་བོ་སྐད་ཀྱི་ས་ཁུལ་སྤྱད་པའི་ཁོག་དང་། སི་ཁྲིན་གྱི་སྤྱོད་ས་
 ནས་རྒྱལ་རོང་དང་ཚོ་ཁོ་ར་པ། ཁམས་ཀྱི་དཀར་མཛེས་སོགས་ལ་བཅན་འཇུག་
 བྱས་དུས་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་སྲིད་གཞུང་འདི་འཇུགས་བྱུང་མེད། དེང་སང་མང་
 པོ་ཞིག་གིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ང་གངས་ཚམ་ནས་རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ལ་
 བཅན་འཇུག་བྱས་པའི་སྐོར་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། དོན་ངོ་མར་རྒྱ་ནག་དམར་
 པོའི་གཞུང་མ་བརྩུགས་པའི་གོང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༣༥ ལོ་ལས་མས་ནས་བོད་མདོ་
 སྐད་ཚོ་རྒྱུད་དུ་རྒྱ་དམར་གུང་ཁྲན་གྱིས་བཅན་འཇུག་བྱས་ཡོད།

བོད་ལ་བཅན་འཇུག་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བརྟུས།

ལྟར་བོད་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཡུན་སྲུང་ཚོགས་པའི་གཏེར་ཁ་དང་། ཤིང་ནགས།
 རང་བྱུང་མཛེས་སྡེ་སོགས་ལ་རམ་ནས་དེ་དག་གཏོར་བཅོམ་དང་བརྟུ་འབྱེར་
 གུ་རྒྱུའི་ཆེད་རེད་མ་གཏོགས་བོད་མི་ལ་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་སྐད་ལཱ་ར་རྒྱས་གཏོར་རྒྱུའི་
 ཆེད་དུ་ཡོང་བ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན། བཅོན་འཇུག་གུས་པའི་ཉིན་མོ་དེ་ནས་བཟུང་
 བོད་ཀྱི་ཤིང་ནགས་གཙོ་བོར་འབྲེག་གུས་ཏེ་ཤིང་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་གདོང་དུ་བོར་འདྲེན།
 གཏེར་ཁ་རྫོགས་འདོན། མཐའ་ན་རྩོམ་པ་དང་འབྲེག་སའི་སྤང་ཐང་གི་སློབ་ཐོ་
 ཚུན་ཆད་བརྟོགས་ནས་མེ་ཤིང་གི་ཆེད་དུ་རྒྱ་ནག་དུ་འབྱེར་བ་རེད། བོད་ནས་རྒྱ་
 རག་དུ་བོར་འདྲེན་བྱེད་རྒྱ་གང་ཡོད་བསམས་ནས་འབྱེར་རྒྱུ་བྱེད་རྒྱུའི་བསམ་
 རྫོང་བཏང་ནས་བོད་ཀྱི་རི་ལུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་པགས་པ་འབྲེས། རང་གི་གཏེར་
 ཁ་དང་རྩོམ་སོགས་སློབ་པ་ནས་རི་ལུང་ཡོངས་རྫོགས་སྟོང་པར་བྱས་དང་བྱེད་
 བཞིན་པ་འདི་རེད།

ཉེ་ལམ་ལོ་གསུམ་གྱི་གོང་ནས་རྒྱ་ནག་གིས་རྒྱབ་སྐྱོབ་གསུང་སླེལ་ཆེན་པོ་
 ཞེས་པའི་ལས་འཆར་ཞིག་བསྐྱོད་ནས་རིམ་མོ་ཆེན་པོས་སློབ་པ་གྱི་ཡོད། ལས་
 འཆར་འདི་ཁ་གསལ་པོ་བྱས་ཏེ་བཤད་ན་བོད་ཡུལ་ལ་རྒྱས་གཏོར་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་
 སླེལ་བའི་ལས་འགུལ་ཞིག་མིན། བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གཏེར་ཁ་རྫོགས་འདོན་བྱེད་
 རྒྱ་གར་འདུག བོད་ཡུལ་ནས་རྒྱ་ནག་ནང་ལ་བོར་འདྲེན་བྱེད་རྒྱུ་གང་དང་གང་
 འདྲ་འདུག མདོར་ན། བོད་ཡུལ་སྟོང་པ་བཟོ་རྒྱུའི་སྲིས་བྱས་ཀྱིས་བཟོས་
 པའི་ལས་འགུལ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་འཚོ་
 བའི་བདེ་ཐང་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བཟོས་པའི་ལས་འགུལ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན།

བྱེས་འབྱོར་ཐེ་པོ་མི་མང་ལ་བརྩམ་པ།

རྒྱ་མཚན་ནི། ལས་འགུལ་འདིའི་འགོ་བརྩམས་པ་ནས་བཟུང་བོད་ཡུལ་དུ་གནའ་
 ལྷ་མོ་ནས་འབྲོག་པ་ནས་སྤྱི་ལུགས་ལྷ་མོ་གང་བཟང་གང་ཡག་སར་ཁ་ཐོར་ནས་རང་
 དབང་གིས་འཚོ་བ་སྐྱེལ་བཞིན་པའི་སྲོལ་རྒྱན་གྱི་འཚོ་བའི་གོ་མས་གཤིས་ལ་
 ཕྱིས་མེད་བཏང་ནས། ལུལ་སོ་སོའི་འབྲོག་པ་ཡོངས་རྫོགས་ས་གནས་གཅིག་
 ཏུ་བསྐྱུས་ནས་ས་ལུལ་དོག་མོ་ཞིག་ཏུ་གྲོང་པ་གསར་འཛུགས་བྱས། གནའ་
 ལྷ་མོའི་འབྲོག་པ་ཚོའི་མཚེར་བུལ་གྱི་ས་ཆ་སྟོང་པ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་གཏེར་
 ཁ་བསྐྱོགས་ཆེད་སྟོང་པར་བཟོ་བཞིན་པ་འདི་རེད།

ལས་འགུལ་འདིའི་ཐོག་ནས་བོད་ཡུལ་དུ་འཛུགས་བསྐྱུན་བྱས་པ་གང་དང་
 གང་ཡོད་ཟེར་ན། རྒྱངས་འཁོར་དང་མེ་འཁོར་གྱི་ལམ་མང་པོ་ཞིག་བཟོ་དང་
 བཟོ་བཞིན་པ་རེད། ལམ་འདི་དག་གང་གི་ཆེད་དུ་བེད་སྲོལ་བྱེད་གྱི་ཡོད་མེད་
 ལ་ང་ཚོས་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས། ལམ་ཁ་འདི་དག་གིས་བོད་མི་ཚོར་འགྲིམ་
 འགྲུལ་སྐྱབས་བདེ་བའི་ཕན་ཐོགས་ཕྲན་བུ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དངོས་ཡོད་གནས་
 རྒྱུ་ཡིན་ནའང་། རྒྱ་མི་ལ་དེ་ལས་ཀྱང་ཁེ་ཕན་ཆེ་བ་ཞིག་ལམ་ཁ་འདི་དག་བརྒྱུད་
 དེ་བོད་གྱི་ས་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། ལམ་ཁ་འདི་དག་བཟོ་དགོས་པའི་དམིགས་ཡུལ་
 ཡང་བོད་ཡུལ་གྱི་གཏེར་ཁ་དང་། བེད་ནགས། རྩི་སྲིལ། འབྲོག་པའི་རྒྱ་སྐྱོན་
 དང་། ག་མར། བལ་ལ་སོགས་པ་དང་། རོང་བའི་འབྲུ་རིགས་དང་། ཐ་ན་
 ཚོད་མ་ཚུན་ཆད་རྒྱ་ནག་ཏུ་བོར་འབྲེན་བྱེད་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་རེད། དེ་བཞིན་བོད་
 གྱི་གྲོང་བྱེར་ཁག་ཏུ་ཁང་པ་སྟོང་རྗེ་པོ་སྐྱུས་ཚད་མེད་པ་འགའ་གས་ཤིག་བཟོས་
 ཡོད། ཁང་པ་འདི་དག་ཀྱང་སྤྱི་རྒྱལ་ལྷ་སྟོར་པ་ཚོའི་མིག་ལ་སྟོན་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བརྟུས།

རེད། བོད་དུ་རྒྱ་མི་དང་ཕྱི་རྒྱལ་པའི་ལྷ་སྐྱོར་པ་སྐོང་ཕྱག་དང་ཁྲི་ཕྱག་ འབྲུམ་
ཕྱག་བྱས་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། ཡིན་ནའང་ལྷ་སྐྱོར་པ་དེ་ཚོའི་ཡོང་འབབ་ཀྱི་ཐོག་
ནས་ས་གནས་ས་ཐོག་གི་བོད་མི་མང་རང་གི་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་ལ་ཕན་ཐོགས་
ཆེན་པོ་ཐོབ་ཐུབ་ཀྱི་མེད།

བོད་མི་རིགས་ལ་རྒྱ་ནག་མི་རིགས་ལས་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་གི་ཐོག་ནས་
དམིགས་བསལ་སྤྱད་ཡོད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། རྒྱ་མི་གཅིག་གིས་
ཡིག་རྒྱུགས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་བརྒྱ་ཆ་ ༤༠ ཙམ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན། གྲངས་ཉུང་
མི་རིགས་ཤིག་ལ་བརྒྱ་ ༤༥ ཙམ་ཡོན་ན་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོར་འགོ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་
བྱས་ཡོད་ཟེར། འདི་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ལ་སྤྱད་པའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཁེ་ཕན་ཆེན་
པོ་ཞིག་ཡིན་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དོན་དོ་མའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་འདི་ཕན་ཐོགས་
མིན་པར་མ་ཟེན་བསམ་ནག་བྱས་པ་ཞིག་རེད། གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་ནས་སློབ་གྲྭ་
ཆེན་མོར་འགོ་བའི་སྐབས་རྒྱ་མི་རིགས་ཤིག་གིས་བརྒྱ་ཆ་ ༤༠ ཙམ་ཡོན་ནས་
འགོ་དགོས་ས་ཞིག་ལ། བོད་རིགས་ཚོས་བརྒྱ་ཆ་ ༤༥ ཙམ་ཡོན་ནས་འགོ་གི་
ཡོད། སློབ་གྲྭ་ཐོན་ཚད་བར་དུ་རྒྱ་མི་རིགས་དང་མི་རིགས་གཞན་དག་བར་གྱི་
ཤེས་ཡོན་རྒྱ་ཚད་ལའང་བརྒྱ་ཆ་བཅོ་ལྔའི་ཁྱད་པར་ཡོད། མཐའ་མ་ལས་ཀའི་
བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་པའི་སྐབས་སུའང་ཤེས་ཡོན་གྱི་རྒྱ་ཚད་དེ་གཞི་ལ་བཞག་པའི་ཐོག་
ནས་བྱེད་ཀྱི་རེད། རྒྱ་མཚན་འདིས་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་དཔོན་པོའི་
གནས་རིམ་མཐོ་བ་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་མི་རིགས་ལ་ཐོབ་པ་མ་གཏོགས་གྲངས་ཉུང་
མི་རིགས་ཀྱིས་གནས་རིམ་མཐོ་བ་འཛིན་ཐུབ་ཀྱི་མེད། འདི་ནི་རྒྱ་མིས་ཤེས་ཡོན་

བྱེས་འབྱོར་ཐེ་བོ་མི་མང་ལ་བརྒྱལ་པ།

གྱི་སྲིད་བྱེས་བཞེས་པའི་སྐབས་བཏིང་བའི་གཡོ་རྒྱུའི་བྱེད་ཐབས་ངན་པ་ཞིག་རེད།
 དེར་སང་བོད་ས་སྲོད་སྐད་ཀྱི་ཉུང་བ་ལྡན་གྱི་གཞུང་གིས་ཡར་ལྗས་གཏོང་གི་ཡོད།
 འདྲུགས་བརྒྱན་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཟེར་ནས་བཤད་གྱི་ཡོད། ཉེ་ཆར་ཐེ་བོ་ཁུལ་དུ་རྒྱ་
 གཞུང་གིས་རོགས་སྐྱོར་བྱས་ནས་ཁང་པ་བརྒྱག་གི་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་བ་ཞིག་གོ་
 བྱུང་། ས་གནས་འགའ་གས་སུ་ཁང་པའི་འགོ་སོང་ལ་སྒྲོར་མོ་ཁྲི་བརྒྱད་འགོ་གི་
 ཡོད། ཁྲི་བཞི་རྒྱ་གཞུང་དང་། ཁྲི་བཞི་བོད་པའི་བྱིམ་ཚང་སོ་སོས་སྲོད་དགོས་
 གྱི་ཡོད་ཟེར། འདིའི་ཐོག་ལ་ང་ཚོས་ཕྱིས་ཞིབ་མོ་ཞིག་བསྐྱོར་ན་རྒྱ་གཞུང་གིས་
 ང་ཚོ་ལ་རོགས་སྐྱོར་ཅི་ཅམ་བྱེད་གྱི་ཡོད་མེད་གསལ་པོ་ཤེས་བྱུང། ཁང་པ་
 རྒྱག་སའི་ས་བོད་པའི་ས་རེད། ཁང་པ་རྒྱག་བྱེད་གྱི་ཨར་འདབ་སོགས་རྒྱ་ཆ་
 ཡོངས་རྒྱུགས་བོད་གྱི་ས་ནས་ལེན་གྱི་ཡོད། ཤིང་ཆ་ཡོངས་རྒྱུགས་བོད་གྱི་ས་
 རས་གཅོད་གྱི་ཉུང་བ་ལྡན། དེ་དག་གི་ཐོག་ལ་རྒྱ་གཞུང་གིས་འགོ་སོང་གང་ཡང་
 གཏོང་དགོས་བྱུང་མེད། འདི་ཡོངས་རྒྱུགས་བོད་པ་རང་གི་རེད། ལས་ཀ་
 བྱེད་མཁན་ལས་སྐྱ་བ་ཡང་མང་ཆེ་ཤོས་རྒྱ་མི་ཡིན་པ་ཡིན་དུས་དེ་ཚོ་ལ་ལས་
 སྐྱ་བོད་པའི་ལས་གཞིའི་ངོས་ནས་སྲོད་དགོས། འདི་ལྟར་ཕྱིས་ཞིབ་མོ་བསྐྱོར་
 ན་བོད་པའི་བྱིམ་ཚང་རེ་རེའི་ལག་ནས་རྒྱ་གཞུང་གིས་སྐོར་ཁྲི་ཚོ་བཞི་པར་
 འབྲེལ་སོང་བ་མ་གཏོགས་རྒྱ་སྐོར་མོ་སྐྱེད་པ་དང་འགོ་སོང་གང་ཡང་བཏང་
 མེད་དུས་རྒྱ་གཞུང་གིས་ང་ཚོ་ལ་རོགས་པ་ག་རེ་བྱས་འདུག་ རོགས་རམ་ཡོངས་
 རྒྱུགས་ཁུངས་གསལ་མ་འདི་འདྲ་ཞིག་རེད།

རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་མོའི་སྐབས་བོད་གྱི་རོང་འབྲོག་གི་ས་ཆ་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གཞུང་གིས་ཚོད་ལྷ་བྱེད་ས་བྱས་ཏེ་མི་རྒྱ་གཉིས་ལ་ཡ་ང་སྟོང་
 རྗེ་མེད་པར་འཕྲོ་བརྒྱལ་བཏང་ཡོད། འབྲོག་པའི་ས་ཆར་འབྲུ་རིགས་དང་ཚོད་
 མ་བཏབ་ན་སྐྱེས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མེད། རོང་པའི་ས་ཆ་གཡང་གཟར་ཅན་དང་ཚུ་
 བྱུག་ཡོངས་རྫོགས་བཞོས་ནས་ཐེམ་པ་ཅན་བཟོས་ཏེ་ཞིང་བཏབ་ན་འབྲུ་རིགས་
 སྐྱེས་ཐུབ་ཀྱི་ཨེ་འདུག་ལྷས་ནས་བོད་ཀྱི་ལུང་པ་ཡོངས་རྫོགས་རྫོགས་པ་རེད།
 བརྒྱད་ཅུ་གྲ་གྲངས་ནང་ང་བོད་དུ་ལྷ་སྟོར་ལ་འགོ་བའི་སྐབས་མཐའ་མ་རྒྱ་མིས་
 ང་ལ་སྐད་ཆ་ངན་པ་མང་པོ་བཤད་ཀྱི་འདུག་ལ། ངས་ཀྱང་ཁོ་ཚོར་ཚིག་ངན་བཤད་
 བོར་སོང་། དཔེར་ན། སྐབས་དེར་ང་དང་མཉམ་པོར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་དཔོན་
 པོ་ཚོས། བྱིད་ད་ཐེངས་ཕྱིར་བོད་དུ་ལྷ་སྟོར་ཡོང་ནས་མཐོང་སྐྱང་ཅི་བྱུང་ཟེར་
 བས་དྲིས་བྱུང་། ངས་སྐྱ་མོའི་རྗེས་ལུལ་གཉིས་མཐོང་བྱུང་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན།
 དགོན་པ་ཁག་གི་གྲང་རོས་མཚོན་པའི་གནའ་སྐྱ་མོའི་ལུལ་གཉིས་དང་། རྒྱ་ནག་
 གཞུང་གིས་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཚེན་མོའི་སྐབས་བོད་ལ་འཇུགས་བསྐྱབ་བྱས་
 པ་ཐམས་ཅད་འཕྲོར་ཞིག་དུ་སོང་བའི་ལུལ་གཉིས་མཐོང་བྱུང་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན།
 རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཚེན་མོའི་སྐབས་བོད་མི་ལ་སྐྱུག་པོ་སྤྱད་ནས་བཟོ་བཅུག་
 པའི་འཇུགས་བསྐྱབ་ཡོངས་རྫོགས། ཟํལེ་ ༡༩༥༥ ལོར་ང་བོད་དུ་འགོ་བའི་
 སྐབས་འཕྲོར་ནས་ལུལ་མ་གཏོགས་སྐྱུག་ཐུབ་མེད། བོད་མི་ལ་རི་ལུང་མང་པོའི་
 བར་ཚུ་ཡུར་སྟོར་འཕེན་བཅུག་ཡོད། རི་བཞོས་ནས་ཞིང་བཟོས། ཞིང་བཞོས་
 བས་ཐེམ་པ་ཅན་གྱི་རི་བཟོ་བ་སོགས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་དང་ཕན་ཐོགས་གང་ཡང་མེད་
 པའི་ལས་ཀ་ལས་བཅུག་ནས་བོད་མི་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ལྷོག་གི་དང་

བྱེས་འབྱོར་ཐེ་བོ་མི་མང་ལ་བརྒྱལ་པ།

མནར་གཅོད་འོག་གི་ཡོད། རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་མོའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་ས་ཡོངས་རྫོགས་ལས་ཀའི་ཚོད་ལྟ་བུར་ས་ཚུལ་བྱས་པ་མ་གཏོགས། ས་གནས་རང་གི་མང་ཚོགས་ལ་ཕྲགས་རྒྱུ་རིང་པོའི་ཐོག་ནས་ཡན་ཐོགས་ཡོད་པའི་ལས་ཀ་གཏན་ནས་བྱས་མེད། ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་སྤར་དང་འདྲ་བར་ས་གནས་ཀྱི་བོད་མི་ཚོའི་ཁེ་ཕན་གྱི་ཆེད་དུ་ལས་ཀ་གཏན་ནས་བྱེད་ཀྱི་མེད། བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་ཀྱང་གནས་སྤངས་འདི་གསལ་པོར་མཐུན་ནས་ད་ལྟའི་རྒྱ་གཞུང་གི་བྱེད་སྣངས་འདིའི་འོག་ནས་བོད་ལ་བདེ་སྐྱིད་ཡོང་བའི་རེ་བ་གཏན་ནས་བྱེད་ཀྱི་མེད། བསམ་ཚུལ་འདིས་རྒྱ་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལོར་བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་རྒྱ་གཞུང་གི་མ་དྲང་བའི་བྱེད་སྣངས་ལ་ཞི་བའི་གྱུན་ལངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་བྱུང་བ་རེད། ད་དུང་ཡིན་ནའང་རྒྱ་གཞུང་གིས་རྒྱ་རིགས་ཆེན་པོའི་ཁེ་ཕན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱང་ཚུ་སྟོར་འདྲེན་དང་། ལྟོ་རྒྱ་བྱེད་དུ་འདྲེན་དགོས་ཞེས་ས་གནས་ས་ཐོག་གི་བོད་མི་ཚོའི་འཚོ་བའི་གནས་སྤངས་དང་ཁེ་ཕན་ལ་བསམ་སྒྲོམ་བཏང་བར་ལས་གཞི་སྤོང་ཚོགས་སྤེལ་གྱི་ཡོད། ཐེ་བོ་ཁོག་གི་མི་རྣམས་ལུང་པ་གཞན་དག་ཅིག་ཏུ་གནས་སྤོང་བུག་ནས་རྒྱ་ཆུ་དང་མེ་ཆུ་རིའི་ཁོག་བརྒྱུད་ནས་ཐེ་བོ་ཁོག་ཏུ་འདྲེན་དགོས་པའི་འཆར་གཞི་བཏོང་ཡོད། འཆར་གཞི་འདི་ད་ལྟར་གསར་དུ་བཟོས་པ་ཞིག་མ་རེད། ང་བོད་ནང་ཡོད་པའི་སྐབས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ནང་ནས་བཟོས་པའི་འཆར་གཞི་ཞིག་རེད། རྒྱ་གཞུང་གིས་སྐབས་དེ་དུས་རྒྱ་ཆུ་དང་མེ་ཆུ་ཐེ་བོ་ཁོག་ཏུ་མ་དྲངས་ན་ད་ལྟ་ཐེ་བོ་ཁོག་ཏུ་རྒྱག་བཞིན་པའི་ཐེ་ཆུ་འདིས་ཤིང་ནགས་ལྷགས་ཆེན་པོ་བོར་འདྲེན་བྱེད་བྱུང་གི་མི་འདུག་ཟེར་ནས་བཤད་མོང་།

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

ད་ལྟ་ཡང་རྒྱ་གཞུང་གི་འཆར་གཞི་འདི་ལ་འགྲུར་བ་ཕྱིན་མེད།

འདི་ལྟར་བོད་ཁུལ་གྱི་རང་བྱུང་ཁོར་ཕུག་ལ་གཏོར་བཅོམ་ཚད་ལས་འདས་པ་བཏང་བ་འདི་དཔལ་གིས་ཉེ་ཆར་བྱུང་བའི་སྐྱེད་གྲུ་མདོའི་ས་ཡོམ་དང་། ད་ལྟའི་ཐེ་བོ་ཁུལ་གྱི་ཚུ་རུད་ཀྱི་གནོད་འཚོ་འདི་དག་བྱུང་བ་རེད། གནས་ཚུལ་འདི་བྱུང་བའི་སྐབས་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་འབྲུག་ཚུ་རྫོང་ཟེར་བ་འདི་བོད་ཀྱི་ས་སྤྱོད་གསུང་གང་དུ་ཡོད་མེད་དང་། ཐ་ན་བོད་རིགས་ཡིན་མིན་ཅམ་ཡང་ཤེས་ཀྱི་རེད། གནས་སྐབས་འདི་འདྲའི་སྐབས་ལ་རང་གི་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ལུང་པའི་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་བཟོ་དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ལྷག་པར་དུ་འབྲུག་ཚུ་རྫོང་གི་བོད་རིགས་མི་མང་ལྟ་བུར་མཚོན་ནའང་ད་ལྟའི་བར་དུ་བོད་བོད་བྱས། རྒྱ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ས་མཚོམས་སུ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོ་རིང་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་ལོ་རྒྱ་ཕྲག་དང་སྟོང་ཕྲག་གི་རིང་བསྐྱད་པ་རེད། གནས་སྐབས་འདི་བོད་གཞུང་སྐྱེར་གཉིས་ཀས་མཁྱེན་དགོས་ཀྱི་འདུག་ལ། མཁྱེན་དོགས་ཡོང་བ་ལ་འབྲེལ་ཡོད་ང་ཚོའི་ངོས་ནས་གནས་ཚུལ་གསལ་འདོན་བྱ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱེད་སྐྱུག་མཉམ་སྦྲེང་བྱ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན། ཡུལ་ལུང་འདི་དག་གི་གནས་སྐབས་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཤེས་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ད་ལྟ་གཞི་ནས་བཅོན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གིས་འབྲུག་ཚུ་རྫོང་འདི་བོད་རིགས་ཀྱི་ས་ཁོངས་ཡིན་པ་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་བོད་པ་ཡིན་པ་འོ་འཕྲོད་དེ་གཞུང་ངོས་ནས་གནང་དགོས་པ་ཡོངས་རྫོགས་གནང་བཞིན་ཡོད། འདི་དག་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད།

སྤྱིར་ཐེ་བོ་ཟེར་བའི་ཡུལ་འདིའི་གནས་སྐབས་ཤེས་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་

ཉེས་འཁྲིལ་ཐེ་པོ་མི་མང་ལ་བརྒྱལ་པ།

པོ་རྟེན། ཐེ་པོ་ཐེར་བ་ནི་ཡུང་པ་ཚུང་ཚུང་ཞིག་མིན་པར་ཡུལ་ཡུང་ཆུ་ཆེན་པོ་
 རེད། ཐེ་ཆུའི་ཆུ་འགོ་ལྷག་ཚང་ལྷ་མོའི་གནས་མར་འབབ་གྱི་ཡོད། ཆུ་འདིའི་རྩོད་
 སྐད་བར་གསུམ་ལ་མིང་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད། ཆུའི་རྩོད་ལ་ལྷ་མོའི་གནས་ཆུ་
 དང་། བར་དུ་ཐེ་པོའི་ཞོག་ནས་མར་འགོ་བའི་སྐབས་ཐེ་ཆུ་ཐེར། སྐད་ཆུ་པོད་
 གྱི་ས་མཚམས་ནས་མར་སྐྱེབས་པ་དང་ཆུ་སྐད་དུ་འབྱུག་དཀར་གཙང་པོ་ཐེར་གྱི་
 ཡོད། གནའ་སྲ་མོ་ཡིན་ན་ཆུ་འདིའི་འགོ་ནས་མཇུག་བར་དུ་འབྱུག་དཀར་གཙང་
 པོ་ཐེར་གྱི་མེད། འབྱུག་དཀར་གཙང་པོ་ཐེར་བའི་ཐ་སྟོད་ལྷགས་ཆེན་པོ་བེད་སྦྱོད་
 བཏང་བ་དེ་ཆུ་མི་བོད་དུ་སྐྱེབས་པའི་རྗེས་ནས་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༧༥༣ ལོ་ལས་
 མས་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། གནའ་སྲ་མོ་ཐེ་ཆུ་ཐེར་བ་ལས་འབྱུག་དཀར་གཙང་
 པོ་ཐེར་བའི་ཐ་སྟོད་བེད་སྦྱོད་བྱེད་གྱི་མེད། འབྱུག་དཀར་གཙང་པོ་ཐེར་དགོས་
 པའི་ཆུ་མཚན་ནི། ཐེ་ཆུའི་འགོའི་ལྷག་ཚང་ལྷ་མོའི་གནས་མདུན་གྱི་བྲག་ཁུང་
 ཞིག་དུ་རྗོད་འོས་སུ་འབྱུག་དཀར་པོ་རང་ཕྱོད་ཞིག་ཡོད། གནས་སྐངས་འདིའི་
 ཐོག་ནས་ཆུ་མིས་འབྱུག་དཀར་གཙང་པོ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་རེད་ཟེར། མིང་
 འདི་ཐོག་མར་འདོགས་མཁན་ཆུ་མི་ཡིན་པ་ལས་བོད་པ་མིན། ཆུ་མིས་འབྱུག་
 ཀལ་ཆེན་པོར་བརྩེ་དགོས་པའི་ཆུ་མཚན་ནི་ཆུ་ནག་གོང་མའི་སྐུ་འབྱུག་དང་གོང་
 མའི་བཙུན་མོའི་སྐུ་བྱ་ཡིན་པའི་བཤད་སྲོལ་ཡོད། ཆུ་ཡུལ་གྱི་སྲ་མོའི་སྲ་བར་
 རྩོང་པའི་ནང་གི་རི་མོ་ཡོངས་རྫོགས་འབྱུག་དང་ཆུ་བྱ་ཡིན། འདི་གཉིས་གྱིས་
 ཆུ་ནག་གོང་མ་དང་གོང་མའི་བཙུན་མོ་གཉིས་མཚན་གྱི་ཡོད། ཆུ་མི་ཚོས་འབྱུག་
 དཀར་པོ་ལ་ལྷག་པར་གལ་ཆེན་པོར་བརྩེ་བའི་རིག་གཞུང་གི་ལྷ་ཚུལ་ཞིག་ཡོད།

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

གོང་མའི་པོ་བྱང་གི་མདུན་དུ་ཕྱིག་པ་རིང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་སྟེང་དུ་འབྲུག་དགུ་
 བཞོས་ཡོད། འབྲུག་དཀར་པོ་དང་། དམར་པོ། སེར་པོ་སོགས་ཚོན་སྣ་ཚོགས་
 ཡོད། དེའི་ནང་དུ་འབྲུག་དཀར་པོ་དེ་སྐད་གྲགས་ཆེ་བོས་དང་གཙོ་བོར་ངོས་
 འཛིན་བྱེད་སློལ་ཡོད་འདུག དེར་བརྟེན་འབྲུག་དེ་གལ་ཆེན་པོར་བརྩིས་ནས་དེང་
 རྒྱལ་སྐབས་ཐེ་ཚུ་ལ་ཡང་འབྲུག་དཀར་པོ་གཙང་པོ་ཞེས་མིང་འདོགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཞི་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་རིག་གཞུང་ལ་འབྲེལ་བ་ཞིག་མ་གཏོགས་པོད་མིའི་
 ངོས་ནས་འབྲུག་གལ་ཆེན་པོར་བརྩི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་རིག་གཞུང་གི་རྒྱལ་
 རྒྱུངས་གང་ཡང་མེད།

སྤྱི་མའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ཐེ་བོ་ཡིན་པ་ལ། བར་ལམ་ཐེ་བོ་ལས་ཟུར་དུ་བཅད་
 དེ་འབྲུག་ཚུ་རྫོང་ཞེས་བཟོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་མིའི་
 རྣམས་པ་ཁ་འཐོར་དུ་བཏང་སྟེ་དུམ་བུ་མང་པོར་གཏུབ་པ་རྒྱ་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་གཏོང་
 བཀའ་བོས་དེ་ཡིན། སྲིད་བྱུས་འདིའི་འོག་དུ་བོད་སྲི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཞིང་ཆེན་
 རྩའི་ནང་དུམ་བུར་གཏུབ་ཡོད། དེ་བཞིན་ཐེ་བོའི་ས་ཁུལ་ལྷ་བུར་མཚོན་ན། ཐེ་
 བོ་སྟོད་རྣམས་མཛོད་དག་རྫོང་གི་ཁོངས་གཏོགས་སུ་ཡར་བཅད། བར་དེར་ཐེ་
 བོ་རྫོང་ཞེས་དུམ་བུ་གཅིག་བཅད། ཐེ་བོའི་སྐད་ལ་འབྲུག་ཚུ་རྫོང་ཞེས་པ་སོགས་
 དུམ་བུར་གཏུབས་ནས་ཐེ་བོ་ལུང་པ་འདི་རྫོང་ཁག་མང་པོར་དུམ་བུར་གཏུབས་
 ཡོད། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོད་པའི་ཐེ་བོ་ཡོངས་རྫོགས་གོང་བུ་གཅིག་བུས་ནས་
 གནས་མི་ཚོགས་པ་འདི་རྒྱ་མིའི་སྲིད་བྱུས་རེད། དེང་རྒྱལ་སྐབས་མང་པོ་ཞིག་གིས་འབྲུག་
 ཚུ་རྫོང་འདི་བོད་པ་ཡིན་མིན་ཙམ་ཡང་ཏེ་མི་གོ་བའི་མཚམས་སུ་སྐྱེབས་དགོས་

ཐུམ་འཁོར་ཐེ་བོ་མི་མང་ལ་བརྒྱལ་པ།

པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་རྒྱ་མིས་དུམ་བུ་མང་པོར་གདུབས་ཏེ་རྒྱ་མོར་མ་གྲགས་པའི་
མིང་གསར་པ་མང་པོ་བཏགས་པའི་གནད་དོན་འདི་ལ་ཐུག་ཡོད།

ཐེ་བོ་སྤྲད་ཀྱི་བྱ་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་གནའ་རྒྱ་མོན་ས་རྟག་ཚང་རྒྱ་མོའི་གྲ་སར་
ཡོང་གི་ཡོད། གདན་ས་རྟག་ཚང་རྒྱ་མོར་གསེར་བོ་རོང་བ་དག་བཤེས་ཅ་ལུས་
དང་། རྟག་ར་ཡེ་ཤེས། གསེར་བོ་རོང་བ་སྐྱལ་བཟང་ཚོས་གྲགས། གསེར་བོ་
རོང་སློན་ལམ་སྲ་གུ་མ། གསེར་བོ་རོང་ཟ་ལུ་རྒྱལ་མོ། གསེར་བོ་རོང་བ་ཨི་
ཅི་ཡུན་ཚོགས། གསེར་བོ་རོང་བ་ཨ་ཁུ་སྤྲུལ་པ། གསེར་བོ་རོང་གི་བརྟན་འཛིན་
རྒྱ་རིལ། གསེར་བོ་རོང་ཨ་ཁུ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཐེ་བོ་སྤྲད་ཀྱི་བྱ་རྒྱུན་ཁོངས་
ནས་རྒྱ་རམས་པ་དང་། རྟགས་རམས་པ། མཁན་པོ་སོགས་བརྟན་པ་ལ་མངོན་
རྗེས་ཆེ་བའི་མཁས་པ་མང་པོ་ཐེབས་སྤོང་ཡོད། རྒྱ་མོར་ཐེ་བོ་སྤྲད་ཀྱི་རྒྱ་སྐྱལ་
ལ་མཚོན་ན། གསེར་བོ་རོང་བ་གདུགས་དཀར་སྐྱལ་སྐྱེད་དང་། ཨ་ལགས་གསེར་
ཐང་སྐྱལ་སྐྱ། རྒྱ་ནག་ལུང་སྐྱལ་སྐྱ་སོགས་བཞུགས་ཡོད། ཐེ་བོ་ཟེར་བའི་མི་
འདི་ས་མཐར་སོང་ན་གང་ཡང་མི་འཛོན་མཁན་དེ་འདྲ་ཞིག་གཏན་ནས་མ་རེད།
དཔེར་ན། དེ་རྒྱའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མདོ་སྤྲད་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གནང་
སྤོང་མཁན་བཞི་ཅུ་མ་གཏོགས་བྱང་མེད་ནའང་དེའི་ནང་གི་གཉིས་ཐེ་བོ་རེད།

ཡུལ་འདི་ལ་ཐེ་བོ་ཟེར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཤེས་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་
པོ་རེད། བོད་ཡོངས་རྫོགས་གངས་རིའི་ར་བས་བསྐྱར་བ་དང་འདྲ་བར་ཐེ་བོའི་
བྱང་རྒྱུད་ནས་རྗེ་རི་ལོན་ཏུ་རིང་པོ་ཞིག་གིས་བསྐྱར་ནས་ཡོད། རྗེ་རི་དེའི་བྱང་
གི་དཀྱིལ་ན་མཐེ་ཅི་བྲག་སྒོ་ཟེར་བའི་སྒོ་ཞིག་ཡོད། མཐེ་ཅི་བྲག་སྒོ་ཟེར་དགོས་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་བྲག་འཕང་དེའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་བྲག་རི་མིའི་མཐོ་བོང་གི་
 དབྱིབས་ལྟ་བུར་ཡོད། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐོ་བོ་ཞེས་པའི་མིང་ཐོགས་པ་རེད་
 ཟེར། རྗེ་ར་དེས་བསྐྱོར་བའི་ཡུལ་ཡོངས་རྫོགས་ཐོ་བོ་ཞེས་པའི་མིང་འདྲིའི་ཁོངས་
 སུ་རང་བཞིན་གྱིས་འདུས་ཡོད། རོང་ཐོ་ཅིའི་རྗེ་ར་གང་ཞེས་ཡུལ་མིའི་ངག་རྒྱུན་
 ལ་རྒྱུང་ལྟར་གྲགས་པ་ཞིག་ཡིན། དེང་སང་རྒྱ་གཞུང་གིས་ཐོ་བོ་ཞེས་པ་ཐོ་བོའི་
 ལུང་པ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་མ་གཏོགས་ཐོ་བོའི་མིང་མི་ཐོགས་པར་བཟོས་ཡོད། དེར་
 བརྟེན་དེང་སང་རྒྱ་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་ཀྱིས་སྤྱི་མོའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་ཡོད་པའི་
 ཐོ་བོ་དེ་གཞི་མེད་ལྟ་བུར་བཟོ་བཞིན་ཡོད། དཔེར་ན། དེང་སྐབས་གཟེང་རུ་
 དང་ཚོང་རུ། འབྲིང་བ་རྒྱུང་ཚ་ལྟ་བུའི་ལུང་པ་རྒྱ་ཚེན་པོ་ཞིག་མ་རྒྱུད་པའི་ཐོ་
 བོ་རྫོང་ཟེར་བ་དེའི་གཡས་གཡོན་རྒྱུང་པ་ལ་ཐོ་བོར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དོན་
 འོ་མ་ཐོ་བོ་ཟེར་བ་མི་སྟག་ཚང་ལྟ་མོ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱ་ཡུལ་ལ་ཐུག་གི་བར་གྱི་ཐོ་
 རྒྱུའི་རྒྱུད་དུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ལུང་ཡོངས་རྫོགས་ཐོ་བོ་ཡིན་ནའང་དུམ་བུ་མང་པོར་
 གཏུབ་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་རེད།

ཐོ་བོ་ཟེར་བའི་ཡུལ་འདིར་ཚོས་བརྒྱུད་མི་འདུ་བའི་དགོན་ཁག་གི་རྩ་མང་
 པོ་ཡོད་སའི་ཡུལ་ལུང་ཞིག་ཡིན། ཚོས་བརྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བོན་པོ་དང་།
 རྫོང་མ། ས་སྐྱ། དགེ་ལུགས་ཡོད་པར་མ་ཟད་མང་ཆེ་བ་དགེ་ལུགས་རེད། བོན་
 པོ་ཡང་གང་འཚམས་ཡོད། ཐོ་བོའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཚོས་ལུགས་རིས་
 མེད་ལ་དད་པ་བྱེད། གནའ་སྤྱོད་མོ་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་ཚོས་བརྒྱུད་ཀྱི་བར་
 ལ་ཕྱོགས་འཐེན་དང་འགལ་བ་བྱུང་མ་ཕྱིང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། དཔེར་ན། བྱིས་ཚང་

ཐུམ་འགྲོའི་ཐེ་བོ་མི་མང་ལ་བརྒྱལ་པ།

ཞིག་ལ་མི་ཤི་གོད་ཆག་བྱུང་བའི་སྐབས་བཞི་པ་རིས་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་མ་དང་གྲུ་པ་གདན་
 འདྲན་ལྟ་སྲོལ་ཡོད་ལ། དེའི་ཐོག་ཀྱིས་ཚང་རང་རང་གི་ཅུ་བའི་སྐྱེ་མ་ཞེས་དམིགས་
 བསལ་བ་ཞིག་གདན་འདྲན་ལྟ་སྲོལ་ཡོད། དགའ་ལྡན་ལྡ་མཚོད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་
 ཚོས་སྤྲོགས་ཀྱི་དུས་ཚེན་ཡོངས་རྫོགས་ཚོས་ལུགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་གཅིག་
 མཚུངས་སྟེར་སྲུང་བཅི་བྱེད་པའི་སྲོལ་བཟང་པོ་ཡོད།

ཆས་གོས་ཆ་ལུགས་ཀྱི་ཐད་ནས་ཡིན་ནའང་ཐེ་བོ་ལ་དམིགས་བསལ་བའི་
 བྱད་ཚོས་མང་པོ་ཡོད། དེང་སང་ཆས་གོས་དང་ཆ་ལུགས་མང་པོ་ཞིག་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་ཉམས་ཆག་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་སྐབས་ཡིན། འདི་ལའང་བསམ་སྒྲོ་བཏང་
 བ་ལྟོ་སྒྲུང་བྱ་དགོས་པའི་གནད་དོན་གལ་ཆེན་པོ་ཡོད། ཆས་གོས་དང་ཆ་ལུགས་
 ཀྱིས་རང་རང་གི་ཡབ་མེས་གོང་མའི་ཆད་ལྷངས་མཚོན་གྱི་ཡོད། ཐེ་བོ་ལྟལ་གྱི་
 བྱད་མེད་ཚོས་གྱོན་ཆས་མང་ཆེ་བ་ལྟ་སའི་རྩོམ་ཁ་དང་ཀོང་པོ་ལྟལ་གྱི་ཆས་གོས་དང་
 བེན་ཏུ་འདྲ་མཚུངས་ཡོད། ཀོང་པོ་ལྟལ་དུ་ད་དུང་ཡང་ཆ་ལུགས་འདི་མ་ཉམས་
 པར་གྱོན་གྱི་ཡོད། འདིའི་ཐོག་ནས་ཐེ་བོའི་མི་རྒྱུད་ནམས་རྩོམ་ཁ་དང་ཀོང་པོ་ལྟལ་
 བེན་ཆད་པའི་བདེན་ཉམས་གསལ་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བོད་ཀྱི་གནའ་སྤྱི་མའི་ཆས་
 གོས་རྩིང་ཤོས་དེང་སང་ཐེ་བོའི་རྣམ་དུ་གསེར་པོ་རོང་ངམ་འབྲུག་ཚུ་རྩིང་ཟེར་བའི་
 བད་དུ་སྤྱི་མའི་སྲོལ་མ་ཉམས་པར་གྱོན་གྱི་ཡོད། གོ་ཐུང་ནག་པོ་(རང་སྐྱེ་མ་)ཞེན་
 ཏུ་ཆེན་པོ་ཅན་རྒྱུད་པའི་མཁྲིག་མའི་མཚམས་སུ་བསྐྱེད་ནས་གྱོན་ཏུ་ཞིག་ཡོད་
 པ་དེ་བོད་ཀྱི་གནའ་སྤྱི་མའི་གྱོན་ཆས་རྩིང་ཤོས་ཡིན། བོད་དབུས་རྩོམ་ཁ་ལྟལ་
 དུ་གྱོན་ཆས་འདི་རྩོམ་ཁ་འབྲུག་སྐབས་ཀྱི་འབྲུག་ཆས་ཡིན། ཐེ་བོ་སྤྲད་དུ་ཆས་གོས་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བརྟུས།

འདི་རྒྱུ་ཆས་བྱས་ཏེ་གྲོན་གྱི་ཡོད། བོད་དབུས་ཀྱི་ལྷ་མོ་བ་དང་གསེར་པོ་རོང་
 བ་གཉིས་མ་གཏོགས་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་གང་དུ་ཡང་ཆས་གོས་འདི་ཉམས་ཏེ་ལྷག་མེད།
 ད་ལྟའི་བར་དུ་ས་གནས་ཀྱི་མིས་གནའ་སྤྲོ་མོའི་ཆས་གོས་ཚུན་ཚོད་མ་ཉམས་པར་
 རྒྱུ་འཛིན་བྱས་ཡོད་པ་བཞིན་མ་འོངས་པར་ཡང་ཆ་ལུགས་འདི་དག་མ་ཉམས་
 པར་རྒྱུ་འཛིན་བྱ་དགོས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནས་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ལྷག་པར་དུ་རྣམ་ཡིག་ཐོག་ལ་ཐེ་བོ་ཚོས་དོ་རྣང་བྱ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་
 པོ་རེད། ཐེ་རྣམ་འདི་བོད་དབུས་ཀྱི་རྣམ་དང་ཤིན་ཏུ་ནས་འབྲེལ་ཆེན་པོ་ཡོད།
 སློབ་གྲྭ་ནས་རྒྱ་ཡིག་རྒྱ་རྣམ་ཕན་བྱ་སྦྱངས། སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་ཡོང་བའི་རྣམས་
 སུ་ཡང་བོད་ཀྱི་རྣམ་ཡིག་ལས་རྒྱ་ཡིག་རྒྱ་རྣམ་ལུགས་ཆེན་པོ་ལེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་
 གོམས་སློལ་ངན་པ་ཞིག་དེང་སང་ཐེ་བོ་ཁོག་ཏུ་དར་བཞིན་ཡོད་པའི་རྣམ་ཆ་ཞིག་
 གོ་རྒྱུ་འདུག བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་གི་ནང་དུ་རྒྱ་རྣམ་བཤད་མཁན་མང་པོས་ཐེ་
 བོར་ཆགས་རྒྱུ་ཉེན་ཁ་ཞིག་ཏན་ཏན་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་རྒྱ་ཡིག་རྒྱ་རྣམ་ཤེས་
 དགོས། དང་སང་རྣམ་ཡིག་ཉིས་ལྡན་གྱི་ཤེས་ཡོན་སྤོང་བྱས་ཐོག་ཏུ་མི་འགྲོ་བའམ་
 མེད་ཡིན། ཡིན་ནའང་རང་གི་ཕ་མེས་ཀྱི་རྣམ་ཡིག་ལ་སློབ་སྦྱོང་དང་ཤེད་སྦྱོང་
 བྱ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། བོད་པས་བོད་ཀྱི་རྣམ་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་དང་ཤེད་
 སྦྱོང་མ་བྱས་ན་གནའ་དག་སུས་བོད་ཀྱི་རྣམ་ཡིག་ཤེད་སྦྱོང་དང་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་
 རེད། བོད་ཀྱི་རྣམ་ཡིག་ཤེད་སྦྱོང་དང་རྒྱུ་འཛིན་བྱེད་པའི་འགན་གཙོ་བོ་བོད་
 པ་ཚོར་འབབ་ཀྱི་ཡོད། འདིའི་ཐོག་ཏུ་ནན་གཞིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམ་སློབ་གཏོང་
 དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ཤེས་འཕྲོར་ཐེ་བོ་མི་མང་ལ་བརྒྱལ་པ།

ས་གནས་རང་གི་ལག་ཤེས་དང་ཐོན་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་རྒྱན་འཛིན་བྱེད་པ་ལ་
 སྦྱོལ་ངས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཐེ་བོ་ཚོ་ཡག་པོ་འདུག ཡིན་ནའང་ཉེ་ལམ་ནས་བཟུང་ནས་
 འདེབས་ལས་བྱེད་ལྷགས་རྒྱུ་དུ་སོང་བ་དང་། རྩམ་པ་ཟ་བའི་གོམས་སྒོལ་ལ་
 འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་འགྲོ་བཞིན་པའི་སྐད་ཆ་གོ་རྒྱུ་འདུག ནས་ཟེར་བ་འདི་བོད་
 པ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲུ་རིགས་ཤིག་ཡིན་ལ། ནས་ལ་ཕན་ཡོན་དང་
 རུས་པ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་པོ་ཡོད། རྩམ་པ་ཟ་བ་ཡིན་ན་ག་རྒྱག་པར་
 མི་ཆགས་པ་དང་། འཇགས་གི་ནད་རིགས་ལ་ཕན་པ། སྤང་པོའི་ཤེད་ལྷགས་དང་
 སྦྱོབས་ལྷགས་འཕེལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་ནའང་མི་མང་པོ་ཞིག་
 གིས་ངོ་གཤོང་གང་གི་དཔལ་འཕྲོར་ཡོང་འབབ་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་སྤྲུགས་
 རྒྱུ་རྗེས་པོའི་གནས་སྐབས་ལ་བསམ་སྦྱོར་དེ་ཅུ་གཏོང་གི་མི་འདུག དཔེར་ན།
 ཁོར་ལུག་སྤང་སྦྱོབ་དང་། ཞིང་ལས་རྒྱན་འཛིན་བྱེད་དགོས་པའི་ཐོག་དེ་ཅུ་
 འོ་སྤང་བྱེད་ཀྱི་མེད། ངས་འདི་ལྟར་བཤད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ང་ཐེ་བོ་ཞིག་
 ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་ང་ལ་འགན་ཞིག་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡོད།
 ང་ཚོས་འདི་རིགས་རྒྱན་འཛིན་དང་གཅེས་ཉར་བྱ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། རང་
 གི་ལུང་པའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་ཐོན་བསྐྱེད་མང་པོ་ཞིག་ལ་ལུང་པ་རང་གི་མིས་བརྩེ་
 མཐོང་དེ་ཅུ་བྱེད་ཀྱི་མེད། དཔེར་ན། ཐེ་བོ་ལྷུ་ལྱི་སླན་ཆེན་བརྩོན་མ་རང་
 གི་ལུང་པ་ན་དེ་ཅུ་མཐོང་མེད་ཀྱང་། ཐེ་བོ་སྦྱོགས་སུ་སྦྱོབས་སྐབས་རྣམས་པར་ཆགས་
 ནས་ཀྱུན་གྱིས་དགའ་བོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཐེ་བོ་ལྷུ་ལྱི་སླ་རྒྱག་(ལུ་
 རྒྱན་དུ་གཤམ་རྒྱག་ཟེར།) འདི་སྦྱོགས་སུ་སྦྱོབས་སྐབས་བྱོ་བ་དང་བཅུད་ཆེན་པོར་ཚོར་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བཏུས།

གྱི་ཡོད། འདི་དང་འདིས་མཚོན་པའི་ང་ཚོར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐོན་རྫས་དང་
 ཐོན་བསྐྱེད་གྱི་ལག་རྩལ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་བདག་པོ་བརྒྱབ་སྐྱོར་དང་སྤེལ་
 གཏོང་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཐེ་པོ་ནང་དུ་རང་གི་ལུང་པའི་ཐོན་རྫས་
 གྱི་ཐོན་ལས་བཟོ་གྲུ་བརྒྱབ་སྐྱོར་ལག་ལུགས་ལོག་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་བ་གོ་བྱུང་།
 དེ་ལོན་ཏུ་ནས་ཡག་པོ་རེད། འགྲོ་ལྷ་སུ་ཡིན་ན་རང་གི་ལུང་པའི་འགྲོ་རང་གིས་
 འབྲུ་བ་མ་གཏོགས་ཀྱི་མི་སྲིད་སྤྱི་ནས་ཡོང་མཁན་ལ་འབྲུ་སུ་མི་འདུག་པར་བཀག་
 འཁོག་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད་ཟེར། འདི་ལྟར་བྱས་ནས་རང་གི་ལུང་པའི་ཐོན་རྫས་
 དང་ས་ཆ་བདག་པོ་བརྒྱབ་ན་ཀྱང་གཞུང་གིས་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་ང་ཚོར་ཉེས་པ་འདྲུགས་
 ཐུབ་གྱི་མ་རེད། འདི་ཁྲིམས་དང་འགལ་བ་མ་རེད། འདི་འདྲ་བྱས་ནས་རང་
 གི་ལུང་པ་བདག་པོ་བརྒྱབ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ཐེ་པོའི་
 ལུལ་དུ་ཁང་བཟོའི་མཉམ་ལས་སྡེ་ཚོན་ཁག་ཅིག་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་བ་ཞིག་གོ་བྱུང་།
 ས་གནས་རང་ལ་དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་ལས་ཀ་ཡོངས་རྫོགས་ས་གནས་རང་གི་
 མིས་བྱེད་ཤེས་དགོས་པ་དང་བྱེད་ཐུབ་དགོས་པ་འདི་སྤྱི་གསལ་གང་ནས་བཤད་ཀྱང་
 གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཐེ་པོ་ལུལ་དུ་འབྲུག་དཀར་གཙང་པོའི་རྒྱང་འཁོར་སུ་ཁག་
 ཟེར་ནས་མཉམ་འབྲེལ་སུ་ཁག་ཅིག་བརྒྱབ་སྐྱོར་ནས་ཕན་ཚུན་རོགས་རེས་དང་སྦྱིད་
 རྒྱུག་མཉམ་ཚོལ་བྱེད་གྱི་འདུག་པ་དེ་འང་ལོན་ཏུ་ནས་ཡག་པོ་རེད།

ཐེ་པོ་ལུལ་འདི་གནའ་སྤྱོད་ལས་བརྒྱུད་ཀྱི་ས་མཚམས་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་
 གྱི་ཡོད་སྐབས་མི་གཤེས་མཁྲོགས་པོ་ཞིག་ཡོད། རང་གི་བསམ་སྤྱོད་དང་རྩ་
 སྤྱོད་ཀྱི་ལུང་པ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཕར་སྤྱོད་གྱི་བསམ་སྤྱོད་དང་རྩ་སྤྱོད་ལ་དེ་

བྱེས་འགྱུར་གྱི་ཐོ་མི་མང་ལ་བརྒྱལ་པ།

ཅོམ་ཁས་མི་ལེན་པའི་གཤེས་ཀའི་གནས་སྤངས་ཤིག་ཡིད། གནས་རྒྱུ་ལ་འདྲིའི་
 རིགས་གྲེ་བོ་ཁོག་གི་མིའི་གཤེས་ཀ་ལྟ་བུར་གྱུར་ནས་གྲེ་བོའི་མི་ཡོངས་རྫོགས་
 མཁེགས་པོ་ཞིག་ཡིད། མི་སྲུང་བཤད་ཀྱང་རུང་ངའི་བསམ་སྒྲིལ་ཡིན་ཟེར་ཏེ་
 གཏན་ནས་འགྱུར་བ་མི་འགོ་བ་ཞིག་ཡིད། འདི་གཤེས་ཀ་ངན་པ་རེད། གཤེས་
 ཀ་འདྲིའི་རིགས་ལ་འགྱུར་བ་བཏང་ནས་བསམ་ཤེས་དཔྱད་ཤིང་ཤེས་ཅན་དང་གཙུག་
 ཅན་ཞིག་གིས་བསྐྱབ་བྱ་གནང་བའི་སྐབས་ཉན་ཤེས་པ་དང་གོ་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་
 པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། སྲུ་ལའང་མི་ཉན་པར་མཁེགས་པོ་བྱས་ན་ནང་ཁུལ་ལ་
 མ་བདེ་བ་དང་། མཐུན་ལམ་ཡོང་མི་ཐུབ་པར་མ་ཟད། ཡར་རྒྱས་ཀྱི་འགོག་
 རྒྱུན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྐབས་གཤེས་ཀ་འདི་རིགས་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་དགོས་རྒྱུ་དེ་གལ་
 ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་བཤད་འདོད་བྱུང་། མཚམས་རེར་མགོ་བདེ་བླན་འབྲུལ་ཅན་
 ཚོའི་མགོ་སྐྱོར་འོག་ཏུ་ཤོར་ནས་ནོར་འབྲུལ་ཤོར་བའི་སྐབས་ཡོང་གི་འདུག་པས་
 གྲེ་བོ་ཚོས་སྐྱོན་ཉེགས་ཀྱང་བརྟན་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་རེད།

དགེ་རྩ་ཚོགས་པའི་ངོས་ནས་རིགས་རམ་བྱས་ཏེ་གྲེ་བོ་དང་དགེ་རྩ་ཚོགས་
 པ་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་མཚོན་འབྲུལ་ཞུ་བྱུང་ན་ཡག་པོ་རེད་ཅེས་བཤད་
 པའི་སྐབས། ཚོགས་པ་ཞིག་དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱས་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད་ཟེར་
 བའི་བསམ་རྒྱུ་ལ་ཞིག་དང་སྐད་ཆ་ཞིག་གོ་རྒྱུ་འདུག དགེ་རྩ་ཚོགས་པ་འདི་
 ཚོས་ལུགས་རྒྱུང་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོགས་པ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས་ཆབ་སྲིད་
 དང་འབྲེལ་བ་གཏན་ནས་མེད། མི་འགའ་ཤས་ཀྱིས་དགེ་རྩ་ཚོགས་པ་འདི་
 ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ངོ་བོར་བརྒྱུར་ཨེ་ཐུབ་ལྟ་མཁན་ཡང་ཡོད། འདྲིའི་རིགས་ལ་རྗེས་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བརྟམས།

མ་རང་ངོས་ནས་བསམ་མོ་བཏང་སྟེ་གནས་སྤངས་ངོ་མ་ཉོགས་ཐུབ་པར་བྱ་
དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་བཤད་འདོད་བྱུང་།

ལོ་སྟོན་མའི་ནང་ངས་བསྐྱབ་བྱ་སོགས་ཟེར་བའི་དཔེ་ཆ་ཞིག་བྲིས་པ། བོད་
ས་སྟོན་སྦྱང་ཀུན་དང་། ལྷག་པར་དུ་མདོ་སྦྱང་། དེའི་ནང་ནས་རྗེ་པོ་སྟོན་པ་དང་།
ལྷ་མོ་སྟོན་པ། ཐེ་བོ་སྟོན་པ་བཅས་ལ་ཤུགས་ཆེན་པོའི་འགྲེམས་སྟེལ་བྱས་འདུག་
ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཐེ་བོ་ཁྲུལ་དུ་སྟེ་བ་རེ་རེ་དང་། བྲིམ་ཚང་རེ་རེ་བྱས་
ཏེ་སྟེག་ཚང་ལྷ་མོ་ནས་བྲེ་མ་དང་དགེ་བཤེས་རེ་གདན་དྲངས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་སོ་
གཉིས་འཆད་བྲིད་གནང་བ་དང་། དེ་ཙམ་མིན་པར་དཔེ་བྲིད་བྱུབ་པ་དང་ངས་
འདི་ཁས་ལེན་བྱེད་གྱི་ཡིན། ངས་འདི་ཁས་ལེན་བྱེད་གྱི་ཡིན་ཅེས་སྟེག་སྟོང་
དགེ་སྦྱུབ་གྱི་ཐོ་ཡིག་སྟེ་སྟེར་བྱས་ནས་འདི་གར་འབྲོར་དང་འབྲོར་བཞིན་པ་
རེད། ཐེ་བོ་ཚོས་ངས་ག་ཚང་དང་ལྷག་བསམ་གྱི་ཐོག་ནས་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་
ལ་ཉན་པ་ཙམ་དུ་མ་བཞག་པར་ལག་ལེན་དངོས་གྱི་ནང་དུ་སྟེག་སྟོང་དགེ་སྦྱུབ་
གྱིས་མཚོན་པའི་བྲིམ་ཚང་རེ་རེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡུལ་ལུང་ཤོག་ཀ་དང་། དགོན་
སྟེ་ཀུན་གྱིས་བཟང་སྟོན་པ་སྟེ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་བཏང་བར་ང་ཉིད་དགའ་བོ་
བྱུང་། ད་སྟེན་ཆད་ཡིན་ནའང་སྟེར་ལས་ལྷག་པའི་ལག་བསྟར་བྱེད་ཐུབ་པ་
ཡིན་ན་དོན་ངོ་མ་ལུང་པ་སོ་སོ་དང་བྲིམ་ཚང་སོ་སོར་ཕན་ཐོགས་གྱི་ཡོད། ཐེ་
བོ་སྟོན་སྦྱང་བར་གསུམ་དུ་རང་འགྲུལ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་འདི་ལ་སྟོན་སྟོང་དང་
ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ་གྲུབ་འབྲས་དང་ལུས་པ་ཆེན་པོ་ཐོན་བཞིན་འདུག་པས། དེ་
རིང་འདིར་ཡོད་པའི་ཐེ་བོ་སྟོན་པ་གྱི་མི་སྣ་ཚོ་བརྒྱུད་ནས་ཕ་ཡུལ་གཅིག་པའི་

ཐུམ་འབྱོར་ཐེ་བོ་མི་མང་ལ་བརྒྱལ་པ།

ཐེ་བོ་མང་ཚོ་གསལ་ཡོངས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་བཤད་འདོད་བྱུང་།

ཀི་ཏི་ཚང་དང་ཐེ་བོ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བའི་ལོ་
 ལྷན་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་ཡོད། འདི་ཡང་ཤེས་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན། ང་
 ཐེ་བོ་ནས་སྐྱེས་པའི་རྗེས་སུ་ཐེ་བོ་དང་ཀི་ཏི་ཚང་བར་དུ་འབྲེལ་བ་བྱུང་བ་དེ་འདྲ་
 མ་རེད། ཀི་ཏི་སྐྱེས་ལྗེས་ལ་ཐུབ་དབང་བརྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཚང་གི་སྐྱེ་དུས་
 ནས་བརྒྱུད་ཀི་ཏི་ཚང་དང་ཐེ་བོ་བར་སྐྱོབ་དང་མཚོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། གནའ་སྔ་མོ་སྐྱོབ་དཔོན་པར་འབྱུང་གནས་པོད་དུ་
 སེབས་པའི་རྣམས་བདུད་དང་འདྲེ་སྲིན་མ་རུང་བ་སྐྱོབ་དཔོན་གྱི་དམ་འོག་ཏུ་འདྲུ་
 བ་ལ་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཁག་ཅིག་ཐེ་བོ་ཞིག་ཏུ་བྱོས་ཡོང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད།
 བདུད་སྲིན་མ་རུང་བ་དེ་དག་ཐེ་བོ་ཞིག་ཏུ་སྐྱས་ནས་གནས་ཡོད་རྣམས་ཐེ་བོ་ཞིག་
 ཅིག་སྐྱོགས་པར་གྱུར་ནས་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཐེ་བོ་སྲིན་པོ་གདོང་དམར་གྱི་ཡུལ་
 ཞེས་འབོད་པ་རེད། ཐེ་བོ་ལྷན་གྱི་བྱུང་མེད་ཚོའི་ཆས་གོས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་བྱུང་དམར་
 པོའི་བྲ་བ་དྲ་སྟེན་འདྲེ་བོ་ཞིག་འདོགས་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་སྔ་མོ་ཐེ་བོ་ལུང་པ་སྲིན་པོའི་
 ཡུལ་ཡིན་པའི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མའི་ལྗང་རྗེ་རྗེ་ཅེས་པའི་བཤད་སྟོན་ཡོད། ཐེ་བོ་
 ལྷན་ཏུ་དམར་མཚོད་འབྲེལ་བའི་སྟོན་ཀྱང་དུས་ཕྱིས་བར་དར་སྟོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ།
 ཐེ་བོའི་ཡུལ་འདི་འདྲེལ་བའི་ལས་དང་རྣལ་བཞི་ཀི་ཏི་སྐྱེས་ལྗེས་རིམ་བྱོན་ལ་ཡོད་
 རྣམས་ཀི་ཏི་སྐྱེས་ལྗེས་རིམ་བྱོན་གྱིས་ཐེ་བོའི་ཡུལ་འདི་དཀར་སྐྱོགས་ལ་བརྒྱུར་བ་རེད།
 ཐུབ་དབང་བརྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཚང་གིས་ཐེ་བོ་ལྷན་ཏུ་ཡོད་པའི་མི་མ་ཡིན་མཐུ་
 པོ་ཆེ་དང་འདྲེ་སྲིན་མ་རུང་བ་ཐམས་ཅད་དམ་ལ་བཏགས་ནས་དཀར་སྐྱོགས་པར་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བརྟུས།

བརྒྱུད་ཏེ་དགོ་བཞེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་གནང་། ཐེ་བོ་སྟོན་སྟོན་པར་གསུམ་གྱི་ཡུལ་སྟོན་
 ཕལ་ཆེ་བར་བརྟུན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཚང་གིས་སྟེང་དགོ་བཞེན་བརྒྱུད་པས། དཔེར་
 ཉན་ དེང་སང་བསང་འཕོད་བྱེད་པའི་སྐབས་རྒྱང་ཚའི་ཤེལ་དཀར་ཟླ་བ་རྒྱལ་
 མཚན། ཚོང་རུའི་གཉན་ལྡང་དུ་རྒྱལ་མཚན། ཐེ་བོ་སྟོན་གྱི་ཡུལ་སྟོན་གྲགས་
 ཚེན་ཨ་མེ་སྟོན་ལམ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་འཕོད་པ་སོགས་ཡུལ་སྟོན་ཡོངས་རྫོགས་
 གྱི་མིང་རྒྱུར་ལ་བརྟུན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཚང་གི་མཚན་རྒྱུར་རེ་གནང་། རིམ་
 པས་དམར་མཚོད་གྱིས་མཚོན་པའི་འཚོ་བའི་རིགས་གྱི་བྱ་སྟོན་རྣམས་མེད་པར་
 བྱུར་ནས་ཐེ་བོ་ནང་པར་བྱུར། ལུང་པ་རེ་རེ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་རེ་དང་
 རྟོ་ཁང་རེ་བཞེངས། ཨ་མཚོད་རེ་བརྟོ་བཞག་གནང་། ཐེ་བོ་སྟོན་སྟོན་པར་
 གསུམ་དུ་སྡེ་བ་རེ་ལ་མཆ་ཁང་ཟེར་བའི་མཆི་འདོན་སའི་རྟོ་ཁང་རེ་བཞེངས་
 པའི་སྟོལ་ད་རྟོའི་བར་མ་ཉམས་པར་གནས་ཡོད། ལོ་རྒྱུར་མཆ་ཁང་གི་ནང་
 དུ་མཆི་དང་སྐྱུང་གནས་འཚོགས་སྟོལ་དར། དགོ་འདུན་པའི་སྡེ་གསར་འཛུགས་
 གནང་བ་སོགས་གནས་སྟངས་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཀི་ཏི་ཚང་དང་ཐེ་བོའི་
 བར་འབྲེལ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱུང་བ་རེད།

ཐེ་བོའི་ཡུལ་ལུང་འདི་དཀར་སྟོགས་པ་དང་ནང་པར་བརྒྱུད་བ་ལ་ཀི་ཏི་ཚང་
 ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཐུགས་བརྟེན་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་བྱུང་བ་མ་
 གཏོགས། གནའ་སྤྱོད་མེན་པ་བཟུང་ཀི་ཏི་ཚང་གིས་ཐེ་བོ་སྟོགས་ལ་དཔོན་པོ་དང་
 ཆབ་སྲིད་གྱི་དབང་བརྒྱུད་བ་གཏན་ནས་བྱུང་ལྟོང་མེད། ཀི་ཏི་ཚང་གི་བརྟུན་བདག་
 ཟེར་ན་འདྲ་ཀི་ཏི་ཚང་གི་སྐྱེན་བདག་གཅི་བོ་གཟུང་ཚོང་དབྱིས་གསུམ་རྩ་བུ་ལ་མཚོན་

བྱེས་འབྱོར་ཐེ་བོ་མི་མང་ལ་བརྒྱལ་པ།

ནའང་། རྒྱུ་དུ་སྐད་ཆ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་མགོ་མ་བཏགས་པའི་ལྷ་སྡེ་དཀར་
 དཀར་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད། ཀའི་ཚང་གི་ལྷ་སྡེ་ཡིན་ནའང་མགོ་བཏགས་
 བྱས་མེད་ཅེས་འཛིན་མཚམས་ལྟ་བུ་བྱེད་སྲོལ་ཡོད། ཀའི་ཚང་གིས་ཐེ་བོ་ཁོག་
 ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བྱས་མེད་ནའང་ཚོས་སྲོགས་ནས་འབྲེལ་བ་ཆེན་
 པོ་རེད་ལ། མ་འོངས་པར་ཡང་འབྲེལ་བ་དེ་སྲོགས་གཉིས་ཀས་རྒྱུ་འཛིན་བྱ་
 དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ང་ཚོས་སྲོགས་ཁག་གི་སྐད་ཆ་བཤད་དགོས་པའི་
 རྒྱ་མཚན་མེད་ལ། སྲོགས་ཁག་གི་སྐད་ཆ་བཤད་ན་སྲོགས་སུ་ལའང་ཕན་ཐོགས་
 མེད། ཐེ་བོ་སྐད་ལ་ཚུ་རུད་ཀྱི་གོག་ཆག་བྱུང་བའི་སྐབས་ཐེངས་དང་པོ་འདི་གའི་
 བྱ་ཚང་དུ་མཚོན་འབྲེལ་འཚོགས་དགོས་པ་དང་། ངའི་ངོས་ནས་སེམས་གསོའི་
 འཚམས་འཕྲིན་གཏོང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་རེད་མ་གཏོགས། ངས་དུས་མེད་
 དུས་གཏོགས་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཀུན་སྲོལ་གཞན་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བྱས་པ་དེ་འདྲ་
 མིན། ངའི་སྐར་བས་མང་པོ་དང་ཐེ་བོའི་ས་ཁུལ་གྱི་མི་རབས་མང་པོའི་བར་ཚོས་
 དང་དམ་ཚིག་གི་འབྲེལ་བ་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་འདིའི་ཐོག་ནས་སེམས་
 གསོ་དང་བསྐྱབ་བྱ་བྱས་པ་མ་གཏོགས། མོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཀུན་
 སྲོལ་གི་ཐོག་ནས་གོ་སྐབས་བཟུང་བ་དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མིན། འདི་ཡང་ཉ་མོ་དགོས་
 པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

སྤང་མ་བརྟེན་སྲོགས་ཀྱི་སྐོར་ནས་ཡིན་ནའང་ཐེ་བོ་ཁུལ་དུ་རྫོག་ཏུ་རྩ་བ་
 ནས་མེད་པ་ཞིག་མ་རེད། ལྷག་པར་དེང་སང་འགའ་ཤས་ཀྱིས་སྤང་མ་བརྟེན་
 སྲོགས་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་ཆབ་སྲིད་ལ་བེད་སྲོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འདིའི་སྐོར་ལའང་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བརྟུས།

གཟུབ་གཟུབ་བྱ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ད་ལྟོ་བར་དུ་བོད་མི་མང་སྲི་
 མཚུངས་ལྟར་འདོད་ལེན་བྱས་ཏེ་ཡག་ཐག་ཚོད་ཡོད། མ་འོངས་པར་ཡིན་
 རའང་བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་འགོ་སའི་ལམ་དེ་ལ་ངེས་པར་འགོ་ཤེས་པ་དང་འགོ་
 ཐུབ་པར་བྱ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། བྱ་བརྒྱ་ཁ་གསལ་ལ་སྤྲོགས་དུས་ས་ལྡང་
 ལྷན་བྱ་ཁ་ལུབ་ལ་སྤྲོགས་ཞེས་པའི་དཔེ་ལྟར་བྱ་བྱེད་རྒྱ་མེད། བོད་མི་མང་ཡོངས་
 རྫོགས་འགོ་སའི་ཁ་སྤྲོགས་ལས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཅིག་ཏུ་སོང་ན་སྤྲོགས་ཁག་སྲུ་ལའང་
 བཅ་ཐོགས་མེད། གནས་སྤངས་འདི་དུ་གོ་བར་བྱས་ཏེ་བར་ལམ་ནས་དགོན་གྲོང་
 མང་པོ་ཞིག་གིས་ནོར་འབྲུལ་ལ་ཡོ་སྤོང་གིས་ལམ་བཟང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ཏུ་འགོ་
 བཞིན་ཡོད། ང་རང་ཡང་ཤིན་ཏུ་དགའ་བོ་བྱུང་བས་རྣམ་པ་ཚོ་བརྒྱད་ནས་གཞིས་
 གྱི་ཐེ་བོ་མི་མང་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་བཤད་འདོད་བྱུང་།

འདི་སྤྲོགས་སུ་ཡོད་པའི་ཐེ་བོ་ཡོངས་རྫོགས་དམ་ཚིག་དོན་རྩ་གཅིག་སྐྱེལ་
 བྱ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། བྲལ་ཚང་ནས་མར་ཐོན་འགོ་མཁན་ཚོ་ཡིན་ནའང་
 བྲལ་ཚང་གི་འགྲིག་ལམ་ཁུར་མ་ཐུབ་ནས་འགོ་བ་རེད་མ་གཏོགས། ལྷ་མ་དང་བྲལ་
 ཚང་ལ་ངོ་ལོག་ནས་འགོ་བ་དེ་འདྲ་མ་རེད། བྱེད་ཚོ་ཡོངས་རྫོགས་རང་བཞིན་
 བྱིས་ཀི་ཚོ་ཚང་ལ་ཚོས་དང་དམ་ཚིག་གི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དུས་ཐམས་ཅད་བསམ་སློབ་
 གཅིག་དང་དམིགས་ཡུལ་གཅིག་གི་ཐོག་ལ་འགོ་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་པ་དེ་གལ་
 ཆེན་པོ་རེད། རང་ཉིད་བྲལ་བ་བྱེད་མ་འདོད་ནས་བྲལ་བ་ལོག་པའི་རྗེས་སུ་ཐོག་མ་
 བསམས་བྲལ་བྱས་པ་འགྲིག་མི་འདུག་ཟེར་ནས་སྤྱོན་བརྗོད་བྱས་ན་ནོར་འབྲུལ་རེད།
 བྲལ་བྱས་པ་ཙམ་ལ་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞུན་པ་འདི་ལ་རབ་

གྲེས་འགྱུར་གྱི་པོ་མི་མང་ལ་བརྒྱུལ་པ།

དུ་བྱུང་མྱོང་བ་ཞིག་ཡིན་ན། མ་འོངས་པར་དེས་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་
 པ་དང་མངལ་ནས་ལམ་གྱི་སྣེ་བུ་ལ་ཞིག་ཡོང་བྱུང་པའི་ལུང་བརྟན་དང་ཞལ་
 བཞེས་གནང་ཡོད། གྲུ་པའི་སྣེ་མགོ་མ་ཐོན་པས་ཉེས་དམིགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ནའང་
 གྲུ་པ་བྱེད་མྱོང་བ་ཙམ་ལ་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོད་དུས་པ་མས་གྲུ་པ་བྱས་པ་ནོར་
 འཇུག་རེད་བསམ་མི་དགོས། གྲུ་པའི་གཞི་ཡིན་ནའང་སྤྱོད་པ་ལ་རབས་བྱ་དགོས་
 པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། གྲུ་པའི་གཞི་ཀྱང་སྤྱོད་པ་མ་རབས་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གཏན་ནས་མེད། ཅུ་བ་གཅིག་གི་ཐོག་ནས་གྲུ་པའི་གཞི་ཡིན་ནའང་ཅུ་བ་ལྟག་
 མ་ནམས་སྣེ་མ་རོའི་རྒྱལ་དུ་འབྱུང་དགོས་པ་དེ་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད། སྣེ་མ་རོའི་
 ཕུལ་ན་མུ་མཐུད་ནས་ཉེས་པ་འབྱུང་གི་རེད། མདོར་བརྒྱས་ན་གྲུ་པའི་གཞི་པའི་
 རྗེས་སུ་འང་སྤྱོད་པ་ལ་རབས་བྱ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། གྲུ་པའི་གཞི་ནའང་
 གྲུ་པའི་གཞི་གཞན་དག་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱ་དགོས། གྲུ་པའི་གཞི་པ་དང་མཉམ་དུ་
 ལྟ་བུའང་ལོག་ནས་ཆོས་ལ་སྤྱོད་བརྗོད་ཀྱི་ཚུལ་ཡིག་འབྲི་བ་ནི་མ་རབས་རེད། འདི་
 འདྲ་གཏན་ནས་བྱེད་རྒྱུ་མེད། དཔེར་ན། ཨ་ཁུ་འཁོར་བ་འཛིག་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་
 ཤེས་རྒྱ་དཔྱོད་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་ནའང་འཁོར་བ་འཛིག་མི་ཡག་པོ་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་
 ན་རམས་ལའི་མི་རྣམས་པ་ཚོའི་ནང་ཡོངས་གྲགས་ལྟ་བུ་ཡིན། དེས་ན་གྲི་ཚི་ཚང་
 དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱོད་པའི་ཞག་ཚོ་ཡིན་ནའང་སྤྱོད་ལམ་ཡག་པོ་གཞན་དག་དང་མ་
 འདྲ་བ་ཞིག་བྱ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་གྲེ་པོ་ཚོ་མཉམ་དུ་འཛོམས་པའི་
 ལྟ་བུས་འདིར་བཤད་འདོད་བྱུང་།

དེ་རིང་འདི་གའི་གྲུ་ཚང་གིས་པ་ཡུལ་གཅིག་པ་འབྲུག་རྒྱ་རྒྱུ་ཚོར་ཐོག་དུ་རྒྱ་

གསུང་བཤད་བསྐྱབ་བརྟུས།

རུད་དང་འདམ་རྩོག་གིས་གནོད་འཚེ་ཐེབས་པའི་འོག་འདས་གྲོངས་སུ་སྤྱིན་པའི་
གཤམ་པོ་ཚོའི་ཚེད་དུ་དམིགས་ནས་སྐྱམ་མའི་རྩོ་སྒོ་ཞིག་འདོན་གྱི་རེད། རྩོ་སྒོ་
ཟེར་བ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྩོའི་རྩོ་ནས་གཤམ་པོ་རྩིས་སུ་འཛིན་པ་དང་གཤམ་པོའི་
རྩིག་པ་སྦྱོང་བའི་ཚོག་ལ་རྩོ་སྒོ་ཟེར་བ་རེད། རྩིས་སུ་གསུམ་ཉིང་འཛིན་གསུམ་
གྱི་ཐོག་ནས་གཤམ་པོ་རྩིས་སུ་གྱི་རྩིག་པ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་དང་དེའི་ཚེད་དུ་དགོ་བ་གང་
བསགས་པ་རྩམས་དང་ལས་བཟང་པོར་འཚམས་སྦྱོར་བྱེད་ཐབས་ཤིག་ཡིན།

གནའ་རྩོམ་ས་ཡོམ་ཚུང་ཚུང་རེ་མདོ་དབུས་གཙང་གསུམ་ལ་མཚམས་རེར་
ཡོང་གི་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། བོད་གྱི་སྲིད་པ་ཆགས་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་
ལོ་ཁྲི་ལྷག་དང་སྟོང་ལྷག་གི་ལོ་རྒྱུས་རིང་མོ་འདིའི་ནང་ཚུ་རུད་གྱིས་ལུང་པ་
དེད་སོང་བ་དང་། ས་ཡོམ་བརྒྱབས་ནས་ལུང་ལུང་ཁ་རྩེབས་སོང་བའི་གནས་
ཚུལ་ཐབས་སྤྲུག་ཚབས་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་བྱུང་སྟོང་མེད། དེང་སང་བོད་གྱི་
འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བྱུང་མ་སྟོང་བའི་གནས་ཚུལ་འདི་འདྲ་རིམ་པ་བཞིན་
ཡོང་གི་ཡོད་པ་ནི། ང་ཚོ་ལ་བཅོན་འཇུག་གི་ལྷན་པོ་ལྟེན་ལ་འབྲེན་མཁན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་
རིགས་གཞན་ཞིག་གིས་ང་ཚོའི་རྩོད་བཙུན་གཉིས་ལ་ཕངས་སེམས་དང་སྡིང་
རྩི་གཏན་ནས་མེད་པར་གཏོར་བཅོམ་ཚད་མེད་བཏང་བའི་བྱས་ཉེས་གྱི་དབང་
གིས་བྱུང་བ་རེད།

ཅུམ་པ་ཟ་བའི་གོམས་སྲོལ་ལ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་འགོ་བཙའ་བའི་སྐད་ཆ་
 གོ་རྒྱུ་འདུག ཉམ་ཟེར་བ་འདི་བོད་པ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲུ་རིགས་
 སྤེལ་ཡིན་ལ། ཉམ་ལ་ཕན་ཡོན་དང་རྒྱས་པ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་
 པོ་ཡོད། ཅུམ་པ་ཟ་བ་ཡིན་ན་ག་རྒྱལ་པར་མི་ཆགས་པ་དང་། ལྷག་གི་ནད་
 རིགས་ལ་ཕན་པ། ཡུང་པོའི་ཤེད་ཤུགས་དང་སྟོབས་ཤུགས་འཕེལ་བ་སོགས་
 ལྟུང་ཆོས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་ན་འང་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་ངོ་གདོང་གང་གི་
 དཔལ་འབྱོར་ཡོང་འབབ་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་སྤུགས་རྒྱུང་རིང་པོའི་
 གནས་སྤངས་ལ་བསམ་སྦྱོར་ཅི་ཅི་གཏོང་གི་མི་འདུག

ཀའི་ཚང་དང་ཐེ་བོ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་
 སྤེལ་ཏུ་རིང་པོ་ཡོད། འདི་ཡང་ཤེས་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན། ང་
 ཐེ་བོ་ནས་སྐྱེས་པའི་རྗེས་སུ་ཐེ་བོ་དང་ཀའི་ཚང་བར་དུ་འབྲེལ་བ་བྱུང་བ་དེ་འདྲ་
 མ་རེད། ཀའི་སྐྱེས་ཕྱིན་ལ་བྱུང་བ་དང་བཟུང་བའི་རྒྱལ་མཚན་ཚང་གི་སྐྱེ་
 དུས་ནས་བཟུང་ཀའི་ཚང་དང་ཐེ་བོ་བར་སྐྱོབ་སྐྱོབ་དང་མཚོན་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་
 བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད།

སྐྱེད་མ་བཞེན་སྤྲོགས་ཀྱི་སྐྱོར་ནས་ཡིན་ནའང་ཐེ་བོ་ཁྲུལ་དུ་སྒྲིག་པ་ཅུ་བ་ནས་
 མེད་པ་ཞིག་མ་རེད། ལྷག་པར་དེང་སང་འགའ་གསུམ་སྐྱེད་མ་བཞེན་སྤྲོགས་
 ཀྱི་གནད་དོན་འདི་ཆབ་སྲིད་ལ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འདིའི་སྐྱོར་ལའང་
 གཟབ་གཟབ་བྱ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཏ་ལྟའི་བར་དུ་བོད་མི་མང་
 སྤྱི་མཚུངས་ལྟར་འདོད་ལེན་བྱས་ཏེ་ཡག་ཐག་ཚོད་ཡོད། མ་འོངས་པར་ཡིན་
 ནའང་བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་འགྲོ་སའི་ལམ་དེ་ལ་ངེས་པར་འགྲོ་ཤེས་པ་དང་
 འགྲོ་ཐུབ་པར་བྱ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

གསུང་ཚིམ་ཕྱོགས་སྒྲིག་པ།

རེ་མདོ་སེངྒེ། (སྐབས་ཚང་ལྷ་མོ་ཀའི་དགོན།)

སྒྲིག་ཁང་སྐྱེའི་བཀོད་སྒྲིག་པ།

གཟུང་ལྷ་ལྷན་པ། (གཟུང་ལྷ་ལྷན་པ།)

སྒྲིག་ཁང་དུ་སྒྲིག་འདུག་མཁན།

མཚོ་ཚང་སྐོ་བཟླ་མ། (རྫོང་ཀའི་དགོན།)

ཀའི་དགོན་གྱི་སྐབས་ཚང་གི་དེ་བུ་སྐྱེའི་འདོན་སྐྱོང་བཟང་ལྡན་དང་བཅུ་གསུམ་པ།

གསུང་ཚིམ་ཕྱོགས་སྒྲིག་པ་དེ་བུ་སྐྱེའི་འདོན་སྐྱོང་བཟང་ལྡན་པ། པར་སྐྱོང་བཟང་ལྡན་པ།

ཀའི་དགོན་གྱི་སྐབས་ཚང་ནས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལྷ་ ༡༣ ཚེས་ ༣༠ ལ།

Kirti Monastery

Institute of Higher Tibetan Studies

P.O. Mcleod Ganj-176219

Distt Kangra (H.P) India.

